

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

PLANUL NAȚIONAL DE GESTIONARE A DEȘEURILOR

DRAFT V02

Nume proiect **Asistență tehnică pentru revizuirea PNGD aprobat prin HG 942/2017**
Nr. proiect **36/12.04.2024**
Destinatar **Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor**
Tip de document **Livrabil 3**
Data **08.08.2025**
Întocmit de **Ileana Fălcescu, Alina Trentea, Andrei Bota, Alina Armașu, Cătănuță Bundă, Petru Ignat, Adela Plăcintescu, Lavinia Neagu**
Verificat de **Ileana Fălcescu**
Aprobat de **Silviu Stoica**

Ramboll
Phoenicia Business Center
11A Turturelelor Street, 8th
floor
Sector 3
Bucharest 030881
Romania

T +4021 314 83 14
F +40 213 14 31 75
<https://ramboll.com>

CUPRINS

1. CADRUL GENERAL	13
1.1 Informații generale privind planificarea	13
1.1.1 Scopul și obiectivele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor.....	13
1.1.2 Orizontul de timp al PNGD.....	15
1.1.3 Structura PNGD și PNPGD	15
1.1.4 Acoperirea geografică	17
1.1.5 Categoriile de deșeuri care fac obiectul PNGD.....	18
1.1.6 Metodologia de elaborare a PNGD	19
1.1.7 Surse de date utilizate și metodologia de analiză.....	20
1.1.8 Evaluarea Strategică de Mediu	23
1.2 Problematika generală a gestionării deșeurilor.....	23
1.3 Legislația europeană privind deșeurile.....	25
1.4 Legislația națională privind deșeurile.....	27
1.5 Politica națională privind deșeurile	29
2. DATE SOCIO-ECONOMICE	33
2.1 Date demografice	33
2.2 Date economice	35
2.3 Veniturile și cheltuielile populației.....	44
2.4 Capacitatea de plată a populației a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate	49
3. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR MUNICIPALE.....	51
3.1 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor municipale.....	51
3.1.1 Generarea deșeurilor municipale	51
3.1.2 Gestionarea deșeurilor municipale	60
3.1.3 Generarea și gestionarea deșeurilor biodegradabile municipale	70
3.1.4 Generarea și gestionarea deșeurilor periculoase din deșeurile menajere	71
3.1.5 Generarea și gestionarea deșeurilor voluminoase	72
3.1.6 Generarea și gestionarea deșeurilor textile	72
3.1.7 Finanțarea serviciului de salubritate	73
3.1.8 Aspecte instituționale	80
3.1.9 Evaluarea îndeplinirii obiectivelor	83
3.2 Obiective și ținte	85
3.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții	87
3.3.1 Proiecția socio-economică	87
3.3.2 Proiecția deșeurilor municipale.....	92
3.3.3 Evaluarea macro suportabilității	100
3.4 Analiza alternativelor	100
3.4.1 Metodologia privind stabilirea alternativelor	100
3.4.2 Metodologia privind analiza alternativelor	106
3.4.3 Alternativa „zero”	108
3.4.4 Alternativa 1	113
3.4.5 Alternativa 2	114
3.4.6 Estimarea gazelor cu efect de seră	116

3.4.7 Analiza alternativelor	116
3.5 Alternativa aleasă.....	116
3.5.1 Descrierea alternativei aleasă	116
3.5.2 Costuri de investiții și operare.....	118
3.6 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor municipale	118
3.7 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor municipale.....	125
4. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR ALIMENTARE	132
4.1 Cadru general	132
4.2 Situația existentă privind deșeurile alimentare	132
4.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții	145
4.4 Obiective și ținte	148
4.5 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor alimentare	149
4.6 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor alimentare.....	151
5. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR DE AMBALAJE	153
5.1 Cadru general	153
5.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor de ambalaje	161
5.3 Deficiențe identificate	181
5.4 Ipoteze privind planificarea și proiecții	183
5.5 Obiective și ținte	186
5.6 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje	190
5.7 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje	196
6. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR DE ECHIPAMENTE ELECTRICE ȘI ELECTRONICE	200
6.1 Cadru general	200
6.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice	204
6.3 Deficiențe identificate	215
6.4 Obiective și ținte	216
6.5 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice	217
6.6 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice	219
7. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR DE BATERII ȘI ACUMULATORI	221
7.1 Cadru general	221
7.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori.....	224
7.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții	228
7.4 Obiective și ținte	229
7.5 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori	231
7.6 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori.....	233
8. PLANIFICAREA GESTIONĂRII VEHICULELOR SCOASE DIN UZ	237
8.1 Cadru general	237
8.2 Situația existentă privind gestionarea vehiculelor scoase din uz.....	238
8.3 Obiective și ținte	240
8.4 Măsuri pentru gestionarea vehiculelor scoase din uz	240

8.5 Planul de acțiune pentru gestionarea vehiculelor scoase din uz.....	241
9. PLANIFICAREA GESTIONĂRII ANVELOPELOR UZATE	243
9.1 Cadru general	243
9.2 Situația existentă privind gestionarea anvelopelor uzate.....	244
9.3 Obiective și ținte	245
9.4 Măsuri pentru gestionarea anvelopelor uzate	246
9.5 Planul de acțiune pentru gestionarea anvelopelor uzate.....	246
10. PLANIFICAREA GESTIONĂRII ULEIURILOR UZATE	248
10.1 Cadru general	248
10.2 Situația existentă privind gestionarea uleiurilor uzate.....	248
10.3 Obiective și ținte	251
10.4 Măsuri pentru gestionarea uleiurilor uzate	251
10.5 Planul de acțiune pentru gestionarea uleiurilor uzate.....	252
11. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR DE CONSTRUCȚII ȘI DESFIINȚĂRI	253
11.1 Cadru general	253
11.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor de construcții și desființări	254
11.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții.....	256
11.4 Obiective și ținte	256
11.5 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor din construcții și demolări.....	256
11.6 Planul de acțiune pentru deșeurile din construcții și demolări	258
12. PLANIFICAREA GESTIONĂRII NĂMOLURILOR REZULTATE DE LA EPURAREA APELOR UZATE ORĂȘENEȘTI	259
12.1 Cadru general	259
12.2 Situația existentă privind nămolurile rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești	259
12.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții.....	266
12.4 Ipoteze privind planificarea și proiecții.....	267
12.5 Obiective și ținte	267
12.6 Soluții tehnice privind valorificarea/eliminarea nămolurilor.....	269
12.7 Măsuri pentru gestionarea nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești	271
12.8 Planul de acțiune pentru gestionarea nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești	272
13. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR CU CONȚINUT DE PCB.....	273
13.1 Cadru general	273
13.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor cu conținut de PCB	274
13.3 Obiective și ținte	275
13.4 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de PCB	275
13.5 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de PCB	276
14. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR CU CONȚINUT DE AZBEST	278
14.1 Cadru general	278
14.2 Situația existentă privind deșeurile cu conținut de azbest	279

14.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții.....	282
14.4 Obiective și ținte	282
14.5 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de azbest.....	283
14.6 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de azbest	284
15. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR REZULTATE DIN ACTIVITĂȚILE SANITARE ȘI DIN ACTIVITĂȚII VETERINARE.....	285
15.1 Cadru general	285
15.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare și din activitățile veterinare.....	288
15.3 Obiective și ținte	299
15.4 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare și din activitățile veterinare	299
15.5 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare și din activitățile veterinare	300
16. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR PROVENITE DIN ACTIVITĂȚI INDUSTRIALE	302
16.1 Cadru general	302
16.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor industriale	302
16.3 Obiective și ținte	306
16.4 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor provenite din activități industriale.....	307
16.5 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor provenite din activități industriale	308
17. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR DIN AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT.....	309
17.1 Cadru general	309
17.2 Situația existentă privind deșeurile din agricultură, silvicultură și pescuit	309
17.3 Obiective și ținte	312
17.4 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit.....	315
17.5 Planul de acțiune deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit.....	316
18. INSTRUMENTE DE POLITICĂ A DEȘEURILOR.....	318
18.1 Situația actuală privind instrumentele de politică a deșeurilor.....	318
18.1.1 Instrumente economice.....	318
18.1.2 Instrumente de reglementare	329
18.1.3 Instrumente administrative	334
18.1.4 Instrumente de informare	336
18.2 Măsuri privind îmbunătățirea eficacității instrumentelor existente de politică a deșeurilor.....	337
18.3 Instrument nou de politică a deșeurilor	338
19. PROGRAMUL NAȚIONAL DE PREVENIRE A GENERĂRII DEȘEURILOR	340
19.1 Informații generale	340
19.2 Situația actuală privind prevenirea generării deșeurilor.....	340
19.3 Priorități și direcții strategice.....	340
19.4 Măsuri de prevenire a generării deșeurilor	341

19.4.1 Măsurile de prevenire pentru diminuarea risipei alimentare.....	342
19.5 Verificarea aplicării măsurilor	343
19.6 Comunicarea măsurilor propuse către publicul țintă, autorități, mediul privat, populație	343
19.7 Monitorizarea implementării PNPGD	343
20. PLANUL DE MONITORIZARE	344
20.1 Prevederi generale privind monitorizarea PNGD	344
20.2 Indicatori de monitorizare pentru măsurile de guvernare	344
20.3 Indicatori de monitorizare ai planului de acțiune al PNGD	344
20.4 Indicatori de monitorizare aferenți instrumentelor economice.....	344
20.5 Indicatori de monitorizare ai PNPGD.....	344
21. REFERINȚE.....	345

LISTA TABELELOR

Tabel 2-1 – Evoluția populației rezidente a României în perioada 2020 – 2024	35
Tabel 2-2 – Evoluția Produsului intern brut și a Produsului intern brut pe locuitor în perioada 2020 – 2023	36
Tabel 2-3 – Evoluția ratei inflației în perioada 2020 – 2023	39
Tabel 2-4 – Evoluția indicatorilor aferenți pieței muncii în perioada 2020 – 2023	40
Tabel 2-5 – Evoluția veniturilor populației pe total gospodării și medii de rezidență în perioada 2020 – 2023	44
Tabel 2-6 – Evoluția cheltuielilor populației pe total gospodării și medii de rezidență în perioada 2020 – 2023	46
Tabel 2-7 – Evoluția cheltuielilor de consum pe medii de rezidență în perioada 2020 – 2023	47
Tabel 2-8 – Evoluția structurii cheltuielilor de consum în perioada 2020 – 2023	48
Tabel 2-9 – Evoluția capacității de plată a serviciului de salubritate în perioada 2020 – 2023	49
Tabel 3-1 Generarea deșeurilor municipale, 2020 – 2022 (tone/an)	52
Tabel 3-2 Gradul de acoperire cu servicii de salubritate, 2020 – 2022	54
Tabel 3-3 Indici de generare a deșeurilor, 2020 – 2022	55
Tabel 3-4 Indici de generare deșeurii municipale RO - UE, 2020 – 2022	56
Tabel 3-5 Indicii de generare stabiliți pentru anul de referință – 2022	57
Tabel 3-6 Compoziția deșeurilor menajere, similare și piețe (%), 2022	58
Tabel 3-7 Ponderea deșeurilor de ambalaje și non-ambalaje din deșeurile reciclabile, pe tip de material	58
Tabel 3-8 Compoziția deșeurilor din parcuri și grădini (%) stabilită pentru anul	59
Tabel 3-9 Colectarea separată a deșeurilor municipale (tone/an)	63
Tabel 3-10 Capacități Instalații existente (2025)	64
Tabel 3-11 Parametrii de acceptanță deșeurii în fabricile de ciment	69
Tabel 3-12 Gestionarea deșeurilor municipale (tone/an), 2020 - 2022	70
Tabel 3-13 Generarea deșeurilor biodegradabile municipale (tone/an)	70
Tabel 3-14 Colectarea deșeurilor voluminoase (tone/an)	72
Tabel 3-15 Colectarea deșeurilor textile (tone/an)	72
Tabel 3-16 Obiective și ținte privind deșeurile municipale	85
Tabel 3-17 – Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în perioada 2024 – 2036	89
Tabel 3-18 – Proiecția venitului mediu net (disponibil) în termeni reali în perioada 2024 – 2036	90
Tabel 3-19 – Proiecția capacității de plată a serviciului de salubritate la nivel național și pe medii de rezidență în perioada 2024 – 2036	91
Tabel 3-20 – Proiecția tarifului de salubritate maxim suportabil la nivel național și pe medii de rezidență în perioada 2024 – 2036	91
Tabel 3-21 – Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere la sursa de generare în perioada de planificare 2023 – 2035	93
Tabel 3-22 Proiecția cantităților de deșeurilor municipale generate la nivel național, 2023 – 2035 (tone/an)	93
Tabel 3-23 – Evoluția indicilor de generare a deșeurilor municipale în perioada de planificare 2023 – 2035	94
Tabel 3-24 Proiecția compoziției deșeurilor menajere și similare generate, 2023 – 2035 (%)	96
Tabel 3-25 Proiecția compoziției deșeurilor menajere și similare cu impact SGR, 2023 – 2035 (%)	96
Tabel 3-26 – Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere cu impact SGR, 2024 – 2035	98
Tabel 3-27 Proiecția cantităților generate de deșeurii municipale cu impact SGR, 2023 – 2035 (tone/an)	99
Tabel 3-28 Descrierea alternativelor	104
Tabel 3-29 Capacități Instalații existente (2025)	108
Tabel 3-30 Criterii minime pentru alegerea amplasamentelor	117
Tabel 3-31 Măsurile privind gestionarea deșeurilor municipale	118

Tabel 3-32 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile municipale	125
Tabel 4-1 Cantități de deșeuri alimentare generate pe sectoare de activitate (tone) în perioada 2020-2022	134
Tabel 4-2 Cantități de deșeuri alimentare generate (tone) în perioada 2020-2021 (conform Anexei 3, Tabelul 2 din Ghidul referitor la raportarea datelor privind deșeurile alimentare și prevenirea lor conform Deciziei de punere în aplicare (UE) 2019/2000 a Comisiei).....	139
Tabel 4-3 Cantități de ulei uzat alimentar generate și valorificate/eliminate	143
Tabel 4-4 Obiective și ținte privind deșeurile alimentare pentru perioada 2025-2030.....	149
Tabel 4-5 Măsurii privind gestionarea deșeurilor alimentare	149
Tabel 4-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile alimentare	151
Tabel 5-1 Cantități de ambalaje introduse pe piață, pe tip de material (tone), 2020-2022	165
Tabel 5-2 Cantități de deșeuri de ambalaje reciclate, pe tip de material (tone), 2020-2022.....	167
Tabel 5-3 Cantități de deșeuri de ambalaje valorificate, pe tip de material (tone), 2020-2022	169
Tabel 5-4 Cantități de deșeuri de ambalaje eliminate, pe tipuri de material (tone), 2020-2022.....	170
Tabel 5-5 Indicatori de generare deșeuri de ambalaje/deșeuri reciclate, perioada 2020-2022 (kg/loc*an)	171
Tabel 5-6 Indicatori privind cantitatea de ambalaje introdusă pe piața națională, pe tip de material, 2020-2036, (kg/loc x an).....	185
Tabel 5-7 Estimare cantități - introducere pe piața ambalaje (tone)	185
Tabel 5-8 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de ambalaje	186
Tabel 5-9 Măsurii privind gestionarea deșeurilor de ambalaje.....	190
Tabel 5-10 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de ambalaje.....	196
Tabel 6-1 EEE introduse pe piață (tone), 2020 – 2022	206
Tabel 6-2 DEEE colectate (tone), 2020 – 2022	206
Tabel 6-3 Rate de colectare realizate, 2020 – 2022.....	207
Tabel 6-4 Obiective și ținte privind gestionarea DEEE	216
Tabel 6-5 Măsurii privind gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice.....	217
Tabel 6-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de echipamente electrice și electronice.....	219
Tabel 7-1 Cantități de baterii și acumulatori introduse pe piață 2019 – 2022(tone/an)	224
Tabel 7-2 Cantități de deșeuri de baterii și acumulatori colectate 2019 – 2022 (tone/an).....	225
Tabel 7-3 Rata colectare baterii portabile (categoriile 1 și 2)	225
Tabel 7-4 Cantități tratate în perioada 2019-2021 (tone/an)	226
Tabel 7-5 Eficiența de reciclare în 2019	227
Tabel 7-6 Eficiența de reciclare în 2020	227
Tabel 7-7 Eficiența de reciclare în 2021	228
Tabel 7-8 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de baterii și acumulatori.....	230
Tabel 7-9 Măsurii privind gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori	231
Tabel 7-10 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de baterii și acumulatori	233
Tabel 8-1 Situație VSU 2015-2020.....	238
Tabel 8-2 Înmatriculări de vehicule noi 2021 – mai 2024 (număr)	239
Tabel 8-3 Vehicule uzate scoase din uz 2020 – 2024.....	239
Tabel 8-4 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de vehicule scoase din uz	240
Tabel 8-5 Măsurii privind gestionarea vehiculelor scoase din uz.....	240
Tabel 8-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de vehicule scoase din uz	241
Tabel 9-1 Anvelope introduse pe piață 2020 – 2022.....	244
Tabel 9-2 Cantitățile de anvelope uzate gestionate 2020 – 2022	244
Tabel 9-3 Ponderea pe piață în funcție de responsabilitate 2020 – 2022	245

Tabel 9-4 Cantități anuale pentru care s-a preluat responsabilitatea 2020 – 2022.....	245
Tabel 9-5 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de anvelope uzate	245
Tabel 9-6 Măsurii privind gestionarea anvelopelor uzate.....	246
Tabel 9-7 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de anvelope uzate.	246
Tabel 10-1 Cantitățile de uleiuri (altele decât cele alimentare) introduse pe piață 2020 – 2022	248
Tabel 10-2 Cantitățile de ulei uzat(altele decât cele alimentare) colectate, tratate și eliminate în 2020 – 2022	249
Tabel 10-3 Operatori economici ce au raportat cantități de ulei uzat colectat/valorificat sau incinerat în 2020 – 2022	250
Tabel 10-4 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de uleiuri uzate	251
Tabel 10-5 Măsurii privind gestionarea uleiuri uzate.....	251
Tabel 10-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de uleiuri uzate	252
Tabel 11-1 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de construcții și demolări.....	256
Tabel 11-2 Măsurii privind gestionarea deșeurilor din construcții și demolări	256
Tabel 11-3 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile din construcții și demolări	258
Tabel 12-1 Evoluția indicatorului de generare nămoluri rezultate de la stațiile de epurare apelor uzate orășenești, 2015-2022	260
Tabel 12-2 Suprafața agricolă necesară la nivel național pentru valorificarea nămolurilor de epurare în agricultură la diferite rate de aplicare	263
Tabel 12-3 Suprafața fondului funciar la nivel național după modul de folosință.....	263
Tabel 12-4 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de nămoluri rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești	267
Tabel 12-5 Măsurii privind gestionarea nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești.....	271
Tabel 12-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de nămoluri rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești.....	272
Tabel 13-1 Operatori economici care tratează/elimină deșeuri cu conținut de PCB	274
Tabel 13-2 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor cu conținut de PCB	275
Tabel 13-3 Măsurii privind gestionarea deșeurilor cu conținut de PCB.....	275
Tabel 13-4 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile cu conținut de PCB.....	276
Tabel 14-1 Operatori economici care tratează/elimină deșeuri de azbest	281
Tabel 14-2 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor cu conținut de Azbest.....	283
Tabel 14-3 Măsurii privind gestionarea deșeurilor cu conținut de azbest	283
Tabel 14-4 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile cu conținut de azbest	284
Tabel 15-1 Cantitățile generate de deșeuri rezultate din activitățile unităților sanitare (tone/an).....	290
Tabel 15-2 Cantitățile gestionate de deșeuri rezultate din activitățile unităților sanitare (tone/an)	291
Tabel 15-3 Cantități de deșeuri din activități veterinare generate și gestionate (tone) în perioada 2020-2021 (sursa datelor ANSVSA)	295
Tabel 15-4 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor rezultate din activitățile sanitare și din activitățile veterinare	299
Tabel 15-5 Măsurii privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare	299
Tabel 15-6 Măsurii privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile veterinare	300
Tabel 15-7 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare	300
Tabel 15-8 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile veterinare	300
Tabel 16-1 Deșeuri generate/valorificate/eliminate – industria extractivă 2020 – 2022 (tone/an)	302

Tabel 16-2 Deșeuri generate/valorificate/eliminate – industria prelucrătoare 2020 – 2022 (tone/an)	303
Tabel 16-3 Deșeuri generate/valorificate/eliminate – industria energetică 2020 – 2022 (tone/an)	303
Tabel 16-4 Centralizator Depozite de deșeuri industriale nepericuloase	304
Tabel 16-5 Centralizator Depozite de deșeuri industriale periculoase	304
Tabel 16-6 Centralizator Depozite de zgură și cenușă	305
Tabel 16-7 Centralizator depozite de deșeuri inerte.....	306
Tabel 16-8 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor provenite din activități industriale	306
Tabel 16-9 Măsurile privind gestionarea deșeurilor provenite din activități industriale	307
Tabel 16-10 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile provenite din activități industriale	308
Tabel 17-1 Instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie acreditate ANRE pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi	311
Tabel 17-2 Unități neutralizare subproduse de origine animală la nivel național	312
Tabel 17-3 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit	313
Tabel 17-4 Obiective și ținte privind deșeurile din agricultura, silvicultură și pescuit pentru perioada 2025-2030	314
Tabel 17-5 Măsurile privind gestionarea deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit	315
Tabel 17-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit	316
Tabel -1 Măsurile de prevenire pentru diminuarea risipei alimentare ce se adresează operatorilor economici din sectoarele lanțului agroalimentar.....	342

LISTA FIGURILOR

Figura 2-1 Evoluția PIB și a PIB pe locuitor în perioada 2020-2023	37
Figura 2-2 Evoluția ratei inflației în perioada 2020-2023	39
Figura 2-3 Evoluția câștigului salarial mediu net în perioada 2020-2023	41
Figura 2-4 Evoluția ratei șomajului în perioada 2020-2023.....	41
Figura 2-5 Evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2020-2023	41
Figura 3-1 Sistemele de colectare a deșeurilor la nivel național în 2024	62
Figura 3-2 Colectarea separată, pregătirea pentru reutilizare sau, tratarea corespunzătoare a deșeurilor voluminoase	62
Figura 3-3 Situația stațiilor de transfer în 2025	65
Figura 3-4 Situația instalațiilor de tratare biodeșeuri în 2025.....	65
Figura 3-5 Situația stațiilor de sortare în 2025	66
Figura 3-6 Situația instalațiilor TMB în 2025	66
Figura 3-7 Necesitate investiții 2035 – instalații tratare biodeșeuri.....	110
Figura 3-8 Necesitate investiții 2035 – instalații de sortare.....	111
Figura 3-9 Necesitate investiții 2035 – instalații TMB.....	111
Figura 3- Necesitate investiții 2035 – instalații TMB	112
Figura 4-1 Rata de generare deșeuri alimentare pe lanțul alimentar – producție, procesare, distribuție și consum în perioada 2020-2022	135
Figura 4-2 Cantități de deșeuri alimentare generate pe lanțul alimentar – producție, procesare, distribuție și consum (kg/locuitor) în perioada 2020-202	135
Figura 4-3 Ponderea deșeurilor alimentare din sectorul de producție primară	136
Figura 4-4 Ponderea deșeurilor alimentare din sectorul de preparare și procesare alimente.....	136
Figura 4-5 Ponderea deșeurilor alimentare din sectorul de comerț cu amănuntul	137

Figura 4-6 Ponderea deșeurilor alimentare din sectorul de alimentație publică.....	137
Figura 4-7 Ponderea deșeurilor alimentare din gospodării la nivel național	138
Figura 4-8 Ponderea cantităților de deșeuri alimentare pe categorii.....	140
Figura 4-9 Ponderea deșeurilor animale și deșeurilor alimentare amestecate.....	140
Figura 4-10 Ponderea deșeurilor vegetale	141
Figura 4-11 Ponderea deșeurilor menajere și similare.....	141
Figura 4-12 Centre de producere a energiei electrice din biomasă (inclusiv deșeuri alimentare) acreditate	142
Figura 4-13 Numărul operatorilor care colectează ulei uzat alimentar la nivel național	143
Figura 4-14 Cantități de deșeuri alimentare de origine animală valorificate și eliminate (tone/an) în perioada 2020-2022.....	144
Figura 4-15 Ierarhie pentru prioritizarea opțiunilor de gestionare a surplusului alimentar, a subproduselor provenite din procesarea alimentelor și a deșeurilor alimentare (De Laurentiis și colab., 2024, actualizare după Sanchez Lopez și colab., 2000)	144
Figura 4-16 Proiecții privind cantitățile de deșeuri alimentare (kilogram/locuitor) generate în perioada 2025-2030 ..	145
Figura 4-17 Proiecții privind cantitățile totale de deșeuri alimentare generate în perioada 2025-2030.....	146
Figura 4-18 Proiecții privind cantitățile de deșeuri alimentare generate pe lanțul alimentar – producție, procesare, distribuție și consum în perioada 2025-2030	146
Figura 4-19 Numărul operatorilor receptori înregistrați la nivel național	147
Figura 5-1 Cantități de deșeuri de ambalaje generate la nivel național/european, anul 2022	161
Figura 5-2 Indicatori de generare deșeuri de ambalaje la nivel național/european (kg/loc și an), perioada 2020 - 2022	162
Figura 5-3 Indicatori de generare deșeuri de ambalaje la nivel național/european (kg/loc și an), anul 2022	162
Figura 5-4 Structura deșeurilor de ambalaje introduse pe piața națională (generate), anul 2022	162
Figura 5-5 Structura deșeurilor de ambalaje introduse pe piața națională/europeană (generate), anul 2022	162
Figura 5-6 Rata de reciclare a deșeurilor de ambalaje - analiză comparativă la nivel european, anul 2022	163
Figura 5-7 Rata de valorificare deșeuri de ambalaje (%) la nivel național/european/legislativ, anul 2022.....	164
Figura 5-8 Structura ambalajelor introduse pe piață la nivelul anului 2022.....	167
Figura 5-9 Evoluție și analiză comparativă cu media europeană.....	167
Figura 5-10 Analiza gradului de îndeplinire a obiectivelor de reciclare, pe tip de material, anul 2022	168
Figura 5-11 Reciclatori deșeuri de ambalaje, pe tip de material, anul 2024	169
Figura 5-12 Analiza gradului de îndeplinire a obiectivului global de valorificare, anul 2022	170
Figura 5-13 Evoluția cantităților de deșeuri de ambalaje generate/reciclate/valorificate/eliminate (tone), 2020-2022	171
Figura 5-14 Analiza comparativă a indicatorilor de generare deșeuri de ambalaje, anul 2022 și pe tip de material (kg/loc*an)	172
Figura 5-15 Fluxul financiar	177
Figura 5-16 Funcția de raportare date	178
Figura 5-17 Funcția de control și penalități	178
Figura 5-18 Relații contractuale.....	179
Figura 5-19 Trasabilitatea deșeurilor de ambalaje.....	180
Figura 5-20 Trasabilitatea deșeurilor de ambalaje prin SGR	180
Figura 6-1- Distribuția producătorilor care introduc pe piață EEE	205
Figura -2 Obiective naționale de colectare și rate de colectare realizate, 2020 – 2022	207
Figura -3 Rate de colectare (kg/loc) la nivel național și european, 2020 – 2022.....	208
Figura 6- Funcția de control și aplicare sancțiuni în gestionarea DEEE.....	209

Figura 6- Relații contractuale în gestionarea DEEE	210
Figura 6- Funcția de raportare a datelor în gestionarea DEEE	210
Figura 6- Fluxul financiar în gestionarea DEEE.....	211
Figura 6-8 DEEE valorificate (tone), 2019 – 2021	211
Figura 6-9 Rate de valorificare (tone), 2019 – 2021	212
Figura 6-10 Rata de valorificare, 2021.....	212
Figura 6-11 Distribuția operatorilor economici care tratează DEEE	213
Figura 6-12 Trasabilitatea DEEE	215
Figura 7-1 Cantități de baterii și acumulatori introduse pe piață 2019 – 2022(tone/an)	224
Figura 7-2 deșeuri de baterii și acumulatori colectate 2019 – 2021 (tone/an).....	225
Figura 7-3 Rată colectare baterii portabile (categoriile 1 și 2).....	226
Figura 7-4 Cantități tratate în perioada 2019-2021 (tone/an).....	226
Figura 7-5 Eficiența de reciclare a acumulatorilor cu plumb-acid	227
Figura 7-6 Eficiența de reciclare a acumulatorilor Ni-Cd	228
Figura 7-7 Eficiența de reciclare a altor tipuri de acumulatori	228
Figura 10-1 Cantitățile de ulei uzat colectate, tratate și eliminate în perioada 2020 – 2022	249
Figura 11-1 Proveniența deșeurilor din construcții și demolări colectate, la nivel național, 2020 – 2022	254
Figura 11-2 Cantitățile de deșeuri din construcții și demolări colectate, valorificate, recuperate și eliminate în perioada 2020 – 2022	255
Figura 11-3 Compararea între cantitățile de deșeuri din construcții și demolări colectate, valorificate respectiv reciclate în perioada 2020 – 2022	255
Figura 12-1 Nămoluri de epurare generate și rata de racordare a populației la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare a apelor uzate orășenești (perioada 2015-2022)	260
Figura 12-2 Populația conectată la stațiile de epurare a apelor uzate orășenești cu diferite trepte de epurare.....	261
Figura 12-3 Managementul nămolurilor de epurare - opțiuni de valorificare/eliminare (2016-2022)	262
Figura 12-4 Valorificarea nămolurilor de epurare în agricultură (2016-2022, INS).....	264
Figura 12-5 Proiecții privind nămolurile de epurare generate și rata de racordare a populației la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare a apelor uzate orășenești (perioada 2023-2032, tendință liniară)	266
Figura 12-6 Valorificarea nămolurilor de epurare în agricultură (2023-2032, tendință liniară).....	267
Figura 13-1 Cantitățile de echipamente cu conținut de PCB scoase din uz respectiv aflate încă în uz în perioada 2020 – 2023.....	274
Figura 14-1 Cantitățile de deșeuri 16 01 11* plăcuțe de frână cu conținut de azbest generate/tratate/eliminate perioada 2020-2022	279
Figura 14-2 Cantitățile de deșeuri 16 02 12* echipamente casate cu conținut de azbest liber generate/tratate/eliminate perioada 2020-2022	280
Figura 14-3 Cantitățile de deșeuri 17 06 01* materiale izolante cu conținut de azbest generate/tratate/eliminate perioada 2020-2022	280
Figura 14-4 Cantitățile de deșeuri 17 06 05* materiale de construcție cu conținut de azbest	281
Figura 17-1 Deșeuri generate din agricultură, silvicultură și pescuit (tone/an; kg/locuitor) în perioada 2014-2022..	310
Figura 17-2 Cantități de biomasă generată și comercializată în perioada 2020-2022	310
Figura 17-3 Proiecții privind cantitățile de deșeuri din agricultură, silvicultură și pescuit (kilogram/locuitor) generate în perioada 2025-2030.....	313
Figura 17-4 Proiecții privind cantitățile totale de deșeuri din agricultură, silvicultură și pescuit în perioada 2025-2030	314

ABREVIERI

ADI	Asociații de Dezvoltare Intercomunitară pentru gestionarea deșeurilor
AFM	Administrația Fondului pentru Mediu
ANMAP	Agencia Națională pentru Mediu și Aree Protejate
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice
B&A	Baterii și acumulatori
CIROM	Patronatul din Industria Cimentului și Altor Produse Minerale pentru Construcții din România
CJ	Consilii Județene
CNMRMC	Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar
CNP	Comisia Națională de Prognoza
DCD	Deșeuri din construcții și desființări
DEEE	Deșeuri de Echipamente Electrice și Electronice
DJM	Direcții Județene de Mediu
EEE	Echipamente Electrice și Electronice
GNM	Garda Națională de Mediu
HG	Hotărâre a Guvernului
INS	Institutul Național de Statistică
INSP	Institutul Național de Sănătate Publică
JASPERS	Asistență comună pentru sprijinirea proiectelor în regiunile europene (Joint Assistance to Support Projects in European Regions)
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
OIREP	Organizații care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PCB	Bifenili policlorurați
PGDMB	Planul de Gestionare a Deșeurilor pentru Municipiul București
PJGD	Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor
PNGD	Plan Național de Gestionare a Deșeurilor
PNPGD	Plan național de Prevenire a Generării Deșeurilor
PPCA	„Plătește pentru cât arunci”
RSM	Raport privind Starea Mediului în România
SGR	Sistem garanție-returnare
SMID	Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor
SNGD	Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor
TVA	Taxă pe valoare adăugată
UAT	Unitate administrativ teritorială
UE	Uniunea Europeană
VSU	Vehicule scoase din uz

1. CADRUL GENERAL

1.1 Informații generale privind planificarea

1.1.1 Scopul și obiectivele Planului Național de Gestionare a Deșeurilor

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor realizează politica la nivel național în domeniile protecției mediului înconjurător, economiei verzi, biodiversității, ariilor naturale protejate, schimbărilor climatice, economiei circulare și gestionării deșeurilor, gospodăririi apelor, siguranței construcțiilor și amenajărilor hidrotehnice, silvic și cinegetic, cu privire la toate sectoarele și sub sectoarele pe care le administrează, elaborează strategia și reglementările specifice de dezvoltare și armonizare a acestor activități în cadrul politicii generale a Guvernului, asigură și coordonează aplicarea strategiei Guvernului în domeniile sale de competență, îndeplinind rolul de autoritate de stat, de sinteză, coordonare, reglementare, monitorizare, inspecție și control în aceste domenii.

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) acționează pentru a proteja mediul și resursele naturale, pentru a garanta generației actuale și celor viitoare un mediu curat, în armonie cu dezvoltarea economică și progresul social. De asemenea, MMA își desfășoară activitatea în domeniile: planificare strategică; dezvoltare durabilă, economie verde, infrastructura de mediu, reziliență ecologică, meteorologie, schimbări climatice, arii naturale protejate, biodiversitate, biosecuritate, protejarea cetățenilor la riscurile de mediu, evaluarea și gestionarea deșeurilor, gestionarea substanțelor și preparatelor periculoase, gestionarea calității aerului și zgomotului ambiant, controlul poluării industriale și managementul riscului, protecția atmosferei, managementul fondului forestier și cinegetic, gospodărirea apelor, hidrologie, hidrogeologie, protecția, conservarea și refacerea capitalului natural din domeniul apelor și pădurilor, sistemul de management de mediu și audit - EMAS, eticheta UE ecologică și infrastructura națională pentru informații spațiale din domeniul de competență.

În exercitarea funcției de strategie și planificare, MMA elaborează, actualizează și coordonează aplicarea PNGD.

PNGD și PNPNGD vor genera o imagine de ansamblu asupra modului de gestionare a deșeurilor în România și vor dezvolta direcțiile strategice de urmat pentru asigurarea unui management durabil al deșeurilor. Prin analiza fluxurilor de deșeuri și a opțiunilor de tratare și eliminare a acestora vor crea premisele de (re)organizare a sistemului, de evaluare a politicilor economice și de mediu inclusiv necesitățile investiționale din acest sector.

Astfel, se va îmbunătăți calitatea factorilor de mediu pe termen lung prin reducerea efectelor negative.

Prin informațiile care se vor regăsi în PNGD se va putea crea, un portofoliu de proiecte și investiții necesare pentru perioada următoare de programare, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii de deșeuri finanțate până în prezent în România.

În acest context, **scopul** PNGD este de a dezvolta un cadru general pentru asigurarea unui sistem durabil de gestionare a deșeurilor la nivel național, care să asigure îndeplinirea obiectivelor și Țintelor europene, transpuse în legislația națională, iar **obiectivul general** al PNGD este de a defini politica națională de gestionare a deșeurilor bazată atât pe cerințele europene, cât și pe caracteristicile naționale și/sau locale, asigurând premisele tranziției către o economie circulară în care deșeurile se reîntorc în circuitul economic ca resurse, iar ierarhia deșeurilor este aplicată cu prioritate în cadrul fiecărei decizii/investiții/plan.

Politica UE privind deșeurile oferă un cadru pentru îmbunătățirea gestionării deșeurilor, stimularea inovației în colectarea separată și reciclarea deșeurilor, limitarea utilizării depozitelor de deșeuri și crearea de stimulente pentru schimbarea comportamentului consumatorilor. De asemenea, urmărește reducerea cantității efective de deșeuri generate și a cantității de substanțe nocive pe care acestea le conțin.

Politica națională în domeniul gestionării deșeurilor trebuie să se subscrie politicii europene în materie de prevenire a generării deșeurilor și să urmărească reducerea consumului de resurse și aplicarea practică a ierarhiei deșeurilor. Prevederile PNGD completează prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor ca și modalitate principală de abordare, anume îndreptarea României către o societate a reciclării și aplicarea ierarhiei deșeurilor, pentru toate tipurile de deșeuri care fac obiectul planificării.

MMA este responsabil cu elaborarea și revizuirea acestor două documente de planificare. Alături de legislația specifică, cele două documente de planificare creează cadrul necesar pentru dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a deșeurilor la nivel național, eficient din punct de vedere economic și cu un impact cât mai redus asupra mediului.

Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD), revizuită în anul 2013 și aprobată prin HG 870/2013, stabilește politica și obiectivele strategice ale României în domeniul gestionării deșeurilor pentru perioada 2014-2020.

Obiectivele specifice al PNGD sunt caracterizarea situației actuale în domeniu (cantități de deșeuri generate și gestionate, instalații existente), identificarea problemelor care cauzează un management ineficient a deșeurilor, stabilirea obiectivelor și Țintelor pe baza prevederilor legale și a obiectelor strategice stabilite prin SNGD, precum și identificarea necesităților investiționale.

1.1.2 Orizontul de timp al PNGD

Coordonatele în timp ale PNGD sunt următoarele:

- Perioada elaborării PNGD și PNPGD: 2024 – 2025
- Perioada de analiză (date privind cantitățile de deșeuri pentru descrierea situației actuale): 2020 – 2022
- Anul de referință pentru cantitățile de deșeuri: 2022¹
- Anul de referință pentru descrierea sistemelor de colectare existente și modificările prevăzute, instalațiile existente și proiectele planificate: 2025
- Perioada pentru proiecțiile de generare: 2023 – 2035
- Perioada de planificare: 2026 – 2035.

În conformitate cu cerințele pachetului economiei circulare aprobat în iunie 2018, Țintele de pregătire pentru reutilizare și reciclare cresc până în anul 2035, iar în anul 2035, România trebuie să îndeplinească Ținta de reducere a deșeurilor municipale depozitate la 10% din cantitatea generată. Astfel, pentru a evita supra sau sub capacitatea instalațiilor noi, trebuie să se țină seama de toate aceste obiective și Ținte.

Prin urmare, la stabilirea măsurilor și la estimarea noilor capacități de investiții s-au avut în vedere toate obiectivele și Țintele naționale și europene aplicabile până în anul 2035.

1.1.3 Structura PNGD și PNPGD

În figura de mai jos este prezentată schematic structura PNGD și PNPGD revizuite, cu mențiunea că secțiunile capitolelor de **Planificare** sunt adaptate în funcție de specificul fiecărei categorii de deșeuri în parte. De exemplu, s-au realizat proiecții ale cantităților generate doar pentru categoriile de deșeuri pentru care realizarea proiecției are relevanță, pentru acestea fiind stabilite Ținte la nivel

¹ Anul de referință a fost stabilit împreună cu ANPM și MMAP, fiind cel mai recent an pentru care au fost disponibile date privind gestionarea deșeurilor municipale la momentul începerii activității de analiză a datelor

european, respectiv național. Secțiunile privind *Proгноza populației*, *Analiza alternativelor* și *Evaluarea macro-suportabilității* se realizează doar pentru deșeurile municipale.

În capitolul *Cadrul general* sunt prezentate informații generale privind planificarea (scopul, obiectivele, orizontul de timp și legislația națională și europeană).

Capitolul *Date socio-economice* cuprinde date demografice, date economice și date despre veniturile și cheltuielile populației.

În secțiunea *Situația existentă* din cadrul capitolelor Planificare prezintă date privind cantitățile de deșeuri generate și gestionate, precum și date privind instalațiile de tratare existente, pentru toate categoriile de deșeuri care fac obiectul PNGD.

Secțiunea *Obiective și ținte* din cadrul capitolelor Planificare prezintă obiectivele și țintele privind gestionarea deșeurilor stabilite la nivel european și național pentru categoriile de deșeuri care fac obiectul planificării.

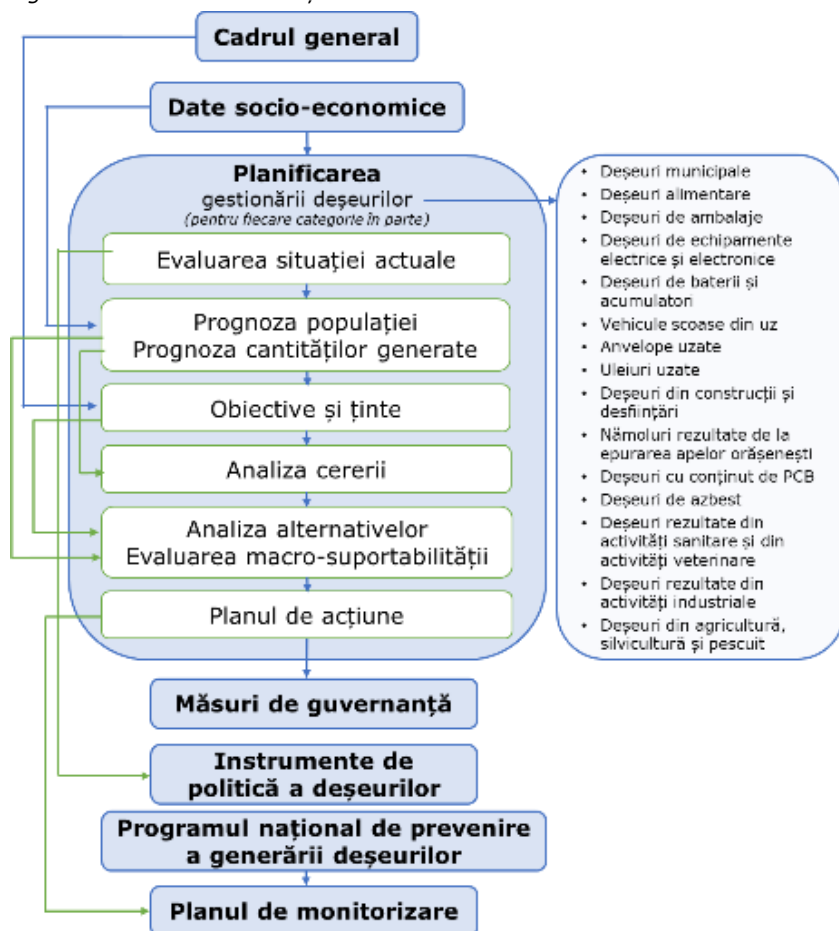
Secțiunea *Planul de acțiune* cuprinde atât măsuri pentru implementarea PNGD (în vederea atingerii obiectivelor și țintelor stabilite) cât și măsuri pentru implementarea instrumentelor economice.

Capitolul *Programul național de prevenire a generării deșeurilor* prezintă obiectivele și măsurile de prevenire identificate.

Capitolul *Planul de monitorizare* prezintă indicatorii de monitorizare ce vor fi aplicați și modul de aplicare a acestora.

De asemenea, documentul mai cuprinde și capitolele de *Referințe* și *Anexe*.

Figura 1-1 Structura PNGD și PNPGD

Atât Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, cât și Programul Național de Prevenire a Generării Deșeurilor (PNPGD) sunt elaborate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Conform prevederilor legale în vigoare, PNGD și PNPGD se evaluează cel puțin o dată la 6 ani și se revizuiesc, după caz, de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, în baza raportului de monitorizare întocmit de ANMAP. PNGD și PNPGD se monitorizează anual de către ANMAP.

1.1.4 Acoperirea geografică

Procesul de planificare acoperă întreg teritoriul României.

1.1.5 Categoriile de deșeuri care fac obiectul PNGD

Deșeurile care fac obiectul planificării sunt cele reglementate de OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 17/2023, astfel:

- Deșeuri municipale;
- Fluxuri speciale de deșeuri:
 - deșeuri alimentare
 - deșeuri de ambalaje
 - deșeuri de echipamente electrice și electronice
 - deșeuri de baterii și acumulatori
 - vehicule scoase din uz
 - anvelope uzate
 - uleiuri uzate
 - deșeuri din construcții și desființări
 - nămoluri rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești
 - deșeuri cu conținut de PBC
 - deșeuri cu conținut de azbest
- Deșeuri rezultate din activitățile sanitare și din activități veterinare
- Deșeuri industriale
- Deșeuri din agricultură, silvicultură și pescuit.

Nu fac obiectul planificării următoarele:

- Efluenți gazoși emiși în atmosferă
- Soluri (în situ), inclusiv soluri contaminate neexcavate și clădiri legate permanent de sol
- Soluri necontaminate și alte materiale geologice naturale excavate în timpul activităților de construcție, în cazul în care este sigur că respectivul material va fi utilizat pentru construcții în starea sa naturală și pe locul de unde a fost excavat
- Deșeuri radioactive
- Explozivi dezafecți
- Materii fecale, în cazul în care acestea nu intră sub incidența prevederilor alin. (2) lit. b) din OUG 92/2021, paie și alte materii naturale nepericuloase provenite din agricultură sau silvicultură și care sunt folosite în agricultură sau silvicultură sau pentru producerea de energie din biomasă prin procese sau metode care nu dăunează mediului și nu pun în pericol sănătatea populației
- Apele uzate

- Subproduse de origine animală, inclusiv produse transformate care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.774/2002, cu excepția produselor care urmează să fie incinerate, depozitate sau utilizate într-o instalație de producere a biogazului sau a compostului
- Carcase de animale care au decedat în orice alt mod decât prin sacrificare, inclusiv animale care au fost sacrificate pentru eradicarea unei epizootii, și care sunt eliminate Potrivit prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009
- Deșeuri rezultate în urma activităților de prospectare, extracție, tratare și stocare a resurselor minerale, precum și a exploatarei carierelor, care intră sub incidența HG 856/2008 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive
- Substanțe destinate utilizării ca materii prime pentru furaje, astfel cum sunt definite la art. 3 alin. (2) lit. (g) din Regulamentul (CE) nr. 767/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind introducerea pe piață și utilizarea furajelor, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.831/2003 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 79/373/CEE a Consiliului, a Directivei 80/511/CEE a Comisiei, a Directivelor 82/471/CEE, 83/228/CEE, 93/74/CEE, 93/113/CE și 96/25/CE ale Consiliului și a Deciziei 2004/217/CE a Comisiei și care nu constau din sau care nu conțin produse secundare animale
- Sedimentele depuse în apele de suprafață în scopul gestionării apelor și a căilor navigabile sau al prevenirii inundațiilor, al atenuării efectelor inundațiilor și secetei ori asanării terenurilor nu se supun prevederilor OUG 92/2021, în cazul în care se face dovada că respectivele sedimente sunt nepericuloase și nu contravin normelor obligatorii de drept intern.

1.1.6 Metodologia de elaborare a PNGD

La începutul procesului de elaborare a PNGD au fost constituite două Grupuri de lucru, unul restrâns și unul extins.

Din Grupul de lucru restrâns au făcut parte reprezentanți ai următoarelor instituții:

- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
- Agenția Națională pentru Mediu și Aarii Protejate

- BEI JASPERS
- BEI PASSA
- S.C. RAMBOLL SOUTH EAST EUROPE S.R.L., consultantul care a elaborat PNGD.

Din Grupul de lucru extins au făcut parte reprezentanți ai următoarelor instituții:

- Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
- Agenția Națională pentru Mediu și Arie Protejate
- BEI JASPERS, Joint Assistance to Support Projects in European Regions
- BEI PASSA
- Garda Națională de Mediu
- Administrația Fondului pentru Mediu
- Institutul Național de Statistică / Comisia Națională de Prognoză
- Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
- Ministerul Sănătății
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- Federația Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară
- Organizații neguvernamentale și organizații private din domeniul deșeurilor: Institutul pentru Politici Publice, Organizația Patronală și Profesională REMAT, Asociația Română pentru Ambalaje și Mediu, ECO-ROMÂNIA și Patronatul din Industria Cimentului și altor Produse Minerale pentru Construcții din România
- S.C. RAMBOLL SOUTH EAST EUROPE S.R.L., consultantul care a elaborat PNGD.

În procesul de elaborare a Planului Național de Gestionare a Deșeurilor au fost elaborate următoarele rapoarte:

- Raport privind cadrul instituțional existent și implementarea măsurilor de guvernare
- Raport privind analiza implementării PNGD, PNPGD și elementele care trebuie incluse în documentele revizuite

De asemenea, conform termenilor contractuali au fost realizate rapoarte trimestriale de progres al activităților.

1.1.7 Surse de date utilizate și metodologia de analiză

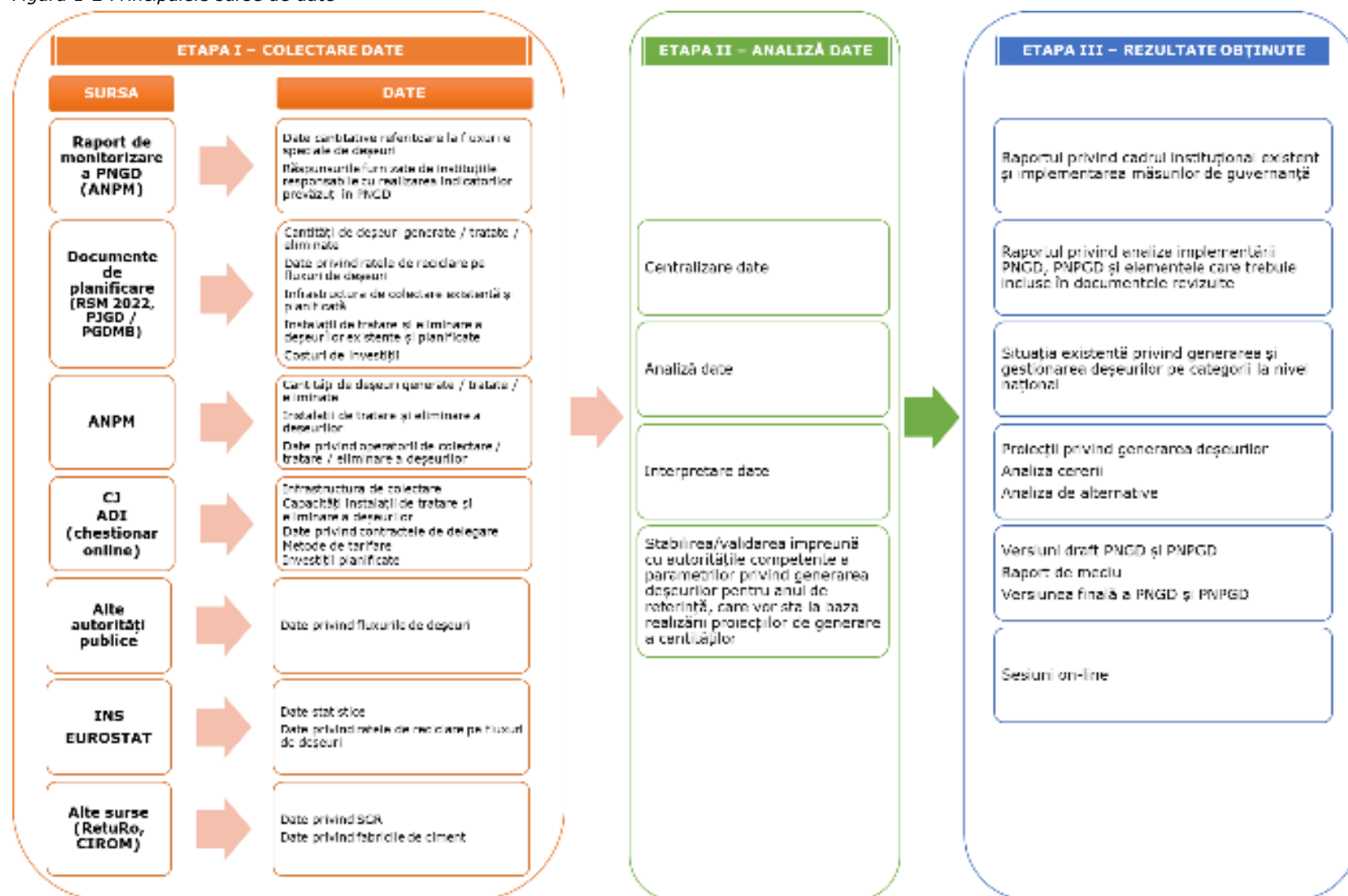
Descrierea situației actuale privind gestionarea deșeurilor la nivel național s-a realizat pentru o perioadă de trei ani, 2020 – 2022. Astfel, anul 2022 reprezintă anul de referință pentru calculul prognozei de generare a deșeurilor.

Principalele surse de datele și informații pentru perioada 2020-2022 au fost următoarele:

- Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate (ANMAP)
- Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE)
- Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP)
- Administrația Fondului pentru Mediu (AFM)
- Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (ANRSCUP)
- Institutul Național de Statistică (INS)
- Institutul Național de Sănătate Publică (INSP)
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)
- Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului
- EUROSTAT
- Informații furnizate de către consiliile județene și asociațiile de dezvoltare intercomunitară (ADI) care implementează proiecte privind sistemele de management integrat al deșeurilor (SMID), finanțate prin Programul Operațional Sectorial Mediu și Programul Operațional Infrastructura Mare, în cazul proiectelor fazate
- Informații furnizate de către diferiți actori implicați în gestionarea deșeurilor: RETURO – Administratorul Sistemului de Garanție-Returnare; OIREP-uri; CIROM – Patronatul din industria cimentului și altor produse minerale pentru construcții din România.

Colectarea și analiza datelor referitoare la situația actuală privind gestionarea deșeurilor la nivel național s-a realizat în mai multe etape. În figura de mai jos sunt prezentate etapele parcurse și rezultatele obținute.

Figura 1-2 Principalele surse de date

1.1.8 Evaluarea Strategică de Mediu

Procesul evaluării strategice de mediu va începe odată cu depunerea draftului Planului Național de Gestionare a Deșeurilor revizuit la autoritatea națională pentru protecția mediului. Se vor parcurge etapele procedurale pentru obținerea avizului de mediu conform prevederilor HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările ulterioare.

1.2 Problematica generală a gestionării deșeurilor

Uniunea Europeană se confruntă cu probleme de mediu complexe, de la schimbările climatice și pierderea biodiversității până la epuizarea resurselor și poluare. Pentru a face față acestor probleme, politica europeană de mediu respectă principiile precauției, prevenirii, corectării poluării la sursă și principiul „poluatorul plătește”. În 2019, Comisia a lansat Pactul verde european, care a adus îngrijorările referitoare la mediu în centrul procesului de elaborare a politicilor UE.

Pactul verde european sprijină Instrumentul de redresare „Next Generation EU”, care promovează investițiile în sectoarele care sunt esențiale pentru tranziția verde și digitală, oferind o oportunitate importantă de a accelera ritmul tranziției către neutralitatea climatică și protecția mediului.

Programele de acțiune pentru mediu reprezintă cadrul de bază al politicii de mediu.

În mai 2022, a intrat în vigoare al 8-lea Program de Acțiune pentru Mediu (aprobat prin Decizia UE 2022/591), care definește obiectivele prioritare și condițiile necesare pentru a le atinge și reprezintă o agendă comună a UE convenită pe cale juridică pentru politica de mediu până la sfârșitul anului 2030. PAM 8 reafirmă viziunea pentru 2050 din PAM 7 și anume „asigurarea unei bune calități a vieții pentru toți, respectând totodată limitele planetei”.

Al 8-le Program de Acțiune pentru Mediu urmărește să accelereze tranziția verde, în mod echitabil și incluziv, către o economie circulară neutră din punct de vedere climatic, sustenabilă, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, bazată pe energie din surse regenerabile, reziliență și competitivă, care să dea înapoi planetei mai mult decât ia de la aceasta.

În contextul acestor politici și programe comunitare mai ample la nivel european se trasează și cadrul politicii și legislației europene privind deșeurile.

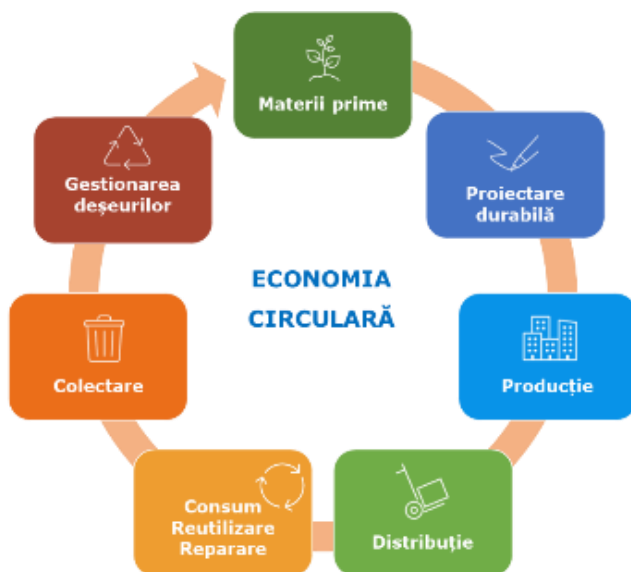
Din cele șase obiective tematice prioritare ale PAM 8, unul este dedicat progreselor către o economie a bunăstării, care să dea înapoi planetei mai mult decât ia de la aceasta și accelerarea tranziției către o economie circulară netoxică, în care creșterea este regenerativă, resursele sunt folosite eficient și sustenabil și se aplică ierarhia deșeurilor.

Aplicarea ierarhiei deșeurilor are ca scop încurajarea acelor opțiuni care produc cel mai bun rezultat global în privința mediului și a sănătății populației. Opțiunile ierarhiei deșeurilor se aplică prioritar în următoarea ordine:

- Prevenirea și reducerea cantităților de deșeuri
- Pregătirea pentru reutilizare
- Reciclarea
- Alte opțiuni de valorificare, precum și valorificarea energetică
- Eliminarea.

Economia circulară este un model de producție și consum, care implică folosirea în comun, închirierea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult timp posibil. Astfel, se prelungește ciclul de viață al produselor. În practică, presupune reducerea la minimum a deșeurilor. Când un produs ajunge la sfârșitul ciclului său de viață, materialele din care este fabricat sunt păstrate în economie pe cât de mult posibil prin reciclare, creând astfel și mai multă valoare adăugată. Modelul economiei circulare presupune mai puține materii prime, mai puține deșeuri și mai puține emisii.

Figura 1-3 Modelul economiei circulare

Prioritățile politicilor europene, o parte dintre ele fiind deja transpuse în legislația națională, vor sta la baza stabilirii direcțiilor strategice din cadrul PNGD revizuit.

1.3 Legislația europeană privind deșeurile

Principalele acte de reglementare în domeniul gestionării deșeurilor la nivelul Uniunii Europene prin care este stabilit cadrul legal pentru colectarea, tratarea și eliminarea deșeurilor, includ o serie de directive și regulamente, după cum urmează:

• Legislația cadru a deșeurilor:

- Directiva 2008/98/CE privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive (Directiva cadru privind deșeurile)
- DIRECTIVA (UE) 2018/851 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 30 mai 2018
- Propunerea COM(2023) 420 pentru Revizuirea Directivei-cadru privind deșeurile (2008/98/CE)
- Regulamentul 1157/2024 – privind transferurile de deșeuri, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1257/2013 și (UE) 2020/1056 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 (Text cu relevanță pentru SEE)
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/1290 al Comisiei din 2 iulie 2025 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) 2024/1157 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerințele necesare pentru interoperabilitatea dintre sistemul central pentru transmiterea și schimbul pe cale electronică de informații și documente legate de transferurile de deșeuri și alte sisteme sau software-uri, precum și alte cerințe tehnice și organizatorice necesare pentru punerea în practică a unei astfel de transmiteri și a unui astfel de schimb pe cale electronică de informații și documente
- Decizia 2000/532/CE de înlocuire a Deciziei 94/3/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul articolului 1 litera (a) din Directiva 75/442/CEE a Consiliului privind deșeurile și a Directivei 94/04/CE a Consiliului de stabilire a unei liste de deșeuri periculoase în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Directiva 91/689/CEE a Consiliului privind deșeurile periculoase și Decizia 2014/955/UE de modificare a Deciziei 2000/532/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului; Decizia delegată (UE) 2025/934 a Comisiei de modificare a Deciziei 2000/532/CE în ceea ce privește actualizarea listei deșeurilor în cazul deșeurilor legate de baterii – aplicate ca atare în toate statele membre EU

• Legislația europeană privind operațiile de tratare a deșeurilor:

- Directiva 1999/31/CEE privind depozitele de deșeuri
- Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale

• **Legislația europeană privind fluxurile de deșeuri:**

- Directiva 2006/66/CE privind bateriile și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori și de abrogare a Directivei 91/157/CEE abrogată prin Regulamentul nr. 1542/2023
- Regulamentul nr. 1542/2023 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iulie 2023 privind bateriile și deșeurile de baterii, de modificare a Directivei 2008/98/CE și a Regulamentului (UE) 2019/1020 și de abrogare a Directivei 2006/66/CE
- Directiva 2011/65/CE privind restricțiile de utilizare a anumitor substanțe periculoase în echipamentele electrice și electronice
- Directiva 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice
- Directiva 2000/53/CE privind vehiculele scoase din uz
- Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, abrogată prin Regulamentul 2025/40/CE
- Regulamentul (UE) 2025/40/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 și a Directivei (UE) 2019/904 și de abrogare a Directivei 94/62/CE
- Directiva 96/59/CE privind eliminarea bifenililor și trifenililor policlorurați privind eliminarea bifenililor policlorurați și terfenililor policlorurați (PCB/TPC)
- Directiva 86/278/CEE privind protecția mediului și, în special, a solului, atunci când se utilizează nămoluri de epurare în agricultură
- Directiva 87/217/CEE privind prevenirea și reducerea poluării mediului cauzate de azbest.
- Directiva (UE) 2019/904 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului
- Regulamentul nr. 1103/2010 de stabilire, în conformitate cu Directiva 2006/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a normelor de etichetare privind capacitatea pentru bateriile și acumulatorii portabili secundari (reîncărcabili) și auto.

1.4 Legislația națională privind deșeurile

În România, pentru a putea asigura alinierea la standardele Uniunii Europene, legislația națională privind gestionarea deșeurilor a fost reglementată prin transpunerea legislației europene. Principalele acte normative de reglementare în sectorul gestionării deșeurilor sunt următoarele:

• Legislația cadru privind deșeurile:

- Ordonanța de Urgență nr. 92 din 19 august 2021 privind regimul deșeurilor cu modificările și completările ulterioare, modificată și aprobată prin Legea nr. 17/2023
- Legea nr. 6/1991 pentru aderarea României la Convenția de la Basel privind controlul transportului peste frontiere al deșeurilor periculoase și al eliminării acestora
- HG nr. 788/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului (CE) nr. 1013/2006 privind transferul de deșeuri, cu modificările și completările ulterioare
- HG nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare

• Legislația privind tratarea deșeurilor:

- Ordonanța nr. 2 din 2021 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale, cu modificările și completările ulterioare
- OM 757/2004 de aprobare a Normativului tehnic de depozitare, cu modificările și completările ulterioare
- OM 756/2004 de aprobare a Normativului privind incinerarea deșeurilor

• Legislația privind serviciile de salubritate:

- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul ANRSC nr. 97/2025 privind aprobarea Regulamentului – cadru al serviciului de salubritate al localităților
- Ordinul ANRSC nr. 98/2025 privind aprobarea Caietului de Sarcini-cadru al serviciului de salubritate al localităților
- Ordinul ANRSC nr. 112/2007 privind aprobarea Contractului-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților

- Ordinul ANRSC nr. 640/2022 de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților
- Ordinul ANRSC nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile de salubritate, precum și de calculare a tarifelor/taxelor distincte pentru gestionarea deșeurilor și a taxelor de salubritate, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice nr. 640/2022
- Ordinul ANRSC nr. 505/2019 privind aprobarea Regulamentului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul de activitate al Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul ANRSC nr. 100/2023 privind aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor de utilități publice aflate în sfera de reglementare a Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice.

• **Legislația privind fluxurile speciale de deșuri:**

- Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 212/ 2015 privind modalitatea de gestionare a vehiculelor și a vehiculelor scoase din uz
- Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare
- OUG nr. 5/02.04.2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, cu modificările și completările ulterioare
- HG nr. 1132/2008 privind regimul bateriilor și acumulatorilor și al deșeurilor de baterii și acumulatori, cu modificările și completările ulterioare
- HG nr. 170/2004 privind gestionarea anvelopelor uzate, cu modificările și completările ulterioare
- HG nr. 173/2000 pentru reglementare regimului special privind gestiunea și controlul bifenililor policlorurați și ale altor compuși similari, cu modificările și completările ulterioare
- HG nr. 124/2003 privind prevenirea, reducerea și controlul poluării cu azbest, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul nr. 344/2004 pentru aprobarea Normelor tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămolurile de epurare în agricultură

- Ordinul nr. 1226/2012 pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activități medicale și a Metodologiei de culegere a datelor pentru baza națională de date privind deșeurile rezultate din activități medicale.

Pentru ca domeniul de gestionare a deșeurilor să fi reglementat cât mai eficient, au fost preluate în legislația națională anumite definiții precizate în legislația europeană, o parte din aceste definiții sunt menționate în Anexa nr.1 la PNGD

Lista completă a legislației privind deșeurile, inclusiv legislația secundară, este prezentată în Anexa nr. 2 la PNGD.

Atât legislația europeană, cât și legislația națională în domeniul gestionării deșeurilor a fost analizată în cadrul **Raportului privind cadrul instituțional și implementarea măsurilor de guvernare**, document elaborat cu scopul de a analiza cadrul instituțional existent atât la nivel național, cât și local, la nivelul fiecărui județ, inclusiv restructurările deja stabilite și de a face recomandările care se impun în scopul revizuirii și implementării PNGD.

1.5 Politica națională privind deșeurile

Prioritățile României în ceea ce privește gestionarea și prevenirea deșeurilor, stabilite prin Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD pentru perioada 2014-2020), revizuită în anul 2013 și aprobată prin HG 870/2013 sunt următoarele:

- Prioritizarea eforturilor în domeniul gestionării deșeurilor în linie cu ierarhia deșeurilor
- Dezvoltarea de măsuri care să încurajeze prevenirea generării de deșeuri și reutilizarea, promovând utilizarea durabilă a resurselor
- Creșterea ratei de reciclare și îmbunătățirea calității materialelor reciclate, lucrând aproape cu sectorul de afaceri și cu unitățile și întreprinderile care valorifică deșeurile
- Promovarea valorificării deșeurilor din ambalaje, precum și a celorlalte categorii de deșeuri
- Reducerea impactului produs de carbonul generat de deșeuri
- Încurajarea producerii de energie din deșeuri pentru deșeurile care nu pot fi reciclate
- Organizarea bazei de date la nivel național și eficientizarea procesului de monitorizare

- Implementarea conceptului de „analiză a ciclului de viață” în politica de gestionare a deșeurilor.

De asemenea, se dorește îmbunătățirea serviciilor către populație și sectorul de afaceri prin:

- Încurajarea investițiilor verzi
- Susținerea inițiativelor care premiază și recompensează populația care reduce, reutilizează și reciclează deșeurile din gospodării
- Colaborarea cu autoritățile administrației publice locale pentru creșterea eficienței și calității deșeurilor colectate, făcându-le mai ușor de reciclat
- Colaborarea cu autoritățile administrației publice locale și sectorul de afaceri pentru îmbunătățirea sistemelor de colectare a deșeurilor.

Pe lângă aceste obiective prin adoptarea HG nr. 1.172/2022, Guvernul României a aprobat Strategia Națională privind Economia Circulară pentru a introduce în legislația națională, prevederile legislației europene.

Strategia națională pentru Economia Circulară abordează multiple domenii de intervenție, printre care și gestionarea deșeurilor. Prevederile privind deșeurile sunt esențiale pentru tranziția către o economie circulară, axându-se pe prevenirea generării deșeurilor, reutilizarea resurselor, reciclarea eficientă și valorificarea deșeurilor.

Aspectele privind gestionarea deșeurilor prevăzute în Strategia Națională pentru Economia Circulară se concentrează pe adoptarea unui model de gestionare mai eficient și durabil, care să reducă dependența de resursele naturale și să minimizeze impactul asupra mediului. Se pune accent pe prevenirea generării deșeurilor, pe reciclare și reutilizare, precum și pe valorificarea deșeurilor care nu pot fi reciclate, prin producerea de energie. Aceasta reflectă angajamentul României de a îndeplini obiectivele europene legate de economia circulară și de gestionarea durabilă a deșeurilor.

Strategia Națională pentru Economia Circulară din România se concentrează pe tranziția de la modelul actual de gestionare a deșeurilor, bazat pe eliminare și depozitare, către un model care prioritizează reducerea, reutilizarea și reciclarea materialelor. Aceasta include măsuri pentru a îmbunătăți infrastructura de colectare separată și pentru a extinde capacitățile de reciclare la nivel național. O atenție specială este acordată deșeurilor municipale, industriale și electronice, cu scopul de a reduce risipa de resurse și de a crește eficiența utilizării materialelor.

Autorități competente

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMA) este autoritatea responsabilă pentru decizia și controlul în gestionarea deșeurilor. În conformitate cu legislația în vigoare, acesta elaborează și implementează politica națională în domeniul gestionării deșeurilor, având rolul de autoritate de stat cu atribuții de coordonare, sinteză și control. Aceste responsabilități sunt exercitate direct de minister sau prin intermediul unor organisme tehnice specializate, autorități sau instituții publice aflate în subordinea, coordonarea sau sub autoritatea sa.

Instituțiile aflate în coordonarea MMA, cu atribuții în sectorul deșeurilor, menționate în Anexa nr. 1 a OUG nr.21/2021 sunt:

- Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate (ANMAP);
- Garda Națională de Mediu (GNM);
- Administrația Fondului pentru Mediu (AFM).

Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate (ANMAP) este responsabilă de implementarea politicilor, strategiilor și legislației naționale în domeniul protecției mediului. Responsabilitățile și atribuțiile ANMAP sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 311/2025.

Garda Națională de Mediu (GNM) are rolul de a asigura controlul asupra implementării politicilor guvernamentale și a legislației naționale, armonizate cu cea europeană, în domeniul protecției mediului. GNM este responsabilă de prevenirea, constatarea și sancționarea încălcărilor prevederilor legale referitoare la protecția mediului, inclusiv nerespectarea reglementărilor privind controlul poluării industriale, managementul riscurilor, substanțele și preparatele periculoase, biodiversitatea și ariile naturale protejate, precum și gestionarea fondului de mediu și alte aspecte reglementate de legislația specifică în vigoare.

Atribuțiile generale ale GNM, precum și atribuțiile specifice, inclusiv cele referitoare la controlul în domeniul gestiunii deșeurilor, sunt stabilite prin HG 1005/2012 privind organizarea și funcționarea Gărzii Naționale de Mediu cu modificările și completările ulterioare.

Atribuțiile AFM sunt prezentate în OUG nr.196/2005 privind Fondul pentru mediu cu modificările și completările ulterioare.

Alte autorități publice cu atribuții în domeniul gestionării deșeurilor sunt: Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, Ministerul Economiei, Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, Ministerul Apărării Naționale, instituțiile de ordine publică și siguranță națională și autoritățile administrației publice locale.

2. DATE SOCIO-ECONOMICE

2.1 Date demografice

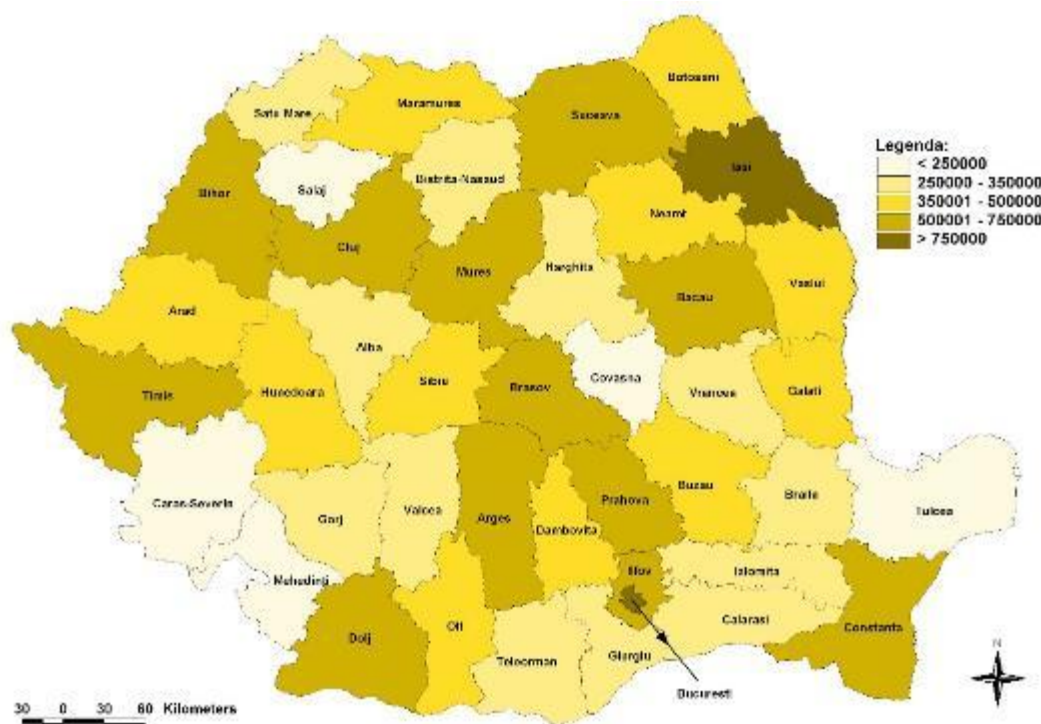
Potrivit rezultatelor definitive ale Recensământului populației și locuințelor 2021 (RPL 2021), populația rezidentă a României este de 19.053.815 persoane, în scădere cu 1,1 milioane locuitori față de recensământul din octombrie 2011 (RPL 2011). Persoanele de sex feminin reprezintă 51,5% din populația rezidentă, iar 52,2% din populația rezidentă trăiește în mediul urban.

Datele definitive ale RPL 2021 indică faptul că fenomenul de îmbătrânire a populației rezidente a României s-a adâncit în ultimii zece ani, vârsta medie crescând la 41,4 ani (față de 40,8 ani la RPL 2011). Vârsta medie este mai mare la femei, 43,6 ani (față de 40,1 ani la bărbați). Vârsta mediană a populației României este de 40,5 ani. Indicele de îmbătrânire demografică este de 121,2 persoane vârstnice (de 65 ani și peste) la 100 de persoane tinere (sub 15 ani), iar raportul de dependență demografică este de 55,5 persoane de vârstă "dependentă" (sub 15 ani și de 65 ani și peste) la 100 persoane în vârstă de muncă (15-64 ani).

La nivel teritorial, se constată că regiunea cu populația cea mai tânără este regiunea Nord-Est unde vârsta medie este 40,8 ani, iar la polul opus se regăsește regiunea Sud-Vest Oltenia cu o vârstă medie de 43,7 ani. În județul Ilfov trăiește populație tânără, cu cea mai mică vârstă medie din țară, de 38,6 ani. Sub 40 ani, au și populațiile județelor Iași (39,2 ani) și Suceava (39,9 ani). Județul Teleorman are cea mai vârstnică populație, cu o vârstă medie de 46,3 ani. Peste 45 ani au și populațiile din județele Hunedoara (45,5 ani) și Brăila (45,3 ani).

În ultimii zece ani, între cele două recensăminte, majoritatea județelor au scăzut ca dimensiune sub aspectul numărului de locuitori (39 din 42 de județe, inclusiv municipiul București). Se constată că Județul Ilfov se distinge cu o situație particulară, cu o creștere cu 153,9 mii locuitori, în mare parte migrați dinspre municipiul București. Numai alte două județe - Bistrița-Năsăud și Suceava - au câștigat, 9,8, respectiv 7,7 mii locuitori. În valori relative, cele mai mari reduceri de populație le-au înregistrat județele Caraș-Severin (-16,6%, respectiv cu 49,0 mii persoane mai puțin) și Teleorman (-14,9%, respectiv cu 56,6 mii persoane mai puțin).

La nivel teritorial, încadrarea județelor după numărul de locuitori se prezintă astfel:

Sursa: INSSE - Recensământul Populației și Locuințelor, runda 2021 (date provizorii în profil teritorial)

Din analiza hărții cu încadrarea județelor după numărul de locuitori înregistrați la RPL 2021, se constată următoarele aspecte:

- județul Iași și Municipiul București înregistrează o populație peste 750.000 de locuitori;
- 12 județe (Argeș, Bacău, Bihor, Brașov, Cluj, Constanța, Dolj, Ilfov, Mureș, Prahova, Suceava, Timiș) înregistrează o populație cuprinsă între 500.001 – 750.000 locuitori;
- 11 județe (Arad, Botoșani, Buzău, Dâmbovița, Galați, Hunedoara, Maramureș, Neamț, Olt, Sibiu, Vaslui) înregistrează o populație cuprinsă între 350.001 – 500.000 locuitori;
- 12 județe (Alba, Bistrița-Năsăud, Brăila, Călărași, Giurgiu, Gorj, Harghita, Ialomița, Satu Mare, Teleorman, Vâlcea, Vrancea) înregistrează o populație cuprinsă între 250.001 – 350.000 locuitori;
- 5 județe (Caraș-Severin, Covasna, Mehedinți, Sălaj, Tulcea) înregistrează o populație sub 250.000 de locuitori.

Referitor la evoluția populației rezidente pe medii de rezidență, situația în perioada 2020 – 2024 se prezintă astfel:

Tabel 2-1 – Evoluția populației rezidente a României în perioada 2020 – 2024

An	Populația rezidentă a României la 01 ianuarie		Populația rezidentă din mediul URBAN la 01 ianuarie		Populația rezidentă din mediul RURAL la 01 ianuarie	
	Număr locuitori	Număr locuitori	% în total populație	Număr locuitori	% în total populație	
2020	19.354.339	10.474.555	54,12%	8.879.784	45,88%	
2021	19.229.519	10.316.028	53,65%	8.913.491	46,35%	
2022	19.043.098	9.959.432	52,30%	9.083.666	47,70%	
2023	19.054.548	9.940.887	52,17%	9.113.661	47,83%	
2024	19.064.409	9.897.524	51,92%	9.166.885	48,08%	

Sursa: INSSE -Tempo online

În perioada analizată, populația rezidentă a scăzut ca urmare a accentuării fenomenului de îmbătrânire demografică. De subliniat faptul că în ultimii doi ani s-a constatat o stopare a tendinței de scădere și chiar s-a raportat o ușoară creștere a populației rezidente, fenomenul de imigrare constituind principalul motiv al acestei tendințe. Astfel, pentru prima dată în România, fenomenul de imigrare a constituit principala cauză a creșterii populației țării. Soldul migrației internaționale în anul 2022 a fost pozitiv, numărul imigranților depășind numărul emigranților cu puțin peste 85 mii persoane, iar în anul 2023 cu 82 mii persoane.

În perioada analizată, populația urbană este majoritară, înregistrând totuși un trend descrescător, având în vedere că soldul net al migrației interne urban-rural este negativ pentru mediul urban.

Analiza evoluției populației rezidente între cele două recensăminte ale populației și locuințelor evidențiază tendința de scădere a populației rezidente ca urmare a accentuării fenomenului de îmbătrânire demografică. Ca particularitate, trebuie notat că în ultimii ani se observă că impactul fenomenului de îmbătrânire demografică asupra populației rezidente este contracarat de soldul pozitiv al migrației internaționale (numărul imigranților depășește numărul emigranților), ceea ce a condus la un trend pozitiv al evoluției populației rezidente. De asemenea, se constată un trend constant de scădere a populației urbane în favoarea populației rurale.

2.2 Date economice

Aspecte generale

Peisajul macroeconomic al României a avut în perioada 2020 – 2023 un caracter mixt: pe de o parte, activitatea economică a consemnat o creștere robustă (5,9% în anul 2021, 4,7% în anul 2022 și 2,1% în anul 2023), care a permis depășirea nivelului pre-pandemic al PIB real; pe de altă parte, deficitele gemene s-au plasat în continuare la niveluri ridicate, iar rata inflației și-a accentuat semnificativ

traectoria ascendentă, pe fondul acutizării crizei energetice la nivel european și a războiului dintre Rusia și Ucraina.

Parcursul ascendent pe care s-a înscris economia mondială după contracția din anul 2020, asociată declanșării pandemiei COVID-19, a cunoscut în anul 2022 o încetinire, sub impactul războiului dintre Rusia și Ucraina și al intensificării tensiunilor geopolitice, care au generat reconfigurări ale relațiilor internaționale din perspectivă comercială și investițională. Totodată, izbucnirea și perpetuarea acestui conflict militar între două state cu profil de furnizori importanți ai piețelor globale de materii prime au provocat amplificarea presiunilor inflaționiste, aflate deja la niveluri ridicate pe fondul creșterii abrupte a prețurilor bunurilor energetice începând cu a doua jumătate a anului 2021 și al sincopelor în funcționarea rețelelor internaționale de aprovizionare.

Înăsprirea condițiilor financiare, dezinflația relativ lentă și creșterea slabă a creditelor private au contribuit, împreună, la limitarea atât a creșterii veniturilor disponibile reale, cât și a cererii interne. În plus, cererea externă redusă a avut un impact negativ asupra producției industriale. Cu toate acestea, piața forței de muncă din România a rămas tensionată, iar creșterea salariilor reale s-a accelerat odată cu scăderea inflației în a doua jumătate a anului 2023. Creșterea puternică a investițiilor finanțate de UE în infrastructura publică începând din 2022 a compensat încetinirea consumului privat și a exporturilor. Deficitul de cont curent a scăzut la aproximativ 7 % din PIB în 2023, reflectând atât încetinirea cererii interne, cât și condițiile comerciale mai favorabile. Cu toate acestea, deficitul de cont curent este în continuare ridicat și este alimentat de deficitele publice mari, astfel cum a relevat și bilanțul aprofundat efectuat pentru România în 2024 în cadrul procedurii privind dezechilibrele macroeconomice.

Produsul intern brut (PIB)

Evoluția produsului intern brut și a Produsului intern brut pe locuitor în perioada 2020 – 2023 se prezintă astfel:

Tabel 2-2 – Evoluția Produsului intern brut și a Produsului intern brut pe locuitor în perioada 2020 – 2023

An	Produsul intern brut			Produsul intern brut pe locuitor
	Miliarde lei (exprimate în termeni nominali)	Creșterea PIB în termeni reali (în procente față de anul anterior) (%)	lei/locuitor	Creșterea PIB pe locuitor în termeni reali (în procente față de anul anterior)
2020	1.058,9	-3,9%	55.284,8	-3,1%
2021	1.187,4	5,8%	62.170,4	6,6%
2022	1.401,3	4,1%	73.551,0	4,5%
2023	1.605,6	2,1%	84.419,8	2,1%

Sursa: CNP; INS – Starea economică și socială a României

Figura 2-1 Evoluția PIB și a PIB pe locuitor în perioada 2020-2023

În anul 2020, criza pandemică și instituirea stării de urgență și a stării de alertă, au afectat semnificativ economia României, care a înregistrat o contracție a Produsului intern brut. Vârful unei de șoc imprimate de măsurile adoptate la scară internațională în vederea atenuării curbei pandemice provocate de virusul SARS-CoV-2 a fost atins, și în cazul României, activitatea economică înregistrând o contracție de 10% în termeni anuali. Revenirea ulterioară a fost însă peste așteptări, astfel încât, la nivelul anului 2020, PIB real s-a redus cu numai 3,9%, rezultat care a plasat economia locală în plutonul țărilor cu performanță superioară mediei UE-27 (-6,1%). În acest context, nivelul Produsului intern brut, în termeni nominali, a fost de 1.058.926,1 milioane lei preturi curente, revenind 55.284,8 lei pe locuitor. Produsul intern brut în anul 2020 a fost, în termeni reali, mai mic cu 3,7% comparativ cu anul 2019. Produsul intern brut pe locuitor a scăzut cu 3,1% față de anul anterior.

La nivelul anului 2021, activitatea economică s-a extins cu 5,9%, PIB real reușind să recupereze în trimestrul II pierderea înregistrată în urma izbucnirii pandemiei COVID-19. Pe parcursul anului însă, creșterea economică a pierdut treptat în intensitate, sub influența perturbărilor tot mai ample în funcționarea lanțurilor internaționale de valoare adăugată și de aprovizionare a creșterii cotațiilor materiilor prime și a cheltuielilor de transport. Deși atenuarea, într-o anumită măsură, a constrângerilor la nivelul ofertei către finalul anului 2021 și începutul anului 2022 contura perspectiva unei dinamizări a economiei românești, turbulențele provocate ulterior de conflictul ruso-ucrainean au temperat optimismul așteptărilor. În acest context, nivelul Produsului intern brut, în termeni nominali, a fost de 1.187.402,4 milioane lei preturi curente, revenind 62.082,2 lei pe locuitor. Produsul intern brut în anul 2021 a fost, în termeni reali, mai

mare cu 5,8% comparativ cu anul 2020. Produsul intern brut pe locuitor s-a majorat cu 6,6% față de anul anterior.

Într-un context internațional marcat de multiple provocări și incertitudini, economia românească a manifestat în anul 2022 un grad înalt de reziliență, înregistrând o creștere robustă de 4,7%. O susținere importantă a fost oferită creșterii economice și a investițiilor, aportul principal aparținând lucrărilor de construcții, mai ales celor de natura clădirilor nerezidențiale și a obiectivelor ingineresti. Dinamizarea substanțială a formării brute de capital fix (până la 8,0%) a avut loc în condițiile accelerării absorbției de fonduri europene, impulsivă atât de apropierea de final a perioadei de rambursare aferente exercițiului bugetar 2014-2020, cât și de intensificarea finanțării prin PNRR și noului cadru financiar (2021-2027). În acest context, în anul 2022, nivelul Produsului intern brut, în termeni nominali, a fost de 1.401.345,4 milioane lei prețuri curente, revenind 73.551,0 lei pe locuitor. Produsul intern brut în anul 2022 a fost, în termeni reali, mai mare cu 4,1% comparativ cu anul 2021. Produsul intern brut pe locuitor s-a majorat cu 4,5% față de anul anterior. Aproape 2 puncte procentuale din creșterea PIB real în anul 2022 s-au datorat formării brute de capital fix, a cărei dinamizare (până la 8%) a fost dominată de investițiile în construcții (în extindere cu circa 11%), mai ales de natura proiectelor de clădiri nerezidențiale și a obiectivelor ingineresti. În primul caz, evoluții solide au înregistrat în continuare segmentul industrial și logistic (îndeosebi la nivelul spațiilor de depozitare care deservește activitatea comercială) și cel de retail modern.

În anul 2023, La creșterea PIB a avut un aport, în premieră în ultimii 10 ani, și cererea externă netă de bunuri și servicii (0,1 puncte procentuale), ca urmare a unei restrângerii mai ample a volumului importurilor de bunuri comparativ cu cea înregistrată de exporturile de bunuri (-2,6 la sută, respectiv -1,2 la sută). Cu un avans de 2,1 la sută, în anul 2023 economia românească s-a numărat printre cele mai dinamice la nivel european. Comparativ cu anul anterior, ritmul de creștere a cunoscut însă o temperare, localizată pe componenta de consum privat, în timp ce investițiile și-au accelerat variația (exclusiv pe seama proiectelor de infrastructură), iar cererea externă netă a avut un aport marginal pozitiv. În acest context, în anul 2023, nivelul Produsului intern brut, în termeni nominali, a fost de 1.605.6 milioane lei prețuri curente, revenind 84.419,8 lei pe locuitor. Produsul intern brut în anul 2023 a fost, în termeni reali, mai mare cu 2,1% comparativ cu anul 2021. Produsul intern brut pe locuitor s-a majorat cu 2,1% față de anul anterior.

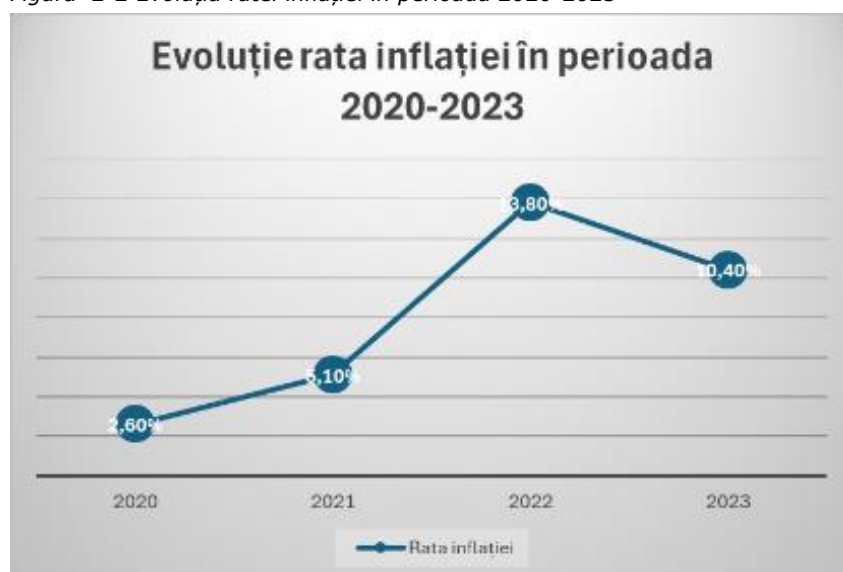
Rata inflației²

Tabel 2-3 – Evoluția ratei inflației în perioada 2020 – 2023

An	Rata inflației (%)
2020	2,6%
2021	5,1%
2022	13,8%
2023	10,4%

Sursa: CNP

Figura 2-2 Evoluția ratei inflației în perioada 2020-2023

Rata anuală a inflației a crescut semnificativ pe perioada 2020 - 2023, depășind cu mult limita superioară a intervalului asociat țintei staționare multianuale de inflație de $2,5\% \pm 1$ pp.

Anul 2021 a înregistrat o creștere cu 2,5 puncte procentuale față de anul 2020, cea mai relevantă evoluție din perspectiva traiectoriei inflației reprezentând-o manifestarea unei multitudini de șocuri pe segmentul energiei, atât pe partea cererii cât și pe cea a ofertei, ale căror efecte asupra prețurilor au fost potențate de mecanismele de funcționare a piețelor europene de profil, care se aplică și în România.

Invadarea Ucrainei de către Rusia în primul trimestru al anului 2022 a provocat salturi ample ale prețurilor materiilor prime la nivel internațional, în special în cazul bunurilor energetice și agroalimentare, statele beligerante deținând poziții importante pe piețele de profil. În plus, factori conjuncturali precum seceta și temperaturile foarte ridicate din perioada verii au accentuat încordarea piețelor respective, limitând oferta (și stimulând cererea, în cazul energiei). În aceste condiții, cotațiile en gros pentru gaze

² Surse: BNR - Raport anual 2022, Raport anual 2023; INS - Starea economică și socială a României (anii 2023, 2024)

naturale și energie electrică din Europa au atins maximele istorice, rata inflației înregistrând o creștere de 8,7 puncte procentuale față de anul anterior. Ulterior, situația a cunoscut o detensionare, într-un context dominat de temperarea cererii pentru bunuri energetice și de diversificarea aprovizionării cu gaze naturale a statelor europene, care au reușit să constituie stocuri adecvate pentru sezonul rece 2022/2023.

Rata anuală a inflației s-a înscris pe o traiectorie descendentă pe parcursul anului 2023, poziționându-se însă deasupra limitei superioare a intervalului țintei. Evoluția a avut loc pe fondul detensionării pieței materiilor prime agroalimentare, în contextul unor recolte favorabile la nivel intern și internațional și al derulării în condiții relativ adecvate a exportului de mărfuri agricole ucrainene. O contribuție a venit și intrării în vigoare, în august 2023, a schemei de plafonare a marjei comerciale pentru produsele alimentare de bază. În cazul segmentului energetic, un aport notabil la declinul variației ratei inflației au avut electricitatea și gazele naturale, preponderent pe fondul extinderii sferei de aplicabilitate a schemei de sprijin pentru plata facturilor pentru electricitate începând cu 1 ianuarie 2023.

Piața muncii³

Tabel 2-4 – Evoluția indicatorilor aferenți pieței muncii în perioada 2020 – 2023

An	Câștigul salarial mediu net (lei/pers)	Rata șomajului (%)	Numărul mediu de salariați (mii persoane)
2020	3.217	3,4%	5.031,8
2021	3.416	3,0%	5.094,3
2022	3.801	3,0%	5.209,5
2023	4.584	2,9%	5.268,6

Sursa: CNP

³ Surse: INS – Starea economică și socială a României (anii 2022, 2023, 2024)

Figura 2-3 Evoluția câștigului salarial mediu net în perioada 2020-2023

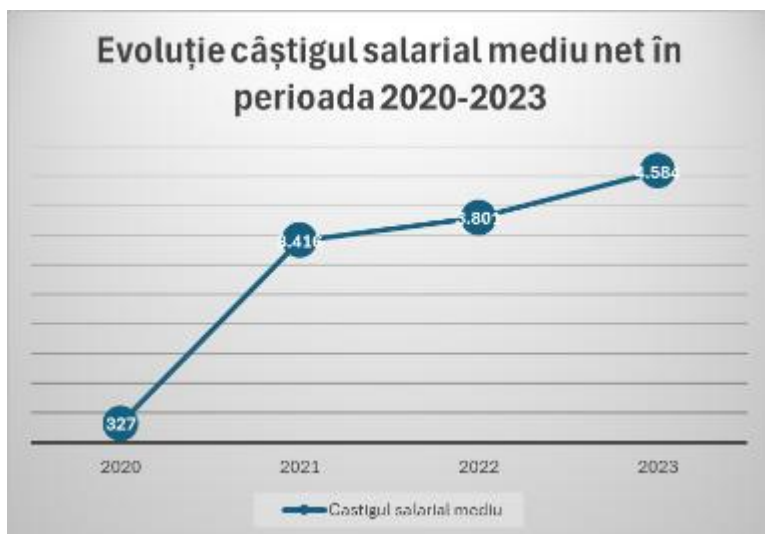

Figura 2-4 Evoluția ratei șomajului în perioada 2020-2023

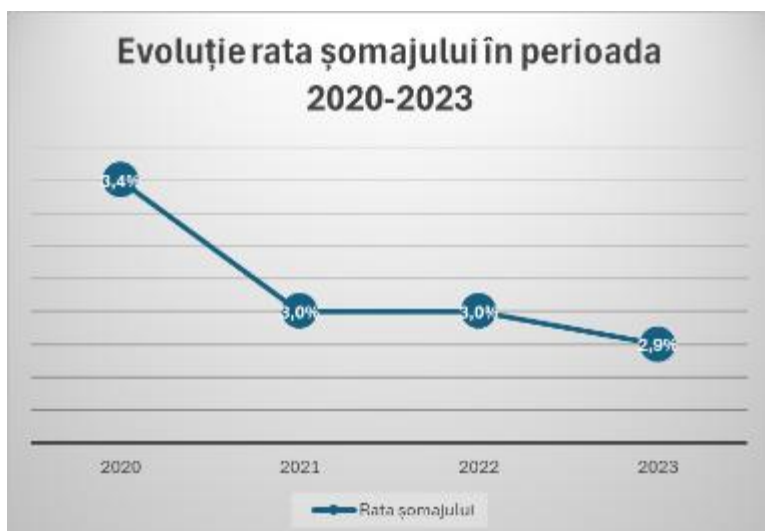

Figura 2-5 Evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2020-2023

Șocul indus de izbucnirea pandemiei COVID-19 a condus la o deteriorare a condițiilor de pe piața muncii în anul 2020, generând disponibilizări de personal, restrângerea oportunităților de angajare și o temperare semnificativă a ritmului de creștere a salariilor. Criza nu a afectat însă într-o manieră uniformă economia, restrângeri mai ample ale schemelor de personal având loc în sectoarele direct afectate de introducerea restricțiilor de mobilitate și a măsurilor de suspendare/restrângere a activității (HoReCa, transport aerian, activități de spectacole, culturale și recreative), dar și în industrie, unde șocul a amplificat tendința deja descendentă a numărului de angajați, conturată în anul 2019. În schimb, s-a remarcat o cerere mai ridicată de forță de muncă în domeniile compatibile cu distanțarea fizică, precum construcțiile, serviciile de curierat, IT, dar și în activități esențiale, precum sectorul sanitar și cel farmaceutic. În aceste condiții, s-a observat o majorare a ofertei excedentare de forță de muncă, rata șomajului BIM urcând la 5% pe ansamblul anului 2020 (de la 3,9% în anul anterior, cel mai redus nivel de după anul 2000) – valoarea maximă anuală, respectiv 5,4%, a fost atinsă în trimestrul II (perioada de vârf a crizei), indicatorul stabilizându-se în a doua jumătate a anului în jurul valorii de 5,3%; rata șomajului înregistrat a urmat o traiectorie mai atenuată, crescând de la 2,8% în luna februarie (minimul ultimelor două decenii), la circa 3,2% în semestrul II. Totodată, capacitatea economiei de a crea locuri de muncă s-a diminuat, rata locurilor de muncă vacante reducându-se față de anul precedent. Creșterea numărului de potențiali candidați pentru angajare a condus la o inversare a „raportului de forțe”, în sensul unei puteri mai mari de negociere a angajatorilor în stabilirea condițiilor contractuale, spre deosebire de anii precedenți, când lucrătorii se aflau într-o poziție dominantă – fenomenul este specific fazei de recesiune din cadrul ciclului economic. Criza sanitară a afectat și traiectoria câștigului salarial mediu brut, al cărui ritm anual de creștere s-a temperat în anul 2020 până la 6,4% (-6,6 puncte procentuale față de anul precedent), în bună măsură sub influența programelor guvernamentale de retenție a forței de muncă.

Condițiile de pe piața muncii s-au îmbunătățit începând cu anul 2021, odată cu redresarea activității economice, dar și cu adaptarea mediului de afaceri la noul context pandemic. Indicatorii care evaluează gradul de relaxare/tensionare a condițiilor de pe piața muncii, respectiv raportul între rata locurilor de muncă vacante și rata șomajului precum și deficitul de forță de muncă perceput de companii, s-au majorat gradual în decursul anului 2021, însă au continuat să se plaseze la un nivel inferior celui consemnat înaintea izbucnirii pandemiei. Rata șomajului a înregistrat în anul 2021 valoarea de 3%, în scădere față de anul anterior.

Pe ansamblu, în anul 2022 piața muncii a rămas relativ tensionată, remarcându-se o anumită atenuare a acestei tendințe începând cu anul 2023. Rata locurilor de muncă vacante s-a stabilizat la 0,9% în primele trei trimestre, evoluția fiind însoțită de o reducere a ratei

șomajului de la 5,8% în trimestrul I la 5,5% în trimestrul III. Sfârșitul anului a adus însă o restrângere mai evidentă a cererii de forță de muncă, perspectiva încetinerii activității economice atât pe plan intern, cât și la nivel global imprimând un comportament mai prudent în rândul companiilor autohtone în ceea ce privește decizia extinderii schemelor de personal. Rata șomajului a înregistrat în anul 2022 valoarea de 3%, menținându-se la nivelul înregistrat în anul anterior. Dincolo de influențele ciclice, pe piața muncii au persistat problemele de natură structurală, îmbătrânirea populației, emigrarea de personal calificat din ultimii ani și neconcordanțele dintre abilitățile ofertei de forță de muncă și cerințele companiilor continuând să îngreuneze procesul de recrutare. În acest context, firmele au apelat tot mai mult la lucrători non-UE pentru acoperirea cererii, contingentul ajungând în anul 2022 la 100.000 de persoane (dublu față de anul anterior), nivel menținut inclusiv pentru anul 2023.

Pe ansamblul anului 2023, piața muncii s-a menținut relativ tensionată, înregistrându-se o majorare a numărului de angajați, o rată scăzută a șomajului și un ritm alert de creștere a salariilor. În a doua jumătate a anului, au existat unele indicii timide de detensionare, ca urmare a încetinerii creșterii economice, dar acestea s-au estompat în primul trimestru din 2024. Dinamica efectivului de salariați din economie a rămas pozitivă în anul 2023, dar s-a atenuat până la 1,3 la sută (față de 1,7 la sută în 2022), decelerarea fiind imprimată de segmentele servicii de piață (îndeosebi ITC, HoReCa și transporturi) și comerț, sub efectul temperării cererii. Activitatea industrială autohtonă a continuat să se confrunte cu dificultăți, însă ajustarea forței de muncă a fost limitată, numărul angajărilor crescând ușor. În structură au existat evoluții mixte – unele ramuri manufacturiere cu un parcurs favorabil în 2023 au înregistrat extinderi de personal, precum industria fabricării produselor electronice, cea auto și industria alimentară; alte domenii au afișat fie un ritm modest al angajărilor, fie reduceri de personal (cu contracții mai ample în industria ușoară, fabricarea mobilei și în chimie), însă dimensiunea disponibilizărilor a rămas limitată comparativ cu cea a restrângerii activității. În construcții, variația anuală a numărului de angajați s-a menținut relativ robustă (2,2 la sută, în accelerare față de 1,9 la sută în 2022), în contextul multiplelor proiecte de infrastructură aflate în derulare. În sectorul bugetar s-a consemnat o temperare a dinamicii numărului de angajați, imprimată de administrația publică. Rata anuală de creștere a salariului mediu brut pe economie a accelerat vizibil în 2023, până la 14,5 la sută (+3,3 puncte procentuale față de anul precedent). Așteptările inflaționiste au avut un rol semnificativ în procesul de negociere salarială, având în vedere creșterea alertă a prețurilor pe parcursul anului 2022, condițiile relativ tensionate de pe piața muncii favorizând, în general, acomodarea cerințelor salariale de către companii. De asemenea, o contribuție în sens ascendent a venit și creșterii repetate a salariului minim. Rata șomajului a înregistrat în anul 2023 valoarea de 2,9%, în scădere față de anul anterior.

În ceea ce privește dezvoltarea economică și socială, România s-a înscris în trendul general de contracție a economiei ca urmare a contextului pandemic și a instituirii stării de urgență și a stării de alertă, urmat de un reviriment în anul 2021 și ulterior de o încetinire în anul 2022, sub impactul războiului dintre Rusia și Ucraina și al intensificării tensiunilor geopolitice. Într-un context internațional marcat de multiple provocări și incertitudini, economia românească a manifestat un grad înalt de reziliență, înregistrând o creștere robustă. Cu aceste rezultate, economia românească s-a numărat printre cele mai dinamice la nivel european.

Surse:

- BNR – “Raport anual 2022”, “Raport anual 2023”
- INS – “Starea economică și socială a României” (anii 2023, 2024)
- Comisia Europeană – “Raportul de țară 2023 - România care însoțește documentul Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind Programul național de reformă al României pentru 2023 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2023 {COM(2023) 623 final} - {SWD(2023) 623 final}”
- Comisia Europeană – “Raportul de țară 2024 - România care însoțește documentul Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale României {COM(2024) 623 final} - {SWD(2024) 600 final}”

2.3 Veniturile și cheltuielile populației

Veniturile populației

Evoluția veniturilor populației, în termeni nominali, înregistrate în perioada 2020 – 2023 este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabel 2-5 – Evoluția veniturilor populației pe total gospodării și medii de rezidență în perioada 2020 – 2023

An		Venitul mediu TOTAL lunar pe gospodărie (lei/gospodărie)	Venitul mediu TOTAL lunar pe persoană (lei/persoană)	Venitul mediu NET lunar pe gospodărie (lei/gospodărie)	Venitul mediu NET lunar pe persoană (lei/persoană)
2020	Total gospodării	5.216,4	2.030,5	3.617,90	1.408,30
	Gospodării din mediul URBAN	5.978,1	2.426,9	4.146,19 ⁴	1.683,23
	Gospodării din mediul RURAL	4.239,9	1.567,7	2.940,64	1.087,31
2021	Total gospodării	5.683,0	2.243,4	3.925,90	1.549,80

⁴ Venitul mediu NET lunar pe medii de rezidență a fost calculat prin aplicarea ponderii înregistrată de veniturile medii TOTALE pe medii de rezidență în total venituri pe gospodării, respectiv în total venituri pe persoană

An		Venitul mediu TOTAL lunar pe gospodărie (lei/gospodărie)	Venitul mediu TOTAL lunar pe persoană (lei/persoană)	Venitul mediu NET lunar pe gospodărie (lei/gospodărie)	Venitul mediu NET lunar pe persoană (lei/persoană)
	Gospodării din mediul URBAN	6.520,7	2.688,4	4.504,60	1.857,22
	Gospodării din mediul RURAL	4.607,1	1.724,6	3.182,65	1.191,40
2022	Total gospodării	6.464,1	2.575,1	4.491,20	1.789,10
	Gospodării din mediul URBAN	7.226,8	3.020,6	5.021,12	2.098,62
	Gospodării din mediul RURAL	5.468,2	2.052,6	3.799,26	1.426,08
2023	Total gospodării	7.174,9	2.871,6	5.031,20	2.013,60
	Gospodării din mediul URBAN	7.961,2	3.420,0	5.582,57	2.398,14
	Gospodării din mediul RURAL	6.182,1	2.277,7	4.335,03	1.597,15

Sursa: INS – Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației; Calcule Consultant

În perioada 2020 – 2023, veniturile totale, în termeni nominali, au crescut cu 37,5% de la 5.216,4 lei/gospodărie la 7.174,9 lei/gospodărie. În aceeași perioadă, veniturile pe persoană au crescut cu 41,4% de la 2.030,5 lei/persoană la 2.871,6 lei/persoană.

Principala sursă de formare a veniturilor totale a reprezentat-o, în toată perioada analizată, veniturile bănești care a înregistrat o pondere în veniturile totale ce a variat pe intervalul 92,6% - 93,5%.

Diferențe de nivel și, mai ales, de structură între veniturile gospodăriilor s-au înregistrat în funcție de mediul de rezidență. Ecartul din mediul urban și mediul rural s-a diminuat pe perioada analizată. Astfel, dacă în anul 2020, veniturile medii pe o gospodărie din mediul urban au fost cu 41,0% mai mari decât ale gospodăriilor din mediul rural, în anul 2023, veniturile medii pe o gospodărie din mediul urban au fost doar cu 28,8% mai mari decât ale gospodăriilor din mediul rural, reprezentând o scădere de 12,2 puncte procentuale.

Având în vedere că nivelul venitului mediu pe o persoană este puternic influențat de numărul membrilor gospodăriei, în special de numărul copiilor aflați în întreținerea gospodăriei, de raportul de dependență economică, este explicabil de ce decalajul dintre venitul mediu pe persoană din mediul urban și venitul mediu pe persoană din mediul rural nu s-a diminuat semnificativ pe perioada analizată. Astfel, în anul 2020, venitul mediu pe o persoană din mediul urban a fost cu 54,8% mai mare decât venitul mediu pe o persoană din mediul rural, urmând ca în anul 2023, decalajul să fie de 50,1%, deci o scădere de doar 4,7 puncte procentuale.

În mediul urban, veniturile totale ale gospodăriilor au provenit în principal din salarii, într-o proporție care a variat de la 75,3% în anul 2020 la 72,8% în anul 2023. În mediul rural, ca și în mediul urban, o contribuție importantă la formarea veniturilor gospodăriilor rurale a

revenit veniturilor salariale, respectiv 55,5% în anul 2020, ajungând în anul 2023 la 57,1%.

Determinate prin scăderea din veniturile gospodăriilor a impozitelor asupra veniturilor și a contribuțiilor de asigurări sociale aflate în sarcina acestora, precum și a unor cheltuieli legate de producția gospodăriei (bănești și în natură), **veniturile nete (disponibile) reprezintă acea parte a veniturilor care rămâne la dispoziția gospodăriilor pentru acoperirea cheltuielilor de consum și pentru economisire.** Veniturile nete, astfel calculate, reprezintă baza la care se aplică indicele de suportabilitate pentru a stabili limita maximă suportabilă a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate.

În perioada 2020 – 2023, veniturile nete (disponibile), în termeni nominali, au crescut cu 39% de la 3.617,90 lei/gospodărie la 5.031,20 lei/gospodărie. În aceeași perioadă, veniturile pe persoană au crescut cu 42,9% de la 1.408,30 lei/persoană la 2.013,6 lei/persoană.

Dintre categoriile de gospodării analizate, cele mai mici venituri medii nete s-au înregistrat, în perioada analizată, în gospodăriile de agricultori. Acestea variază pe un interval cuprins între 63,1% și 82,2% din veniturile totale ale acestei categorii de gospodării.

Cheltuielile populației

Evoluția cheltuielilor populației, în termeni nominali, înregistrate în perioada 2020 – 2023 este prezentată în tabelul de mai jos:

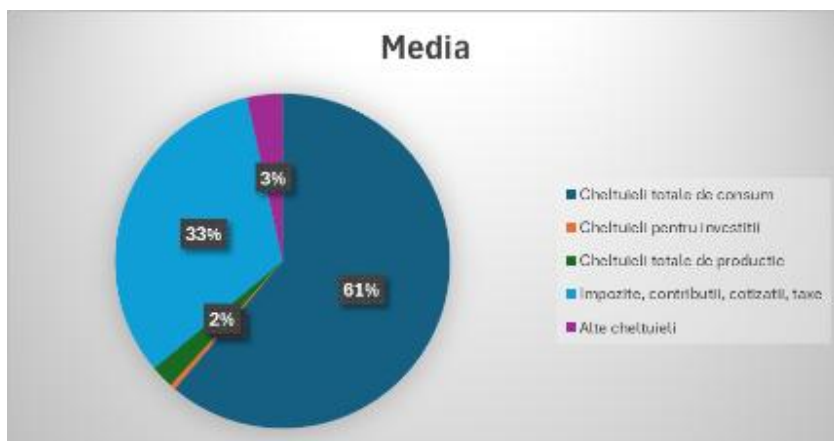
Tabel 2-6 – Evoluția cheltuielilor populației pe total gospodării și medii de rezidență în perioada 2020 – 2023

An	Element	Cheltuieli medii totale lunare pe gospodărie (lei/gospodărie)	Cheltuieli medii totale lunare pe persoană (lei/persoană)
2020	Total gospodării	4.371,9	1.701,8
	Pondere în veniturile totale	83,8%	
2021	Total gospodării	4.876,0	1.924,9
	Pondere în veniturile totale	85,8%	
2022	Total gospodării	5.610,8	2.235,1
	Pondere în veniturile totale	86,8%	
2023	Total gospodării	6.223,0	2.490,6
	Pondere în veniturile totale	86,7%	

Sursa: INS – Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației

În perioada 2020 – 2023, cheltuielile totale ale gospodăriilor, în termeni nominali, au crescut cu 42,3% de la 4.371,9 lei/gospodărie la 6.223,0 lei/gospodărie. În aceeași perioadă, cheltuielile pe persoană au crescut cu 46,3% de la 1.701,8 lei/persoană la 2.490,6 lei/persoană. Ponderea cheltuielilor totale ale gospodăriilor în veniturile totale a variat de la 83,8% la 86,8%.

Figura 2-1 – Structura cheltuielilor totale ale gospodăriilor în perioada 2020-2023

În perioada analizată, se constată că principala destinație a cheltuielilor gospodăriilor – consumul – a deținut în medie pe ansamblul gospodăriilor, 61% din cheltuielile totale, variind pe un interval cuprins între 60% și 62%. Cheltuielile pentru producția gospodăriei au reprezentat o medie de 2,3% din cheltuielile totale, în timp ce impozitele asupra veniturilor, contribuțiile la bugetele de asigurări sociale, cotizațiile și alte impozite și taxe, au deținut o pondere de 32,7% din cheltuielile totale, înregistrând o scădere de la 33,6% în anul 2020 la 31,7% în anul 2023. Cheltuielile pentru investiții au fost foarte mici pe perioada analizată, reprezentând o medie de 0,5% din cheltuielile totale. Valoarea semnalizează capacitatea extrem de scăzută a gospodăriilor de a economisi. Necesitatea acoperirii prioritare a cheltuielilor impuse de producția în gospodărie, a plății impozitelor și contribuțiilor de asigurări sociale și a satisfacerii nevoilor de bază de consum lasă prea puține resurse pentru investiții.

Analiza evoluției cheltuielilor de consum pe perioada 2020 – 2023 relevă următoarea situație:

Tabel 2-7 – Evoluția cheltuielilor de consum pe medii de rezidență în perioada 2020 – 2023

An	Cheltuieli totale de consum pe gospodărie (lei/gospodărie)	Cheltuieli totale de consum pe o gospodărie din mediul URBAN (lei/gospodărie)	Cheltuieli totale de consum pe o gospodărie din mediul RURAL (lei/gospodărie)
2020	2.621,7	2.893,6	2.273,0
2021	2.979,3	3.318,4	2.543,8
2022	3.450,4	3.751,0	3.057,8
2023	3.860,1	4.127,8	3.522,2

Sursa: INS – Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației

Analiza cheltuielilor de consum pe medii rezidență, pe perioada 2020 – 2023, arată diferențe relativ mari între mediul urban și mediul rural. Pe perioada analizată, ponderea medie a cheltuielilor de consum din mediul urban este de 109,4% din cheltuielile totale, în timp ce în mediul rural ponderea medie este de doar 88%. Cu toate acestea, dinamica acestor cheltuieli evidențiază un trend descrescător al ecartului între mediul urban și mediul rural. Astfel, dacă în anul 2020,

ponderea cheltuielilor de consum din mediul urban reprezentau 110,4% din media cheltuielilor de consum, în anul 2023, această pondere a scăzut la 106,9% în favoarea cheltuielilor de consum din mediul rural, trend ce se înscrie în tendința generală de aplatizare a diferențelor dintre mediul urban și mediul rural.

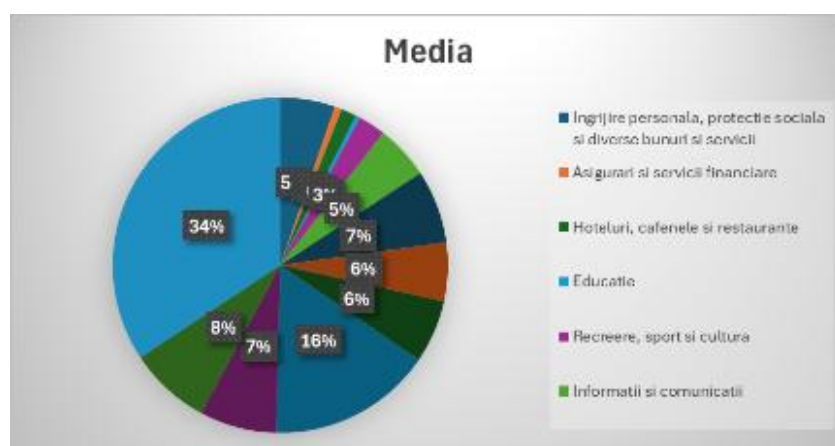
Structura cheltuielilor de consum este prevăzută în tabelul următor:

Tabel 2-8 – Evoluția structurii cheltuielilor de consum în perioada 2020 – 2023

Tip cheltuială	2020	2021	2022	2023	Media
Îngrijire personală, protecție socială și diverse bunuri și servicii	5,0%	5,3%	5,3%	5,5%	5,3%
Asigurări și servicii financiare	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%	0,7%
Hoteluri, cafenele și restaurante	1,1%	1,4%	1,6%	1,8%	1,5%
Educație	0,3%	0,4%	0,5%	0,5%	0,4%
Recreere, sport și cultura	2,1%	2,6%	2,8%	3,1%	2,7%
Informații și comunicații	6,2%	5,5%	4,8%	4,4%	5,2%
Transport	6,6%	7,0%	7,3%	7,3%	7,1%
Sănătate	5,5%	5,9%	5,4%	5,9%	5,7%
Mobilier, dotarea și întreținerea locuinței	6,3%	6,2%	5,8%	6,0%	6,1%
Locuință, apă, electricitate, gaze și alți combustibili	15,9%	15,7%	16,6%	15,2%	15,9%
Îmbrăcăminte și încălțăminte	7,2%	7,8%	7,4%	7,3%	7,4%
Băuturi alcoolice și tutun	8,5%	8,1%	7,7%	7,3%	7,9%
Produse agroalimentare și băuturi nealcoolice	34,6%	33,4%	34,1%	35,0%	34,3%

Sursa: INS – Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației

Figura 2-2 – Structura cheltuielilor de consum în perioada 2020-2023

Conform Clasificării standard pe destinații a cheltuielilor de consum (COICOP), se observă că pe perioada analizată, produsele alimentare și băuturile nealcoolice dețin, în medie, 34,3 din consumul gospodăriilor.

O altă componentă a consumului, cu pondere relativ mare în cheltuieli, este legată de locuință. Acesteia i s-a alocat un procent de 22% (locuință, apă, electricitate, gaze, alți combustibili, mobilier, dotarea și întreținerea locuinței) din cheltuielile de consum, cea mai mare parte a acestora fiind absorbită de consumul de utilități necesare funcționării și încălzirii locuinței care presupune cheltuieli în mare măsură obligatorii pentru gospodării.

Următorul loc în ordinea determinată de volumul resurselor alocate a fost ocupat de cheltuielile pentru băuturi alcoolice și tutun (7,9%) și cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte (7,4%).

Cheltuielile efectuate de gospodării pentru sănătate și mai ales cele pentru educație înregistrează un nivel scăzut, în special din cauza faptului că satisfacerea acestor nevoi ale membrilor gospodăriilor se realizează în cea mai mare parte prin servicii publice de care aceștia beneficiază în cadrul sistemului asigurărilor sociale sau gratuit.

Evoluția cheltuielilor de consum în dinamică arată că ponderile se mențin relativ constante pe perioada analizată, cu o scădere mai abruptă de 1,8 puncte procentuale a cheltuielilor alocate pentru domeniul informațiilor și comunicațiilor și o creștere de 1 punct procentual a cheltuielilor pentru recreere, sport și cultură.

2.4 Capacitatea de plată a populației a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate

Capacitatea de plată a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate a fost analizată în conformitate cu prevederile din *Metodologia pentru elaborarea planurilor județene de gestionare a deșeurilor și planul de gestionare a deșeurilor pentru municipiul București (Metodologie)*, aprobată prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 140 din 2019.

Potrivit Metodologiei, capacitatea de plată a populației a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate se determină prin aplicarea unei rate de suportabilitate de 1% la venitul mediu net (disponibil) lunar pe persoană.

Evoluția capacității de plată populației pentru cheltuielile aferente serviciului de salubritate pentru perioada 2020 – 2023 este prezentată în tabelul următor:

Tabel 2-9 – Evoluția capacității de plată a serviciului de salubritate în perioada 2020 – 2023

An	Mediu de rezidență	Venitul mediu net lunar (lei/persoană /lună)	Valoarea lunară maxim suportabilă a facturii de salubritate (lei/persoană /lună)
2020	Total	1.408,30	14,08
	Mediul URBAN	1.683,23	16,83
	Mediul RURAL	1.087,31	10,87
2021	Total	1.549,80	15,50
	Mediul URBAN	1.857,22	18,57
	Mediul RURAL	1.191,40	11,91

An	Mediu de rezidență	Venitul mediu net lunar (lei/persoană /lună)	Valoarea lunară maxim suportabilă a facturii de salubritate (lei/persoană /lună)
2022	Total	1.789,10	17,89
	Mediul URBAN	2.098,62	20,99
	Mediul RURAL	1.426,08	14,26
2023	Total	2.013,60	20,14
	Mediul URBAN	2.398,14	23,98
	Mediul RURAL	1.597,15	15,97

Sursa: INS – Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației; Calcule Consultant

Având în vedere evoluția venitului mediu net (disponibil) pe persoană pe perioada analizată se constată o ușoară aplatizare a decalajului dintre mediul urban și mediul rural în ceea ce privește capacitatea de plată a facturii de salubritate. Astfel, dacă în anul 2020, o persoană din mediul urban înregistra o capacitate de plată a facturii de salubritate mai mare cu 54,8% față de o persoană din mediul rural, în anul 2023, decalajul s-a diminuat la 50,1%.

Analizat în dinamică, se constată că pe perioada analizată, capacitatea de plată a unei persoane a facturii de salubritate a crescut cu 43%, în timp ce cheltuielile pentru plata serviciilor de apă, canal și salubritate au înregistrat o creștere de 39,9%, de la 27,89 lei/persoană/lună la 39,04 lei/persoană/lună⁵.

Pe perioada analizată, veniturile populației au înregistrat o creștere constantă cu un ritm de creștere inferior celui înregistrat în aceeași perioadă de cheltuielile populației. Capacitatea de plată a facturii de salubritate de către o persoană a crescut într-un ritm mai alert comparativ cu evoluția înregistrată de cheltuielile pentru plata serviciilor de apă, canal și salubritate. Evoluția veniturilor pe gospodării evidențiază o aplatizare a decalajului dintre mediul urban și rural, aspect relevant în planificarea necesarului de investiții și în stabilirea politicii tarifare în domeniul gestionării deșeurilor.

⁵ Sursa: INS – Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populației

3. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR MUNICIPALE

3.1 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor municipale

3.1.1 Generarea deșeurilor municipale

Conform definiției din Anexa nr. 1 a OUG/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, deșeurile municipale sunt:

- a. deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat de la gospodării, inclusiv hârtia și cartonul, sticla, metalele, materialele plastice, biodeșeurile, lemnul, textilele, ambalajele, deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori și deșeurile voluminoase, inclusiv saltelele și mobila;
- b. deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat din alte surse, în cazul în care deșeurile respective sunt similare ca natură și compoziție cu deșeurile menajere.

Deșeurile municipale nu includ deșeurile provenite din producție, agricultură, silvicultură, pescuit, fose septice și rețeaua de canalizare și tratare, inclusiv nămolul de epurare, vehiculele scoase din uz sau deșeurile provenite din activități de construcție și desființări.

Deșeurile municipale generate iau în calcul atât deșeurile generate și colectate (în amestec sau separat), cât și deșeurile generate și necollectate. În general, deșeurile generate și necollectate sunt reprezentate în cea mai mare parte de deșeurile menajere din zonele în care populația nu este conectată la serviciile de salubritate. Gradul de conectare la serviciile de salubritate la nivel național este 99,78%⁶ pentru anul de referință (2022), 100% în mediul urban și 99,76% în mediul rural.

În conformitate cu legislația în vigoare privind raportarea datelor în domeniul gestionării deșeurilor, operatorii de salubritate, operatorii economici autorizați pentru colectarea anumitor tipuri de deșeuri de la populație, precum și operatorii instalațiilor de gestionare a deșeurilor raportează anual datele privind gestionarea deșeurilor direcțiilor județene de mediu, în baza unor chestionare stabilite la

⁶ ANRSC

nivel național. Raportările se constituie în baza de date națională privind gestionarea deșeurilor, administrată de ANMAP.

În tabelul de mai jos sunt prezentate datele centralizate privind generarea deșeurilor municipale la nivel național pentru perioada de analiză, 2020 - 2022.

Tabel 3-1 Generarea deșeurilor municipale, 2020 – 2022 (tone/an)

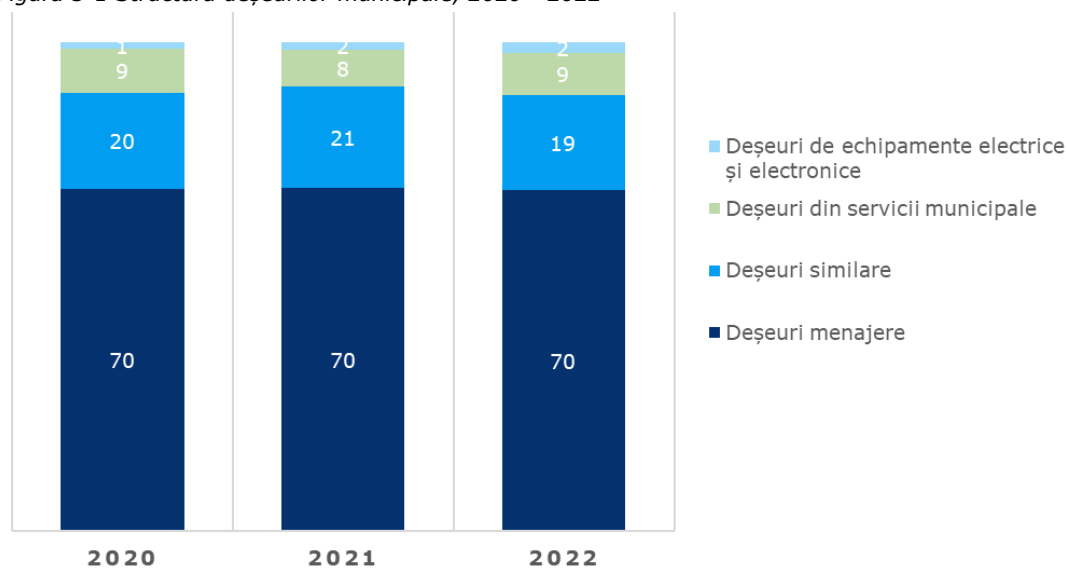
Tipuri de deșeuri municipale	Cantitatea de deșeuri municipale		
	2020	2021	2022
Deșeuri menajere și similare, din care:	4.764.923	4.945.622	4.920.553
Deșeuri menajere colectate în amestec și separat	3.653.567	3.748.812	3.798.156
Deșeuri similare colectate în amestec și separat	1.111.356	1.196.810	1.122.397
Deșeuri din servicii municipale, din care:	499.450	438.152	495.434
Deșeuri din grădini și parcuri	42.255	42.344	61.363
Deșeuri din piețe	38.623	35.130	40.237
Deșeuri stradale	418.572	360.678	393.834
Deșeuri generate și necolectate	146.873	109.962	58.401
Deșeuri colectate de alți operatori autorizați⁷	128.269	193.809	165.019
Deșeuri de echipamente electrice și electronice	79.700	89.500	128.049
Deșeuri municipale generate	5.619.215	5.777.045	5.767.456

Sursa: ANMAP

Structura deșeurilor municipale este aproape identică în perioada analizată (2020 - 2022). Astfel, din totalul deșeurilor municipale, deșeurile menajere colectate de la populație reprezintă 70%, deșeurile similare 19% - 21% (generate de operatorii economici și instituții), deșeurile din servicii publice (deșeurile din grădini și parcuri, deșeurile din piețe și deșeurile stradale) reprezintă 8 - 9%, iar deșeurile de echipamente electrice și electronice 1% - 2%. Deșeurile generate și necolectate și deșeurile colectate de alți operatori au fost luate în considerare la deșeurile menajere. Figura de mai jos reprezintă o imagine generală asupra structurii deșeurilor municipale.

⁷ Operatori economici autorizați în baza Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje

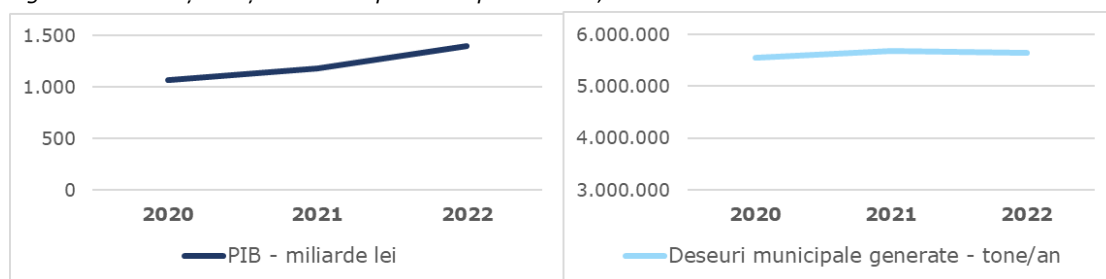
Figura 3-1 Structura deșeurilor municipale, 2020 - 2022

În figura de mai jos se observă o creștere a cantității de deșeuri municipale în 2021 față de 2020, creștere care se poate explica și ca urmare a creșterii puterii de cumpărare, având în vedere că și valoarea PIB a înregistrat o creștere în anul 2021 față de 2020.

În 2022 se înregistrează o ușoară scădere a cantității de deșeuri municipale generate față de 2021, care se datorează mai degrabă scăderii populației rezidente, având în vedere că valoarea PIB a înregistrat o creștere în anul 2022 față de 2021.

Figura 3-2 Evoluție deșeuri municipale în raport cu PIB, 2020 - 2022

Valorile PIB pentru perioada de analiză au fost preluate de pe site-ul Institutului Național de Statistică, baza de date statistice Tempo online, metoda veniturilor – serie ajustată sezonier.

Gradul de acoperire cu servicii de salubritate

Datele privind gradul de acoperire cu servicii de salubritate la nivel național în perioada de analiză, separat pentru mediul urban și mediul rural sunt prezentate în tabelul de mai jos. Datele au fost puse la dispoziție de către ANRSC și sunt raportate la numărul total de UAT care beneficiază de servicii de salubritate față de numărul total de UAT la nivel național.

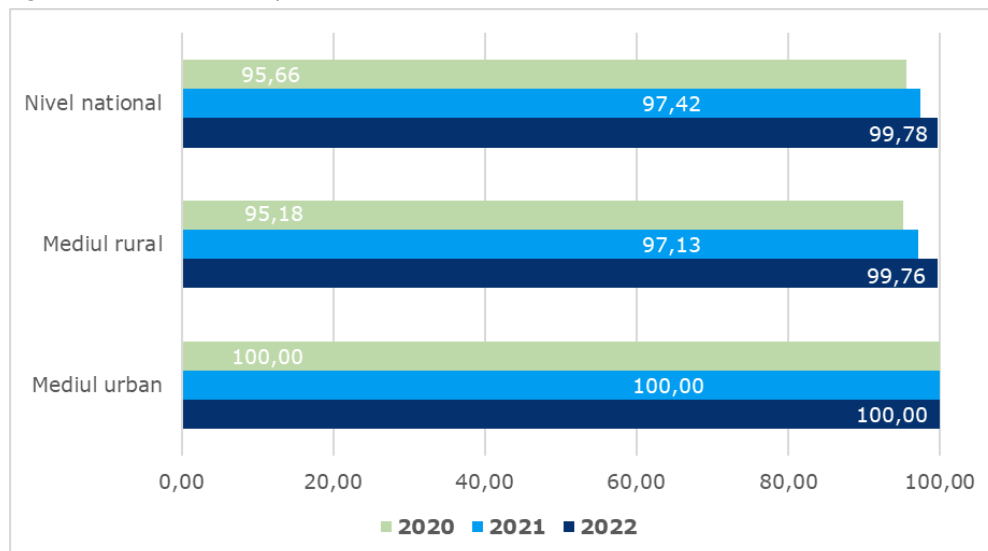
Tabel 3-2 Gradul de acoperire cu servicii de salubritate, 2020 – 2022

	2020	2021	2022
Mediul urban	100,00	100,00	100,00
Mediul rural	95,18	97,13	99,76
Nivel național	95,66	97,42	99,78

Sursa: ANRSC

În ceea ce privește evoluția gradului de acoperire cu servicii de salubritate se observă, în general, o creștere a acestuia pe mediile de rezidență și la nivel național. În mediul urban, în perioada de analiză, gradul de acoperire cu servicii de salubritate este de 100%, iar în mediul rural se înregistrează o evoluție crescătoare. În figura de mai jos este prezentată evoluția gradului de acoperire cu servicii de salubritate separat în mediul urban și mediul rural și la nivel național.

Figura 3-3 Gradul de acoperire cu servicii de salubritate, 2020 - 2022

Indicii de generare a deșeurilor municipale

Pentru calculul prognozei de generare unii dintre cei mai importanți parametri sunt indicii de generare a deșeurilor, exprimați în kg/locuitor x an, care se calculează luând în considerare cantitățile de deșuri generate anual și populația rezidentă din anul respectiv.

În **Tabelul 3-3** sunt prezentate datele la nivel național pentru cantitățile de deșuri municipale, deșuri menajere, deșuri similare și populația rezidentă, precum și valorile obținute pentru indicii de generare. Datele cantitative au fost furnizate de ANMAP, iar datele privind populația au fost furnizate de INSSE.

Tabel 3-3 Indici de generare a deșeurilor, 2020 – 2022

	2020	2021	2022
Populația rezidentă	19.354.339	19.229.519	19.042.455
Populația rezidentă – urban	10.474.555	10.316.028	9.959.068
Populația rezidentă – rural	8.879.784	8.913.491	9.083.387
Deșeuri municipale generate (tone/an)*	5.619.215	5.777.045	5.767.456
Deșeuri menajere generate (tone/an)	3.928.709	4.052.583	4.021.576
Deșeuri menajere generate – urban (tone/an)	2.477.785	2.522.793	2.510.387
Deșeuri menajere generate – rural (tone/an)	1.450.924	1.529.790	1.511.189
Deșeuri similare generate (tone/an)	1.111.356	1.196.810	1.122.397
Indice generare deșeuri municipale (kg/loc. x an)	290	300	303
Indice generare deșeuri menajere – urban (kg/loc. x zi)	0,65	0,67	0,69
Indice generare deșeuri menajere – rural (kg/loc. x zi)	0,45	0,47	0,46
Indice generare deșeuri menajere – urban (kg/loc. x an)	237	245	252
Indice generare deșeuri menajere – rural (kg/loc. x an)	163	172	166
Pondere deșeuri similare din deșeuri menajere (%)	28	30	28

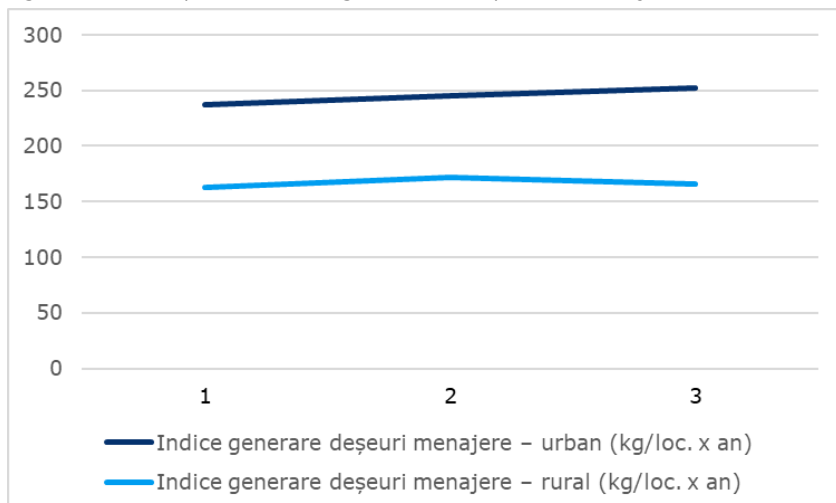
Sursa: DJM, INSSE

* Notă: La cantitatea de deșeuri menajere colectată a fost adăugată cantitatea de deșeuri generate și necolectate și cantitatea de deșeuri de ambalaje colectate de alți operatori economici autorizați.

Pentru calcularea indicilor de generare a deșeurilor menajere pe medii de rezidență, repartitia cantităților de deșeuri colectate de alți operatori economici s-a realizat pe baza ponderii populației în cele două medii de rezidență, și având în vedere situația privind gradul de acoperire cu servicii de salubritate, care este 100% în mediul urban (conform datelor ANRSC), cantitățile de deșeuri generate și necolectate au fost atribuite mediului rural.

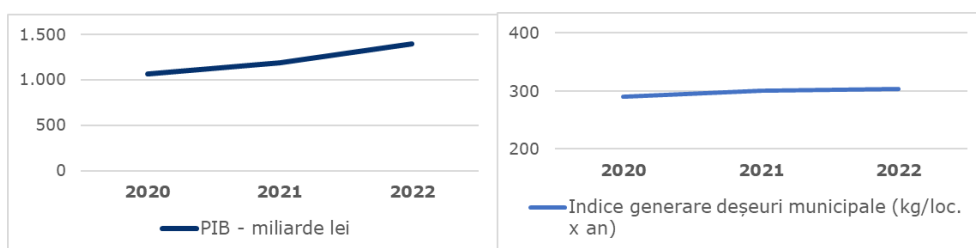
Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere pe medii de rezidență în perioada de analiză este prezentată în **Figura 3-4**. Se observă o evoluție crescătoare atât în mediul urban cât și în mediul rural, cu o ușoară scădere în mediul rural în anul 2022 față de 2021, dar care rămâne peste indicele din 2020.

Figura 3-4 Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere, 2020 - 2022

Variația indicilor de generare a deșeurilor municipale în perioada de analiză este prezentată în mod grafic în figura de mai jos în comparație cu evoluția PIB.

Figura 3-5 Evoluția indicilor de generare a deșeurilor municipale, 2020 - 2022

Indicii de generare a deșeurilor municipale în România sunt sub media europeană (a se vedea [Tabelul 3-4](#)), fapt care se explică prin puterea de cumpărare mai mică a populației din România față de media țărilor europene, respectiv prin consumul mai redus de bunuri. Un alt argument este ponderea destul de mare a populației din mediul rural (48%), mediul de rezidență în care puterea de cumpărare este mult mai mică față de mediul urban.

Tabel 3-4 Indici de generare deșeuri municipale RO - UE, 2020 - 2022

Indice generare deșeuri municipale	2020	2021	2022
România (kg/loc. x an)*	290	300	303
EU-27 (kg/loc. x an)**	521	534	515

Sursa: * ANMAP; ** EUROSTAT

În cadrul întâlnirilor de lucru cu reprezentanții MMAP, ANMAP și BEI au fost validați parametrii de referință de la care se va porni pentru realizarea prognozei de generare a deșeurilor municipale la nivel național. Astfel, au fost validate valorile indicilor calculați pentru anul de referință 2022, așa cum sunt prezentate în [Tabelul 3-5](#).

Tabel 3-5 Indicii de generare stabiliți pentru anul de referință – 2022

Parametru	2022
Indice generare deșeuri municipale (kg/loc. x an)	303
Indice generare deșeuri menajere – urban (kg/loc. x zi)	0,69
Indice generare deșeuri menajere – rural (kg/loc. x zi)	0,46
Indice generare deșeuri menajere – urban (kg/loc. x an)	252
Indice generare deșeuri menajere – rural (kg/loc. x an)	166
Pondere deșeuri similare din deșeuri menajere (%)	28

Sursa: prelucrare date ANMAP

În perioada de planificare, acești indici vor parcurge o evoluție descrescătoare începând cu primul an de proiecție, 2023, luând în considerare atât evoluția indicilor în perioada de analiză cât și evoluția PIB și aplicarea măsurilor de prevenire în perioada de planificare, cu precădere a obiectivelor de reducere a generării deșeurilor de ambalaje pe cap de locuitor prevăzute în Regulamentul (UE) 2025/40.

Compoziția deșeurilor municipale

Pentru a stabili compoziția deșeurilor menajere și similare cât mai aproape de realitate au fost analizate mai mult seturi de date, astfel:

- ANMAP - datele din baza de date ANMAP privind compoziția deșeurilor menajere și similare la nivel național sunt estimate pe baza raportărilor operatorilor de salubritate.
- PNGD aprobat în 2017 – proiecția pentru anul 2022
- Studiu JRC 2024 „Quality management systems for municipal waste data - Best practices and recommendations”
- Studii de determinare a compoziției realizate pentru extinderea proiectelor SMID
- Studii de determinare a compoziției realizate de operatorii de salubritate (media compozițiilor realizate)
- PJGD-uri aprobate, aflate în vigoare – media compozițiilor pentru toate județele, inclusiv municipiul București.

În cadrul întâlnirilor de lucru cu reprezentanții MMAP, ANMAP și BEI a fost validată compoziția deșeurilor menajere, similare și piețe la sursa de generare, care va sta baza realizării prognozei de generare a cantităților de deșeuri municipale la nivel național, pe categorii de deșeuri. Pentru stabilirea compoziției deșeurilor menajere, similare și piețe la sursa de generare s-a ținut cont și de corelarea cu datele privind cantitățile de ambalaje SGR puse pe piață și deșeurile de ambalaje returnate prin SGR⁸. Astfel, pentru anul de referință 2022

⁸ <https://returosgro.ro/raportare>, accesat în perioada de revizuire a PNGD

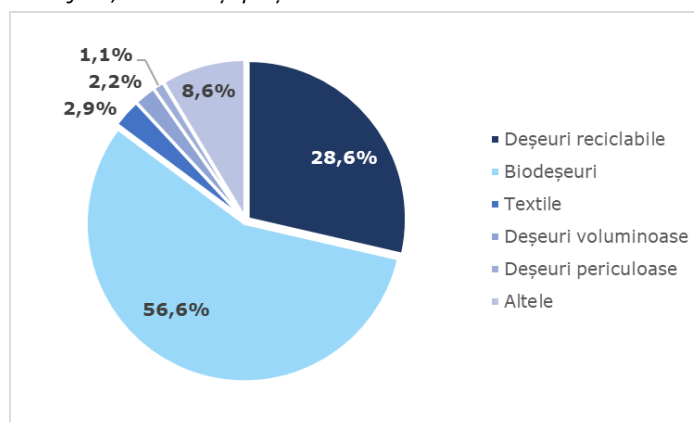
a fost validată compoziția deșeurilor menajere, similare și piețe la sursa de generare, așa cum este prezentată în **Tabelul 3-6**.

Tabel 3-6 Compoziția deșeurilor menajere, similare și piețe (%), 2022

Categorie deșeuri	2022
Hârtie și carton	9,7
Plastic	8,0
Metal	1,5
Sticlă	9,0
Lemn	0,4
Biodeșeuri	56,6
Textile	2,9
Deșeuri voluminoase	2,2
Deșeuri periculoase	1,1
Altele	8,6
TOTAL	100,0

Sursa: estimare consultant cu sprijinul autorităților competente

Figura 3-6 Reprezentarea grafică a compoziției deșeurilor menajere, similare și piețe

Se poate observa din **Figura 3-6** că ponderea cea mai mare a deșeurilor menajere, similare și piețe o au biodeșeurile (56,6%), urmată de deșeurile reciclabile (28,6%), iar restul este reprezentată deșeuri textile, voluminoase, periculoase și alte deșeuri.

Pentru estimările următoare privind cantitățile de deșeuri de ambalaje generate, inclusiv a deșeurilor de ambalaje care intră sub incidența SGR, a fost necesară validarea ponderilor deșeurilor de ambalaje și non-ambalaje din deșeurile reciclabile pe fiecare material în parte. În cadrul ședințelor cu grupurile de lucru, la care au luat parte pe lângă reprezentanți ai MMAP, ANMAP și BEI și reprezentanți ai Organizațiilor care Implementează obligațiile privind Răspunderea Extinsă a Producătorului pentru ambalaje au fost validate următoarele ponderi:

Tabel 3-7 Ponderea deșeurilor de ambalaje și non-ambalaje din deșeurile reciclabile, pe tip de material

Categorie deșeuri reciclabile	Pondere
Hârtie și carton	
Hârtie și carton ambalaj	75%
Hârtie și carton non-ambalaj	25%
Plastic	
Plastic ambalaj	80%
Plastic non-ambalaj	20%
Metal	
Metal ambalaj	85%
Metal non-ambalaj	15%
Sticlă	
Sticlă ambalaj	95%
Sticlă non-ambalaj	5%
Lemn	
Lemn ambalaj	70%
Lemn non-ambalaj	30%

În ceea ce privește compoziția deșeurilor din servicii municipale (deșeuri din parcuri și grădini; deșeuri din piețe; deșeuri stradale) s-au considerat următoarele:

- Deșeurile din parcuri și grădini se vor considera deșeuri verzi
- Deșeurile din piețe sunt deșeuri similare și li se aplică compoziția stabilită pentru deșeurile menajere și similare
- Din deșeurile stradale 25% se transportă direct la depozitare fiind deșeuri inerte (de la măturatul stradal), iar diferența de 75% (deșeuri din coșurile stradale) se va trata în instalații de tratare a deșeurilor reziduale
- Deșeurile din coșurile stradale au o compoziție asemănătoare cu deșeurile similare, prin urmare li se aplică compoziția stabilită pentru deșeurile menajere și similare.

Pentru a stabili compoziția deșeurilor din parcuri și grădini au fost analizate următoarele seturi de date, astfel:

- ANMAP - datele din baza de date ANMAP privind compoziția deșeurilor din parcuri și grădini la nivel național sunt estimate pe baza raportărilor operatorilor de salubritate
- PNGD aprobat în 2017 – proiecția pentru anul 2022

În cadrul întâlnirilor de lucru cu reprezentanții MMAP, ANMAP și BEI a fost validată compoziția deșeurilor din parcuri și grădini pentru anul de referință 2022, așa cum este prezentată în **Tabelul 3-8**.

Tabel 3-8 Compoziția deșeurilor din parcuri și grădini (%) stabilită pentru anul de referință - 2022

Categorie deșeuri	Deșeuri din parcuri și grădini
Hârtie și carton	0,00
Plastic	0,00
Metal	0,00
Sticlă	0,00
Lemn	0,00
Biodeșeuri	92,75
Textile	0,00
Deșeuri voluminoase	0,00
Deșeuri periculoase	0,00
Altele	7,25
TOTAL	100,00

Sursa: estimare consultant cu sprijinul autorităților competente

3.1.2 Gestionarea deșeurilor municipale

Legea 101/2006 stabilește cadrul juridic unitar privind înființarea, organizarea, gestionarea, exploatarea, finanțarea și controlul funcționării serviciului public de salubritate a localităților. Prevederile Legii 101/2006 se aplică serviciului public de salubritate a localităților, înființat și organizat de către autoritățile administrației publice locale la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor și al sectoarelor municipiului București. Astfel, definește principiile în baza cărora funcționează serviciul de salubritate, activitățile care sunt parte din acesta și responsabilitățile actorilor implicați.

Autoritățile publice locale au competențe exclusive în ceea ce privește înființarea, organizarea, gestionarea, coordonarea și atribuirea serviciului de salubritate a localităților, inclusiv asocierea sau cooperarea cu persoanele juridice care preiau obligațiile operatorilor economici responsabili pentru realizarea obiectivelor privind gestiunea deșeurilor de ambalaje, în condițiile prevăzute de lege.

Autoritățile publice pot delega, în cadrul unui contract de delegare, fie gestiunea unei singure activități componente ale serviciului de salubritate, fie gestiunea mai multor activități componente ale acestui serviciu, astfel cum sunt ele definite la art. 2, alin. (3) din Legea nr. 101/2006. Acest fapt este întărit și prin dispozițiile art. 14, alin. (2) din legea specială. Conform prevederilor legii, activitățile serviciului de salubritate sunt prestate de către operatori licențiați în baza Legii 51/2006.

Operatorii licențiați au obligația să țină evidența și să raporteze lunar către APL și ANRSC cantitățile predate operatorilor economici care desfășoară activități de tratare a deșeurilor, pe fiecare tip de deșeu.

Deșeurile municipale colectate de la generatori casnici și non-casnici sunt transportate de operatori autorizați la stații de transfer, stații de sortare, instalațiile de tratare, reciclare, valorificare și/sau eliminare, conform reglementărilor de mediu. Deșeurile reciclabile colectate separat trebuie să fie sortate și prelucrate în instalații specializate pentru a deveni materii prime secundare, biodeșeurile colectate separat trebuie să fie tratate în instalații de tratare biologică, deșeurile reziduale trebuie să fie tratate înainte de depozitare, în timp ce o parte din deșeuri este valorificată energetic prin metode sigure, precum incinerarea. Deșeurile nereciclabile sunt eliminate în depozite conforme cu normele de mediu. Toți operatorii implicați raportează anual cantitățile de deșeuri gestionate autorităților pentru protecția mediului, asigurând astfel transparența și monitorizarea procesului de gestionare a deșeurilor.

În domeniul salubrității localităților, ANRSC stabilește și adoptă prin ordine ale președinților: normele metodologice de stabilire, ajustare

și modificare a tarifelor, regulamentul cadru, caietul de sarcini cadru și contractul cadru al serviciului de salubritate.

Garda Națională de Mediu, prin comisarii și persoanele împuternicite cu atribuții de control, poate propune autorității competente pentru protecția mediului suspendarea autorizației de mediu/autorizației integrate de mediu, în condițiile legii, în cazul în care titularul autorizației desfășoară activități de sortare, tratare și/sau depozitare, prin eliminare, a deșeurilor municipale, fără contract de delegare a gestiunii încheiat cu unitatea/subdiviziunea administrativ-teritorială de pe raza căreia provin deșeurile municipale.

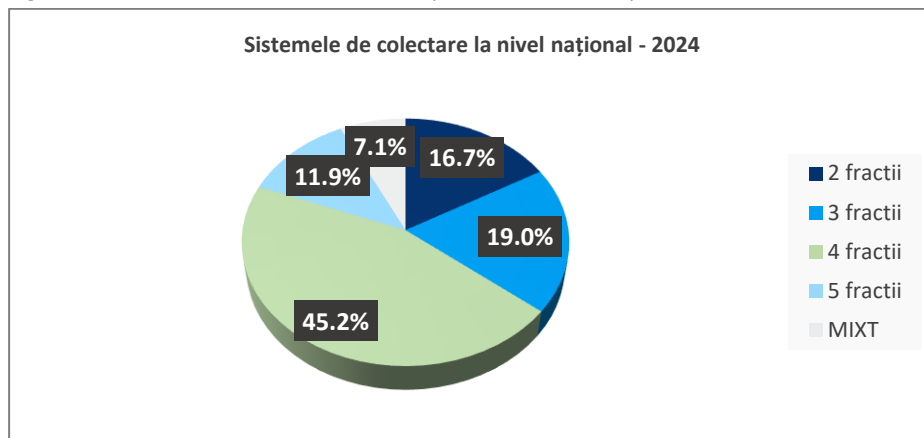
Gestionarea deșeurilor municipale se realizează prin:

- Operatorii de colectare delegați pentru activitatea de colectare a deșeurilor municipale
- Operatorii economici licențiați în baza Legii 249/2015 pentru colectarea deșeurilor de ambalaje
- RetuRO Sistem Garanție Returnare S.A. – Administratorul Sistemului de Garanție-Returnare pentru deșeurile de ambalaje
- Operatorii economici delegați pentru activitatea de transfer a deșeurilor municipale
- Operatorii economici delegați pentru activitățile de tratare a deșeurilor municipale (sortarea deșeurilor reciclabile colectate separat, tratarea biologică a biodeșeurilor colectate separat, tratarea mecano-biologică și alte tipuri de tratare a deșeurilor reziduale)
- Operatorii delegați pentru activitatea de depozitare a deșeurilor municipale
- Operatorii economici licențiați pentru activitatea de reciclare/valorificare a deșeurilor municipale.

3.1.2.1 Sistemele de colectare a deșeurilor la nivel național

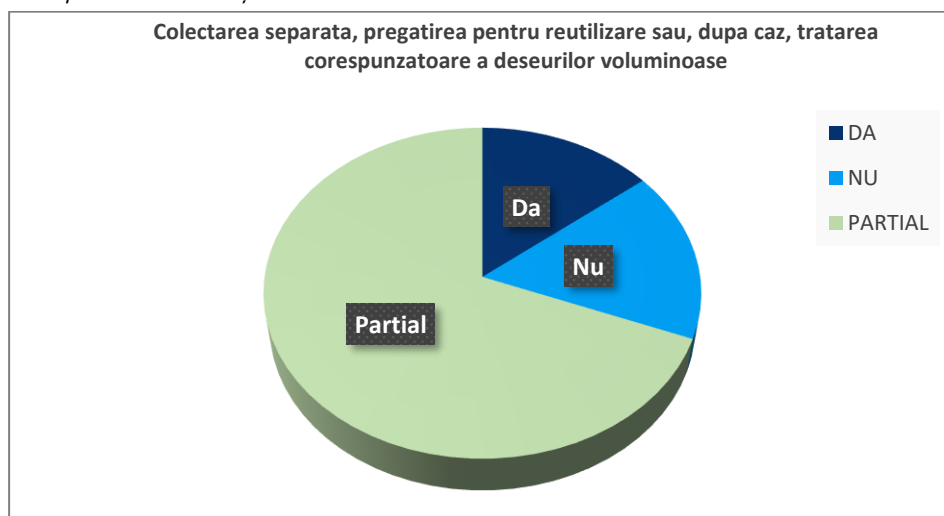
În ceea ce privește sistemul de colectare a deșeurilor la nivel național, în 7 județe colectarea se realizează în sistem dual "umed/uscă", adică 2 fracții, în 8 județe colectarea se realizează pe 3 fracții, în 19 județe pe 4 fracții, în 5 județe pe 5 fracții, iar în 3 județe „mixt”, adică modalitatea de colectare diferă de la un UAT la altul, variind de la 2 fracții colectate până la 4 sau chiar 5 fracții în unele zone. Una din fracțiile colectate este reprezentată de deșeurile reziduale, restul fracțiilor fiind în majoritate reciclabile. Doar în zonele unde colectarea se realizează pe 5 fracții, a 5-a fracție o reprezintă biodeșeurile.

Figura 3-1 Sistemele de colectare a deșeurilor la nivel național în 2024

În ceea ce privește colectarea separată, pregătirea pentru reutilizare sau, după caz, tratarea corespunzătoare a deșeurilor voluminoase, doar în 6 județe deșeurile voluminoase sunt colectate, tratate și reutilizate după caz, iar în 29 de județe acestea sunt doar colectate. În restul județelor nu se face colectarea separată a deșeurilor voluminoase, nici tratarea acestora.

Figura 3-2 Colectarea separată, pregătirea pentru reutilizare sau, după caz, tratarea corespunzătoare a deșeurilor voluminoase

La nivel național 213 operatori economici dețin licență ANRSC pentru activitatea de colectare și transport separat al deșeurilor menajere și al deșeurilor similare provenind din activități comerciale, din industrie și instituții, 110 operatori economici sunt licențiați pentru activitatea de măturat, spălat și stropit al căilor publice din localitate și 106 pentru activitatea de curățare și transport al zăpezii de pe căile

publice din localitate și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț⁹.

În perioada de analiză cantitatea totală de deșeuri menajere și similare colectată separat a variat între 626 mii tone și 787 mii tone, ceea ce reprezintă între 11% și 14% din cantitatea totală de deșeuri municipale colectate.

Tabel 3-9 Colectarea separată a deșeurilor municipale (tone/an)

Categorie deșeuri	2020 (t/an)	2021 (t/an)	2022 (t/an)
Hârtie și carton	123.857	168.573	164.123
Plastic	119.650	161.384	154.247
Metal	66.850	88.690	66.105
Sticlă	78.942	118.150	119.774
Lemn	11.525	22.199	13.308
Biodeșeuri	184.224	182.141	169.315
Textile	1.042	2.749	3.131
Deșeuri voluminoase	40.892	43.563	38.273
Deșeuri periculoase	0	0	0
Deșeuri de echipamente electrice și electronice	79.700	89.500	128.049
Baterii	9.729	13.739	16.540
Altele	3	18	3
TOTAL	716.415	890.707	872.867

Sursa: ANMAP

3.1.2.2 Instalații de gestionare a deșeurilor municipale

În ceea ce privește instalațiile de gestionare a deșeurilor municipale, au fost analizate mai multe surse de date (ANMAP, PJDG și Chestionare completate de ADI-uri sau Consiliile județene). Astfel, capacitățile de tratare și transfer deșeuri existente atât la nivel național în 2025 cât și pentru fiecare județ în parte se regăsește în Tabelul 3-10.

Pentru a obține o estimare cât mai realistă a capacităților de tratare existente, analiza s-a bazat pe următoarele ipoteze fundamentate:

- **NU** au fost luate în considerare instalațiile de transfer, sortare și compostare construite prin programele PHARE și fonduri guvernamentale - grad de uzură depășit și randament scăzut, cu excepția celor din proiectele PDD
- **NU** au fost luate în considerare capacitățile stațiilor de sortare care sortează deșeuri colectate în amestec
- Pentru stațiile de sortare construite prin programele POS și POIM a fost luată în considerare o capacitate de sortare de **150 kg/om/oră** coroborată cu numărul posturilor de sortare. Capacitățile stațiilor au fost evaluate având în vedere **1 schimb (8 ore)/260 zile/an**.

⁹ ANRSC

Tabel 3-10 Capacități Instalații existente (2025)

JUDETUL	Capacități instalații existente (2025)			
	Stații de transfer	Instalații tratare biodeșeuri	Stații de sortare deșeuri reciclabile colectate separat	Instalații TMB
Alba	48.000 t/an	0 t/an	14.000 t/an	85.000 t/an
Arad	26.000 t/an	22.000 t/an	25.000 t/an	0 t/an
Argeș	44.000 t/an	78.000 t/an	6.000 t/an	135.000 t/an
Bacău	74.000 t/an	9.000 t/an	18.000 t/an	0 t/an
Bihor	62.000 t/an	20.000 t/an	46.000 t/an	120.000 t/an
Bistrița Năsăud	64.000 t/an	12.000 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Botoșani	17.000 t/an	0 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Brașov	0 t/an	0 t/an	21.000 t/an	0 t/an
Brăila	5.000 t/an	3.000 t/an	10.000 t/an	22.000 t/an
București*				
Ilfov	0 t/an	6.000 t/an	175.000 t/an	1.288.000 t/an
Buzău	0 t/an	0 t/an	4.000 t/an	0 t/an
Caras Severin	19.000 t/an	0 t/an	16.000 t/an	64.000 t/an
Calarasi	71.000 t/an	10.000 t/an	5.000 t/an	0 t/an
Cluj	105.000 t/an	0 t/an	30.000 t/an	206.000 t/an
Constanta	16.000 t/an	9.000 t/an	26.000 t/an	225.000 t/an
Covasna	17.000 t/an	12.000 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Dâmbovița	0 t/an	0 t/an	0 t/an	0 t/an
Dolj	48.000 t/an	23.000 t/an	5.000 t/an	0 t/an
Galați	32.000 t/an	3.000 t/an	8.000 t/an	0 t/an
Giurgiu	0 t/an	11.000 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Gorj	0 t/an	0 t/an	0 t/an	0 t/an
Harghita	57.000 t/an	23.000 t/an	4.000 t/an	0 t/an
Hunedoara	38.000 t/an	0 t/an	17.000 t/an	82.000 t/an
Ialomița	40.000 t/an	0 t/an	12.000 t/an	0 t/an
Iași	41.000 t/an	10.000 t/an	24.000 t/an	0 t/an
Maramureș	66.000 t/an	0 t/an	7.000 t/an	150.000 t/an
Mehedinți	38.000 t/an	0 t/an	15.000 t/an	55.000 t/an
Mureș	65.000 t/an	10.000 t/an	5.000 t/an	65.000 t/an
Neamț	71.000 t/an	0 t/an	7.000 t/an	0 t/an
Olt	68.000 t/an	0 t/an	10.000 t/an	0 t/an
Prahova	49.000 t/an	3.000 t/an	7.000 t/an	147.000 t/an
Satu Mare	5.000 t/an	1.000 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Sălaj	19.000 t/an	12.000 t/an	19.000 t/an	19.000 t/an
Sibiu	0 t/an	32.000 t/an	12.000 t/an	0 t/an
Suceava	68.000 t/an	0 t/an	30.000 t/an	0 t/an
Teleorman	0 t/an	5.000 t/an	3.000 t/an	0 t/an
Timiș	51.000 t/an	1.000 t/an	4.000 t/an	42.000 t/an
Tulcea	0 t/an	0 t/an	9.000 t/an	0 t/an
Vaslui	118.000 t/an	0 t/an	10.000 t/an	0 t/an
Vâlcea	0 t/an	0 t/an	4.000 t/an	0 t/an
Vrancea	52.000 t/an	15.000 t/an	6.000 t/an	0 t/an
TOTAL	1.494.000 t/an	330.000 t/an	624.000 t/an	2.705.000 t/an

* Capacitățile de tratare aferente Municipiului București sunt luate în considerare la Ilfov

Pentru o vizualizare mai clara a datelor din tabelul 3-10, au fost transpuse pentru fiecare tip de instalație în parte în figurile de mai jos.

Figura 3-3 Situația stațiilor de transfer în 2025

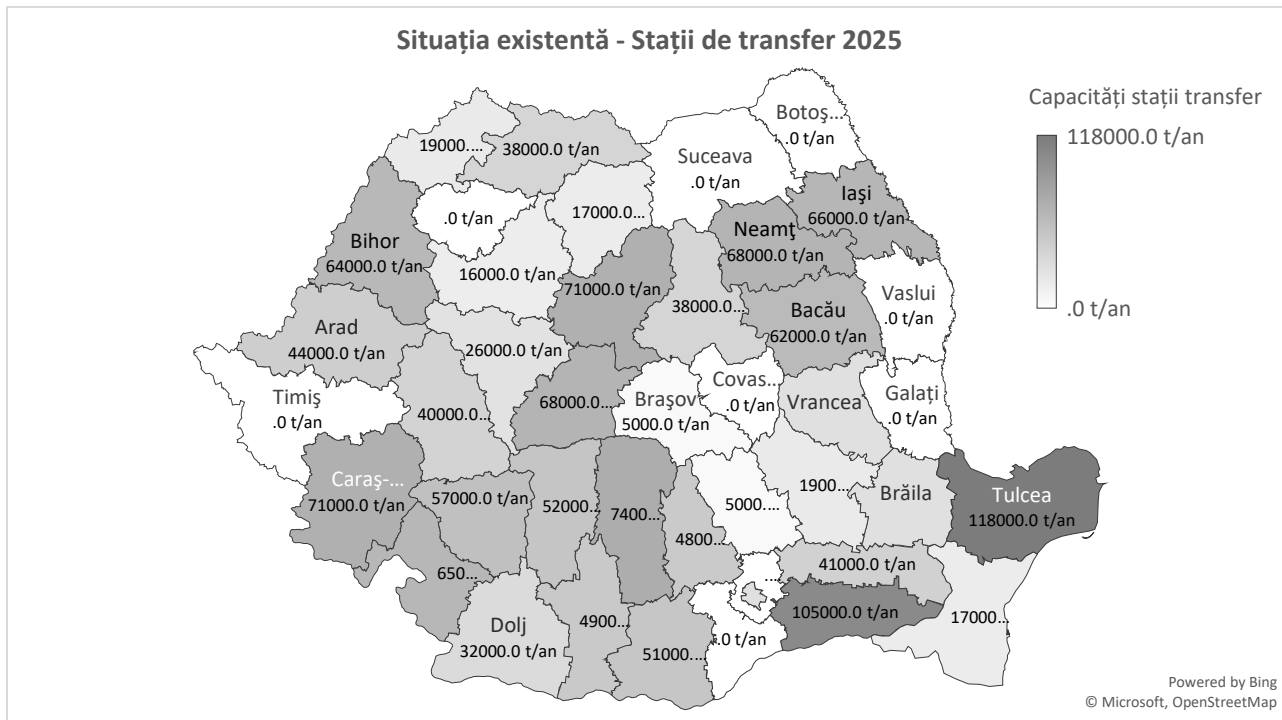
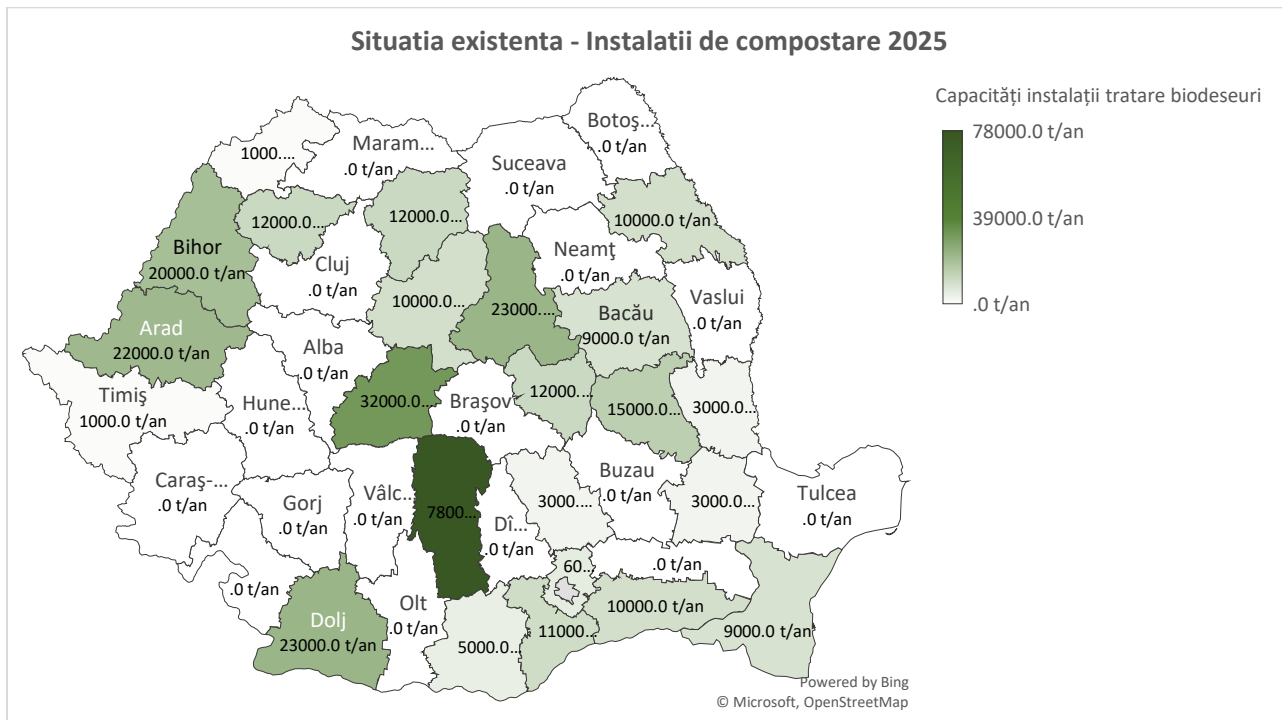

Figura 3-4 Situația instalațiilor de tratare biodeșeuri în 2025

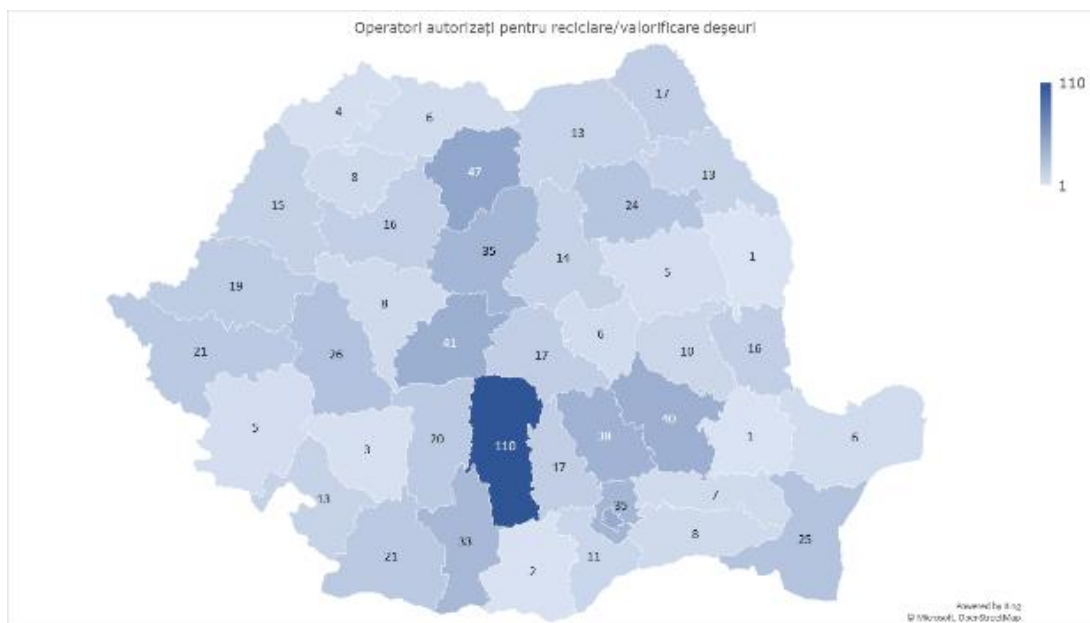

3.1.2.3 Reciclarea/valorificarea deșeurilor municipale

Conform datelor ANMAP, la data revizuirii PNGD, la nivel național existau 821 operatori economici autorizați să realizeze activități de reciclare/valorificare a deșeurilor municipale.

Repartizarea pe județe a operatorilor economici autorizați pentru activitățile de reciclare și valorificare a deșeurilor este prezentată în figura de mai jos.

Figura 3-7 Operatori economici autorizați (nr.) pentru reciclarea/valorificarea deșeurilor

Sursa: prelucrare date ANMAP

Județul cu cea mai mare pondere în ceea ce privește numărul operatorilor economici reciclatori/valorificatori a deșeurilor municipale este Argeș (110), urmat de Bistrița-Năsăud (47), București (44), Sibiu (41) și Buzău (40).

În continuare este prezentată situația privind numărul operatorilor autorizați și capacitățile de reciclare/valorificare pe fiecare material în parte, pe baza prelucrării datelor puse la dispoziție de ANMAP.

Reciclarea deșeurilor de hârtie și carton este realizată de un număr de 20 operatori economici autorizați, care asigură o capacitate totală de reciclare de peste 760.000 tone/an. Activitățile de reciclare se încadrează la codul R3 și constau în: fabricarea de cofraje de ouă, obținere pulpă de hârtie, omogenizare, matrițare, fabricare panouri despărțitoare sau cutii, fabricare carton ondulat, carton tehnic și hârtie, fabricare ambalaje din hârtie și carton, fabricare hârtie igienică, fabricare materiale de izolație celulozică.

Pentru **reciclarea deșeurilor de plastic**, numărul operatorilor economici autorizați este de 368, asigurându-se o capacitate de

reciclare de cca. 924.000 tone/an. Se estimează că la nivel național capacitatea de reciclare a deșeurilor de plastic este mai mare, având în vedere că pentru un număr de 52 operatori economici nu au fost raportate datele privind capacitățile de reciclare. Activitățile de reciclare se încadrează la codul R3 și constau în: fabricare produse plastic (țevi, conducte, furtune, tuburi, profile, saci, pungi, folii, plăci din plastic alveolare, alte materiale plastice), fabricare ambalaje din plastic, granulare, injecție mase plastice, fabricare polistiren expandat/extrudat, fabricare piese și repere din plastic.

Numărul operatorilor economici autorizați pentru **reciclarea deșeurilor de metal** este 102, ale căror instalații deținute au o capacitate de cca. 2.836.000 tone/an, cu mențiunea că pentru 35 operatori nu au fost raportate capacitățile. Activitățile de reciclare se încadrează la codul R4 și constau în: fabricare lingouri, bușe, piese turnate, turnătorie piese de serie mică și unicate din fontă, oțel sau neferoase, fabricare pompe, compresoare, articole de feronerie, recuperare metale prețioase.

Reciclarea deșeurilor de sticlă este realizată de un număr de 33 operatori economici autorizați, care asigură o capacitate totală de reciclare de cca 867.000 tone/an. Activitățile de reciclare se încadrează la codurile R5 și R12 și constau în: fabricare bolțari, pavele, borduri, stâlpi, obținere pudră de sticlă, fabricare articole de beton, fabricare articole de sticlă, fabricare ambalaje de sticlă, fabricare material izolan (vată de sticlă).

Pentru **reciclarea deșeurilor de lemn** la nivel național există 16 operatori economici autorizați, care asigură o capacitate de reciclare de cca. 2.286.000 tone/an pentru deșeurile de lemn. În plus de acești operatori, la Buzău își desfășoară activitatea un operator pentru reciclarea lemnului plastifiat, cu capacitate totală de cca 6.000 tone/an, din care 4.000 tone/an pentru plastic și 2.000 tone/an pentru lemn. Activitățile de reciclare se încadrează la codul R3 și constau în: fabricare PAL, MDF, fabricare produse lemnoase, paleți din lemn, furnire și fabricare panouri din lemn, fabricare profile din materiale compozite.

Pentru activitatea de **recondiționare paleți** își desfășoară activitatea un număr de 168 operatori economici autorizați, care asigură o capacitate de recondiționare de cca. 1.217.000 tone/an. Activitatea de recondiționare a paleților se încadrează la codul R3.

Pentru **fabricarea peleților** (cod de valorificare R1), la nivel național, sunt autorizați 31 operatori economici, care asigură o capacitate de cca. 114.900 tone/an.

Numărul operatorilor economici autorizați pentru **reciclarea deșeurilor textile** este 23, ale căror instalații deținute au o capacitate de cca. 14.900 tone/an. Activitățile de reciclare se

Încadrează la codul R3 și constau în: destrămare, procesare textile, producție perne, fabricare lavete și textile industriale, fabricare textile neșesute, fabricarea de articole tehnice și industriale din textile, fabricare covoare geotextile și sfoară, fabricare vată sintetică, pâsle.

În ceea ce privește **valorificarea energetică a deșeurilor**, conform datelor transmise de ANMAP, la nivel național există 7 fabrici de ciment autorizate pentru coincinerarea deșeurilor, inclusiv a deșeurilor municipale. Capacitatea totală autorizată este de cca. 2,2 milioane tone/an. Cantitatea totală procesată la nivelul anului 2022 este de cca. 1,09 milioane tone.

Principalele tipuri de deșeuri care pot fi coincinerate sunt deșeuri municipale cu putere calorică, deșeuri municipale sortate, SRF, RDF, deșeuri municipale periculoase, anvelope uzate, nămoluri petroliere, uleiuri uzate, deșeuri din agricultură și deșeuri industriale nepericuloase. Activitățile de valorificare se încadrează la codurile R1 și R5 și constă în coincinerare deșeuri și valorificare materială în masa de clincher.

Tipurile de deșeuri ce pot fi **valorificate material** în masa de clincher sunt deșeurile inerte de tip zguri, cenuși, nisipuri uzate, deșeuri inerte din construcții și desființări, deșeuri de sticlă, ciment expirat, deșeuri de nămoluri roșii sau cenuși zburătoare.

Principali parametri pe care deșeurile acceptate la o fabrică de ciment trebuie să-i îndeplinească sunt:

Tabel 3-11 Parametrii de acceptanță deșeuri în fabricile de ciment

Parametru	Valori medii de calitate
granulometrie	-
putere calorică	4 - 33449 kJ/kg - deșeuri lichide/ pastoase 42 - 21801 kJ/kg - deșeuri solide
cantitatea de clor	<5%
umiditate	variabil
cantitatea de fluor	<5%
cantitatea de sulf	<5%
Punct inflamabilitate 4	>50 grdC (deșeuri lichide)
Metale grele	<15000 ppm (deșeuri solide)
Metale grele	<10000 ppm (deșeuri lichide)
PCB	< 50ppm (deșeuri lichide)

Datele privind gestionarea deșeurilor municipale la nivel național pentru perioada 2020 – 2022 sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 3-12 Gestionarea deșeurilor municipale (tone/an), 2020 - 2022

	2020 [tone/an]	2021 [tone/an]	2022 [tone/an]
Deșeuri municipale generate	5.619.215	5.777.045	5.767.456
Deșeuri municipale tratate	5.112.798	5.388.037	5.414.647
<u>Valorificare</u>	<u>998.366</u>	<u>1.059.104</u>	<u>1.121.960</u>
Reciclare materială – R2, R4-R11	330.153	415.262	420.361
Compostare – R3	353.025	295.127	291.298
Coincinerare – R1	298.421	317.700	388.713
Alte operații de valorificare – R12, R13	16.767	31.015	21.588
<u>Eliminare</u>	<u>4.114.432</u>	<u>4.328.933</u>	<u>4.292.687</u>
Depozitare – D1-D7, D12	4.114.432	4.295.350	4.252.524
Alte metode de eliminare – D8, D13-D15	0	0	0
Incinerare – D10	0	33.583	40.163
Rata de reciclare (%)*	12,16	12,30	12,34

Sursa: ANMAP; *calculat de consultant

Diferența între cantitatea totală de deșeuri municipale generată și cantitatea total de deșeuri municipale tratată provine din stocurile la sfârșit de an și din pierderile care au loc pe parcursul proceselor de tratare intermediară.

3.1.3 Generarea și gestionarea deșeurilor biodegradabile municipale

În conformitate cu prevederile OUG 2/2021 privind depozitarea deșeurilor, deșeurile biodegradabile sunt definite ca deșeurile care pot suferi o descompunere aerobă sau anaerobă, cum ar fi produsele alimentare, deșeurile de grădină, hârtia sau cartonul. (art. 3, alin. (2), lit. e). Prin urmare, așa cum se poate observa și în tabelul de mai jos, deșeurile biodegradabile municipale se regăsesc în toate categoriile de deșeuri municipale, și anume:

- Deșeuri menajere și similare celor menajere – biodeșeuri¹⁰, deșeuri de hârtie și carton, deșeuri de lemn și partea biodegradabilă a deșeurilor textile și voluminoase;
- Deșeuri din grădini și parcuri – biodeșeuri;
- Deșeuri din piețe – biodeșeuri, deșeuri de hârtie și carton și deșeuri de lemn;
- Deșeuri stradale – biodeșeuri, deșeuri de hârtie și carton și deșeuri de lemn.

Tabel 3-13 Generarea deșeurilor biodegradabile municipale (tone/an)

¹⁰ Conform definiției din OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor (Anexa 1)

	2020	2021	2022
Deșeuri biodegradabile municipale generate, din care:	2.999.464	3.225.654	3.219.362
Deșeuri menajere și similare	2.707.294	2.928.880	2.921.960
Deșeuri din grădini și parcuri	38.393	41.841	50.616
Deșeuri din piețe	23.328	23.570	29.878
Deșeuri stradale	230.449	231.363	216.908

Sursa: ANMAP

În perioada de analiză cantitatea de deșeuri biodegradabile municipale nu urmează aceeași tendință, astfel, în anul 2021 înregistrează o creștere față de 2020 și o ușoară scădere în anul 2022 față de 2021. Ponderea deșeurilor biodegradabile municipale din cantitatea totală a deșeurilor municipale este de 53% în 2020 și de 56% în 2021 și 2022.

Conform prevederilor Directivei privind depozitarea și a derogării pe care România a primit-o pentru obiectivul de reducere a cantității de deșeuri municipale biodegradabile depozitate, începând cu anul 2020, România trebuie să îndeplinească obiectivul de reducere a cantității de deșeuri municipale biodegradabile depozitate la 35% din cantitatea totală, exprimată gravimetric, produsă în anul 1995. Conform Planului de implementare a Directivei privind depozitarea, cantitatea de deșeuri municipale biodegradabile generată în anul 1995 (anul de referință pentru calcul obiectivelor) a fost de 4,8 milioane tone.

3.1.4 Generarea și gestionarea deșeurilor periculoase din deșeurile menajere

La nivel național nu au fost raportate cantități pentru colectarea separată a deșeurilor periculoase menajere. Conform datelor EUROSTAT, media de generare a deșeurilor municipale periculoase în România a fost de 3 kg/locuitor/an în 2020 și 7 kg/locuitor/an în 2022. La nivelul UE-27 media de generare a fost de 8 kg/locuitor/an în 2020 și 7 kg/locuitor/an în 2022¹¹.

OUG 92/2021 prevede ca până la 1 ianuarie 2025 autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora trebuie să organizeze colectarea separată a fracției de deșeuri periculoase care provin din gospodării și să se asigure că acestea sunt tratate.

Ca urmare a dezvoltării infrastructurii de colectare separată prin Planul Național de Redresare și Reziliență, componenta C3, apelurile

¹¹

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_wasgen_custom_13254191/default/table?lang=en, accesat în octombrie 2024

de proiecte I.1.A (Înființarea de Centre de Colectare prin Aport Voluntar) și I.1.C (Centre Integrate de Colectare Separată prin Aport Voluntar destinate aglomerărilor urbane) este de așteptat ca în perioada stabilită pentru planificare, cantitatea de deșeuri periculoase menajere colectată separat să crească semnificativ.

3.1.5 Generarea și gestionarea deșeurilor voluminoase

În ceea ce privește deșeurile voluminoase, au fost raportate următoarele cantități:

Tabel 3-14 Colectarea deșeurilor voluminoase (tone/an)

	2020	2021	2022
Deșeuri voluminoase colectate de operatorii de salubritate	42.386	43.601	38.823
Deșeuri voluminoase colectate separat	40.892	43.563	38.273
Rata de capturare (%)	96,5	99,9	98,6

Sursa: prelucrare date ANMAP

Ca urmare a dezvoltării infrastructurii de colectare separată prin Planul Național de Redresare și Reziliență, componenta C3, apelurile de proiecte I.1.A (Înființarea de Centre de Colectare prin Aport Voluntar) și I.1.C (Centre Integrate de Colectare Separată prin Aport Voluntar destinate aglomerărilor urbane), se așteaptă ca în perioada stabilită pentru planificare, cantitatea de deșeuri voluminoase colectată separat să crească.

3.1.6 Generarea și gestionarea deșeurilor textile

Pentru deșeurile textile, au fost raportate următoarele cantități:

Tabel 3-15 Colectarea deșeurilor textile (tone/an)

	2020	2021	2022
Deșeuri textile colectate de operatorii de salubritate	50.667	43.225	49.549
Deșeuri textile colectate separat	1.042	2.749	3.131
Rata de capturare (%)	2,1	6,4	6,3

Sursa: prelucrare date ANMAP

Rata de capturare a deșeurilor textile nivel național este mică datorită lipsei infrastructurii de colectare separată pentru această categorie de deșeuri.

OUG 92/2021 prevede ca până la 1 ianuarie 2025 autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora trebuie să asigure colectarea separată a textilelor din deșeurile municipale.

Ca urmare a dezvoltării infrastructurii de colectare separată prin Planul Național de Redresare și Reziliență, componenta C3, apelurile de proiecte I.1.A (Înființarea de Centre de Colectare prin Aport Voluntar) și I.1.C (Centre Integrate de Colectare Separată prin Aport Voluntar destinate aglomerărilor urbane), se așteaptă ca în perioada stabilită pentru planificare, cantitatea de deșeuri textile colectată separat să crească.

3.1.7 Finanțarea serviciului de salubritate

Finanțarea serviciului de salubritate este prevăzută în Legea serviciului de salubritate a localităților nr. 101/2006 privind serviciul de salubritate, republicată cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 101/2006) art.34-37.

Finanțarea cheltuielilor de funcționare, reabilitare și dezvoltare a serviciului de salubritate și a cheltuielilor de investiții pentru realizarea infrastructurii aferente acestuia se face cu respectarea legislației în vigoare privind finanțele publice locale, în ceea ce privește inițierea, fundamentarea, promovarea și aprobarea investițiilor publice, a principiilor prevăzute în Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și a următoarelor principii:

- recuperarea integrală de către operatori, prin tarife, taxe de salubritate sau, după caz, subvenții de la bugetul local, a costurilor de operare și a investițiilor pentru înființarea, reabilitarea și dezvoltarea sistemelor de salubritate;
- menținerea echilibrului contractual.

În funcție de modalitatea de plată stabilită și de natura activităților prestate, atât în cazul gestiunii directe, cât și în cazul gestiunii delegate, pentru asigurarea finanțării serviciului de salubritate, utilizatorii achită contravaloarea serviciului de salubritate prin:

- tarife, în cazul prestațiilor de care beneficiază individual, pe bază de contract de prestare a serviciului de salubritate;
- taxe de salubritate, în cazul prestațiilor de care beneficiază individual fără contract;
- taxe și impozite locale, în cazul prestațiilor efectuate în beneficiul întregii comunități locale, pe căile publice și/sau pe spațiile din domeniul public și privat al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale.

Veniturile sistemului de salubritate sunt completate și cu:

- veniturile realizate din vânzarea și/sau valorificarea deșeurilor, care rămân la dispoziția operatorului, în vederea acoperirii diferenței de tarif dintre tariful activității/prestației și tariful de facturare aprobat
- sume încasate de către autoritatea administrației publice locale de la organizațiile care implementează răspunderea

extinsă a producătorilor (OIREP), pentru acoperirea costurilor nete de gestionare a deșeurilor de ambalaje din deșeurile reciclabile- suma medie lunară pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje.

Pentru anumite categorii sociale, respectiv pentru familiile și persoanele singure care au media veniturilor bănești nete lunare sub salariul minim brut pe țară garantat la plată pe membru de familie, se pot acorda ajutoare lunare de la bugetul local în vederea plății serviciului de salubritate.

Costurile de gestionare a deșeurilor colectate prin intermediul centrelor de colectare prin aport voluntar se asigură de la bugetele unităților administrativ-teritoriale, la tariful aprobat de către autoritatea deliberativă a unității administrativ-teritoriale sau, după caz, de asociația de dezvoltare intercomunitară.

Metodologia utilizată de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile de salubritate, precum și de calculare a tarifelor/taxelor distincte pentru gestionarea deșeurilor și a taxelor de salubritate se regăsește în Ordinul ANRSC nr. 640/2022.

Normele se aplică

- de către autoritățile administrației publice locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale sau, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară, la aprobarea tarifelor pentru activitățile de salubritate, la aprobarea tarifelor/taxelor distincte pentru gestionarea fracțiilor de deșeuri municipale colectate separat, precum și la aprobarea de către autoritățile administrației publice locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale a taxelor de salubritate pentru utilizatori precum
- de către ANRSC, la aprobarea tarifelor pentru activitățile de salubritate desfășurate de operatori pe fluxul deșeurilor municipale, precum și a tarifelor distincte pentru gestionarea fracțiilor de deșeuri municipale colectate separat pentru activitățile desfășurate de operatori, în situația în care consiliul local, consiliul județean ori adunarea generală a asociației de dezvoltare intercomunitară nu adoptă hotărârea privind aprobarea tarifului/tarifelor, în termen legal.

Tarifele sunt stabilite prin contractul de delegare sau prin hotărârea de dare în administrare și sunt ajustate sau modificate pe baza solicitărilor operatorilor, precum și în conformitate cu prevederile legale.

Pentru fiecare activitate a serviciului de salubritate se stabilește un tarif al activității de salubritate.

În plus, autoritățile administrației publice locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară, au obligație să calculeze și să aprobe:

- tarif distincte pentru activitățile desfășurate de operatori pentru gestionarea deșeurilor de hârtie, metal plastic și sticlă colectate separat din deșeurile municipale;
- tarif distinct pentru activitățile desfășurate de operatori pentru gestionarea deșeurilor reziduale, inclusiv a reziduurilor menajere și similare și al altor deșeuri colectate separat decât cele de hârtie, metal, plastic și sticlă.

Tarifele distincte pentru activitățile desfășurate de operatori nu se facturează utilizatorilor, fiind folosite pentru calcularea altor costuri/tarife/taxe ale sistemului de salubritate.

Finanțarea prin tarif presupune o legătură contractuală directă între utilizatorul individual, fie el persoană fizică sau persoană juridică și operatorul de colectare și transport separat al deșeurilor municipale.

Operatorul încheie cu utilizatorul un contract de prestare întocmit în conformitate cu Contractul-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților aprobat prin Ordinul ANRSC nr. 112/2007. Acest contract se încheie în baza contractului de delegare/hotărârii de dare în administrare.

Operatorul de colectare și transport facturează și încasează tariful direct de la utilizatorul cu care are încheiat contractul individual de prestare a serviciului de salubritate și plătește mai departe costurile de gestionare a deșeurilor colectate (sortare, compostare, tratare aerobă, tratare mecano-biologică, depozitare), în cazul în care aceste activități sunt realizate de către alți operatori.

În vederea emiterii facturilor către utilizatori, autoritatea contractantă care a atribuit activitatea de colectare separată și transport separat al deșeurilor municipale are obligația să transmită, în scris, operatorului care se află în raporturi contractuale cu utilizatorii, următoarele date și informații:

- nivelul tarifului prestației/activității sau, după caz, tariful de facturare aprobat, în lei/persoană/lună și în lei/mc, pentru fiecare prestație/activitate desfășurată de operatori pe fluxul deșeurilor municipale;
- valoarea contribuției pentru economia circulară rezultată din aplicarea indicatorului de performanță aferent fiecărei activități, în lei/persoană/lună și lei/mc, pentru fiecare activitate desfășurată de operatori pe fluxul deșeurilor municipale;
- valoarea reducerii facturii aprobate pentru utilizatorii casnici, în lei/persoană/lună.

Raporturile contractuale dintre operatorii care desfășoară activități de salubritate pe fluxul deșeurilor municipale se stabilesc pe baza contractelor comerciale, încheiate la tarifele aprobate de autoritățile deliberative ale unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale sau,

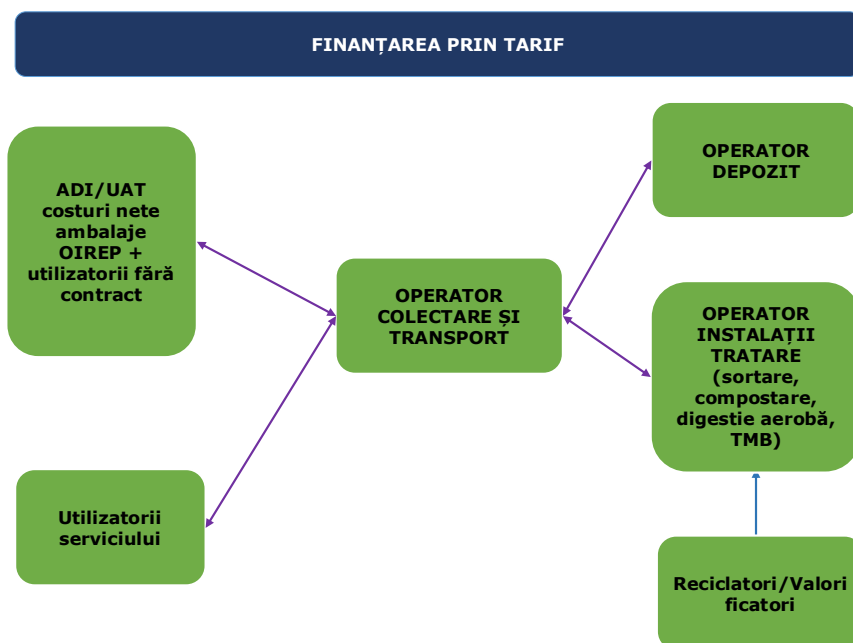
după caz, de către adunarea generală a asociației de dezvoltare intercomunitară.

Operatorul, altul decât operatorul depozitului de deșeuri, evidențiază distinct pe factura emisă către alți operatori cu care se află în raporturi contractuale: valoarea activității, calculată prin aplicarea tarifului aprobat la cantitatea de deșeuri aferentă activității/prestației, cheltuielile aferente altor activități de tratare a deșeurilor, dacă este cazul, precum și cheltuielile cu depozitarea și cu valoarea contribuției pentru economia circulară calculate numai pentru cantitatea de deșeuri destinată a fi eliminată prin depozitare rezultată din aplicarea indicatorului de performanță al activității/prestației respective, prevăzut în contractul de delegare sau, după caz, în hotărârea de dare în administrare, inclusiv TVA.

Autoritatea deliberativă a unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale are obligația să instituie și să aprobe o taxă de salubritate pentru utilizatorii care beneficiază individual de prestarea serviciului de salubritate fără contract încheiat cu operatorul, de până la 3 ori mai mare decât nivelul rezultat din însumarea tarifelor distincte pentru activitățile desfășurate de operatori pentru gestionarea fracțiilor de deșeuri municipale colectate separat.

Această taxă este o taxă impusă unilateral de către autoritatea deliberativă a unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale, care nu se fundamentează pe elemente de cheltuieli.

Acest sistem, al modalității de plată a serviciului prin tarif implică cel mai mic efort instituțional din partea autorităților publice locale, însă are dezavantajul faptului că tot riscul pentru neîncasarea sumelor datorate de utilizatori este preluat de operatorul de colectare și transport, ceea ce poate duce la blocaje mari în prestarea serviciului și disfuncționalități în continuitatea acestuia.

Finanțarea prin taxă presupune achitarea contravalorii serviciului din bugetul autorităților locale/ asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din sumele încasate de la utilizatorii serviciului de salubritate, fără a exista legătură contractuală directă între utilizatorul individual, fie el persoană fizică sau persoană juridică și operatorul de colectare și transport separat al deșeurilor municipale.

Consiliile locale au competențe exclusive să calculeze și să aprobe taxa de salubritate. Utilizatorii casnici și utilizatorii non-casnici plătesc o singură taxă, respectiv taxa de salubritate, care reprezintă suma taxelor distincte pentru gestionarea fracțiilor de deșuri municipale colectate separat.

În vederea acoperirii costurilor de administrare a taxei de salubritate, autoritatea deliberativă a unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale poate aproba un nivel mai mare al taxei de salubritate cu până la 5%.

Taxa de salubritate poate fi ajustată sau modificată oricând pe parcursul anului.

Ajustarea sau modificarea taxei de salubritate, are loc ori de câte ori se aprobă ajustarea sau modificarea vreunui tarif component al activităților desfășurate de operatori pe fluxul deșeurilor municipale.

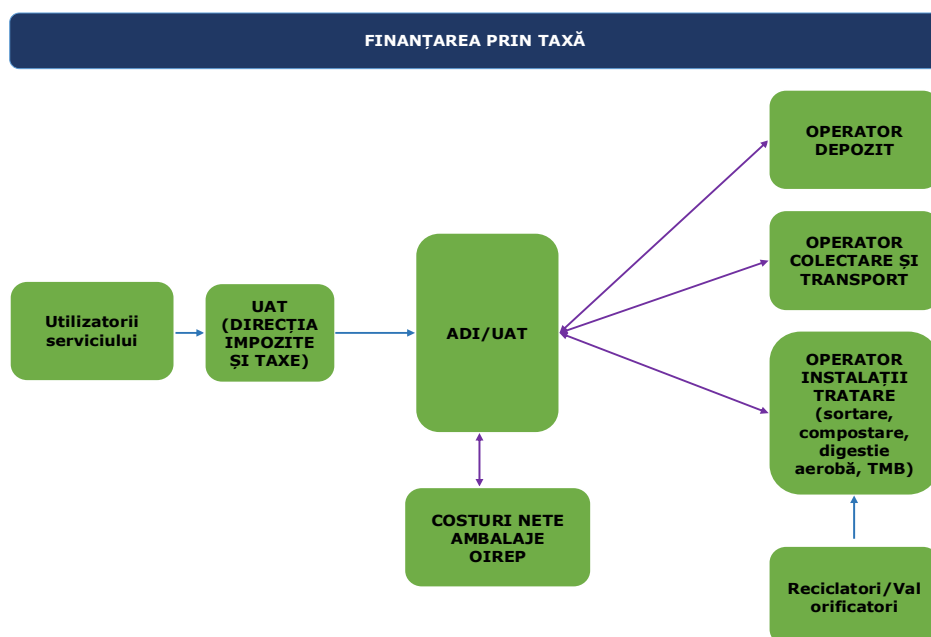
Autoritățile administrației publice locale ale unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale au competențe exclusive cu privire la elaborarea și aprobarea Regulamentului de instituire și administrare a taxei de salubritate pentru utilizatorii serviciului de salubritate.

Autoritățile publice locale încasează taxele de salubritate prin intermediul Direcțiilor de Taxe și Impozite Locale.

Pentru încasarea contravalorii serviciilor de salubritate prestate, operatorii care desfășoară activități de salubritate pe fluxul deșeurilor municipale facturează autoritatea administrației publice locale sau, după caz, asociația de dezvoltare intercomunitară, după cum urmează:

- fiecare operator care desfășoară activități de salubritate pe fluxul deșeurilor municipale, cu excepția operatorului depozitului de deșeuri, evidențiază distinct pe factură valoarea activității/prestației, calculată prin aplicarea tarifului aprobat la cantitatea totală de deșeuri aferentă activității/prestației;
- operatorul depozitului de deșeuri evidențiază distinct pe factură valoarea activității, calculată prin aplicarea tarifului de depozitare aprobat la cantitatea totală de deșeuri acceptată la depozit de la fiecare operator în parte, inclusiv valoarea contribuției pentru economia circulară aferentă.

Acest sistem de plată implică un efort instituțional din partea APL în colectarea taxei, în evidența și urmărirea sumelor respective și a utilizatorilor rău platnici, dar pune la dispoziția APL un instrument financiar legal prin care poate stimula și sancționa atât utilizatorii, cât și operatorii.

În cadrul proiectelor SMID, nu există un mecanism unitar de finanțare a serviciului de salubritate la nivel județean în ceea ce privește utilizatorii casnici, existând următoarele situații:

- Plata prin tarif pentru tot județul - implementată sau propusă în 11 județe: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Covasna, Gorj, Hunedoara, Ilfov, Timiș, Vâlcea, Vrancea;
- Plata prin tarif pentru mediul urban și prin taxă pentru mediul rural - implementată sau propusă în 11 județe: Alba, Argeș

Brașov, Buzău, Caraș-Severin Călărași, Giurgiu, Harghita, Neamț, Sălaj, Teleorman;

- Plata prin taxă, pentru întreg județul - 17 județe, în diferite variante de fluxuri financiare.

În practica actuală operatorul de colectare și transport facturează direct utilizatorii casnici sau non-casnici (în cazul finanțării prin tarif) sau APL-urile (în cazul finanțării prin taxă).

Tariful respectiv este stabilit în conformitate cu Ordinul ANRSC nr. 640/2022 și acoperă toate operațiunile, de la colectare și transport până la eliminare.

Sunt practicate tarife diferite pentru utilizatorii casnici și cei non-casnici.

Astfel, pentru utilizatorii casnici se utilizează tarife pe persoană și lună (sau, în anumite UAT-uri, pe gospodărie și lună, în funcție de numărul de persoane dintr-o gospodărie), tarife determinate plecând de la un tarif ofertat / aprobat pe tonă sau metru cub (considerând un indicator de generare de circa 0,9 kg/pers/zi pentru mediul urban, respectiv 0,4 kg/pers/zi pentru mediul rural și o densitate de 350 kg/m³ pentru deșeurile reziduale/în amestec). Pentru utilizatorii non-casnici tariful este pe metru cub sau pe tonă (considerând o densitate de 350 kg/m³ pentru deșeurile reziduale).

Activitățile de operare a stațiilor de transfer, a instalațiilor de sortare, a instalațiilor de compostare, digestie anaerobă, a instalațiilor de tratare mecanico-biologică, ca și de operare a depozitelor sunt facturate de către operatorii respectivi, operatorului de colectare și transport.

Tarifele practicate în prezent pe teritoriul României de către operatorii de colectare și transport pentru utilizatorii casnici (populație) pleacă de la un minim de 1,52 lei/pers/lună și ajung la un maxim de 12,97 lei/pers/lună.

Tarifele pentru utilizatorii non-casnici sunt cuprinse între 22,06 lei/m³ fără TVA și 383,21 lei/m³ fără TVA. Aceasta ar reprezenta echivalentul a unui tarif minim de aprox. 28 euro/tonă până la un tarif de 243 euro/tonă.

În continuare sunt prezentate plajele de valori pentru operarea diferitelor instalații de tratare a deșeurilor, sursa datelor fiind, proiectele SMID

- Tarifele pentru operarea stațiilor de transfer depind foarte mult de distanțele pe care trebuie transportate deșeurile, dar, din proiectele SMID, o valoare medie este de 80-90 lei/tonă.

- Tarifele pentru instalațiile de sortare sunt cuprinse între 44,70 lei/tonă și 94,59 lei/tonă fără TVA (cca. 10-20 Euro/tonă).

- Tarifele pentru instalațiile de compostare sunt cuprinse între 53 lei/tonă și 115 lei/tonă fără TVA.

- Tarifele pentru instalațiile de tratare mecano-biologice sunt, în medie, de 15 Euro/tonă fără TVA. Tarifele pentru administrarea depozitelor sunt în prezent cuprinse între 10 Euro/tonă și 21 Euro/tonă fără TVA.

3.1.8 Aspecte instituționale

Serviciul de salubritate a localităților este un serviciu public și se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale (APL)/asociațiilor de dezvoltare intercomunitară (ADI), pentru satisfacerea nevoilor comunităților locale.

APL/sectoarele municipiului București au competențe exclusive în ceea ce privește organizarea, atribuirea, coordonarea și controlul activităților de salubritate desfășurate în aria teritorială de competență a acestora.

Unitățile administrativ-teritoriale pot mandata ADI având ca scop serviciul de salubritate a localităților, ca în numele și pe seama lor, în anumite condiții, să exercite, unele atribuțiile și drepturile prevăzute în legea 101/2006 privind salubritatea localităților.

Consiliile județene pot avea competențe cu privire la înființarea, organizarea, gestionarea și coordonarea sistemelor de management integrat al deșeurilor, precum și a activităților specifice realizate prin intermediul acestora.

Prin proiectele Sistem de Management Integrat al Deșeurilor (SMID) derulate în majoritatea județelor din țară, s-au realizat investiții în bunuri de infrastructură aferente activităților componente ale serviciului de salubritate prevăzute la art. 2 alin. (3) din Legea nr. 101/2006.

SMID este destinat și asigură deservirea unităților administrativ teritoriale membre în asociația de dezvoltare intercomunitară.

Dreptul de proprietate asupra bunurilor realizate prin aceste proiecte aparține Consiliilor Județene în calitate de Beneficiari ai proiectelor SMID.

Principalii factori implicați în organizarea și gestionarea serviciului de salubritate sunt:

- Autoritățile administrației publice locale sau Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), după caz;
- Consiliile Județene;
- Operatorii de salubritate

Pentru implementarea proiectelor SMID, județele care au beneficiat de finanțare prin POS Mediu, au adoptat următoarea organizare instituțională:

- Consiliul Județean, în calitate de beneficiar al proiectului a devenit și proprietarul bunurilor achiziționate și/sau realizate prin proiect;

- Unitățile administrativ-teritoriale din județ, inclusiv Consiliul Județean, s-au asociat în cadrul unei Asociații de Dezvoltare Intercomunitară.

În implementarea SMID -urilor au fost stabilite și atribuțiile fiecărei entități implicate, după cum urmează:

i. Consiliile Județene au următoarele obligații:

- Să realizeze managementul, coordonarea și implementarea proiectului conform prevederilor contractului de finanțare;
- Să înființeze Unitatea de Implementare a Proiectului;
- Să adere la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară;
- Să stabilească strategia județeană de management integrat al deșeurilor;
- Să atribuie contractele de lucrări pentru realizarea infrastructurii prevăzute prin proiect, conform prevederilor legale;
- Să atribuie contractele de furnizare a bunurilor prevăzute a fi achiziționate prin proiect, conform prevederilor legale;

ii. Unitățile administrativ-teritoriale au următoarele obligații:

- Să adere la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară în vederea implementării în comun a proiectului;
- Să mandateze Asociația de Dezvoltare Intercomunitară prin Statut, conform legii nr. 51/2006, să exercite, în numele lor și în favoarea lor, prerogativele, drepturile și obligațiile acestora legate de serviciul de salubritate;
- Să aprobe prin hotărâri ale autorităților deliberative toate documentele necesare implementării proiectului;

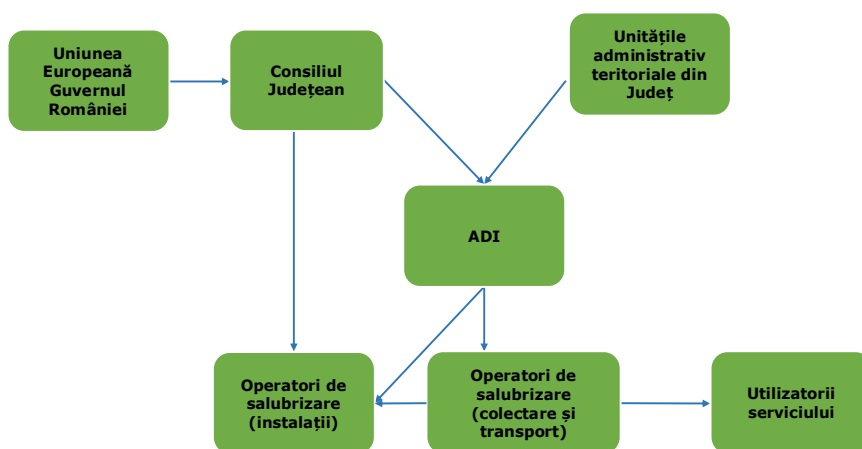
iii. Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară

- Să implementeze proiectul prin înființarea/extinderea, organizarea, administrarea și exploatarea Serviciilor în interes comun, inclusiv delegarea gestiunii acestora pe baza condițiilor contractului de delegare, procedurilor de achiziții publice către diferiți operatori, în conformitate cu legislația în vigoare;
- Să promoveze/implementeze în comun unele programe pentru înființarea, eficientizarea și/sau dezvoltarea serviciilor publice comunitare de salubritate a localităților;
- Să asigure furnizarea/prestarea, în raza unităților administrativ-teritoriale asociate, a serviciului public de salubritate, în condiții de eficiență și eficacitate;
- Să promoveze în comun, să finanțeze și să implementeze unele programe de investiții pentru înființarea, reabilitarea, dezvoltarea și/sau, de la caz la caz, modernizarea și

gestionarea sistemelor de utilități publice aferente serviciilor publice comunitare de salubritate a localităților;

- Să dezvolte capacitatea instituțională și decizională a autorităților administrației publice locale, membri ai Asociației;
- Să coordoneze planificarea la nivel local și județean (prin pregătirea și aprobarea strategiilor de gestionare a deșeurilor);
- Să semneze prin intermediul membrilor săi contractele de delegare a operării noii infrastructuri.

CIRCUIT SMID

În prezent în România sunt înființate Asociații de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) pentru managementul integrat al deșeurilor la nivelul tuturor celor 41 de județe precum și la nivelul Municipiului București.

Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară au format la rândul lor prin asociere, o organizație la nivel național denumită Federația Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară din România (FADI).

Potrivit Statutului său, FADI a fost constituită în scopul dezvoltării instituționale în domeniul deșeurilor în România și are în componență o mare parte din ADI-urile județene.

Principalele obiective ale FADI sunt:

- Sporirea reprezentării și reprezentativității ADI având ca obiect de activitate managementul deșeurilor, la nivel național și internațional;
- Îmbunătățirea cadrului instituțional și legislativ de desfășurare a activității ADI;
- Responsabilizarea factorilor decizionali.

iv. Operatorii serviciului de salubritate

Calitatea de operator pentru prestarea uneia sau mai multor activități de salubritate, respectiv dreptul de a presta activitatea/activitățile de

salubritate se dobândește fie prin hotărârea de dare în administrare, fie prin contractul de delegare a gestiunii.

Operatorii își pot desfășura activitatea în baza hotărârii de dare în administrare sau, după caz, a contractului de delegare a gestiunii și a licenței acordate de A.N.R.S.C și beneficiază de un drept exclusiv de a presta activitatea în aria de delegare.

Operatorii au dreptul la recuperarea integrală, prin tarife, taxe de salubritate sau, după caz, subvenții de la bugetul local, a costurilor de operare și a investițiilor în sistemele de salubritate.

Totodată, au obligația de a asigura prestarea serviciilor la nivelul indicatorilor de performanță și de eficiență cuprinși în contractul de delegare/hotărârea de dare în administrare.

3.1.9 Evaluarea îndeplinirii obiectivelor

În „Raportul privind analiza implementării PNGD, PNPGD și elementele care trebuie incluse în documentele revizuite”, elaborat în cadrul Activității 1 a contractului „Asistență tehnică pentru revizuirea PNGD aprobat prin HG 942/2017” a fost realizată o evaluare a implementării PNGD și PNPGD prin evaluarea îndeplinirii obiectivelor și ȳintelor din PNGD aprobat în 2017 pentru fiecare categorie de deșeuri care face obiectul planificării, de asemenea a fost realizată o analiză tehnică de îndeplinire a măsurilor de guvernare, analiza gradului de îndeplinire a Planului de acțiune, analiza instrumentelor de politică a deșeurilor și analiza gradului de îndeplinire a măsurilor de prevenire a generării deșeurilor. Raportul cuprinde descrierea stadiului actual de implementare al PNGD și PNPGD, evaluarea indicatorilor de monitorizare, concluzii și recomandări.

În urma analizei efectuate asupra PJGD și PGDMB aprobat în 2017 se observă că pe lângă dezvoltarea sistemelor de colectare și transport deșeuri, modernizarea stațiilor de transfer, și a instalațiilor de tratare existente (sortare, compostare și tratare mecano-biologică) au fost propuse o serie de investiții, cumulând la nivel național 104 instalații.

Luând în considerare toate informațiile, recomandarea Raportului a constat în dezvoltarea în continuare a sistemelor de colectare și transport deșeuri, astfel încât prin investițiile planificate toate județele să ajungă la un sistem de colectare pe 5 fracții. Modernizarea stațiilor de transfer și a instalațiilor existente trebuie să continue parcursul propus pentru a avea un sistem cât mai eficient din punct de vedere economic.

Pe de altă parte, pentru a contribui în mod semnificativ la atingerea obiectivelor UE într-o manieră viabilă și durabilă din punct de vedere economic, au fost concepute instalațiile integrate de tratare a deșeurilor (IITD), care combină sortarea și tratarea mecanică cu tratarea biologică, atât a fluxurilor de deșeuri reciclabile colectate

separat, inclusiv biodeșeurile, cât și a deșeurilor reziduale. Se realizează astfel în condiții de maximă eficiență o creștere a cantităților de deșeuri pregătite pentru reciclare sau valorificare, și o diminuare a cantităților de deșeuri eliminate prin depozitate. În funcție de tehnologia de prelucrare aleasă, separarea mecanică are loc fie înainte de tratarea biologică în cazul digestiei anaerobe (DA), fie atât înainte, cât și după, cum se întâmplă în situația bio-uscării. Flexibilitatea instalațiilor integrate de tratare a deșeurilor permite stabilirea fluxului în funcție de rezultatul dorit, întrucât varietatea produselor obținute este mare, acoperind astfel un domeniu de aplicabilitate extins. Totodată, tehnologiile de digestie anaerobă și bio-uscare sunt predominante în țările cu experiență în gestionarea deșeurilor municipale, reprezentând o soluție sustenabilă. Principalul avantaj constă în faptul că oferă diverse modalități de valorificare sub formă de biogaz, energie și alte produse¹².

Astfel, luând în considerare îndrumările din *Ghidul privind Instalațiile Integrate de Tratarea Deșeurilor* elaborat în cadrul contractului de Asistență Tehnică „Suport pentru consolidarea capacității instituționale a Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară din domeniul deșeurilor (MIPE PASSA 2 - AA-010820-001)”, parte a Contractului-cadru de sprijinire a Echipei BEI de suport consultativ privind proiectele din Lotul 2 – Mediu și Energie, se recomandă ca lista de investiții noi propuse să fie revizuită cu luarea în considerare a tehnologiilor pe care o Instalație Integrată de Tratare a Deșeurilor le oferă.

Totodată, prioritar, pe lângă determinarea compoziției deșeurilor la nivel național, recomandăm elaborarea metodologiei de monitorizare a PNGD – cerința legislativă Art. 43 OUG 92/2021 alin. (4) Metodologia pentru monitorizarea și evaluarea PNGD se adoptă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului, în termen de 180 de zile de la data publicării prezentei ordonanțe de urgență.

Referitor la obiectivele, țintele, planul de acțiuni, în urma analizei realizate, a rezultat faptul că nu toate obiectivele au fost îndeplinite așa cum au fost prevăzute în PNGD aprobat prin HG 942/2017.

În Raport se recomandă ca obiectivele care au fost îndeplinite să fie menținute în continuare cu termen de realizare “permanent”, iar obiectivele care au fost parțial îndeplinite sau neîndeplinite să fie revizuite în concordanță cu legislația și situația actuală.

De menționat faptul că aceste recomandări nu sunt finale, iar pe măsură ce vor fi transmise datele complete privind situația actuală a

¹² Ghid privind Instalațiile Integrate de Tratarea Deșeurilor (Task B.1) „Suport pentru consolidarea capacității instituționale a Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară din domeniul deșeurilor (MIPE PASSA 2 - AA-010820-001)”

sistemelor de gestionare a deșeurilor la nivel național, acestea vor fi revizuite.

3.2 Obiective și ținte

Obiectivele privind gestionarea deșeurilor municipale pentru perioada de planificare 2026-2035 sunt stabilite pe baza:

- Prevederilor legislative europene și naționale în vigoare;
- Prevederilor principalelor directive de deșeuri incluse în Pachetul Economiei Circulare, publicat de către Comisia Europeană în decembrie 2018;
- Principalelor probleme identificate în gestionarea actuală a fiecărui flux de deșeuri, prezentate în secțiunea.

Pentru fiecare obiectiv sunt prezentate ținte și termene de îndeplinire și, de asemenea, justificările referitoare la stabilirea acestora.

Măsurile concrete de îndeplinire a obiectivelor sunt prezentate în măsuri de guvernare pentru gestionarea deșeurilor municipale și în Planul de acțiune.

Obiectivele și măsurile referitoare la prevenirea generării deșeurilor sunt prezentate în Programul Național de Prevenire a Generării Deșeurilor, parte a PNGD.

Tabel 3-16 Obiective și ținte privind deșeurile municipale

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	Justificare
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLAȚIEI EUROPENE			
1	Menținerea gradului de acoperire cu serviciu de salubritate	Gradul de acoperire cu serviciu de salubritate 100% Termen: Permanent	Pentru atingerea obiectivelor și țăintelor privind deșeurile municipale este necesar ca toți generatorii să fie conectați în permanență la serviciul de salubritate
2	Creșterea gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor	• 55% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate Termen: 2025 • 60% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate Termen: 2030 • 65% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate Termen: 2035	OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor
3	Reducerea la depozitare a deșeurilor municipale	10% din masa totală generată a deșeurilor municipale Termen: Începand cu 2035	OUG 2/2021 privind depozitarea deșeurilor Directiva de depozitare 1999/31/CE

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	Justificare
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE			
4	Corelarea procedurii de emitere a autorizațiilor de mediu pentru activitățile serviciului de salubritate cu prevederile actelor normative în domeniul gestionării deșeurilor municipale	100% din autorizațiile emise Începând cu 2026	Deficiențe identificate în analiza situației existente
5	Actualizarea și corelarea legislației existente	Începând cu 2026	Deficiențe identificate în analiza situației existente
INSTITUTIONALE SI ORGANIZATIONALE			
7	Îmbunătățirea coordonării între autoritățile publice și operatorii de salubritate	2026	Deficiență identificată în analiza situației existente
8	Crearea unui centru național de formare și certificare a personalului în domeniul gestionării deșeurilor, atât din cadrul autorităților de mediu, cât și a autorităților locale și asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din domeniul deșeurilor	Începând cu 2026	Deficiență identificată în analiza situației existente
FINANCIARE			
9	Asigurarea de finanțare în domeniu	Începând cu 2026	Deficiențe identificate în analiza situației existente
10	Creșterea implicării sectorului privat	2026	Deficiență identificată în analiza situației existente
11	Sprijin pentru energii din surse regenerabile	Începând cu 2026	SER 2025-2035, cu perspectiva 2050
12	Stimularea cercetării și dezvoltării în domeniul tehnologiilor de reciclare	2026	Deficiență identificată în analiza situației existente
MONITORIZARE SI CONTROL			
13	Întărirea capacității de control a autorităților competente	Începând cu 2026	Deficiențe identificate în analiza situației existente
14	Îmbunătățirea procesului de coordonare și colaborare între autoritățile publice locale și centrale	Începând cu 2026	Deficiență identificată în analiza situației existente
15	Creșterea transparenței și a implicării publice în monitorizarea PNGD	Începând cu 2026	Deficiențe identificate în analiza situației existente
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			
16	Creșterea gradului de încredere și de disponibilitate a datelor privind generarea și gestionarea deșeurilor municipale	Începând cu 2026	Deficiențe identificate în analiza situației existente

3.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții

3.3.1 Proiecția socio-economică

Proiecția populației rezidente

Proiecția populației rezidente s-a realizat pentru perioada de prognoză 2025 – 2036, anul 2024 fiind ultimul an pentru care INS a publicat date cu privire la populația rezidentă.

Surse utilizate:

- Baza de date INS – Tempo online (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)
- Studiul INS "Proiectarea populației României, pe regiuni de dezvoltare și județe, la orizontul anului 2070" (<https://insse.ro/cms/ro/content/proiectarea-popula%C8%9Biei-rom%C3%A2niei-pe-regiuni-de-dezvoltare-%C8%99i-jude%C8%9Be-la-orizontul-anului-2070>)

Metodologie utilizată:

- **Pasul 1** - Stabilirea populației rezidente pe județe și pe medii de rezidență (urban/rural) pentru anul de referință

Anul de referință este anul 2024 care reprezintă ultimul an pentru care INS a publicat date cu privire la populația rezidentă. Datele cu privire la populația rezidentă pe județe și pe medii de rezidență, publicată la 01 ianuarie se preiau din baza de date a INS (Tempo online).

- **Pasul 2** - Stabilirea populației rezidente pe județe și pe medii de rezidență (urban/rural) pentru anii țintă (2030 și 2040) din Studiul INS

În vederea prognozării populației rezidente pe județe pentru anii 2030 și 2040, au fost utilizate datele din studiul INS "Proiectarea populației României, pe regiuni de dezvoltare și județe, la orizontul anului 2070", pentru scenariul MEDIU de prognoză.

Proiecția populației rezidente pe medii de rezidență va ține cont de ponderile înregistrate în anul de referință (anul 2024), asumându-se că pe perioada de prognoză, nu se vor înregistra schimbări semnificative.

- **Pasul 3** - Proiecția populației rezidente pe județe și pe medii de rezidență (urban/rural) pentru anii intermediari din intervalul cuprins între anul de referință și anii țintă (2030 și 2040) din Studiul INS

Pe intervalul cuprins între anul de referință și anii țintă (2030 și 2040) din Studiul INS, s-a prevăzut un ritm de evoluție liniară a populației rezidente pe județe și pe medii de rezidență, calculat ca medie anuală între doi ani țintă.

Proiecția populației rezidente pentru perioada 2025 – 2036, la nivel național și la nivel județean, se regăsește în **Anexa nr. 1**.

Proiecția indicatorilor macroeconomici

Evoluția economiei românești va continua să fie marcată de persistența unor incertitudini privind continuarea războiului din Ucraina și a conflictului din Orientul Mijlociu, precum și de evoluțiile viitoare ale economiilor europene. În același timp, perspectivele economice sunt supuse provocărilor tranziției energetice cât și a celor provenite din procesul de consolidare fiscală, în contextul implementării noului cadru de guvernare fiscală al UE.

Pe termen mediu, estimările privind evoluția economiei naționale prevăd dinamici sub 4%, ritmul mediu anual de creștere a PIB în perioada 2024 – 2028 fiind de 3,2%, cu un nivel maxim de 3,7% în anul 2026. Scenariul Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză prezintă o abordare mai prudentă, în condițiile unei reveniri mai lente a economiilor europene, dar și de continuarea reformelor structurale și de consolidare bugetară. Creșterea preconizată a PIB-ului real al României este susținută de veniturile disponibile reale mai mari și, prin urmare, de un consum privat mai puternic. Aceste creșteri ale venitului disponibil real vor fi probabil impulsionate de cheltuielile din sectorul public și de creșterile semnificative ale salariilor și pensiilor. Se preconizează că în anii următori investițiile vor rămâne reziliente, datorită unei orientări fiscal-bugetare încă favorabile și sprijinului solid din partea fondurilor UE, inclusiv a Mecanismului de redresare și reziliență (MRR) și a fondurilor politicii de coeziune. Se estimează că deficitul de cont curent va rămâne la un nivel ridicat în 2024 și 2025, în linii mari similar cu cel din 2023.

Consumul privat va susține avansul economic într-un ritm similar cu cel al produsului intern brut, modelul de creștere economică fiind unul bazat de investiții. Consolidarea fiscală va impune în perspectivă o evoluție moderată a consumului guvernamental, rata medie anuală pentru acesta estimându-se la 1,5%. În schimb, economia va fi susținută în continuare de aportul investițiilor realizate prin PNRR și fonduri structurale, estimându-se un ritm mediu anual al formării brute de capital de 5,6%, ceea ce va conduce la o rată de investiții la finalul orizontului de prognoză de 29%.

Inflația va continua trendul descrescător, atingând nivelul de 3% în anul 2027, însă riscurile de creștere a inflației persistă dacă salariile și pensiile continuă să crească rapid. Procesul dezinflaționist a fost posibil pe fondul măsurilor de plafonare a adaosurilor comerciale la produsele alimentare de bază și a prețurilor la energie electrică și gaze naturale. Tendința s-a regăsit și pe principalele componente ale inflației, preponderent la nivelul prețurilor alimentelor care au decelerat până la 2,9%, prețurile produselor nealimentare care au ajuns la o creștere de 7,2%, iar în sectorul serviciilor s-a înregistrat o încetinire mai moderată, respectiv de 10,0%, acestea fiind influențate semnificativ de costurile cu forța de muncă. Un semnal pozitiv a fost dat de indicii prețurilor producției industriale, care și-a menținut traiectoria descendentă, datele statistice indicând o

deflație de 4,1%, ca urmare a reducerii costurilor pe componenta energetică.

Creșterea salariilor nominale s-a accelerat în ultimii ani, depășind rata inflației și rata de creștere a productivității muncii. Ca urmare a decelerării inflației, puterea de cumpărare s-a majorat în termeni reali până la 7,0% în anul 2023, iar la sfârșitul anului 2023, raportul dintre salariul minim și cel mediu crescuse la aproximativ 58 %, ceea ce corespunde, în linii mari, unuia dintre principalele exemple de valori de referință orientative din Directiva privind salariile minime adecvate în UE. Se preconizează că creșterea globală a salariilor va rămâne ridicată în 2024, compensând rata în continuare ridicată a inflației, fiind de așteptat ca tendința să se mențină pe termen scurt, prin prisma măsurilor de majorare din anul 2024.

Pe termen lung, proiecția indicatorilor macroeconomici a avut în vedere o abordare prudentă, prin recurgerea la o aplatizare a evoluției acestora. Astfel, cu privire la rata inflației s-a avut în vedere conduita recentă a politicii monetare a BNR care vizează readucerea durabilă a ratei anuale a inflației în linie cu ținta staționară de 2,5 la sută ± 1 punct procentual, inclusiv prin ancorarea anticipațiilor inflaționiste pe termen mediu, într-o manieră care să contribuie la realizarea unei creșteri economice sustenabile. Referitor la creșterea economică, estimările recente ale OECD prevăd pentru România o creștere medie geometrică a PIB pe locuitor de 1,5%/an în perioada 2030 – 2060, reprezentând o corecție față de estimările din 2021 de doar 1%/an, prin luarea în calcul a recuperării decalajului generat de persistența din ultimii ani a unui mediu economic extern nefavorabil. Rata șomajului a fost stabilizată la valoarea de 2%/an, în timp ce rata de creștere a câștigului salarial real este estimată să urmeze un trend similar celui estimat pentru PIB.

Tabel 3-17 – Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în perioada 2024 – 2036

Indicator	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2033	2036
Creștere reală a PIB (%)	2,8%	3,5%	3,7%	3,3%	2,9%	2,9%	2,8%	2,5%	2,2%
Creștere reală a PIB pe locuitor (%)	2,8%	3,5%	3,7%	3,3%	2,9%	2,9%	2,8%	2,5%	2,2%
Rata medie anuală a inflației (%)	5,5%	4,2%	3,3%	3,0%	3,0%	2,8%	2,5%	2,5%	2,5%
Rata șomajului (%)	3,1%	3,0%	2,8%	2,7%	2,6%	2,5%	2,0%	2,0%	2,0%
Rata de creștere a câștigului salarial real (%)	8,9%	2,3%	3,6%	3,6%	3,2%	2,9%	2,8%	2,5%	2,2%

Sursa: CNP - "Proгноza pe termen mediu 2024-2028, varianta de vară"; Estimări Consultant

Surse:

- Comisia Europeană – "Raportul de țară 2024 - România care însoțește documentul Recomandare de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale României {COM(2024) 623 final} - {SWD(2024) 600 final}";

- Comisia Națională de Strategie și Prognoză - "Prognoza pe termen mediu 2024-2028, varianta de vară":
- OECD (2023) - "Long term scenarios: incorporating the energy transition", Economic Policy Paper No. 33, OECD Publishing, Paris.

Proiecția veniturilor populației și a tarifului de salubritate maxim suportabil

Scopul proiecției veniturilor populației constă în determinarea capacității de plată a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate și, implicit, valoarea tarifului de salubritate maxim suportabil.

Corelațiile dintre termenii menționați anterior sunt descrise mai jos:

Venitul mediu net (disponibil) al populației, exprimat în termeni reali	În vederea estimării pe perioada 2024 – 2036, a venitului mediu net (disponibil) al populației, <i>exprimat în termeni reali</i> , se procedează la creșterea venitului mediu net (disponibil), ultima valoare disponibilă publicată de către INS, cu rata de creștere reală a PIB pe locuitor.
Venitul mediu net (disponibil) al populației, exprimat în termeni nominali	În vederea calculului venitului mediu net (disponibil) al populației, <i>exprimat în termeni nominali</i> , venitul mediu net (disponibil) în termeni reali va fi ajustat cu rata medie anuală a inflației.
Venitul mediu net (disponibil) al populației pe medii de rezidență	Calculul venitului mediu net (disponibil) al populației pe medii de rezidență se calculează cu menținerea raportului dintre venitul mediu brut urban și venitul mediu brut rural, ultimele valori disponibile publicate de către INS.
Venitul mediu net (disponibil) al populației la nivel de județ	Calculul venitului mediu net (disponibil) al populației la nivel de județ se realizează prin aplicarea la valoarea venitului mediu net (disponibil) la nivel de țară a unui factor de corecție. Factorul de corecție se calculează ca raport între câștigul salarial nominal mediu brut la nivel de județ și câștigul salarial nominal mediu brut la nivel național.
Capacitatea de plată a populației a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate	Capacitatea de plată a populației a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate se calculează prin aplicarea unei rate de suportabilitate de 1% la venitul mediu net (disponibil), în conformitate cu prevederile <i>Metodologiei pentru elaborarea planurilor județene de gestionare a deșeurilor și planul de gestionare a deșeurilor pentru municipiul București (Metodologie)</i> , aprobată prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 140 din 2019.
Tariful de salubritate maxim suportabil	Tariful de salubritate maxim suportabil se calculează prin deducerea TVA din valoarea capacității de plată a populației a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate.

Proiecția venitului mediu net (disponibil) al populației la nivel național și pe medii de rezidență este prevăzută în tabelul următor:

Tabel 3-18 – Proiecția venitului mediu net (disponibil) în termeni reali în perioada 2024 – 2036

Ani	Venitul mediu net la nivel național (lei/persoană / lună)	Venitul mediu net la nivel național pentru mediul URBAN (lei/persoană / lună)	Venitul mediu net la nivel național pentru mediul RURAL (lei/persoană / lună)
2024	2.069,98	2.465,29	1.641,87
2025	2.142,43	2.551,58	1.699,34
2026	2.221,70	2.645,99	1.762,21
2027	2.295,02	2.733,30	1.820,36
2028	2.361,57	2.812,57	1.873,15

2029	2.428,88	2.892,73	1.926,54
2030	2.496,88	2.973,72	1.980,48
2031	2.564,30	3.054,01	2.033,96
2032	2.630,97	3.133,42	2.086,84
2033	2.696,75	3.211,75	2.139,01
2034	2.761,47	3.288,84	2.190,35
2035	2.824,98	3.364,48	2.240,72
2036	2.887,13	3.438,50	2.290,02

Sursa: Calcule Consultant pe baza datelor din Studiul INS – "Coordonate ale nivelului de trai în România. Veniturile și consumul populație în anul 2023"

Proiecția capacității de plată a populației a cheltuielilor aferente serviciului de salubritate la nivel național și pe medii de rezidență este prezentată în tabelul următor:

Tabel 3-19 – Proiecția capacității de plată a serviciului de salubritate la nivel național și pe medii de rezidență în perioada 2024 – 2036

Ani	Capacitatea de plată a serviciului de salubritate la nivel național (lei/persoană / lună)	Capacitatea de plată a serviciului de salubritate la nivel național pentru mediul URBAN (lei/persoană / lună)	Capacitatea de plată a serviciului de salubritate la nivel național pentru mediul RURAL (lei/persoană / lună)
2024	20,70	24,65	16,42
2025	21,42	25,52	16,99
2026	22,22	26,46	17,62
2027	22,95	27,33	18,20
2028	23,62	28,13	18,73
2029	24,29	28,93	19,27
2030	24,97	29,74	19,80
2031	25,64	30,54	20,34
2032	26,31	31,33	20,87
2033	26,97	32,12	21,39
2034	27,61	32,89	21,90
2035	28,25	33,64	22,41
2036	28,87	34,38	22,90

Sursa: Calcule Consultant în conformitate cu prevederile din Metodologia pentru elaborarea planurilor județene de gestionare a deșeurilor și planul de gestionare a deșeurilor pentru municipiul București (Metodologie), aprobată prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 140 din 2019

Proiecția tarifului de salubritate maxim suportabil la nivel național și pe medii de rezidență este prezentată în tabelul următor:

Tabel 3-20 – Proiecția tarifului de salubritate maxim suportabil la nivel național și pe medii de rezidență în perioada 2024 – 2036

Ani	Tariful de salubritate maxim suportabil la nivel național (lei/persoană / lună)	Tariful de salubritate maxim suportabil la nivel național pentru mediul URBAN (lei/persoană / lună)	Tariful de salubritate maxim suportabil la nivel național pentru mediul RURAL (lei/persoană / lună)
2024	17,39	20,72	13,80
2025	18,00	21,44	14,28
2026	18,67	22,24	14,81
2027	19,29	22,97	15,30
2028	19,85	23,64	15,74
2029	20,41	24,31	16,19
2030	20,98	24,99	16,64
2031	21,55	25,66	17,09
2032	22,11	26,33	17,54
2033	22,66	26,99	17,97
2034	23,21	27,64	18,41
2035	23,74	28,27	18,83
2036	24,26	28,89	19,24

Sursa: Calcule Consultant în conformitate cu prevederile din Metodologia pentru elaborarea planurilor județene de gestionare a deșeurilor și planul de gestionare a deșeurilor pentru municipiul București (Metodologie), aprobată prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 140 din 2019

3.3.2 Proiecția deșeurilor municipale

❖ Proiecția generării deșeurilor municipale

Pentru proiecția cantității de deșeuri municipale generate în perioada de planificare 2023-2036 sunt utilizate următoarele ipoteze:

- ❖ Gradul de conectare a populației la serviciul de salubritate – se asuma că va fi 100% atât în mediul urban cât și în mediul rural.
- ❖ Indicii de generare a deșeurilor menajere la sursa de generare atât în mediul urban cât și în mediul rural au o evoluție constantă în perioada 2023 – 2026 la valoarea calculată pentru anul de referință (a se vedea **Tabel 3-5**). Începând cu anul 2027 indicii de generare a deșeurilor menajere vor înregistra o scădere (a se vedea **Tabel 3-21**) ca urmare a implementării măsurilor de prevenire, inclusiv a măsurilor pe care România le va lua pentru îndeplinirea țintelor de reducere a generării deșeurilor de ambalaje pe cap/locuitor prevăzute în Regulamentul (UE) 2025/40/CE pentru anii 2030, 2035 și 2040. Pentru Municipiul București au fost stabiliți indici distincți de generare a deșeurilor menajere, evoluția lor urmând aceeași tendință ca indicii stabiliți la nivel național.

- ❖ Deșeurile similare reprezintă 28% din deșeurile menajere (valoarea calculată pentru anul de referință) pentru întreaga perioadă de planificare.
- ❖ Deșeurile din servicii municipale (deșeuri din parcuri și grădini, deșeurile din piețe și deșeurile stradale) rămân constante, la valoarea calculată pentru anul de referință, pe baza datelor puse la dispoziție de ANMAP. Defalcarea la nivel de județ a acestor categorii de deșeuri s-a realizat aplicând ponderea fiecărui județ pe baza populației din cantitatea estimată la nivel național pentru anul de referință.
- ❖ Deșeurile de echipamente electrice și electronice vor înregistra o evoluție crescătoare în funcție de evoluția PIB până în anul 2030, iar din anul 2032 rămâne la valoarea din 2030.

Tabel 3-21 – Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere la sursa de generare în perioada de planificare 2023 – 2035

Mediu de rezidență	Indice de generare deșeuri menajere la sursa de generare (kg/loc/an)							
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 - 2035
Municipiul București	354	354	354	354	350	343	339	336
Urban, fără Municipiul București	230	230	230	230	226	219	215	208
Rural	166	166	166	166	161	156	151	146

Sursa: estimare consultant

Estimarea cantității de deșeuri de municipale generate la nivel național în perioada 2023-2036, realizată pe baza proiecției populației, a gradului de conectare a populației la serviciile de salubritate și a ipotezelor prezentate mai sus, este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabel 3-22 Proiecția cantităților de deșeurilor municipale generate la nivel național, 2023 – 2035 (tone/an)

Tipuri de deșeuri municipale	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Deșeuri menajere	4.013.200	4.011.400	3.993.000	3.974.800	3.873.100	3.743.300	3.644.000
Deșeuri similare	1.123.700	1.123.200	1.118.100	1.113.000	1.084.400	1.048.100	1.020.300
Deșeuri din grădini și parcuri	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400
Deșeuri din piețe	40.200	40.200	40.200	40.200	40.200	40.200	40.200
Deșeuri din coșuri stradale	295.400	295.400	295.400	295.400	295.400	295.400	295.400
Deșeuri de la măturatul stradal	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500
DEEE	130.700	134.400	139.100	144.200	149.000	153.300	157.700
Deșeuri municipale	5.763.100	5.764.500	5.745.700	5.727.500	5.602.000	5.440.200	5.317.500

Sursa: estimare consultant

continuare

Tipuri de deșeuri municipale	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Deșeuri menajere	3.524.000	3.501.600	3.479.500	3.457.400	3.435.900	3.414.600
Deșeuri similare	986.800	980.400	974.200	968.100	962.100	956.100
Deșeuri din grădini și parcuri	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400
Deșeuri din piețe	40.200	40.200	40.200	40.200	40.200	40.200
Deșeuri din coșuri stradale	295.400	295.400	295.400	295.400	295.400	295.400
Deșeuri de la măturatul stradal	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500
DEEE	162.100	162.100	162.100	162.100	162.100	162.100
Deșeuri municipale	5.168.400	5.139.600	5.111.300	5.083.100	5.055.600	5.028.300

Evoluția indicilor de generare a deșeurilor municipale în perioada de planificare este prezentată în tabelul de mai jos.

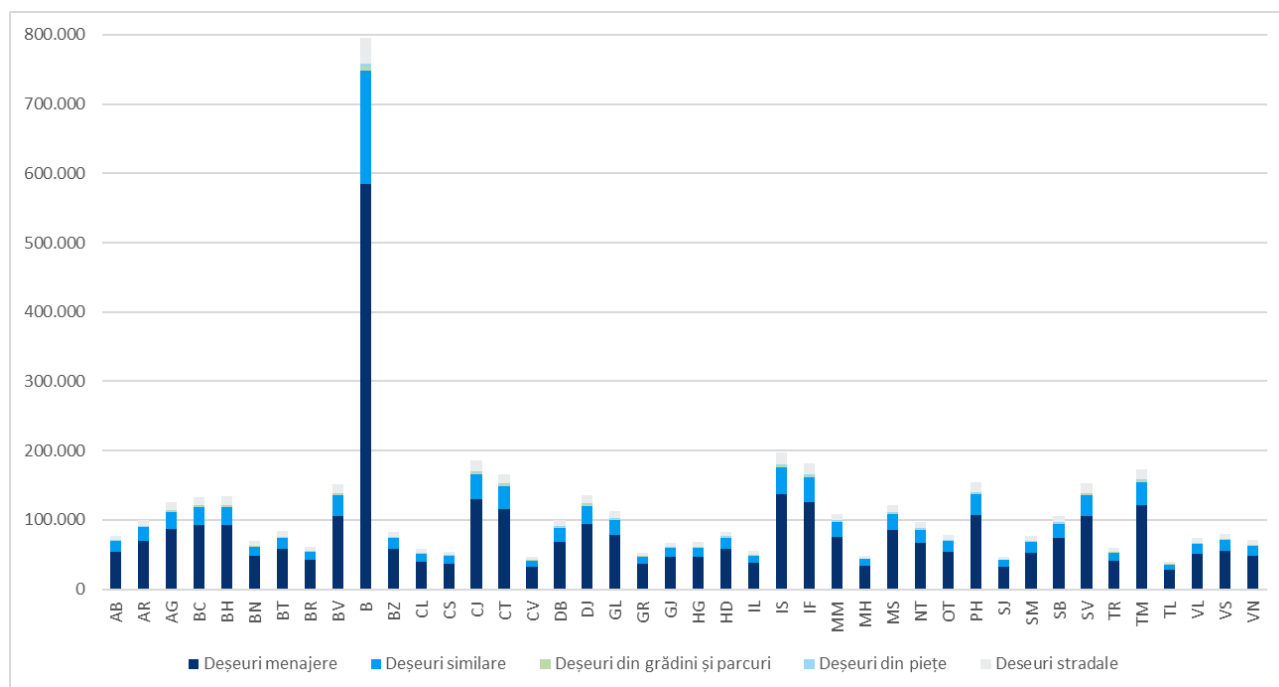
Tabel 3-23 – Evoluția indicilor de generare a deșeurilor municipale în perioada de planificare 2023 – 2035

Mediu de rezidență	Indice de generare deșeuri municipale (kg/loc/an)												
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
România	302	302	303	304	298	291	286	279	280	280	280	281	281

Sursa: estimare consultant

În figura de mai jos este prezentată estimarea cantităților de deșeuri municipale generate, pe categorii de deșeuri, pentru fiecare județ și pentru Municipiul București la nivel anului 2035, ultimul an de planificare, care include toate obiectivele prevăzute în perioada de planificare.

Figura 3-8 Cantități de deșeuri municipale estimat a fi generate pe județ/Municipiul București, 2035

Cantitățile estimate la nivel de județ și Municipiul București vor fi reevaluate în planurile județene de gestionare a deșeurilor, respectiv planul de gestionare a deșeurilor pentru Municipiul București și în cadrul studiilor de fezabilitate, care vor fi elaborate pentru proiectele de investiții. Din **Tabelul 3-22** se observă pe parcursul perioadei de planificare o scădere a cantității de deșeuri municipale generate (cantitatea de deșeuri municipale estimată pentru anul 2035 este cu circa 13% mai mică decât cantitatea generată în anul de referință, 2022). Se menționează faptul că aceste estimări reprezintă cantități minime generate, asigurându-se astfel că pentru investițiile propuse în plan nu va exista o supraestimare a capacităților.

❖ **Proiecția compoziției deșeurilor municipale**

Odată cu implementarea sistemului de garanție-returnare a deșeurilor de ambalaje începând cu anul 2024, s-a considerat necesar a se face distincție între compoziția deșeurilor menajere și similare generate (la sursa de generare), fără impact SGR (necesară pentru proiecția generării deșeurilor menajere și similare) și compoziția deșeurilor menajere și similare colectate, cu impact SGR, de la pubelă, (necesară pentru proiecția deșeurilor menajere și similare colectate de operatorul de salubritate, pe baza cărora se face dimensionarea investițiilor necesare pentru extinderea Sistemelor de management Integrat al Deșeurilor). Compoziția deșeurilor menajere și similare colectate se modifică ca urmare a devierii fluxului de ambalaje SGR pe canalul colectării automate prin RVM-uri sau colectării manuale prin magazine, în vederea recuperării garanției și ca urmare a aplicării măsurilor pe care România le va implementa pentru îndeplinirea Țintelor prevăzute în Regulamentul (UE) 2025/40 în ceea ce privește reducerea generării deșeurilor de ambalaje pe cap de locuitor.

Se asumă că în perioada 2023 – 2026 compoziția deșeurilor menajere și similare generate va rămâne constantă, din 2026 va înregistra o evoluție ca urmare a aplicării tuturor măsurilor pe care România le va implementa astfel încât să se alinieze cu cerințele naționale și europene, care acoperă perioada de planificare a PNGD, iar din 2030 va avea o evoluție constantă.

Compoziția deșeurilor din parcuri și grădini rămâne constantă la valorile din anul de referință.

În **Tabelul 3-24** este prezentată compoziția deșeurilor menajere, similare (inclusiv coșurile stradale) și piețe generate, care cuprinde și ambalajele sub incidența SGR pentru perioada de planificare 2023 – 2035.

Tabel 3-24 Proiecția compoziției deșeurilor menajere și similare generate, 2023 – 2035 (%)

Categorie deșeuri	2023 - 2026	2027	2028	2029	2030 - 2035
Hârtie și carton	9,7	9,5	9,3	9,1	8,8
Hârtie și carton - ambalaj	7,3	7,0	6,7	6,4	6,1
Hârtie și carton - non-ambalaj	2,4	2,5	2,6	2,7	2,7
Plastic	8,0	7,9	7,8	7,7	7,6
Plastic - ambalaj	6,4	6,2	6,1	5,9	5,8
Plastic - non-ambalaj	1,6	1,6	1,7	1,8	1,8
Metal	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4
Metal - ambalaj	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1
Metal - non-ambalaj	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
Sticlă	9,0	8,4	7,7	7,0	6,3
Sticlă - ambalaj	8,6	7,9	7,2	6,5	5,8
Sticlă - non-ambalaj	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Lemn	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Lemn - ambalaj	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Lemn - non-ambalaj	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Biodeșeuri (deșeuri organice)	56,6	57,0	57,3	57,7	58,1
Textile	2,9	3,0	3,1	3,2	3,3
Voluminoase	2,2	2,4	2,5	2,7	2,9
Periculoase	1,1	1,2	1,3	1,4	1,4
Altele	8,6	8,87	9,2	9,4	9,8
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Sursa: estimare consultant pe baza datelor disponibile

Pe baza compoziției deșeurilor menajere și similare generate a fost realizată proiecția cantităților de deșeuri menajere și similare generate, iar prin scăderea cantităților de deșeuri de ambalaje care intră sub incidența SGR din cantitățile generate a fost determinată compoziția deșeurilor menajere și similare colectate. Astfel, pe baza compoziției deșeurilor menajere și similare colectate se vor realiza proiecțiile cantităților de deșeuri care vor fi gestionate în cadrul SMID-urilor.

În **Tabelul 3-25** este prezentată compoziția deșeurilor menajere, similare (inclusiv coșurile stradale) și piețe colectate, fără ambalajele sub incidența SGR, pentru perioada de planificare 2023 – 2035.

Tabel 3-25 Proiecția compoziției deșeurilor menajere și similare cu impact SGR, 2023 – 2035 (%)

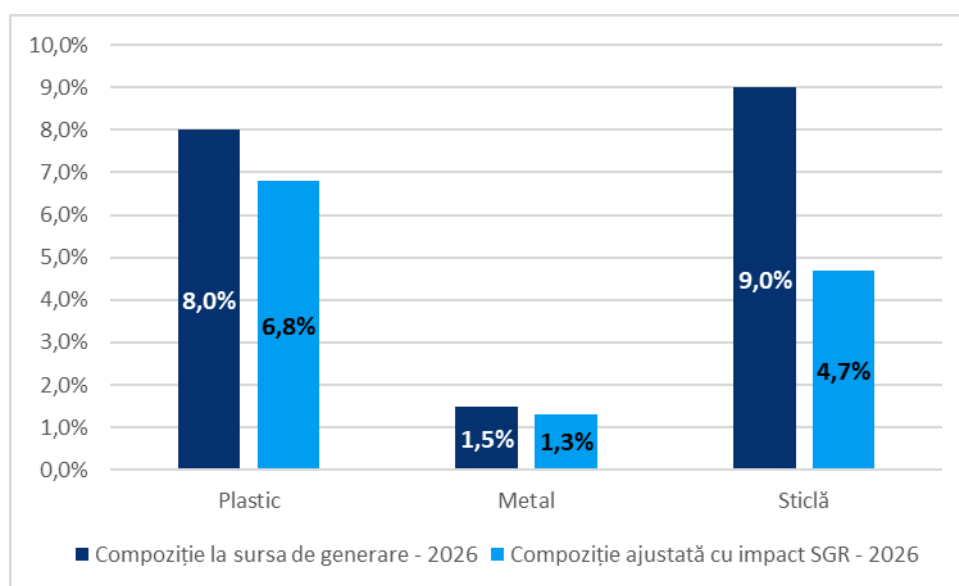
Categorie deșeuri	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 - 2035
Hârtie și carton	9,7	10,1	10,3	10,4	10,1	9,9	9,6	9,3
Hârtie și carton - ambalaj	7,3	7,6	7,7	7,8	7,5	7,1	6,8	6,4
Hârtie și carton - non-ambalaj	2,4	2,5	2,5	2,6	2,7	2,7	2,8	2,9
Plastic	8,0	7,3	7,0	6,8	6,7	6,6	6,5	6,4
Plastic - ambalaj	6,4	5,6	5,3	5,1	5,0	4,8	4,7	4,5

Categorie deșeuri	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 - 2035
Plastic - non-ambalaj	1,6	1,7	1,7	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9
Metal	1,5	1,4	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1
Metal - ambalaj	1,3	1,1	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9
Metal - non-ambalaj	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3
Sticlă	9,0	6,6	5,3	4,7	4,4	4,0	3,6	3,3
Sticlă - ambalaj	8,6	6,2	4,8	4,3	3,9	3,5	3,1	2,7
Sticlă - non-ambalaj	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Lemn	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4
Lemn - ambalaj	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
Lemn - non-ambalaj	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Biodeșeuri (deșeuri organice)	56,6	58,8	60,1	60,5	60,7	60,8	61,0	61,2
Textile	2,9	3,0	3,1	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5
Voluminoase	2,2	2,3	2,3	2,4	2,5	2,7	2,9	3,0
Periculoase	1,1	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4	1,5
Altele	8,6	8,9	9,1	9,2	9,4	9,7	10,0	10,3
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Sursa: estimare consultant pe baza datelor disponibile

În graficul de mai jos se poate observa diferența dintre ponderile aferente compoziției deșeurilor menajere și similare generate și compoziției deșeurilor menajere și similare colectate pe cele trei tipuri de materiale care intră sub incidența SGR. A fost ales anul 2026, pentru că este ultimul an în care obiectivele privind colectarea deșeurilor de ambalaje SGR își modifică valorile, după care acestea rămân constante, conform HG 1074/2021 privind stabilirea sistemului de garanție-returnare pentru ambalaje primare nereutilizabile, cu modificările și completările ulterioare.

Figura 3-9 Impactul SGR în compoziția deșeurilor menajere și similare , 2026

❖ Proiecția indicilor de generare a deșeurilor menajere cu impact SGR

Implementarea sistemului de garanție-returnare a deșeurilor de ambalaje începând cu anul 2024 a avut impact nu doar asupra compoziției deșeurilor menajere și similare colectate (la pubelă) ci și asupra indicilor de generare a deșeurilor menajere și similare. Astfel, în tabelul de mai jos sunt prezentați indicii de generare a deșeurilor menajere ajustați cu impactul SGR.

Tabel 3-26 – Evoluția indicilor de generare a deșeurilor menajere cu impact SGR, 2024 – 2035

Mediu de rezidență	Indice de generare deșeurii menajere cu impact SGR (kg/loc/an)					
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Municipiul București	339	343	339	336	329	325
Urban, fără Municipiul București	223	215	215	212	208	204
Rural	161	157	157	150	146	142

Sursa: estimare consultant

continuare

Mediu de rezidență	Indice de generare deșeurii menajere cu impact SGR (kg/loc/an)					
	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Municipiul București	325	325	325	325	325	325
Urban, fără Municipiul București	197	197	197	197	197	197
Rural	139	139	139	139	139	139

❖ Proiecția generării deșeurilor municipale cu impact SGR

Aplicând ipotezele prezentate mai sus referitoare la implementarea sistemului SGR (indicii de generare și compoziția deșeurilor menajere și similare ajustați cu impactul SGR) au fost estimate cantitățile de deșeuri municipale cu impactul SGR.

Ipotezele asumate pentru estimarea cantităților de deșeuri de ambalaje SGR care sunt deviate din fluxul care ajunge în SMID-uri au fost validate cu reprezentanți ai MMAP, ANMAP, OIREP-uri pentru ambalaje și cu sprijinul experților BEI, astfel:

- Ponderea ambalajelor din fluxul municipal din total ambalaje puse pe piață – cca 54%;
- Ponderea ambalaje sub incidența SGR din total ambalaje, pe fiecare material:
 - 28% pentru plastic;
 - 28% pentru metal;
 - 63% pentru sticlă.

În tabelul de mai jos sunt prezentate cantitățile generate de deșeuri municipale cu impactul SGR, care vor sta la baza dimensionării necesarului de extindere pentru SMID-uri după aplicarea ipotezelor de colectare separată.

Tabel 3-27 Proiecția cantităților generate de deșeuri municipale cu impact SGR, 2023 – 2035 (tone/an)

Tipuri de deșeuri municipale	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Deșeuri menajere	4.013.200	3.857.800	3.777.100	3.732.000	3.648.900	3.538.400	3.456.200
Deșeuri similare	1.123.700	1.080.200	1.053.500	1.040.300	1.017.500	987.300	964.900
Deșeuri din grădini și parcuri	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400
Deșeuri din piețe	40.200	38.600	37.800	37.600	37.800	38.000	38.100
Deșeuri din coșuri stradale	295.400	285.200	279.900	277.900	279.000	280.200	281.400
Deșeuri de la măturatul stradal	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500
DEEE	130.700	134.400	139.100	144.200	149.000	153.300	157.700
Deșeuri municipale	5.763.100	5.556.100	5.447.300	5.391.900	5.292.100	5.157.100	5.058.200

Sursa: estimare consultant

continuare

Tipuri de deșeuri municipale	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Deșeuri menajere	3.353.700	3.332.700	3.311.600	3.290.500	3.270.100	3.249.900
Deșeuri similare	936.900	930.800	924.900	919.100	913.400	907.800
Deșeuri din grădini și parcuri	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400	61.400
Deșeuri din piețe	38.200	38.200	38.200	38.200	38.200	38.200
Deșeuri din coșuri stradale	282.500	282.500	282.500	282.500	282.500	282.500
Deșeuri de la măturatul stradal	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500	98.500
DEEE	162.100	162.100	162.100	162.100	162.100	162.100
Deșeuri municipale	4.933.300	4.906.200	4.879.200	4.852.300	4.826.200	4.800.400

3.3.3 Evaluarea macro suportabilității

Se va elabora după finalizarea analizei cost-beneficiu și a machetei financiare.

3.4 Analiza alternativelor

3.4.1 Metodologia privind stabilirea alternativelor

Obiectivele și țintele privind gestionarea deșeurilor municipale sunt prezentate în secțiunea [3.2 Obiective și ținte](#), precum și în Programul Național de Prevenire a Generării Deșeurilor. O parte din obiectivele și țintele prevăzute reprezintă criterii pentru stabilirea alternativelor de gestionare a deșeurilor municipale, precum:

- ❖ Gradul de acoperire cu serviciu de salubritate 100% – termen: permanent
- ❖ Reducerea cantității de deșeuri menajere și similare generate în anul 2035 cu cel puțin 10% raportat la anul 2022
- ❖ Creșterea gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor reciclabile:
 - la 55% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate – termen: 2025
 - la 60% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate – termen: 2030
 - la 65% din cantitatea totală de deșeuri municipale generate – termen: 2035
- ❖ Reducerea la depozitare a deșeurilor municipale la 10% din masa totală generată a deșeurilor municipale - termen: 2035
- ❖ Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a deșeurilor de ambalaje:
 - la minimum 65% din greutatea tuturor deșeurilor de ambalaje – termen: începând cu 2025
 - la minimum 70% din greutatea tuturor deșeurilor de ambalaje – termen: 2030

În vederea determinării investițiilor necesare pentru atingerea obiectivelor și țăntelor sunt definite și analizate trei alternative:

- Alternativa „zero” – care presupune doar investițiile existente și cele care urmează a fi finalizate prin extinderea proiectelor SMID, inclusiv proiectele fazate;
- Două alternative – care să asigure, prin propunerea de noi investiții, îndeplinirea obiectivelor și țăntelor de mai sus.

În continuare sunt prezentate, pentru fiecare obiectiv în parte, criteriile pentru stabilirea alternativelor, principalele măsuri care pot fi întreprinse, măsuri care vor defini cele două alternative.

Gradul de acoperire cu serviciu de salubritate 100%

Implementarea unui sistem eficient de gestionare a deșeurilor municipale este condiționată de un grad de acoperire cu serviciu de salubritate la nivel național de 100%. Acest obiectiv este îndeplinit în prezent la nivel național, dacă este necesară monitorizarea menținerii lui la 100%.

Reducerea cantității de deșuri menajere și similare generate pe locuitor în anul 2035 cu cel puțin 10% raportat la anul de referință 2022

Îndeplinirea acestui obiectiv presupune luarea unor măsuri de stimulare a prevenirii generării deșeurilor, care sunt prezentate în Programul Național de Prevenire a Generării Deșeurilor. Măsurile sunt aceleași în cele două alternative și constă în scăderea indicelui de generare a deșeurilor municipale. Ca urmare a implementării măsurilor de prevenire a generării deșuri și pregătire pentru reutilizare, în prognoza de generare a deșeurilor municipale a fost considerată o scădere a indicelui de generare a deșeurilor menajere în mediul urban de la 252 kg/locuitor x an în anul 2022 la 232 kg/locuitor x an în anul 2035, iar în mediul rural de la 166 kg/locuitor x an la 146 kg/locuitor x an. Această evoluție a indicelui de generare a deșeurilor menajere conduce la reducerea indicelui de generare a deșeurilor municipale la nivel național de la 303 kg/loc/an în 2022 la 281 kg/loc/an în 2035.

Cresterea gradului de pregătire pentru reutilizare și reciclare din cantitatea totală de deșuri municipale generate prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor

Măsurile care conduc la îndeplinirea Țintelor de reciclare sunt următoarele:

- Extinderea la nivel național a sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile (deșuri din hârtie și carton; deșuri de plastic și metal; deșuri de sticlă din deșeurile menajere și deșeurile similare, inclusiv din servicii publice) cu asigurarea unei rate totale de capturare la nivel național de minim 70% în anul 2026, 75% începând cu 2030 și 80% începând cu 2035. Rata de capturare este mai mare decât rata de reciclare deoarece o mică parte din deșeurile capturate nu pot fi reciclate.
- Extinderea la nivel național a sistemului de colectare separată a biodeșeurilor din deșeurile menajere și deșeurile similare,

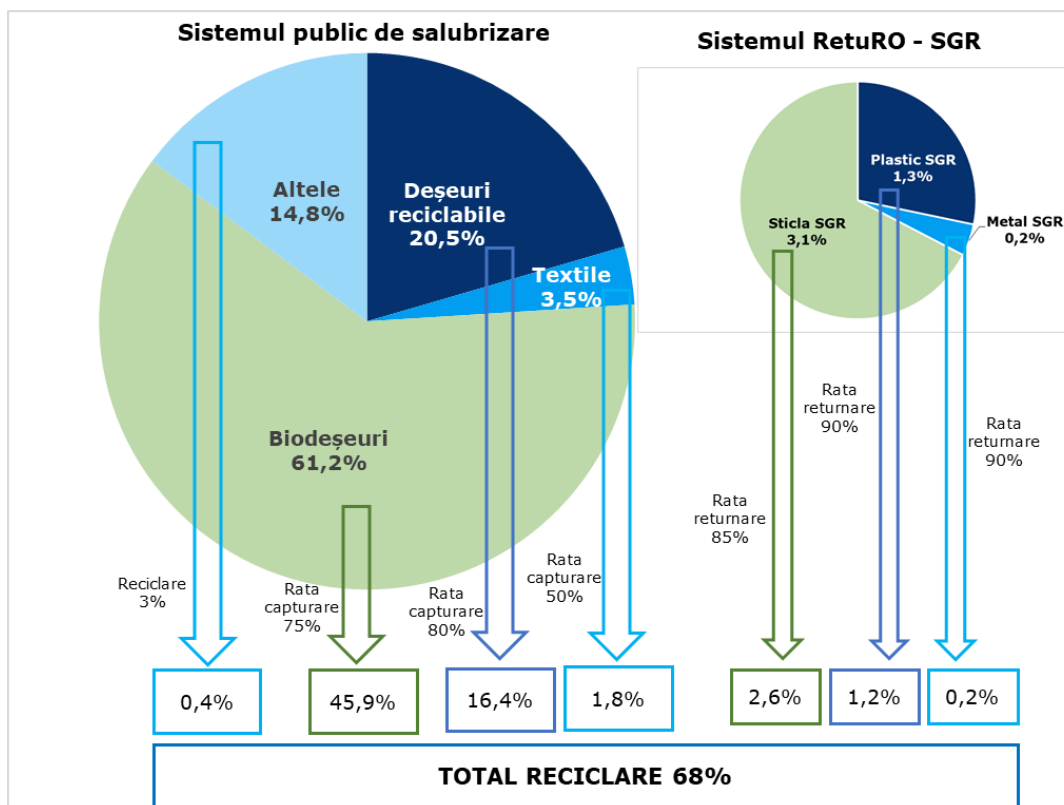
inclusiv din servicii publice, cu asigurarea următoarelor rate totale de capturare la nivel național:

- minim 15% în anul 2026, 45% începând cu 2030 și 75% începând cu 2035 în mediul urban
 - minim 10% în anul 2026, 30% începând cu 2030 și 40% începând cu 2035 în mediul rural
- Extinderea la nivel național a sistemului de colectare separată a deșeurilor textile din deșeurile menajere, cu asigurarea următoarelor rate totale de capturare la nivel național:
 - minim 15% în anul 2026, 40% începând cu 2030 și 50% începând cu 2035 în mediul urban
 - minim 5% în anul 2026, 20% începând cu 2030 și 30% începând cu 2035 în mediul rural
- Extinderea la nivel național a sistemului de colectare separată a deșeurilor voluminoase din deșeurile menajere și similare, cu asigurarea următoarelor rate totale de capturare la nivel național:
 - minim 60% în anul 2026, 80% începând cu 2030 în mediul urban
 - minim 30% în anul 2026, 50% începând cu 2030 în mediul rural
- Asigurarea de capacități de sortare pentru întreaga cantitate de deșeuri reciclabile colectate separat.
- Asigurarea de capacități de tratare biologică pentru întreaga cantitate de biodeșeuri colectate separat.
- Asigurarea de capacități de tratare a întregii cantități de deșeuri reziduale în instalații integrate cu minim 3% deșeuri trimise la reciclare din cantitatea totală acceptată la tratare.
- Asigurarea de capacități de reciclare a deșeurilor textile colectate separat.

Măsurile prezentate mai sus sunt aplicabile celor două alternative pentru atingerea țintelor obiectivului de pregătire pentru reutilizare și reciclare.

În figura de mai jos se poate urmări cuantificarea îndeplinirii țintei de reciclare pentru anul 2035 raportat la compoziția deșeurilor menajere și similare colectate, estimată pentru anul 2035, la care se adaugă și deșeurile de ambalaje colectate prin sistemul SGR.

Figura 3-10 Cuantificarea îndeplinirii țintei de reciclare, 2035

Sursa: estimare pe baza prognozei compoziției deșeurilor menajere și similare cu impact SGR, 2035

Din graficul de mai sus se poate observa că biodeșeurile reprezintă o resursă importantă pentru cuantificarea ratei de reciclare la nivel național, datorită ponderii mari în compoziția deșeurilor menajere și similare colectate, estimată pentru anul 2035. Astfel, pentru a atinge un nivel de reciclare de 45,9% este necesară o rată de capturare a biodeșeurilor menajere și similare de 75%, precum și asigurarea capacităților de tratare biologică.

O altă resursă importantă este reprezentată de deșeurile reciclabile, atât cele colectate prin serviciul public de salubritate cât și cele prin sistemul de garanție-returnare, împreună atingând un nivel de reciclare de 20,4%. Pentru sistemul public de reciclare rata de capturare luată în considerare este 80%, iar pentru ambalajele care intră sub incidența SGR au fost luate în considerare ratele de returnare prevăzute în HG 1074/2021, aplicabile pentru anul 2035.

Diferența de până la minim 65% rata de reciclare va fi asigurată de deșeurile textile și de deșeurile reziduale, cu condiția ca pentru deșeurile reziduale să se asigure capacitățile de tratare. În baza datelor prognozate pentru anul 2035 se observă că ținta de 65% este îndeplinită.

Reducerea la depozitare a deșeurilor municipale la 10% din masa totală generată a deșeurilor municipale

Principalele măsuri care conduc la îndeplinirea acestui obiectiv sunt:

- Interzicerea la depozitare a oricărui deșeu care poate fi reciclat sau valorificat
- Interzicerea la depozitare a deșeurilor municipale colectate separat
- Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare (asigurarea îndeplinirii criteriilor Malagrotta)
- Asigurarea capacității de tratare a deșeurilor reziduale și a deșeurilor stradale la nivel național.

Toate măsurile pentru reducerea la depozitare a deșeurilor municipale sunt comune celor două alternative.

Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a minimum 70% din greutatea tuturor deșeurilor de ambalaje

Pentru creșterea gradului de reciclare a deșeurilor de ambalaje este necesară o serie de măsuri, dintre care mai menționăm pe cele mai importante:

- Extinderea la nivel național a colectării separate a deșeurilor municipale
- Includerea indicatorilor de performanță minim legali în contractele de delegare a gestiunii serviciului de salubritate pentru activitățile de colectare și tratare a deșeurilor municipale și urmărirea îndeplinirii indicatorilor
- Îndeplinirea ratelor de returnare prevăzute în HG 1074/2021
- Campanii de informare și conștientizare la nivel național și local.

Toate măsurile pentru creșterea gradului de reciclare a deșeurilor de ambalaje sunt comune celor două alternative.

În tabelul de mai jos sunt definite cele trei alternative.

Tabel 3-28 Descrierea alternativelor

Alternativa	Descriere
Alternativa „zero”	Se menține actualul sistem de gestionare a deșeurilor (inclusiv cele care urmează a fi finalizate prin extinderea proiectelor SMID). Se asumă că în anul 2026 toate instalațiile vor fi în operare, iar gradul de acoperire cu servicii de salubritate va fi de 100%
Alternativa 1	Alternativa “zero”, la care se adaugă:

Alternativa	Descriere
(instalații individuale de tratare a deșeurilor)	• extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile • extinderea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor textile din deșeurile menajere • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile menajere • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor voluminoase • asigurarea capacităților de sortare prin extinderea și modernizarea stațiilor de sortare existente și/sau realizarea de stații noi, individuale de sortare • asigurarea capacităților de tratare biologică prin extinderea și modernizarea instalațiilor de compostare existente și/sau realizarea de instalații noi, individuale de compostare și digestie anaerobă • asigurarea capacităților de tratare a deșeurilor reziduale prin extinderea și modernizarea instalațiilor de tratare mecano-biologică existente și/sau realizarea de instalații noi, individuale de tratare mecano-biologică • construirea de depozite conforme în județele în care nu există capacități suficiente de depozitare sau extinderea capacităților de depozitare existente, urmată de închiderea celulelor care au epuizat capacitatea
Alternativa 2 (instalații centralizate de tratare a deșeurilor)	Alternativa "zero", la care se adaugă: • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile • extinderea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor textile din deșeurile menajere • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile menajere • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor voluminoase • asigurarea capacităților de sortare a deșeurilor reciclabile colectate separat și de tratare a biodeșeurilor colectate separat și deșeurilor reziduale prin: ○ transformarea instalațiilor existente de tratare mecano-biologică (TMB) în instalații integrate de tratare a deșeurilor (IITD cu tratare aerobă) pentru județele care au instalații TMB ○ realizarea de noi instalații integrate de tratare a deșeurilor (IITD cu tratare anaerobă) pentru județele care nu au instalații TMB • construirea de depozite conforme în județele în care nu există capacități suficiente de depozitare sau extinderea capacităților de depozitare existente, urmată de închiderea celulelor care au epuizat capacitatea

Diferența dintre Alternativa 1 și Alternativa 2 este că în cazul Alternativei 1, instalațiile noi se vor realiza pe amplasamente individuale, iar Alternativei 2 este caracterizată de un sistem centralizat, prin realizarea de instalații integrate de tratare a deșeurilor.

3.4.2 Metodologia privind analiza alternativelor

Analiza alternativelor este realizată cu ajutorul modelării fluxului de deșeuri și modelării financiare.

Modelarea fluxului de deșeuri pentru cele trei alternative constă în următorii pași:

- Prognoza de generare a deșeurilor municipale;
- Stabilirea de ipoteze privind colectarea separată a deșeurilor municipale pe perioada planificării, precum și a ipotezelor privind funcționarea instalațiilor;
- Calcularea fluxurilor de deșeuri colectate separat;
- Identificarea necesităților de investiții pe baza fluxurilor de deșeuri și a capacităților existente.

Principalele ipoteze privind colectarea separată a deșeurilor municipale care au fost luate în considerare sunt:

- Rata de capturare a deșeurilor reciclabile din deșeuri menajere:
 - 70% în 2026; 75% începând cu 2030 și 80% începând cu 2035 – în mediul urban
 - 70% pentru toată perioada de planificare – în mediul rural
- Rata de capturare a deșeurilor reciclabile din deșeuri similare și din piețe: 70% în 2026; 75% începând cu 2030 și 80% începând cu 2035
- Rata de capturare a biodeșeurilor din deșeuri menajere:
 - 15% în 2026; 20% în 2027; 25% în 2028; 35% în 2029; 45% în 2030; 55% în 2031, 65% în 2032; 70% începând cu 2033 și 75% începând cu 2035 – în mediul urban
 - 10% în 2026; 15% în 2027; 20% în 2028; 25% în 2029; 30% în 2030; 40% începând cu 2031 – în mediul rural
- Rata de capturare a biodeșeurilor din deșeuri similare și din piețe: 15% în 2026; 20% în 2027; 25% în 2028; 35% în

2029; 45% în 2030; 55% în 2031, 65% în 2032; 70% începând cu 2033 și 75% începând cu 2035

- Rata de capturare a deșeurilor textile din deșeuri menajere:
 - 15% în 2026; 20% în 2027; 25% în 2028; 30% în 2029; 40% în 2030; 50% începând cu 2031 – în mediul urban
 - 5% în 2026; 10% în 2027; 20% în 2029; 30% începând cu 2031 – în mediul rural
- Rata de capturare a deșeurilor voluminoase din deșeuri menajere:
 - 60% în 2026; 70% în 2028; 80% începând cu 2030 – în mediul urban
 - 30% în 2026; 40% în 2028; 50% începând cu 2030 – în mediul rural
- Rata de capturare a deșeurilor voluminoase din deșeuri similare: 60% în 2026; 70% în 2028; 80% începând cu 2030
- Rata de capturare a deșeurilor periculoase din deșeuri menajere:
 - 10% în 2026; 15% în 2027; 20% în 2028; 25% în 2029; 40% în 2030; 50% în 2031; 60% în 2032; 70% în 2033 și 80% începând cu 2034 – în mediul urban
 - 10% în 2026; 15% în 2027; 20% în 2028; 25% în 2029; 30% în 2030; 35% în 2031; 40% în 2032; 45% în 2033 și 50% începând cu 2034 – în mediul rural
- Rata de capturare a deșeurilor verzi din parcuri și grădini: 100% pentru întreaga perioadă de planificare.

Pentru instalațiile de gestionare a deșeurilor se consideră următoarele ipoteze pentru anul 2035:

- Deșeurile colectate separat care intră în instalațiile de sortare conțin maxim 20% impurități;
- Ponderea deșeurilor reciclabile capturate, care intră în instalațiile de sortare și nu pot fi reciclate, dar se valorifică energetic ca RDF, reprezintă 15%;
- Biodeșeurile colectate separat care intră în instalațiile de tratare conțin 2% impurități;
- Ponderea deșeurilor trimise la reciclare de la instalațiile integrate de tratare a deșeurilor (treapta mecanică) este de 3%.
- Reziduurile totale care se depozitează reprezintă 15% din inputul instalațiilor integrate de tratare;

- Cantitatea de RDF rezultată de la instalațiile integrate de tratare a deșeurilor reprezintă 30% din input;
- Ponderea din deșeurile stradale care merg direct la depozitare, fără tratare, este de 25%.

Deșeurile stradale vor fi tratate în instalațiile integrate de tratare a deșeurilor, cu excepția deșeurilor de la măturatul stradal, care vor fi eliminate direct prin depozitare, nefiind fezabilă nicio metodă de tratare preliminară.

3.4.3 Alternativa „zero”

Această alternativă presupune **menținerea actualului sistem de gestionare a deșeurilor** (inclusiv cele care urmează a fi finalizate prin extinderea proiectelor SMID) , fără a fi propuse noi investiții în infrastructură. În acest scenariu, autoritățile locale continuă să utilizeze instalațiile existente, multe dintre acestea fiind construite în perioade anterioare (prin programe PHARE, POS, POIM) și aflate într-un stadiu avansat de uzură morală și fizică.

În tabelul de mai jos sunt prezentate capacitățile de tratare ale instalațiilor existente, care caracterizează alternativa „zero”.

Tabel 3-29 Capacități Instalații existente (2025)

JUDETUL	Capacități instalații existente (2025)			
	Stații de transfer	Instalații tratare biodeșeuri	Stații de sortare deșeuri reciclabile colectate separat	Instalații TMB
Alba	48.000 t/an	0 t/an	14.000 t/an	85.000 t/an
Arad	26.000 t/an	22.000 t/an	25.000 t/an	0 t/an
Argeș	44.000 t/an	78.000 t/an	6.000 t/an	135.000 t/an
Bacău	74.000 t/an	9.000 t/an	18.000 t/an	0 t/an
Bihor	62.000 t/an	20.000 t/an	46.000 t/an	120.000 t/an
Bistrița Năsăud	64.000 t/an	12.000 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Botoșani	17.000 t/an	0 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Brașov	0 t/an	0 t/an	21.000 t/an	0 t/an
Brăila	5.000 t/an	3.000 t/an	10.000 t/an	22.000 t/an
București*				
Ilfov	0 t/an	6.000 t/an	175.000 t/an	1.288.000 t/an
Buzău	0 t/an	0 t/an	4.000 t/an	0 t/an
Caras Severin	19.000 t/an	0 t/an	16.000 t/an	64.000 t/an
Calarasi	71.000 t/an	10.000 t/an	5.000 t/an	0 t/an
Cluj	105.000 t/an	0 t/an	30.000 t/an	206.000 t/an
Constanta	16.000 t/an	9.000 t/an	26.000 t/an	225.000 t/an
Covasna	17.000 t/an	12.000 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Dâmbovița	0 t/an	0 t/an	0 t/an	0 t/an
Dolj	48.000 t/an	23.000 t/an	5.000 t/an	0 t/an
Galați	32.000 t/an	3.000 t/an	8.000 t/an	0 t/an
Giurgiu	0 t/an	11.000 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Gorj	0 t/an	0 t/an	0 t/an	0 t/an

JUDETUL	Capacități instalații existente (2025)			
	Stații de transfer	Instalații tratare biodeșeuri	Stații de sortare deșeuri reciclabile colectate separat	Instalații TMB
Harghita	57.000 t/an	23.000 t/an	4.000 t/an	0 t/an
Hunedoara	38.000 t/an	0 t/an	17.000 t/an	82.000 t/an
Ialomița	40.000 t/an	0 t/an	12.000 t/an	0 t/an
Iași	41.000 t/an	10.000 t/an	24.000 t/an	0 t/an
Maramureș	66.000 t/an	0 t/an	7.000 t/an	150.000 t/an
Mehedinți	38.000 t/an	0 t/an	15.000 t/an	55.000 t/an
Mureș	65.000 t/an	10.000 t/an	5.000 t/an	65.000 t/an
Neamț	71.000 t/an	0 t/an	7.000 t/an	0 t/an
Olt	68.000 t/an	0 t/an	10.000 t/an	0 t/an
Prahova	49.000 t/an	3.000 t/an	7.000 t/an	147.000 t/an
Satu Mare	5.000 t/an	1.000 t/an	2.000 t/an	0 t/an
Sălaj	19.000 t/an	12.000 t/an	19.000 t/an	19.000 t/an
Sibiu	0 t/an	32.000 t/an	12.000 t/an	0 t/an
Suceava	68.000 t/an	0 t/an	30.000 t/an	0 t/an
Teleorman	0 t/an	5.000 t/an	3.000 t/an	0 t/an
Timiș	51.000 t/an	1.000 t/an	4.000 t/an	42.000 t/an
Tulcea	0 t/an	0 t/an	9.000 t/an	0 t/an
Vaslui	118.000 t/an	0 t/an	10.000 t/an	0 t/an
Vâlcea	0 t/an	0 t/an	4.000 t/an	0 t/an
Vrancea	52.000 t/an	15.000 t/an	6.000 t/an	0 t/an
TOTAL	1.494.000 t/an	330.000 t/an	624.000 t/an	2.705.000 t/an

* Capacitățile de tratare aferente Municipiului București sunt luate în considerare la Ilfov.

Așa cum s-a menționat în cap. 3.1.2.2, pentru a obține o estimare cât mai realistă a capacităților de tratare existente, analiza s-a bazat pe următoarele ipoteze fundamentate:

- **NU** au fost luate în considerare instalațiile de transfer, sortare și compostare construite prin programele PHARE și fonduri guvernamentale - grad de uzură depășit și randament scăzut, cu excepția celor din proiectele PDD
- **NU** au fost luate în considerare capacitățile stațiilor de sortare care sortează deșeuri colectate în amestec
- Pentru stațiile de sortare construite prin programele POS și POIM a fost luată în considerare o capacitate de sortare de **150 kg/om/oră** coroborată cu numărul posturilor de sortare. Capacitățile stațiilor au fost evaluate având în vedere **1 schimb (8 ore)/260 zile/an**.

Caracteristici principale ale acestei alternative sunt:

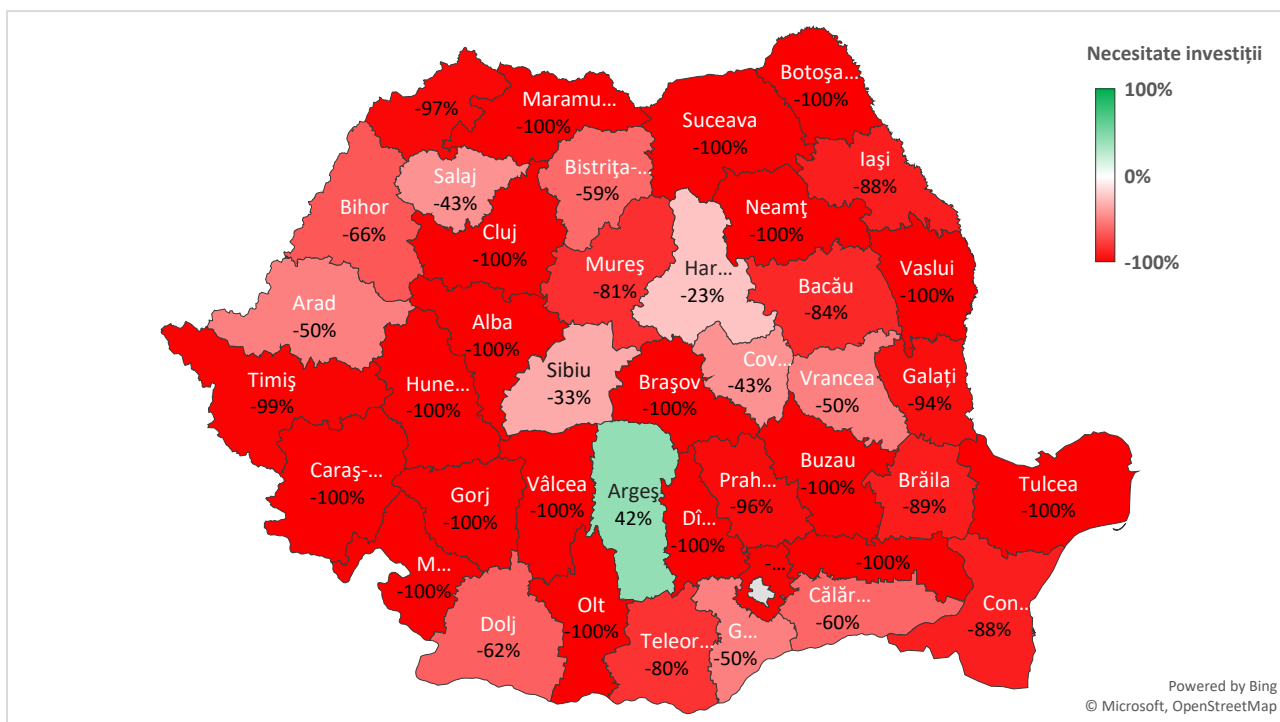
- Nu sunt realizate investiții în extinderea sau modernizarea infrastructurii de tratare.
- Județele operează în continuare individual, utilizând instalațiile de compostare, stațiile de sortare și instalații TMB cu eficiență redusă.
- Lipsa infrastructurii moderne de compostare sau digestie anaerobă persistă în multe zone.

Identificarea necesarului de investiții.

➤ Tratarea biodeșeurilor

Având în vedere capacitățile instalațiilor de tratare a biodeșeurilor existente, coroborate cu cantitățile de biodeșeuri estimate a fi colectate în anul 2035, rezultă, așa cum se poate vedea din harta de mai jos că doar un singur județ are capacitatea necesară de tratare, 18 județe de afla în postura de a construi instalații noi iar 22 de județe în situația în care trebuie să modernizeze instalațiile existente.

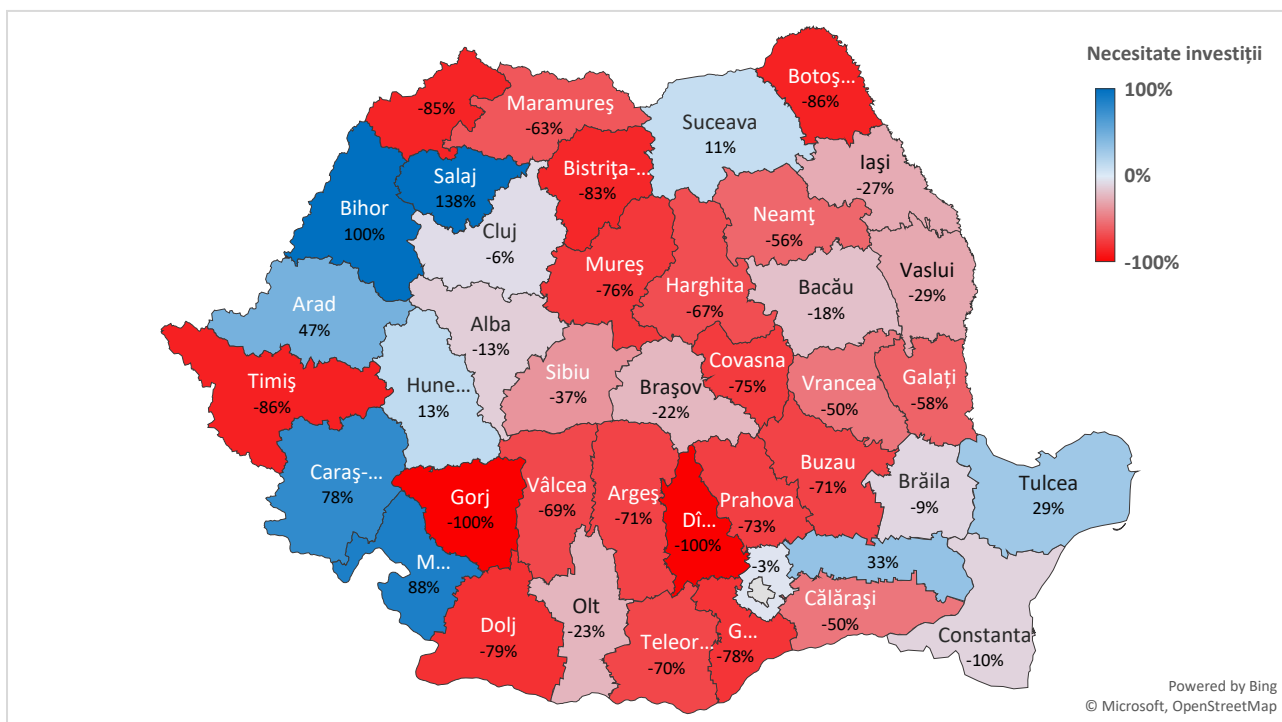
Figura 3-7 Necesitate investiții 2035 – instalații tratare biodeșeuri

➤ Sortarea deșeurilor reciclabile colectate separat

Având în vedere capacitățile stațiilor de sortare existente și cantitățile de deșeuri reciclabile estimate a fi colectate în anul 2035, se poate observa că doar 9 județe vor avea capacitatea necesară de sortare, restul județelor aflându-se în deficit.

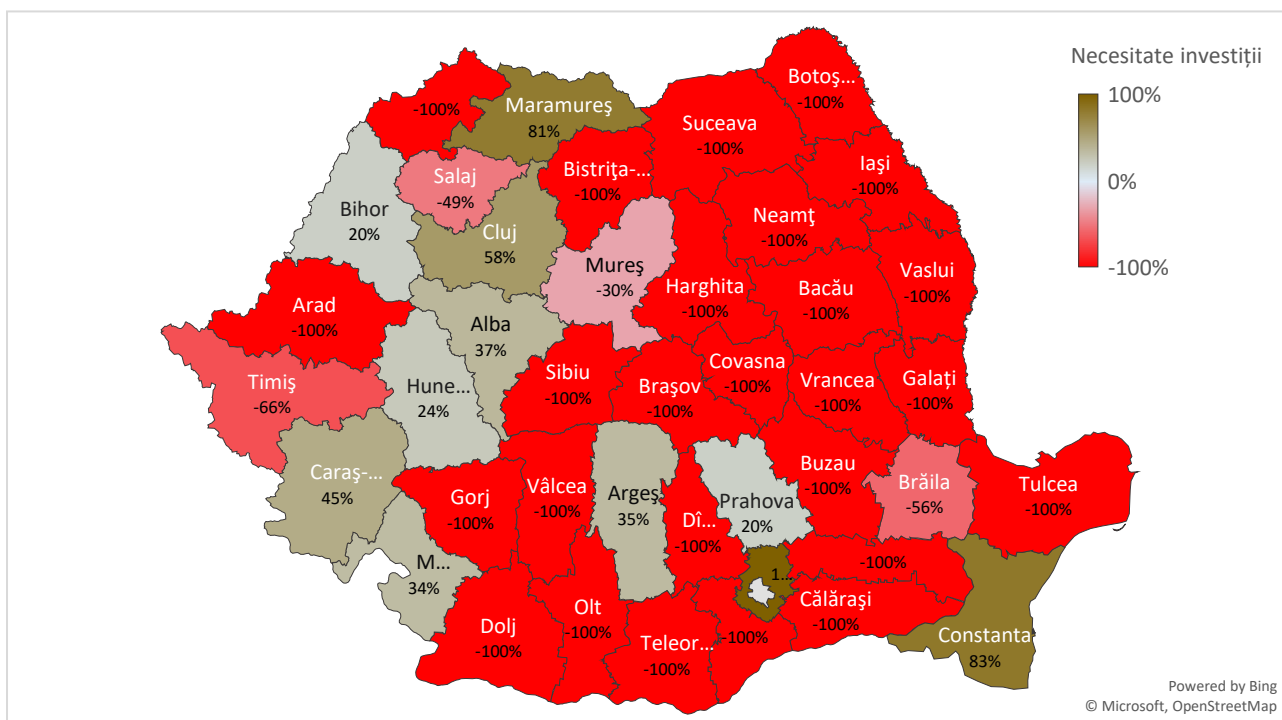
Figura 3-8 Necesitate investiții 2035 – instalații de sortare

➤ Tratarea deșeurilor reziduale

Luând în considerare capacitățile instalațiilor de tratare mecano-biologică existente și cantitățile de deșeuri reziduale estimate a fi colectate în anul 2035, se poate observa că deși există 16 instalații TMB la nivel național, doar 11 dintre ele vor avea capacitatea necesară de tratare, restul județelor aflându-se în deficit sau în imposibilitatea de a trata deșeurile reziduale generate.

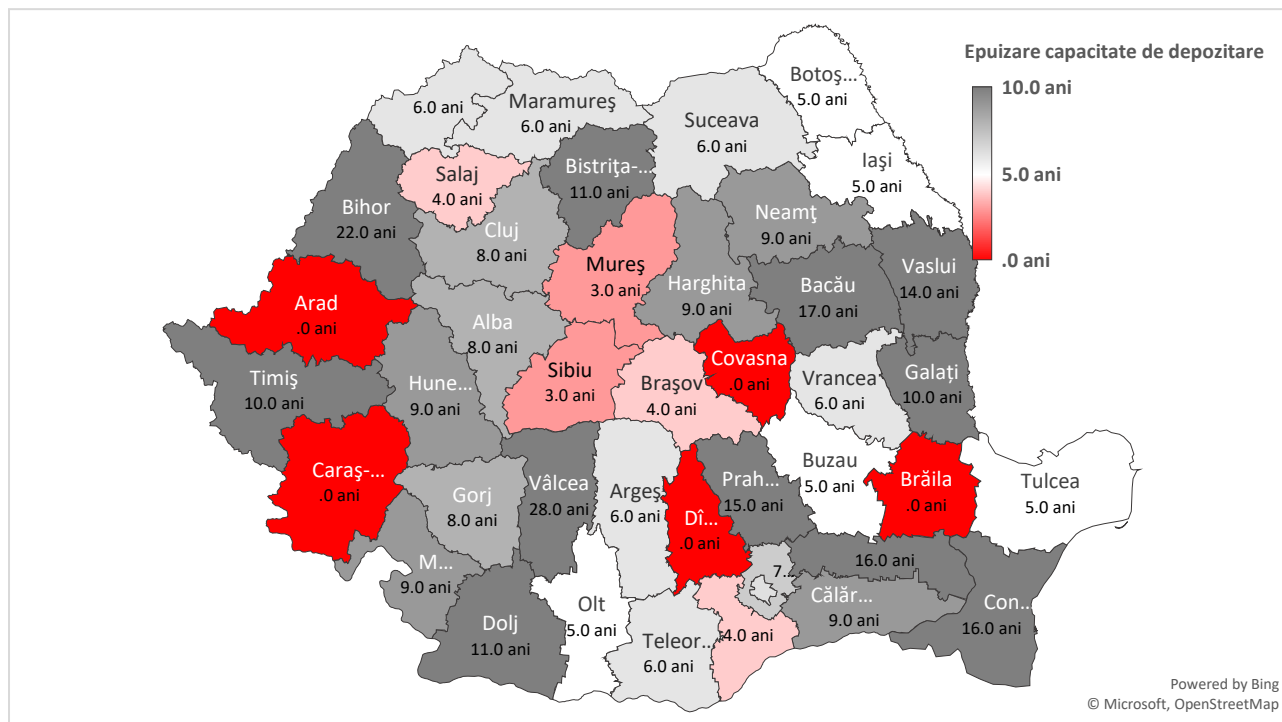
Figura 3-9 Necesitate investiții 2035 – instalații TMB

➤ Depozitarea

În ceea ce privește depozitarea deșeurilor, pentru a determina numărul de ani disponibili până la epuizarea capacității de depozitare, au fost luate în considerare celulele construite / autorizate și cantitățile anuale de deșeuri depozitate.

Figura 3-10 Necesitate investiții 2035 – instalații TMB

Necesarul de investiții – Municipiul București + jud. Ilfov

Capacitățile autorizate ale instalațiilor de tratare existente la nivelul anului 2025 în Municipiul București și Județul Ilfov sunt prezentate în cele ce urmează.

De menționat, la fel ca în cazul instalațiilor de sortare la nivel național,

- **NU** au fost luate în considerare capacitățile stațiilor de sortare care sortează deșeuri colectate în amestec
- Pentru stațiile de sortare a fost luată în considerare o capacitate de sortare de **150 kg/om/oră** coroborată cu numărul posturilor de sortare. Capacitățile stațiilor au fost evaluate având în vedere **1 schimb (8 ore)/260 zile/an**.

Capacități instalații existente (2025)

	Transfer	Tratare biodeșeuri	Sortare	TMB
București	-	0 t/an	27.500 t/an	40.000 t/an
Ilfov	-	6.400 t/an	147.840 t/an	1.248.000 t/an
TOTAL	-	6.400 t/an	175.340 t/an	1.288.000 t/an

Cantitățile de deșeuri estimate a fi colectate de pe raza Municipiului București și Județul Ilfov sunt:

Cantități de deșeuri estimate a fi colectate

	Biodeșeuri	Deșeuri reciclabile	Deșeuri Reziduale
2026	108.000 t/an	191.000 t/an	615.000 t/an
2030	297.000 t/an	171.000 t/an	449.000 t/an
2035	473.000 t/an	179.000 t/an	270.000 t/an

Analizând capacitățile instalațiilor de tratare și cantitățile de deșeuri estimate a fi colectate se poate observa deficitul mare în ceea ce privește tratarea biodeșeurilor.

Deficit / Excedent - Capacități de tratare

	Tratare biodeșeuri	Sortare	TMB
2026	-101.600 t/an	-15.660 t/an	673.000 t/an
2030	-290.600 t/an	4.340 t/an	839.000 t/an
2035	-466.600 t/an	-3.660 t/an	1.018.000 t/an

Concluzii:

- Sistemul actual nu permite atingerea țintelor de reciclare și reducere a cantităților eliminate prin depozitare impuse de legislația europeană.
- Costuri mari de operare per tonă și ineficiență tehnologică.
- Risc ridicat de neconformitate în cazul revizuirii planurilor și strategiilor naționale în contextul PNRR, Pactului Verde European și noii legislații UE.

3.4.4 Alternativa 1

Această alternativă presupune menținerea abordării județene actuale, prin dezvoltarea unor instalații individuale de tratare în fiecare județ, fie prin înființarea de noi instalații, fie prin modernizarea celor existente. Instalațiile sunt dezvoltate pe amplasamente diferite, fără o abordare integrată la nivel județean.

Caracteristica principală ale acestei alternative este aceea că instalațiile vor fi adaptate în funcție de cantitățile generate local, compoziția deșeurilor și caracteristicile socio-economice ale zonei.

Astfel, în funcție de necesități se vor construi sau moderniza după caz:

- Stații de sortare pentru deșeuri reciclabile colectate separat;
- Instalații de compostare pentru biodeșeuri;
- Instalații TMB pentru tratarea deșeurilor reziduale;

- Eventual, instalații de digestie anaerobă pentru biodeșeuri

În funcție de necesități

Investiții propuse

- Modernizarea stațiilor de sortare.
- Modernizarea instalațiilor de compostare existente.
- Reabilitarea TMB existente, dacă este cazul.
- Posibilă înființare de noi instalații, acolo unde lipsesc complet pentru tratarea deșeurilor reziduale și a biodeșeurilor.

Avantajele acestei alternative sunt:

- Reduce costul cu transportul deșeurilor.
- Permite adaptarea tehnologiilor la specificul local.
- Posibilitatea de a folosi unele echipamente/utilități existente.

Dezavantaje:

- Ineficiență tehnico-economică în județele cu cantități reduse de deșeuri.
- Costuri mai mari pe tonă și dificultăți în atingerea țintelor naționale.
- Eficiența este limitată de constrângerile amplasamentelor și tehnologiilor vechi

Considerații investiționale:

- Investițiile sunt asumate la nivel județean și se bazează predominant pe fonduri publice.
- Posibilă cofinanțare din PDD, PNRR dar va necesita planuri județene și Studii de fezabilitate detaliate pentru fiecare infrastructură propusă.

Concluzie:

Alternativa 1 asigură independență operațională pentru fiecare județ, dar necesită un efort investițional și administrativ ridicat. Este viabilă doar în județele care deja dețin infrastructură funcțională dezvoltată.

3.4.5 Alternativa 2

Această alternativă propune dezvoltarea unor instalații integrate de tratare (IITD) la nivel județean, prin integrarea pe același amplasament a diferitelor fluxuri de tratare: sortare, compostare, TMB, digestie anaerobă, inclusiv componente de valorificare energetică a deșeurilor (acolo unde este justificat).

Investiții propuse:

- Pentru județele cu TMB: upgrade al instalației existente, completat cu instalație de tratare aerobă sau anaerobă și facilități moderne de sortare.
- Pentru județele fără TMB: dezvoltarea de IITD noi, cu componentă de tratare aeroba/anaerobă, sortare și compostare.

- Posibilă componentă de valorificare energetică (ex. RDF), acolo unde este justificată

Caracteristici:

- Toate fluxurile de tratare sunt integrate pe același amplasament.
- Se urmărește modernizarea instalațiilor ineficiente și concentrarea tratării în unități performante.

Avantaje:

- Reducerea costurilor pe termen lung datorită automatizării și eficienței energetice.
- Eficiență crescută și posibilitatea utilizării celor mai bune tehnici disponibile (BAT).
- Ușor de monitorizat și integrat în SMID-ul județean.
- Răspunde cerințelor economiei circulare și obiectivelor climatice ale UE.

Dezavantaje:

- Necesită investiții mai mari inițial.
- Județele cu fluxuri mici de deșeuri pot avea dificultăți în atingerea pragurilor de viabilitate economică fără sprijin financiar.
- Necesită planificare coerentă și angajament politic la nivel județean.

Important !!!

Capacitățile înscrise în actele de reglementare pentru majoritatea instalațiilor de tratare sunt supraestimate în raport cu capacitatea reală de operare, ceea ce creează dificultăți majore în planificarea investițiilor și poate afecta eligibilitatea proiectelor viitoare.

În acest context, indiferent de alternativa aleasă, autoritățile publice locale responsabile cu gestionarea deșeurilor vor avea obligația ca, în elaborarea PJGD și a proiectelor de investiții, să realizeze o analiză detaliată a posibilității de integrare a instalațiilor existente – inclusiv a celor deținute de operatori privați – în cadrul SMID. Această analiză va trebui să stabilească capacitatea efectivă de operare și va fi derulată în cadrul studiilor de fezabilitate.

Utilizarea unor capacități nerealiste în documente strategice (precum PJGD sau proiecte finanțate din fonduri europene) poate conduce la subestimarea nevoilor reale și, implicit, la neeligibilitatea unor investiții necesare.

Totodată, pentru atingerea țintei de maximum 10% deșeuri depozitate, este necesară modernizarea tuturor instalațiilor de tratare aferente diferitelor categorii de deșeuri menajere. Complementar, va fi elaborată o analiză dedicată identificării soluției optime de valorificare energetică a deșeurilor tratate, etapă preconizată a începe în anul 2030

3.4.6 Estimarea gazelor cu efect de seră

3.4.7 Analiza alternativelor

3.5 Alternativa aleasă

3.5.1 Descrierea alternativei aleasă

Alternativa aleasă pentru gestionarea deșeurilor municipale, care urmează a fi implementată în perioada de planificare 2026-2035, cuprinde pe lângă infrastructura existentă următoarele investiții noi:

- Extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile
- Extinderea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor
- extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor textile din deșeurile menajere
- Extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile menajere
- Extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor voluminoase
- Asigurarea capacităților de sortare a deșeurilor reciclabile colectate separat și de tratare a biodeșeurilor colectate separat și deșeurilor reziduale prin:
 - transformarea instalațiilor existente de tratare mecano-biologică (TMB) în instalații integrate de tratare a deșeurilor (IITD cu tratare aerobă) pentru județele care au instalații TMB
 - realizarea de noi instalații integrate de tratare a deșeurilor (IITD cu tratare anaerobă) pentru județele care nu au instalații TMB
- Construirea de depozite conforme în județele în care nu există capacități suficiente de depozitare sau extinderea capacităților de depozitare existente, urmată de închiderea celulelor care au epuizat capacitatea.

Stabilirea capacităților noi de depozitare se va realiza în condițiile respectării obiectivelor și măsurilor prevăzute în PNGD.

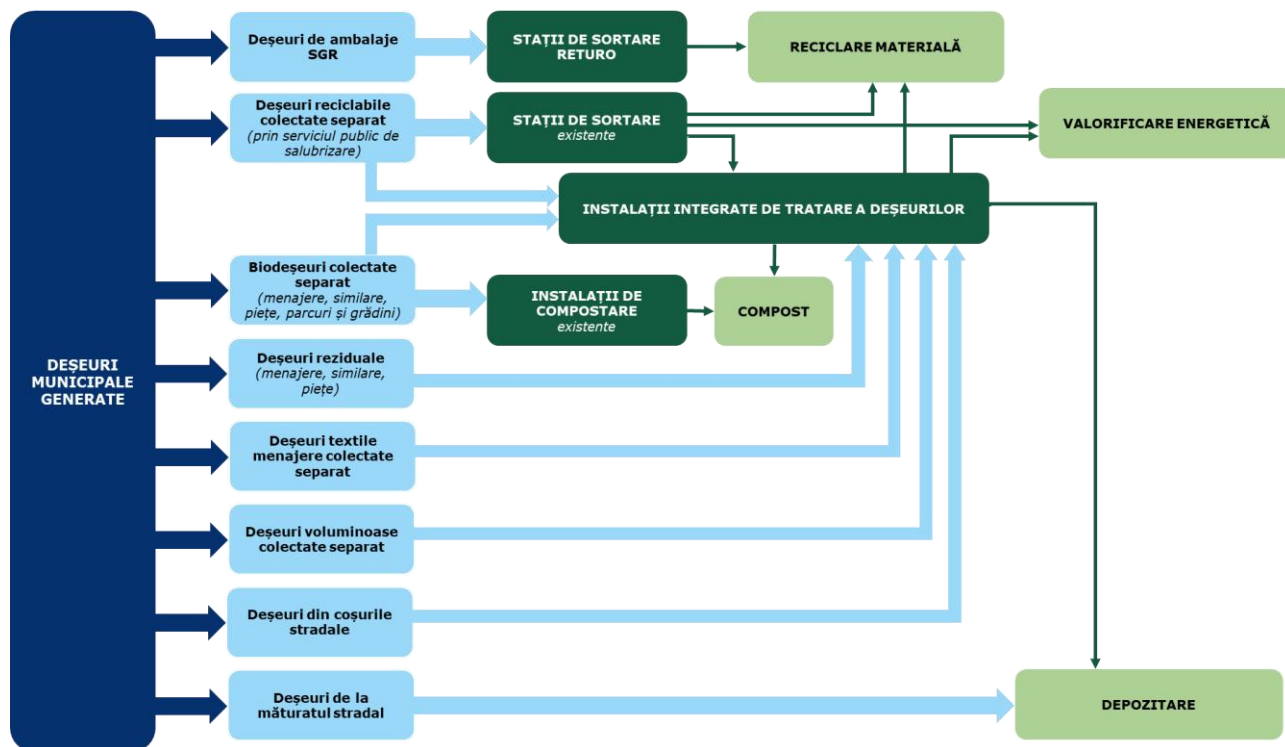
În tabelul de mai jos este prezentat un set minim de criterii care trebuie respectate la alegerea și evaluarea amplasamentelor unde se vor construi viitoarele instalații de gestionarea deșeurilor pentru a asigura protecția mediului și sănătății umane.

Tabel 3-30 Criterii minime pentru alegerea amplasamentelor

Criteriu	Cerințe minime	
	Instalații integrate de tratare a deșeurilor municipale	Depozite de deșeuri municipale
Distanța față de ariile naturale protejate	Amplasamentele nu se vor situa în interiorul ariilor naturale protejate (O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice cu completările și modificările ulterioare)	
Distanța până la așezările umane	500 m	1.000 m
Distanța față de sursele de apă	Amplasamentele nu se vor situa în zonele de protecție a surselor de apă, așa cum este menționat în legislația specifică din domeniul gospodării apelor	
Sensibilitatea la schimbări climatice	Amplasamentele nu se vor situa în zone expuse la inundații, alunecări de teren, eroziuni	
Distanța față de zone de protecție a patrimoniului cultural național și universal	Amplasamentele nu se vor situa în imediata vecinătate a zonelor de protecție a patrimoniului cultural național și universal	
Impact transfrontalier	Viitoarele instalații de tratare a deșeurilor nu vor fi amplasate în zone care pot genera impact transfrontalier	

În figura de mai jos este prezentată trasabilitatea deșeurilor municipale la sfârșitul perioadei de planificare, când toate investițiile propuse prin alternativa aleasă vor fi în funcțiune.

Figura 3-11 Trasabilitatea deșeurilor municipale, 2035

3.5.2 Costuri de investiții și operare

3.6 Măsurile pentru gestionarea deșeurilor municipale

Tabel 3-31 Măsurile privind gestionarea deșeurilor municipale

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Menținerea gradului de acoperire cu serviciu de salubritate	1.1 Asigurarea accesului universal la servicii de salubritate în toate UAT-urile	Permanent	MDLPA ANRSC UAT/ADI
		1.2 Monitorizarea și raportarea anuală privind gradul de conectare al populației țării la serviciul de salubritate	Permanent	MDLPA ANRSC
		1.3 Transmiterea solicitării de intrare în legalitate către UAT-urile identificate pentru situațiile în care rămân fără contract de salubritate, cu menționarea penalităților în caz de neconformare prevăzute în legislație	Începând cu 2026	MDLPA ANRSC
		1.4 Verificarea aplicării măsurii 1.3	Permanent	MMAP
2	Creșterea gradului de pregătire pentru reutilizare	2.1 Asigurarea capacității de reutilizare a deșeurilor municipale	Permanent	APL ADI

3	și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor	2.2 Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor municipale	Începând cu 2026	APL ADI Operatori de salubritate
		2.3 Verificarea implementării sistemului de colectare separată a deșeurilor municipale în UAT-uri	Permanent	GNM ANRSC
		2.4 Dezvoltarea unor proiecte pentru conștientizarea populației privind prevenirea, colectarea separată și valorificarea deșeurilor municipale (campanii naționale de informare și conștientizare)	2027	MMA
		2.5 Elaborarea unui Plan de colectare separată aprobat de toate UAT-urile din ADI la revizuirea PJGD/PGDMB	2027	CJ UAT ADI
		2.6 Asigurarea capacității de sortare a deșeurilor reciclabile colectate separat la nivel național și indicatorului de performanță	2030	APL ADI
		2.7 Asigurarea capacității de tratare biologică a biodeșeurilor colectate separat la nivel național	2030	APL ADI
		2.8 Asigurarea capacităților de reciclare pe tipuri de materiale (hârtie, plastic, metal, sticlă, textile)	2030	Investitori privați
		2.9 Asigurarea utilizării la capacitate maximă a instalațiilor de tratare a deșeurilor municipale existente	Începând cu 2026	MMA ANMP MADR Operatorii instalațiilor
		3.1 Interzicerea la depozitare a oricărui deșeu care poate fi reciclat sau valorificat în alt fel	Începând cu 2030	APL/ADI Operatori de depozitare
3	Reducerea la depozitare a deșeurilor municipale	3.2 Interzicerea la depozitare a deșeurilor municipale colectate separat	Permanent	APL/ADI Operatori de depozitare
		3.3 Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare	Începând cu 2026	CJ/APL/ADI Operatori de salubritate
		3.4 Asigurarea capacității de tratare a deșeurilor reziduale la nivel național	2030	APL ADI
		3.5 Asigurarea tratării deșeurilor stradale (deșeurile din coșurile stradale) în IITD	2030	APL ADI Operatori de salubritate
		3.6 Asigurarea capacității de valorificare energetică a deșeurilor reziduale la nivel național	2030	APL ADI Investitori privați
		3.7 Operaționalizarea instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci"	2026	APL ADI
		3.8. Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale	Permanent	APL ADI Operatori de salubritate
		3.9 Asigurarea capacității de depozitare a deșeurilor municipale în vederea depozitări deșeurilor numai în depozite conforme	Permanent	APL ADI

		3.10 Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase menajere	Permanent	APL ADI Investitori privați
		3.11 Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor voluminoase	Permanent	APL ADI Investitori privați
		3.12 Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor textile	Permanent	APL ADI Investitori privați
		3.13 Creșterea tarifelor și a contribuției la economia circulară pentru eliminarea la depozit	începând cu 2027	MMAP AFM
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE				
4	Corelarea procedurii de emitere a autorizațiilor de mediu pentru activitățile serviciului de salubritate cu prevederile actelor normative în domeniul gestionării deșeurilor municipale	4.1 Interzicerea emiterii autorizației de mediu pentru activitățile serviciului de salubritate în lipsa unui contract de delegare încheiat cu autoritatea publică locală/ADI pe teritoriul careia se prestează activitatea	2026	MMAP ANMAP
		4.2 Verificarea/Recertificarea capacităților instalațiilor de tratare a deșeurilor la momentul emiterii/ revizuirii/avizării anuale a autorizațiilor de mediu, în baza unor expertize tehnologice	2026	MMAP ANPM
		4.3 Modificarea Ordinului MM nr.1798/2007 privind aprobarea procedurii de emitere a autorizației de mediu, cu completările și modificările ulterioare în sensul includerii de prevederi speciale privind obligativitatea precizării în autorizația de mediu a codului activității de valorificare/eliminare și a codurilor deșeurilor gestionate	2026	MMAP ANPM
5	Actualizarea și corelarea legislației existente	5.1 Elaborarea, promovarea și aprobarea normelor tehnice pentru stabilirea categoriilor de calitate a compostului conform art.2, alin (2) din Legea 181/2020 privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile	2026	MMAP MADR
		5.2 Elaborarea, promovarea și aprobarea normelor pentru reutilizarea deșeurilor precum și pentru măsurarea gradului de reutilizare conform Deciziei de punere în aplicare (UE) 2021/19, inclusiv raportarea către Comisia Europeană, conform art.14 alin.(5) din OUG 92/2021	2026	MMAP MEDAT
		5.3 Elaborarea Metodologiei pentru monitorizarea și evaluarea PNGD având în vedere: - Clarificarea și întărirea responsabilităților instituționale pentru implementarea și monitorizarea PNGD. - Introducerea de mecanisme clare de coordonare și control între autoritățile implicate. - Elaborarea unei fișe consolidate de	2026	MMAP

	responsabilități pentru fiecare instituție implicată (MMA, ANPM, UAT-uri, ADI, CJ, APM, GNM, AFM, ANRSC), inclusiv termene, tipuri de raportare și obligații. - Revizuirea legislației secundare (inclusiv a contractelor-cadru de salubritate și modelelor de plan județean) pentru a include obligații concrete privind implementarea PNGD/PJGD - Elaborarea unor proceduri pentru evaluarea instituțiilor de mediu implicate în implementarea PNGD		
	5.4 Corelarea prevederilor OUG 92/2021 cu alte acte normative - Elaborarea și adoptarea proiectului de act normativ privind modificarea Anexei 5 a OUG 92/2021 în sensul introducerii obligației includerii în contractele de delegare a unui indicator de performanță pentru colectarea separată a biodeșeurilor - Elaborarea și adoptarea proiectului de act normativ privind modificarea Anexei 5 OUG 92/2021 în sensul actualizării procentului pentru cantitatea de hârtie, metal, plastic și sticlă care se va lua în considerare în lipsa determinărilor de compoziție, conform PNGD/rezultatului studiului de compoziție de la nivel național - Corelarea OUG 92/2021 cu legea 101/2006 privind gestionarea deșeurilor reciclabile în cadrul unui singur contract de delegare a serviciului de salubritate, respectiv modificarea art. 17, alin. (5), lit. a) din OUG 92/2021 în conformitate cu prevederile Legii 101/2006, prin eliminarea tezei II din forma actuală a prevederii - Corelarea OUG 92/2021 cu Legea 101/2006 privind modul de abordare privind tarifele distincte de gestionare a deșeurilor, respectiv a) Modificarea art.17 alin.(5) lit.i) din OUG 92/2021 privind tarifele distincte de gestionare a fracțiunilor de deșeuri municipale reciclabile și a altor categorii decât cele reciclabile pentru corelarea cu art. 41 din Legea 101/2006 b) Modificarea art.17 alin.(5) lit.j) și k) din OUG 92/2021 privind abordarea CEC pentru corelare cu art. 14-15 și art.52 din legea 101/2006	2026	MMA MDLPA
	5.5 Elaborarea și adoptarea Ordinului comun al Președintelui ANRSC și al Președintelui ANAP, în conformitate cu prevederile Legii nr. 225/2016 pentru aprobarea Contractului-cadru de prestare a serviciului de salubritate a localităților	2026	ANRSC ANAP
	5.6 Clarificarea și completarea prevederilor legale privind organizarea și funcționarea ADI - Legiferarea unei monografii	2026	MDLPA MFP ANMA

		contabile și clarificarea statutului juridic și fiscal al ADI, în vederea asigurării și implementării unui cadru legislativ unitar în desfășurarea activităților ADI - Elaborarea Ordinului ANMAP privind procedura și formatul de raportare a datelor și informațiilor prevăzute la art.48 alin (14) din OUG nr. 92/2021 în sarcina ADI		
6	Implementarea răspunderii extinse a producătorilor pentru deșeurile textile	6.1 Elaborarea și adoptarea unui act normativ privind gestionarea deșeurilor textile și a răspunderii extinse a producătorilor de textile	2026	MMAP MEDAT
INSTITUTIONALE SI ORGANIZATIONALE				
7	Îmbunătățirea coordonării între autoritățile publice și operatorii de salubritate	7.1 Crearea unor grupuri de lucru regionale între primării, consilii județene și operatorii de salubritate pentru alinierea strategiilor locale cu obiectivele naționale.	Începând cu 2026	MMAP ANMAP CJ Operatori de salubritate
8	Crearea unui centru național de formare și certificare a personalului în domeniul gestionării deșeurilor, atât din cadrul autorităților de mediu, cât și a autorităților locale și asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din domeniul deșeurilor	8.1 Înfăptuirea unui centru de formare profesională și certificări, care să ofere cursuri de specializare pentru angajații din autoritățile locale și operatorii de salubritate Acest cursuri pot include: • Formarea în domeniul legislației de mediu (naționale și europene). • Tehnici avansate de reciclare și tratare a deșeurilor. • Managementul eficient al infrastructurii de deșeurii.	Începând cu 2026	ME MMAP ANMAP UNIV TEHNICE ONG-URI
FINANCIARE				
9	Asigurarea de finanțare în domeniu	9.1 Demararea unor proiecte de asistență tehnică pentru Consiliile județene în vederea pregătirii de Aplicații de finanțare pentru realizarea de investiții care să contribuie la atingerea țintelor stabilite în PNGD pentru județele care nu au SMID și pentru actualizările necesare SMID-urilor existente	Permanent	MMAP MIPE MDLPA
		9.2 Asigurarea finanțării din bugetul local pentru investițiile neeligibile din fonduri nerambursabile, inclusiv cofinanțarea	Permanent	CJ APL ADI
		9.3 Utilizarea sumelor colectate în urma aplicării instrumentelor economice din domeniul deșeurilor exclusiv pentru proiecte în domeniul deșeurilor Modificarea legislației AFM în sensul utilizării sumelor provenite din penalitățile ca venit la Fondul de Mediu, precum privind CEC exclusiv pentru investiții, măsuri, proiecte și programe în domeniul gestionării deșeurilor	Începând cu 2026	MMAP AFM MFP
		9.4 Crearea unui fond național dedicat economiei circulare, finanțat din: • Taxe pentru poluatori ("poluatorul plătește"). • Contribuții din sistemele de răspundere extinsă a producătorului.	2027	MMAP AFM MFP
10	Creșterea implicării sectorului privat	10.1 Stimularea investițiilor în economia circulară prin: • Subvenții și facilități fiscale pentru companiile care investesc în	Permanent	MMAP AFM MFP MEDAT

		tehnologii de reciclare și recuperare a materialelor. • Extinderea Sistemului Garanție-Returnare (SGR) pentru alte fluxuri de deșeuri.		
11	Sprijin pentru energii din surse regenerabile	11.1 Biomasă din deșeuri municipale va fi avută în vedere ca prioritate la eventuale noi scheme de sprijin pentru energii din surse regenerabile	Începând cu 2026	ME
12	Stimularea cercetării și dezvoltării în domeniul tehnologiilor de reciclare	12.1 Crearea unui fond pentru cercetare și inovare în domeniul gestionării deșeurilor, cu scopul de a susține dezvoltarea de noi tehnologii pentru reciclarea mai eficientă a deșeurilor, inclusiv: • Soluții inovative pentru separarea deșeurilor la sursă. • Tehnologii de valorificare energetică a deșeurilor care nu pot fi reciclate.	Începând cu 2026	MMAP AFM MEDAT
MONITORIZARE SI CONTROL				
13	Întărirea capacității de control a autorităților competente	13.1 Introducerea în planul anual de control și intensificarea controlului privind modul de desfășurare a activităților de gestionare a deșeurilor municipale, în principal în ceea ce privește -modul de operare a instalațiilor nou construite – MBT cu biuscare, digestoare anaerobe, incineratoare - respectarea cerințelor de operare a depozitelor de deșeuri (acoperirea zilnică, tratarea și gestionarea levigatului, colectarea gazului de depozit, interzicerea extragerii de deșeuri reciclabile din corpul depozitului etc) - respectarea cerințelor din autorizațiile de mediu pentru toți operatorii de salubritate - modul de operare a instalațiilor de sortare, compostare, tratare mecano-biologică	Permanent	GNM
		13.2 Creșterea capacității de control a GNM prin suplimentarea personalului	2026	MMAP
		13.3 Creșterea capacității de control a ANRSC prin suplimentarea personalului	2026	ANRSC
		13.4 Implementarea unui sistem de evaluare a performanțelor tehnice a personalului din cadrul autorităților pentru protecția mediului (MMAP, ANPM, GNM, AFM și APM)	2026	MMAP
		13.5 Monitorizarea periodică, cel puțin anual, a activității operatorilor de salubritate în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor legale și contractuale, inclusiv a performanței	Permanent	APL ADI
		13.6 Responsabilizarea autorităților locale privind - necesitatea aplicării penalităților și sancțiunilor contravenționale de către APL utilizatorilor (persoanelor fizice și juridice) pentru nerespectarea obligațiilor acestora prevăzute în legi sau regulamente locale, în special ca urmare a sesizărilor dovedite ale	Începând cu 2026	APL ADI Operatori de salubritate

		operatorilor de salubritate. - necesitatea respectării obligațiilor corelate pe care APL/ADI le au față de operatorii de salubritate, cu impact asupra aplicării/neaplicării penalităților aferente indicatorilor de performanță		
14	Îmbunătățirea procesului de coordonare și colaborare între autoritățile publice locale și centrale	14.1 Stabilirea unui mecanism/comitet formal de coordonare între Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor (MMAP), ANPM, APM-uri și Consiliile Județene, UAT-uri prin crearea de echipe interinstituționale care să se întâlnească regulat pentru a discuta progresul implementării PNGD.	Începând cu 2026	MMAP ANMAP CJ ANRSC
15	Creșterea transparenței și a implicării publice în monitorizarea PNGD	15.1 Asigurarea accesului public la informațiile privind implementarea PNGD	Începând cu 2026	MMAP
		15.2 Crearea de mecanisme participative pentru monitorizarea și revizuirea PNGD	Începând cu 2026	MMAP
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				
16	Creșterea gradului de încredere și de disponibilitate a datelor privind generarea și gestionarea deșeurilor municipale	16.1 Realizarea la nivelul ANMAP a unui sistem de gestionare a datelor de generare a deșeurilor la nivel național pentru a avea un singur reper în raportarea acestora.	2026-2028	MMAP ANMAP
		16.2 Derularea unui proiect de asistență tehnică care să aibă ca obiective: - determinarea compoziției deșeurilor municipale, pe categorii de deșeuri; - determinarea indicatorilor de generare a deșeurilor menajere din mediul urban și mediul rural; - instruirea operatorilor de salubritate privind încadrarea deșeurilor în lista europeană a deșeurilor și determinarea operațiilor de gestionare a deșeurilor	2026	MMAP ANMAP
		16.3 Dezvoltarea unui sistem informatic de monitorizare care să permită autorităților centrale și locale să verifice în timp real cantitățile de deșeuri colectate, reciclate și eliminate la nivel național, județean și local. Acesta ar include și rapoarte automate pentru a detecta posibilele deficiențe.	2027	MMAP ANMAP AFM
		16.4 Rapoartele sistemelor de gestiune a datelor existente (SIM și ELSYS) să fie accesibile tuturor factorilor interesați (pe categorii de deșeuri, categorii de operații etc.)	Permanent	MMAP ANMAP
		16.5 Implementarea unei platforme online pentru accesul public la date deschise privind gestionarea deșeurilor: • Date despre cantitățile de deșeuri generate, colectate și reciclate. • Informații despre infrastructura de reciclare și capacitățile de gestionare existente.	Începând cu 2026	MMAP ANMAP

3.7 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor municipale

În vederea atingerii obiectivelor și Țintelor în perioada de planificare este nevoie de o serie de măsuri de guvernanță pentru gestionarea deșeurilor municipale, care trebuie implementate în perioada imediat următoare și care să contribuie, în principal, la asigurarea funcționării la capacitate proiectată a proiectelor privind sistemele de management integral al deșeurilor.

Principalele deficiențe identificate la nivel național în domeniul managementului deșeurilor municipale sunt:

1. Gradul de colectare separată a deșeurilor reciclabile la nivel național este scăzut, sub indicatorul de performanță prevăzut în legislație;
2. O parte din instalațiile de tratare a deșeurilor construite prin proiectele SMID nu sunt în operare;
3. O parte din instalațiile care sunt în operare nu funcționează la întreaga capacitate și, uneori, nu funcționează corespunzător;
4. Lipsa unei responsabilități unice în reglementarea, monitorizarea și controlul gestionării deșeurilor municipale;
5. Lipsa unei înțelegeri unitare a definiției deșeurilor municipale și a altor termeni privind activitățile de gestionare a deșeurilor municipale.

Tabel 3-32 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile municipale

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Asigurarea accesului universal la servicii de salubritate în toate UAT-urile			
1.1.1 Încheierea de contracte cu operatorii de salubritate licențiați astfel încât să se mențină gradul de conectare al tuturor generatorilor la serviciul de salubritate de 100%	Permanent	APL ADI	Tarifele / Taxele de salubritate
1.2 Monitorizarea și raportarea anuală privind gradul de conectare al populației țării la serviciul de salubritate			
1.2.1 Verificarea anuală a gradului de acoperire la nivel de județ/UAT.	Începând cu 2026	MDLPA ANRSC	
1.2.2 Identificarea UAT-urilor care nu dispun de servicii și inițierea de măsuri administrative și financiare de remediere.	Începând cu 2026	MDLPA ANRSC	
1.3 Transmiterea solicitării de intrare în legalitate către UAT-urile identificate pentru situațiile în care raman fara contract de salubritate, cu menționarea penalităților în caz de neconformare prevăzute în legislație			
1.3.1 Informarea MDRAP, MMAP asupra neconformităților.	Începând cu 2026	ANRSC	
1.3.2 Aplicarea de sancțiuni UAT-urilor care nu respectă obligația de organizare a activităților de salubritate desfășurate în aria teritorială de competență a acestora	2026	MMAP MDLPA ANRSC	
1.4 Verificarea aplicării măsurii 1.3			

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.4.1 Realizarea unui raport anual privind situația gradului de acoperire cu servicii de salubritate la nivel național	Permanent	MMA ANRSC	
2.1 Asigurarea capacității de reutilizare a deșeurilor municipale			
2.1.1 Crearea de centre pentru pregătirea pentru reutilizare a deșeurilor municipale – cel puțin unul în fiecare județ/sector al Municipiului București	Începând cu 2026	APL ADI	
2.2 Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor municipale			
2.2.1 Extinderea la nivel național a infrastructurii de colectare separată a deșeurilor municipale	Începând cu 2026	APL ADI Operatori de salubritate	Tarifele / Taxele de salubritate Fonduri europene Buget local Alte surse de finanțare
2.2.2 Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor reciclabile pe trei fracții (hârtie și carton; plastic și metal și sticlă) astfel încât să se obțină o rată minimă de capturare de min. 70% în fiecare județ și în municipiul București, cu creștere progresivă			
2.2.3 Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor verzi din parcuri și grădini astfel încât să se obțină o rată minimă de capturare de min. 90% în fiecare județ și în municipiul București, cu creștere progresivă până la 100%			
2.2.4 Creșterea gradului de colectare separată a biodeșeurilor menajere și similare astfel încât să se obțină o rată minimă de capturare de min. 30% în fiecare județ și în municipiul București, cu creștere progresivă până la 75%			
2.2.5 Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor textile astfel încât să se obțină o rată minimă de capturare de min. 10% în fiecare județ și în municipiul București, cu creștere progresivă până la 50%			
2.2.6 Creșterea gradului de colectare separată a deșeurilor voluminoase astfel încât să se obțină o rată minimă de capturare de min. 60% în fiecare județ și în municipiul București, cu creștere progresivă până la 80%			
2.2.7 Revizuirea contractelor de salubritate care nu au prevăzut colectarea separată prin completarea acestora cu obligația colectării separate a deșeurilor municipale în conformitate cu art. 17 alin.(5) din OUG 92/2021 cu modificările și completările ulterioare	Începând cu 2026	APL ADI Operatori de salubritate	
2.2.8 Intervenție din partea Consiliului Județean pentru revizuirea contractelor	Începând cu 2026	CJ	Începând cu 2026
2.2.9 Aplicarea de sancțiuni UAT-urilor care nu respectă obligațiile privind asigurarea colectării separate	Începând cu 2026	GNM ANRSC	Începând cu 2026

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
2.2.10 Anularea finanțărilor pentru UAT-urile care nu respectă obligațiile legale privind colectarea separată a deșeurilor	Începând cu 2026	Autoritățile finanțatoare	Începând cu 2026
2.3 Verificarea implementării sistemului de colectare separată a deșeurilor municipale în UAT-uri			
2.3.1 Realizarea de controale anuale privind verificarea implementării sistemului de colectare separată a deșeurilor municipale pentru fiecare UAT în parte și a îndeplinirii indicatorului de performanță prevăzut în contractul de delegare	Permanent	ANRSC GNM	
2.3.2 Elaborarea unui Raport anual la nivel național privind: - situația contractelor care nu au prevăzută colectarea separată a deșeurilor municipale în conformitate cu art. 17 (5) din OUG 92/2021 și remediile realizate - nr. controalelor realizate pentru verificarea implementării sistemului de colectare separată a deșeurilor municipale prevăzut în contractele de salubritate - nr. de solicitări transmise și remediile realizate - nr. de încălcări privind neîndeplinirea indicatorului de performanță privind colectarea separată	Începând cu 2027	ANRSC GNM	
2.4 Dezvoltarea unor proiecte pentru conștientizarea populației privind prevenirea, colectarea separată și valorificarea deșeurilor municipale (campanii naționale de informare și conștientizare)			
2.4.1 Derularea unor campanii de informare și conștientizare la nivel național cu privire la prevenirea, colectarea separată și valorificarea deșeurilor municipale	Începând cu 2027	MMAF	Fonduri europene Alte surse de finanțare
2.5 Elaborarea unui Plan de colectare separată aprobat de toate UAT-urile din ADI la revizuirea PJGD/PGDMB			
2.5.1 Revizuirea PJGD/PGDMB inclusiv cu elaborarea Planului de colectare separată, cu respectarea formatului elaborat de BEI pentru Ghidul de finanțare al Programului Dezvoltare Durabilă 2021 - 2027	Începând cu 2027	CJ UAT ADI	Buget local Alte surse de finanțare
2.6 Asigurarea capacității de sortare a deșeurilor reciclabile colectate separat la nivel național și indicatorului de performanță			
2.6.1 Modernizarea și extinderea capacităților existente de sortare a deșeurilor reciclabile colectate separat și construirea de capacități noi	2030	APL ADI	Fonduri europene Buget local Alte surse de finanțare
2.6.2 Îndeplinirea indicatorului de performanță pentru instalațiile de sortare - min. 75%	Permanent	Operatorul instalației	
2.7 Asigurarea capacității de tratare biologică a biodeșeurilor colectate separat la nivel național			
2.7.1 Modernizarea și extinderea capacităților existente de tratare biologică (aerobă și anaerobă) a biodeșeurilor colectate separat și construirea de capacități noi	2030	APL ADI	Fonduri europene Buget local Alte surse de finanțare

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
2.8 Asigurarea capacităților de reciclare pe tipuri de materiale (hârtie, plastic, metal, sticlă, textile)			
2.8.1 Extinderea capacităților de reciclare pe tipuri de materiale	2030	Investitori privați	Fonduri europene Alte surse de finanțare
2.9 Asigurarea utilizării la capacitate maximă a instalațiilor de tratare a deșeurilor municipale existente			
2.9.1 Realizarea și promovarea unui Ghid care să cuprindă parametri de calitate și condițiile de încetare a statului de deșeu pentru digestatul provenit din tratarea biodeșeurilor municipale colectate separat	2027	MMAP ANMAP MADR	
2.9.2 Dezvoltarea unei bune practici în ceea ce privește utilizarea digestatului în agricultură - derularea unui proiect de AT în vederea identificării posibilităților de utilizare a digestatului provenit din tratarea deșeurilor municipale în agricultură	2026	MMAP ANMAP MADR	
2.9.3 Derularea unor campanii de informare și conștientizare la nivel național a posibilibilor utilizatori de digestat	2026-2030	MMAP ANMAP MADR	
2.9.4 Transformarea stațiilor de sortare a deșeurilor colectate în amestec (rezidual și reciclabile) în stații de sortare pentru deșeuri colectate separat	Începând cu 2026	Operatorul instalației	
2.9.5 Revizuirea modului de operare a stațiilor de sortare în care inputul este reprezentat de deșeuri reciclabile colectate într-o singură fracție (așa numita fracție uscată) în vederea utilizării instalațiilor pentru sortarea deșeurilor reciclabile colectate separat (hârtie/carton respectiv plastic/metal)	Începând cu 2026	Operatorul instalației	
3.1 Interzicerea la depozitare a oricărui deșeu care poate fi reciclat sau valorificat în alt fel			
3.1.1 Modificarea contractelor de delegare, în special cele privind depozitarea în sensul introducerii măsurii privind interzicerea la depozitare a oricărui deșeu care poate fi reciclat sau valorificat în alt fel	2030	APL/ADI Operatori de depozitare	
3.2 Interzicerea la depozitare a deșeurilor municipale colectate separat			
3.2.1. Monitorizarea contractelor de delegare privind colectarea și depozitarea deșeurilor	Permanent	GNM APL/ADI Operatori de depozitare	
3.3 Depozitarea numai a deșeurilor supuse în prealabil unor operații de tratare			
3.3.1 Construirea și darea în operare de instalații de tratare a deșeurilor reziduale în județele în care nu sunt tratate deșeurile înainte de a fi depozitate	2030	CJ APL ADI	Buget local Alte surse de finanțare
3.3.2 Aplicarea de sancțiuni CJ/APL în cazul în care nu se asigură tratarea în prealabil a deșeurilor municipale	2026	GNM ANRSC	Buget local

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
3.3.3 Implementarea unor controale sistematice la depozitele de deșeuri privind compoziția deșeurilor primite	Începând cu 2026	GNM Operatori de depozite	
3.3.4 Digitalizarea trasabilității deșeurilor eliminate (platformă națională)	2027	MMAP	
3.3.5 Suspendarea sau retragerea autorizației de mediu pentru operatorii care acceptă deșeuri netratate la depozit.	Începând cu 2026	GNM ANMAP	
3.3.6 Introducerea obligativității de raportare lunară a cantităților tratate înainte de eliminare, cu verificări încrucișate ANMAP – GNM.	Începând cu 2026	MMAP ANMAP	
3.3.7 Condiționarea finanțărilor publice pentru infrastructura deșeurilor de existența fluxurilor către instalație de tratare;	Începând cu 2027	Autoritățile finanțatoare	
3.3.8 Sancționarea UAT-urilor și ADI-urilor care trimit deșeuri amestecate direct la depozit, cu notificare către MMAP, MDLPA, ANMAP	Începând cu 2026	GNM ANRSC	
3.4 Asigurarea capacității de tratare a deșeurilor reziduale la nivel național			
3.4.1 Modernizarea și extinderea capacităților de tratare a deșeurilor reziduale și construirea de capacități noi (IITD)	2030	CJ APL ADI	Fonduri europene Buget local Alte surse de finanțare
3.4.2 Îndeplinirea indicatorului de performanță pentru instalațiile de tratare a deșeurilor reziduale - min. 3%	Permanent	Operatorul instalației	
3.5 Asigurarea tratării deșeurilor stradale (deșeurile din coșurile stradale) în IITD			
3.5.1 Modificarea contractelor cu operatorii economici care asigură gestionarea deșeurilor stradale astfel încât deșeuri stradale a căror tratare este fezabilă din punct de vedere tehnic să fie predate la instalațiile de tratare sau valorificare energetică	2030	APL ADI Operatori de salubritate	Tarifele / Taxele de salubritate
3.6 Asigurarea capacității de valorificare energetică a deșeurilor reziduale la nivel național			
3.6.1 Modernizare și extinderea capacităților instalațiilor de valorificare energetică existente și construirea de capacități noi	2030	APL ADI Investitori privați	Fonduri europene Buget local Alte surse de finanțare
3.7 Operaționalizarea instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci"			
3.7.1 Elaborarea și implementarea la nivelul fiecărui UAT a regulamentului pentru implementarea instrumentului "Plătește pentru cât arunci"	Începând cu 2026	APL ADI Operatori de salubritate	Fonduri europene Buget local Alte surse de finanțare
3.8. Creșterea gradului de valorificare energetică a deșeurilor municipale			
3.8.1. Atingerea unui procent de 15% din cantitatea totală de deșeuri municipale să fie valorificată energetic	Permanent	APL ADI Fabrici de ciment Operatori instalații digestie anaerobă	Fonduri europene Buget local Investiții private Alte surse de finanțare

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
3.8.2 Asigurarea coîncinerării întregii cantități de SRF și RDF rezultată din instalațiile de tratare a deșeurilor	Permanent	APL ADI Investitori privați	Buget local Investiții private Alte surse de finanțare
3.9 Asigurarea capacității de depozitare a deșeurilor municipale în vederea depozitări deșeurilor numai în depozite conforme			
3.9.1 Construirea de depozite conforme unde nu există capacități suficiente de depozitare și extinderea capacităților de depozitare existente	Începând cu 2026	APL ADI Operatorii depozitelor	Fondul de întreținere, înlocuire și dezvoltare (depozite existente construite din fonduri publice) Investiții private (în cazul depozitelor private existente) Buget local Alte surse de finanțare
3.9.2 Închiderea celulelor pe măsura epuizării capacității și asigurarea monitorizării	Permanent	APL Operatorii depozitelor	Fondul de închidere a depozitelor, constituit conform prevederilor legale
3.9.3 Închiderea tuturor depozitelor neconforme	Începând cu 2026	APL ADI Proprietari privați ai depozitelor	Fonduri europene AFM Investiții private (în cazul depozitelor neconforme aflate în proprietate privată)
3.10 Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase menajere			
3.10.1 Includerea în toate contractele de delegare a activității de colectare și transport a obligațiilor privind colectarea separată și asigurarea eliminării deșeurilor periculoase menajere	Începând cu 2025	APL Operatorii de colectare și transport	-
3.10.2 Construirea și operarea de centre de colectare pentru fluxurile speciale de deșeuri (deșeuri periculoase menajere, deșeuri voluminoase, deșeuri din construcții și demolări de la populație, deșeuri textile etc.), cel puțin câte unul în fiecare oraș/municipiu	Începând cu 2026	CJ APL	AFM Buget local Alte surse de finanțare
3.10.3 Asigurarea infrastructurii de tratare a deșeurilor periculoase din deșeurile menajere	Începând cu 2026	APL	Buget propriu Fonduri europene Alte surse de finanțare
3.11 Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor voluminoase			
3.11.1 Includerea în toate contractele de delegare a activității de colectare și transport a obligațiilor privind colectarea separată și asigurarea reciclării/eliminării deșeurilor voluminoase	Începând cu 2026	APL Operatorii de colectare și transport	-
3.11.2 Construirea și operarea de centre de colectare pentru fluxurile speciale de deșeuri (deșeuri voluminoase, deșeuri periculoase	Începând cu 2026	CJ APL	AFM Buget local Alte surse de finanțare

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
menajere, deșeuri din construcții și demolări de la populație, deșeuri textile etc.), cel puțin câte unul în fiecare oraș/municipiu			
3.11.3 Asigurarea infrastructurii de tratare a deșeurilor voluminoase	Începând cu 2026	APL Operatori economici	Buget propriu Fonduri europene Alte surse de finanțare
3.12 Colectarea separată și tratarea corespunzătoare a deșeurilor textile			
3.12.1 Includerea în toate contractele de delegare a activității de colectare și transport a obligațiilor privind colectarea separată și asigurarea reciclării/eliminării deșeurilor textile	Începând cu 2025	APL	AFM Buget local Alte surse de finanțare
3.12.2 Construirea și operarea de centre de colectare pentru fluxurile speciale de deșeuri (deșeuri periculoase menajere, deșeuri voluminoase, deșeuri din construcții și demolări de la populație, deșeuri textile etc.), cel puțin câte unul în fiecare oraș/municipiu	Începând cu 2026	CJ APL	Buget propriu Fonduri europene Alte surse de finanțare
3.12.3 Asigurarea infrastructurii de tratare a deșeurilor textile	Începând cu 2026	APL	AFM Buget local Alte surse de finanțare
3.13 Creșterea tarifelor și a contribuției la economia circulară pentru eliminarea la depozit			
3.13.1 Ajustarea progresivă anuală a cuantumului contribuției pentru economia circulară (CEC) în funcție de progresul sau regresul înregistrat – corelat cu raportările AFM	Începând cu 2027	MMAP AFM	
3.13.2 Publicarea anuală a nivelurilor de CEC și raportarea încasărilor	Începând cu 2027	MMAP AFM	
3.13.4 Direcționarea veniturilor către investiții în prevenire, reutilizare și reciclare	Începând cu 2028	MMAP AFM	
3.13.5 Retragera temporară a eligibilității pentru finanțare din AFM sau fonduri europene a UAT-urilor care nu implementează sistemele minime de prevenire, reutilizare, reciclare	Începând cu 2027	MMAP AFM	
3.13.1 Ajustarea progresivă anuală a cuantumului contribuției pentru economia circulară (CEC) în funcție de progresul sau regresul înregistrat – corelat cu raportările AFM;	Începând cu 2027	MMAP AFM	

4. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR ALIMENTARE

4.1 Cadru general

Directiva 2008/98/CE modificată prin Directiva 2018/851, prevede că statele membre vor lua măsuri pentru reducerea generării de deșeuri alimentare în fiecare etapă a lanțului de aprovizionare cu alimente (Food Supply Chain) pentru a promova prevenirea și reducerea generării de deșeuri alimentare în conformitate cu Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU) la data de 25 septembrie 2015, în special cu obiectivele acesteia privind reducerea la jumătate a deșeurilor alimentare mondiale pe cap de locuitor la nivelurile comerțului cu amănuntul și consumatorilor, precum și pentru a reduce pierderile alimentare de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv pierderile post-recoltare, până în 2030.

Ordonanța de Urgență nr. 92/2021 transpune prevederile Directivei 2018/851 și definește deșeurile alimentare ca fiind toate produsele alimentare definite la art.2 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 care au devenit deșeuri.

Parlamentul României a adoptat Legea nr. 217/2016, care stabilește măsuri pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare. Legea, cu modificările și completările aduse prin Legea 49/2024, transpune obiectivele de dezvoltare durabilă asumate la nivel european și internațional.

De asemenea a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 51/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 217/2016. Hotărârea prevede măsurile pe care operatorii economici trebuie să le adopte pentru a preveni risipa alimentară.

4.2 Situația existentă privind deșeurile alimentare

➤ Generarea deșeurilor alimentare

Deșeurile alimentare reprezintă alimente care au devenit deșeuri în următoarele condiții:

- au intrat în lanțul de aprovizionare cu alimente,
- apoi au fost eliminate sau îndepărtate din lanțul de aprovizionare sau în etapa de consum final;
- sunt destinate în final să fie prelucrate ca deșeuri.

Deșeurile alimentare pot include atât părți comestibile ale alimentelor care nu au fost consumate, cât și părți necomestibile, cum ar fi coji, sâmburi, oase sau resturi care nu sunt destinate ingerării. Cu alte cuvinte, deșeurile alimentare pot proveni atât de la alimente destinate consumului uman, cât și de la alimente necomestibile

Măsurarea deșeurilor alimentare în fiecare etapă a lanțului de aprovizionare cu alimente (Food Supply Chain) și pe tipuri de

categorii de alimente este fundamentală pentru a stabili obiective adecvate pentru reducerea risipei alimentare.

Începând cu anul 2022 (pentru anul de referință 2020) statele membre au obligația de a raporta datele privind nivelul deșeurile alimentare și prevenirea generării de deșeurile alimentare în baza Deciziei de punere în aplicare (UE) 2019/2000 care stabilește un format pentru raportarea datelor privind deșeurile alimentare și pentru transmiterea raportului de control al calității în conformitate cu Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului și în conformitate cu Decizia delegată (UE) 2019/1597 care stabilește metodologia comună de măsurare și cerințele minime de calitate pentru măsurarea uniformă.

Cantitățile de deșeurile alimentare se măsoară separat pentru fiecare etapă a lanțului de aprovizionare (producție primară/ prelucrare și producție / vânzarea cu amănuntul și alte forme de distribuție / restaurante și servicii de alimentație /gospodării).

Codurile de deșeurile incluse în lista europeană pentru tipurile de deșeurile care includ în mod obișnuit deșeurile alimentare sunt:

(în conformitate cu Decizia delegată (UE) 2019/1597) :

- Producție primară - Deșeurile din agricultura, horticultura, acvacultura, silvicultura, vânătoare și pescuit:
 - 02 01 02 deșeurile de țesuturi animale și
 - 02 01 03 deșeurile de țesuturi vegetale
- Procesare - prelucrare produse alimentare:
 - 02 02 Deșeurile de la prepararea și procesarea cărnii, peștelui și altor alimente de origine animală
 - 02 03 Deșeurile de la prepararea și procesarea fructelor, legumelor, cerealelor, uleiurilor comestibile, pulberii de cacao, cafelei, ceaiului și tutunului; producerea conservelor; prepararea și fermentarea drojdiei și extractului de drojdie și melasei
 - 02 04 Deșeurile de la procesarea zahărului
 - 02 05 Deșeurile din industria produselor lactate
 - 02 06 Deșeurile din industria produselor de panificație și cofetărie
 - 02 07 Deșeurile de la producerea băuturilor alcoolice și nealcoolice (exceptând cafeaua, ceaiul și cacaoa)
- Comerț cu amănuntul - distribuție:
 - 16 03 06 deșeurile organice, altele decât cele specificate la 16 03 05
 - 20 01 08 deșeurile biodegradabile de la bucătării și cantine
 - 20 01 25 uleiuri și grăsimi comestibile
 - 20 03 01 deșeurile municipale amestecate
 - 20 03 02 deșeurile din piețe
- Restaurante/unități de alimentație publică (servicii alimentare) - consum
 - 20 01 08 deșeurile biodegradabile de la bucătării și cantine
 - 20 01 25 uleiuri și grăsimi comestibile
 - 20 03 01 deșeurile municipale amestecate

- Gospodării – consum:
 - 20 01 08 deșeuri biodegradabile de la bucătării și cantine
 - 20 01 25 uleiuri și grăsimi comestibile
 - 20 03 01 deșeuri municipale amestecate

Atribuirea deșeurilor alimentare diferitelor etape ale lanțului de aprovizionare cu alimente (conform Anexei I- Decizia delegată (UE) 2019/1597) este prezentată în tabelul 4-1

Tabel 4-1 Cantități de deșeuri alimentare generate pe sectoare de activitate (tone) în perioada 2020-2022

Sector din lanțul alimentar	Sector de activitate	Diviziuni CAEN	Deșeuri alimentare generate (tone/an)		
			2020	2021	2022
Producție primară	Agricultură și vânătoare Silvicultură și exploatare forestieră Pescuit și acvacultură	01-03	75.8762,8	76.7867,9	69.9204,9
Procesare	Industria alimentară Fabricarea băuturilor	10-11	258.420,6	200.979,6	291.426,7
Distribuție	Comerț cu ridicata Comerț cu amănuntul	46-47	39.038,9	36.085,0	41.199,9
Consum (alimentație publică)	Hoteluri Restaurante	55-56	485.819,3	589.210,5	543.190,9
Consum (gospodării)	-	-	1.659.007	1.797.912	1.877.121
TOTAL			3.201.048,5	3.392.055,0	3.452.143,4

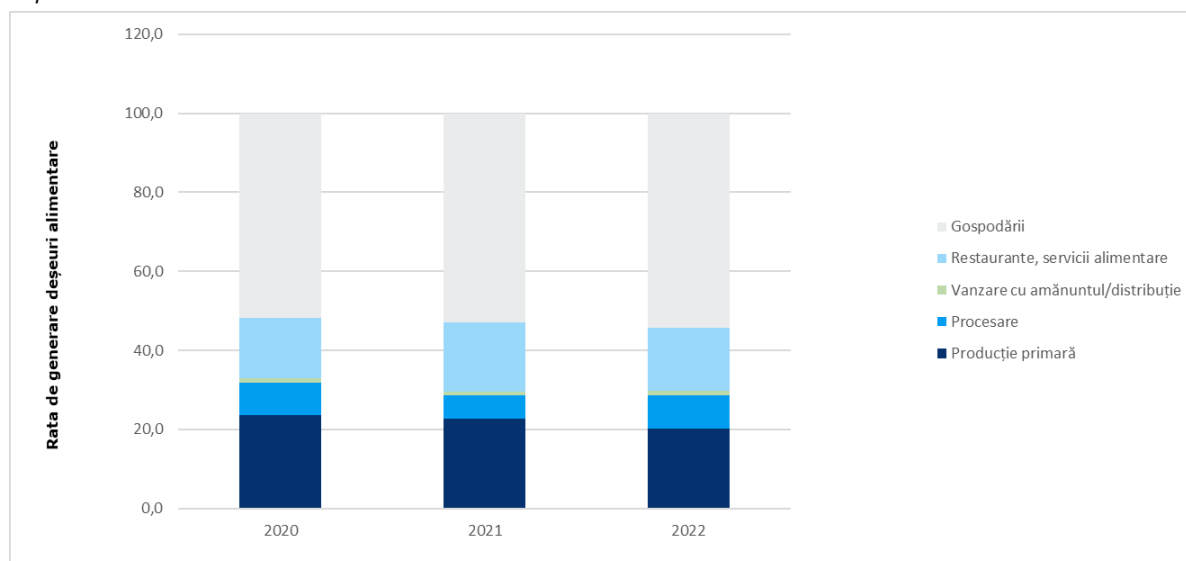
Sursa: ANMAP

Conform datelor ANMAP în perioada 2020-2022 cantitățile de deșeuri alimentare generate au crescut cu 7,8% de la 3,20 mil. tone în 2020 la 3,45 mil. tone la nivelul anului 2022.

În privința ratelor de generare, cele mai multe deșeuri alimentare sunt generate la nivelul gospodăriilor (consum) între 52-54% din total cantități generate anual. O pondere consistentă dar mai scăzută este identificată la nivelul sectorului de producție primară (în special agricultură) cu o rată de generare de 20-23% și în sectorul de servicii alimentare (consum) 15-17% din totalul cantităților înregistrate anual. Sectorul de preparare și procesare alimente generează cantități mai mici ce reprezintă 6-8%.

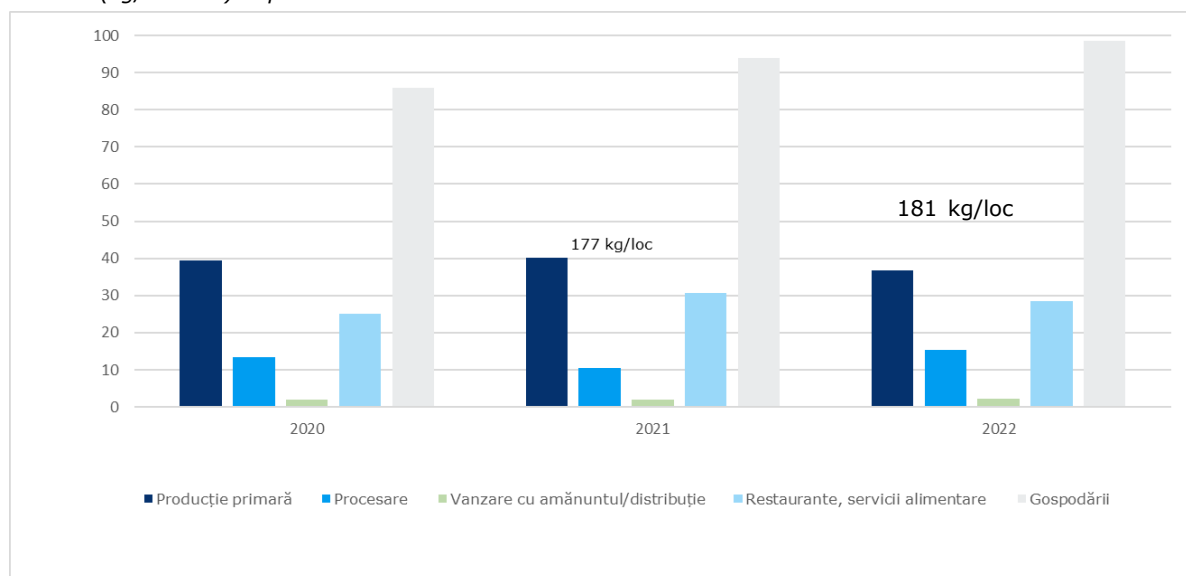
Cantitățile de deșeuri alimentare raportate pe kilogram/locuitor au crescut de la 166 kg/locuitor în 2020 la 177 kg/locuitor în 2021 și 181 kg/locuitor în 2022. Sectorul de consum în special gospodăriile înregistrează valori în creștere de la 86 la 99 kg/locuitor. Producția primară generează o cantitate de deșeuri alimentare de 39-40 kg/locuitor (2020-2021) urmând o ușoară scădere spre finele perioadei de raportare de 37 kg/locuitor. În sectorul de servicii alimentare (consum) cantitățile fluctuează de la 25 kg/locuitor (2020) la 31 kg/locuitor (2021) și 29 kg/locuitor (2022). Sectorul de distribuție (vânzare cu amănuntul) generează cele mai mici rate de deșeuri alimentare de aproximativ 2 kg/locuitor.

Figura 4-1 Rata de generare deșeuri alimentare pe lanțul alimentar – producție, procesare, distribuție și consum în perioada 2020-2022

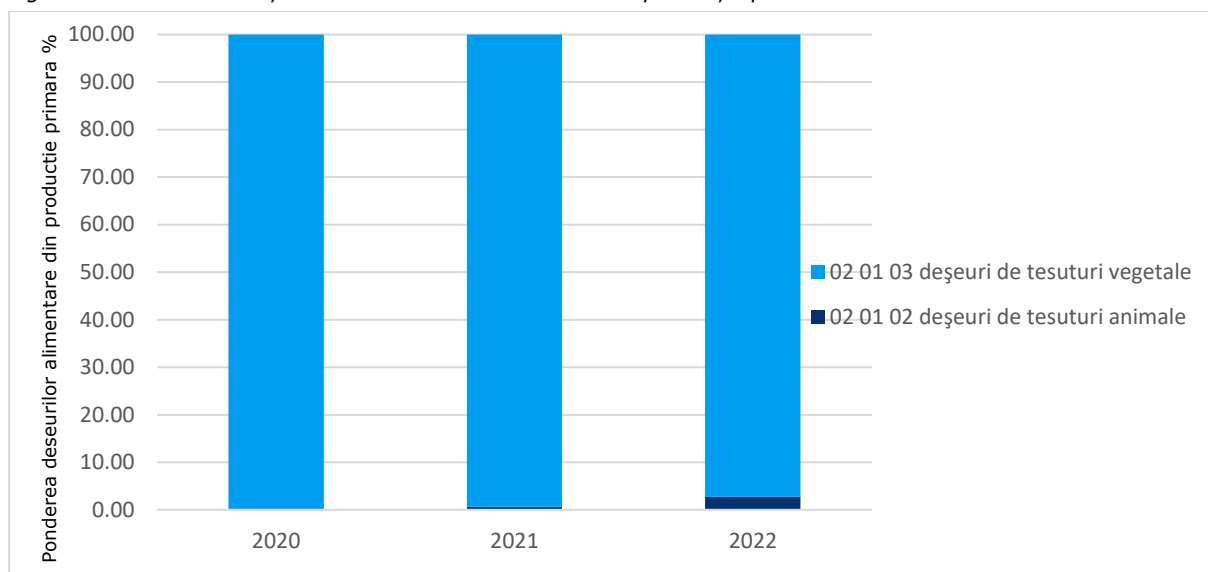
Sursa: ANMAP

Figura 4-2 Cantități de deșeuri alimentare generate pe lanțul alimentar – producție, procesare, distribuție și consum (kg/locuitor) în perioada 2020-2022

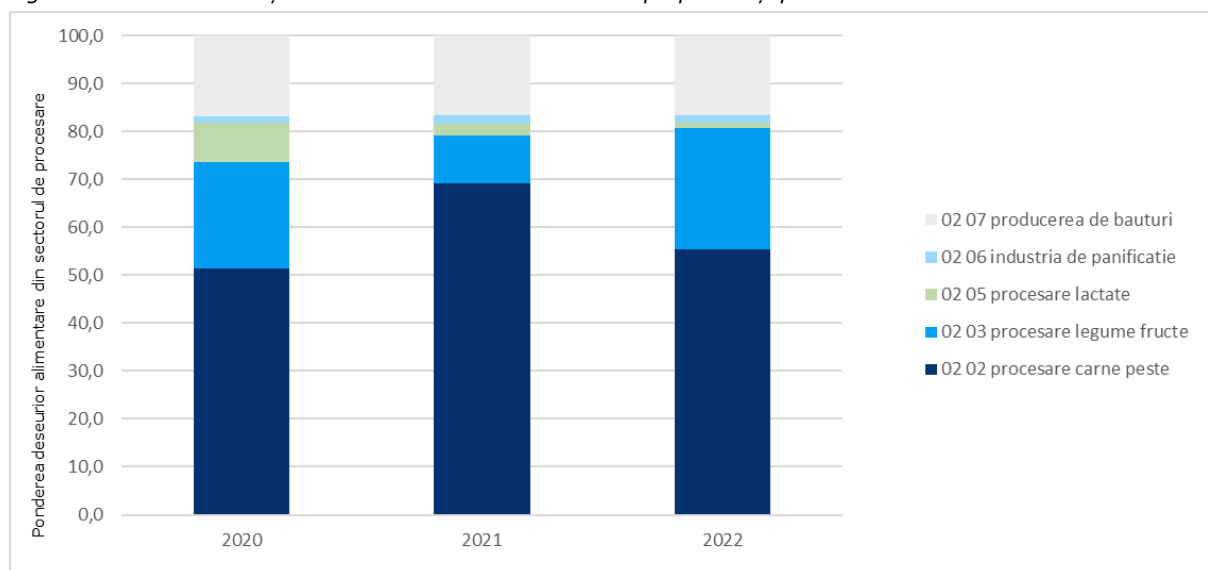
Sursa: ANMAP

Figura 4-3 Ponderea deșeurilor alimentare din sectorul de producție primară

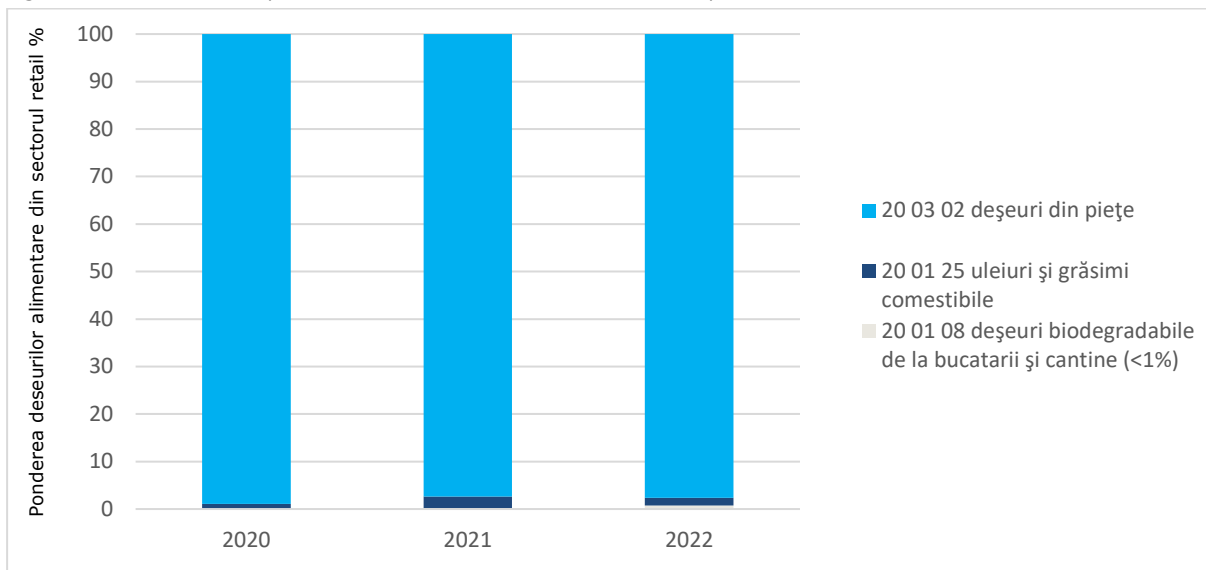
Sursa: ANMAP

Figura 4-4 Ponderea deșeurilor alimentare din sectorul de preparare și procesare alimente

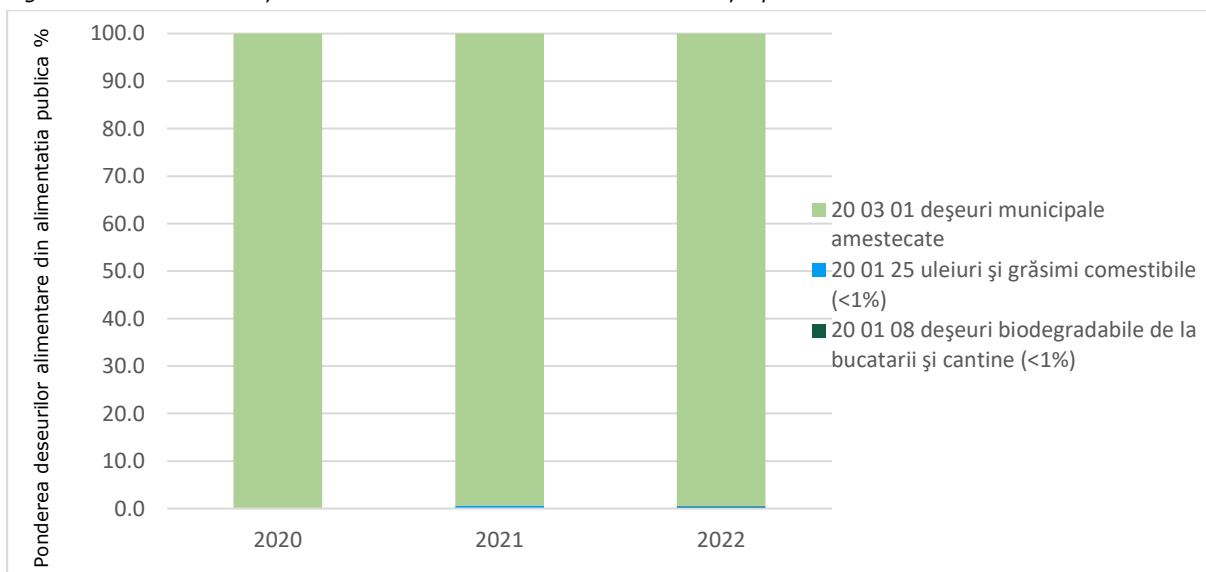
Sursa: ANMAP

Figura 4-5 Ponderea deșeurilor alimentare din sectorul de comerț cu amănuntul

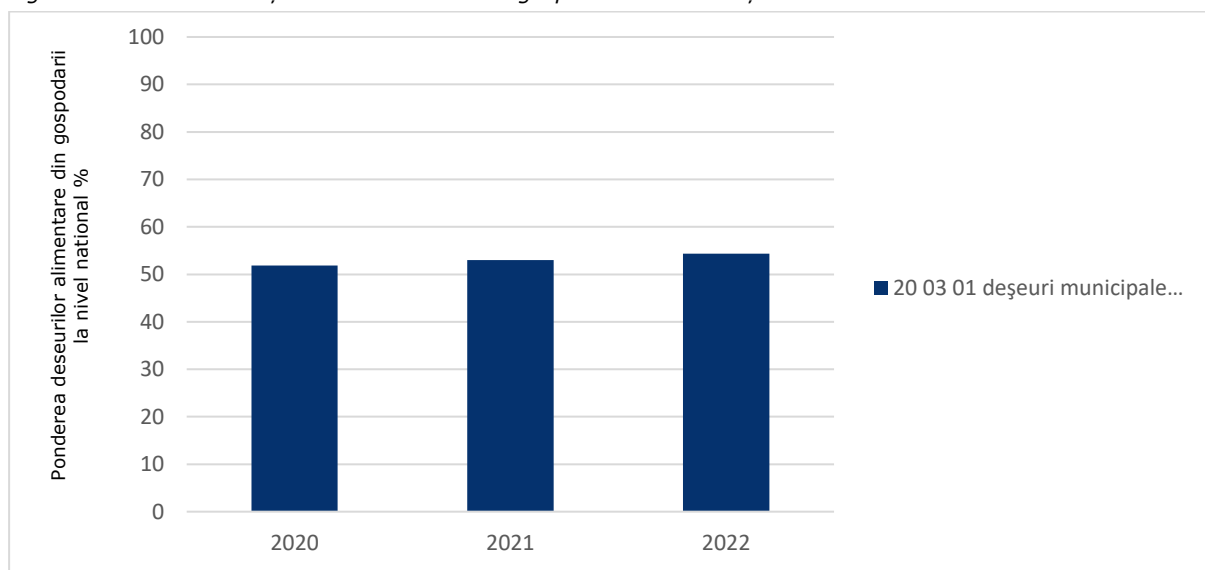
Sursa: ANMAP

Figura 4-6 Ponderea deșeurilor alimentare din sectorul de alimentație publică

Sursa: ANMAP

Figura 4-7 Ponderea deșeurilor alimentare din gospodării la nivel național

Sursa: ANMAP

În sectorul de producție primară majoritatea deșeurilor asimilate sectorului alimentar sunt deșeurile vegetale (97-99%) în timp ce deșeurile de țesuturi animale reprezintă un procent nesemnificativ dar în creștere (de la 1298 tone în 2020 la 19224 tone în 2022).

Prepararea și procesarea cărnii, peștelui și altor alimente de origine animală generează cele mai multe deșeuri (>50%) din sectorul de procesare alimente. Cantitățile generate au crescut anual de la 132 mii tone (2020) la 138 mii tone (2021) și 161 mii tone (2022). Industria alimentară de procesare fructe, legume, cereale în care este inclus și tutunul generează anual 60-70 mii tone (22-25%), fiind urmată ca pondere de industria băuturilor alcoolice și non alcoolice 16-17% din total deșeuri din industria de procesare alimente. Cele mai mici cantități de deșeuri raportate provin din procesarea lactatelor și industria de panificație.

Sectorul de distribuție (comerț cu ridicata/comerț cu amănuntul) generează cele mai mici cantități de deșeuri din lanțul alimentar de aproximativ 1%. Cea mai mare parte din aceste deșeuri sunt reprezentate de deșeurile din piețe 38-40 mii tone/an din categoria deșeuri menajere și asimilabile (cod 20 03 02).

Pe lanțul alimentar consumul de alimente raportat la restaurante și unități de alimentație publică similare generează în medie 54 mii tone de deșeuri alimentare anual ce reprezintă aproximativ 16% din totalul cantităților raportate. Cea mai mare pondere este reprezentată de deșeurile alimentare incluse în categoria 20 03 01 deșeuri municipale amestecate (99%). Pentru codurile de deșeuri 20 01 25 uleiuri și grăsimi comestibile și 20 01 08 deșeuri biodegradabile de la bucătării și cantine s-au raportat cantități mici ce reprezintă <1% din acest sector.

Consumul de alimente la nivel de gospodării generează cele mai multe deșeuri alimentare, care află în creștere de la un an la altul de la 1,65 mil. tone/2021 la 1,79 mil. tone/2022 și 1.87 mil. tone/2022. Deșeurile alimentare din gospodării sunt asimilate cu deșeuri

municipale amestecate (cod 20 03 01) și reprezintă peste 50% din total cantităților de deșeuri alimentare generate anual.

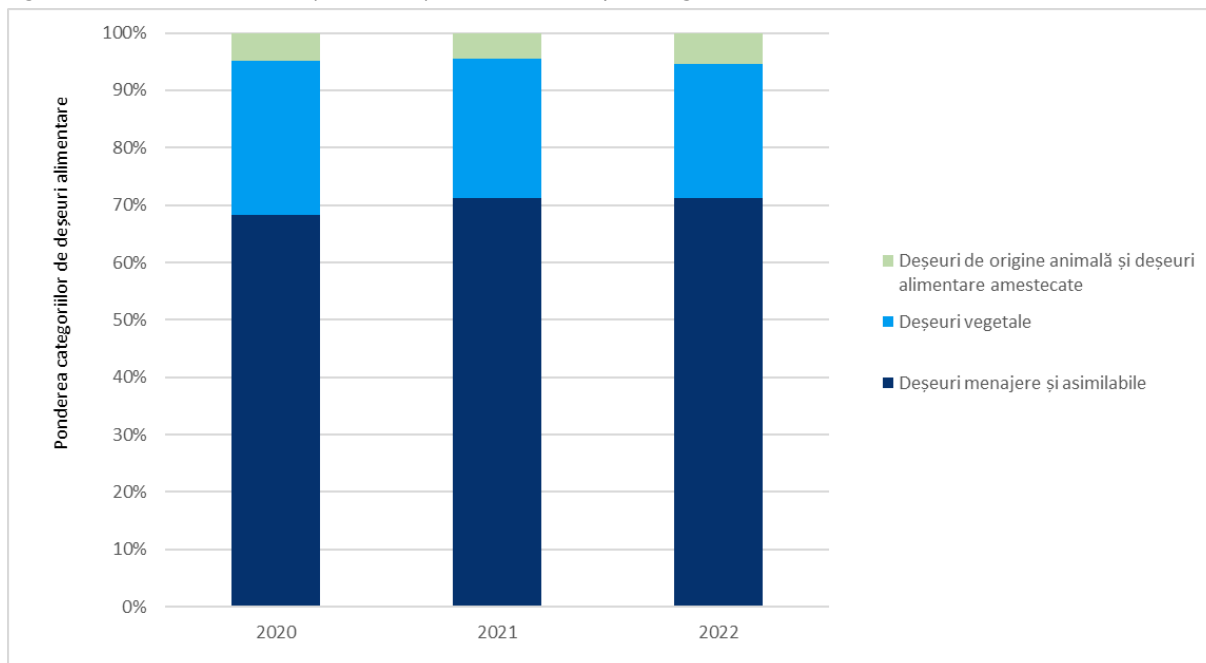
Tabel 4-2 Cantități de deșeuri alimentare generate (tone) în perioada 2020-2021 (conform Anexei 3, Tabelul 2 din Ghidul referitor la raportarea datelor privind deșeurile alimentare și prevenirea lor conform Deciziei de punere în aplicare (UE) 2019/2000 a Comisiei)

CATEGORII DE DEȘEURI ALIMENTARE	2020	2021	2022
Deșeuri animale și deșeuri alimentare amestecate	tone/an		
02 01 02 deșeuri de țesuturi animale	1.268,8	4.984,3	19.224,2
02 02 01 nămoluri de la spălare și curățare	67,5	24,5	148,1
02 02 02 deșeuri de țesuturi animale	44.669,7	49.136,6	58.264,3
02 02 03 materii care nu se pretează consumului sau procesării	87.976,8	89.669,5	102.822,0
02 05 01 materii care nu se pretează consumului sau procesării	21.238,3	5.202,0	3.829,5
20 01 08 deșeuri biodegradabile de la bucătării și cantine	151,7	464,1	2.015,3
20 01 25 uleiuri și grăsimi comestibile	838,5	4.031,5	1.943,6
Sub Total	156.211,3	153.512,5	18.8246,8
Deșeuri vegetale	2020	2021	2022
	tone/an		
02 01 03 deșeuri de țesuturi vegetale	757.494,0	762.883,5	679.980,7
02 03 01 nămoluri de la spălare, curățare, decojire, centrifugare și separare	13.128,4	12.670,9	16.346,7
02 03 04 materii care nu se pretează consumului sau procesării	44.406,2	7.455,6	57.250,9
02 06 01 materii care nu se pretează consumului sau procesării	3.081,9	3.416,9	4.454,4
02 07 01 deșeuri de la spălarea, curățarea și prelucrarea mecanică a materiei prime	39.175,2	30.395,7	41.195,6
02 07 02 deșeuri de la distilarea băuturilor alcoolice	2.189,5	1.806,4	1.846,3
02 07 04 materii care nu se pretează consumului sau procesării	2.487,0	1.201,5	5.268,9
Sub Total	86.1962,2	81.9830,5	80.6343,6
Deșeuri menajere și asimilabile	2020	2021	2022
	tone/an		
20 03 01 deșeuri municipale amestecate (gospodării)	1.659.007,0	1.797.912,0	1.877.121,0
20 03 01 deșeuri municipale amestecate (asimilabile din comerț, industrie, instituții)	48.5245,0	585670,0	540.195,0
20 03 02 deșeuri din piețe	38.623,0	35130,0	40.237,0
Sub Total	2.182.875,0	2.418.712,0	2.457.553,0
TOTAL GENERAL	3.201.048,5	3.392.055,0	3.452.143,4

Sursa: ANMAP

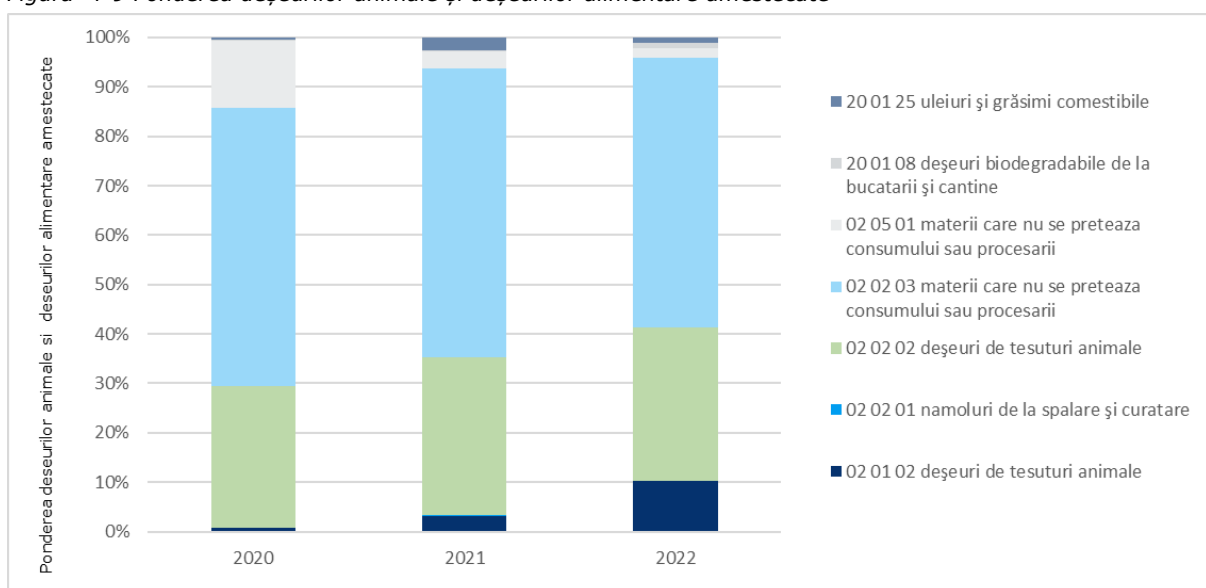
Conform tabelului 4-2 ponderea deșeurilor menajere și asimilabile este de 68-71% din totalul deșeurilor alimentare generate. Cantitățile raportate în perioada 2020-2022 sunt în creștere de la 2,18 mil. tone/an la 2.45 mil. tone/an. În privința deșeurilor alimentare acestea reprezintă aproximativ 24-25% din totalul generat, însă cantitățile anuale sunt în scădere de la 861 mii tone în 2020 la 806 mii tone în 2022.

Figura 4-8 Ponderea cantităților de deșeuri alimentare pe categorii

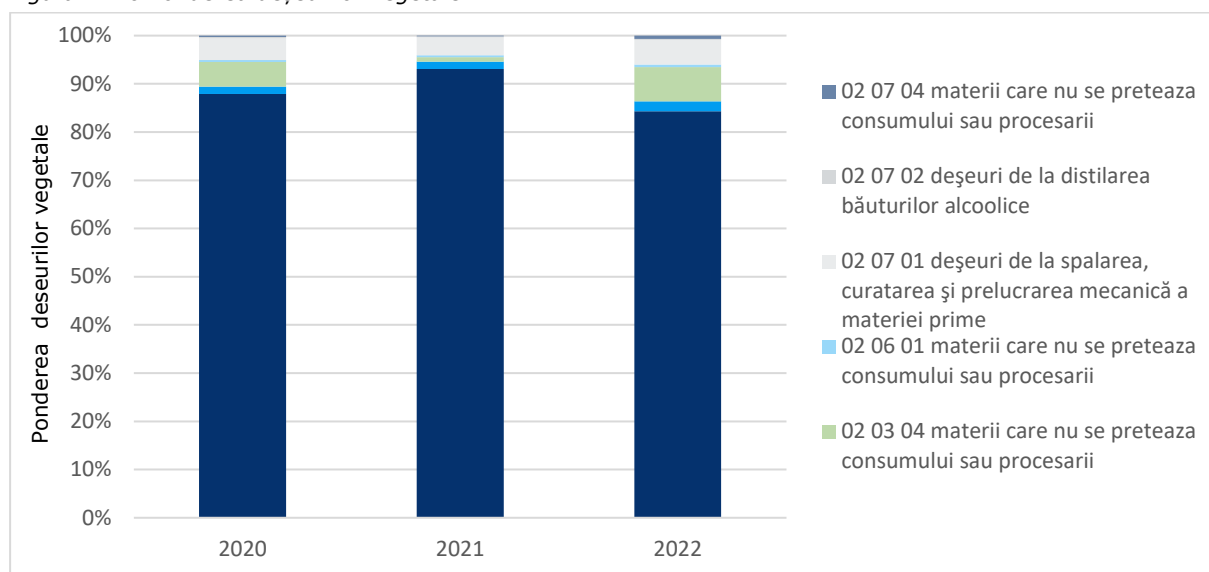
Sursa: ANMAP

Figura 4-9 Ponderea deșeurilor animale și deșeurilor alimentare amestecate

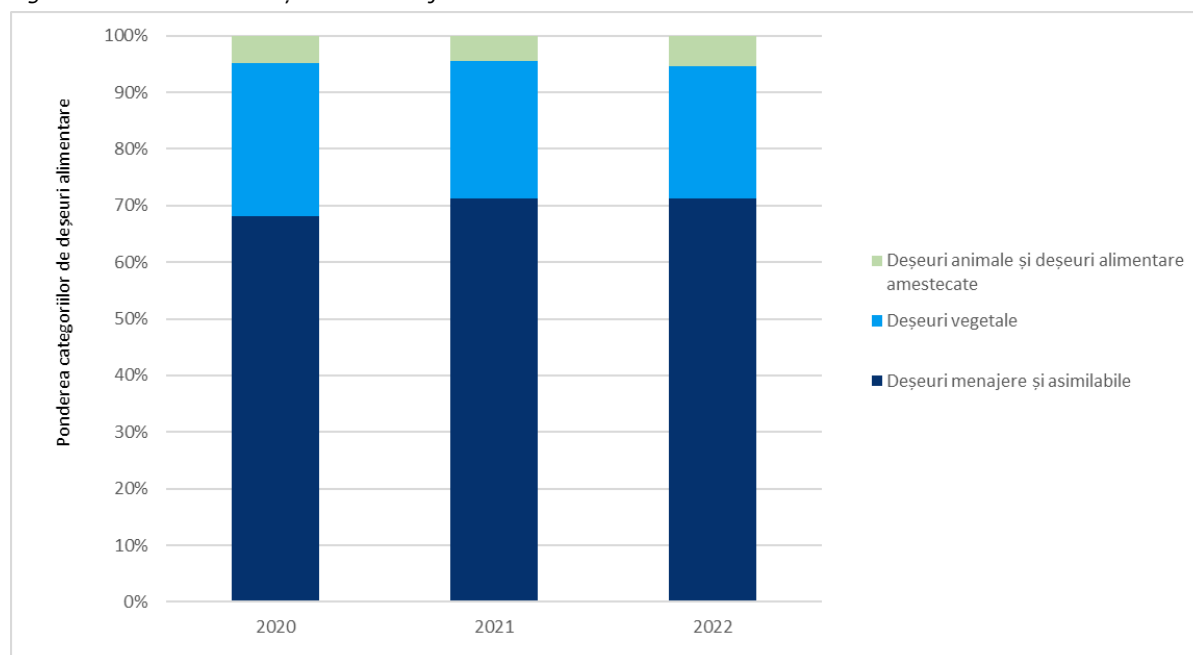
Sursa: ANMAP

Figura 4-10 Ponderea deșeurilor vegetale

Sursa: ANMAP

Figura 4-11 Ponderea deșeurilor menajere și similare

Sursa: ANMAP

➤ Colectarea deșeurilor alimentare

Deșeurile alimentare sunt colectate la nivelul fiecărei etape a lanțului de aprovizionare cu alimente (Food Supply Chain) (generatori non-casnici: producție primară, procesare, distribuție și alimentație publică și generatori casnici: gospodării) și sunt transportate de operatori autorizați la instalațiile de tratare, reciclare, valorificare și/sau eliminare, conform reglementărilor de mediu.

Autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale

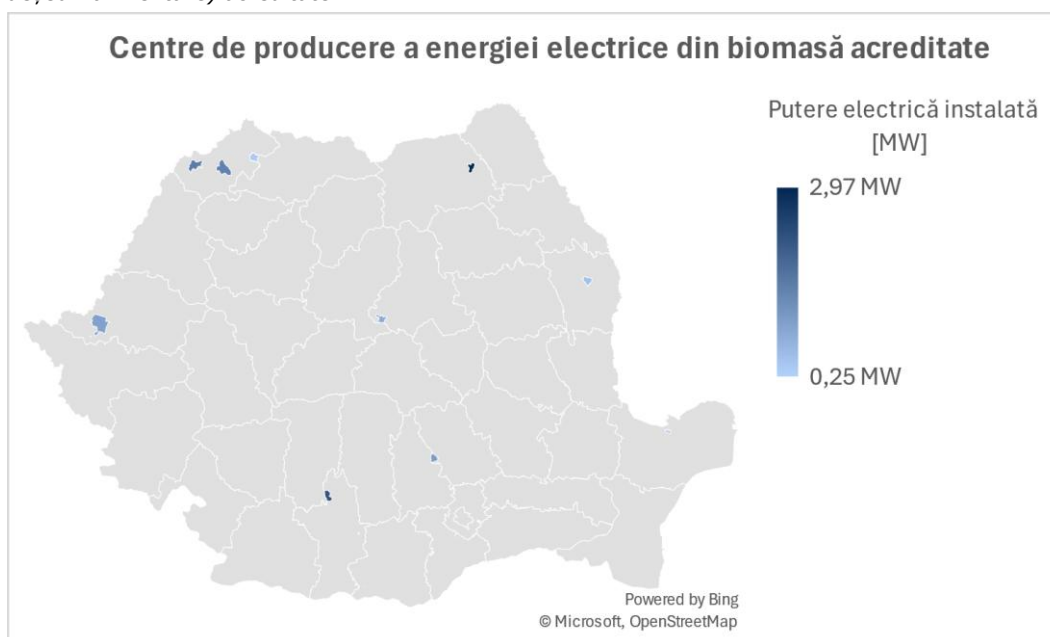
municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora trebuie să organizeze colectarea separată și reciclarea la sursă a biodeșeurilor sau colectarea separată a acestora fără a le amesteca cu alte tipuri de deșeuri. (în conformitate cu art.33(1) din OUG 92/2021)

În prezent, deșeurile alimentare din sectorul de alimentație publică și gospodării sunt colectate preponderent în amestec (cod 20 03 01- deșeuri municipale amestecate)

Deșeurile alimentare pot fi valorificate energetic în instalațiile de fermentare anaerobă prin producerea de biogaz și de digestat sau în incineratoare.

La nivel național sunt 13 instalații pentru producerea biogazului provenit din biomasă (inclusiv deșeuri alimentare) care produc energie electrică (14,7740 MW putere electrică instalată) și sunt acreditate de către A.N.R.E. (Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei) pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi.

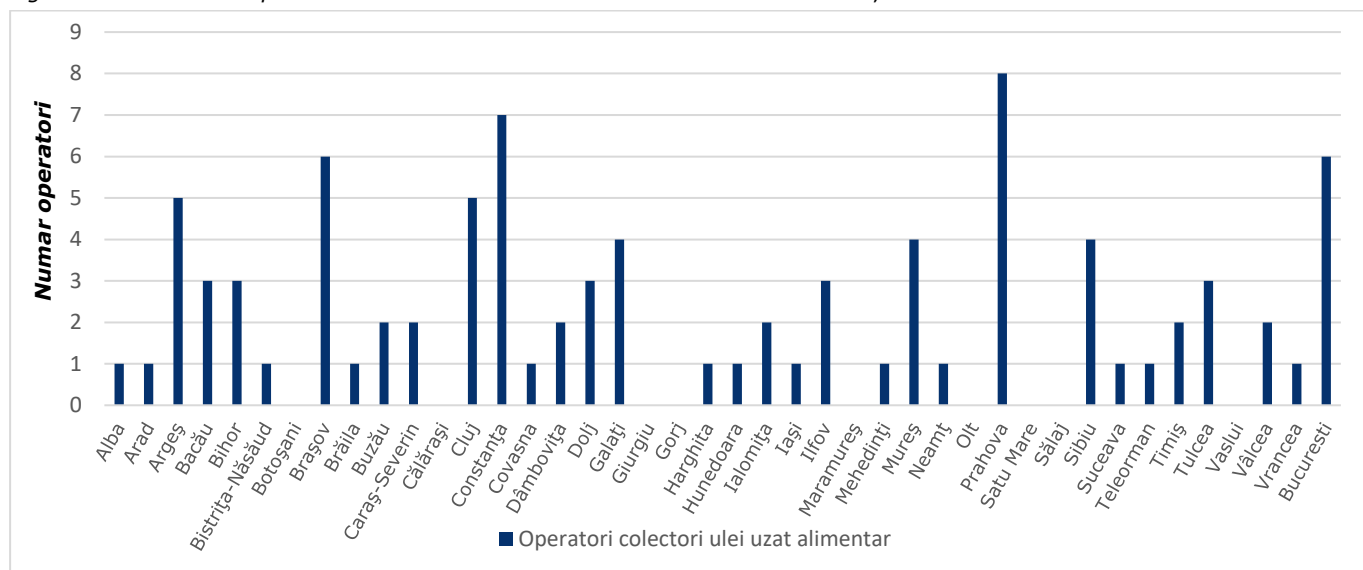
Figura 4-12 Centre de producere a energiei electrice din biomasă (inclusiv deșeuri alimentare) acreditate

Uleiurile uzate alimentare

Uleiurile uzate alimentare sunt colectate de un număr de 89 de operatori autorizați la nivel național (figura 4-16). Conform datelor prezentate de ANMAP în nouă județe (Botoșani, Călărași, Giurgiu, Gorj, Maramureș, Olt, Satu Mare, Sălaj și Vaslui) nu există operatori înregistrați pentru colectarea uleiurilor uzate alimentare.

Figura 4-13 Numărul operatorilor care colectează ulei uzat alimentară la nivel național

Sursa ANMAP, 2024

• Gestionarea deșeurilor alimentare

Cantitățile de uleiuri și grăsimi comestibile colectate (cod 20 01 25) au crescut consistent cu aproape 81.7% din 2020 (12.7 mii tone) în 2022 (23.2 mii tone). O mare parte din aceste cantități (97%-2020, 96%-2021, 87%-2022) au fost valorificate/recuperate sau exportate și doar foarte puține au fost eliminate prin incinerare (tabel4-3). Se remarcă o creștere semnificativă a cantităților exportate de la 7,2 mii tone în 2020 la 19,9 mii tone în 2022 și simultan o scădere a cantităților valorificate la nivel național (în anul 2022 s-au valorificat doar 245,9 tone).

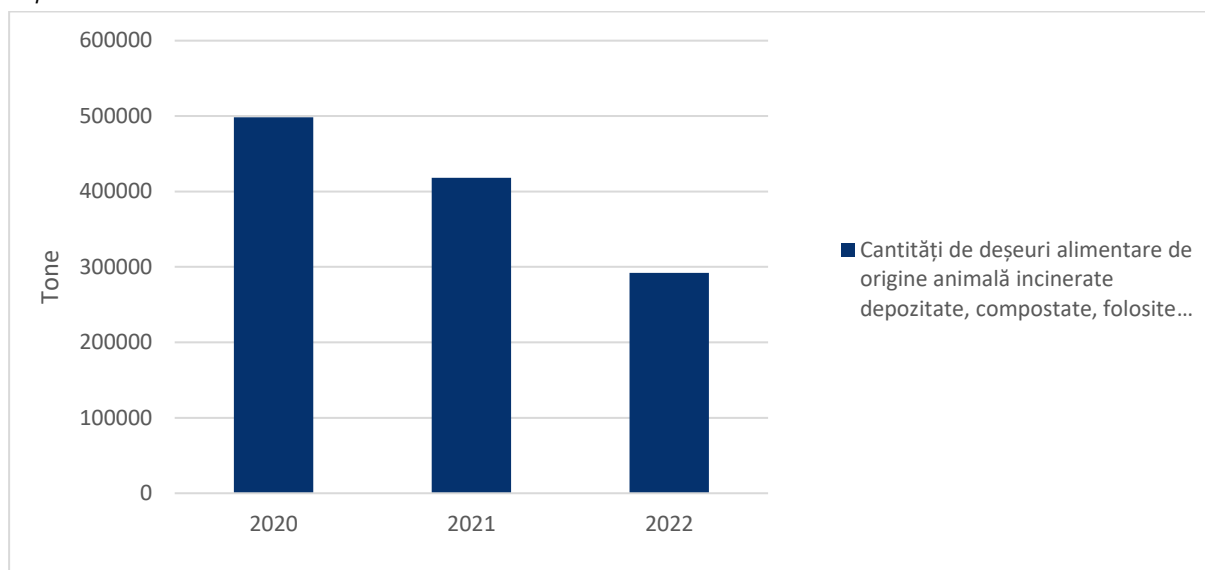
Tabel 4-3 Cantități de ulei uzat alimentară generate și valorificate/eliminate

Anul	Cantități generate (tone)	Cantități valorificate/ recuperate (tone)	Cantități exportate (tone)	Cantități eliminate prin incinerare (tone)
2020	12.778,19	5192,68	7.215,78	23,67
2021	18.156,25	8683,20	8.756,40	19,04
2022	23.226,22	245,90	19.988,50	8,70
TOTAL	54.160,65	14.121,78	35.960.68	51,41

Sursa ANMAP

Cantitățile de deșeuri alimentare de origine animală valorificate și eliminate sunt în scădere pentru perioada de raportare de la 498 mii tone în 2020 la aproximativ 292 mii tone în 2022.

Figura 4-14 Cantități de deșeuri alimentare de origine animală valorificate și eliminate (tone/an) în perioada 2020-2022

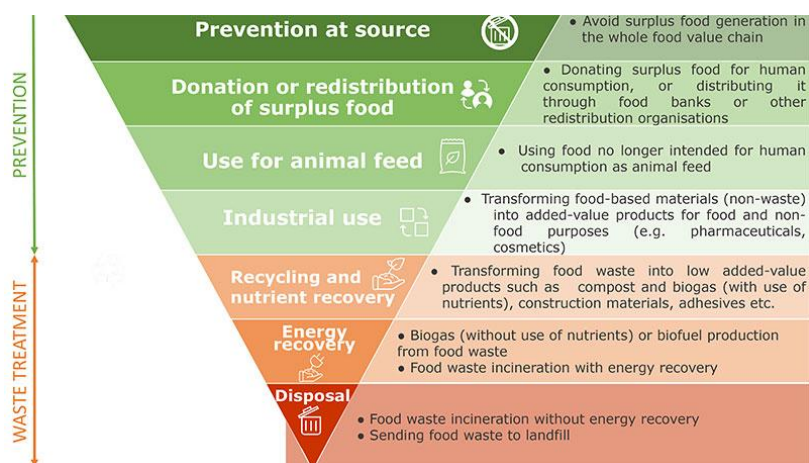

Sursa ANMAP - ANSVSA

Operatorii autorizați raportează anual cantitățile de deșeuri gestionate autorităților pentru protecția mediului, asigurând astfel transparența și monitorizarea procesului de gestionare a deșeurilor.

În privința prevenției generării deșeurilor alimentare a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 51/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 217/2016, modificată de Hotărârea Guvernului nr. 955/2004. Hotărârea prevede măsurile pe care operatorii economici trebuie să le adopte pentru a preveni risipa alimentară. Prin risipă alimentară se înțelege situația în urma căreia alimentele ies din circuitul consumului uman din pricina degradării și sunt distruse, conform legislației în vigoare.

Figura 4-15 Ierarhie pentru prioritizarea opțiunilor de gestionare a surplusului alimentar, a subproduselor provenite din procesarea alimentelor și a deșeurilor alimentare (De Laurentiis si colab., 2024, actualizare după Sanchez Lopez si colab., 2000)

Conform Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare înainte de a dispune neutralizarea deșeurilor alimentare generate, operatorii economici sunt obligați să implementeze cel puțin două

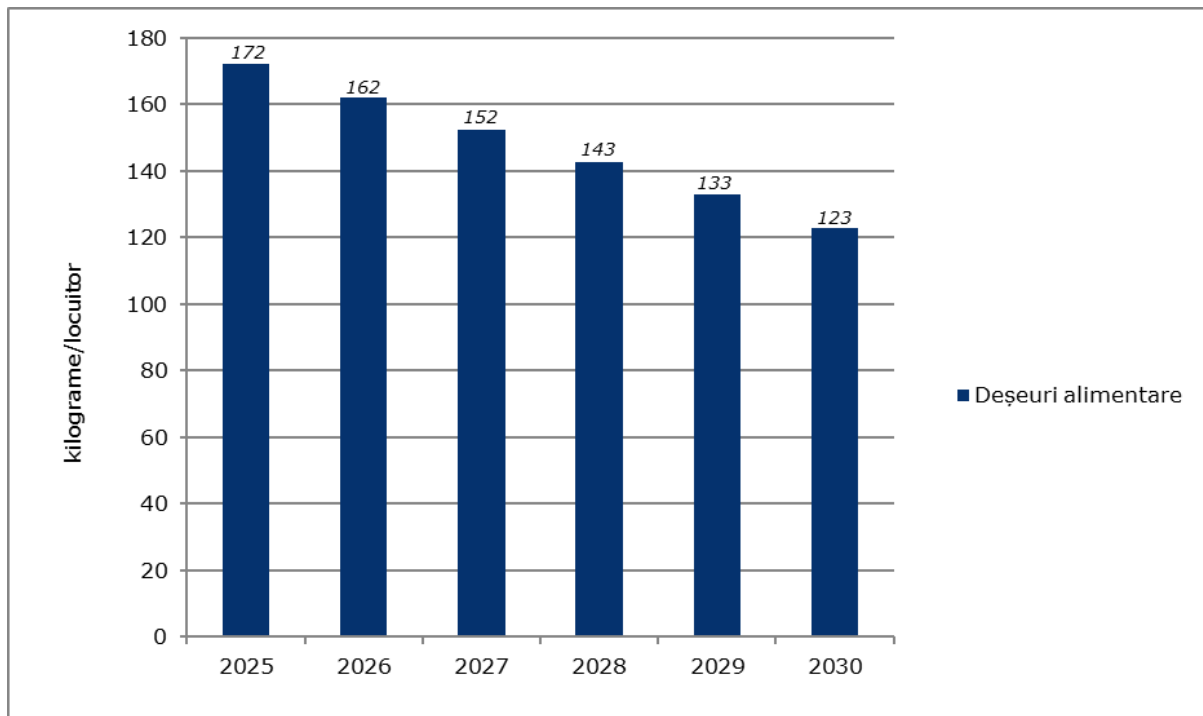
măsuri, acțiuni de prevenire și reducere a risipei de alimente prevăzute în Normele metodologice de aplicare a legii.

4.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții

Pentru perioada de **planificare 2025–2030**, proiectarea cantităților de **deșeuri alimentare generate** se face pe baza datelor statistice anterioare, a tendințelor de consum și a obiectivelor europene privind economia circulară și reducerea risipei alimentare.

În ceea ce privește cantitățile de deșeuri alimentare generate pe cap de locuitor, din graficul de mai jos se poate observa o scădere de la 172 kg/locuitor în anul 2025 la 123kg/locuitor în anul 2030.

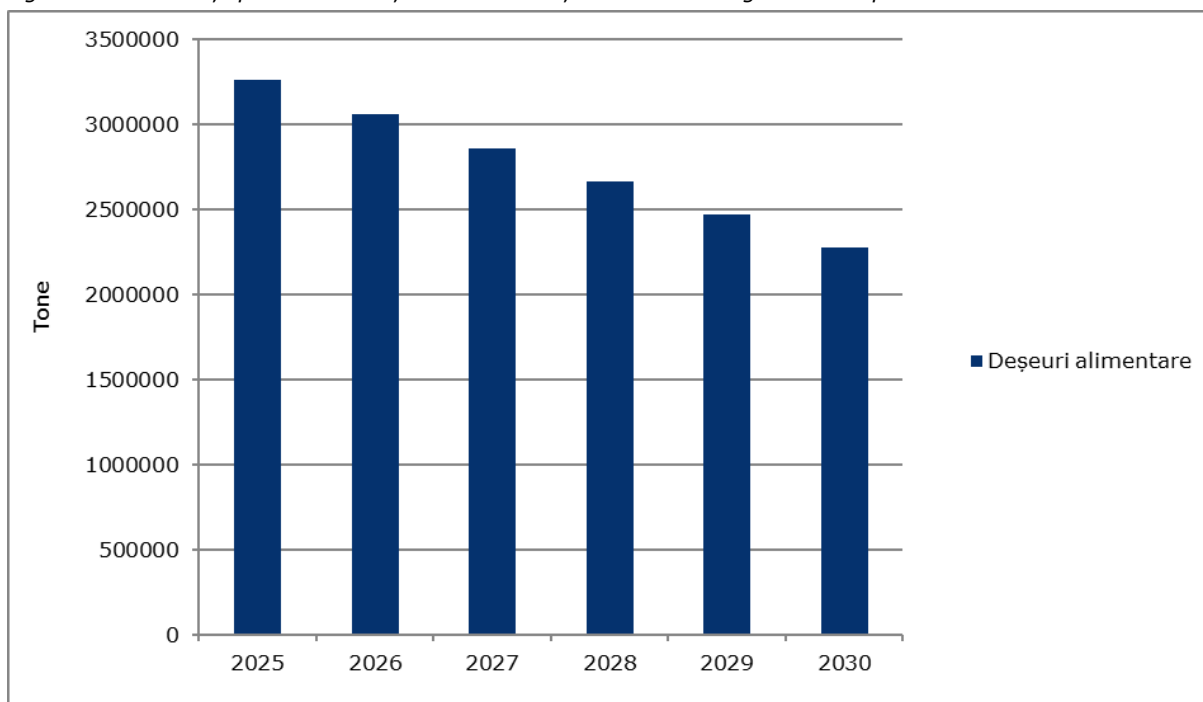
Figura 4-16 Proiecții privind cantitățile de deșeuri alimentare (kilogram/locuitor) generate în perioada 2025-2030

Sursa: prelucrare date MMAP

Coroborând proiecția cantităților de deșeuri alimentare generate pe cap de locuitor cu prognoza populației, putem observa din graficul următor tendința descrescătoare a cantităților de deșeuri alimentare generate în perioada 2025 – 2030 de la peste 3 mil de tone în 2025 la aprox. 2,5 mil tone în 2030

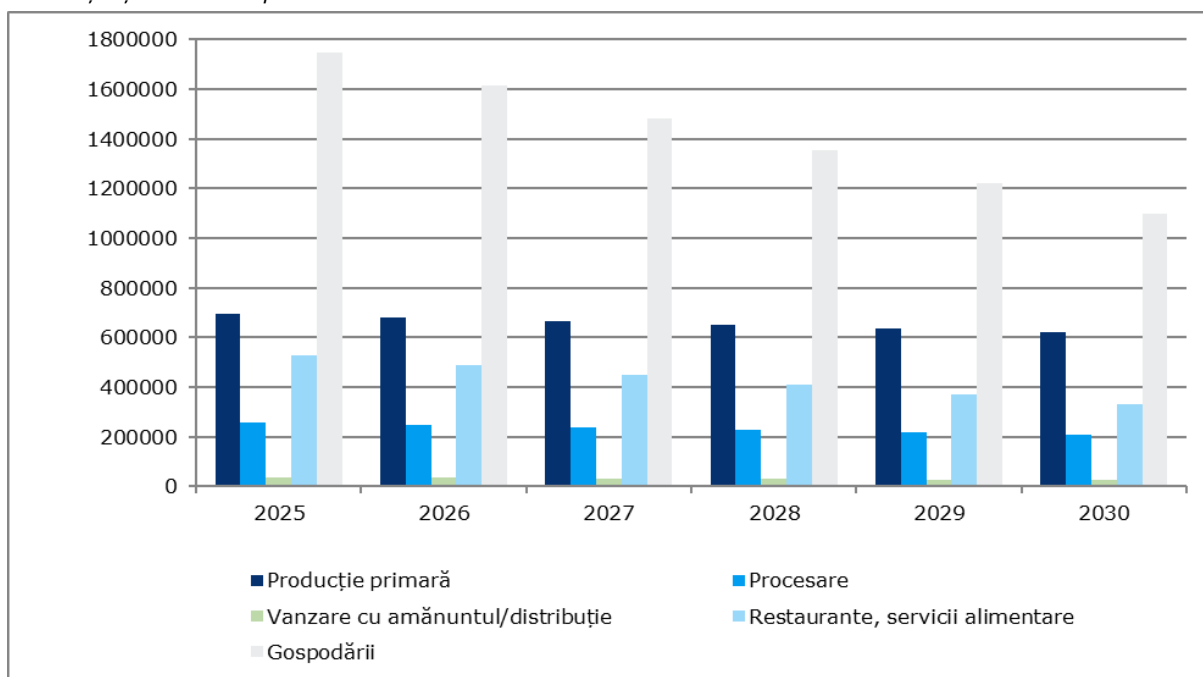
Figura 4-17 Proiecții privind cantitățile totale de deșeuri alimentare generate în perioada 2025-2030

Sursa: prelucrare date MMAP

Proiecțiile privind cantitățile de deșeuri alimentare generate detaliate pe lanțul alimentar – producție, procesare, distribuție și consum în perioada 2025-2030 se regasesc în figura 4-18.

Figura 4-18 Proiecții privind cantitățile de deșeuri alimentare generate pe lanțul alimentar – producție, procesare, distribuție și consum în perioada 2025-2030

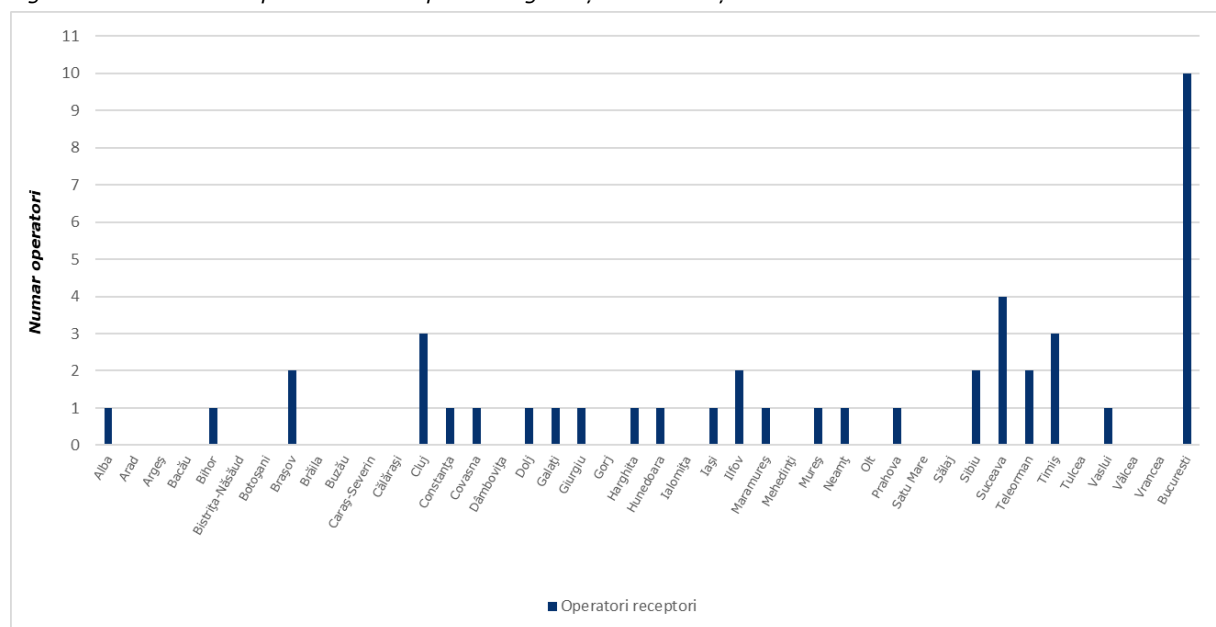
Sursa: prelucrare date MMAP

Măsurile de prevenire pentru diminuarea risipei alimentare se adresează operatorilor economici din cadrul fiecărui sector al lanțului agroalimentar: producție primară, prelucrare/procesare, depozitare, distribuție, comercializare și sectorul de industrie hotelieră și al serviciilor de alimentație publică și sunt prezentate în tabelul de la cap 21.4.1.

După implementarea măsurilor de prevenire și reducere a risipei alimentare operatorii economici din lanțul alimentar au obligația de a transfera cu titlu gratuit produsele către consumatorul final sau către operatorul receptor.

Operatorul receptor transferă cu titlu gratuit produsele alimentare, așa cum au fost recepționate de la operatorii economici sau sub formă de alimente gătite/preparate/ transformate, prin utilizarea acestor alimente în incinta cantinelor sociale sau a altor obiective de alimentație publică. La nivel național sunt autorizați 43 de operatori receptori (fig. 4-18)

Figura 4-19 Numărul operatorilor receptori înregistrați la nivel național

Sursa: prelucrare date MMAP

Unitățile de alimentație publică de tipul restaurante, restaurante cu autoservire, cofetării, patiserii, plăcintării, simigerii, covrigării, case de comenzi, cantine-restaurant și altele asemenea transferă cu titlu gratuit alimente gătite/preparate/ transformate către operatorii receptori și către consumatorii finali.

Este interzis transferul cu titlu gratuit al produselor alimentare după data-limită de consum. În situația în care operatorii receptori nu reușesc să transfere cu titlu gratuit produsele agroalimentare până la data-limită de consum, se aplică o serie de măsuri:

- direcționarea produselor agroalimentare devenite improprie consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în compost

- direcționarea produselor agroalimentare devenite improprie consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în biogaz
- dirijarea subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman către o unitate de procesare autorizată în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.069/2009 și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011
- eliminarea și utilizarea subproduselor de origine animală și a produselor derivate (materiale de categoria 3), Potrivit Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 și Regulamentului (UE) nr. 142/2011, prin:
 - incinerare (ca deșeuri)
 - co-incinerare (ca deșeuri)
 - eliminare la depozit de deșeuri autorizat, în urma prelucrării
 - prelucrare pentru producere furaje pentru animale de fermă, furaje pentru animale pentru blană, fabricare hrană pentru animale de companie, fabricare îngrășăminte organice sau amelioratori de sol
 - utilizat pentru producerea hranei neprelucrate pentru animale de companie
 - transformat în compost sau biogaz
 - utilizat în calitate de combustibil pentru combustie
- aplicat pe soluri fără prelucrare, în cazul laptelui crud, al colostrului și al produselor derivate din acestea

Înainte de a dispune neutralizarea deșeurilor generate, este obligatorie implementarea a cel puțin două măsuri, acțiuni de prevenire și reducere a risipei de alimente.

Autoritățile publice cu atribuții de reglementare și control în domeniul agroalimentar desfășoară acțiuni de informare și educare a consumatorilor finali cu privire la prevenirea și diminuarea risipei alimentare prin campanii de informare media, campanii de informare în școli, campanii online, organizarea de seminare, conferințe, forumuri, organizarea de manifestări educative, de voluntariat, cu caracter social, tipărirea de materiale publicitare și de informare. Operatorii economici pot participa ca parteneri sau pot iniția acțiunile de informare și educare.

Începând cu anul 2026, operatorii economici din lanțul alimentar încarcă datele privind măsurile luate pentru risipa alimentară și cantitățile transferate în Platforma națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare.

4.4 Obiective și ținte

Modul de îndeplinire a obiectivelor privind gestionarea deșeurilor alimentare pentru perioada 2014-2024 este prezentat în Raportul privind analiza implementării PNGD cap. 2.1.1 .

Având în vedere efectele negative ale generării de deșeuri alimentare, România s.a angajat să ia măsuri pentru a promova prevenirea și reducerea acestora în conformitate cu Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, în special cu obiectivul acesteia de a reduce la jumătate deșeurile alimentare generate pe cap de locuitor în rețeaua de comerț cu amănuntul și la consumator și reducerea pierderilor de produse alimentare de-a lungul lanțurilor de producție și distribuție, inclusiv pierderile ulterioare recoltării până în 2030.(ODD12- ONU)

Menționăm și lucrările aflate în etapă finală privind revizuirea Directivei cadru deseuri D98/2008 în ceea ce privește fluxul deșeurilor alimentare. În cadrul propunerilor de revizuire se are în vedere stabilirea de obiective obligatorii din punct de vedere juridic pentru reducerea deșeurilor alimentare în etapa de prelucrare și producție și în cea a comerțului și distribuției.

Tabel 4-4 Obiective și ținte privind deșeurile alimentare pentru perioada 2025-2030

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ	Justificare
OBIECTIVE TEHNICE			
1	Reducerea deșeurilor alimentare în sectorul de producție primară	cu cel puțin 10% până în 2030	Deficiență identificată în situația existentă
2	Reducerea deșeurilor alimentare în procesarea și fabricarea alimentelor	cu cel puțin 20% până în 2030	Propunere de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile COM/2023/420 final; Poziția Comisiei de Mediu din Parlamentul European cu privire la propunerea de revizuire a Directivei-cadru privind deșeurile
3	Reducerea deșeurilor alimentare cu în comerțul cu amănuntul, restaurante, servicii alimentare și gospodării	cu cel puțin 40% până în 2030	Propunere de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile COM/2023/420 final; Poziția Comisiei de Mediu din Parlamentul European cu privire la propunerea de revizuire a Directivei-cadru privind deșeurile
4	Încurajarea utilizării în agricultură a compostului / digestatului rezultat de la tratarea biodeșeurilor	Creșterea utilizării compostului/digestatului cu 30% până în 2030	Deficiență identificată în situația existentă
OBIECTIVE LEGISLATIVE ȘI DE REGLEMENTARE			
5	Prevederi legislative privind utilizarea compostului/digestatului rezultat de la tratarea biodeșeurilor	2026	Deficiență identificată în situația existentă

4.5 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor alimentare

Tabel 4-5 Măsuri privind gestionarea deșeurilor alimentare

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE					
1	Reducerea deșeurilor alimentare în sectorul de producție primară	cu cel puțin 10%	1.1 Elaborare Ghid privind prevenirea și reducerea pierderilor produselor vegetale după recoltare	2026	MADR

		până în 2030	1.2 Implementarea măsurilor de prevenire și reducere a pierderilor produselor vegetale după recoltare	Permanent (după elaborarea ghidului tehnic)	Operator economic
2	Reducerea deșeurilor alimentare în procesarea și fabricarea alimentelor	cu cel puțin 20% până în 2030	2.1 Implementarea măsurilor de prevenire și reducere a risipei alimentare	Permanent	Operatorii economici din sectorul agroalimentar conform prevederilor Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare
			2.2 Raportarea de către operatorii economici a datelor privind risipa alimentară	Permanent	MADR
			2.3 Conștientizarea consumatorilor finali cu privire la prevenirea și diminuarea risipei alimentare	Permanent	MADR ANSVSA
			2.4 Elaborarea Strategiei Naționale pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare	2026	MMAP MADR ANSVSA ANPC MS MF
3	Reducerea deșeurilor alimentare cu în comerțul cu amănuntul, restaurante, servicii alimentare și gospodării	cu cel puțin 40% până în 2030	3.1 Implementarea măsurilor de prevenire și reducere a risipei alimentare	Permanent	Operatorii economici din sectorul agroalimentar conform prevederilor Legii nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare
			3.2 Raportarea de către operatorii economici a datelor privind risipa alimentară	Permanent	MADR
			3.3 Conștientizarea consumatorilor finali cu privire la prevenirea și diminuarea risipei alimentare	Permanent	MADR ANSVSA
			3.4 Elaborarea Strategiei Naționale pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare	2026	MMAP MADR ANSVSA ANPC MS MF
4	Încurajarea utilizării în agricultură a compostului / digestatului rezultat de la tratarea biodeșeurilor		4.1 Conștientizarea operatorilor agricoli privind beneficiile utilizării compostului/digestatului în agricultură	Permanent	MM MADR Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de compostare și digestie anaerobă
OBIECTIVE LEGISLATIVE ȘI DE REGLEMENTARE					
5	Prevederi legislative privind utilizarea compostului/digestatului		5.1 Elaborare Norme tehnice privind gestionarea deșeurilor nepericuloase	2026	MMAP, MADR

rezultat de la tratarea biodeșeurilor		compostabile (conform Legii nr. 181/2020)		
---------------------------------------	--	---	--	--

4.6 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor alimentare

Tabel 4-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile alimentare

Măsură/acțiune	Termen	Responsabili	Surse de finanțare
1.1 Elaborare Ghid privind prevenirea și reducerea pierderilor produselor vegetale după recoltare			
Redactarea și publicarea unui ghid național care să ofere fermierilor soluții concrete pentru prevenirea pierderilor de produse vegetale după recoltare	2026	MADR	Bugetul de stat, PNS (2023–2027) Fonduri europene (FEADR, LIFE)
1.2 Implementarea măsurilor de prevenire și reducere a pierderilor produselor vegetale după recoltare			
Dezvoltarea unor măsuri tehnice și organizatorice în exploatațile agricole pentru reducerea pierderilor post-recoltare	2030	MADR, APIA, ANSVSA,	Bugetul de stat, PNS (2023–2027) Fonduri europene (FEADR, LIFE)
2.1 Implementarea măsurilor de prevenire și reducere a risipei alimentare			
Punerea în aplicare a măsurilor de reducere a risipei alimentare în comerț, sectorul HoReCa și gospodării prin acțiuni integrate la nivel național	2030	MADR, APIA, ANSVSA	Bugetul de stat, PNS (2023–2027) Fonduri europene (FEADR, LIFE)
2.2 Raportarea de către operatorii economici a datelor privind risipa alimentară			
Dezvoltarea Platformei Naționale pentru raportarea de către operatorii economici a datelor privind risipa alimentară	2027	MADR	Bugetul de stat Fonduri europene
2.3 Conștientizarea consumatorilor finali cu privire la prevenirea și diminuarea risipei alimentare			
Organizarea de acțiuni de informare și educare adresate consumatorilor finali privind prevenirea și reducerea risipei alimentare	Anual	MADR, MMAP, Ministerul Educației, ONG-uri, APL	Bugetul de stat, fonduri europene (FSE+, LIFE)
2.4 Elaborarea Strategiei Naționale pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare			
Elaborarea și adoptarea Strategiei Naționale pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare 2026–2030	2026	MADR, MMAP	Bugetul de stat, fonduri europene (FSE+, LIFE)
3.2 Raportarea de către operatorii economici a datelor privind risipa alimentară			
Dezvoltarea Platformei Naționale pentru raportarea de către operatorii economici a datelor privind risipa alimentară	2026	MADR	Bugetul de stat Fonduri europene
3.3 Conștientizarea consumatorilor finali cu privire la prevenirea și diminuarea risipei alimentare			
Derularea de acțiuni de informare și educare a consumatorilor finali cu privire la prevenirea și diminuarea risipei alimentare prin campanii de informare media, campanii de informare în școli, campanii online, organizarea de seminare, conferințe, forumuri, organizarea de manifestări educative, de voluntariat, cu caracter social, tipărirea de materiale publicitare și de informare	2026	MADR	Bugetul de stat Fonduri europene
4.1 Conștientizarea operatorilor agricoli privind beneficiile utilizării compostului/digestatului în agricultură			

Realizarea de campanii de informare la nivel județean și național prin difuzarea de mesaje de interes public privind încurajarea utilizării în agricultură a compostului și digestatului (anual, cel puțin o campanie la nivel județean și o campanie la nivel național)	Permanent	MMAP, MADR, Autorități publice locale, Operatorii instalațiilor de compostare și digestie anaerobă	Bugetul de stat Bugete locale Surse de finanțare private
--	-----------	--	--

5. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR DE AMBALAJE

5.1 Cadru general

La nivelul Uniunii Europene, Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje este esențială în gestionarea deșeurilor de ambalaje, având un rol definitoriu în stimularea cadrului instituțional, economic, tehnic și operațional din acest sector.

Acest act normativ definește ambalajele drept toate produsele realizate din orice materiale, de orice natură, utilizate pentru a conține, proteja, manevra, furniza și prezenta bunurile, de la materii prime la bunuri prelucrate, de la producător la utilizator sau consumator. Articolele „nereturnabile” utilizate în aceleași scopuri trebuie, de asemenea, considerate ambalaje.

„Ambalajul” constă numai din:

(a) ambalaj de vânzare sau ambalaj primar, adică ambalajul conceput pentru a constitui o unitate de vânzare pentru un utilizator sau consumator final la punctul de achiziție;

(b) ambalaj grupat sau ambalaj secundar, adică ambalajul conceput pentru a constitui la punctul de achiziție o grupare a unui anumit număr de unități de vânzare, indiferent dacă acestea sunt vândute ca atare consumatorului sau utilizatorului final sau dacă servesc numai ca mijloc de umplere a rafturilor în punctul de vânzare; acesta poate fi înlăturat din produs fără a-i afecta caracteristicile;

(c) ambalaj pentru transport sau ambalaj terțiar, adică ambalajul conceput pentru a înlesni manevrarea și transportul unui număr de unități de vânzare sau ambalaje grupate pentru a preveni manevrarea fizică și pagubele datorate transportului. Ambalajul pentru transport nu include containerele rutiere, feroviare, navale sau aeriene;

„deșeu de ambalaj” înseamnă orice ambalaj sau material de ambalaj, conform definiției deșeurilor din Directiva 75/442/CEE, cu excepția reziduurilor din producție;

Principalele aspecte reglementate de Directiva 94/62/CE sunt cele referitoare la:

- introducerea ierarhiei gestionării ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, ierarhie care include în ordine a priorităților următoarele acțiuni: prevenirea producerii de deșeu de ambalaje; re folosirea ambalajelor; reciclarea; alte forme de recuperare a deșeurilor de ambalaje (valorificarea energetică) și, pe cale de consecință, reducerea eliminării finale a unor astfel de deșeu;
- definirea noțiunilor fundamentale de: ambalaj, deșeu de ambalaj, plastic, pungi de plastic, ambalaj compozit, reutilizabil, etc;
- introducerea măsurilor necesare pentru atingerea obiectivelor de valorificare și reciclare, inclusiv stabilirea unor termene concrete pentru îndeplinire, cu reguli stricte privind modul de calcul al îndeplinirii obiectivelor;

- instituirea obligativității garantării de către statele membre a sistemele de returnare, colectare și valorificare și a sistemelor de identificare și marcaj a ambalajelor.

Această directivă a stat la baza adoptării cadrului național legislativ privind ambalajele și deșeurile de ambalaje.

Directiva (UE) 2015/720 modifică Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, cu scopul principal de a reduce consumul de pungi de transport din plastic subțire. Pungile vizate sunt cele subțiri cu grosimea peretelui mai mică de 50 de microni, foarte subțiri cu grosimea peretelui mai mică de 15 microni și oxodegradabile.

Statele membre ale UE trebuie să adopte strategii pentru reducerea utilizării acestor pungi până în 2019, având trei opțiuni:

Implementarea unor taxe sau tarife asupra pungilor din plastic subțire.

Interzicerea utilizării pungilor din plastic subțire.

Promovarea alternativelor ecologice, precum pungile reutilizabile.

Directiva este parte din efortul Uniunii Europene de a combate poluarea cu plastic și de a promova o economie circulară.

Directiva nr. 904/2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului reglementează este un act normativ european important care reglementează aspecte privind:

- reducerea consumului de produse din plastic de unică folosință;
- introducerea anumitor restricții privind punerea pe piață a produselor din plastic de unică folosință;
- cerințele legate de produse și de marcajul acestora;
- răspunderea extinsă a producătorilor;
- stabilirea unui obiectiv de colectare separată în procent egal cu 77% ca greutate din anumite produse de unică folosință până în 2025 și de 90% până în 2029;
- specificațiile și orientările caracteristicilor produselor de plastic de unică folosință.

Directiva 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje va fi abrogată ca urmare a adoptării **Regulamentului (UE) 2025/40 al Parlamentului European și al Consiliului, cu aplicabilitate din 12 august 2026.**

Regulamentul include măsuri și obiective de reducere a deșeurilor, împreună cu dispoziții pentru reducerea ambalajelor excesive – inclusiv ambalajele de comerț electronic – îmbunătățirea reciclabilității, creșterea conținutului de material reciclat din ambalaje, eliminarea treptată a substanțelor periculoase și promovarea reutilizării. Cuprinde de asemenea cerințe privind sustenabilitatea ambalajelor.

Va trebui redusă la minimum prezența substanțelor periculoase în ambalaje, inclusiv limitele pentru metale grele (plumb, cadmiu, mercur și crom hexavalent). Acest lucru va fi valabil nu numai pentru

materialul de ambalare în sine, ci și pentru toate componentele pe care le cuprinde, cum ar fi imprimeurile sau înscrisurile.

Ambalajele reutilizabile vor avea, de asemenea, o serie de criterii de îndeplinit, printre care:

- vor fi concepute și proiectate pentru a efectua cât mai multe rotații;
- vor putea fi golite, descărcate, reumplute sau reîncărcate menținându-se calitatea și siguranța produsului ambalat și asigurându-se în același timp respectarea cerințelor de siguranță și igienă;
- vor putea fi recondiționate.

Vor deveni obligatorii ambalaje compostabile pentru anumite categorii de produse (ex. plicurile de ceai și de cafea) și etichete (ex. etichetele cu adeziv pentru legume și fructe). Vor fi obligatorii anumite cerințe legate de informare, ambalajele vor fi marcate cu o etichetă standardizată (încă neaprobată) care va conține informații despre compoziția materialului, pentru a facilita sortarea de către consumatori și anumite cerințe legate de design, companiile trebuie să se asigure că ambalajele lor sunt la greutatea și volumul minim necesare în raport cu funcționalitatea; ca se vor elimina caracteristicile inutile precum pereții dubli sau fundurile false și se va limita spațiul gol la maximum 50% pentru ambalajele grupate, de transport și pentru comerțul electronic.

Referitor la Răspunderea Extinsă a Producătorilor, Companiile / producătorii vor trebui:

- Să se înregistreze în fiecare stat membru UE unde introduc ambalaje pe piață;
- Să furnizeze informații detaliate despre tipurile și cantitățile de ambalaje;
- Să acopere costurile de colectare, sortare și tratare a deșeurilor de ambalaje;
- Să plătească taxe modulate în funcție de reciclabilitatea ambalajelor;
- Să finanțeze campaniile de informare publică despre gestionarea deșeurilor de ambalaje;

Regulamentul prevede obiective și ținte specifice deșeurilor de ambalaje pe care le vom evidenția mai jos, în subcapitolul dedicat.

Devin obligatorii elaborarea de măsuri pentru a se încuraja instituirea unor sisteme de reutilizare a ambalajelor care să cuprindă stimulente suficiente pentru returnare și a unor sisteme de reumplere într-un mod ecologic.

În România, principalele acte normative privind ambalajele și deșeurile de ambalaje sunt:

- Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu completările și modificările ulterioare;
- O.U.G. nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, cu modificările și completările ulterioare;
- O.G nr. 6/2021 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic asupra mediului

- H.G. nr. 1.074/2021 (republicată) privind stabilirea sistemului de garanție-returnare pentru ambalaje primare nereutilizabile, cu modificările și completările ulterioare
- Ordinul Ministrului Mediului nr. 1.362/2018 privind aprobarea Procedurii de autorizare, avizare anuală și de retragere a dreptului de operare a organizațiilor care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului, cu modificările și completările ulterioare;

Pe lângă aceste acte normative referitoare la ambalaje și deșeuri de ambalaje, există numeroase reglementări incidente în gestionarea la nivel național a deșeurilor de ambalaje, în legislația specifică serviciului de salubritate a localităților, în cea privind depozitarea deșeurilor, transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase, precum și în documente programatice cum ar fi Strategia națională de gestionare a deșeurilor 2014-2020, Strategia Națională privind economia circulară și Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.

Legislația secundară incidentă în domeniu include numeroase Hotărâri de Guvern și Ordine emise de Ministrul Mediului Apelor și Pădurilor care au rolul de a pune în aplicare aspectele mai sus detaliate.

Relevantă la nivel național este și **Strategia națională privind economia circulară**, aprobată prin HG 1172/2022 care oferă o imagine de ansamblu a 14 sectoare economice din România din punct de vedere al potențialului lor de circularitate. Deșeurile sunt prezentate separat pentru a evidenția provocările și potențialul lor de circularitate. Strategia concluzionează că ambalajele au un mare potențial pentru îmbunătățirea economiei circulare.

Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu completările și modificările ulterioare este actul normativ la nivel național cel mai important, care pune în aplicare prevederile din normele europene, stabilind măsurile destinate, ca prioritate, prevenirii producerii deșeurilor de ambalaje și, ca principii fundamentale suplimentare, reutilizării ambalajelor, reciclării și altor forme de valorificare a deșeurilor de ambalaje și, în consecință, reducerii eliminării finale a unor astfel de deșeuri, pentru a contribui la tranziția către o economie circulară.

Legea prevede obiective naționale privind valorificarea/incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie și, respectiv, reciclarea deșeurilor de ambalaje, criteriile de îndeplinire a acestora, responsabilitățile operatorii economici pentru preluarea și valorificarea de la consumatori/utilizatori finali a ambalajelor/deșeurilor de ambalaje, condițiile de autorizare și obligațiile organizațiilor care implementează răspunderea extinsă a producătorului (OIREP), obligațiile persoanele fizice și juridice care generează ambalaje folosite și/sau deșeuri de ambalaje, precum și obligațiile operatorilor economici autorizați care preiau prin achiziție ambalaje folosite de la populație prin puncte de colectare, respectiv a operatorilor economici colectori autorizați care preiau prin achiziție

deșeuri de ambalaje de la populație de la locul de generare a acestora.

Legea instituie totodată interdicția privind amestecarea deșeurilor de ambalaje colectate separat, precum și interdicția privind încredințarea, respectiv primirea, în vederea eliminării prin depozitare finală, a deșeurilor de ambalaje.

Ambalajele se împart în mai multe categorii, conform modului de utilizare a acestora:

- ambalaj primar - ambalaj de vânzare - ambalaj conceput și realizat pentru a îndeplini funcția de unitate de vânzare, pentru utilizatorul final sau consumator, în punctul de achiziție;
- ambalaj secundar - ambalaj grupat, supra ambalaj - ambalaj conceput pentru a constitui la punctul de achiziție o grupare a unui număr de unități de vânzare, indiferent dacă acesta este vândut ca atare către utilizator sau consumatorul final ori dacă el servește numai ca mijloc de umplere a rafturilor în punctul de vânzare; el poate fi separat de produs fără a afecta caracteristicile produsului;
- ambalaj terțiar - ambalaj pentru transport - ambalaj conceput pentru a ușura manipularea și transportul unui număr de unități de vânzare sau ambalaje grupate, în scopul prevenirii deteriorării în timpul manipulării ori transportului. Ambalajul pentru transport nu include containerele rutiere, feroviare, navale sau aeriene;

Deșeurile de ambalaje se împart în două fluxuri raportat la sursa de generare a acestora:

- deșeuri de ambalaje din comerț și industrie - toate ambalajele secundare, ambalajele pentru transport și ambalajele primare ale produselor destinate utilizării exclusiv de către operatori economici, care, ca natură și compoziție nu sunt similare cu deșeurile menajere;
- deșeurile de ambalaje din fluxul municipal - deși nu există o definiție legală, se poate considera că deșeurile de ambalaje din fluxul municipal sunt deșeurile de ambalaje prevenite din deșeurile municipale (deșeuri menajere și similare menajer ori din alte activități ale serviciului de salubritate, cum ar fi cele din coșurile stradale), cu excepția deșeurilor de ambalaje din comerț și industrie.

Prin Ordinul MM nr.1.362/2018 au fost puse în aplicare prevederile Legii 249/2015 și ale Legii 211/2011 (abrogată și înlocuită de OUG 92/2021), referitoare la răspunderea extinsă a producătorilor.

Pentru a aplica prevederile Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, a fost adoptată **Hotărârea de Guvern nr. 1074/2021**. Aceasta are ca obiect stabilirea cadrului legal pentru implementarea pe întreg teritoriul României a sistemului de garanție-returnare (SGR).

Principalele aspecte reglementate de Hotărârea de Guvern includ referiri la stabilirea valorii garanției bănești în cuantum de 0,5 lei / ambalaj, obligațiile producătorilor și comercianților de a se înregistra în baza de date gestionată de către administratorul SGR, obligația

producătorilor de a plăti valoarea garanției aferente produselor în ambalaje SGR și de a percepe de la clienți garanția aferentă produselor în ambalajele SGR introduse pe piața națională și achiziționate de către aceștia;

Prin acest act normativ se instituie totodată obligațiile comercianților și ale unităților administrativ-teritoriale și al asociațiilor de dezvoltare intercomunitare privind SGR, printre care, cele mai importante aspecte în sarcina comercianților sunt acelea de a încheia contracte cu administratorul SGR, de a organiza puncte de returnare, de a prelua în cadrul punctelor de returnare toate ambalajele SGR returnate de consumatori/utilizatori finali și de a restitui acestora valoarea garanției la momentul returnării ambalajelor SGR inclusiv obligația de a permite exclusiv administratorului SGR preluarea ambalajelor SGR de la punctele de returnare, pe când în sarcina UAT și al ADI se instituie obligații de organizare și operare a punctelor de returnare prin încheierea acordurilor de parteneriat cu comercianții având structuri de vânzare cu o suprafață mai mică de 200 mp, la solicitarea acestora.

Administratorul SGR implementează, gestionează, operează și asigură finanțarea sistemului de garanție-returnare.

Administratorul SGR este persoana juridică română, unică la nivel național, constituită sub forma unei societăți pe acțiuni Potrivit prevederilor Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înființată exclusiv pentru a implementa, gestiona, opera și a asigura finanțarea sistemului de garanție-returnare, având ca acționari structurile asociative ale producătorilor și care dețin împreună o cotă de piață de cel puțin 30%, raportat la numărul de unități de ambalaje SGR introduse pe piață în ultimul an fiscal încheiat anterior depunerii documentației pentru acreditare și statul român reprezentat de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului cu un procent de 20%. Din acționariat pot face parte și structurile asociative ale comercianților care introduc și comercializează pe piața națională produse ambalate în ambalaje SGR.

O.U.G. nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, cu modificările și completările ulterioare are impact relevant asupra reglementării ambalajelor și deșeurilor de ambalaje prin sancțiunile pe care le impune responsabililor pe lanțul de gestionare a acestora, sancțiuni care devin venituri ale Fondului pentru mediu, administrat de AFM, sens în care au relevanță următoarele contribuții

- contribuția de 2 lei/kg, datorată pentru diferența dintre cantitățile de deșuri de ambalaje corespunzătoare obiectivelor minime de valorificare sau incinerare în instalații de incinerare cu recuperare de energie și de valorificare prin reciclare, prevăzute în anexa nr. 3, și cantitățile de deșuri de ambalaje care intră în instalații de reciclare și/sau instalații de valorificare, după caz, de către: operatorii economici care introduc pe piața națională produse ambalate, operatorii economici care importă/achiziționează intracomunitar produse ambalate pentru utilizare/consum propriu, operatorii economici care supra ambalează produse ambalate individual în vederea

revânzării/redistribuirii, operatorii economici care introduc pe piața națională ambalaje de desfacere și operatorii economici care dau spre închiriere, sub orice formă, cu titlu profesional, ambalaje. Contribuția pentru fiecare tip de material conținut în ambalaje SGR, se plătește prin intermediul administratorului SGR, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitățile de deșeuri corespunzătoare obiectivelor minime anuale privind valorificarea sau incinerarea în instalații de incinerare cu valorificare de energie și, respectiv, reciclarea și cantitățile care intră în instalații de valorificare/reciclare;

- ecotaxa, în valoare de 0,15 lei/bucată, aplicată tuturor pungilor de transport, cu excepția celor fabricate din materialele care respectă cerințele SREN 13432:2002; ecotaxa se încasează de la operatorii economici care introduc pe piața națională astfel de ambalaje de desfacere și se evidențiază distinct pe documentele de vânzare, iar valoarea acesteia se afișează la loc vizibil la punctul de vânzare/desfacere, în vederea informării consumatorilor finali;
- contribuția de 2 lei/kg, datorată de către: operatorii economici autorizați pentru implementarea răspunderii extinse a producătorului în domeniul ambalajelor și deșeurilor de ambalaje, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitățile de deșeuri corespunzătoare obiectivelor anuale, stabilite în anexa nr. 3, și cantitățile care intră în instalații de valorificare/reciclare;
- contribuția datorată de către operatorii economici care introduc pe piață produse ambalate în ambalaje primare nereutilizabile prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 1.074/2021 privind stabilirea sistemului de garanție-returnare pentru ambalaje primare nereutilizabile, republicată, cu modificările ulterioare, calculată începând cu data de 1 ianuarie 2024 astfel:
 - a. pentru fiecare unitate de ambalaj nereutilizabil din metal pentru care nu au fost îndeplinite obiectivele minime anuale de returnare, contribuția este egală cu valoarea garanției prevăzute la art. 12 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 1.074/2021, republicată, cu modificările ulterioare;
 - b. pentru fiecare unitate de ambalaj nereutilizabil din sticlă și/sau plastic, după caz, pentru care nu au fost îndeplinite obiectivele minime anuale de returnare, contribuția este egală cu valoarea dublă a garanției prevăzute la art. 12 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 1.074/2021, republicată, cu modificările ulterioare;
 - c. plata contribuțiilor prevăzute la pct. 1 și 2 se efectuează în cazul neîndeplinirii obiectivelor minime anuale de returnare pentru diferența dintre cantitățile de ambalaje primare nereutilizabile corespunzătoare obiectivelor minime anuale de returnare prevăzute la art. 4 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.074/2021, republicată, cu modificările ulterioare, și cantitățile de ambalaje validate în baza codului de bare ca fiind returnate în cadrul sistemului de garanție-returnare, conform art. 4 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.074/2021, republicată, cu modificările ulterioare;

- d. pentru perioada de implementare cuprinsă între 1 ianuarie și 31 decembrie a anului 2024 s-a instituit o excepție privind datorarea contribuției.
- e. o contribuția de 50 lei/tonă, datorată de unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, în cazul neîndeplinirii obiectivului anual de reducere cu procentul prevăzut în anexa nr. 6 a cantităților de deșeuri eliminate prin depozitare din deșeurile municipale, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitatea corespunzătoare obiectivului anual și cantitatea efectiv încredințată spre reciclare și alte forme de valorificare
- f. contribuția pentru economia circulară încasată de la proprietarii sau, după caz, administratorii de depozite pentru deșeurile municipale, deșeuri din construcții și desființări, destinate a fi eliminate prin depozitare, în cuantumul de 160 lei/to (de la 01 ianuarie 2024).

Reducerea impactului produselor din plastic asupra mediului este reglementată prin **Ordonanța nr. 6/2021**. Aceasta transpune Directiva 2019/904/UE și introduce măsuri pentru prevenirea generării deșeurilor din plastic și diminuarea efectelor negative asupra mediului și sănătății umane. Ordonanța se aplică produselor din plastic de unică folosință, materialelor plastice oxodegradabile și echipamentelor de pescuit care conțin plastic.

În acest context, **pungile de plastic subțire** sunt reglementate separat, dar sunt relevante în aceeași sferă de politici. Conform definițiilor din legislația europeană și națională, acestea sunt **pungile cu grosime între 15 și 50 de microni (μm)**. Ele se încadrează în categoria pungilor de transport din plastic și au un impact semnificativ asupra mediului din cauza duratei lungi de degradare și a gradului ridicat de utilizare și abandonare.

Potrivit **OUG nr. 6/2021** și **OUG nr. 196/2005**, completată de **Legea nr. 249/2015**, măsurile privind pungile de plastic subțire includ:

Interzicerea punerii pe piață a pungilor subțiri cu mâner, începând cu 1 iulie 2018.

Obligația comercianților de a nu le oferi gratuit și de a aplica măsuri de reducere a consumului.

Introducerea unei contribuții la AFM (Administrația Fondului pentru Mediu) pentru fiecare pungă introdusă pe piață.

Promovarea alternativelor durabile, precum pungile reutilizabile, compostabile sau din materiale biodegradabile.

Aceste măsuri vizează **reducerea progresivă a utilizării pungilor de plastic** de unică folosință, în special a celor subțiri, care sunt frecvent utilizate, dar dificil de reciclat și cu impact negativ asupra ecosistemelor, în special în mediul acvatic.

Capitolul "Planificarea gestionării deșeurilor de ambalaje" este structurat în jurul următoarelor coordonate: situația existentă privind

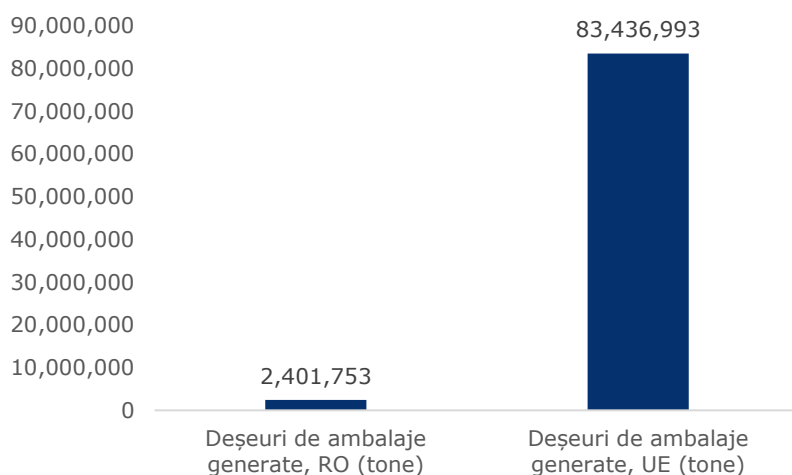
gestionarea deșeurilor de ambalaje, ipoteze privind planificarea și proiecții, obiective și ținte, analiza cererii, analiza alternativelor, planul de acțiune.

5.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor de ambalaje

Secțiunea de față abordează informații privitoare la poziționarea României în context european în ceea ce privește gestionarea deșeurilor de ambalaje, continuând cu analiza principalilor indicatori și a entităților implicate în gestionarea deșeurilor de ambalaje. Analiza este efectuată pe baza datelor existente la momentul elaborării prezentului document (puse la dispoziție de factorii interesați sau estimate/prelucrate de consultant).

Pentru a contura o imagine de ansamblu în ceea ce privește gestionarea deșeurilor de ambalaje la nivel național, este necesară analiza modului în care România se poziționează la nivel european, aspect surprins în *Figura 5-1*.

Figura 5-1 Cantități de deșeuri de ambalaje generate la nivel național/european, anul 2022¹³

¹³ Informații prelucrate de consultant pe baza ANPM și Eurostat -

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_waspac__custom_15218290/default/table?lang=en, accesat Februarie 2025

Figura 5-2 Indicatori de generare deșeuri de ambalaje la nivel național/european (kg/loc și an), perioada 2020 - 2022¹⁴

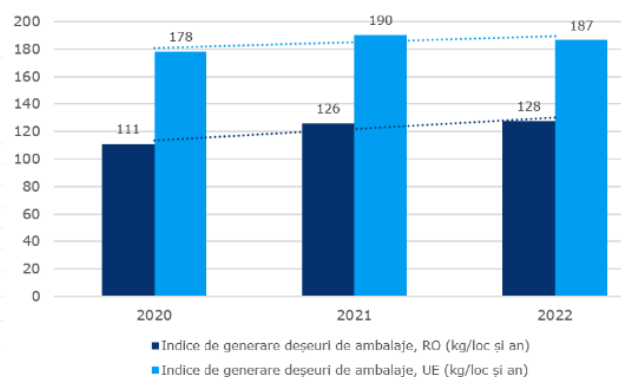
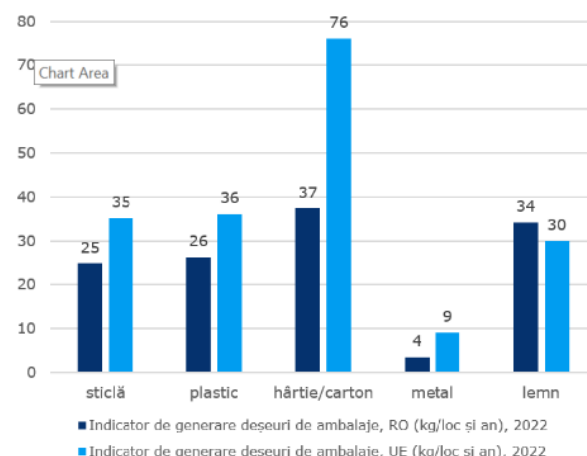

Figura 5-3 Indicatori de generare deșeuri de ambalaje la nivel național/european (kg/loc și an), anul 2022

Structura deșeurilor de ambalaje introduse pe piață (generate), anul 2022

Figura 5-4 Structura deșeurilor de ambalaje introduse pe piața națională (generate), anul 2022

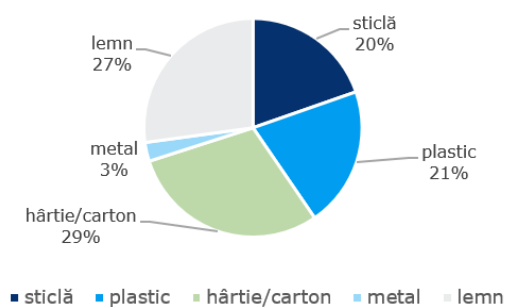
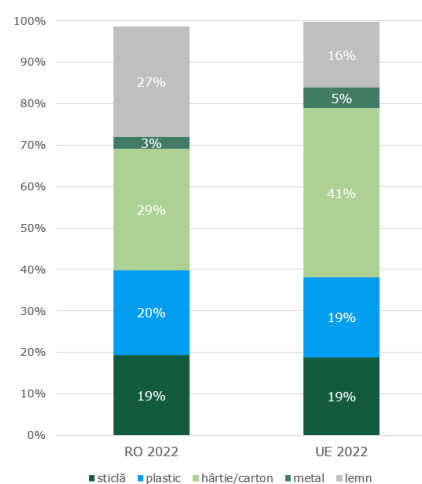

Figura 5-5 Structura deșeurilor de ambalaje introduse pe piața națională/europeană (generate), anul 2022

¹⁴ Informații prelucrate de consultant pe baza ANPM și Eurostat -

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_waspac__custom_15218290/default/table?lang=en, accesat Februarie 2025

Figura 5-5-1 Rata globala de reciclare deșeuri de ambalaje, pe tip de material (%) la nivel național/european/legislativ, anul 2022¹⁵

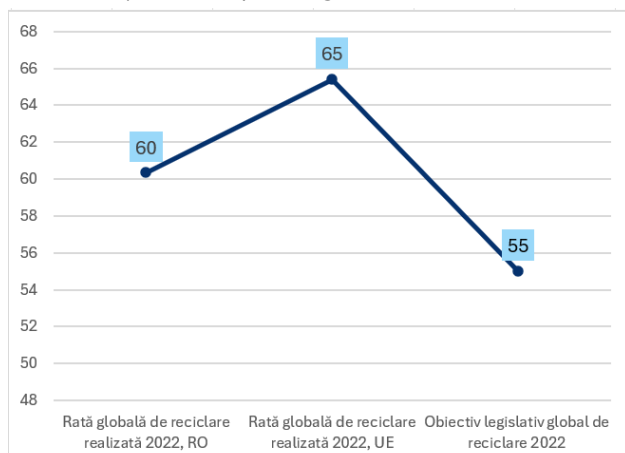

Figura 5-5-2 Rata globala de reciclare deșeuri de ambalaje, pe tip de material (%) la nivel național/european/legislativ, anul 2022¹⁶

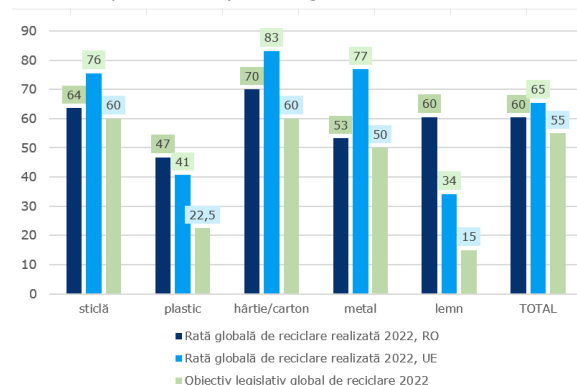
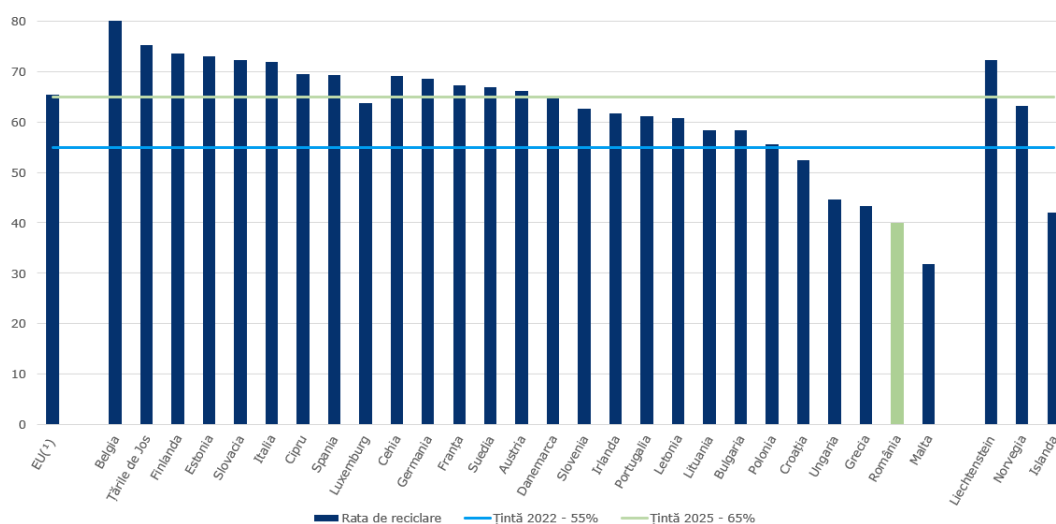
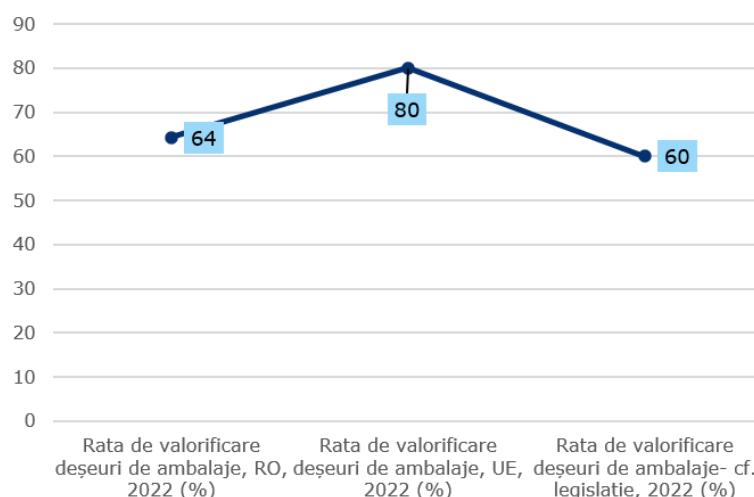

Figura 5-6 Rata de reciclare a deșeurilor de ambalaje - analiză comparativă la nivel european, anul 2022

¹⁵ Prelucrări consultant - https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_waspac__custom_15218326/default/table?lang=en, accesat Februarie 2025

¹⁶ Prelucrări consultant - https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_waspac__custom_15218326/default/table?lang=en, accesat Februarie 2025

Figura 5-7 Rata de valorificare deșeuri de ambalaje (%) la nivel național/european/legislativ, anul 2022¹⁷

Sectorul deșeurilor de ambalaje, așa cum este ilustrat în figura de mai sus, se confruntă cu o serie de provocări semnificative, care reflectă o poziționare nefavorabilă a României în context european.

Rata de reciclare a deșeurilor de ambalaje, principalul indicator de performanță în acest domeniu, a fost de **60% în anul 2022** — o valoare **peste pragul minim impus de legislația națională**, însă **sub media Uniunii Europene**.

Cu toate că obiectivul legal a fost atins, România se regăsește **printre statele membre cu cele mai scăzute performanțe**, alături de **Malta**, ceea ce evidențiază necesitatea unor măsuri urgente pentru îmbunătățirea sistemului de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor aferente.

În anul 2022, România a îndeplinit țintele de reciclare stabilite pentru următoarele categorii de materiale:

- 1. sticlă**, cu o rată de reciclare de 63,55% comparativ cu ținta legislativă de 60%;
- 2. plastic**, cu o rată de reciclare de 46,76% față de ținta legislativă de 22,5%;
- 3. hârtie și carton**, cu o rată de reciclare de 70,05% față de ținta legislativă de 60%;
- 4. metal feros**, cu o rată de reciclare de 53,25% față de ținta legislativă de 50%;
- 5. aluminiu**, cu o rată de reciclare de 21,83% față de ținta legislativă de 20%;
- 6. lemn**, cu o rată de reciclare de 60,48% față de ținta legislativă de 15%.

Conform prevederilor Legii nr. 249/2015, obiectivul minim de reciclare pentru categoria metalelor în anul 2022 era stabilit la 50%, cu o țintă specifică pentru aluminiu de 20%. Precizarea distinctă a

¹⁷ Prelucrări consultant - https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_waspac__custom_15218337/default/table?lang=en, accesat Februarie 2025

obiectivelor pentru metale feroase și neferoase (inclusiv aluminiu) devine aplicabilă începând cu anul 2025, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 1/2021.

Astfel, interpretarea corectă pentru anul 2022, având în vedere și dispozițiile Ordonanței de Urgență nr. 196/2005, este că obiectivul global de reciclare pentru metale era de 50%, inclusiv o țintă de 20% pentru aluminiu, obiective care au fost îndeplinite.

În ceea ce privește valorificarea deșeurilor de ambalaje și atingerea obiectivului global de valorificare, anul 2022 a marcat o rată de 64%, obiectivul de valorificare fiind atins (țintă legislativă – 60%).

Într-adevăr, datele sugerează o legătură directă între creșterea PIB-ului, puterea de cumpărare și, implicit, consumul de ambalaje, ceea ce duce la un trend ascendent în generarea deșeurilor de ambalaje. Aceasta este o tendință tipică pentru economiile în expansiune, unde creșterea economică se traduce printr-un consum mai mare de produse ambalate.

Deși România are o pondere relativ mică din totalul deșeurilor de ambalaje generate la nivelul UE (2,97%), cantitatea de aproximativ 2,48 milioane de tone subliniază faptul că și țara noastră se confruntă cu o provocare semnificativă în ceea ce privește gestionarea acestor deșeuri.

Interesant este că, deși rata de reciclare și valorificare s-a îmbunătățit, creșterea cantităților generate poate duce la o presiune suplimentară asupra sistemului de gestionare a deșeurilor. Acest lucru ar putea impune o reevaluare a infrastructurii existente, dar și a măsurilor de prevenire, cum ar fi reducerile de ambalaje sau implementarea unor soluții mai sustenabile.

Pornind de la imaginea globală asupra gestionării deșeurilor de ambalaje, o analiză detaliată va fi prezentată în continuare.

Conform datelor existente la momentul elaborării prezentului plan și puse la dispoziție de ANMAP, evoluția cantităților de deșeuri de ambalaje generate/reciclate/valorificate/eliminate este următoarea:

- **Cantitățile de ambalaje introduse pe piață (tone), pe tip de material**

Evoluția cantităților de ambalaje introduse pe piață, pe tip de material (sticlă, plastic, hârtie și carton, metal, lemn, altele) se regăsește în tabelul de mai jos.

Tabel 5-1 Cantități de ambalaje introduse pe piață, pe tip de material (tone), 2020-2022

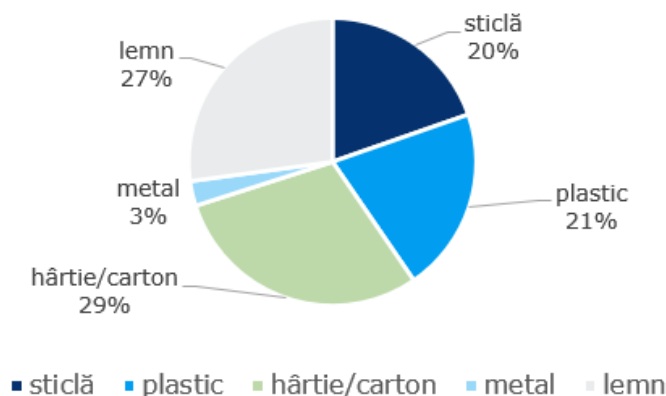
Tip material	2020 (tone)	2021 (tone)	2022 (tone)	2020 (% din total generat)	2021 (% din total generat)	2022 (% din total generat)
sticlă	395.964	443.446	472.458	18,70%	18,58%	19,67%
plastic	457.477	499.072	498.516	21,60%	20,91%	20,76%
hârtie/carton	648.020	745.010	711.578	30,60%	31,22%	29,63%
metal	62.224	65.594	67.175	2,94%	2,75%	2,80%
lemn	554.181	633.526	652.026	26,17%	26,54%	27,15%
TOTAL	2.117.865	2.386.648	2.401.753	100,00%	100,00%	100,00%

- Conform informațiilor prezentate în tabelul de mai sus, în perioada analizată se observă un trend ascendent al cantităților de ambalaje introduse pe piață, ceea ce, coroborat cu creșterea PIB-ului național, subliniază o îmbunătățire a puterii de cumpărare și, implicit, a consumului.
- În ceea ce privește structura materialelor de ambalaje, ponderea acestora este ilustrată grafic în figura de mai jos, pentru anul 2022 (nivel național), comparativ cu media Uniunii Europene, și evidențiază următoarele aspecte:
- **Hârtia și cartonul** reprezintă tipul principal de ambalaje introduse pe piața națională în 2022, cu o pondere de 29,63%, sub media europeană de 40,77%.
- **Lemnul** ocupă a doua poziție în structura ambalajelor, cu o pondere de 27,15%, în comparație cu media europeană de 15,97%. La nivelul UE, ambalajele din lemn sunt depășite de **plastic** (19,35%) și **sticlă** (18,78%).
- Plasticul și sticla sunt următoarele două tipuri de ambalaje, cu ponderi de 20,76% și respectiv 19,67%.
- **Metalul** reprezintă un tip de ambalaj cu o pondere de doar 2,8% din totalul ambalajelor introduse pe piață, fiind ușor sub media europeană de 4,9%.

Evoluția ponderilor în totalul ambalajelor introduse pe piață arată că ambalajele din **sticlă** și **lemn** au înregistrat un trend ascendent, în timp ce ambalajele din **hârtie/carton**, **plastic** și **metal** au cunoscut ușoare scăderi.

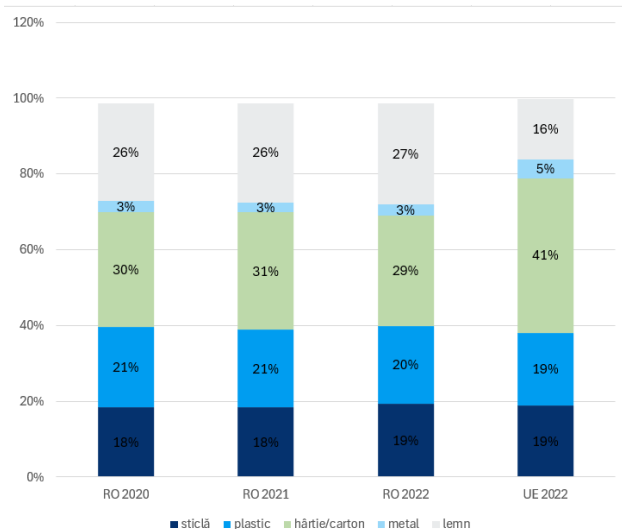
Concluzie: La nivel național, cele mai predominante ambalaje sunt cele din **hârtie și carton**, urmate de **lemn**, **plastic** și **sticlă**.

Figura 5-8 Structura ambalajelor introduse pe piață la nivelul anului 2022¹⁸

Structura ambalajelor introduse pe piață la nivelul anului 2022

Figura 5-9 Evoluție și analiză comparativă cu media europeană¹⁹

Evoluție și analiză comparativă cu media europeană

• Cantitățile de deșeuri de ambalaje reciclate (tone), pe tip de material

Evoluția cantităților de deșeuri de ambalaje reciclate, pe tip de material (sticlă, plastic, hârtie și carton, metal, lemn, altele) se regăsește în tabelul de mai jos.

Tabel 5-2 Cantități de deșeuri de ambalaje reciclate, pe tip de material (tone), 2020-2022

Tip material	2020 (tone)	2021 (tone)	2022 (tone)	2020 (rata de reciclare %)	2021 (rata de reciclare %)	2022 (rata de reciclare %)
sticlă	236.213	282.463	300.270	59,66%	63,70%	63,55%
plastic	211.315	215.110	233.021	46,19%	43,10%	46,74%
hârtie/ carton	443.814	498.182	498.473	68,49%	66,87%	70,05%
metal	0	37.014	35.769	0,00%	56,43%	53,25%
lemn	385.416	419.168	394.343	69,55%	66,16%	60,48%
TOTAL	1.276.758	1.451.937	1.461.876	60,29%	60,84%	60,87%

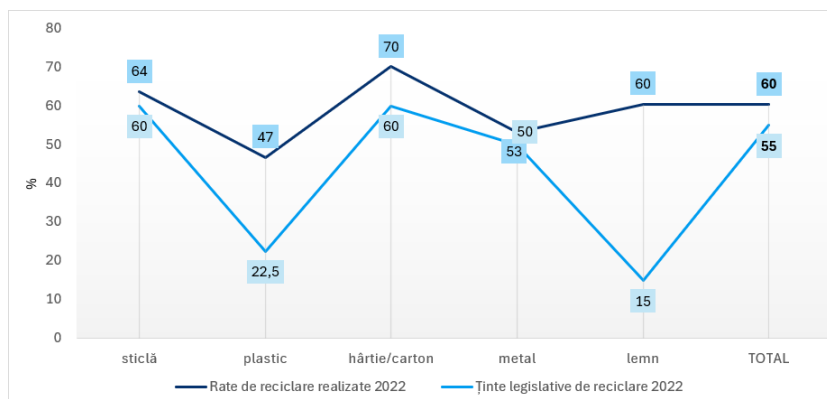
Pe baza informațiilor prezentate în tabelul de mai sus, se poate concluziona o ușoară creștere a cantității totale de deșeuri de ambalaje care au fost reciclate în anul 2022 comparativ cu anul 2021 (0,68%). Pe de altă parte, anumite tipuri de materiale au înregistrat creșteri ale ratelor de reciclare, respectiv: plastic și hârtie și carton cu impact pozitiv asupra mediului.

De asemenea, în ceea ce privește gradul de îndeplinire a obiectivelor de reciclare, figura de mai jos reflectă în mod clar situația la nivel național pentru anul 2022.

¹⁸ Conform date disponibile ANPM și Eurostat, 2021

¹⁹ Conform date disponibile ANPM și Eurostat, 2021

Figura 5-10 Analiza gradului de îndeplinire a obiectivelor de reciclare, pe tip de material, anul 2022

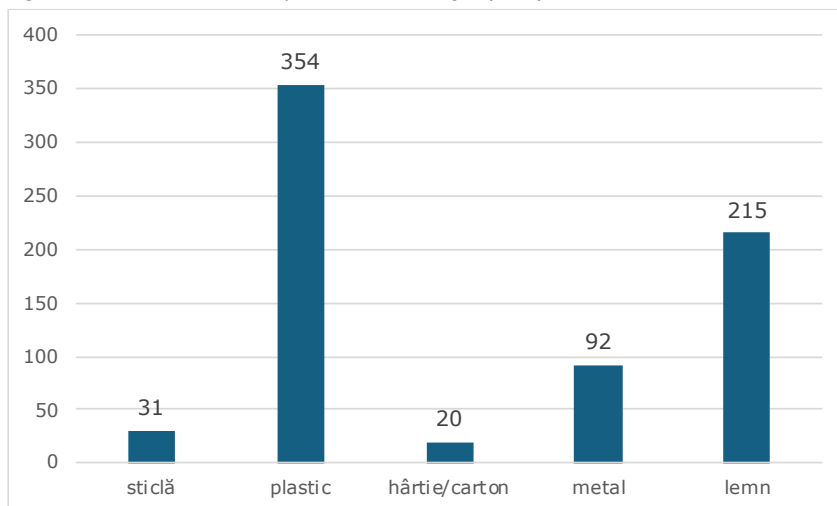
Astfel:

- au fost atinse obiectivele de reciclare pentru:
 - sticlă: o rată de reciclare de 75,6% depășind ținta de reciclare de 60%;
 - plastic: o rată de reciclare de 49,7%, depășind ținta de 22,5%;
 - hârtie și carton: o rată de reciclare de 83,2%, depășind ținta de 60%;
 - metal: o rată de reciclare de 76,9% depășind ținta de 50%;
 - lemn: o rată de reciclare de 34,2%, depășind ținta de 15%;
- a fost atins obiectivul global de reciclare aferent perioadei 2019-2022 de 55%: România a înregistrat o rată de reciclare de 60%, peste ținta de reciclare;
- totodată, legislația în vigoare prevede obiective de reciclare și pentru aluminiu. Astfel, conform EUROSTAT, la nivelul anului 2021²⁰ România a înregistrat o rată de reciclare de 20,5%, depășind astfel ținta de reciclare de 20%.

La momentul elaborării prezentului plan, la nivel național existau aproximativ 712 reciclatori, pentru următoarele tipuri de materiale, redată în figura de mai jos.

²⁰ Conform date disponibile la nivelul lunii februarie 2025, https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_waspac__custom_13217640/default/table?lang=en

Figura 5-11 Reciclatori deșeuri de ambalaje, pe tip de material, anul 2024

- Cantitățile de deșeuri de ambalaje valorificate (tone), pe tip de material**

Evoluția cantităților de deșeuri de ambalaje valorificate, pe tip de material (sticlă, plastic, hârtie și carton, metal, lemn, altele) se regăsește în tabelul de mai jos.

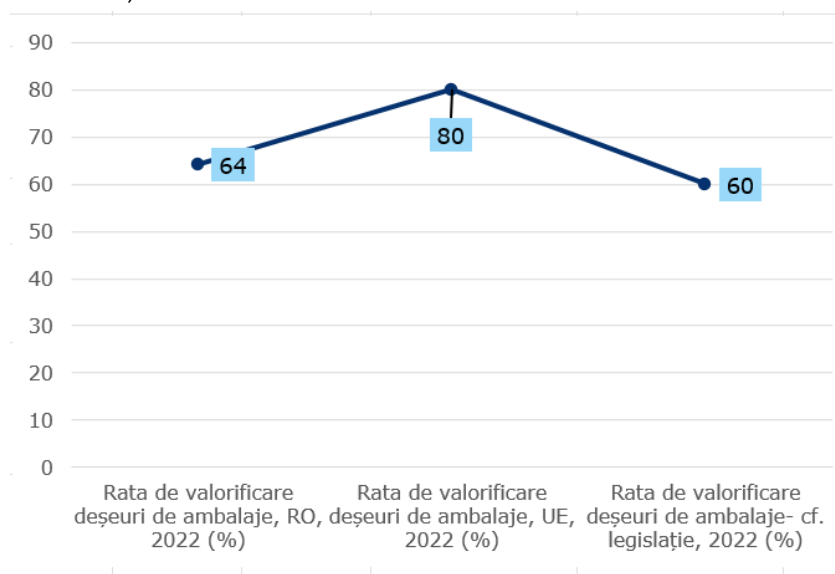
Tabel 5-3 Cantități de deșeuri de ambalaje valorificate, pe tip de material (tone), 2020-2022

Tip material	2020 (tone)	2021 (tone)	2022 (tone)	2020 (rata de valorificare %)	2021 (rata de valorificare %)	2022 (rata de valorificare %)
sticlă	236.350	282.468	300.354	59,69%	63,70%	63,57%
plastic	260.821	266.111	295.072	57,01%	53,32%	59,19%
hârtie/carton	468.735	524.637	524.172	72,33%	70,42%	73,66%
metal	0	37.432	36.052	0,00%	57,07%	53,67%
lemn	392.951	428.203	402.080	70,91%	67,59%	61,67%
TOTAL	1.358.856	1.545.645	1.564.824	64,16%	64,48%	64,86%

Pe baza informațiilor prezentate în tabelul de mai sus, se poate concluziona o creștere ușoară a cantităților de deșeuri de ambalaje din plastic și hârtie și carton care au fost valorificate în anul 2022 comparativ cu anul 2021, cu impact pozitiv asupra mediului. Ratele globale de valorificare a deșeurilor de ambalaje sunt constante, similar ratelor de reciclare.

De asemenea, în ceea ce privește gradul de îndeplinire a obiectivului global de valorificare, figura de mai jos reflectă în mod clar situația la nivel național pentru anul 2022.

Figura 5-12 Analiza gradului de îndeplinire a obiectivului global de valorificare, anul 2022

Conform informațiilor redată în figura de mai sus, obiectivul global de valorificare a fost atins, la nivel național fiind obținută o rată de 64% comparativ cu ținta de 60%.

- **Cantitățile de deșeuri de ambalaje eliminate (tone), pe tip de material**

Evoluția cantităților de deșeuri de ambalaje eliminate, pe tip de material (sticlă, plastic, hârtie și carton, metal, lemn) se regăsește în tabelul de mai jos.

Tabel 5-4 Cantități de deșeuri de ambalaje eliminate, pe tipuri de material (tone), 2020-2022

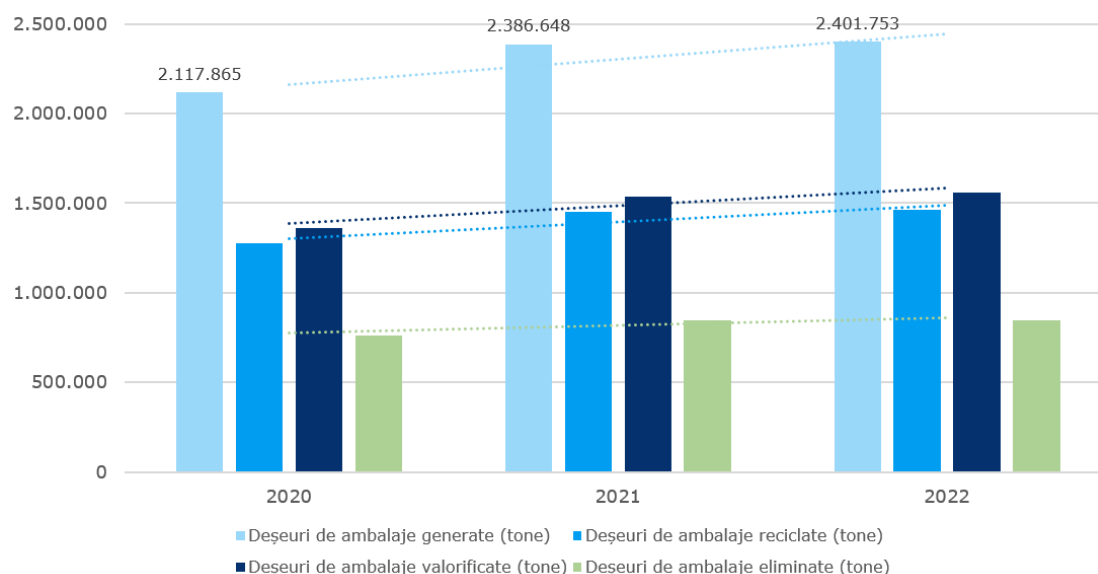
Tip material	2020 (tone)	2021 (tone)	2022 (tone)	2020 (rata de eliminare %)	2021 (rata de eliminare %)	2022 (rata de eliminare %)
sticlă	159.614	160.978	172.104	40,31%	36,30%	36,43%
plastic	196.656	232.961	203.444	42,99%	46,68%	40,81%
hârtie/carton	179.285	220.373	187.406	27,67%	29,58%	26,34%
metal	62.224	28.162	31.123	100,00%	42,93%	46,33%
lemn	161.230	205.323	249.946	29,09%	32,41%	38,33%
TOTAL	759.009	847.797	844.023	35,84%	35,52%	35,14%

*Cantitățile de deșeuri de ambalaje eliminate au fost calculate ca diferență între cantitățile de ambalaje introduse pe piață și deșeurile de ambalaje valorificate.

Analizând informațiile din tabelul de mai sus, se observă o scădere a cantității de deșeuri de ambalaje eliminate comparativ cu deșeurilor de ambalaje valorificate..

Sintetizând, imaginea de ansamblu asupra evoluției cantităților de deșeuri de ambalaje analizate este redată grafic în continuare:

Figura 5-13 Evoluția cantităților de deșeuri de ambalaje generate/reciclate/valorificate/eliminate (tone), 2020-2022

Analizând trendul în perioada 2020-2022, se constată creșterea cantității de ambalaje introduse pe piață, respectiv a cantităților de deșeuri de ambalaje reciclate/valorificate/eliminate. În același timp, se remarcă, încă o dată, eficiența măsurilor de reciclare/valorificare deșeuri de ambalaje, în contextul scăderii treptate a cantităților de deșeuri de ambalaje eliminate.

Indicatori de generare deșeuri de ambalaje

În ceea ce privește indicatorul de generare a deșeurilor de ambalaje, acesta a fost determinat pentru perioada de analiză, valorile regăsindu-se în tabelul de mai jos. De asemenea, tot în tabelul următor se regăsește determinat și indicatorul de generare deșeuri de ambalaje reciclate.

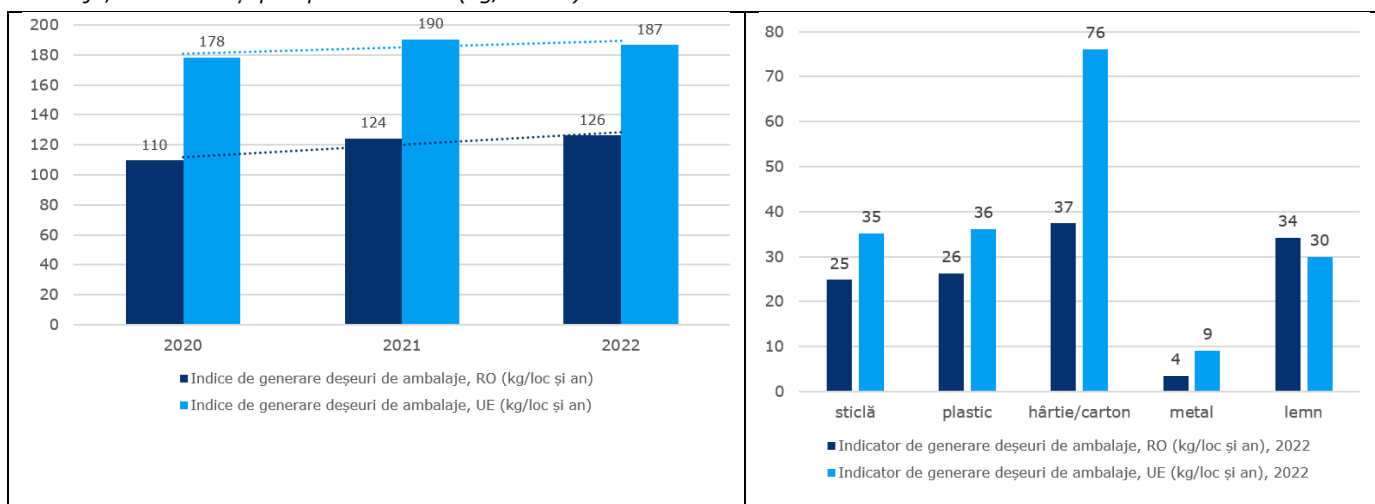
Tabel 5-5 Indicatori de generare deșeuri de ambalaje/deșeuri reciclate, perioada 2020-2022 (kg/loc*an)

Tip material	2020	2021	2022
Indicator de generare deșeuri de ambalaje, RO (kg/loc și an) ²¹	110	124	126
Indicator de generare deșeuri de ambalaje, UE (kg/loc și an) ²²	178	190	187
Deșeuri reciclate (kg/loc și an)	66	76	77
Populația rezidentă	19.328.838	19.201.662	19.042.455

²¹ Determinat prin raportare la populația rezidentă cf. date INS

²² https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_waspac_custom_15218990/default/table?lang=en, accesat Februarie 2025

Figura 5-14 Analiza comparativă a indicatorilor de generare deșeuri de ambalaje, anul 2022 și pe tip de material (kg/loc*an)

Conform informațiilor redat tabelar și grafic, pot fi concluzionate următoarele:

- creșterea indicatorului de generare a deșeurilor de ambalaje la nivel național (+1,47%), comparativ cu scăderea la nivel european (-1,88%); acest fapt poate fi pus pe seama creșterii PIB-ului la nivel național și a nivelului de trai al populației; în același timp, tendința de scădere la nivel european a indicatorului de generare a deșeurilor de ambalaje evidențiază o preocupare constantă pentru scăderea cantității de ambalaje introduse pe piață;
- indicatorul de generare deșeuri de ambalaje la nivel național, pentru anul 2022, este cu 126 kg/loc * an mai mic decât indicatorul de generare deșeuri de ambalaje la nivel UE; acest fapt poate reflecta decalajul României în ceea ce privește puterea de cumpărare și bunăstarea populației comparativ cu media europeană;
- cantitățile de deșeuri de ambalaje reciclate determinate ca kg/loc și an, înregistrează, de asemenea, o ușoară creștere în perioada de analiză, însă se situează la puțin peste 1/3 din valoarea medie întâlnită la nivel european: 77 kg/loc și an (2022) comparativ cu 121,89 kg/loc și an, reflectând deficiențe semnificative ale componentei de reciclare/valorificare deșeuri de ambalaje.

Entitățile implicate în gestionarea deșeurilor de ambalaje

Lanțul de gestionare a deșeurilor de ambalaje pentru care se aplică răspunderea extinsă a producătorilor implică producătorii de ambalaje, organizațiile de tip OIREP, unitățile administrativ teritoriale/ Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară, operatorii de salubritate (colectare și transport, sortare/tratare deșeuri municipale), operatorii economici-colectori autorizați de deșeuri de ambalaje, inclusiv brokeri, și operatorii economici reciclatori/valorificatori precum și alte entități implicate în SGR (comercianții, administratorul SGR, transportatorii SGR, operatorii instalațiilor de numărare).

Un rol obligatoriu îl au totodată Administrația Fondului pentru Mediu (AFM) și Comisia de supraveghere a răspunderii extinse a producătorilor constituită la nivelul Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor pentru autorizarea, avizarea anuală și licențierea activității unui OIREP.

Conform Legii 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje cu modificările și completările ulterioare (art.16, alin.5):

Operatorii economici (producători/importatori de bunuri ambalate) sunt responsabili pentru preluarea și valorificarea de la consumatori/utilizatori finali a ambalajelor/deșeurilor de ambalaje după cum urmează:

- a) operatorii economici care introduc pe piața națională produse ambalate, operatorii economici care importă/achiziționează intracomunitar produse ambalate pentru utilizare/consum propriu sunt responsabili pentru deșeurile generate de ambalajele primare, secundare și terțiare folosite pentru ambalarea produselor lor, cu excepția ambalajelor de desfacere care sunt folosite pentru ambalarea, la locul de vânzare, a produselor;
- b) operatorii economici care supraambalează produse ambalate individual în vederea revânzării/redistribuirii sunt responsabili pentru deșeurile generate de ambalajele secundare și terțiare pe care le introduc pe piața națională;
- c) operatorii economici care introduc pe piața națională ambalaje de desfacere, inclusiv pungi de transport din plastic, sunt responsabili pentru deșeurile generate de respectivele ambalaje;
- d) operatorii economici care dau spre închiriere, sub orice formă, cu titlu profesional, ambalaje sunt responsabili pentru respectivele ambalaje.

Acești operatori economici au responsabilitatea de a asigura gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje.

Obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului se pot realiza în următoarele moduri:

- **individual**, prin gestionarea propriilor ambalaje introduse pe piața națională
- **prin intermediul unei organizații care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă** a producătorului (OIREP), pe tip de material și pe tip de ambalaj primar, secundar și terțiar, pentru deșeurile din fluxul comerț industrie pentru care nu își îndeplinesc individual obiectivele și pentru deșeurile de ambalaje din fluxul municipal
- **prin intermediul sistemului garanție-returnare** pentru deșeurile de ambalaje primare nereutilizabile din sticlă, plastic sau metal, cu volume cuprinse între 0,1 l și 3 l inclusiv, utilizate pentru a face disponibile pe piața națională bere, mixuri de bere, mixuri de băuturi alcoolice, cidru, alte băuturi fermentate, sucuri, nectaruri, băuturi răcoritoare, ape minerale și ape de băut de orice fel, vinuri și spirtoase.

Legea 249/2015 prevede însă și obligativitatea operatorilor economici care introduc pe piața națională produse ambalate și a celor care importă/achiziționează intracomunitar produse ambalate pentru utilizare/consum propriu de a-și îndeplini obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului prin intermediul unui OIREP dacă într-un an calendaristic nu își îndeplinesc individual obiectivele.

Pentru a fi autorizată, o organizație care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului trebuie să îndeplinească condiții care se referă la o cantitate minimă de ambalaje introdusă pe piață de acționari (10.000 tone) precum și la obligația constituirii unei garanții financiare în favoarea Administrației Fondului pentru Mediu (două milioane lei).

Obligațiile principale ale OIREP, reglementate de Legea 249/2015 și Ordinul 1362/2018:

- să implementeze obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului pentru toate cantitățile de deșeuri de ambalaje pentru oricare producător care solicită acest lucru,
- să stabilească și să perceapă producătorilor tarife distincte pentru deșeurile de ambalaje din comerț și industrie și pentru deșeurile de ambalaje din deșeurile municipale;
- să acopere, cu prioritate, în limita cantităților și tipurilor de materiale de ambalaje pentru care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului, costurile pentru colectarea și transportul, stocarea temporară, sortarea și, după caz, pentru valorificarea deșeurilor de ambalaje gestionate prin servicii/operatorii de salubritate, iar cantitățile pentru care au fost acoperite costurile se iau în calcul în mod corespunzător la îndeplinirea obiectivelor prevăzute în anexa nr. 5;
- să asigure, la solicitarea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară sau, după caz, a unităților administrativ teritoriale sau subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor, preluarea și valorificarea de către operatorii economici autorizați a deșeurilor de ambalaje din deșeurile municipale colectate separat/sortate, în limita cantităților și tipurilor materiale de ambalaje contractate cu operatorii economici prevăzuți la alin. (1);
- să îndeplinească cel puțin obiectivele prevăzute în legea 249/2015, aplicate la întreaga cantitate de deșeuri de ambalaje rezultate de la ambalajele preluate pe bază de contract.
- să gestioneze cantități de deșeuri de ambalaje și materiale de ambalaj până la concurența cu cantitățile de ambalaje contractate cu operatorii economici responsabili pentru care implementează răspunderea extinsă a producătorului;
- să asigure îndeplinirea responsabilităților care revin operatorilor economici deținători de deșeuri de ambalaje din comerț și industrie, Potrivit Legii nr. 249/2015, cu modificările și completările ulterioare, în limita cantităților și tipurilor de materiale de ambalaje primare, ambalaje secundare și pentru transport preluate de la operatorii economici responsabili, prin contracte încheiate cu operatori economici colectori autorizați;

- să raporteze informațiile referitoare la gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje pentru care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului
- să promoveze campanii de informare și educare a publicului și a operatorilor economici privind activitatea de gestionare a deșeurilor de ambalaje în parteneriat/la solicitarea autorității publice centrale pentru protecția mediului/autorități locale;
- să colaboreze cu operatorii economici notificați și/sau înregistrați, prevăzuți la art. 20 alin. (8) și (9) din Legea nr. 249/2015, cu modificările și completările ulterioare, prin încheierea de contracte pentru includerea cantităților de deșeuri de ambalaje gestionate de către aceștia la îndeplinirea obiectivelor de reciclare și valorificare;
- să colaboreze cu operatorii economici colectori autorizați, Potrivit art. 20 alin. (7¹) lit. b) din Legea nr. 249 /2015, cu modificările și completările ulterioare, prin încheierea de contracte pentru includerea cantităților de deșeuri de ambalaje gestionate de către aceștia la îndeplinirea obiectivelor de reciclare și valorificare.

La nivel național, în anul 2023 funcționau 16 organizații cu rol în preluarea responsabilității pentru deșeurile de ambalaje, în anul 2024 funcționau 15 astfel de companii iar în anul 2025 funcționează 14 organizații. În anul 2025 OIREP-urile active, conform informațiilor din tabelul de mai jos.

În ceea ce privește **transferul de responsabilitate**, ca pondere din punerea totală pe piață pe tip de material, evoluția în perioada analizată se regăsește în tabelul de mai jos.

Tabel 5-6 Transferul de responsabilitate, ca pondere din punerea totală pe piață pe tip de material (%)

Tip material	2020	2021	2022
sticlă	92	98	98
plastic	88	90	91
hârtie/carton	79	83	85
metal	88	89	90
lemn	50	51	51
altele	0	0	0
TOTAL	76	79	80

Conform informațiilor din tabelul de mai sus, în perioada analizată se observă o creștere din punct de vedere al ponderii din punerea totală pe piață, pe tip de material pentru toate tipurile de materiale și la nivel global – la nivelul anului 2022, 80% din deșeurile de ambalaje introduse pe piață au fost gestionate prin intermediul OIREP-urilor.

Colectarea deșeurilor de ambalaje se face astfel:

- pentru deșeurile de ambalaje din deșeurile municipale:
 - prin intermediul operatorilor de salubritate, în cadrul prestării serviciului de salubritate organizat și coordonat de către UAT-uri/ADI
 - prin operatori economici autorizați pentru colectarea deșeurilor
 - pentru deșeurile de ambalaje din industrie și comerț:
 - prin operatori economici autorizați pentru colectare;

- prin operatorii de salubritate, pentru deșeurile similare cu cele municipale.

Operatorii de salubritate desfășoară activitatea în baza contractelor de delegare a gestiunii serviciului public privind activitatea de colectare și transport deșeurilor municipale încheiate cu UAT-urile/ADI-urile, sau prin hotărâri ale autorităților locale de dare în administrare, conform cadrului legal creat de Legea 51/2006, Legea 101/2006, Ordinului ANRSC nr. 640/2022 și a altor acte normative în domeniu.

Operatorii economici autorizați pentru colectarea ambalajelor folosite/deșeurilor de ambalaje sunt reglementați de Legea 249/2015 și se împart în 3 categorii

- colectori autorizați care preiau prin achiziție (contra cost) ambalajele folosite și/sau deșeurile de ambalaje de la populație și de la persoane juridice altele decât HORECA
- colectori autorizați care fac dovada unui contract valabil încheiat cu un OIREP pentru sectorul HORECA
- Operatorii economici autorizați care preiau prin achiziție ambalaje folosite de la populație prin puncte de colectare

Primele două categorii au obligația să se înregistreze la nivelul autorităților locale/ADI și să raporteze cantitățile către acestea iar ultima categorie are obligația să notifice activitatea și, de asemenea să raporteze cantitățile.

Conform OUG 92/2021, producătorii sau organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorului trebuie să asigure continuitatea organizării serviciilor de gestionare a deșeurilor de ambalaje pe parcursul întregului an, chiar dacă obiectivele minime în sarcina lor au fost îndeplinite.

Pentru deșeurile generate în gospodăriile populației, autoritățile administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale și ale municipiului București și, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară încheie contracte, parteneriate sau alte forme de colaborare, în conformitate cu aria declarată, cu toate organizațiile autorizate care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite prin actele normative care transpun directivele individuale.

UAT/ADI solicită OIREP acoperirea costurilor de gestionare pentru deșeurile municipale care fac obiectul răspunderii extinse a producătorului și stabilesc modalitatea prin care se plătesc serviciile aferente acelor deșeurilor, prestate de operatorii de salubritate.

Pentru deșeurile care fac obiectul răspunderii extinse a producătorului care se regăsesc în deșeurile municipale, acoperirea costurilor se face de către OIREP și fără impunerea unor costuri suplimentare în sarcina utilizatorilor serviciului de salubritate.

Reciclatorii sunt entități private care prestează activitatea de valorificare prin care deșeurile sunt transformate în produse, materiale sau substanțe pentru a-și îndeplini funcția lor inițială sau pentru alte scopuri.

La nivelul ariei naționale sunt înregistrate un număr de 712 firme care au acest statut, atribuit în baza Autorizațiilor de Mediu emise, pentru reciclarea sticlei, plasticului, hârtiei, cartonului, metalului și lemnului.

Administratorul SGR este persoana juridică română, unică la nivel național, constituită sub forma unei societăți pe acțiuni Potrivit prevederilor Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, înființată exclusiv pentru a implementa, gestiona, opera și a asigura finanțarea sistemului de garanție-returnare, având ca acționari structurile asociative ale producătorilor și care dețin împreună o cotă de piață de cel puțin 30%, raportat la numărul de unități de ambalaje SGR introduse pe piață în ultimul an fiscal încheiat anterior depunerii documentației pentru acreditare și statul român reprezentat de autoritatea publică centrală pentru protecția mediului cu un procent de 20%. Din acționariat pot face parte și structurile asociative ale comercianților care introduc și comercializează pe piața națională produse ambalate în ambalaje SGR.

Operatorii de transport sunt entități contractate de către administratorul SGR care asigură sistemul logistic pentru transportul ambalajelor returnate către centrele de numărare și sortare.

În total, SGR și-a propus să funcționeze cu 17 **centre de verificare, numărare și sortare** a ambalajelor/deșeurilor de ambalaje la nivel național, până în prezent fiind operaționale un număr de 7 (în județele Cluj, Timiș, Brașov, Bacău, Dolj, Prahova și Ilfov).

Schemă privind fluxurile operaționale și financiare privind gestionarea deșeurilor de ambalaje

Figura 5-15 Fluxul financiar

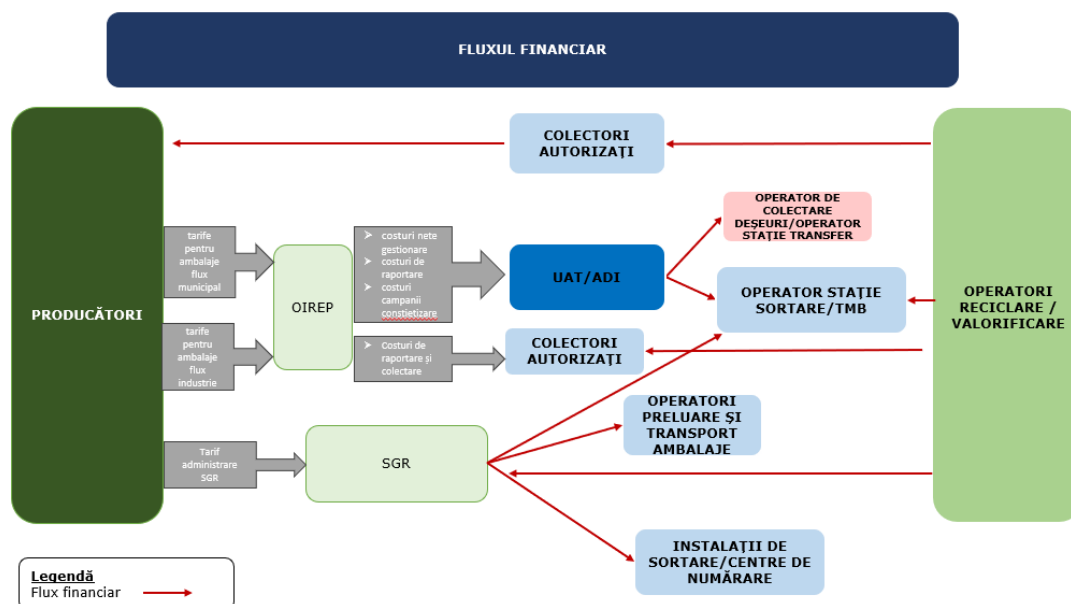

Figura 5-16 Funcția de raportare date

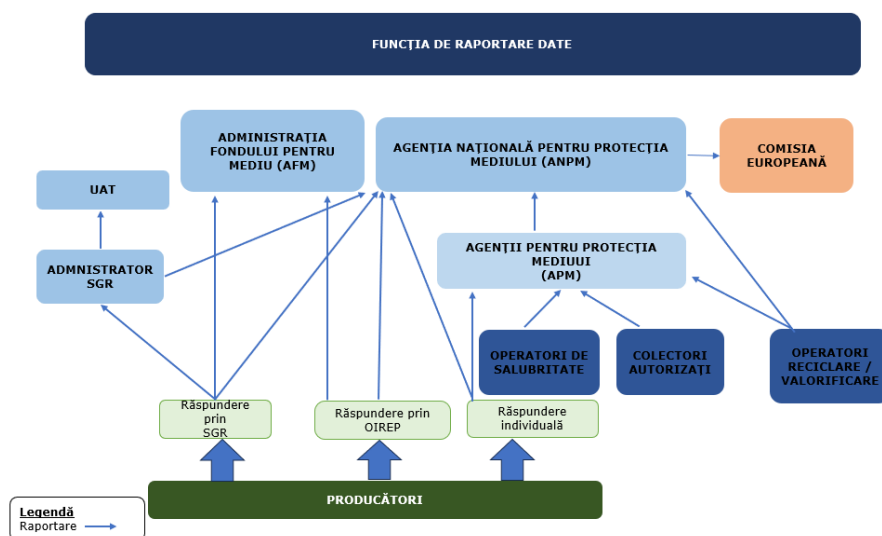

Figura 5-17 Funcția de control și penalități

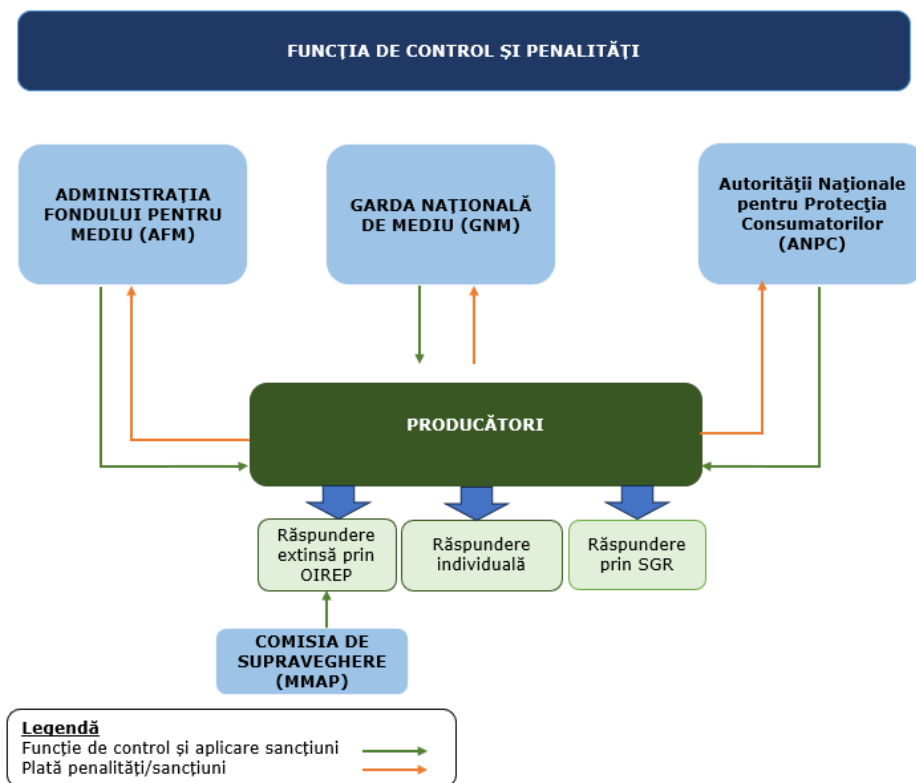
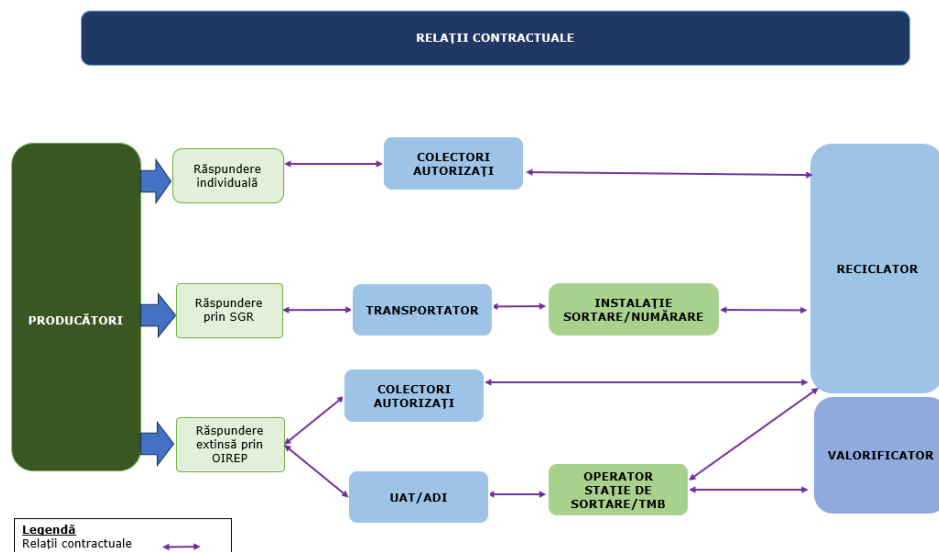

Figura 5-18 Relații contractuale

Trasabilitatea deșeurilor de ambalaje

În vederea monitorizării și verificării corectitudinii tranzacțiilor cu deșeuri de ambalaje în sistemul răspunderii extinse a producătorului, începând cu data de 1 ianuarie 2021 a devenit obligatorie utilizarea Sistemul informatic de asigurare a trasabilității deșeurilor (SIATD), pentru toate persoanele juridice care gestionează deșeuri de ambalaje ale căror costuri nete și/sau costuri de colectare/valorificare/sortare/tratare/raportare sunt finanțate de către OIREP.

Obligația a fost introdusă prin Ordinul MMAP nr.1595/2020. În prezent este în vigoare Ordinul MMAP nr.701/2024.

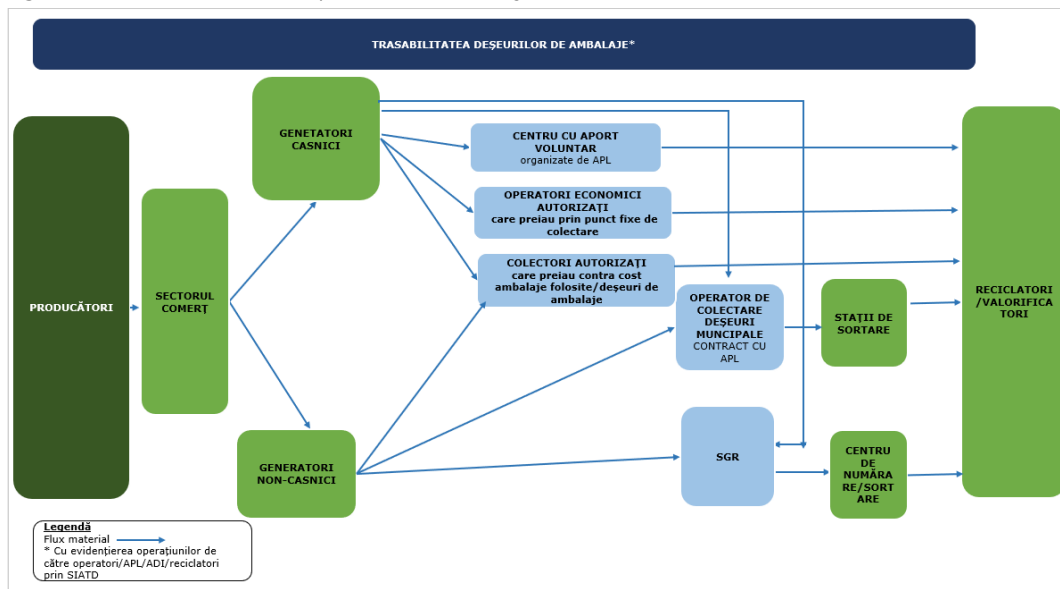
SIATD permite monitorizarea și verificarea în timp real, la nivel de document financiar-contabil și justificativ, a tranzacțiilor cu deșeuri de ambalaje pentru care OIREP finanțează costurile de gestionare.

Este un instrument util pentru asigurarea trasabilității deșeurilor de ambalaje, toate entitățile implicate pe lanțul de gestionare a acestui tip de deșeu având diferite obligații de raportare/operare în sistem, în vederea asigurării unor tranzacții care să fie luate în considerare pentru îndeplinirea obiectivelor de reciclare/valorificare.

La îndeplinirea obiectivelor minime de valorificare sau incinerare în instalații de incinerare cu recuperare de energie și de valorificare prin reciclare/gestionare/colectare se iau în calcul cantitățile de deșeuri până la care se face dovada trasabilității prin confirmarea codului unic de tranzacție din SIATD.

OIREP finanțează costurile prevăzute în Legea [nr. 249/2015](#), cu modificările și completările ulterioare, numai după confirmarea în SIATD a cantităților de deșeuri de ambalaje intrate în instalațiile de valorificare/reciclare.

Figura 5-19 Trasabilitatea deșeurilor de ambalaje

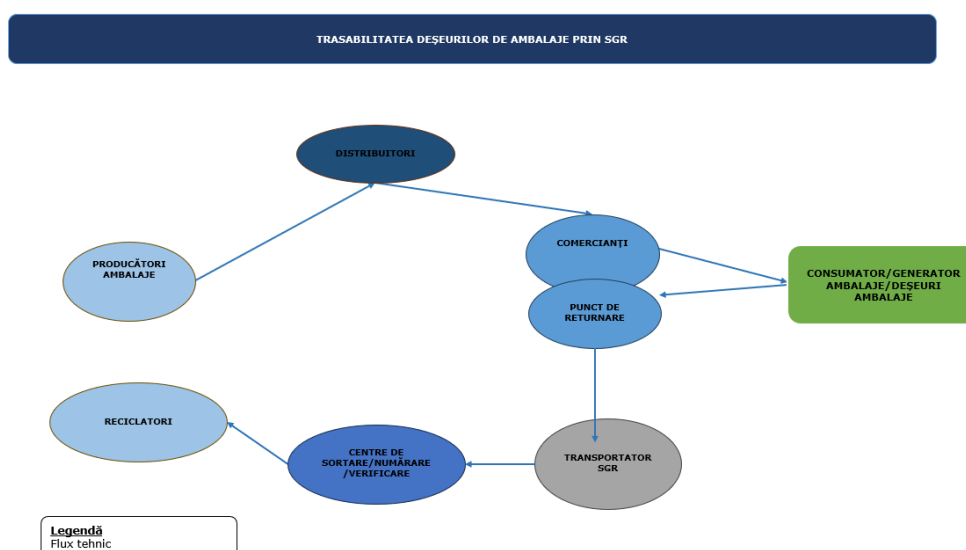
Sistemul de garanție-returnare (SGR)

Hotărârea de Guvern nr. 1074/2021 stabilește cadrul legal pentru implementarea pe întreg teritoriul României a sistemului de garanție-returnare (SGR).

Sistemul se aplică pentru ambalaje primare nereutilizabile, respectiv ambalajele din sticlă, plastic sau metal, cu volume cuprinse între 0,1 l și 3 l inclusiv, utilizate pentru a face disponibile pe piață națională bere, mixuri de bere, mixuri de băuturi alcoolice, cidru, alte băuturi fermentate, sucuri, nectaruri, băuturi răcoritoare, ape minerale și ape de băut de orice fel, vinuri și spirtoase.

Sistemul a devenit operațional începând cu sfârșitul anului 2023, este un sistem aflat în fază incipientă, cu un singur an calendaristic încheiat, respectiv anul 2024.

Figura 5-20 Trasabilitatea deșeurilor de ambalaje prin SGR

5.3 Deficiențe identificate

În urma discuțiilor cu părțile implicate au fost identificate următoarele deficiențe de ordin legislativ, operațional sau financiar:

Inexistența unui mecanism de tip Clearing-House care să asigure la nivel național acoperirea costurilor nete și finanțarea integrală a deșeurilor de ambalaje din fluxul municipal gestionat de UAT / ADI;

Deficiențe legate de diferitele sisteme de raportare utilizate de către AFM (SIATD) și ANMAP (SIM) și diferențele dintre datele gestionate;

Inexistența unui cadru legislativ și operațional care să permită corectarea/ajustarea datelor în urma controalelor specifice ale instituțiilor cu rol de control/sanționare a operatorilor economici de pe întreg lanțul de gestionare a deșeurilor de ambalaje;

Cadru legislativ insuficient dezvoltat pentru materializarea/concretizarea prevederilor privind obligativitatea încheierii formelor de colaborare între actorii implicați din sectorul public (UAT / ADI) și cei din sectorul privat (OIREP);

Insuficiența cadrului tehnico-instituțional de certificare a tarifelor operatorilor de salubritate aflați în relații contractuale cu autoritățile locale/ADI, organizat în mod independent de activitatea părților direct implicate, la nivelul ANRSC;

Imposibilitatea practică a unităților administrativ teritoriale de mici dimensiuni (comune și orașe), care nu sunt organizate în cadrul unui ADI, de a încheia contracte cu toate OIREP-urile licențiate;

Neclaritatea unor prevederi legale referitoare la aspecte esențiale, operaționale și financiare în domeniul colaborării dintre OIREP-uri și UAT/ADI referitoare la:

- calcularea sumei de plată conform formulei din Anexa 6 la Legea 246/2015;
- calcularea costului net pe tona de ambalaj raportată în contul OIREP-urilor generate de interpretări diferite referitoare la modalitatea de stabilire și aplicare a PAMB – ponderea deșeurilor de ambalaje din deșeurilor municipale reciclabile de hârtie, metal, plastic și sticlă;

Inexistența datelor referitoare la deșeurile municipale de hârtie, carton, plastic, metal și sticlă non-ambalaj care generează relativitatea datelor rezultate în urma determinărilor de compoziție a deșeurilor reciclabile colectate separat, în condițiile în care aceste determinări au o relevanță limitată la eșantionul/cantitatea/perioada de timp analizată, fără a putea stabili la modul general un procent concret al deșeurilor de ambalaje și non-ambalaje în deșeurile municipale vizate;

Inexistența prevederilor legale referitoare la posibilitatea OIREP de finanțare a costurilor de gestionare pentru deșeurile de ambalaje rezultate din tratarea mecano-biologică a deșeurilor municipale;

Diferențele de interpretare referitoare la aplicarea listei de coduri de deșuri în cadrul activităților componente ale serviciului public de salubritate (colectare separată și transport

separat al deșeurilor municipale de hârtie, plastic, metal și sticlă și referitoare la output-ul Stațiilor de Sortare / Instalațiilor de tratare mecano-biologică;

Inexistența sancțiunilor pentru OIREP-urile /UAT/ADI care nu încheie contracte în vederea acoperirii costurilor de nete de deșeurile de ambalaje din deșeurile de ambalaje

Ineficiența prevederilor legale legate de constituirea, de către operatorii economici colectori de deșeurile de ambalaje, a unei garanții în cuantum de 50/lei/tona de deșeurile de ambalaje raportată în contul OIREP-urilor în anul precedent, garanție constituită în favoarea AFM/OIREP, raportat la valoarea economică medie a deșeurilor de ambalaje pe piață;

Inexistența unor prevederi legale referitoare la eficiența economică a activităților de salubritate pe fluxul deșeurilor de hârtie, metal, plastic și sticlă, inclusiv a deșeurilor de ambalaje municipale raportat la costurile de gestionare în serviciul public de salubritate, veniturile obținute din vânzarea acestora și beneficiile de mediu obținute.

Capacitate insuficientă de reciclare pentru anumite categorii de deșeurile de ambalaje (ex. folie, sticlă);

Inexistența unei prevederi legale referitoare la finanțarea, eventualul cost net precum și cantitatea maximă admisă a deșeurilor de ambalaje din fluxul municipal valorificate energetic și raportate către OIREP-uri;

Inexistența unor prevederi legale referitoare la calcularea, în cadrul obiectivelor a pierderilor tehnologice ale instalațiilor precum și a scăzătorilor maxime admise la preluarea deșeurilor de ambalaje de către reciclatori;

Neaplicarea sancțiunilor la utilizatorii serviciului de salubritate de către autoritățile publice locale pentru separarea incorectă la sursă;

Imposibilitatea modificării lunare a cuantumului taxei de salubritate în funcție de veniturile obținute din vânzarea deșeurilor reciclabile, inclusiv de ambalaje comercializate și a sumelor încasate de la OIREP-uri de către UAT/ADI;

Inaplicabilitatea prevederilor legale referitoare la costurile de gestionare a datelor, limitate exclusiv la acoperirea costurilor salariale ale personalului implicat în raportarea acestor date, în cazul personalului angajat din administrația publică locală, din cauza prevederilor legate de salarizarea personalului salariat finanțat din fonduri publice;

Lipsa unei sancțiuni pentru nerespectarea obligației operatorilor economici care introduc pe piața națională produse ambalate și/sau a celor care importă/achiziționează intracomunitar produse ambalate pentru utilizare/consum propriu care într-un an calendaristic nu își îndeplinesc individual obiectivele, de a îndeplini obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului prin intermediul unui OIREP.

Singura modalitate de a constrânge operatorii responsabili este ca în cadrul unui control al GNM această autoritate să impună această obligație, însă AFM deține lista nu GNM.

Nerespectarea și nesancționarea de către colectorii autorizați conform art. 20 alin. (7) – (8) din legea 249/2015 a obligațiilor de a notifica activitatea /de a se înregistra la nivelul UAT/ADI și de a raporta cantitățile către autoritățile locale/ADI

5.4 Ipoteze privind planificarea și proiecții

Conform secțiunii 5.2, în perioada **2020–2022** cantitățile de ambalaje introduse pe piață au avut un **trend ascendent**. Cea mai semnificativă creștere a fost în anul **2022**.

Această creștere este superioară ritmului de creștere al PIB, care a fost relativ constant între **7-8%** anual în această perioadă.nu

Ipoteze pentru proiecția cantităților de ambalaje introduse pe piață (2025–2036):

- **2025:**

Indicatorii privind introducerea pe piață a ambalajelor, defalcați pe tipuri de materiale, sunt estimați să crească față de 2023 cu o rată egală cu media creșterii înregistrate în perioada **2020–2022**.

- **2026–2036:**

- Sticlă: Indicatorul se menține constant la valoarea din 2025 pe întreaga perioadă, estimându-se o creștere a cantității utilizate, însă compensată de o creștere a ratei de reutilizare.

- Plastic: În 2026, indicatorul se menține la nivelul anului 2025. Pentru 2027 se estimează o scădere a indicatorului, ca urmare a:

- Reducerii utilizării ambalajelor de plastic pentru băuturi, în special bere (înlocuită cu ambalaje din sticlă).
- Creșterii eficacității ecotaxei pentru pungile de cumpărături.

Pentru perioada 2028–2036, indicatorul rămâne constant la valoarea din 2027.

- Hârtie/Carton: În 2026, indicatorul se menține la nivelul anului 2025. Pentru 2027 se estimează o scădere treptată a cantităților, ca urmare a:

- Creșterii utilizării materialelor reciclabile și a măsurilor de reducere a desperdiciului (waste reduction).

Pentru perioada 2028–2036, indicatorul rămâne constant la valoarea din 2027.

- Metal: În 2026, indicatorul se menține la nivelul anului 2025. Pentru 2027 se estimează o scădere treptată a cantităților, ca urmare a:

- Creșterii utilizării materialelor alternative și eco-friendly (ex. bioplastice).

Pentru perioada 2028–2036, indicatorul rămâne constant la valoarea din 2027.

- Lemn: În 2026, indicatorul se menține la nivelul anului 2025. Pentru 2027 se estimează o scădere treptată a cantităților, ca urmare a:

- Creșterii utilizării materialelor alternative și eco-friendly.

Pentru perioada 2028–2036, indicatorul rămâne constant la valoarea din 2027.

Total: În 2026, indicatorul total se menține la nivelul anului 2025, urmat de o scădere în 2027, ca urmare a reducerii utilizării ambalajelor nesustenabile și creșterii utilizării ambalajelor reutilizabile și reciclabile. Pentru perioadele 2028–2036, indicatorul total se stabilizează la valoarea din 2027, reflectând eforturile continue de sustenabilitate și de reducere a cantităților de ambalaje noi introduse pe piață.

Hârtie, carton și metal:
Indicatorii se mențin constanți la nivelul anului 2025 pe toată perioada.

Lemn:

În 2026, indicatorul se menține la valoarea din 2025. În 2027 se estimează o scădere datorită creșterii ratei de reutilizare, iar pentru perioada 2028–2036 indicatorul rămâne constant la nivelul din 2027.

Tabel 5-6 Indicatori privind cantitatea de ambalaje introdusă pe piața națională, pe tip de material, 2020-2036, (kg/loc x an)

Tip material	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
sticlă	20	23	25	24,8	25,0	24,8	24,4	23,8	23,0	22,0	15,4	15,4	15,4	15,4	15,4	14,8	14,8
plastic	24	26	26	26	26,4	26,2	25,8	25,2	24,4	23,4	21,9	21,9	21,9	21,9	21,9	21,3	21,3
hârtie/carton	33	39	37	37	37,6	37,4	37,0	36,4	35,6	34,6	29,1	29,1	29,1	29,1	29,1	28,4	28,4
metal	5	5	5	5	5,4	5,2	4,8	4,2	3,4	2,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3	4,1	4,1
lemn	29	33	34	34	34,4	34,2	33,8	33,2	32,4	31,4	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8	23,8
altele	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TOTAL	111	126	128	128	129	128	126	123	119	114	94	94	94	94	94	93	93

Sursa: Estimări consultant

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2019/1020 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, precum și în baza modificărilor aduse prin Directiva (UE) 2018/851 care actualizează cadrul legal al Directivei 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, se stabilește că volumul de deșeuri de ambalaje generate într-un stat membru este echivalent cu cantitatea totală de ambalaje introduse pe piața internă în același exercițiu financiar.

În acest sens, estimarea cantității de deșeuri de ambalaje generate pe perioada 2020–2036 se realizează prin aplicarea indicatorilor de referință expuși în tabelul anterior, ce reflectă volumul ambalajelor introduse pe piață, defalcat pe tipuri de materiale și raportat la populația rezidentă, corelat cu proiecțiile demografice oficiale pentru intervalul menționat.

Această metodologie asigură o evaluare riguroasă, conformă cu cerințele legislației europene în vigoare și este fundamentul pentru monitorizarea și planificarea eficientă a gestionării deșeurilor de ambalaje la nivel național.

Tabel 5-7 Estimare cantități - introducere pe piața ambalaje (tone)

Tip material	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
sticlă	472.742	476.800	470.535	460.584	447.001	429.841	409.153	285.098	283.171	281.269	279.392	277.539	265.101	263.366
plastic	498.815	502.886	496.487	486.403	472.691	455.402	434.590	405.365	402.626	399.922	397.253	394.619	381.492	378.995
Hârtie /carton	712.005	716.187	708.682	697.514	682.739	664.409	642.576	537.773	534.138	530.551	527.010	523.516	508.945	505.614
metal	99.735	103.599	99.269	91.215	79.491	64.153	45.250	78.797	78.264	77.738	77.220	76.708	74.155	73.670
lemn	652.418	656.569	649.373	638.508	624.030	605.991	584.443	440.695	437.716	434.777	431.875	429.011	425.771	422.985
altele	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	2.435.716	2.456.041	2.424.347	2.374.225	2.305.952	2.219.796	2.116.012	1.747.728	1.735.915	1.724.256	1.712.750	1.701.393	1.655.464	1.644.630

5.5 Obiective și ținte

Obiectivele stabilite în domeniul gestionării deșeurilor de ambalaje țin cont de:

- prevederile Regulamentului (UE) 2025/40 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 19 decembrie 2024 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 și a Directivei (UE) 2019/904 și de abrogare a Directivei 94/62/CE
- Directiva nr. 904/2019 privind reducerea impactului anumitor produse din plastic
- prevederile Legii 249/2015 cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile HG 1074/2021 (*republicată*), privind stabilirea sistemului de garanție-returnare pentru ambalaje primare nereutilizabile;
- prevederile Planului de acțiune pentru Strategia națională privind economia circulară;
- gradul de îndeplinire a obiectivelor stabilite în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor 2017 și măsurile de redresare propuse;
- deficiențele sistemului actual de gestionare a deșeurilor de ambalaje.

Obiectivele și țintele de valorificare, respectiv reciclare se regăsesc în tabelul de mai jos.

Tabel 5-8 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de ambalaje

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	Justificare
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Toate ambalajele introduse pe piața națională trebuie să respecte criteriile de reciclabilitate stabilite la nivel european și să se încadreze în clasele A, B sau C de performanță a reciclării	Termen: 1 ianuarie 2030	Art.6 din Regulamentul (UE) 2025/40
2	Creșterea obiectivului global de valorificare inclusiv prin incinerare cu recuperare de energie în instalații de incinerare cu recuperare de energie	70% începând cu 01.01.2025 75% începând cu 01.01.2030	Anexa 5 la legea 249/2015 coroborat cu Anexa 3 de la OUG 196/2005
3	Creșterea obiectivului de reciclare	Creșterea obiectivului global de reciclare la 65 % Creșterea țăintelor de reciclare pentru fiecare categorie de materiale de ambalaje, astfel: •75% pentru hârtie-carton •50% pentru materiale plastice din care PET 65% •70% pentru sticlă •70% pentru metale feroase •50% pentru aluminiu •25% pentru lemn Termen: începând cu 01.01.2025 Creșterea obiectivului global de reciclare la 70%	Anexa 5 la Legea 249/2015 coroborat cu Anexa 3 de la OUG 196/2005

		Creșterea Țintelor de reciclare pentru fiecare categorie de materiale de ambalaje, astfel: •85% pentru hârtie-carton •55% pentru materiale plastice din care PET 65% •75% pentru sticlă •80% pentru metale feroase •60% pentru aluminiu •30% pentru lemn Termen: începând cu 01.01.2030	
4	Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor de ambalaje	Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a minimum 65% din greutatea tuturor deșeurilor de ambalaje Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea următoarelor materiale specifice conținute în deșeurile de ambalaje: • 50% pentru plastic • 25% pentru lemn • 70% pentru metale feroase • 50% pentru aluminiu • 70% pentru sticlă • 75% pentru hârtie și carton Termen: 2025	art. 6 alin.1 lit. f-g) Directiva 94/62/CE + art. 52 din Regulamentul (UE) 2025/40
		Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea a minimum 70% din greutatea tuturor deșeurilor de ambalaje •55 % pentru plastic •30 % pentru lemn •80 % pentru metale feroase •60 % pentru aluminiu •75 % pentru sticlă •85 % pentru hârtie și carton Termen: 2030	art. 6 alin.1 lit. h-i) Directiva 94/62/CE + art. 52 din Regulamentul (UE) 2025/40
5	Obiective de returnare a ambalajelor SGR	•75% sticlă •80% plastic •80% metal Termen 2025 •85% sticlă •90% plastic •90% metal Termen: 2026	HG 1074/2021
6	Reducerea deșeurilor de ambalaje generate pe cap de locuitor în comparație cu deșeurile de ambalaje generate pe cap de locuitor în 2018, astfel cum au fost raportate Comisiei în conformitate cu Decizia 2005/270/CE	•cel puțin 5 % până în 2030 •cel puțin 10 % până în 2035 •cel puțin 15 % până în 2040	art.43 din Regulamentul (UE) 2025/40
7	Asigurarea colectării separate, în termeni de greutate, pentru următoarele formate de ambalaje puse la dispoziție pe piața pentru prima dată în România, respectiv într-un anumit an calendaristic (a) sticle din plastic de unică folosință pentru băuturi, cu o capacitate de până la trei litri; (b) recipiente metalice de unică	90% începând cu 01.01.2029	art.50 din Regulamentul (UE) 2025/40 art. 9 din OUG 6/2021

	folosință pentru băuturi, cu o capacitate de până la trei litri.		
8	Includerea de către companiile/producătorii de ambalaje din plastic, a un conținut minim de material reciclat	•30% pentru ambalajele PET destinate produselor sensibile la contact; •10% pentru alte ambalaje din plastic pentru produse sensibile la contact; •30% pentru sticlele pentru băuturi din plastic; •35% pentru alte ambalaje din plastic. Termen 2030	Regulamentul (UE) 2025/40
9	Introducerea pe piață doar a ambalajelor și etichetelor adezive compatibile cu compostarea industrială, iar în cazurile cerute de statul membru, și cu compostarea la domiciliu, pentru categoriile specificate.	Termen: 12 februarie 2028	Articolul 9, alin. (1) din Regulamentul (UE) 2025/40
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE			
9	Interzicerea utilizării substanțelor perfluoroalchilice și polifluoroalchilice (PFAS) în ambalajele destinate contactului cu alimentele.	Începând cu 2026	Regulamentul (UE) 2025/40
10	Elaborarea de masuri pentru a încuraja instituirea unor sisteme de reutilizare a ambalajelor care să cuprindă stimulente suficiente pentru returnare și a unor sisteme de reumplere într-un mod ecologic	Începând cu 2026	Art. 51 din Regulamentul (UE) 2025/40
11	Realizarea și adoptarea cadrului legislativ pentru crearea sistemului de reutilizare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2025/40 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2024 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 și a Directivei (UE) 2019/904 și de abrogare a Directivei 94/62/CE	Termen: 2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale
12	Crearea cadrului legal pentru plata de către producători de taxe modulate în funcție de reciclabilitatea ambalajelor	Adoptare cadru 2026 Implementare 2027	Directiva UE 2018/852 de modificare a Directivei 94/62/CE
13	Creșterea utilizării materiilor prime secundare în producție	Termen: 2030 - 2040	Strategia națională privind economia circulară – HG 1172/2022

14	Crearea cadrului legal pentru funcționarea unui organism/sistem de tip "clearinghouse" al OIREP care sa asigure concretizarea obligativității privind colaborarea între actorii implicați din sectorul public (UAT / ADI) si cei din sectorul privat (OIREP)	Termen: 2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale
15	Completarea cadrului legal existent cu măsuri pentru asigurarea funcționării corespunzătoare a REP	Termen: 2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale
14	Crearea unui cadru unitar pentru standardizarea ambalajelor introduse pe piață, în vederea facilitării trasabilității, raportării și verificării cantităților gestionate în cadrul obligațiilor de responsabilitate extinsă a producătorului (REP)	Termen: 2027	În prezent, identificarea ambalajelor introduse pe piață presupune un efort semnificativ din partea operatorilor economici și autorităților, deoarece: ambalajele trebuie cântărite individual pentru a fi declarate corect la Administrația Fondului pentru Mediu (AFM); producătorii modifică frecvent ambalajele fără notificare prealabilă, ceea ce generează inexactități în raportări și necesită actualizări constante și greu de gestionat; lipsa unui sistem standardizat face dificilă trasabilitatea și verificarea obiectivă a datelor raportate.
INSTITUTIONALE SI ORGANIZATIONALE			
15	Elaborarea de studii la nivel național și local privind compoziția deșeurilor municipale, inclusiv a deșeurilor de ambalaje și a ponderii acestora	Cel puțin o dată la 3 ani, de obicei în primii ani după adoptarea PNGD	Deficiență identificată în analiza situației actuale
16	Realizarea un studiu care să analizeze situația actuală și problemele legate de sistemul de REP pentru ambalaje și care să analizeze și impactul introducerii sistemului de garanție-returnare asupra sistemului de REP pentru ambalajele care nu vor intra în SGR	2026	OUG nr. 92/2021 Legea 249/2015 Strategia națională privind economia circulară – HG 1172/2022
FINANCIARE			
17	Asigurarea de finanțare suficientă în domeniul gestionării deșeurilor de ambalaje	2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale
18	Sprijinirea operatorilor economici pentru dezvoltarea de fabrici de reciclare pentru anumite tipuri de ambalaje	2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale
MONITORIZARE SI CONTROL			
19	Includerea în planul de control a activității operatorilor economici autorizați/colectorii autorizați	2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale

20	Urmărirea îndeplinirii obligațiilor producătorilor de ambalaje	2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			
21	Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind ambalajele și deșeurile de ambalaje	Termen 2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale
22	Elaborarea unei proceduri de simplificare și clarificare a obligațiilor pentru toți raportorii: Identificarea raportorilor și obligațiilor lor, crearea unui ghid clar și formulare simple, instruirea raportorilor și oferirea de suport, colectarea feedback-ului și actualizarea procedurii.	Termen 2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale

5.6 Măsurile pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje

Tabel 5-9 Măsurile privind gestionarea deșeurilor de ambalaje

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLAȚIEI EUROPENE				
1	Toate ambalajele introduse pe piața națională trebuie să respecte criteriile de reciclabilitate stabilite la nivel european și să se încadreze în clasele A, B sau C de performanță a reciclării	1.1 Toate ambalajele introduse pe piața națională trebuie să respecte criteriile de reciclabilitate stabilite la nivel european	2030	MMA, AFM Producătorii de ambalaje
2	Creșterea obiectivului global de valorificare inclusiv prin incinerare cu recuperare de energie în instalații de incinerare cu recuperare de energie	2.1 Optimizarea infrastructurii de colectare și sortare pentru maximizarea valorificării	2026	MMA, ANMA, ME, Operatori economici
		2.2 Dezvoltarea cadrului legal pentru suportarea de către producători a costurilor cu valorificarea energetică similară reciclării	2026	MMA Producătorii de ambalaje
3	Creșterea obiectivului de reciclare	3.1 Extinderea și eficientizarea sistemelor de colectare separată a deșeurilor reciclabile, inclusiv prin armonizarea și uniformizarea echipamentelor și punctelor de colectare, creșterea frecvenței colectării, reducerea contaminării fracțiilor și asigurarea trasabilității fluxurilor colectate.	2026	UAT/ADI Producători ambalaje din fluxul industrial
		3.2 Creșterea gradului de conștientizare a populației și a actorilor economici privind importanța reciclării	2026	MMA UAT/ADI OIREP
4	Pregătirea pentru reutilizare și reciclarea deșeurilor de ambalaje	4.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sortare și reciclare a deșeurilor de ambalaje	2025	MMA

		4.2 Implementarea tehnologiilor avansate de reciclare	2025	MMAP
6	Reducerea deșeurilor de ambalaje generate pe cap de locuitor în comparație cu deșeurile de ambalaje generate pe cap de locuitor în 2018, astfel cum au fost raportate Comisiei în conformitate cu Decizia 2005/270/CE	6.1 Prevenirea generării ambalajelor la sursă	2027	MMAP Institutul Național de Statistică AFM
7	Asigurarea colectării separate, în termeni de greutate, pentru următoarele formate de ambalaje puse la dispoziție pe piața pentru prima dată în România, respectiv într-un anumit an calendaristic (a) sticle din plastic de unică folosință pentru băuturi, cu o capacitate de până la trei litri; (b) recipiente metalice de unică folosință pentru băuturi, cu o capacitate de până la trei litri.	7.1 Dezvoltarea infrastructurii de colectare separată, cu accent pe acoperire teritorială completă	2027	MMAP Primării Operatori de salubritate
8	Includerea de către companiile/producătorii de ambalaje din plastic a unui conținut minim de material reciclat	8.1 Stabilirea obligației pentru producătorii de ambalaje din plastic de a include un conținut minim de material reciclat	2026–2030	Producători de ambalaje ANMAP OIREP Ministerul Finanțelor MMAP
9	Introducerea pe piață doar a ambalajelor și etichetelor adezive compatibile cu compostarea industrială, iar în cazurile cerute de statul membru, și cu compostarea la domiciliu, pentru categoriile specificate	9.1 Stimularea infrastructurii de colectare și tratare a biodeșeurilor compatibile cu ambalajele compostabile	2028	MMAP
		9.2 Informarea și educarea operatorilor economici și consumatorilor privind cerințele pentru ambalajele compostabile	2028	MMAP AFM
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE				
10	Interzicerea utilizării substanțelor perfluoroalchilice și polifluoroalchilice (PFAS) în ambalajele destinate contactului cu alimentele.	10.1 Elaborarea unui ordin comun al Ministerului Mediului și al Ministerului Sănătății pentru interzicerea PFAS în ambalajele alimentare pe piața națională, cu intrare în vigoare etapizată	2026	MMAP
		10.2 Modificarea Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, prin includerea PFAS în lista substanțelor restricționate în ambalajele alimentare, conform reglementărilor UE.	2026	MMAP
		10.3 Stabilirea unui sistem de certificare și etichetare pentru ambalaje „fără PFAS”, obligatoriu pentru producători și importatori, inclusiv trasabilitate digitală.	2026	MMAP
		10.4 Interzicerea importului și comercializării pe teritoriul României a produselor ambalate în ambalaje alimentare ce conțin PFAS, începând cu data stabilită în actul normativ.	2026	MMAP

		10.5 Crearea unui registru național al ambalajelor alimentare pe bază de materiale fluorurate pentru monitorizarea și eliminarea progresivă a acestora.	2026	MMAP ANPM
11	Elaborarea de masuri pentru a încuraja instituirea unor sisteme de reutilizare a ambalajelor care să cuprindă stimulente suficiente pentru returnare și a unor sisteme de reumplere într-un mod ecologic	11.1 Modificarea Legii nr. 249/2015 prin introducerea unor ținte minime obligatorii de reutilizare și reumplere pentru operatorii economici, diferențiate pe categorii de produse (ex. băuturi, cosmetice, detergenți).	2025	MMAP
		11.2 Elaborarea unui ordin al MMAP privind cerințele tehnice minime pentru ambalajele reutilizabile (ex. durabilitate, standardizare, ciclu minim de viață, trasabilitate).	2026–2027	MMAP Comerțanții
		11.3 Instituirea unui sistem de stimulente economice pentru operatorii care implementează sisteme de reutilizare: scutiri parțiale de contribuție AFM, eco-bonusuri din fonduri de mediu, deductibilitate fiscală a investițiilor în infrastructură reutilizabilă.	Începând cu 2026	M Finanțe AFM
		11.4 Obligativitatea comercianților cu suprafață >400 m ² de a accepta ambalaje reutilizabile aduse de clienți (în condiții igienice), precum și de a oferi opțiuni de reumplere pentru lichide (băuturi, produse de curățenie etc.).	2027–2030	MMAP
		11.5 Integrarea ambalajelor reutilizabile într-un sistem național de garanție-returnare extins (SGR-R), distinct de cel al ambalajelor de unică folosință, cu marcaj și cod digital pentru trasabilitate.	2025–2029	MMAP
		11.6 Etichetare clară și standardizată pentru ambalajele reutilizabile („Ambalaj reutilizabil – returnează și refolosește”), însoțită de campanii naționale de informare și educare a consumatorilor.	2026–2028	MMAP
12	Realizarea și adoptarea cadrului legislativ pentru crearea sistemului de reutilizare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2025/40 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2024 privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1020 și a Directivei (UE) 2019/904 și de abrogare a Directivei 94/62/CE	12.1 Elaborarea, promovarea și aprobarea normelor pentru reutilizarea deșeurilor de ambalaje precum și pentru măsurarea gradului de reutilizare	2026	MMAP MDAT
13	Crearea cadrului legal pentru plata de către producători de taxe modulate în funcție de reciclabilitatea ambalajelor	13.1 Elaborarea și adoptarea unui act normativ subsecvent Legii nr. 249/2015 privind modalitatea de calcul și aplicare a taxelor EPR modulate pentru ambalaje, în funcție de: reciclabilitate conținutul de material reciclat posibilitatea de reutilizare prezența substanțelor periculoase	2026	MMAP

		13.2 Stabilirea unor criterii tehnice și metodologii pentru clasificarea ambalajelor în funcție de reciclabilitate (ex: ambalaje complet reciclabile, reciclabilitate scăzută, nereciclabile).	2026	ANMAP
		13.3 Integrarea taxei modulare în cadrul REP (Responsabilitate Extinsă a Producătorului)	2026	MMAP AFM OIREP
		13.4 Introducerea obligativității raportării diferențiate a ambalajelor de către producători, cu evidențierea caracteristicilor relevante (ex. reciclabil, nereciclabil, compostabil etc.)	2026	MMAP
		13.5 Dezvoltarea unui sistem de bonificații sau penalizări financiare în cadrul OIREP-urilor, aplicabil producătorilor pe baza performanței ambalajelor introduse pe piață.	2026	MMAP
		13.6 Crearea unei baze de date naționale cu caracteristicile de reciclabilitate ale ambalajelor standardizate, pentru a facilita aplicarea uniformă a taxelor modulate.	2026	MMAP
14	Creșterea utilizării materiilor prime secundare în producție	14.1 Acordarea de facilități fiscale pentru companiile care folosesc materii prime secundare peste pragurile minime impuse	2030	ME
15	Crearea cadrului legal pentru funcționarea unui organism/sistem de tip "clearinghouse" al OIREP care să asigure concretizarea obligativității privind colaborarea între actorii implicați din sectorul public (UAT / ADI) și cei din sectorul privat (OIREP)	15.1 Crearea cadrului legal pentru funcționarea unui organism/sistem de tip "clearinghouse" al OIREP, care să asigure colaborarea efectivă între actorii implicați din sectorul public (UAT/ADI) și cei din sectorul privat (OIREP)	2026	MMAP MDRAP
16	Completarea cadrului legal existent cu măsuri pentru asigurarea funcționării corespunzătoare a REP	16.1 Elaborarea unui document cadru (contract/parteneriat/altă formă) privind colaborarea sectorului public (UAT / ADI) și sectorul privat (OIREP) în vederea decontării costurilor nete	2026	MMAP
		16.2 Stabilirea unei obligații legale a OIREP corelativă obligației UAT/ADI de a încheia contracte, parteneriate sau alte forme de colaborare cu toate OIREP și stabilirea de sancțiuni legale pentru nerespectarea acestor obligații	2026	MMAP
		16.4 Reglementarea unor aspecte privind verificarea eficienței economice a activităților de salubritate pe fluxul deșeurilor de hârtie, metal, plastic și sticlă, inclusiv a deșeurilor de ambalaje municipale raportat la costurile de gestionare în serviciul public de salubritate, veniturile obținute din vânzarea acestora și beneficiile de mediu obținute	2026	MMAP
		16.5 Dezvoltarea cadrului legal privind stabilirea anuală a taxei de salubritate în corelare cu fluctuația	2026	MMAP MDRAP

		lunară a veniturilor din vânzarea deșeurilor reciclabile (inclusiv ambalaje) și a sumelor lunare încasate de la OIREP de UAT/ADI reflectate în taxă.		
17	Crearea unui cadru unitar pentru standardizarea ambalajelor introduse pe piață, în vederea facilitării trasabilității, raportării și verificării cantităților gestionate în cadrul obligațiilor de responsabilitate extinsă a producătorului (REP)	17.1 Elaborarea și implementarea unui sistem național de codificare și standardizare a tipurilor de ambalaje, care să permită identificarea rapidă și corectă a ambalajelor utilizate de producători/importatori, fără a fi necesară cântărirea individuală repetitivă și verificarea manuală.	2027	MMAP AFM INCD ECOIND OIREP-uri
18	Elaborarea de studii la nivel național și local privind compoziția deșeurilor municipale, inclusiv a deșeurilor de ambalaje și a ponderii acestora	18.1 Stabilirea unei metodologii standardizate pentru analiza compoziției deșeurilor (inclusiv ambalaje), în conformitate cu Decizia de punere în aplicare (UE) 2019/1004 și Regulamentul (UE) 2025/40.	2025	MMAP
		18.2 Selectarea unor județe reprezentative (urban/rural) pentru studii pilot privind compoziția deșeurilor și a ambalajelor.	2025	MMAP ADI-uri UAT-uri
		18.3 Contractarea de operatori specializați pentru realizarea auditului deșeurilor la nivel de județ, cu focus pe ambalaje și fracții reciclabile.	2026	MMAP AFM
		18.4 Integrarea datelor într-un registru digital național interoperabil cu SIATD și AFM.	2027	MMAP
		18.5 Stabilirea unei obligații legale ca și UAT/ ADI să realizeze studii de compoziție la intervale regulate cu obligația OIREP de a participa la derularea procedurilor	2027	UAT-uri ADI-uri MMAP OIREP
19	Realizarea un studiu care să analizeze situația actuală și problemele legate de sistemul de REP pentru ambalaje și care să analizeze și impactul introducerii sistemului de garanție-returnare asupra sistemului de REP pentru ambalajele care nu vor intra în SGR	19.1 Stabilirea obiectivelor, indicatorilor și metodologiei de cercetare, inclusiv colectarea datelor primare și secundare.	2026	MMAP AFM
		19.2 Interviuuri și consultări cu OIREP-uri, producători, autorități locale, operatori de colectare și reciclare.	2026	MMAP
		19.3 Evaluarea performanțelor, punctelor slabe și a problemelor sistemului actual (financiare, operaționale, legislative).	2026	MMAP
		19.4 Identificarea ambalajelor excluse din SGR și modul în care acestea vor fi integrate în sistemul REP.	2026	AFM
		19.5 Propunerea de măsuri legislative, financiare și operaționale pentru optimizarea sistemului REP în contextul SGR.	2026	MMAP
FINANCIARE				
20	Asigurarea de finanțare suficientă în domeniul gestionării deșeurilor de ambalaje	20.1 Completarea legislației cu prevederi legale referitoare la posibilitatea OIREP de finanțare a costurilor de gestionare pentru deșeurile de ambalaje rezultate din	2026	MMAP

		tratarea mecano-biologica a deșeurilor municipale.		
		20.2 Finanțarea, eventual reglementarea unui cost net precum și a unei cantități maxim admisă a deșeurilor de ambalaje din fluxul municipal valorificate energetic si raportate către OIREP-uri.	2026	MMAP
21	Sprijinirea operatorilor economici pentru dezvoltarea de fabrici de reciclare pentru anumite tipuri de ambalaje	21.1 Dezvoltarea unor scheme de ajutor financiar și/sau programe de finanțare speciale pentru înființarea/dezvoltarea unor fabrici de reciclare pentru ambalajele de sticlă și folie de plastic .	2026	ME MFE
MONITORIZARE SI CONTROL				
22	Includerea în planul de control a activității operatorilor economici autorizați/colectori autorizați	22.1 Urmărirea îndeplinirii obligațiilor de notificare/înregistrare la nivelul APL/ADI și raportare a cantităților de către operatorii economici colectori autorizați reglementați de Legea 249/2015.	2026	GNM
23	Urmărirea îndeplinirii obligațiilor producătorilor de ambalaje	23.1 Continuarea monitorizării producătorilor de ambalaje.	2026	MMAP AFM
		23.2 Verificarea îndeplinirii de către producători a obligației privind transferul de responsabilitate în situația neîndeplinirii obiectivelor de reciclare într-un an calendaristic.	2026	MMAP
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				
24	Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind ambalajele și deșeurile de ambalaje	24.1 Modificarea cadrului legislativ și operațional (SIATD) care să permită corectarea/ajustarea datelor în urma controalelor specifice ale instituțiilor cu rol de control/sanționare a operatorilor economici de pe întreg lanțul de gestionare a deșeurilor de ambalaje.	2026	MMAP
		24.2 Armonizarea modului de raportare într-o platforma de date privind deșeurile de ambalaje între sistemul de raportare al AFM și sistemul de raportare al ANMAP, pentru evitarea necorelărilor de date.	2026	MMAP ANMAP AFM
25	Elaborarea unei proceduri de simplificare și clarificare a obligațiilor pentru toți raportorii: Identificarea raportorilor și obligațiilor lor, crearea unui ghid clar și formulare simple, instruirea raportorilor și oferirea de suport, colectarea feedback-ului și actualizarea procedurii.	25.1 Elaborarea unui ghid practic și formulare standardizate.	2026	MMAP AFM
		25.2 Organizarea de sesiuni de training și webinarii pentru diferite categorii de raportori.	2026	MMAP AFM ANMAP
		25.3 Crearea unui call-center sau punct de contact dedicat pentru întrebări și suport tehnic.	2026	MMAP AFM ANMAP

5.7 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje

Tabel 5-10 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de ambalaje

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Toate ambalajele introduse pe piața națională trebuie să respecte criteriile de reciclabilitate stabilite la nivel european			
1.1.1 Elaborarea și adoptarea cadrului normativ național secundar necesar aplicării directe a Regulamentului PWR, inclusiv proceduri pentru clasificarea ambalajelor în funcție de reciclabilitate, obligații pentru operatorii economici, mecanisme de control și sancțiuni.	2030	MMAP	Bugetul de stat
1.1.2 Inventarierea și clasificarea ambalajelor în funcție de reciclabilitate și analiza pieței pentru identificarea și promovarea soluțiilor alternative fezabile.	2027	MMAP Producătorii de ambalaje	Bugetul de stat
2.1 Optimizarea infrastructurii de colectare și sortare pentru maximizarea valorificării			
2.2.1 Elaborarea unui studiu de fezabilitate privind modernizarea și extinderea infrastructurii de sortare a deșeurilor de ambalaje, inclusiv evaluarea opțiunilor tehnologice disponibile, în vederea creșterii cantităților colectate separat și valorificate, urmat de implementarea măsurilor identificate ca fezabile.	2026	MMAP	Buget propriu Fond de dezvoltare
2.2.2 Modernizarea sau extinderea instalațiilor existente de incinerare, astfel încât să respecte criteriul de eficiență energetică R1 și să fie autorizate ca instalații de valorificare energetică, conform Anexei II la Directiva 2008/98/CE.	2026	Operatori Economic	Buget propriu Fonduri europene
2.2 Corelarea legislației în ceea ce privește responsabilitatea colectării ambalajelor de la populație			
2.2.1 Corelarea legislației specifice pentru ambalaje (Legea nr. 249/2015 și actele de reglementare subsecvente) cu legislația privind salubritatea (Legea 101/2005 și actele de reglementare subsecvente în ceea ce privește responsabilitatea colectării ambalajelor provenite de la gospodăriile particulare	2030	MM ME MDRAPFE, ANRSC	Nu este cazul
3.1 Extinderea și eficientizarea sistemelor de colectare separată a deșeurilor reciclabile			
3.1.1 Organizarea și monitorizarea colectării separate a deșeurilor de ambalaje din fluxurile municipale și industriale la nivelul tuturor localităților	2026	UAT/ADI GNM Producătorii ambalaje	Bugetul de stat
3.1.2 Instituirea unui mecanism standardizat de colectare, verificare și analiză anuală a datelor privind ratele de reciclare, urmat de elaborarea de planuri de optimizare pentru zonele subperformante.	2026	MMAP	Bugetul de stat
3.2 Creșterea gradului de conștientizare a populației și a actorilor economici privind importanța reciclării			

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
3.2.1 Derularea campaniilor de informare și educare a publicului și a operatorilor economici privind deșeurile de ambalaje, conform art. 21 din legea 249/2015	2026	MMAP UAT/ADI OIREP	Buget local Buget de stat
3.2.2 Implicarea copiilor și tinerilor prin organizarea de concursuri pe teme de reciclare, parteneriate cu școli și autorități locale, campanii în școli.	2026	ME/ISJ UAT/ADI OIREP	Buget local Buget de stat
4.1 Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sortare și reciclare a deșeurilor de ambalaje			
4.1.1 Dezvoltarea unor noi capacități de sortare și modernizarea capacităților existente prin dotarea cu echipamente automatizate (sortare optică, magnetică, prin inducție etc.	2027	MMAP	Fonduri Europene
4.1.2 Instalarea de benzi de sortare diferențiată pe tipuri de ambalaje (plastic PET/HDPE, sticlă pe culori, aluminiu separat de metale feroase)	2027	MMAP Operatori de salubritate	Fonduri europene Buget propriu
4.1.3 Automatizarea proceselor de balotare, mărunțire și pretratate a materialelor reciclabile	2027	Operatori economici	Fonduri europene Buget propriu
4.2 Implementarea tehnologiilor avansate de reciclare			
4.2.1 Sprijinirea investițiilor în reciclare chimică pentru plastic (piroliză, depolimerizare)	2027	MMAP	Fonduri europene Buget propriu
4.2.2 Integrarea sistemelor de recuperare energetică pentru fracțiile nereciclabile, cu instalații conforme BAT (Best Available Techniques)	2027	MMAP	Fonduri europene Buget propriu
4.2.3 Instalarea echipamentelor de decontaminare a ambalajelor contaminate (plastic, lemn, aluminiu)	2027	MMAP	Fonduri europene Buget propriu
4.3 Dezvoltarea centrelor de pregătire pentru reutilizare a ambalajelor			
4.3.1 Dezvoltarea unor unități de recondiționare și reutilizare a ambalajelor refoșibile (curățare, testare, reetichetare) în CAV-uri sau în alte locații reglementate	2026	MMAP	Fonduri europene
4.3.2 Standardizarea ambalajelor reutilizabile în colaborare cu producătorii și retailul	2026	MMAP	Fonduri europene
4.4 Consolidarea sistemului de responsabilitate extinsă a producătorului (REP)			
4.4.1 Stabilirea obligațiilor minime de colectare și reciclare pentru fiecare flux de ambalaj, în conformitate cu țintele naționale și europene	2026	MMAP	Fonduri europene
4.4.2 Aplicarea contribuției financiare diferențiate („eco-modulation”) în funcție de reciclabilitatea și reutilizabilitatea ambalajului	2026	MMAP	Fonduri europene
4.4.3 Introducerea sistemului de garanție-returnare (SGR) pentru anumite ambalaje reutilizabile	2026	MMAP	Fonduri europene

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
4.4.4 Digitalizarea trasabilității deșeurilor de ambalaje din flux comercial și industrie	2026	MMAP	Fonduri Europene
4.4.5 Audit extern anual pentru validarea ȋntinelor atinse.	2026	MMAP	Bugetul de stat
5.1 Extinderea infrastructurii de colectare SGR			
5.1.1 Instalarea suplimentară de aparate RVM (reverse vending machines) și centre manuale de colectare în localitățile de mici dimensiuni	2026	RetuRO Comercianți Autorități locale	Fonduri proprii RetuRO Fonduri Europene
5.1.2 Implementarea unei rețele optimizate de transport și colectare la nivel național, cu rute eficiente și puncte de agregare zonale.	2026	RetuRO Operatori autorizați MMAP	Fonduri proprii RetuRO Contribuții REP
5.1.3 Crearea unui registru public al comercianților care nu colectează ambalajele SGR și aplicarea de sancțiuni gradual progresive.	2026	MMAP Garda de Mediu AFM	Buget MMAP Penalități aplicate
5.1.4 Publicarea de norme tehnice privind integrarea ambalajelor reutilizabile în SGR și diferențierea de cele de unică folosință	2026	MMAP RetuRO	Buget MMAP
5.1.5 Spoturi TV, afișaj în magazine, platforme online, explicând mecanismul SGR și beneficiile pentru mediu și consumator.	2026	MMAP AFM	Buget MMAP Penalități aplicate
6.1 Prevenirea generării ambalajelor la sursă			
6.1.1 Elaborarea și implementarea unei Strategii Naționale pentru Prevenirea Ambalajelor	2026	MMAP Institutul Național de Statistică AFM	Fonduri Europene Buget MMAP
6.1.2 Impunerea de limite pentru ambalaje care nu asigură funcția de ambalaj sau supradimensionate (ex: ambalaje multiple, spații goale >40%)	2027	MMAP ANPC Retaileri	Buget MMAP
6.1.3 Promovarea vânzării „la vrac” (re-fill, re-use) în retail	2026	Ministerul Economiei MMAP	Fonduri Europene
6.1.4 Introducerea de obligații procentuale de reutilizare pentru producători și retail (ex: 10% ambalaje reutilizabile până în 2030)	2026	MMAP Ministerul Economiei	Buget MMAP fonduri REP
6.1.5 Infrastructură pentru ambalaje refolosibile (containere, caserole, sticle) în comerțul online și HORECA	2026	MMAP Operatori economici	Parteneriate public-private
7.1 Dezvoltarea infrastructurii de colectare separată, cu accent pe acoperire teritorială completă			
7.1.1 Revizuirea și completarea cadrului legislativ național (Legea nr. 249/2015) astfel încât să reflecte obiectivele de colectare pentru ambalajele din plastic de unică folosință	2026	MMAP	Bugetul de stat
7.1.2 Definirea clară a responsabilităților producătorilor, operatorilor și autorităților locale	2026	MMAP	Bugetul de stat
7.1.3 Dotarea cu suficiente puncte și containere specializate pentru plastic și metal în toate zonele	2027	UAT	AFM

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
urbane și rurale. Asigurarea accesibilității pentru populație și agenții economici			
8.1 Stabilirea obligației pentru producătorii de ambalaje din plastic de a include un conținut minim de material reciclat			
8.2.1 Modernizarea liniilor industriale pentru integrarea plasticului reciclat (rPET, rHDPE etc.)	2025–2029	Producători de ambalaje	Fonduri proprii
8.2.2 Implementarea obligației de certificare a procentului de material reciclat (ex. prin audituri, etichetare, declarații de conformitate)	2027	ANMAP OIREP	Contribuții EPR Buget public
8.2.3 Stimularea pieței prin scutiri fiscale, scheme de sprijin, licitații	2026–2030	Ministerul Finanțelor MMAP	Fonduri UE
9.1 Stimularea infrastructurii de colectare și tratare a biodeșeurilor compatibilă cu ambalajele compostabile			
9.1.1 Sprijinirea autorităților locale pentru extinderea sau adaptarea instalațiilor de compostare industrială	2028	MMAP DJM	Fonduri europene
9.2 Informarea și educarea operatorilor economici și consumatorilor privind cerințele pentru ambalajele compostabile			
9.2.1 Campanii de informare pentru producători și retaileri	2028	MMAP OIREP	Fonduri europene
9.2.2 Introducerea de semnalizări standardizate pe ambalajele compostabile	2028	Operatori economici	Bugetul de stat

6. PLANIFICAREA DE GESTIONĂRII DEȘEURILOR DE ECHIPAMENTE ELECTRICE ȘI ELECTRONICE

6.1 Cadru general

Uniunea Europeană a adoptat prima directivă privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (denumite în continuare DEEE) în 2003, aceasta fiind înlocuită în 2012 cu Directiva 2012/19/UE privind deșeurile de echipamente electrice și electronice (DEEE). Directiva a stabilit principiul „responsabilității extinse a producătorului” care, urmând principiul „poluatorul plătește”, impune ca producătorii de echipamente electrice și electronice să finanțeze gestionarea DEEE. Directiva DEEE încurajează, de asemenea, cooperarea între producători și reciclatori în vederea îmbunătățirii designului produselor pentru a facilita reutilizarea, precum și demontarea și recuperarea componentelor și materialelor DEEE. În plus, conține o serie de obiective pentru colectarea și valorificarea DEEE. Legislația UE și cea internațională interzic exporturile de deșeuri electronice periculoase către țări care nu sunt membre ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

UE a îmbunătățit legislația privind deșeurile electronice, prin revizuirea obiectivelor, clasificarea deșeurilor electronice și procedurile de raportare. Comisia a evaluat punerea în aplicare a politicii și a lansat proceduri de încălcare a dreptului comunitar împotriva statelor membre, dar provocările în gestionarea deșeurilor electronice în UE rămân în continuare, cum ar fi implementarea cerințelor existente de tratare, gestionarea defectuoasă, transporturile ilegale. În plus, UE se confruntă cu provocarea de a crește în continuare colectarea, reciclarea și reutilizarea DEEE.

Directiva DEEE din 2012 a păstrat principalele caracteristici ale Directivei din 2003, dar a introdus câteva modificări semnificative. Printre acestea se menționează o nouă clasificare a DEEE, trecând de la zece categorii relativ restrânse la șase categorii mai mari.

O altă modificare a fost adoptarea unei valori diferite pentru stabilirea Țintelor de colectare. Conform Directivei din 2003, toate statele membre trebuiau să respecte un obiectiv de 4 kg/locuitor pentru colectarea DEEE de la gospodării private. Țintele de colectare stabilite în Directiva din 2012 se aplică tuturor DEEE (de la întreprinderi și gospodării private). Aceste noi obiective sunt exprimate fie ca procent din greutatea medie a echipamentelor electrice și electronice introduse pe piața din statul membru în ultimii trei ani, fie ca procent din DEEE generate în Statul Membru.

În 2017, Comisia a adoptat un regulament prin care se stabilește o metodologie comună pentru calcularea ponderii echipamentelor electrice și electronice (denumite în continuare EEE) introduse pe piața națională și a DEEE generate, în vederea armonizării calculului ratei anuale de colectare a DEEE de către Statele Membre²³.

²³ Regulamentul (UE) 2017/699

În 2018, o modificare a Directivei DEEE²⁴ a consolidat obligațiile de raportare a datelor într-un singur exercițiu anual de raportare electronică, bazat pe un model stabilit de Comisie. O modificare a Directivei-cadru privind deșeurile din același an a stabilit cerințe minime generale pentru schemele de responsabilitate extinsă a producătorului, inclusiv cele pentru DEEE, și a impus stabilirea taxelor plătite de producător sau importator organizațiilor de responsabilitate a producătorilor, ținând cont de aspectele de proiectare ecologică, cum ar fi ca durabilitatea, gradul de reparare, reciclare și prezența substanțelor periculoase.

În 2019, Comisia a adoptat o legislație care armonizează formatul utilizat de registrele producătorilor de EEE²⁵ ale Statelor Membre și care stabilește proceduri de colectare și raportare a datelor care au completat modificările din 2018 ale procedurilor de raportare²⁶.

În 2019, Comisia Europeană a publicat o comunicare privind Pactul verde european care sprijină modernizarea economiei UE și acordarea de prioritate reducerii utilizării materialelor și sporirii reutilizării. În 2020, Comisia a publicat un plan de acțiune privind o nouă economie circulară. Planul identifică echipamentele electronice și tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) ca produse care necesită acțiuni urgente și promovează o mai bună proiectare a produselor, precum și circularitatea în procesele de producție.

În 2024, o modificare a Directivei DEEE²⁷ a asigurat corelarea cu Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 2022 (cauza C-181/20), în ceea ce privește art. 13 alin. (1) din Directiva 2012/19/UE, care impune statelor membre să se asigure că producătorii de echipamente electrice și electronice (EEE) suportă costurile aferente colectării, tratării, valorificării și eliminării în condiții de protecție a mediului a deșeurilor de EEE (DEEE) provenite de la alți utilizatori decât gospodăriile particulare și rezultate din produse introduse pe piață după data de 13 august 2005. Curtea a declarat nevalid articolul 13 alin. (1) din Directiva 2012/19/UE în măsura în care dispoziția respectivă privește panourile fotovoltaice introduse pe piață între 13 august 2005 și 13 august 2012, din cauza efectului retroactiv nejustificat.

Normele Uniunii Europene abordează probleme de mediu și alte probleme cauzate de numărul tot mai mare de produse electronice aruncate în UE. Scopul este de a contribui la producția și consumul durabil prin:

- Prevenirea generării DEEE ca prioritate
- Utilizarea eficientă a resurselor și recuperarea materiilor prime secundare prin reutilizare, reciclare și alte forme de valorificare

²⁴ Directiva 2018/849/UE

²⁵ Regulamentul (UE) 2019/290

²⁶ Decizia (UE) 2019/2193

²⁷ Directiva 2024/884/UE

- Îmbunătățirea performanței de mediu a tuturor celor implicați în ciclul de viață al EEE.

În prezent, Comisia europeană evaluează Directiva DEEE pentru a evidenția dacă directiva este încă adecvată scopului, va explora posibilitățile de simplificare a directivei și va determina dacă este necesară o revizuire. Pentru a colecta dovezi de la public și de la o gamă largă de părți interesate, Comisia a organizat o consultare publică online demarată în iulie 2023, asistată de un studiu pentru a sprijini această evaluare, iar în octombrie 2023 Comisia a adoptat recomandări de politică pentru autoritățile naționale pentru a crește rata de returnare a telefoanelor mobile, tabletelor și laptopurilor uzate²⁸. Urmează să fie pus la dispoziția publicului Raportul final al studiului.

Guvernul României a transpus în legislația națională prevederile Directivei 2012/19/UE prin adoptarea OUG nr. 5/2015 *privind deșeurile de echipamente electrice și electronice*. O primă măsură, foarte importantă este modificarea ȋintelor de reciclare a echipamentelor electrice, electronice și electrocasnice aferente anilor 2016-2021, precum și modificarea sistemului de clasificare a echipamentelor electrice și electronice din 10 categorii în 6 categorii.

Legea nr. 42/2023 *privind aprobarea procedurii de pregătire pentru reutilizare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice, a cerințelor tehnice privind pregătirea pentru reutilizare și a cerințelor de raportare și monitorizare a echipamentelor electrice și electronice reutilizate*, asigură transpunerea în legislația națională a dispozițiilor Directivei 2008/98/CE și Directivei 2012/19/UE, stabilind proceduri clare pentru pregătirea DEEE pentru reutilizare. Conform acestei legi, DEEE sunt definite ca echipamente electrice și electronice care devin deșeuri, incluzând toate componentele și subansamblele. Legea introduce termenul de EEER, care înseamnă echipamentul complet care a fost debarasat anterior ca DEEE și care a fost pregătit pentru reutilizare în același scop pentru care a fost conceput, și clarifică conceptul de reutilizare ca fiind orice operațiune prin care produsele sau componentele care nu au devenit deșeuri sunt utilizate din nou în același scop pentru care au fost concepute.

Ordinul nr. 1494/846/2016 *pentru aprobarea procedurii și criteriilor de acordare a licenței de operare, revizuire, vizare anuală și anulare a licenței de operare a organizațiilor colective și de aprobare a planului de operare pentru producătorii care își îndeplinesc în mod individual obligațiile, acordarea licenței reprezentanților autorizați, precum și componența și atribuțiile comisiei de autorizare, pentru gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice*, asigură cadrul legislativ pentru activitatea de acordare a licenței de operare pentru organizațiile colective, producătorii individuali și reprezentanții autorizați.

În 2024 a fost promulgată Legea nr. 127/2024 *pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice*, care pune accentul pe

²⁸ Recomandarea (UE) 2023/23 privind îmbunătățirea ratei de returnare a telefoanelor mobile, a tabletelor și a laptopurilor uzate și a deșeurilor de astfel de echipamente

responsabilitate în gestiunea DEEE, prevenirea sau reducerea efectelor negative ale generării și gestionării DEEE. Principalele modificări aduse de Legea nr. 127/2024 se referă la:

- Autoritățile publice locale au obligația de a asigura pentru cetățeni infrastructura de colectare a DEEE
- Maximizarea gradului de pregătire pentru reutilizare în centrele de colectare publice, care trebuie să asigure separarea la punctul de colectare a DEEE care urmează să fie pregătite pentru reutilizare de alte DEEE colectate separat
- Activitatea de pregătire pentru reutilizare a DEEE se poate realiza doar de operatori economici autorizați în conformitate cu Standardul SR EN 50614:2020 Cerințe privind pregătirea pentru reutilizare a deșeurilor de echipamente electrice și electronice
- Includerea unor ținte de colectare a DEEE pentru fiecare categorie în parte, începând cu 15% în 2025
- Cerințe noi și obligații pentru OIREP-uri începând cu anul 2025
- Condiții stricte pentru structura costului de gestionare a DEEE
- Producătorii de EEE păstrează răspunderea pentru EEE puse pe piață pe toată durata existenței lor, inclusiv în stadiul de deșeu, și sunt obligați să se asigure că se îndeplinesc obiectivele minime pentru toate DEEE colectate separat, indiferent că sunt trimise spre tratare în mod individual sau prin organizațiile colective
- Înființarea unui sistem de coordonare a managementului DEEE de către Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, în care participă toți actorii relevanți, participarea fiind obligatorie.

În decembrie 2024 a fost publicat Ordinul nr. 3.199/3.477/2024 *privind modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor și al viceprim-ministrului, ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, nr. 1.494/846/2016 pentru aprobarea procedurii și criteriilor de acordare a licenței de operare, revizuire, vizare anuală și anulare a licenței de operare a organizațiilor colective și de aprobare a planului de operare pentru producătorii care își îndeplinesc în mod individual obligațiile, acordarea licenței reprezentanților autorizați, precum și componența și atribuțiile comisiei de autorizare, pentru gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice*, prin care s-a asigurat corelarea cu modificările aduse de Legea nr. 127/2024.

6.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice

Echipamentele electrice și electronice sunt echipamentele care sunt dependente de curenți electrici sau câmpuri electromagnetice pentru a funcționa corespunzător și echipamente pentru generarea, transferul și măsurarea acestor curenți și câmpuri, proiectate pentru utilizarea la o tensiune nominală de maximum 1.000 de volți, pentru curent alternativ, și 1.500 de volți, pentru curent continuu²⁹.

Deșeurile de echipamente electrice și electronice reprezintă echipamentele electrice și electronice, care constituie deșeuri în sensul punctului 10 din Anexa 1 a OUG 92/2021, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv componentele, subansamblele și produsele consumabile care fac parte integrantă din produs în momentul în care acesta devine deșeu³⁰. Practic, DEEE rezultă din EEE introduse pe piață de producătorii și importatorii din România.

DEEE conțin substanțe periculoase pentru mediu și sănătate (gaze cu efect de seră sau metale grele dăunătoare sănătății), prin urmare este importantă colectarea separată și predarea spre reciclare corespunzătoare. De asemenea DEEE au un grad ridicat de reciclare și reutilizare (între 85-90%)³¹, ceea ce înseamnă că etapa de colectare separată este esențială în succesul atingerii gradului de reciclare și reutilizare.

Din punct de vedere al codificării, în Lista europeană a deșeurilor (Decizia 2014/955/UE) DEEE se regăsesc la codul 16 02 Deșeuri de la echipamente electrice și electronice (16 02 11*; 16 02 13*; 16 02 14) și la codul 20 01 Frațiuni colectate separat din deșeuri municipale (20 01 21*; 20 01 23*; 20 01 35*; 20 01 36).

Generarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice

Conform raportărilor la nivel european³², cantitatea de DEEE generată în fiecare an în UE crește rapid. În prezent este unul dintre fluxurile de deșeuri cu cea mai rapidă creștere. Include o gamă largă de dispozitive precum telefoane mobile, calculatoare, televizoare, frigider, electrocasnice, lămpi, dar și dispozitive medicale și panouri fotovoltaice. Deșeurile de echipamente electrice și electronice conțin un amestec complex de materiale, dintre care unele sunt periculoase. Acestea pot cauza probleme majore de mediu și de sănătate dacă dispozitivele aruncate nu sunt gestionate corespunzător. Electronica modernă conține, de asemenea, resurse rare și costisitoare, inclusiv materii prime critice. Acestea pot fi reciclate și reutilizate dacă deșeurile sunt gestionate eficient.

²⁹ OUG 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, Anexa 5, lit. a)

³⁰ OUG 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, Anexa 5, lit. e)

³¹ <https://www.ecotic.ro/deee/>

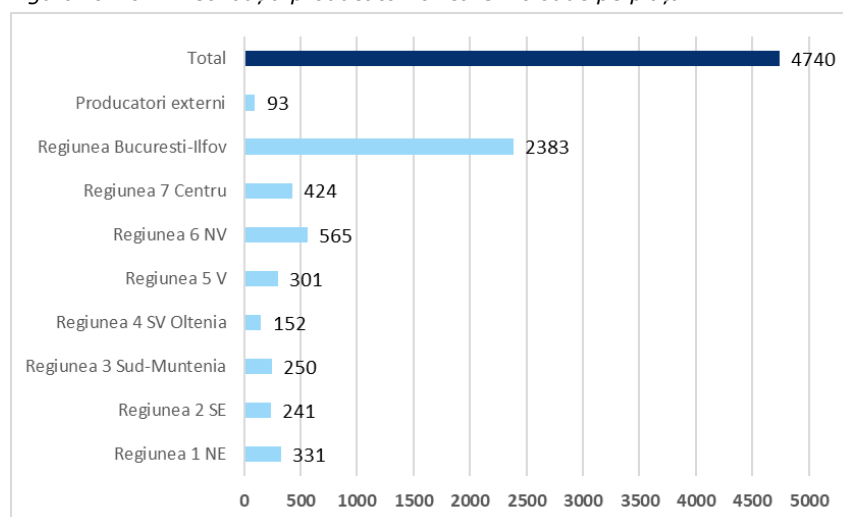
³² https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-electrical-and-electronic-equipment-weee_en

Îmbunătățirea colectării, tratării și reciclării DEEE la sfârșitul duratei de viață poate crește eficiența resurselor și poate sprijini trecerea la o economie circulară. De asemenea, poate contribui la securitatea aprovizionării cu materii prime critice, sporind în cele din urmă autonomia strategică a UE.

La nivelul UE, în anul 2022 au fost introduse pe piață 14,4 milioane tone de EEE, din care au fost colectate 5 milioane tone DEEE cu o rată de colectare de 11,2 kg/loc.

Conform legislației naționale în vigoare, pot introduce pe piață EEE numai producătorii și importatorii înregistrați în Registrul național, constituit la ANMAP, care include și producătorii ce furnizează EEE prin intermediul tehnicilor de comunicare la distanță. Numărul producătorilor/importatorilor înregistrați în Registrul național al EEE a crescut față de perioada analizată în cadrul PNGD aprobat în 2017. Astfel, la sfârșitul anului 2014 erau înregistrați 2.185 de producători, iar în prezent sunt înregistrați 4.740³³ producători, din care 4.647 sunt producători locali (98%), iar 93 sunt producători din afara țării (2%).

Figura 6-16-1 Distribuția producătorilor care introduc pe piață EEE

Sursa: prelucrare date ANMAP

După cum se poate observa în [Figura 6-1](#), ponderea cea mai mare a producătorilor care introduc EEE pe piață este reprezentată de producătorii din Regiunea București-Ilfov (50%), iar ponderea cea mai mică este reprezentată de producătorii din afara țării (2%). De remarcat că din cei 93 producători din afara țării cea mai mare pondere o au producătorii din Germania (35%).

Cantitățile de EEE introduse pe piață în perioada de analiză, 2020 – 2022, distribuite pe cele 6 categorii (conform clasificării din OUG 5/2015, Anexa 2, aplicabilă din 15 august 2018), se regăsesc în [Tabelul 6-1](#).

³³ Site ANPM – Lista producătorilor EEE înregistrați, situație actualizată la 11.02.2025

Tabel 6-1 EEE introduse pe piață (tone), 2020 – 2022

Categorie EEE	2020	2021	2022
1 – Echipamente de transfer termic	84.912	91.308	79.289
2 – Ecrane monitoare și echipamente care conțin ecrane	26.063	25.759	24.142
3 – Lămpi	2.434	2.367	1.897
4 – Echipamente de mari dimensiuni	122.864	160.115	161.418
5 – Echipamente de mici dimensiuni	62.673	75.146	66.072
6 – Echipamente informatice și echipamente pentru comunicații electronice de dimensiuni mici	10.101	10.354	9.530
TOTAL	309.047	365.050	342.349

Sursa: ANMAP

Se constată o evoluție aleatorie a cantităților EEE introduse pe piață în perioada de analiză, cel mai probabil explicată de puterea de cumpărare a populației.

Evoluția cantităților de deșeuri de echipamente electrice și electronice generate și colectate în perioada 2020-2022 este prezentată în [Tabelul 6-2](#).

Tabel 6-2 DEEE colectate (tone), 2020 – 2022

Categorie DEEE	2020	2021	2022*
1 – Echipamente de transfer termic	19.670	24.472	26.272
2 – Ecrane monitoare și echipamente care conțin ecrane	9.873	17.395	14.549
3 – Lămpi	430	642	756
4 – Echipamente de mari dimensiuni	43.814	82.012	96.818
5 – Echipamente de mici dimensiuni	8.804	12.966	17.620
6 – Echipamente informatice și echipamente pentru comunicații electronice de dimensiuni mici	5.647	8.421	6.178
TOTAL	88.238	145.907	162.193

Sursa: ANMAP *Date preliminare

Raportând cantitatea de DEEE colectată într-un an la masa medie a cantității totale a EEE introduse pe piață în cei 3 ani precedenți se obține rata de colectare, care este prevăzută în legislație a fi de 45% pentru perioada 2017 – 2020 și 65% începând cu 2021³⁴. În [Tabelul 6-3](#) se regăsesc ratele de colectare obținute pentru perioada de analiză, 2020 – 2022, calculate conform prevederilor legislative (art. 17 din OUG 5/2015). Astfel, pentru calcularea ratei de colectare pentru perioada de analiză, au fost necesare date privind cantitățile de EEE introduse pe piață începând cu anul 2017. Pentru perioada 2017 – 2019 datele cantitative au fost preluate din Raportul anual privind Starea Mediului în România, 2022, elaborat de ANMAP și disponibil pe site-ul ANMAP.

³⁴ OUG 5/2015, Anexa 6

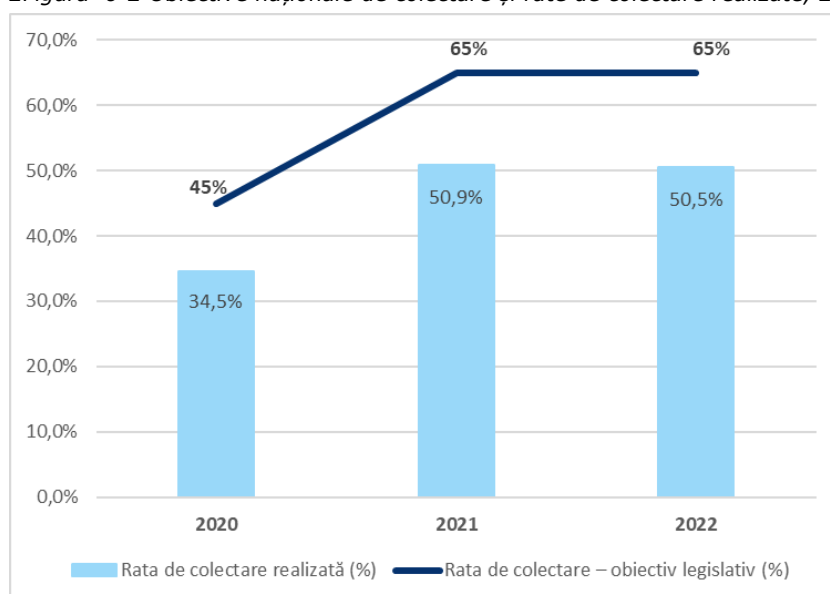
Tabel 6-3 Rate de colectare realizate, 2020 – 2022

	2020	2021	2022
Media EEE introduse pe piață în 2017 - 2019	262.977		
Media EEE introduse pe piață în 2018 - 2020		286.644	
Media EEE introduse pe piață în 2019 - 2021			321.277
DEEE colectate (tone)	90.794	145.907	162.193
Rata de colectare realizată (%)	34,5%	50,9%	50,5%

Sursa: calcule consultant

Așa cum se poate observa din [Figura 6-2](#), ratele de colectare, calculate prin raportare la media cantităților de echipamente puse pe piață în cei trei ani precedenți, nu au fost îndeplinite la nivel național pentru perioada de analiză.

2Figura 6-2 Obiective naționale de colectare și rate de colectare realizate, 2020 – 2022

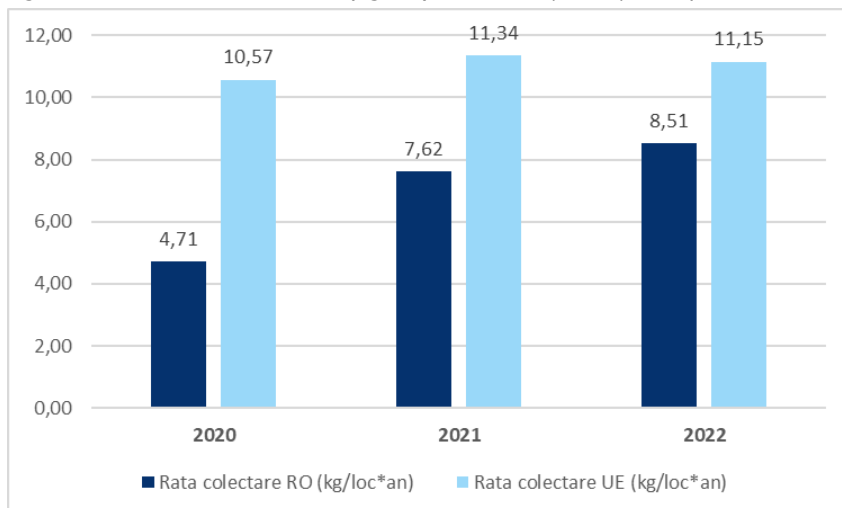

Sursa: prelucrare date ANMAP

În figura de mai jos sunt prezentate prin comparație ratele de colectare exprimate în kg/loc la nivel național și european³⁵. Se poate observa că diferența dintre rata de colectare la nivel european și rata de colectare la nivel național se reduce de la un an la altul, ceea ce înseamnă că eforturile României în ceea ce privește colectarea DEEE au crescut.

³⁵ Baza de date EUROSTAT

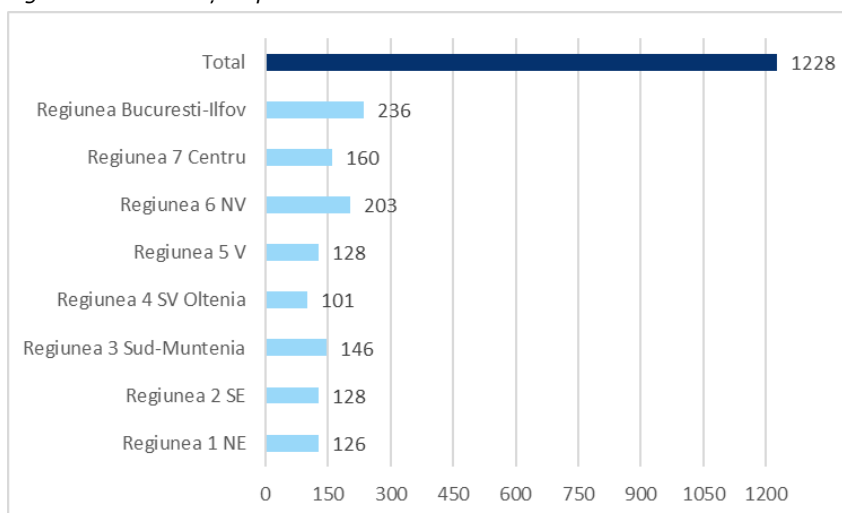
Figura 6-3 3 Rate de colectare (kg/loc) la nivel național și european, 2020 – 2022

Sursa: prelucrare date ANMAP, EUROSTAT

În prezent, la nivelul României sunt autorizați 1.228 operatori economici care au activitate în domeniul colectării DEEE³⁶. După cum se poate observa în [Figura 6-4](#), ponderea cea mai mare a operatorilor economici care colectează DEEE este reprezentată de operatorii din Regiunea București-Ilfov (19%), urmată de Regiunea Nord-Vest (17%).

Figura 6-4 Distribuția operatorilor economici care colectează DEEE

Sursa: prelucrare date ANMAP

Gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice

În vederea realizării obiectivelor anuale de colectare, reutilizare, reciclare și valorificare a DEEE, producătorii se pot organiza:

- individual;

³⁶ <http://www.anpm.ro/deseuri-de-echipamente-electrice-si-electronice>, accesat în septembrie 2024

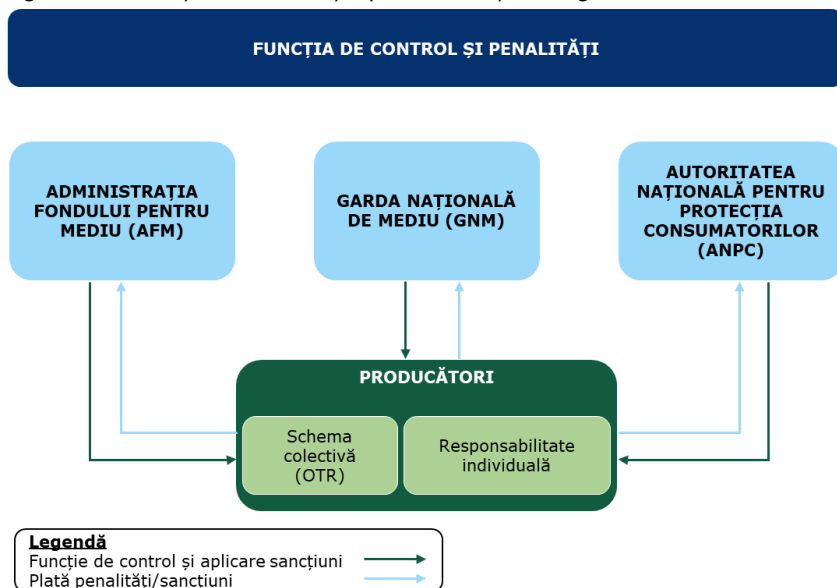
- prin transferul de responsabilitate, pe bază de contract, către o organizație colectivă înființată Potrivit legislației specifice (persoană juridică autorizată de comisia de supraveghere a răspunderii extinse a producătorilor).³⁷

În ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor producătorilor care introduc pe piață EEE de a finanța colectarea, tratarea, valorificarea și eliminarea DEEE, aceștia au transferat în totalitate (100%)³⁸ responsabilitatea către organizații colective înființate în baza prevederilor legislative.

La nivel național, în prezent sunt autorizate de către comisia de supraveghere a răspunderii extinse a producătorilor 19 organizații colective pentru preluarea responsabilității pentru DEEE. Lista operatorilor care preiau responsabilitatea producătorilor care introduc pe piață EEE se regăsește pe site-ul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, aceasta fiind actualizată periodic³⁹.

În schemele de mai jos sunt evidențiate principalele responsabilități operaționale și financiare privind gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice și modul de îndeplinire de către actorii principali, realizate de către consultant prin analiza legislației naționale principale și secundare privind regimul deșeurilor de echipamente electrice și electronice.

Figura 6-4 Funcția de control și aplicare sancțiuni în gestionarea DEEE

³⁷ OUG 92/2021, art. 12 alin. (6)

³⁸ ANPM

³⁹ <https://www.mmediu.ro/categorie/comisie-deee/213>, accesat în septembrie 2024

Figura 6-5 Relații contractuale în gestionarea DEEE

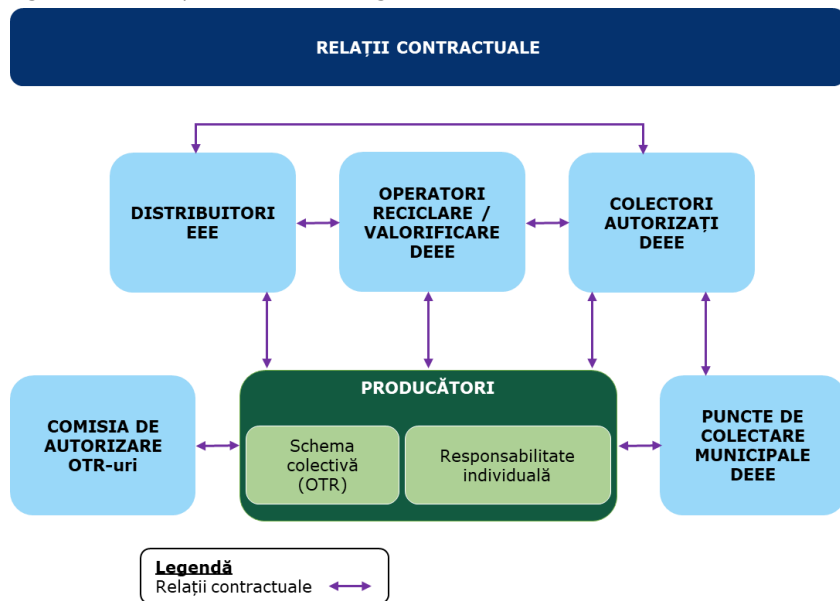

Figura 6-6 Funcția de raportare a datelor în gestionarea DEEE

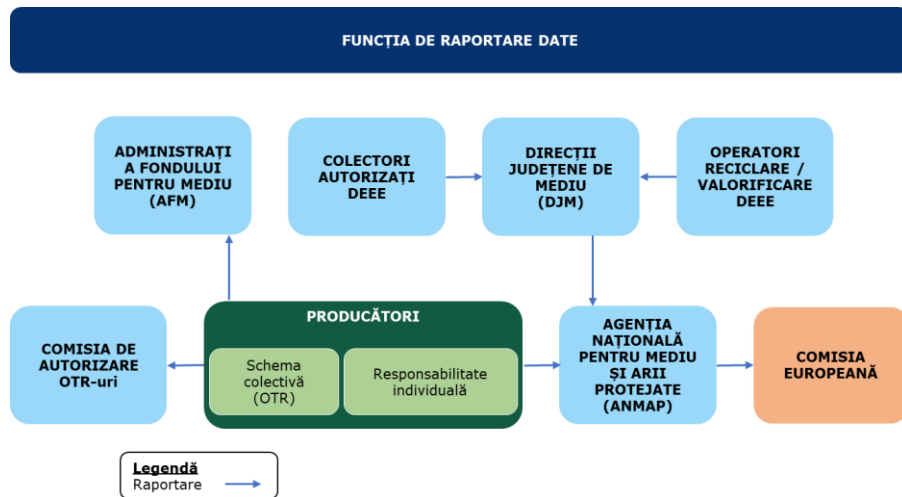
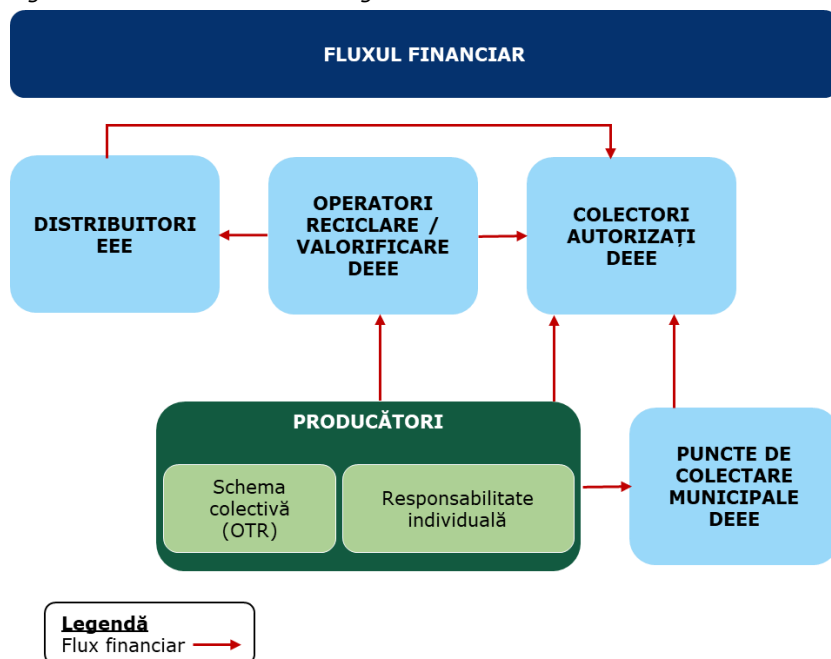

Figura 6-765 Fluxul financiar în gestionarea DEEE

Pentru perioada de analiză au fost raportate următoarele cantități de DEEE valorificate pe cele 6 categorii (a se vedea [Tabelul 6-4](#)), cu mențiunea că pentru anul 2022, datele nu sunt încă disponibile. ANMAP a pus la dispoziție cantitățile valorificate pentru perioada 2019 – 2021.

Figura 6-8 DEEE valorificate (tone), 2019 – 2021

Categorie DEEE	2019	2020	2021
1 – Echipamente de transfer termic	18.495	18.378	22.684
2 – Ecrane monitoare și echipamente care conțin ecrane	10.264	8.879	16.196
3 – Lămpi	605	382	516
4 – Echipamente de mari dimensiuni	36.256	37.2185	71.578
5 – Echipamente de mici dimensiuni	6.884	7.174	10.729
6 – Echipamente informatice și echipamente pentru comunicații electronice de dimensiuni mici	5.954	4.303	6.665
TOTAL	78.459	75.661	128.367

Sursa: ANMAP

Având în vedere datele puse la dispoziție privind cantitățile de DEEE colectate și valorificate, au fost calculate ratele de valorificare, cu mențiunea că pentru 2022, anul de referință, nu se poate calcula rata de valorificare datorită faptului că datele privind cantitățile de DEEE valorificate sunt în curs de procesare la nivelul ANMAP.

În tabelul de mai jos sunt prezentate ratele de valorificare calculate în comparație cu obiectivele minime de valorificare prevăzute în OUG nr. 5/2015.

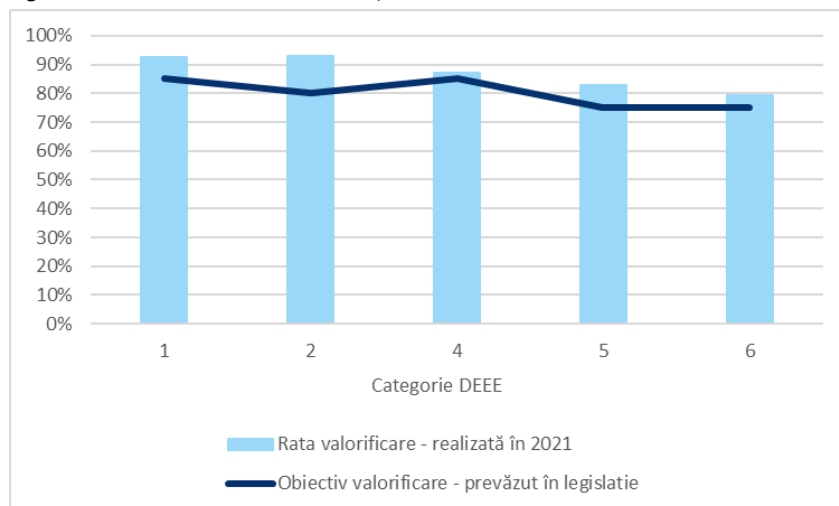
Figura 6-9 Rate de valorificare (tone), 2019 – 2021

Categorie DEEE	Obiectiv de valorificare		
	Prevăzut în legislație	Realizat 2020	Realizat 2021
1 – Echipamente de transfer termic	85	90	90
2 – Ecrane monitoare și echipamente care conțin ecrane	80	90	93
3 – Lămpi	80	67	80
4 – Echipamente de mari dimensiuni	85	85	87
5 – Echipamente de mici dimensiuni	75	81	83
6 – Echipamente informatice și echipamente pentru comunicații electronice de dimensiuni mici	75	76	79

Sursa: ANMAP

În ceea ce privește valorificarea DEEE la nivel național, în anul 2021 obiectivele legislative au fost îndeplinite pentru toate cele 6 categorii de DEEE, așa cum se poate observa și în figura de mai jos.

Figura 6-10 6 Rata de valorificare, 2021

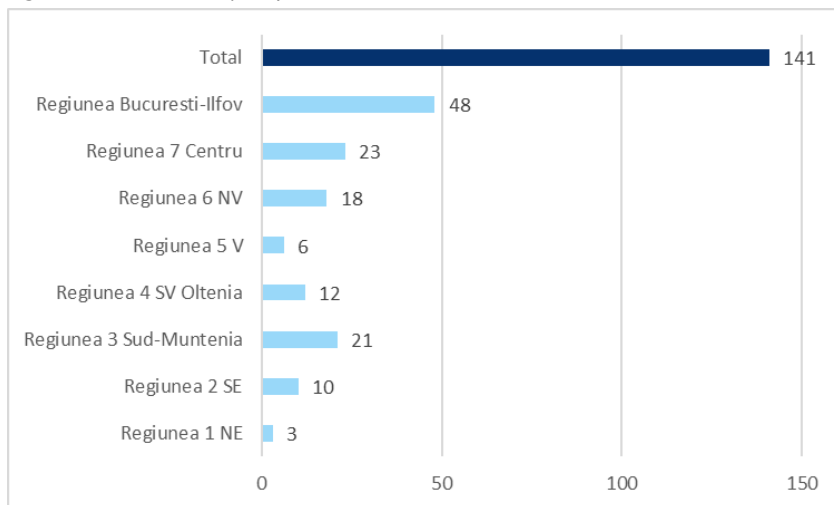

Sursa: prelucrare date ANMAP

În prezent, la nivelul României sunt autorizați 141 operatori economici care au activitate în domeniul tratării DEEE⁴⁰. După cum se poate observa în Figura 6-6, ponderea cea mai mare a operatorilor economici care tratează DEEE este reprezentată de operatorii din Regiunea București-Ilfov (34%), urmată de Regiunea Centru (16%).

⁴⁰ <http://www.anpm.ro/deseuri-de-echipamente-electrice-si-electronice>, accesat în septembrie 2024

Figura 6-11 Distribuția operatorilor economici care tratează DEEE

Sursa: prelucrare date ANMAP

Prin tratarea DEEE se recuperează materii prime secundare cu valoare economică, ce pot fi reintroduse în circuit, precum fier, aluminiu, cupru, plastic și sticlă. De asemenea, în plăcile electronice se regăsesc în cantități mici compuși cu valoare ridicată (aur, argint, platină, metale rare, precum antimoniu, beriliu, indiu, galiu, etc.). O parte din elementele rezultate în urma tratării DEEE (lemn, plastic, cauciuc, etc.) au valoare energetică și se pot coincide în termocentrale sau în industria cimentului.

Tratarea DEEE presupune sortarea inițială a acestora pe tip (aparate frigorifice, echipamente cu CRT, electrocasnice mari, IT, etc.), urmată de extragerea unor componente cu pericolozitate ridicată sau care cer o tratare atentă în fluxurile următoare (lichide, agenți frigorifici, baterii, plăci electronice, cabluri, azbest, etc.) și de dezmembrarea automată sau manuală, la finalul căruia sunt identificați compușii omogeni și care reprezintă baza pentru viitoare materii prime secundare sau care necesită operațiuni de valorificare energetică sau eliminare controlată. O atenție deosebită se acordă echipamentelor frigorifice care conțin elemente ce afectează stratul de ozon și echipamentelor cu tub catodic ce conțin în interior o pulbere fină cu elemente toxice.

Nu au fost puse la dispoziție informații privind capacitatea totală de tratare a DEEE la nivel național, dar din cercetarea realizată de consultant pe site-urile oficiale ale autorităților și alte site-uri informative au rezultat următoarele:

- GreenWEEE este lider de piață în reciclarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice în România, deține trei fabrici, două la Buzău (2009 și 2023) și una la Câmpia Turzii (2017), cu o capacitate totală de tratare de 140.000 tone/an, obținând o recuperare de peste 98% a materialelor, reintegrate

ulterior în economie sub formă de materii prime secundare⁴¹. Investiția totală în cele trei fabrici de reciclare este de 40 milioane de euro.

- Grupul polonez Elemental Group a intrat pe piața din România prin achiziționarea pachetului majoritar de acțiuni al companiei românească ACC Recycling Services și a anunțat o investiție de 19,84 milioane euro pentru construirea unei fabrici de reciclare a DEEE în apropiere de Deva, în județul Hunedoara. Din valoarea investiției 8,4 milioane euro urmează să fie fonduri nerambursabile PNRR, iar restul de 11,44 milioane euro reprezintă contribuția directă a Elemental Group. Inaugurarea parcului industrial pentru managementul deșeurilor și reciclare a DEEE-urilor este planificată pentru iunie 2026, capacitatea de reciclare fiind de 4,5 tone/oră⁴², ceea ce înseamnă 9.000 t/an pentru 1 schimb de lucru sau 27.000 t/an pentru 3 schimburi de lucru.
- La conferința de lansare a proiectului Elemental Group, care a avut loc în noiembrie 2024, secretarul de stat din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor a afirmat că „Din perspectiva DEEE-urilor la nivel național în acest moment avem nevoie de încă 4-5 ori mai multe capacități de reciclare decât cele existente”.

Conform informațiilor ANMAP, cantitățile DEEE eliminate (fracțiile rezultate de la tratarea DEEE) se calculează prin diferența dintre cantitățile colectate și cantitățile valorificate.

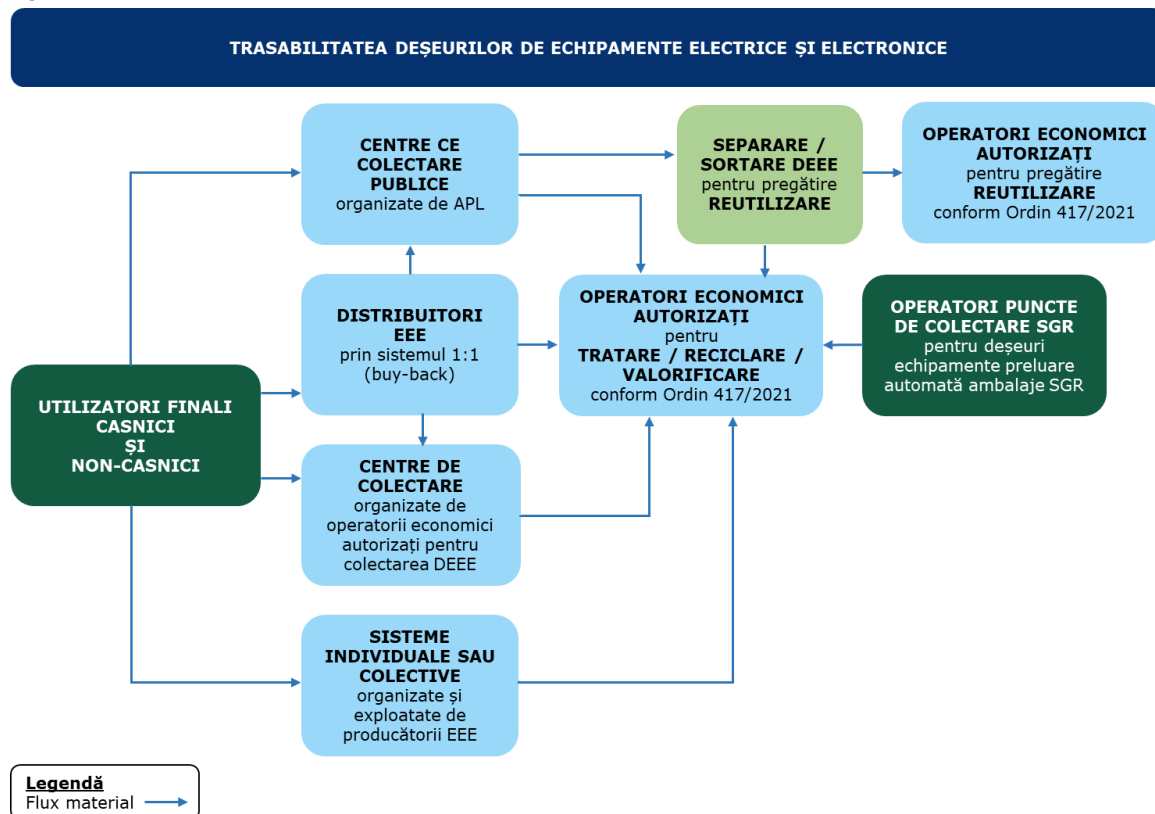
Trasabilitatea deșeurilor de echipamente electrice și electronice

În ceea ce privește trasabilitatea deșeurilor de echipamente electrice și electronice, pentru o imagine mai clară a fost realizată următoarea schemă în care sunt prezentați toți actorii implicați, cu evidențierea relației de predare-preluare a DEEE.

⁴¹ https://www.green-group-europe.com/ro/noutati/greenweee-finalizeaza-a-treia-fabrica-de-reciclare-deseuri-de-echipamente-electrice-si-electronice-deee-si-da-startul-productiei-la-buzau?utm_source=chatgpt.com, accesat în aprilie 2025

⁴² <https://ecologic.rec.ro/investitie-fabrica-reciclare-deseurilor-electrice/>, accesat în aprilie 2025

Figura 6-12 Trasabilitatea DEEE

6.3 Deficiențe identificate

În urma analizei situației existente privind gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice au rezultat următoarele aspecte:

- România se află sub ținta de 65% în ceea ce privește rata de colectare a DEEE;
- Infrastructura insuficient dezvoltată (număr mic de puncte de colectare înființate de autoritățile publice locale și producători);
- Neimplicarea municipalităților;
- Lipsa de conștientizare a populației
 - campaniile de colectare se organizează sporadic și doar în anumite zone;
 - populația nu este suficient informată cu privire la existența punctelor de colectare publice
 - populația nu este suficient informată cu privire la substanțele periculoase pe care le conțin DEEE, la riscurile de mediu și de sănătate publică);
- O parte din DEEE de mici dimensiuni cu conținut de metal sunt predate către colectori informali și ajung la fier vechi, fiind gestionate neconform, se pierd componente valoroase, altele rămân în gospodării, necolectate și nevalorificate, aceste cantități de DEEE nefiind evidențiate separat în raportări;
- O parte din DEEE sunt aruncate împreună cu deșeurile menajere și ajung în depozitele de deșeuri;

- Legislația actuală nu prevede posibilitatea de organizare în sistem clearinghouse.

6.4 Obiective și ținte

Modul de îndeplinire a principalelor obiective și ținte privind DEEE prevăzute în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor pentru perioada 2018 – 2025 este prezentat în *Raportul privind analiza implementării PNGD, PNPGD și elementele noi pentru documentația revizuită* (Livrabilul nr. 2 al contractului 36/12.04.2024).

În continuare sunt prezentate obiectivele privind gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice la nivel național pentru perioada de planificare 2026 – 2036, care au fost stabilite luând în considerare:

- Rezultatele analizei realizate privind modul de îndeplinire a obiectivelor pentru DEEE prevăzute în PNGD aflat în vigoare, în urma căreia au fost identificate obiectivele îndeplinite în totalitate, parțial sau deloc
- Prevederile legislative europene și naționale în vigoare
- Principalele probleme identificate în gestionarea actuală a DEEE la nivel național.

Tabel 6-4 Obiective și ținte privind gestionarea DEEE

OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Creșterea ratei de colectare separată a DEEE	65% Termen: toată perioada de planificare	Anexa 6 din OUG 5/2015) Deficiență identificată în analiza situației actuale. La nivelul anului de referință acest obiectiv nu este îndeplinit.
2	Creșterea ratei de colectare separată pe fiecare categorie în parte (cu excepția panourilor fotovoltaice)	2025: 15% 2026: 20% 2027: 30% 2028: 40% 2029: 50%	Articolul 171 din OUG 5/2015) introdusă în 2024
3	Creșterea ratei de valorificare a DEEE	a) pentru DEEE incluse în categoria 1 sau 4: - 85% se valorifică; și - 80% se pregătesc pentru reutilizare și se reciclează; b) pentru DEEE incluse în categoria 2: - 80% se valorifică; și - 70% se pregătesc pentru reutilizare și se reciclează la ordonanța de urgență; c) pentru DEEE incluse în categoria 5 sau 6: - 75% se valorifică; și - 55% se pregătesc pentru reutilizare și se reciclează; d) pentru DEEE incluse în categoria 3, 80% se	Prevedere legislativă (Anexa 9 - Partea 3 din OUG 5/2015)

		reciclează Termen: toată perioada de planificare	
4	Creșterea ratei de reutilizare a echipamentelor electrice și electronice	Termen: 2027	art. 11 din Directiva 2012/19/UE art. 16 din OUG 5/2015
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE			
5	Definirea în mod clar în legislație a rolurilor și responsabilităților în cadrul schemei de responsabilitate extinsă a producătorului	Termen: 2027	Deficiență identificată în analiza situației actuale. La nivelul anului de referință acest obiectiv este îndeplinit parțial.
FINANCIARE			
8	Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de audit și transparență financiară pentru toate entitățile implicate în gestionarea DEEE (producători, colectori, tratatori, OIREP-uri), pentru a asigura trasabilitatea fluxurilor financiare.	Termen: 2027	Deficiență identificată în analiza situației actuale.
MONITORIZARE SI CONTROL			
9	Efectuarea de inspecții periodice la centrele de colectare, punctele municipale, reciclatori și OIREP-uri, pentru a verifica: respectarea cerințelor de trasabilitate tratarea corespunzătoare a deșeurilor raportarea corectă a cantităților	Termen: începând cu 2026, apoi anual	Art. 28 alin. (1) din OUG nr. 92/2021
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			
10	Dezvoltarea și operarea unui sistem digital unificat de trasabilitate pentru colectarea, tratarea și reciclarea DEEE, interconectat cu SIATD, AFM și platformele OIREP	Termen: 2026	Art. 16 alin. (2) din Directiva 2012/19/UE (DEEE) art. 55 alin. (1) din OUG nr. 92/2021

6.5 Măsurile pentru gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice

Tabel 6-5 Măsurile privind gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLAȚIEI EUROPENE				
1	Creșterea ratei de colectare separată a DEEE	1.1 Extinderea punctelor de colectare DEEE la nivel local și rural	2025–2028	MMA UAT/ADI
		1.2 Introducerea de stimulente financiare pentru predarea DEEE (ex: tichete, vouchere, scutiri)	2027	MMA UAT/ADI
		1.3 Creșterea implicării comercianților prin obligativitatea preluării DEEE la 1:1 sau 1:0	2026	MMA ME GNM

2	Creșterea ratei de colectare separată pe fiecare categorie în parte (cu excepția panourilor fotovoltaice)	2.1 Elaborarea de norme metodologice pentru calculul și raportarea distinctă a cantităților colectate pe categorii	2026	MMAF AFM
		2.2 Revizuirea contractelor dintre OIREP și operatorii economici pentru a introduce obligații clare privind atingerea țintelor pe categorii	2026	MMAF AFM OIREP
3	Creșterea ratei de valorificare a DEEE	3.1 Modernizarea instalațiilor de tratare a DEEE pentru a atinge țintele de reciclare și valorificare	2027	AFM MMAF ANPM
		3.2 Extinderea capacităților de sortare automată a componentelor valoroase	2026–2028	MMAF
4	Creșterea ratei de reutilizare a echipamentelor electrice și electronice	4.1 Promovarea pregătirii pentru reutilizare (reparații, recondiționare) înainte de reciclare	2026–2030	AFM ANMAP
			2027	AFM ANMAP
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE				
5	Definirea în mod clar în legislație a rolurilor și responsabilităților în cadrul schemei de responsabilitate extinsă a producătorului	5.1 Includerea unor prevederi legislative privind organizarea sistemului clearinghouse	2027	AFM ANMAP
		5.2 Clarificarea obligațiilor actorilor implicați (OIREP, colectori, comercianți, operatori de tratare) pentru a prioritiza reutilizarea.	2027	AFM ANMAP
FINANCIARE				
8	Dezvoltarea și implementarea unui mecanism de audit și transparență financiară pentru toate entitățile implicate în gestionarea DEEE (producători, colectori, tratatori, OIREP-uri), pentru a asigura trasabilitatea fluxurilor financiare.	8.1 Elaborarea unui cadru normativ secundar privind obligațiile de raportare financiară anuală a tuturor entităților REP implicate în DEEE.	2027	MMAF
		8.2 Implementarea unui sistem digital integrat de audit și raportare financiară (în cadrul AFM sau ANPM), accesibil autorităților de control.	2027	MMAF ANMAP AFM
MONITORIZARE SI CONTROL				
9	Efectuarea de inspecții periodice la centrele de colectare, punctele municipale, reciclatori și OIREP-uri	Elaborarea și aplicarea unui plan național anual de inspecții tematice privind fluxul DEEE, corelat cu datele din SIATD și din rapoartele OIREP. Inspecțiile vor fi efectuate la toate verigile lanțului de gestionare, cu accent pe verificarea trasabilității, a conformității tratării și a corectitudinii raportărilor.	2026	MMAF GNM ANMAP
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				
10	Dezvoltarea și operarea unui sistem digital unificat de trasabilitate pentru colectarea, tratarea și reciclarea DEEE, interconectat cu SIATD, AFM și platformele OIREP	10.1 Dezvoltarea și implementarea unei platforme digitale naționale interconectate cu SIATD (Sistemul Informatic pentru Asigurarea Trasabilității Deșeurilor) și AFM, care să: permită raportarea cantităților colectate distinct pe fiecare categorie de DEEE; urmărească traseul deșeurilor de la colectare până la tratare/eliminare; emită rapoarte automate privind atingerea țintelor pe categorii.	2026	MMAF AFM

6.6 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor de echipamente electrice și electronice

Tabel 6-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de echipamente electrice și electronice

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Extinderea punctelor de colectare DEEE la nivel local și rural			
1.1.1 Evaluarea teritorială a acoperirii actuale cu puncte de colectare DEEE în zonele urbane și rurale (cartografiere la nivel de județ și UAT) și identificarea zonelor deficitare în special în mediul rural și în localitățile cu acces limitat la centre existente.	2025 - 2026	MMAP UAT/ADI ANMAP	Bugetul de stat
1.1.2 Utilizarea de puncte mobile de colectare (caravane DEEE) în localitățile foarte mici sau izolate.	2025-2029	MMAP UAT/ADI ANMAP	Bugetul de stat
1.2 Introducerea de stimulente financiare pentru predarea DEEE (ex: tichete, vouchere, scutiri)			
1.2.1 Elaborarea unui mecanism de stimulare financiară pentru cetățeni, corelat cu tipul și cantitatea DEEE predate (ex. vouchere valorice, reduceri la achiziții, scutiri de taxe locale).	2027	MMAP UAT/ADI	Bugetul de stat
1.3 Creșterea implicării comercianților prin obligativitatea preluării DEEE la 1:1 sau 1:0			
1.3.1 Colaborare între autorități și OIREP/OIREP DEEE pentru logistica preluării și evidenței DEEE colectate de la comercianți/populație.	2026	MMAP Comercianti	Bugetele comercianților
2.1 Elaborarea de norme metodologice pentru calculul și raportarea distinctă a cantităților colectate pe categorii			
2.1.1 Redactarea unui proiect de ordin de ministru care să detalieze: metodologia de calcul al cantităților colectate pe categorii, tipurile de date ce trebuie raportate de OIREP/OIREP, periodicitatea și formatul raportărilor.	2026	MMAP AFM	Buget de stat
2.2 Revizuirea contractelor dintre OIREP și operatorii economici pentru a introduce obligații clare privind atingerea Țintelor pe categorii			
2.2.1 Elaborarea unui model contractual unitar, care să includă: ținte anuale distincte pe categorii (conform art. 17 ¹ din OUG 5/2015); penalități pentru neîndeplinirea Țintelor; obligația de raportare lunară sau trimestrială a cantităților;	2026	MMAP AFM OIREP	Buget de stat
3.1 Modernizarea instalațiilor de tratare a DEEE pentru a atinge Țintele de reciclare și valorificare			
3.1.1 Audit tehnologic al instalațiilor actuale de tratare DEEE	2027	AFM MMAP ANMAP	Buget de stat
3.1.2 Elaborarea de norme metodologice privind evidențierea reciclării pe categorii	2027	MMAP INCD-ECOIND	Buget de stat
3.2 Extinderea capacităților de sortare automată a componentelor valoroase			

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
3.2.1 Evaluarea capacităților existente de sortare automată și identificarea nevoilor de modernizare/expansiune	2026	ANMAP MMAP	Buget de stat
3.2.2 Acordarea de finanțare nerambursabilă pentru investiții în echipamente de sortare avansată (spectrometrie, inteligență artificială, recunoaștere optică, etc.)	2027	AFM MMAP MEAT	Fonduri Europene
3.2.3 Stabilirea unui sistem de trasabilitate a componentelor rezultate în urma tratării echipamentelor, cu evidențiere distinctă a celor valorificabile (pentru reutilizare, reciclare, valorificare energetică) și a celor nevalorificabile (pentru eliminare), prin integrarea acestora în SIATD/AFM, în vederea monitorizării corecte a fluxurilor și îndeplinirii obligațiilor de raportare.	2027	AFM ANMAP	AFM Buget de stat
4.1 Promovarea pregătirii pentru reutilizare (reparații, recondiționare) înainte de reciclare			
4.1.1 Elaborarea unui cadru legislativ pentru autorizarea și operarea centrelor de reutilizare.	2027	AFM MMAP	-
4.1.2 Crearea unui sistem de trasabilitate pentru echipamentele preluate, pregătite pentru reutilizare și reintroduse pe piață (prin SIATD sau alt registru electronic).	2027	AFM ANMAP	Buget de stat
4.1.3 Elaborarea unui cadru legislativ și metodologic pentru definirea standardelor de pregătire pentru reutilizare.	2027	AFM MMAP	-
4.1.4 Stimulente pentru reutilizare (ex. deduceri, tichete, vouchere pentru echipamente recondiționate	2027	AFM MMAP	Buget de stat

7. PLANIFICAREA DE GESTIONĂRII DEȘEURILOR DE BATERII ȘI ACUMULATORI

7.1 Cadru general

La nivelul Uniunii Europene Directiva 2006/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind bateriile și acumuloarele și deșeurile de baterii și acumuloare are ca scop reducerea impactului negativ al acestor produse asupra mediului și sănătății publice.

Principalele prevederi ale directivei includ:

- **Restricții privind substanțele periculoase:** Directiva interzice introducerea pe piață a bateriilor și acumuloarelor care conțin mercur, cadmiu și plumb în concentrații peste limitele stabilite începând cu iunie 2008. Această măsură are ca scop prevenirea contaminării mediului cu substanțe toxice.
- **Colectarea și reciclarea:** Statele membre trebuie să instituie sisteme de colectare separată pentru bateriile și acumulatorii uzați. Directiva stabilește ținte specifice pentru ratele de colectare și reciclare, pentru a încuraja recuperarea materialelor valoroase și reducerea deșeurilor.

CATEGORIE	ȚINTE DE COLECTARE	ȚINTE DE RECICLARE	OBLIGAȚII SUPLIMENTARE
Baterii portabile	Până în 2012: minimum 25%	- 65% din greutate (plumb-acid)	- Monitorizare și raportare periodică rate
	Până în 2016: minimum 45%	- 75% din greutate (nichel-cadmiu)	- Campanii de informare consumatori
	-	- 50% din greutate (alte baterii portabile)	-
Baterii industriale și auto	Reciclare obligatorie pentru toate colectate	Reciclare obligatorie pentru toate colectate	-

- **Responsabilitatea extinsă a producătorului (REP):** Producătorii sunt responsabili pentru gestionarea bateriilor și acumuloarelor pe care le introduc pe piață, inclusiv pentru finanțarea sistemelor de colectare și reciclare a acestora. Producătorii trebuie să se asigure că bateriile și acumuloarele sunt marcate corespunzător și să informeze consumatorii despre modalitățile corecte de eliminare.
- **Etichetarea și informarea:** Directiva impune obligația de a marca bateriile și acumuloarele cu simboluri corespunzătoare care indică necesitatea colectării separate. De asemenea, producătorii și distribuitorii trebuie să

informeze consumatorii despre impactul bateriilor și acumulatorilor asupra mediului și importanța reciclării.

- **Monitoring și raportarea:** Statele membre trebuie să monitorizeze și să raporteze periodic Comisiei Europene cu privire la ratele de colectare și reciclare a bateriilor și acumulatorilor. Obligațiile de raportare pentru nivelurile de eficiență ale proceselor de reciclare sunt, de asemenea, stabilite.

Regulamentul (UE) 2023/1542 al Parlamentului European și al Consiliului, adoptat la 12 iulie 2023 și intrat în vigoare la 17 august 2023, reprezintă un pas esențial în tranziția către o economie circulară și durabilă în domeniul bateriilor. Acest act legislativ abrogă Directiva 2006/66/CE și introduce un cadru juridic actualizat, ambițios și direct aplicabil în toate statele membre ale Uniunii Europene.

Regulamentul vizează întregul ciclu de viață al bateriilor – de la proiectare și fabricație, până la colectare, reutilizare și reciclare – și stabilește cerințe stricte pentru toate tipurile de baterii introduse pe piața UE: baterii portabile, baterii pentru vehicule electrice, baterii industriale, baterii pentru echipamente de transport ușor (cum ar fi trotinetele și bicicletele electrice) și baterii auto convenționale.

Una dintre noutățile majore ale regulamentului constă în stabilirea unor ținte clare și etapizate pentru colectarea și reciclarea bateriilor. De exemplu, pentru bateriile portabile, rata minimă de colectare va trebui să atingă 45% până la sfârșitul anului 2023, 63% până în 2027 și 73% până în 2030. În același timp, se impun obiective de eficiență pentru reciclarea materialelor valoroase precum litiul, cobaltul, cuprul, nichelul și plumbul, cu termene de conformare progresive până în 2031.

În scopul creșterii transparenței și informării consumatorilor, regulamentul introduce obligativitatea etichetării bateriilor cu coduri QR și pașapoarte digitale, care vor conține informații esențiale privind performanța, compoziția chimică și trasabilitatea acestora. Aceste prevederi vor deveni obligatorii începând cu anul 2026.

Un alt element inovator este introducerea cerințelor minime pentru conținutul de materiale reciclate în bateriile noi – cobalt, litiu, nichel și plumb –, ce vor fi aplicabile începând cu 2027, contribuind astfel la reducerea dependenței de resurse primare și la promovarea utilizării resurselor secundare.

Totodată, Regulamentul impune producătorilor responsabilități clare privind gestionarea deșeurilor de baterii, inclusiv prin participarea la sisteme de răspundere extinsă a producătorului (REP), asigurarea colectării gratuite, raportarea periodică și respectarea principiilor de due diligence pentru lanțurile de aprovizionare.

Orientările Comisiei C/2025/214 clarifică cerințele impuse de Regulamentul (UE) 2023/1542 referitoare la posibilitatea de îndepărtare și de înlocuire a bateriilor portabile și a bateriilor cu limitată durată de viață (LMT), în scopul asigurării unei aplicări coerente și armonizate la nivelul Uniunii Europene. Conform acestor orientări, echipamentele care conțin astfel de baterii trebuie

proiectate astfel încât utilizatorii finali să poată îndepărta și înlocui bateria în mod sigur, fără a deteriora dispozitivul și fără a fi necesare unelte sau cunoștințe tehnice speciale. Instrucțiunile privind înlocuirea bateriilor trebuie să fie clare, ușor de înțeles și accesibile utilizatorilor, incluzând informații despre uneltele standard necesare, dacă este cazul.

Termene cheie pentru tranziție:

- **31 decembrie 2023:** Continuarea obligațiilor de monitorizare și raportare a ratei de colectare a bateriilor portabile.
- **30 iunie 2025:** Termenul limită pentru transmiterea datelor despre rata de colectare a bateriilor portabile către Comisie.
- **31 decembrie 2025:** Continuarea obligațiilor de monitorizare și raportare a eficienței proceselor de reciclare.
- **30 iunie 2027:** Termenul limită pentru transmiterea datelor despre eficiența proceselor de reciclare către Comisie.⁴³

Guvernul României a adoptat Hotărârea de Guvern nr. 1132/2008, care stabilește regimul bateriilor și acumulatorilor, precum și gestionarea deșeurilor rezultate din aceste produse. Această hotărâre transpune Directiva 2006/66/CE în legislația națională și abrogă Directiva 91/157/CEE, creând un cadru legislativ solid pentru managementul deșeurilor din baterii și acumulatori.

Odată cu creșterea utilizării dispozitivelor electronice, vehiculelor electrice și a altor echipamente care folosesc baterii și acumulatori, cantitatea de deșuri generate a crescut semnificativ. Acest lucru este alimentat și de tendința de scurtare a duratei de viață a produselor electronice. În prezent, există o mare varietate de baterii, inclusiv baterii alcaline, nichel-cadmium (Ni-Cd), litiu-ion (Li-ion), plumb-acid, etc. Fiecare tip necesită metode specifice de colectare și reciclare.

Clasificarea deșeurilor de baterii și acumulatori în categoriile 1a – 1h, 2a – 2f, 3a – 3c, 4a – 4c face referire la diferitele tipuri de baterii și acumulatori pe care îi folosim în viața de zi cu zi astfel:

- 1a – 1h: Baterii și acumulatori portabili
- 2a – 2f: Baterii și acumulatori industriali
- 3a – 3c: Baterii și acumulatori pentru vehicule electrice și hibride
- 4a – 4c: Baterii și acumulatori pentru echipamente speciale

Ordinul nr. 92/2021 din legislația română impune colectarea separată a deșeurilor de baterii pentru a facilita reciclarea și reducerea impactului asupra mediului. Producătorii, organizațiile de răspundere extinsă a producătorilor și operatorii de gestionare a deșeurilor trebuie să raporteze anual cantitățile de deșuri de baterii colectate, tratate și reciclate.

Datele privind eficiența reciclării pentru deșeurile de baterii sunt monitorizate pentru a asigura conformitatea cu normele de valorificare materială. Utilizarea unui format standardizat de

⁴³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1542>

raportare, stabilit de autoritățile competente, garantează comparabilitatea și accesibilitatea datelor.

Ordinul stipulează că datele trebuie să fie accesibile publicului în formă electronică, permițând utilizarea și prelucrarea acestora de către terți. Producătorii de baterii, operatorii de gestionare a deșeurilor și autoritățile competente au responsabilități clare în gestionarea și raportarea deșeurilor de baterii.

Aceste prevederi asigură transparența, eficiența și sustenabilitatea în gestionarea deșeurilor de baterii, promovând reciclarea și reducerea impactului asupra mediului.

7.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori

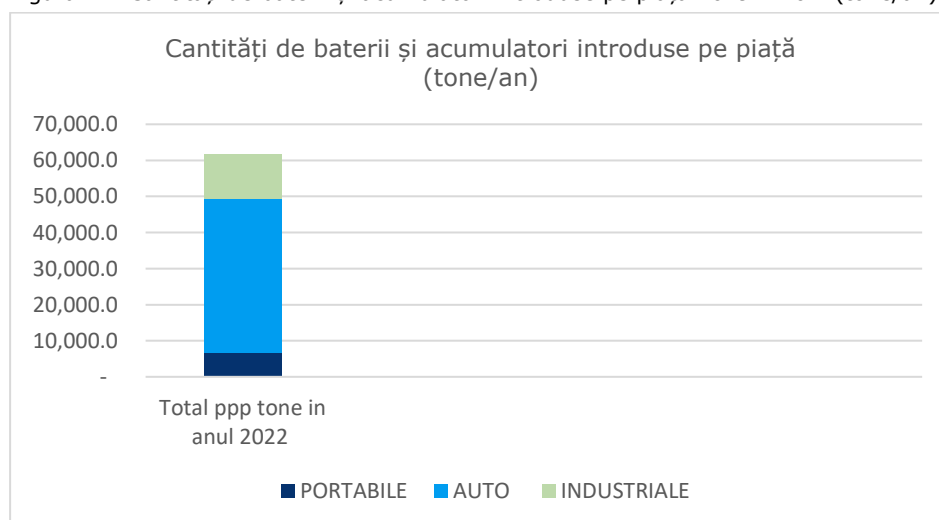
În perioada analizată (2019-2021) așa cum se observa din tabelul de mai jos, cantitățile totale de baterii și acumulatori introduse pe piață au un trend crescător cuprins între 10 și 14 % pe an.

Tabel 7-1 Cantități de baterii și acumulatori introduse pe piață 2019 – 2022(ton/an)

Tipuri de B&A	Cantități de baterii și acumulatori introduse pe piață (ton/an)			
	2019	2020	2021	2022
Baterii portabile (categoriile 1 și 2)	4.275,7	4.964,2	6.873,5	6.845,5
Baterii auto	34.093,4	38.156,7	43.678,8	42.421,0
Baterii industriale	8.174,3	8.675,8	10.294,2	12.395,4
TOTAL	46.543,4	51.796,7	60.846,6	61.661,9

Sursa: ANMAP

Figura 7-1 Cantități de baterii și acumulatori introduse pe piață 2019 – 2022(ton/an)

Conform Art 7 din HG nr. 1132/2008 cu modificările și completările ulterioare, (3) Producătorii de baterii și acumulatori portabili trebuie să realizeze următoarele rate minime de colectare:

- 25% până la data de 26 septembrie 2012;

b) 45% până la data de 26 septembrie 2016

În cazul bateriilor și acumulatorilor auto, distribuitorii (16) au următoarele obligații: a) să colecteze bateriile și acumulatorii auto de la utilizatorii finali; b) să aplice sistemul "depozit" asupra prețului de vânzare al bateriilor și acumulatorilor auto;... d) să predea bateriile și acumulatorii auto producătorilor sau unui operator economic care este autorizat să execute colectarea în numele producătorului.

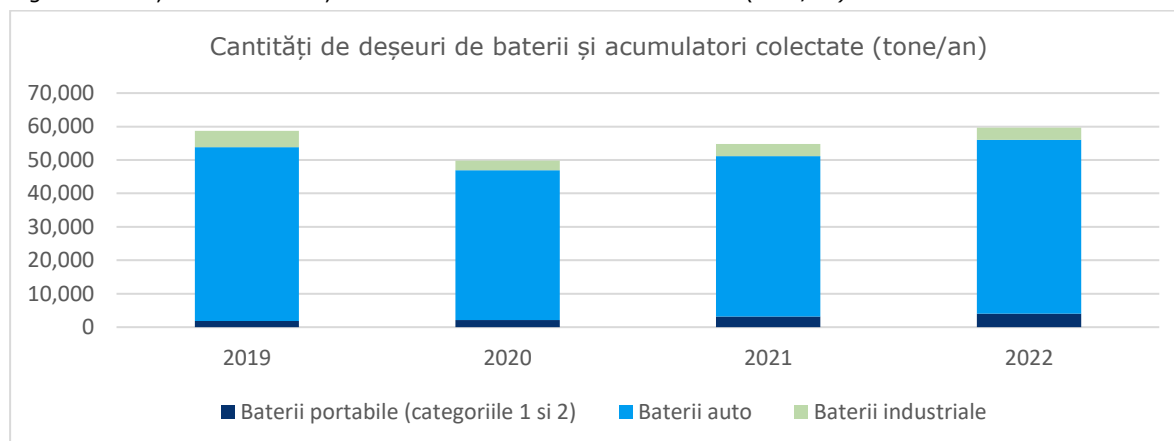
Tabel 7-2 Cantități de deșeuri de baterii și acumulatori colectate 2019 – 2022 (tone/an)

Tipuri de B&A	Cantități de deșeuri de baterii și acumulatori colectate (tone/an)			
	2019	2020	2021	2022
Baterii portabile (categoriile 1 și 2)	1.881	2.092	3.187	4.072
Baterii auto	51.970	44.804	47.941	51.930
Baterii industriale	4.851	2.883	3.631	3.638
TOTAL	58.702	49.779	54.759	59.641

Sursa: ANMAP

Analizând cantitățile totale de deșeuri de baterii și acumulatori colectate în perioada de analiză, se observă o creștere în ceea ce privește bateriile portabile, în schimb bateriile auto și cele industriale prezintă fluctuații.

Figura 7-2 deșeuri de baterii și acumulatori colectate 2019 – 2021 (tone/an)

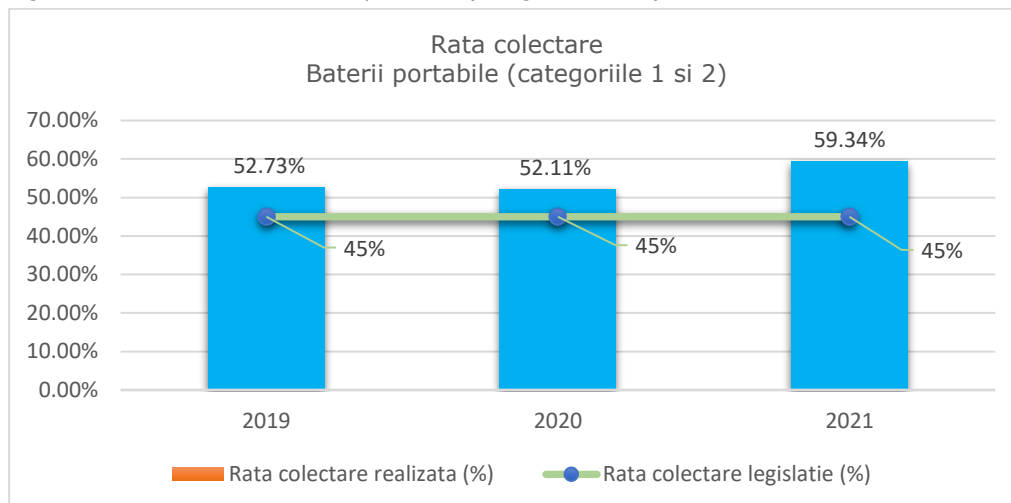
În concordanță cu creșterea cantităților de baterii portabile introduse pe piață putem observa că și rata de colectare a acestora are un trend crescător, depășind ratele minime de colectare impuse prin lege.

Tabel 7-3 Rata colectare baterii portabile (categoriile 1 și 2)

Rata colectare baterii portabile (categoriile 1 și 2)			
	2019	2020	2021
Rata colectare (%)	52,73%	52,11%	59,34%

Sursa: ANMAP

Figura 7-3 Rată colectare baterii portabile (categoriile 1 si 2)

În ceea ce privește procesele de reciclare a deșeurilor de baterii și acumulatori, acestea trebuie să realizeze următoarele niveluri minime de eficiență:

- reciclarea a 65% din greutatea medie a bateriilor și acumulatorilor cu plumb acid;
- reciclarea a 75% din greutatea medie a bateriilor și acumulatorilor cu nichel-cadmiu;
- reciclarea a 50% din greutatea medie a celorlalte deșeuri de baterii și acumulatori.

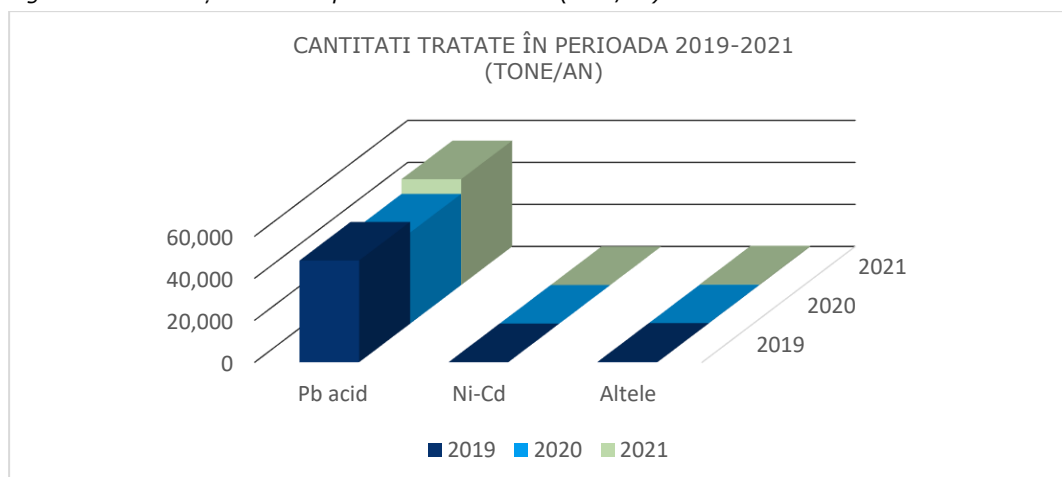
Cantitățile de baterii și acumulatori tratate în perioada 2019-2021 sunt.

Tabel 7-4 Cantități tratate în perioada 2019-2021 (tone/an)

Tipul de deșeuri de baterii și acumulator	Cantități tratate în perioada 2019-2021 (tone/an)		
	2019	2020	2021
Pb acid	48.366	43.342	50.350
Ni-Cd	42	11	11
Altele	237	212	326
TOTAL	48.646	43.565	50.686

Sursa: ANMAP

Figura 7-4 Cantități tratate în perioada 2019-2021 (tone/an)

Conform datelor furnizate de ANMAP, la nivel național există 3 operatori economici autorizați în domeniul tratării / reciclării deșeurilor de baterii și acumulatori, din care 2 operatori acceptă deșeuri de baterii sau acumulatori cu conținut de Pb (cod 16.06.01), și un singur operator care acceptă deșeuri de baterii portabile (alcaline, Zn Carbon, Zn aer, altele - coduri: 16.06.04; 16.06.05).

Cantitățile de deșeuri de baterii și acumulatori reciclate în perioada 2019-2021, eficiența de reciclare și rata conținutului reciclat pentru cele 3 categorii de materiale sunt prezentate în tabelele și graficele de mai jos.

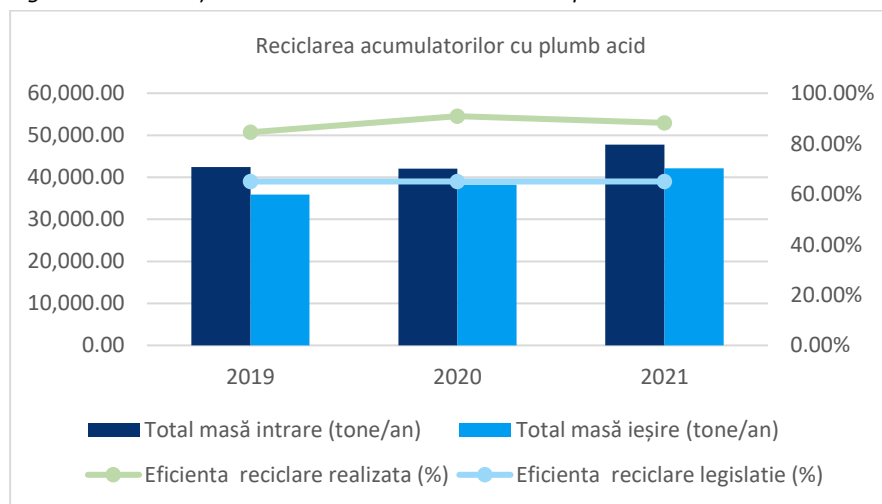
Putem observa ca în perioada de referință, eficiența de reciclare este peste nivelul minim recomandat în legislație.

Tabel 7-5 Eficiența de reciclare în 2019

	Cantități reciclate în 2019 (tone/an)					
Tip B&A	Total masă intrare (tone/an)	Total masă ieșire (tone/an)	Eficiența Reciclare (%)	Masa elementului în fracția de intrare (tone/an)	Masa de elementului în fracția de ieșire (tone/an)	Rata conținutului reciclat (%)
Plumb Acid	42.442,8	35.867,4	84,51%	32.564,26	29.148,79	89,51%
Ni-Cd	36,5	29,8	81,51%	3,99	3,97	99,34%
Altele	193,1	173,6	89,88%			

Sursa: ANMAP

Figura 7-5 Eficiența de reciclare a acumulatorilor cu plumb-acid

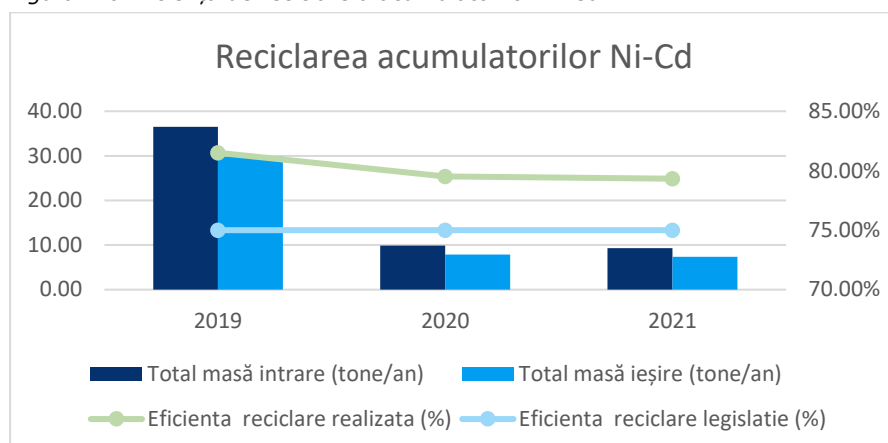

Tabel 7-6 Eficiența de reciclare în 2020

	Cantități reciclate în 2020 (tone/an)					
Tip B&A	Total masă intrare (tone/an)	Total masă ieșire (tone/an)	Eficiența Reciclare (%)	Masă intrare (tone/an)	Masă ieșire (tone/an)	Rata conținutului reciclat (%)
Plumb Acid	42.049,5	38.222,3	90,90 %	28.934,4	26.956,4	93,16 %
Ni-Cd	9,9	7,9	79,51 %	1,7	1,7	100,00 %
Altele						

Sursa: ANMAP

Figura 7-6 Eficiența de reciclare a acumulatorilor Ni-Cd

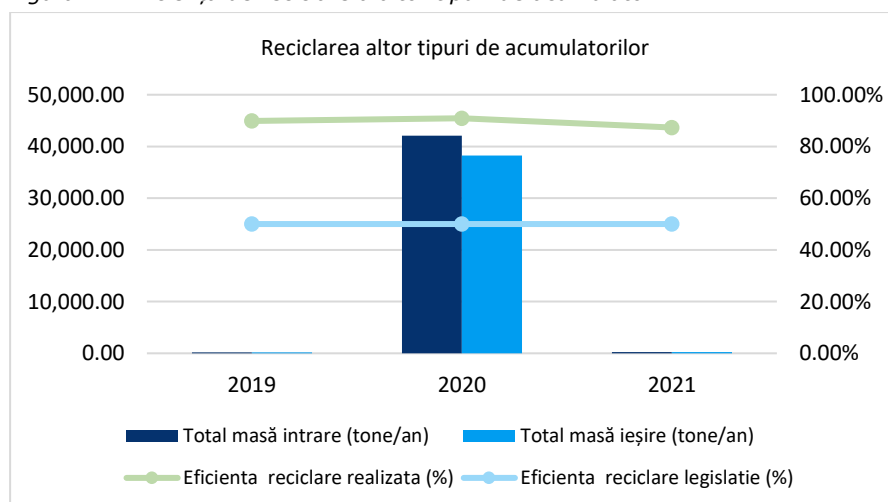

Tabel 7-7 Eficiența de reciclare în 2021

Tip B&A	Cantități reciclate în 2021 (tone/an)					
	Total masă intrare (tone/an)	Total masă ieșire (tone/an)	Eficiența Reciclare (%)	Masă intrare (tone/an)	Masă ieșire (tone/an)	Rata conținutului reciclat (%)
Plumb Acid	47.746,1	42.107,2	88,19 %	32.078,48	30.038,00	93,64 %
Ni-Cd	9,3	7,4	79,33 %	1,59	1,57	98,94 %
Altele	246,4	215,2	87,32 %			

Sursa: ANMAP

Figura 7-7 Eficiența de reciclare a altor tipuri de acumulatori

7.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții

Pentru elaborarea proiecțiilor privind gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori până în anul 2035, s-au avut în vedere următoarele ipoteze și premise:

- **Creșterea continuă a cererii de baterii** – se estimează o creștere anuală medie de 7-10% a cantităților de baterii

introduse pe piață, în special în categoriile Li-ion (folosite în echipamente mobile, vehicule electrice și sisteme de stocare a energiei).

- **Accelerarea electrificării transportului** – până în 2030, se estimează o creștere de peste 300% a numărului de vehicule electrice față de nivelul din 2021, ceea ce va genera un flux semnificativ de baterii de vehicule la sfârșitul ciclului de viață începând cu 2027–2028.
- **Dezvoltarea infrastructurii de colectare** – se presupune extinderea punctelor de colectare și îmbunătățirea sistemelor logistice de preluare a deșeurilor de baterii, atât în mediul urban cât și rural.
- **Creșterea nivelului de conștientizare publică** – se estimează o îmbunătățire graduală a comportamentului de consum și de predare a bateriilor uzate, ca urmare a campaniilor de informare și a aplicării răspunderii extinse a producătorilor.
- **Implementarea completă a cerințelor din Regulamentul (UE) 2023/1542** – se presupune că toate obligațiile privind etichetarea, trasabilitatea, colectarea și reciclarea vor fi transpuse și aplicate integral în România până cel târziu în 2026.
- **Capacitățile de tratare și reciclare** din România vor fi extinse prin investiții publice și private, astfel încât să poată asigura prelucrarea unui volum dublu de deșeuri până în 2030 comparativ cu anul 2021.

Pe baza acestor ipoteze, se estimează:

- O dublare a cantității de baterii portabile colectate până în 2030;
- O creștere de cel puțin 5 ori a cantităților de baterii de vehicule electrice colectate între 2027 și 2035;
- Creșterea treptată a ratei de reciclare efective pentru bateriile cu Li-ion și NiMH, în urma introducerii tehnologiilor avansate de tratare și valorificare materială.

7.4 Obiective și ținte

România, ca stat membru al Uniunii Europene, are obligația de a se alinia și de a implementa în legislația națională Regulamentul (UE) 2023/1542 din 12 iulie 2023, care include obligații pentru producători, importatori și distribuitori în ceea ce privește etichetarea, marcarea, reciclarea și gestionarea deșeurilor de baterii. Regulamentul introduce, de asemenea, noi cerințe de sustenabilitate, cum ar fi pașaportul bateriei și cerințe pentru achiziții publice verzi, precum și clasificarea bateriilor în cinci categorii principale: portabile, pentru mijloace de transport ușoare (LMT), pentru vehicule electrice, industriale și baterii pentru pornire, iluminat și aprindere (SLI).

Tabel 7-8 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de baterii și acumulatori

NR	OBJECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	JUSTIFICARE
OBJECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Creșterea gradului de colectare a deșeurilor de baterii portabile	45 % până la 31 decembrie 2023 63 % până la 31 decembrie 2027 73 % până la 31 decembrie 2030	Regulamentului (UE) 2023/1542
2	Crearea unui sistem funcțional pentru colectarea bateriilor provenite din mijloace de transport ușoare (biciclete electrice, trotinete, hoverboard-uri etc.), prin colaborare între OIREP, retaileri, rețele de service și UAT-uri.	51 % până la 31 decembrie 2028; 61 % până la 31 decembrie 2031	Regulamentului (UE) 2023/1542 2025–2027 (etapizare: Termen: reglementare + infrastructură)
3	Colectarea deșeurilor de baterii SLI, de deșeuri de baterii industriale și de deșeuri de baterii pentru vehicule electrice	100% Etapizat începând cu 2026	Art. 61 din Regulamentul (UE) 2023/1542
4	Creșterea obiectivelor privind eficiența reciclării bateriilor	75 % din greutatea medie a bateriilor plumb-acid 65 % din greutatea medie a bateriilor pe bază de litiu 80 % din greutatea medie a bateriilor nichel-cadmium 50 % din greutatea medie a bateriilor pentru alte deșeuri de baterii Termen: 31.12.2025 80 % din greutatea medie a bateriilor plumb-acid 70 % din greutatea medie a bateriilor pe bază de litiu. Termen: 31.12.2030	Regulamentului (UE) 2023/1542
5	Creșterea obiectivelor privind valorificarea materială	90 % pentru cobalt 90 % pentru cupru 90 % pentru plumb 50 % pentru litiu 90 % pentru nichel Termen: 31.12.2027 95 % pentru cobalt 95 % pentru cupru 95 % pentru plumb 80 % pentru litiu 95 % pentru nichel Termen: 31.12.2031	Regulamentului (UE) 2023/1542
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE			
6	Completarea cadrului legal existent pentru conformarea cu Regulamentului (UE) 2023/1542	Începând cu 2026	Anexa XIII și Art. 60 din Regulamentul (UE) 2023/1542
7	Implementarea unui sistem de tip clearinghouse, integrat în infrastructura instituțională existentă (ex. Ministerul Mediului, AFM, APM), fără înființarea unei noi entități juridice dedicate.	Începând cu 2026	Art. 58(2)(b), Art. 76 și Anexa III din Regulamentul (UE) 2023/1542
INSTITUTIONALE SI ORGANIZATIONALE			
8	Funcționarea eficientă a schemei de responsabilitate extinsă a producătorului	Începând cu 2026	Art. 47, 48 și 56 din Regulamentului (UE) 2023/1542
9	Elaborarea unui studiu național privind compoziția fluxurilor de deșeuri, cu accent pe identificarea ponderii bateriilor în deșeurile municipale mixte și în DEEE.	Până la data de 1 ianuarie 2026 și, ulterior, o dată la fiecare cinci ani	Art. 73(3) și Art. 76(1)(b) din Regulamentului (UE) 2023/1542
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			

NR	OBJECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	JUSTIFICARE
10	Modernizarea și integrarea sistemului național de raportare a datelor privind deșeurile de baterii și acumulatori, în conformitate cu cerințele Regulamentului (UE) 2023/1542	Începând cu 2026	Art. 76(1)–(5) din Regulamentul (UE) 2023/1542

7.5 Măsurile pentru gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori

Tabel 7-9 Măsurile privind gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori

NR	OBJECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBJECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Creșterea gradului de colectare a deșeurilor de baterii portabile	1.1 Dezvoltarea rețelei de preluare și colectare	Începând cu 2026	Producătorii
		1.2 Creșterea gradului de informare, responsabilizare și conștientizare. Sublinierea gradului de pericolozitate determinat de prezența substanțelor periculoase în baterii și acumulatori.	Începând cu 2026	Producătorii
2	Crearea unui sistem funcțional pentru colectarea bateriilor provenite din mijloace de transport ușoare (biciclete electrice, trotinete, hoverboard-uri etc.), prin colaborare între OIREP, retaileri, rețele de service și UAT-uri.	2.1 Implementarea unui sistem integrat de colectare a bateriilor uzate provenite din mijloace de transport ușoare	2025–2027 (etapizare: reglementare + infrastructură)	Producătorii
3	Colectarea deșeurilor de baterii SLI, de deșeuri de baterii industriale și de deșeuri de baterii pentru vehicule electrice	3.1 Crearea și extinderea unui sistem național de colectare și gestionare a deșeurilor de baterii SLI, industriale și pentru vehicule electrice	Începând cu 2026	Producătorii
4	Creșterea obiectivelor privind eficiența reciclării bateriilor	4.1 Stimularea investițiilor în reciclarea avansată a bateriilor (Li-ion, Pb-acid, NiCd) prin sprijin financiar pentru modernizarea instalațiilor existente și înființarea de noi unități, cu atingerea eficiențelor minime de reciclare stabilite prin Anexa XII din Regulament.	Începând cu 2026	Operatori economici reciclatori
		4.2 Urmărirea respectării obligațiilor primului reciclator pentru colectarea informațiilor și raportarea lor, în cazul în	Începând cu 2026	GNM

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
5	Creșterea obiectivelor privind valorificarea materială	care operațiile de reciclare se desfășoară în mai mult de o instalație		
		4.3 Introducerea pașaportului pentru baterii care să maximizeze schimbul de informații	Începând cu 18 februarie 2027	MMAP Producătorii
		5.1 Dezvoltarea de capacități de valorificare pentru deșeurile de baterii și acumulatori	Începând cu 2026	Operatori economici
		5.2.Introducerea pașaportului pentru baterii care să maximizeze schimbul de informații	Începând cu 18 februarie 2027	MMAP Producătorii
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE				
6	Completarea cadrului legal existent pentru conformarea cu Regulamentului (UE) 2023/1542	6.1 Completarea legislației pentru reglementarea operațiunilor de reafectare (repurposing) și refabricare (remanufacturing) a bateriilor	Începând cu 2026	MMAP
		6.2 Interzicerea bateriilor, încorporate sau nu în aparate, mijloace de transport ușoare sau alte vehicule, care conțin peste 0,0005% mercur (exprimat ca mercur metal) în greutate	Termen: Începând cu 18 august 2025	MMAP
		6.3. Interzicerea bateriilor portabile, încorporate sau nu în aparate, în mijloace de transport ușoare sau în alte vehicule, cu un conținut mai mult de 0,002 % cadmiu (exprimat sub formă de cadmiu metal) în greutate	Termen: Începând cu 18 august 2025	MMAP
		6.4 Interzicerea bateriilor portabile, încorporate sau nu în aparate, cu un conținut mai mult de 0,01 % plumb (exprimat în plumb metal) în greutate.	Începând cu 18 august 2028 pentru bateriile tip pastilă zinc-aer portabile	MMAP
7	Implementarea unui sistem de tip clearinghouse, integrat în infrastructura instituțională existentă (ex. Ministerul Mediului, AFM, APM), fără înființarea unei noi entități juridice dedicate.	7.1 Modificarea legislației specifice în vederea reglementării atribuțiilor de tip clearinghouse în cadrul Autorității Competente	Începând cu 2026	MMAP
INSTITUTIONALE SI ORGANIZATIONALE				

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
8	Funcționarea eficientă a schemei de responsabilitate extinsă a producătorului	8.1 Dezvoltarea parteneriatelor între OIREP și autoritățile locale cu delimitarea clară a responsabilităților	Începând cu 2026	MMAP Producătorii OIREP (EPR)
9	Elaborarea unui studiu național privind compoziția fluxurilor de deșeuri, cu accent pe identificarea ponderii bateriilor în deșeurile municipale mixte și în DEEE.	9.1 Stabilirea unei metodologii standardizate pentru analiza compoziției fluxurilor de deșeuri municipale mixte și de deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE), în vederea identificării și cuantificării bateriilor	2026	MMAP
		9.2 Elaborarea unui studiu anual privind ponderea deșeurilor de baterii portabile și a celor de tip LMT în cadrul fluxurilor de deșeuri municipale și deșeuri de echipamente electrice și electronice (DEEE)	2026	MMAP
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				
10	Modernizarea și integrarea sistemului național de raportare a datelor privind deșeurile de baterii și acumulatori, în conformitate cu cerințele Regulamentului (UE) 2023/1542	10.1 Modificarea cadrului legal privind simplificarea sistemului de raportare a datelor privind deșeurile de baterii și acumulatori	2026	MMAP ANMAP

7.6 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor de baterii și acumulatori

Tabel 7-10 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de baterii și acumulatori

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Dezvoltarea rețelei de preluare și colectare			
1.1.1 Creșterea numărului de puncte de preluare organizate de către producători aproape de utilizatorul final și nu doar în zonele și pentru tipurile de baterii în cazul cărora colectarea deșeurilor de baterii este profitabilă	Începând cu 2026	Producătorii	Producătorii de baterii și acumulatori
1.1.2 Asigurarea unei infrastructuri standardizate și vizibile pentru colectarea bateriilor în puncte fixe – retail, școli, centre municipale – prin implementarea unui model național de containere sigure, accesibile și conforme cerințelor pentru baterii litu-ion.	Lansare program-pilot în 3 județe până la finalul 2026, extindere națională până în 2028	MMAP ANPM Producători OIREP	AFM OIREP Producătorii de baterii și acumulatori

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1.3 Instituirea de parteneriate funcționale cu UAT-uri, ADI-uri și operatori locali pentru amplasarea și operarea punctelor de colectare a bateriilor, cu integrarea acestor puncte în platforma națională a MMAP și în campaniile locale de conștientizare.	Începând cu 2026	MMAP OIREP	Producătorii de baterii și acumulatori AFM
1.1.4 Acreditarea de puncte de colectare voluntare în rețele educaționale, civice și comerciale, pe baza unui ghid MMAP care include criterii de siguranță, trasabilitate și vizibilitate publică; includerea acestor puncte în raportările oficiale și în platforma digitală națională. Aici trebuie luate în calcul punctele de colectare deja existente în școli în baza parteneriatelor facute de acestea cu OIREP-urile	Ghid și proces de acreditare până în T3 2026, lansare etapizată 2027–2028	MMAP Producătorii OIREP M Educației	AFM OIREP Producătorii de baterii și acumulatori
1.1.5 Derularea de studii teritoriale privind percepția publică, barierele logistice și comportamentale în colectarea bateriilor – cu focus pe zone rurale și EV – pentru fundamentarea planurilor locale de gestionare a deșeurilor și a intervențiilor educaționale. Cooptarea unui partener European care a mai derulat astfel de studii pentru eficientizare (ex. EUCOBAT)	Primul val de studii în 2026–2027 actualizări periodice până în 2030	MMAP ADI UAT Operatori salubritate OIREP EUCOBAT	AFM OIREP cu contribuție procentuală de la producători
1.1.6 Realizarea unei analize naționale de fezabilitate pentru introducerea de soluții de colectare alternativă: puncte mobile, puncte sezoniere în rural, preluare de la domiciliu pentru baterii deteriorate, etc.	Studiu până în 2027, testare în județe-pilot în 2028–2029	MMAP ANMAP OIREP EUCOBAT ADI-uri	AFM POCIDIF
1.2 Creșterea gradului de informare, responsabilizare și conștientizare. Sublinierea gradului de pericolozitate determinat de prezența substanțelor periculoase în baterii și acumulatori.			
1.2.1 Derularea unor campanii naționale și regionale de informare periodică (2025–2027), cu accent pe riscurile asociate bateriilor litium-ion, modalități de colectare separată și utilizare în condiții de siguranță.	2025 - 2027	MMAP Producătorii OIREP ISU	AFM Producători Sponsorizări private
1.2.2 Implicarea activă a producătorilor și distribuitorilor în campanii de informare prin ambalaje, aplicații mobile, pliante, canale digitale proprii și rețele de retail. Campanii naționale de informare / educare.	Începând cu 2026	Producătorii Distribuitorii	Producătorii de baterii și acumulatori
1.2.3 Utilizarea de către producători de mijloace actualizate de tehnologie a informației pentru a transmite informațiile tuturor utilizatorilor. Obligația de a furniza la punctul de vânzare informații vizibile despre colectarea și riscurile bateriilor – inclusiv afișarea costurilor de gestionare finali, precum și pentru a raporta cu privire la baterii.	Începând cu 2026	Producători	Producătorii de baterii și acumulatori

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
2.1 Implementarea unui sistem integrat de colectare a bateriilor uzate provenite din mijloace de transport ușoare			
2.1.1 Crearea unui sistem funcțional pentru colectarea bateriilor provenite din mijloace de transport ușoare (biciclete electrice, trotinete, hoverboard-uri etc.), prin colaborare între OIREP, retaileri, rețele de service și UAT-uri.	2025–2027 (etapizare: reglementare + infrastructură)	MMAP ANPM OIREP retaileri ADI-uri	Producătorii de baterii și acumulatori AFM
2.1.2. Impunerea obligației ca toate punctele de vânzare și service pentru mijloace de transport ușoare să accepte baterii LMT uzate în mod gratuit, indiferent dacă este efectuată o nouă achiziție	Reglementare națională până în T1 2026 aplicare din 2027	MMAP ANPC ANMAP OIREP	Costuri de operare – acoperite de OIREP-uri din contribuții EPR; Fondul pentru Mediu – pentru ghiduri și infrastructură minimă (containere)
2.1.3 Derularea unor campanii tematice dedicate utilizatorilor de trotinete și biciclete electrice (ex. livratori, tineri urbani) privind riscurile asociate bateriilor LMT și importanța predării lor în puncte sigure de colectare.	2025–2027 (cu reluare anuală)	MMAP OIREP Retaileri	AFM bugete EPR sponsorizări comerciale
3.1 Crearea și extinderea unui sistem național de colectare și gestionare a deșeurilor de baterii SLI, industriale și pentru vehicule electrice			
3.1. Colectarea bateriilor SLI, EV și industriale prin puncte autorizate. Stabilirea obligației de colectare necondiționată a bateriilor SLI, EV și industriale prin rețele de service, dealeri, operatori economici și centre de colectare municipale autorizate, indiferent de achiziție nouă. Integrarea în fluxul oficial de raportare prin OIREP.	2025–2027	MMAP ANMAP OIREP AFM	Producătorii de baterii și acumulatori prin OIREP AFM
3.2 Ghid pentru colectarea și manipularea în siguranță a bateriilor EV și industriale Elaborarea și publicarea unui Ghid național pentru manipularea, depozitarea temporară și transportul bateriilor EV, industriale și SLI, cu scenarii de risc și responsabilități clare, inspirat de EERA Guidelines (2024).	Publicare până la finalul T3 2026	MMAP, ANMAP, OIREP, ISU, EUCOBAT (consultare)	Fondul pentru Mediu; posibil sprijin Horizon Europe (componenta Safety)
3.3 Platformă digitală pentru trasabilitatea bateriilor mari (EV, industriale) Lansarea unei componente digitale în cadrul Registrului Național pentru trasabilitatea bateriilor mari (EV, industriale), cu date privind codificare, flux, transfer, reciclare și repurposing.	Pilotare 2026–2027; interoperabilitate DIWASS din 2028	ANMAP (IT), OIREP, MMAP, operatori autorizați	Producători Fonduri Europene AFM DIWASS
4.1 Stimularea investițiilor în reciclarea avansată a bateriilor (Li-ion, Pb-acid, NiCd) prin sprijin financiar pentru modernizarea instalațiilor existente și înființarea de noi unități, cu atingerea eficiențelor minime de reciclare stabilite prin Anexa XII din Regulament.			

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
4.1.1 Stimularea investițiilor în reciclarea avansată a bateriilor (Li-ion, Pb-acid, NiCd) prin sprijin financiar pentru modernizarea instalațiilor existente și înființarea de noi unități, cu atingerea eficiențelor minime de reciclare stabilite prin Anexa XII din Regulament	Începând cu 2026	MMAP AFM OIREP Operatori economici reciclatori	AFM Investiții private
4.2 Urmărirea respectării obligațiilor primului reciclator pentru colectarea informațiilor și raportarea lor, în cazul în care operațiile de reciclare se desfășoară în mai mult de o instalație			
4.2.1 Includerea în programul de control a verificării respectării obligației de raportare de către primul reciclator din lanțul de reciclare	Începând cu 2027	ANPM GNM	Bugete operaționale
4.3 Introducerea pașaportului pentru baterii care să maximizeze schimbul de informații			
4.3.1 Crearea cadrului legal național privind introducerea „pașaportului digital” al bateriilor, incluzând cerințele minime de informații privind compoziția chimică, originea materialelor, trasabilitatea și eficiența reciclării – conform actelor delegate prevăzute de Regulament	2026 - 2027	MMAP ANPM Producători OIREP	AFM Fonduri Europene
5.1 Dezvoltarea de capacități de valorificare pentru deșeurile de baterii și acumulatori			
5.1.1 Extinderea capacităților existente pentru valorificare	2026	Operatori economici	AFM Fonduri Europene
5.2. Introducerea pașaportului pentru baterii care să maximizeze schimbul de informații			
5.2.1 Crearea cadrului legal național privind implementarea pașaportului pentru baterii	2027	MMAP	-

8. PLANIFICAREA GESTIONĂRII VEHICULELOR SCOASE DIN UZ

8.1 Cadru general

Directiva 2000/53/CE a Parlamentului European și a Consiliului, cunoscută și sub denumirea de Directiva privind vehiculele scoase din uz (ELV), are ca scop reducerea impactului vehiculelor scoase din uz asupra mediului.

Aceasta pune accent pe prevenirea și reducerea deșeurilor, prin încurajarea proiectării vehiculelor care să faciliteze reciclarea și reutilizarea pieselor. Se stabilesc norme pentru colectarea, tratarea și reciclarea vehiculelor scoase din uz, cu un accent deosebit pe recuperarea materialelor, în special a celor periculoase. Producătorii au obligația de a utiliza materiale reciclabile și de a gestiona deșeurile provenite de la vehiculele lor. De asemenea, directiva prevede instituirea de sisteme adecvate pentru colectarea și tratarea vehiculelor scoase din uz.

Directiva vizează reducerea impactului negativ asupra mediului înconjurător și promovarea utilizării sustenabile a resurselor printr-o gestionare eficientă a vehiculelor la sfârșitul ciclului lor de viață.

O problemă frecventă în România o reprezintă vehiculele abandonate pe drumurile publice, mai ales în mediul urban. Acestea devin o sursă de poluare vizuală și de mediu, deoarece lichidele periculoase se pot scurge în sol și în apele subterane.

Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind cerințele de circularitate pentru proiectarea vehiculelor și gestionarea vehiculelor scoase din uz din iulie 2023 urmărește să stimuleze o economie circulară în industria auto. Aceasta implică modificarea Regulamentelor (UE) 2018/858 și 2019/1020 și abrogarea Directivelor 2000/53/CE și 2005/64/CE. Scopul principal este reducerea impactului asupra mediului prin promovarea reutilizării, reciclării și recuperării vehiculelor. Se propune introducerea unor cerințe stricte pentru proiectarea vehiculelor, astfel încât acestea să fie mai ușor de demontat și de reciclat. Pe lângă aceasta, regulamentul va stabili obligații clare pentru toate părțile implicate, inclusiv producători, operatori de reciclare și autorități de reglementare, în vederea implementării acestor măsuri.

În România, gestionarea vehiculelor scoase din uz este reglementată de **Legea nr. 212/2015 privind gestionarea vehiculelor scoase din uz**, care stabilește obligațiile producătorilor, importatorilor și deținătorilor de vehicule în ceea ce privește reciclarea și tratarea acestora. Conform legislației, producătorii și importatorii de autovehicule trebuie să asigure colectarea gratuită a vehiculelor scoase din uz, și să organizeze un sistem eficient de reciclare și eliminare a acestora.

Începând cu 2015, data intrării în vigoare a prezentei legi, operatorii economici autorizați să desfășoare activități de tratare a vehiculelor scoase din uz sunt obligați să asigure, pentru toate vehiculele scoase din uz preluate în vederea tratării, realizarea următoarelor obiective:

- a) reutilizarea și valorificarea a cel puțin 95% din masa medie pe vehicul și an;
- b) reutilizarea și reciclarea a cel puțin 85% din masa medie pe vehicul și an.

8.2 Situația existentă privind gestionarea vehiculelor scoase din uz

Conform datelor transmise de Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate, în perioada 2015–2020 au fost scoase din uz peste 380.000 de vehicule, înregistrându-se o creștere semnificativă a cantităților de vehicule tratate anual, de la 41.886 în 2015 la un vârf de 84.621 în 2019. Rata de reutilizare și reciclare (X1/W1) s-a menținut constant peste obiectivul legal de 85%, iar rata de reutilizare și valorificare (X2/W1) a depășit pragul de 90% în fiecare an, atingând un maxim de 92,61% în 2017. Aceste rezultate reflectă îmbunătățirea performanțelor sistemului național de gestionare a vehiculelor scoase din uz.

Tabel 8-1 Situație VSU 2015-2020

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Vehicule scoase din uz (W) număr	41.886	46.572	49.830	67.344	84.621	79.360
Vehicule scoase din uz (W1) tone	38.851	44.637	48.428	66.319	86.126	83.782
Reutilizare tone	1283	1493	1606	2540	4988	4515
Reciclare tone	31.794	36.501	39.575	53.996	68.225	66.990
Valorificare tone	33.988	39.623	43.245	58.599	74.603	72.188
Reutilizare Reciclare (X1) tone	33.077	37.994	41.181	56.536	73.213	71.505
Reutilizare Valorificare (X2) tone	35.271	41.116	44.851	61.139	79.591	76.703
Obiectiv de reutilizare și reciclare (X1/W1) %	85,1	85,1	85,04	85,25	85,1	85,35
Obiectiv de reutilizare și valorificare (X2/W1) %	90,8	92,1	92,61	92,19	92,41	91,55

Conform Asociației Producătorilor și Importatorilor de Automobile (APIA), în ultimii trei ani numărul înmatriculărilor de autoturisme noi a crescut de la aprox. 120.000 de autoturisme în 2021 la aprox. 142.800 în 2023, urmând ca probabil în 2024 ritmul înmatriculărilor să fie cel puțin similar.

Tabel 8-2 Înmatriculări de vehicule noi 2021 – mai 2024 (număr)

	2021	2022	2023	mai 2024
Înmatriculările de autoturisme noi din care:	119.817	127.948	142.791	61.186
Carburant clasic (benzina sau motorina)	101.215	100.228	107.896	48.619
Electric + Hybrid	18.602	27.720	34.895	12.567

Sursa: <https://www.apia.ro/comunicate-de-presa>

Procesul de gestionare a vehiculelor ce urmează să fie scoase din uz sau sunt scoase din uz este:

- Predarea vehiculelor: Proprietarii trebuie să predea vehiculele scoase din uz în mod gratuit la centrele autorizate de colectare și dezmembrare.
- Dezmembrările autorizate: Există centre de colectare și reciclare autorizate de Ministerul Mediului și alte autorități competente. Acestea au obligația de a decontamina vehiculele și de a le dezmembra, recuperând materialele reutilizabile și reciclabile.
- Certificatul de distrugere: Fiecare vehicul predat pentru dezmembrare trebuie să primească un certificat de distrugere, necesar pentru radierea acestuia din circulație.

Unul dintre cele mai importante programe de gestionare a vehiculelor scoase din uz în România este Programul Rabla, derulat de Administrația Fondului pentru Mediu (AFM). Acesta oferă stimulente financiare pentru înlocuirea vehiculelor vechi și poluante cu unele noi, mai ecologice. Prin acest program, vehiculele vechi sunt predate pentru reciclare, iar proprietarii primesc o primă de casare.

Un alt program care sprijină achiziția de vehicule electrice sau hibride plug-in, cu scopul de a reduce poluarea și de a încuraja trecerea la vehicule mai prietenoase cu mediul este programul Rabla Plus.

Conform AFM (Administrația Fondului pentru Mediu), numărul vehiculelor uzate scoase din uz prin intermediul celor doua programe menționate anterior este:

Tabel 8-3 Vehicule uzate scoase din uz 2020 – 2024

Anul	Vehicule scoase din uz	
	Rabla Clasic	Rabla Plus
2020	53.729	(incluse în Rabla Clasic)
2021	68.096	(incluse în Rabla Clasic)
2022	105.754	20.453
2023	69.229	20.923
până în iulie 2024	31.598	2.297
TOTAL	325.009	43.673

Sursa: AFM

Având în vedere cele aproximativ 372.079 de vehicule uzate scoase din circulație în ultimii 4 ani și jumătate, putem considera că cele două programe Rabla Clasic și Rabla Plus au avut un succes și ar trebui continuate în continuare pe o perioadă de cel puțin 5 ani.

8.3 Obiective și ținte

În 13 iulie 2023, Comisia Europeană a propus un nou regulament privind vehiculele scoase din uz. În conformitate cu Pactul verde european și cu Planul de acțiune pentru economia circulară, propunerea de regulament privind VSU acoperă toate etapele de dezvoltare ale unui vehicul, de la proiectarea și introducerea sa pe piață până la tratarea sa finală la sfârșitul ciclului de viață. Printre propunerile regulamentului putem enumera:

Tabel 8-4 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de vehicule scoase din uz

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	Justificare
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Asigurarea unui grad ridicat de valorificare a VSU	Reutilizarea și valorificarea a cel puțin 95% din masa medie pe vehicul și an Termen: Permanent Reutilizarea și reciclarea a cel puțin 85% din masa medie pe vehicul și an Termen: Permanent	Directiva 2000/53/CE Legea nr. 212/2015
2	Îmbunătățirea funcționării schemei de responsabilitate extinsă a producătorului	Începând cu 2026	Deficiență identificată
3	Integrarea unei cantități sporite de materiale reciclate în vehicule și în alte produse, în vederea dezvoltării piețelor de desfacere pentru materialele reciclate.	Începând cu 2026	Legea nr. 212/2015
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			
4	Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind VSU	Începând cu 2026	Deficiență identificată

8.4 Măsuri pentru gestionarea vehiculelor scoase din uz

Tabel 8-5 Măsuri privind gestionarea vehiculelor scoase din uz

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Asigurarea unui grad ridicat de valorificare a VSU	1.1 Realizarea infrastructurii minime prevăzute în lege (puncte de colectare ale VSU)	Începând cu 2026	Producătorii de vehicule Distribuitorii

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE ÎNDEPLINIRE	RESPONSABIL
		1.2 Folosirea standardelor de codificare pentru componente și materiale pentru a facilita identificarea acelor componente și materiale care sunt adecvate pentru reutilizare și valorificare	Începând cu 2026	Producătorii de vehicule Fabricanții de componente/materiale
		1.3 Publicarea cartii tehnice a vehiculelor pe site-ul propriu/alte mijloace de informare cu informații relevante pentru tratarea VSU	Începând cu 2026	Producătorii de vehicule Operatori economici implicați în VSU
		1.4 Asigurarea publicității necesare privind dezmembrarea, depozitarea și testarea componentelor reutilizabile	Începând cu 2026	Producătorii de vehicule Operatori economici implicați în VSU
		1.5 Punerea la dispoziție de informații consumatorilor despre modalitățile corecte de eliminare și reciclare a vehiculelor scoase din uz	Începând cu 2026	Producătorii și distribuitorii de vehicule
		1.6 Intensificarea controlului activităților de colectare și tratare a VSU	Începând cu 2026	GNM
2	Îmbunătățirea funcționării schemei de responsabilitate extinsă a producătorului	2.1 Implementarea autorizării sistemelor individuale, astfel încât să se asigure o gestionare a VSU cât mai eficientă și ecorațională	Începând cu 2026	MMAP Producătorii de vehicule
3	Integrarea unei cantități sporite de materiale reciclate în vehicule și în alte produse, în vederea dezvoltării piețelor de desfacere pentru materialele reciclate.	3.1 Stabilirea unor valori minime de cantități de materiale reciclate care să fie integrate în vehicule și piesele componente	Începând cu 2026	MMAP Producătorii de vehicule
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				
4	Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind VSU	4.1 Modificări legislative privind îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind VSU, inclusiv prin implicarea producătorilor în procesul de raportare și validare a datelor	2026	MMAP ANMAP

8.5 Planul de acțiune pentru gestionarea vehiculelor scoase din uz

Tabel 8-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de vehicule scoase din uz

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Realizarea infrastructurii minime prevăzute în lege (puncte de colectare ale VSU)			
1.1.1 Dezvoltarea rețelei de colectare a VSU	Începând cu 2026	Producătorii de vehicule Distribuitorii	Producătorii de vehicule Distribuitorii

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1.2 Verificarea existenței punctelor de colectare minime impuse prin lege (1 punct de colectare în fiecare județ; un punct de colectare în fiecare oraș cu peste 100.000 de locuitori; 6 puncte de colectare în municipiul București, câte unul în fiecare sector;	Începând cu 2026	GNM	Bugetul de stat
1.2 Folosirea standardelor de codificare pentru componente și materiale pentru a facilita identificarea acelor componente și materiale care sunt adecvate pentru reutilizare și valorificare			
1.2.1 Verificare producătorilor și fabricanților de componente auto privind folosirea standardelor de codificare	Începând cu 2026	GNM	Bugetul de stat
1.3 Publicarea cartii tehnice a vehiculelor pe site-ul propriu/alte mijloace de informare cu informații relevante pentru tratarea VSU			
1.3.1 Verificare îndeplinirii obligației privind asigurarea corespunzătoare a publicității cărții tehnice a vehiculului	Începând cu 2026	GNM ANPC	Bugetul de stat
1.4 Asigurarea publicității necesare privind dezmembrarea, depozitarea și testarea componentelor reutilizabile			
1.4.1 Verificare îndeplinirii obligației privind asigurarea corespunzătoare a publicității privind dezmembrarea, depozitarea și testarea componentelor reutilizabile	Începând cu 2026	GNM	Bugetul de stat
1.5 Punerea la dispoziție de informații consumatorilor despre modalitățile corecte de eliminare și reciclare a vehiculelor scoase din uz			
1.5.1 Verificarea îndeplinirii obligației privind asigurarea de informații corespunzătoare consumatorilor	Începând cu 2026	ANPC	Bugetul de stat
1.6 Intensificarea controlului activităților de colectare și tratare a VSU			
1.6.1 Verificarea îndeplinirii cerințelor tehnice minime prevăzute în Anexa 2 din Legea 212/2015 sau autorizațiile de mediu	Începând cu 2026	GNM	Bugetul de stat
2.1 Implementarea autorizării sistemelor individuale, astfel încât să se asigure o gestionare a VSU cât mai eficientă și ecorațională			
2.1.1 Crearea unui cadru legislativ stimulatoriu pentru dezvoltarea OIREP	Începând cu 2026	MMAP Producătorii de vehicule	Bugetul de stat

9. PLANIFICAREA GESTIONĂRII ANVELOPELOR UZATE

9.1 Cadru general

La nivelul Uniunii Europene deși nu există o Directivă specifică privind anvelopele uzate, reglementările referitoare la gestionarea acestora sunt cuprinse în cadrul unor directive și reglementări mai largi, astfel:

Directiva 2008/98/CE privind deșeurile (Directiva-cadru privind deșeurile)

Această directivă stabilește cadrul general pentru gestionarea deșeurilor în Uniunea Europeană și reglementează toate tipurile de deșeuri, inclusiv anvelopele uzate. Ea impune ca toate statele membre ale UE să adopte măsuri pentru a reduce cantitatea de deșeuri și a îmbunătăți reciclarea și valorificarea acestora.

Obiective relevante pentru anvelopele uzate:

- Reducerea cantităților de deșeuri.
- Creșterea ratelor de reciclare și valorificare.
- Promovarea reutilizării și reciclării materialelor din anvelope.

În cadrul acestei directive, anvelopele uzate sunt considerate deșeuri și trebuie gestionate corespunzător pentru a îndeplini cerințele de reciclare și valorificare impuse la nivel european.

Directiva 2000/53/CE privind vehiculele scoase din uz (Directiva SLV - Vehiculele deșeu)

Deși se referă la vehiculele scoase din uz, această directivă are un impact direct asupra anvelopelor uzate provenite de la vehiculele deșeu. Anvelopele sunt componente ale vehiculelor și, prin urmare, sunt incluse în obiectivele de reciclare și valorificare stabilite de directiva respectivă.

Obiective relevante:

- Anvelopele uzate provenite de la vehiculele scoase din uz trebuie să fie colectate și reciclate conform unor norme stricte.
- Reciclarea vehiculului: Începând din 2015, obiectivul este ca cel puțin 95% din vehicul să fie reciclabil, iar anvelopele sunt incluse în acest calcul.

În cadrul Strategiei pentru Economia Circulară a Uniunii Europene, prezentată în Planul de Acțiune din 2020, se promovează măsuri pentru reducerea risipei de materiale, maximizarea reutilizării, reciclării și valorificării anvelopelor uzate. Aceasta include proiectarea anvelopelor durabile și reciclabile, promovarea reșapării și reutilizării, implementarea tehnologiilor avansate pentru procesarea și separarea materialelor, și utilizarea anvelopelor uzate pentru producerea de energie prin metode controlate și tehnologii de piroliză și gazificare. Se instituie mecanisme de monitorizare și cerințe stricte de raportare pentru producători, precum și campanii de educare și conștientizare publică. măsurile vizează reducerea poluării, stimularea inovației și promovarea economiei circulare.

Activitatea de gestionare a anvelopelor uzate este reglementată în România prin **Hotărârea Guvernului nr. 170/2004**, act normativ care stabilește, pe de o parte, responsabilitatea producătorului (persoanei juridice care introduce pe piață anvelope) de urmărire a trasabilității anvelopelor uzate și, pe de altă parte, condițiile necesare pentru protecția sănătății populației și a mediului. [Răspunderea persoanelor juridice care introduc pe piață anvelope poate fi îndeplinită individual sau prin transferarea responsabilității către persoane juridice legal constituite, autorizate de Comisia Națională pentru Reciclarea Materialelor din cadrul Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului.](#)

9.2 Situația existentă privind gestionarea anvelopelor uzate

Conform celor raportate, singura opțiune viabilă în prezent, pe piața națională s-a dovedit a fi coprocesarea anvelopelor uzate în fabricile de ciment. Din punct de vedere tehnic, în procesul de coprocesare în cuptoarele de ardere ale fabricilor de ciment, cenușa, rezultată în urma arderii anvelopelor uzate intră în componența clincherului, element de bază pentru obținerea cimentului. Se realizează astfel atât valorificarea termoeenergetică cât și materială a anvelopelor uzate.

Numărul anvelopelor introduse pe piață între anii 2020 și 2022 conform datelor furnizate de AFM sunt:

Tabel 9-1 Anvelope introduse pe piață 2020 – 2022

Tipuri de deșeuri	Anvelope introduse pe piață		
	2020	2021	2022
Anvelope introduse pe piață	94.021 t/an	109.905 t/an	104.895 t/an

Sursa: AFM

Cantitățile de anvelope uzate reciclate, valorificate energetic sau eliminate în perioada de referință sunt:

Tabel 9-2 Cantitățile de anvelope uzate gestionate 2020 – 2022

Tipuri de deșeuri	Anvelope uzate gestionate		
	2020	2021	2022
Anvelope uzate gestionate Reutilizare/Reciclare/Valorificare energetică sau Eliminare	77.509 t/an	75.156 t/an	83.818 t/an

Sursa: AFM

Conform informațiilor puse la dispoziție de CIROM (organizația patronală, care reprezintă cei mai mari producători de ciment și produse minerale din România), cantitățile valorificate prin co-incinerarea deșeurilor în cuptoarele din fabricile de ciment din România în 2022 au fost de cca 1.000.000 tone, din care **aproximativ 30.000 tone au reprezentat anvelopele uzate.**

La nivel național capacitățile de co-procesare (prin co-incinerare) a deșeurilor în fabricile de ciment este de cca 1.400.000 t/an.

Tabel 9-3 Ponderea pe piață în funcție de responsabilitate 2020 – 2022

Tipuri de deșuri	Anvelope uzate gestionate		
	2020	2021	2022
Responsabilitate individuală pondere din punerea totală pe piață	29%	25%	26%
Transfer de responsabilitate pondere din punerea totală pe piață	53%	43%	54%

Sursa: AFM

În ceea ce privește organizațiile de implementare a răspunderii extinse a producătorilor, conform informațiilor furnizate de AFM, la nivel național exista o singură societate care a preluat responsabilitatea pentru următoarele cantități:

Tabel 9-4 Cantități anuale pentru care s-a preluat responsabilitatea 2020 – 2022

Tipuri de deșuri	Anvelope uzate		
	2020	2021	2022
Cantități anuale pentru care s-a preluat responsabilitatea	67.078 t/an	61.026 t/an	72.233 t/an

9.3 Obiective și ținte

Anvelopele uzate constituie o categorie specifică de deșuri care, datorită compoziției lor complexe (cauciuc, metal, fibre textile și alți aditivi), necesită tratamente speciale pentru valorificare sau eliminare. Având un potențial semnificativ de reciclare și valorificare energetică, dar și un impact negativ asupra mediului în caz de depozitare necontrolată sau ardere ilegală, gestionarea corespunzătoare a anvelopelor uzate reprezintă o prioritate în cadrul politicilor naționale și europene de mediu.

În conformitate cu principiile economiei circulare, obiectivele stabilite vizează creșterea gradului de colectare separată, promovarea reutilizării și reciclării, precum și dezvoltarea infrastructurii necesare pentru valorificarea anvelopelor uzate.

Tabel 9-5 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de anvelope uzate

OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Gestionarea anvelopelor uzate cu respectarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor	Începând cu 2026	Deficiență identificată

2	Reutilizeze, re folosirea ca atare, reșaparea, reciclarea și/sau valorificarea termoe nergetică pentru întreaga cantitate de anvelope uzate colectată	100% Termen: Permanent	HG 170/2004
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			
3	Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind anvelopele uzate	Începând cu 2026	Deficiență identificată

9.4 Măsur i pentru gestionarea anvelopelor uzate

Tabel 9-6 Măsur i privind gestionarea anvelopelor uzate

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSA BIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Gestionarea anvelopelor uzate cu respectarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor	1.1 Prioritizarea de proiecte, sisteme și programe care urmăresc creșterea ponderii valorificării materiale a anvelopelor uzate cu 30% prin utilizarea acestora, în special, în domeniul construcțiilor rutiere, utilizarea pudreței de cauciuc în mixturile asfaltice și la diferite tipuri de pavele decorative	Începând cu 2026	MMAP MEDAT Producătorii de anvelope Persoane juridice care preiau responsabilitatea
2	Reutilizeze, refolosirea ca atare, reșaparea, reciclarea și/sau valorificarea termoelectrică pentru întreaga cantitate de anvelope uzate colectată	2.1 Dezvoltarea infrastructurii privind reutilizarea, reșaparea, reciclarea și/sau valorificarea termoelectrică	Începând cu 2026	Producătorii de anvelope
		2.2 Stimularea refolosirii ca atare a anvelopelor uzate	Începând cu 2026	MMAP MFP
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				
3	Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind anvelopele uzate	3.1 Modificarea cadrului legal privind îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind anvelopele uzate, inclusiv prin implicarea producătorilor în procesul de raportare și validare a datelor	2026	MMAP ANMAP

9.5 Planul de acțiune pentru gestionarea anvelopelor uzate

Tabel 9-7 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de anvelope uzate.

Măsură/ acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Prioritizarea de proiecte, sisteme și programe care urmăresc creșterea ponderii valorificării materiale a anvelopelor uzate cu 30% prin utilizarea acestora, în special, în domeniul construcțiilor rutiere, utilizarea pudreței de cauciuc în mixturile asfaltice și la diferite tipuri de pavele decorative			
1.1.3 Implementarea de sisteme și programe care urmăresc creșterea ponderii valorificării materiale a anvelopelor uzate cu 30% prin utilizarea acestora, în special, în domeniul construcțiilor rutiere, utilizarea pudreței de cauciuc în mixturile asfaltice și la diferite tipuri de pavele decorative	2026	MMAP, MEDAT, Producătorii de anvelope Persoane juridice care preiau responsabilitatea	Producătorii de anvelope AFM

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
2.1 Dezvoltarea infrastructurii privind reutilizarea, reșaparea, reciclarea și/sau valorificarea termoelectrică			
2.1.1 Încurajarea investițiilor în centre de reșapare, reciclare, valorificare a deșeurilor de anvelope	2026	Producătorii de anvelope Persoane juridice care preiau responsabilitatea Operatori economici	Operatori economici prin măsuri fiscale AFM
2.1.2 Sortarea anvelopelor uzate care pot fi reșapate și regravate în vederea procesării	2026	Producătorii de anvelope Operatori economici	Producătorii de anvelope
2.2 Stimularea refolosirii ca atare a anvelopelor uzate			
2.2.1 Acordarea de facilități fiscale persoanelor juridice care folosesc anvelope în funcție de gradul de uzură al anvelopelor folosite la vehiculele din parcul auto	2027	MMAP	2027

10. PLANIFICAREA GESTIONĂRII ULEIURILOR UZATE

10.1 Cadru general

Gestionarea uleiurilor uzate la nivel european este reglementată în principal prin Directiva (UE) 2018/851 privind deșeurile (care modifică Directiva 2008/98/CE privind deșeurile - Directiva-cadru privind deșeurile). Această directivă stabilește cadrul general pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv uleiurile uzate, și îndeamnă statele membre să implementeze măsuri eficace pentru colectarea, reciclarea și eliminarea uleiurilor uzate în mod ecologic.

Statele membre trebuie să asigure colectarea separată a uleiurilor uzate pentru a preveni contaminarea altor deșeuri. Uleiurile uzate trebuie tratate prin metode care favorizează reciclarea și recuperarea, evitând depozitarea și incinerarea fără recuperare de energie. Se încurajează regenerarea uleiurilor uzate pentru re folosire și implementarea sistemelor de monitorizare pentru gestionarea acestora.

Obiectivele includ promovarea tehnologiilor avansate de reciclare pentru recuperarea eficientă a uleiurilor uzate și responsabilitatea extinsă a producătorilor pentru colectarea, reciclarea și eliminarea uleiurilor uzate.

OUG 92/2021 definește uleiurile uzate ca fiind „toate uleiurile minerale sau lubrifianții sintetici ori uleiurile industriale care au devenit improprie folosinței pentru care au fost destinate inițial, cum ar fi uleiurile utilizate de la motoarele cu combustie și de la sistemele de transmisie, uleiurile lubrefiante, uleiurile pentru turbine și cele pentru sistemele hidraulice”.

În ordonanță sunt incluse prevederi privind producătorii și deținătorii de deșeuri periculoase care trebuie să respecte ierarhia deșeurilor (art. 4) și să aplice măsurile necesare pentru a garanta că gestionarea uleiurilor uzate se face fără a pune în pericol sănătatea și fără a dăuna mediului (art. 20).

10.2 Situația existentă privind gestionarea uleiurilor uzate

Tabel 10-1 Cantitățile de uleiuri (altele decât cele alimentare) introduse pe piață 2020 – 2022

Tipuri de deșeuri	Cantități uleiuri introduse pe piață		
	2020	2021	2022
Cantități de uleiuri introduse pe piață (tone/an)	128.306	136.549	137.973

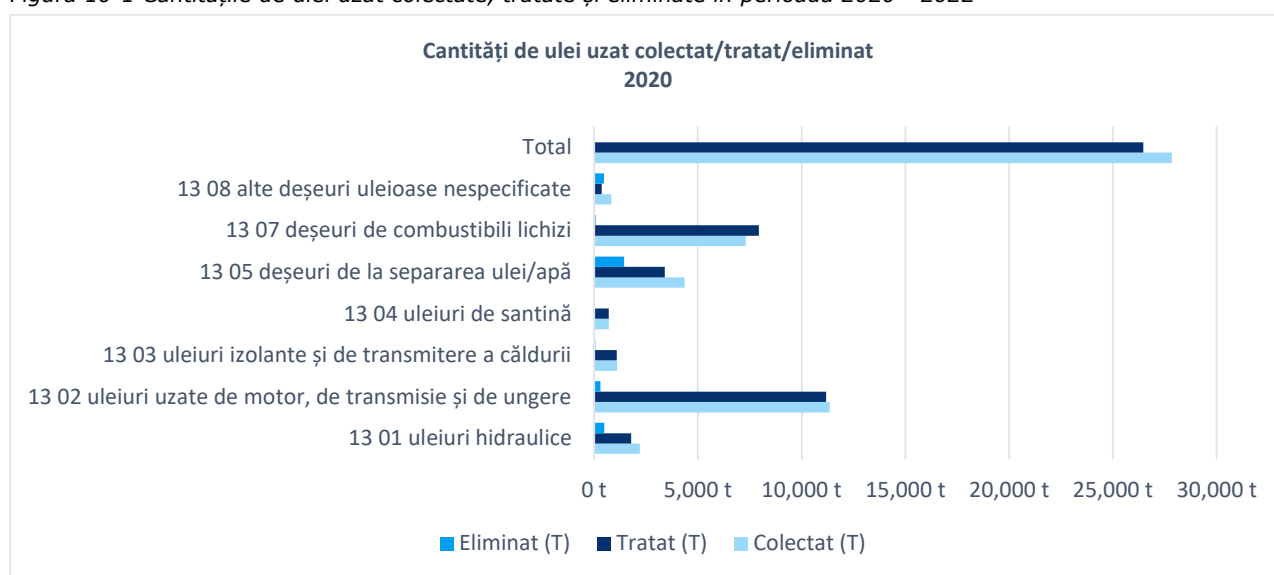
Sursa: AFM

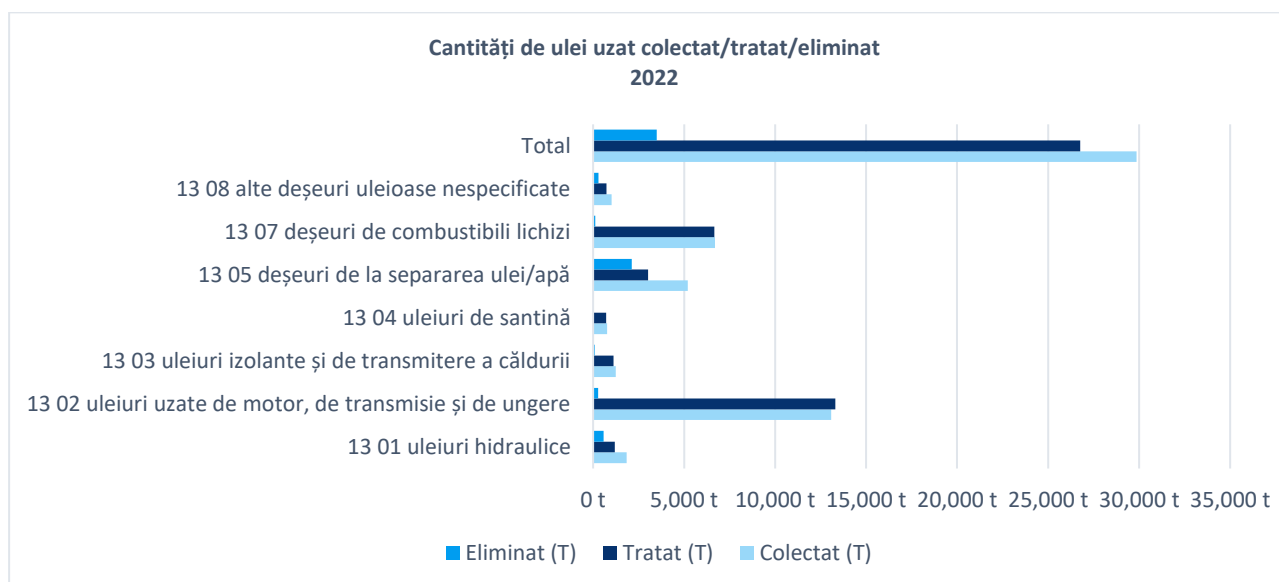
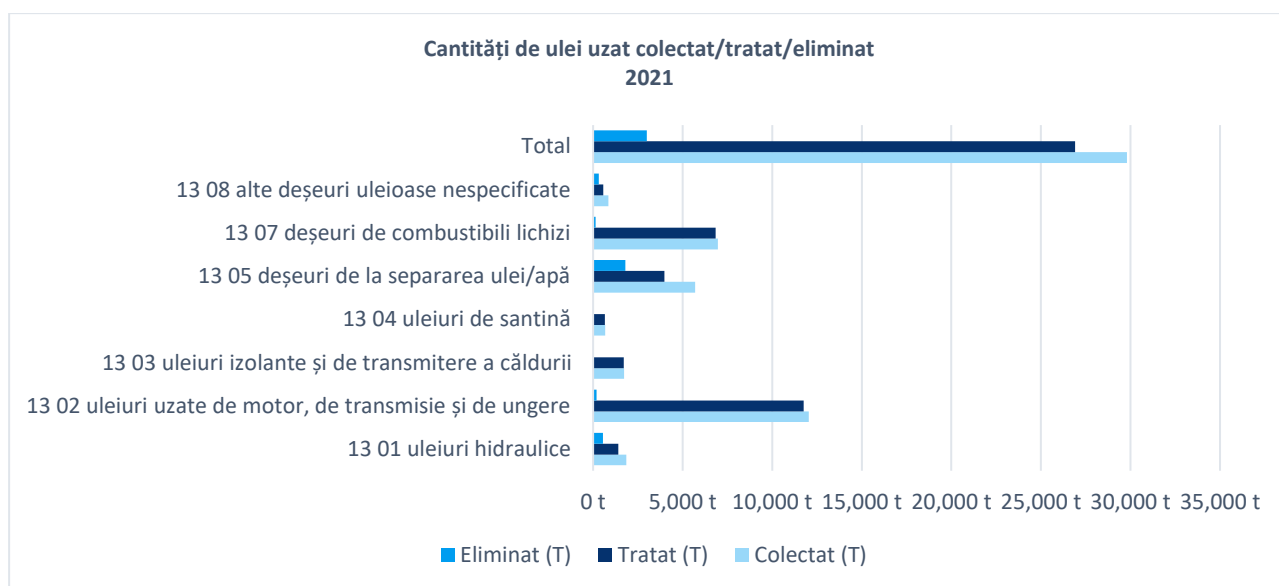
Tabel 10-2 Cantitățile de ulei uzat(altele decât cele alimentare) colectate, tratate și eliminate în 2020 – 2022

Tipuri de deșeuri	2020			2021			2022		
	Colectat (t/an)	Tratat (t/an)	Eliminat (t/an)	Colectat (t/an)	Tratat (t/an)	Eliminat (t/an)	Colectat (t/an)	Tratat (t/an)	Eliminat (t/an)
13 01 uleiuri hidraulice	2.196,9	1.790,0	494,1	1.861,1	1.400,4	549,3	1.840,3	1.188,7	581,6
13 02 uleiuri uzate de motor, de transmisie și de ungere	11.343,4	11.174,7	308,6	12.032,3	11.750,5	185,7	13.085,7	13.309,4	281,3
13 03 uleiuri izolante și de transmitere a căldurii	1.105,2	1.098,8	62,5	1.727,7	1.710,4	21,5	1.252,8	1.130,1	83,9
13 04 uleiuri de santină	700,3	703,8	3,6	676,3	663,8	0,9	770,9	721,1	16,3
13 05 deșeuri de la separarea ulei/apă	4.366,6	3.406,3	1.451,7	5.688,6	3.987,3	1.796,3	5.204,4	3.027,5	2.115,5
13 07 deșeuri de combustibili lichizi	7.311,3	7.938,6	68,2	6.957,4	6.840,3	142,2	6.688,3	6.659,9	126,7
13 08 alte deșeuri uleioase nespecificate	823,1	359,7	477,8	854,2	564,9	309,2	1.018,0	731,4	298,1
Total	27.846,9	26.472,0	2.866,6	29.797,6	26.917,6	3.005,3	29.860,3	26.768,0	3.503,4

Sursa: ANMAP

Figura 10-1 Cantitățile de ulei uzat colectate, tratate și eliminate în perioada 2020 - 2022

Tabel 10-3 Operatori economici ce au raportat cantități de ulei uzat colectat/valorificat sau incinerat în 2020 – 2022

	2020	2021	2022
Numărul operatorilor economici colectori, care au raportat uleiuri uzate colectate si valorificate la nivel național	176	200	193
Numărul operatorilor economici care au raportat informații privind valorificarea/ recuperarea uleiului uzat la nivel național	221	167	179
Numărul operatorilor economici care au raportat informații privind incinerare ulei uzat	10	10	9

10.3 Obiective și ținte

Gestionarea uleiurilor uzate reprezintă o componentă esențială a sistemului național de gestionare a deșeurilor periculoase, având în vedere potențialul ridicat de contaminare a solului, apelor și aerului dacă aceste deșeuri nu sunt colectate și tratate corespunzător. În conformitate cu cerințele Directivei (UE) 2018/851 de modificare a Directivei-cadru 2008/98/CE privind deșeurile și cu dispozițiile Ordonanței de urgență nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, România trebuie să asigure implementarea unei ierarhii de tratare a uleiurilor uzate care acordă prioritate regenerării și reciclării față de incinerare și eliminare.

Obiectivul general pentru perioada 2025–2030 este asigurarea gestionării uleiurilor uzate în conformitate cu ierarhia deșeurilor, astfel încât colectarea separată, regenerarea și reciclarea să fie tratate ca priorități în cadrul politicii naționale de mediu. În plus, sistemul trebuie să asigure trasabilitatea și raportarea clară a fluxurilor de uleiuri uzate colectate și tratate, prin implicarea activă a producătorilor, importatorilor, operatorilor economici autorizați și a autorităților competente

Tabel 10-4 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de uleiuri uzate

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	Justificare
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Gestionarea uleiurilor uzate cu respectarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor	Începând cu 2026	OUG 92/2021

10.4 Măsuri pentru gestionarea uleiurilor uzate

Tabel 10-5 Măsuri privind gestionarea uleiuri uzate

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Gestionarea uleiurilor uzate cu respectarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor	1.1 Asigurarea colectării separate a uleiurilor uzate	Începând cu 2026	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți
		1.2 Asigurarea tratării uleiurilor uzate, acordându-se prioritate regenerării sau, alternativ, altor operațiuni de reciclare	Începând cu 2026	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți
		1.3 Asigurarea capacității de reciclare pentru uleiurile uzate	Începând cu 2026	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți
		1.4 Asigurarea informării publicului asupra necesității colectării și despre beneficiile aduse de valorificarea și/sau eliminarea adecvate a uleiurilor uzate	Începând cu 2026	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți

10.5 Planul de acțiune pentru gestionarea uleiurilor uzate

Tabel 10-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de uleiuri uzate

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Asigurarea colectării separate a uleiurilor uzate			
1.1 Analiza posibilității creării unui sistem colectiv de gestionare a uleiurilor uzate la nivel național	2026	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți MMAF	Bugetul de stat
1.2 Realizarea unei rețele de colectare uleiuri uzate care să cuprindă cel puțin trei puncte principale de colectare în fiecare județ prin magazine și companii specializate a uleiurilor uzate (ateliere auto, stații de carburanți)	Începând cu 2026	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți Operatori economici	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți
1.2 Asigurarea tratării uleiurilor uzate, acordându-se prioritate regenerării sau, alternativ, altor operațiuni de reciclare			
1.2.1 Dezvoltarea de tehnologii pentru regenerarea uleiurilor uzate	Începând cu 2026	MCID	Buget de stat
1.3 Asigurarea capacității de reciclare pentru uleiurile uzate			
1.3.1 Investiții în dezvoltarea de facilități de reciclare pentru uleiurilor uzate	Începând cu 2026	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți Operatori economici	Producătorii și importatorii de uleiuri și lubrifianți Operatori economici
1.4 Asigurarea informării publicul asupra necesității colectării și despre beneficiile aduse de valorificarea și/sau eliminarea adecvate a uleiurilor uzate			
1.4.1 Verificare îndeplinirii obligației privind informarea publicul asupra necesității colectării și despre beneficiile aduse de valorificarea și/sau eliminarea adecvate a uleiurilor uzate	Începând cu 2026	GNM	Bugetul de stat

11. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR DE CONSTRUCȚII ȘI DESFIINȚĂRI

11.1 Cadru general

Protocolul pentru gestionarea deșeurilor din construcții și demolări din Uniunea Europeană în vigoare din septembrie 2016, elaborat prin contribuția experților din diverse Direcții Generale ale Comisiei Europene, urmărește stabilirea unor standarde comune pentru colectarea, reciclarea și valorificarea acestor tipuri de deșeuri.

Protocolul introduce normele de calitate pentru reciclare, adoptarea standardelor europene și o revizuire continuă a practicilor. Obiectivele includ asigurarea calității și controlului în toate etapele, creșterea ratei de reciclare și reutilizare, și conformitatea cu legislația europeană.

Obiectivele de reciclare pentru deșeurile din construcții și demolări stabilite la nivel european, pe termen mediu și lung, sunt legate de strategia Uniunii Europene pentru economia circulară și de reglementările din cadrul Directivei cadru privind deșeurile (2008/98/CE) și al Directivei pentru deșeurile de construcții și demolări.

În cadrul acestor reglementări, UE își propune să atingă următoarele obiective pentru reciclarea deșeurilor din construcții până în 2025 și 2030:

- 70% reciclare și valorificare a deșeurilor din construcții și demolări până în 2025.
- Obiective mai ambițioase pentru 2030, care vizează o rată mai mare de reciclare și reutilizare a materialelor, aliniate la principiile economiei circulare.

Gestionarea deșeurilor din construcții face parte din strategia Uniunii Europene pentru Economia Circulară. În acest context, protocolul UE urmărește să sprijine tranziția către un sistem economic mai sustenabil, în care materialele din construcții sunt reciclate și reutilizate la maximum, contribuind astfel la reducerea resurselor naturale necesare pentru producția de noi materiale.

Gestionarea deșeurilor produse din activitățile de construcție și desființări este reglementată în principal în prin nr. 10/1995 și OUG 92/2021.

Legea 10/1995 include reutilizarea și reciclarea deșeurilor rezultate în urma dezafectării, demontării și demolării construcțiilor în post-utilizarea construcțiilor, componentă a sistemului calității în construcții.

Ordonanța de Urgență nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor introduce măsuri esențiale pentru gestionarea deșeurilor din construcții și demolări. Aceasta impune un obiectiv de reciclare și valorificare de minim 70% din greutatea deșeurilor nepericuloase

generate din activitățile de construcție și demolare, cu excepția unor materiale geologice naturale.

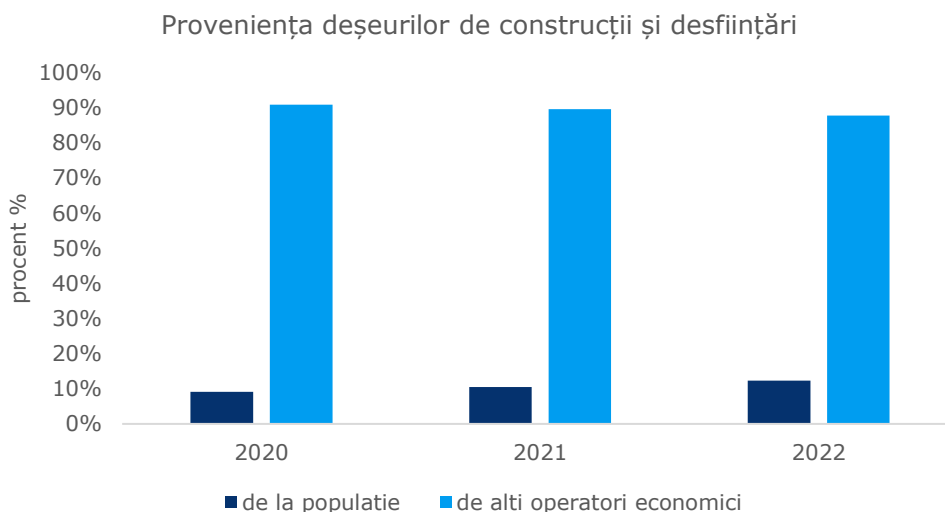
Legea nr. 92/2021 introduce responsabilitatea extinsă a producătorilor (EPR) pentru deșeurile din construcții, ceea ce înseamnă că producătorii de materiale de construcție vor fi obligați să participe la gestionarea deșeurilor generate de produsele lor.

11.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor de construcții și desființări

În conformitate cu legislația europeană, deșeurile din construcții și demolări sunt deșeuri care corespund codurilor din grupa principală 17 din anexa la Decizia 2000/532/CE a Comisiei, cu excepția deșeurilor periculoase și a materialelor naturale, astfel cum sunt definite în categoria 17 05 04.

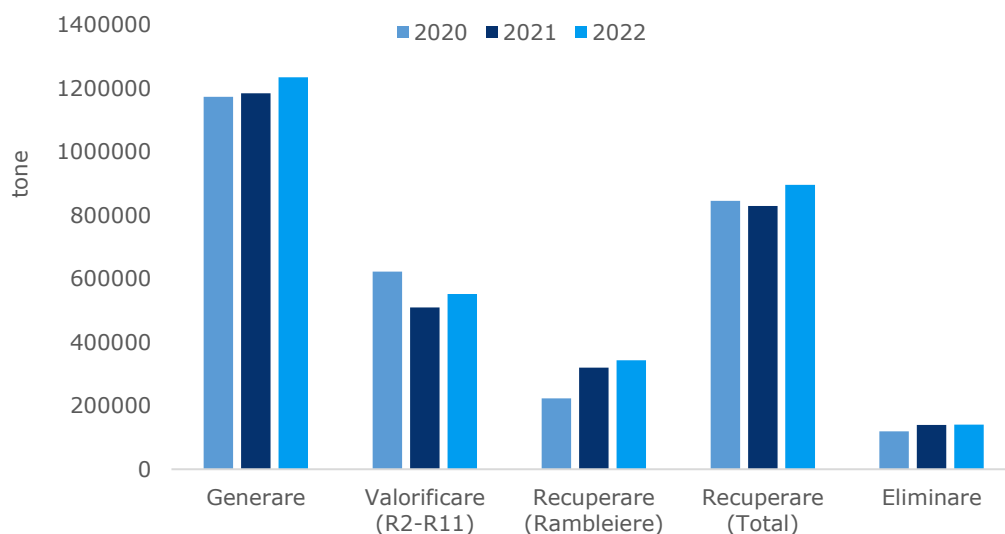
Conform situațiilor centralizate la nivel național, principala sursă de proveniență a deșeurilor din construcții și demolări o reprezintă operatorii economici și o mică parte provenite de la populația rezidentă așa cum se poate observa și în graficul de mai jos.

Figura 11-1 Proveniența deșeurilor din construcții și demolări colectate, la nivel național, 2020 - 2022

Cu toate acestea, o proporție mare din deșeurile din construcții și demolări care sunt depozitate la gropile de gunoi sunt în continuare depozitate în depozite pentru eliminarea deșeurilor municipale (dat fiind costul mai mic de transport), reducând semnificativ durata de viață proiectată a acestor depozite.

Figura 11-2 Cantitățile de deșeuri din construcții și demolări colectate, valorificate, recuperate și eliminate în perioada 2020 - 2022

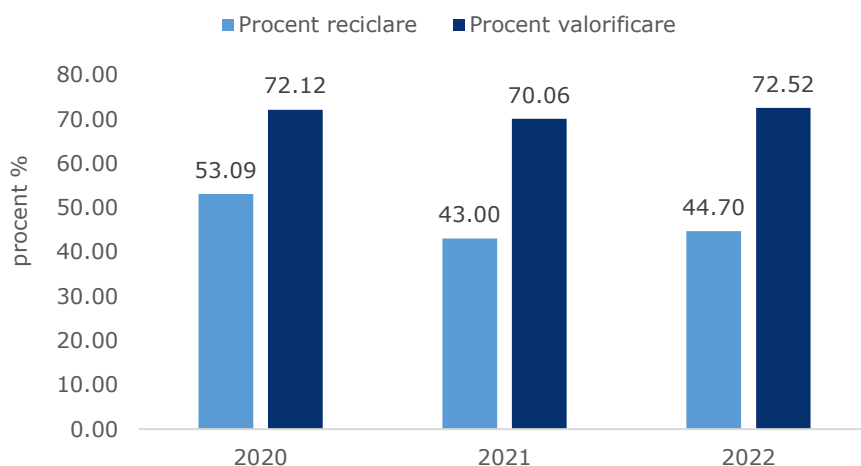
Procesarea deșeurilor din construcții și demolări este efectuată de către operatorii de deșeuri autorizați pe baza autorizațiilor eliberate de autoritate pentru protecția mediului pentru codurile de deșeuri din grupa majoră 17. În ceea ce privește conținutul, autorizațiile sunt emise de obicei pentru codurile de tratare a deșeurilor R3, R4, R5, R10, R11, R12, R13 și diverse coduri de pretratare.

La nivel național operează aproximativ 161 de operatori economici autorizați pentru preluarea deșeurilor din categoria construcții și demolări.

În ceea ce privește recuperarea deșeurilor din construcții și demolări, se pot distinge două cazuri de bază diferite. În primul caz, deșeurile sunt utilizate pe amplasamentul pe care au fost generate; în al doilea caz, acestea sunt preluate de pe amplasamentul activității de construcție și transportate la o instalație de tratare a deșeurilor.

Procentual, la nivelul perioadei analizate (2020 - 2022), România a atins și depășit ținta de valorificare de 70% stabilită conform OUG 92/2021.

Figura 11-3 Compararea între cantitățile de deșeuri din construcții și demolări colectate, valorificate respectiv reciclate în perioada 2020 - 2022

11.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții

Chiar dacă există o dezvoltare intensă în sectorul construcțiilor, este așteptat un ușor declin ceea ce ar conduce și la un impact pozitiv asupra generării de astfel de deșeuri prin reducerea cantităților.

11.4 Obiective și ținte

Mentținerea gestionării deșeurilor din construcții și desființări, astfel încât să atingă un nivel de pregătire pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, de minimum 70% din masa deșeurilor nepericuloase provenite din activități de construcție și desființări, cu excepția materialelor geologice naturale definite la categoria 17 05 04.

Tabel 11-1 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de construcții și demolări

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	Justificare
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Creșterea gradului de reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale a deșeurilor din construcții și demolări (inclusiv a fracțiilor mai puțin valorificabile - gips, plăcile ceramice, gresie, faianță)	minim 70% Permanent	Directiva 2008/98/CE OUG nr. 92/2021
2	Asigurarea capacităților de eliminare pentru DCD care nu pot fi valorificate	Permanent	
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE			
3	Revizuirea și actualizarea cadrului legislativ național privind gestionarea deșeurilor din construcții și demolări (DCD)	2027	Deficiență identificată
MONITORIZARE SI CONTROL			
4	Intensificarea controalelor și sancțiunilor pentru depozitarea ilegală și abandonarea DCD	Începând cu 2026	Deficiență identificată
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			
5	Crearea unui sistem național digital integrat și interoperabil care să permită verificarea trasabilității DCD	2027	OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor

11.5 Măsurile pentru gestionarea deșeurilor din construcții și demolări

Tabel 11-2 Măsurile privind gestionarea deșeurilor din construcții și demolări

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Creșterea gradului de reutilizare, reciclare și alte	1.1 Emiterea autorizației de construire/desființare condiționat de	2026	MMAPI MTI

	operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale a deșeurilor din construcții și demolări (inclusiv a fracțiilor mai puțin valorificabile - gips, plăcile ceramice, gresie, faianță)	Întocmirea și respectarea unui plan de gestionare a DCD		APL-uri CJ
		1.2 Realizarea auditului pre-demolare obligatoriu	2026	Investitorii Firmele de construcții
		1.3 Asigurarea colectării separate a DCD	2026	Investitorii Firmele de construcții
		1.4 Dezvoltarea capacității de tratare și reciclare (inclusiv gips, ceramică)		MMAPI Operatori privați
		1.5 Asigurarea capacității de reutilizare a DCD	2026	MMAPI APL/CJ Investitori privați
		1.6 Promovarea utilizării agregatelor reciclate în construcții	2026	MDLPA UAT-uri
2	Asigurarea capacităților de eliminare pentru DCD care nu pot fi valorificate	2.1 Realizarea de depozite pentru deșeurile inerte	2026	Operatori privați
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE				
3	Revizuirea și actualizarea cadrului legislativ național privind gestionarea deșeurilor din construcții și demolări (DCD)	3.1 Elaborarea, consultarea și adoptarea unui pachet legislativ actualizat privind deșeurile din construcții și demolări, care să includă cerințe privind: - stabilirea unor norme tehnice privind calitatea materialului rezultat din tratarea DCD în așa fel încât acesta să poată fi refolosit în construcții - clasificarea clară a fluxurilor de DCD (inclusiv fracțiile neconvenționale), - separarea/sortarea obligatorie la sursă a materialelor de construcții și demolări - interzicerea la depozitele de deșeuri municipale a DCD valorificabile - stimularea folosirii unui procent de material reciclat în construcții - obligații de raportare digitală (trasabilitate), - criterii tehnice pentru reciclare și reutilizare - integrarea indicatorilor de performanță în contractele publice de construcții - introducerea obligatorie a unor indicatori de performanță privind colectarea DCD provenind din reamenajarea locuințelor în contractele de delegare a serviciului public de salubritate	2027	MMAPI
MONITORIZARE SI CONTROL				
4	Intensificarea controalelor și sancțiunilor pentru depozitarea ilegală și abandonarea DCD	4.1 Revizuirea și actualizarea cadrului legislativ privind sancțiunile pentru depozitarea ilegală a deșeurilor DCD	2026	MMAPI
		4.2 Consolidarea capacității instituțiilor de control pentru identificarea și sancționarea depozitării ilegale	2026	ANMAPI GNM

		4.3 Implementarea unui sistem național de monitorizare și raportare a depozitelor ilegale de deșeuri DCD	2027	MMAP ANMAP
		4.4 Aplicarea rapidă și transparentă a sancțiunilor cu publicarea periodică a cazurilor sancționate	2026	GNM
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				
5	Crearea unui sistem național digital integrat și interoperabil care să permită verificarea trasabilității DCD	5.1 Extinderea SIATD (Sistemul Informatic de Asigurare a Trasabilității Deșeurilor) pentru a include categoria DCD și raportarea fluxurilor pe tip de material	2027	MMAP
		5.2 Modificarea legislației pentru a impune raportarea digitală a cantităților de DCD (inclusiv fracții neconvenționale)	2027	MMAP

11.6 Planul de acțiune pentru deșeurile din construcții și demolări

Tabel 11-3 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile din construcții și demolări

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Emiterea autorizației de construire/desființare condiționat de întocmirea și respectarea unui plan de gestionare a DCD			
1.1.1 Modificarea Legii 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții în sensul introducerii obligației de întocmire și respectare a unui plan de gestionare a DCD condiționat de emiterea AC/AD	2026	MMAP MTI	Bugetul de stat
1.1.2 Completarea cadrului legal privind desfășurarea activității de supraveghere a lucrărilor în sensul urmăririi respectării planului de gestionare a deșeurilor prin dirigenții de șantier	2026	MTI	Bugetul de stat
1.2 Realizarea auditului pre-demolare obligatoriu			
1.2.1 Elaborarea normelor și reglementărilor pentru auditul pre-demolare	2026	MTI MDLPA	Investiții private
1.3 Asigurarea colectării separate a DCD			
1.3.1 Implementarea sistemelor de colectare separată a DCD	2026	Investitori, Firmele de construcții	Investitorii Firmele de construcții
1.4 Dezvoltarea capacității de tratare și reciclare (inclusiv gips, ceramică)			
1.4.1 Modernizarea și extinderea instalațiilor de tratare (concasare, sortare) și reciclare	2026	MMAP Operatori privați	Fonduri europene Investiții private
1.5 Asigurarea capacității de reutilizare a DCD			
1.5.1 Crearea de centre pentru reutilizare a DCD	2026	APL Investitori privați	Buget local Investiții private
1.6 Promovarea utilizării agregatelor reciclate în construcții			
1.6.1 Introducerea criteriilor verzi în achizițiile publice pentru materiale reciclate	2026	Operatori privați	Bugetul de stat
2.1 Realizarea de depozite pentru deșeurile inerte			
2.1.1 Identificarea și autorizarea de noi amplasamente pentru depozite de deșeuri inerte DCD în zone deficitare	2026	Operatori privați	Investiții private AFM, Alte surse de finanțare

12. PLANIFICAREA GESTIONĂRII NĂMOLURILOR REZULTATE DE LA EPURAREA APELOR UZATE ORĂȘENEȘTI

12.1 Cadru general

Normele tehnice ce fac legătura la protecția mediului și a solurilor în ceea ce privește utilizarea nămolurilor în agricultură au fost adoptate prin Ordinul nr. 344/2004. Acesta transpune Directiva Consiliului European nr. 86/278/CEE privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămolurile de epurare în agricultură. Prezentele norme tehnice au ca scop valorificarea potențialului agrochimic al nămolurilor de epurare, prevenirea și reducerea efectelor nocive asupra solurilor, apelor, vegetației, animalelor și omului, astfel încât să se asigure utilizarea corectă a acestor nămoluri.

În conformitate cu OM 95/2005, nămolurile de epurare tratate sunt clasificate ca și deșeuri nepericuloase, admise la depozitare.

12.2 Situația existentă privind nămolurile rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești

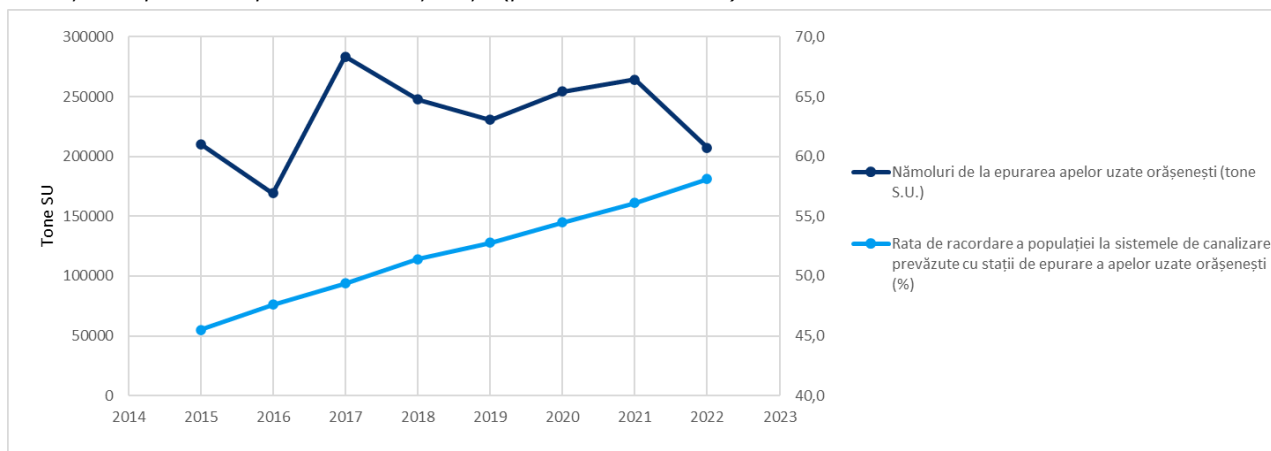
Nămolurile provenite de la stațiile de epurare a apei uzate orășenești sunt produse organice tratate prin procese biologice, chimice sau termice specifice tratării apelor uzate, fiind considerate deșeuri biodegradabile ce pot fi valorificate (cod 19.08.05).

- **Generarea nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești**

Cantitățile generate de nămoluri depind de numărul locuitorilor racordați la sistemele de canalizare și modalitățile de tratare a nămolurilor din cadrul stațiilor de epurare a apelor uzate. Sistemul de canalizare din România este într-o stare variabilă, cu diferențe semnificative între zonele urbane și cele rurale. Principalele orașe și municipii au, în general, infrastructuri de canalizare mai dezvoltate, iar sistemele de epurare a apelor uzate sunt eficiente. În multe zone rurale, infrastructura de canalizare este mai redusă sau chiar inexistentă, iar acest lucru reprezintă unul dintre principalele provocări în asigurarea serviciilor pentru toți locuitorii țării (ANRSC, 2023).

Conform datelor Institutului Național de Statistică (INS) gradul de racordare a populației la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare (raportat la populația rezidentă anuală) a crescut cu 12.6% în perioada 2015 – 2022, de la 9.05 milioane locuitori conectați la 11.6 milioane locuitori, ceea ce reprezintă 58.1% din populația rezidentă a țării.

Figura 12-1 Nămoluri de epurare generate și rata de racordare a populației la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare a apelor uzate orășenești (perioada 2015-2022)

Sursa: INS

Cantitățile de nămoluri generate anual la nivel național (2015-2022) au variat între 169,3 mii tone și 283,3 mii tone, cu o creștere medie de aproximativ 10,9% și o medie anuală 233,4 mii tone. În comparație cu perioada 2006-2014 datele INS evidențiază o creștere cu 82,4% a cantității de nămol medii anuale generată în perioada 2015-2022. Creșterea se datorează în principal evoluției pozitive a ratei de conectare a populației la sistemele de canalizare dar și modernizării stațiilor de epurare. Totuși gradul de conectare a populației la serviciile de canalizare la nivelul anului 2022 este unul dintre cele mai scăzute dintre țările UE (ANRSC, 2023)

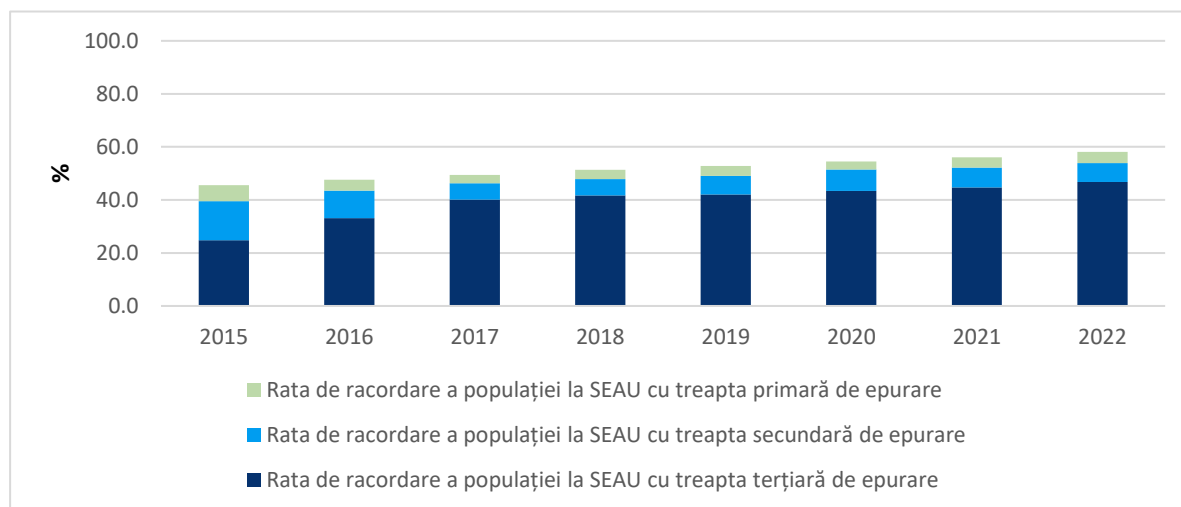
În privința cantității de nămoluri generate la numărul de locuitori racordați la sistemul de canalizare cu stații de epurare, în tabelul 12-1 s-a determinat indicatorul de generare nămoluri exprimat în grame/persoană/zi.

Tabel 12-1 Evoluția indicatorului de generare nămoluri rezultate de la stațiile de epurare apelor uzate orășenești, 2015-2022

An	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Indicator generare nămoluri de epurare (g/pers/zi)	63.7	49.3	79.9	67.6	61.5	66.1	67.1	51.3

În privința gradului de racordare a populației (raportat la populația rezidentă anuală) la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare cu diferite trepte de epurare se remarcă preponderent numărul mai mare de locuitori conectați la stații de epurare cu treaptă terțiară. Rata de conectare în acest caz a crescut de la 25% în 2015 la aproape 47% din populația rezidentă în anul 2022. În cadrul stațiilor de epurare a apelor uzate orășenești cu treaptă terțiară, pe lângă îndepărtarea mecano-chimică a materiilor în suspensie din apa uzată, a poluanților și îndepărtarea unei părți însemnate din substanța organică biodegradabilă, se realizează și îndepărtarea nutrienților (azot și fosfor).

Figura 12-2 Populația conectată la stațiile de epurare a apelor uzate orășenești cu diferite trepte de epurare

• Gestionarea nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești

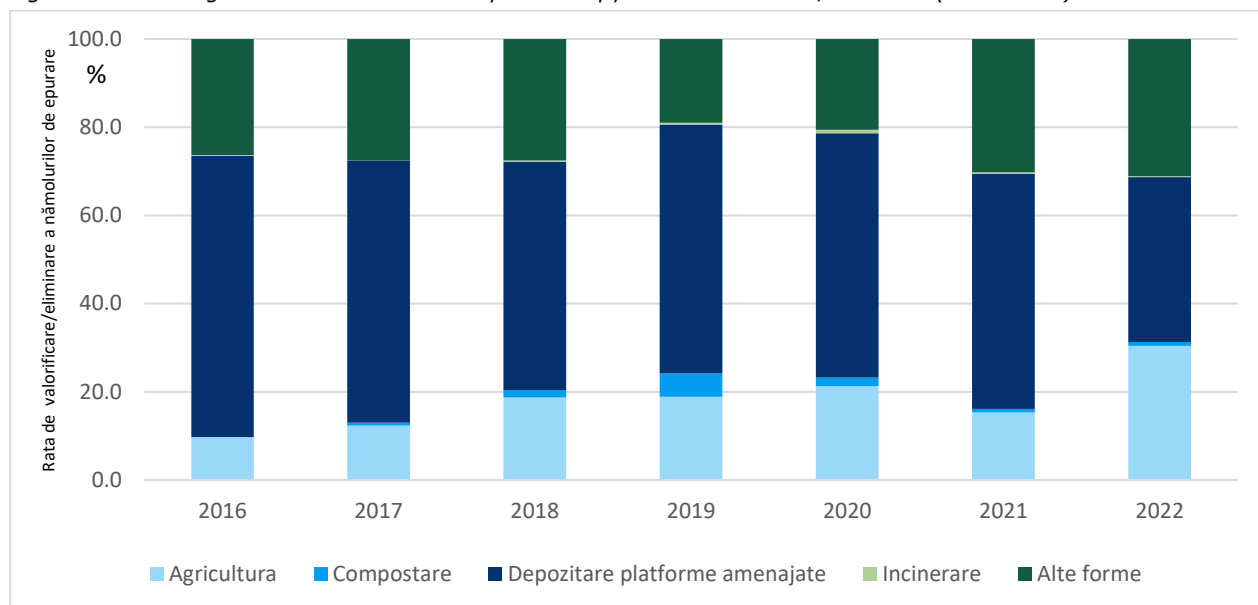
Managementul nămolurilor de epurare revine operatorilor de apă și apă uzată. La nivel național sectorul de alimentare cu apă și canalizare (2022) este format din:

- 43 de operatori regionali majori
- 2 operatori majori cu capital mixt (Apa Nova București și Apa Nova Ploiești)
- Operatori în municipii, orașe și comune cu capital privat sau mixt
- Operatori în municipii, orașe și comune cu capital public (deținuți de autorități publice locale)

Cei 43 de operatori regionali mari și cei 2 operatori mari cu capital mixt (Apa Nova București și Ploiești) furnizează servicii de apă la peste 82% din populația conectată și servicii de apă uzată la peste 91% din populația de-servită. În total sunt deservite cu servicii de apă și canalizare 103 municipii, 212 orașe și 1.974 de comune dintr-un total de 3.181 de unități administrative-teritoriale. În privința epurării apelor uzate colectate, în anul 2022 au fost identificate un număr de 1154 stații de epurare a apelor uzate orășenești (ANRSC, 2023).

La nivel național, în anul 2011 a fost elaborată "Strategia Națională de Gestionare a Nămolurilor" în care s-au propus metodologii eficiente pentru gestionarea nămolului în România și s-au inclus opțiuni fezabile de utilizare și recuperare a nămolului. Strategia a ajutat la creșterea gradului de înțelegere a gestionării nămolului de către factorii implicați și creșterea gradului de înțelegere a principalelor aspecte privind valorificarea nămolului în agricultură.

Figura 12-3 Managementul nămolurilor de epurare - opțiuni de valorificare/eliminare (2016-2022)

Sursa: INS

Gestionarea nămolurilor de epurare la nivelul fiecărui județ este reglementată de strategiile de management a nămolurilor și planurile de acțiune, elaborate în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014 – 2020 (POIM).

În prezent în cadrul stațiilor de epurare nămolul este tratat prin diferite procese: fermentare aerobă / anaerobă (cu valorificarea biogazului), îngroșare, deshidratare mecanică, uscare (în instalații dedicate/sere/halde de uscare solare) și în unele cazuri compostare.

După tratarea pe linia din stația de epurare nămolurile pot fi valorificate/eliminate, în acest sens existând mai multe opțiuni aplicabile:

- I. utilizarea în agricultură
- II. valorificarea compostului în agricultură / amenajări peisagistice
- III. valorificarea energetică: incinerarea în instalații dedicate / în fabricile de ciment
- IV. depozitarea: depozitarea temporară pe platformele proprii din incinta stațiilor de epurare / eliminarea finală la depozite dedicate de nămoluri / eliminarea la depozite de deșeuri municipale care acceptă la depozitare nămoluri

Valorificarea în agricultură

Așa cum s-a menționat anterior, cantitatea medie anuală generată de nămoluri de epurare pentru perioada 2015-2022 este de aproximativ 233.409 tone substanță uscată (calcul după date INS). Luând în considerare diferite doze de aplicare a nămolului pe terenurile arabile s-au determinat suprafețele necesare pentru valorificarea nămolurilor în agricultură. Astfel la o doză de aplicare de 5 tone SU/ha/an suprafața necesară pentru utilizarea întregii cantități anuale generate

la nivel național este de 46.682 ha ceea ce reprezintă 0.5% din suprafața totală cu terenuri arabile.

Tabel 12-2 Suprafața agricolă necesară la nivel național pentru valorificarea nămolurilor de epurare în agricultură la diferite rate de aplicare

Doze de aplicare (tone SU/ha/an)	Suprafața (ha) necesară pentru aplicare nămol*	Pondere suprafață necesară pentru aplicare nămol din total teren arabil (%)
2 t/ha	116.704	1,2
5 t/ha	46.682	0,5
8 t/ha	29.176	0,3
10 t/ha	23.341	0,2

*s-a raportat la cantitatea medie anuală generată la nivel național: 233.409 tone SU/an (2015 – 2022)

La nivelul național suprafața agricolă este de 14.63 milioane ha (INS, 2014). Terenurile arabile reprezintă 64.2% (9.39 milioane ha) în timp ce pășunile și fânețele ocupă o treime din suprafața agricolă de aproximativ 33.1% (4.82 milioane ha). În privința viticulturii și pomiculturii, suprafețele sunt mici de 209.417 ha vii și pepiniere viticole (1.4%) și 196.941 ha pomi fructiferi (1.3%). Suprafețele cu terenuri degradate și neproductive au o pondere de 2.1% (495.421 ha) la nivelul întregii suprafețe naționale.

Având în vedere ponderea peste 60% a terenurilor agricole la nivel național, se poate afirma că există un potențial foarte bun pentru utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură.

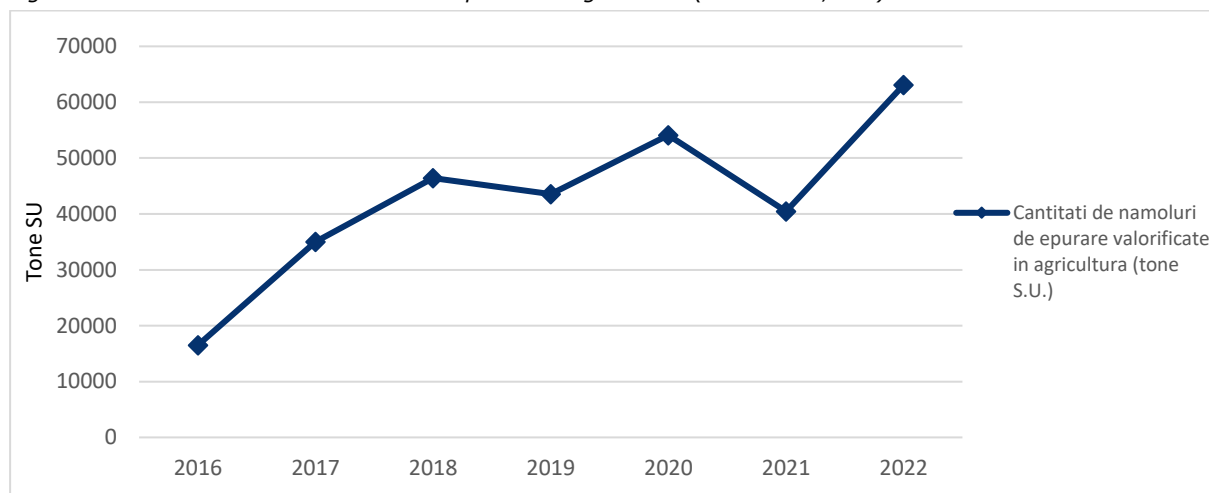
Tabel 12-3 Suprafața fondului funciar la nivel național după modul de folosință

Suprafața totală	23.839.071 ha	
Suprafața agricolă	14.630.072 ha	61,4%
Terenuri arabile	9.395.093 ha	64,2 %
Pășuni și fânețe	4.828.411 ha	33,1 %
Livezi și pepiniere pomicole	196.941 ha	1,3 %
Vii și pepiniere viticole	209.417 ha	1,4 %

Sursa: INS (la nivelul anului 2014)

La nivel european peste 47% din nămolurile generate sunt utilizate în agricultură (2021 EurEau Survey). Conform datelor INS la nivel național cantitățile de nămoluri valorificate în agricultură au crescut cu aproximativ 382% în anul 2022 (63.080 tone SU/an) față de 2016 (16.510 tone SU/an). Raportat la cantitatea de nămol generată anual procentul de valorificare în agricultură a crescut în perioada 2016-2022 de la 9,7% la 30,4%. Cu toate aceste creșteri, cantitatea de nămol de epurare utilizată în agricultură rămâne însă sub valoarea europeană.

Figura 12-4 Valorificarea nămolurilor de epurare în agricultură (2016-2022, INS)

Sursa: INS

Utilizarea în agricultură a nămolurilor de epurare se realizează cu respectarea următoarelor prevederi legislative:

- Ordinul de Ministru comun MMGA/MAPDR nr. 340/708/2004 pentru aprobarea Normelor tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămolurile de epurare în agricultură care transpune Directiva 86/278/EEC
- Ordinul de Ministru comun MMAP/MADR nr. 333/165/2021 privind aprobarea Codului de Bune Practici Agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole precum și a Programului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole care implementează Directiva 91/676/CEE

Compostarea

Compostarea reprezintă transformarea materiei organice din nămolul de epurare, în funcție de condițiile de aerație și umiditate, într-un produs calitativ superior, relativ stabil față de biodegradare, caracterizat printr-un raport C:N similar humusului din sol.

Cantitățile de nămol compostat au fost foarte scăzute în perioada 2016-2022, variind între 1.760 t/an și 12.190 t/an. La nivelul anului 2019 s-a înregistrat cel mai ridicat procent de valorificare prin compostare de 5.3% raportat la cantitatea de nămol generată anual. Ulterior cantitățile au scăzut reprezentând doar 2% (2020) și ajungând la 0.9% (2021, 2022).

În prezent Legea nr. 181/2020 privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile stabilește cadrul legal pentru desfășurarea activităților de gestionare a deșeurilor nepericuloase compostabile, prin reciclarea/valorificarea acestora folosind opțiunea de compostare/digestie anaerobă, însă nu există norme tehnice de aplicare (termen stabilit de lege 20.08.2021) privind stabilirea calității compostului provenit din nămolul de epurare.

Incinerarea

Conform datelor INS cantitatea anuală de nămol incinerată a fost foarte scăzută în perioada 2016-2022, valoarea minimă raportată fiind de 20 t în 2017 și cea maximă de 2150 t în 2020. Ponderea valorificării prin incinerare raportată la cantitatea generată anuală a fost foarte mică de <1%. În perioada 2016-2022 la nivel național nu au existat instalații dedicate pentru incinerarea nămolurilor de epurare. Cantitățile raportate anual au fost incinerate fie în incineratoarele pentru deșeuri periculoase fie în cuptoarele de ardere din fabricile de ciment.

Capacitatea de incinerare nămoluri de epurare la nivel național în incineratoare dedicate la momentul actual este de aproximativ 137.230 tone/an, reprezentând 58.8% din cantitatea medie anuală generată și este asigurată de 2 incineratoare amplasate la:

- I.** SEAU Glina – București (Apa Nova București S.A.) – capacitate maximă de incinerare 100.000 t/an (13.6 t/h) nămoluri de epurare deshidratate (S.U. 29 – 31.2%), timp de funcționare 7.320 h/an
- II.** SEAU Cluj Napoca (Compania de Apă Someș S.A.) - capacitate maximă de incinerare 37.230 t/an (4.6 t/h) nămoluri de epurare deshidratate (S.U. 25%), timp de funcționare 8.000 h/an

Capacitatea de eliminare a nămolurilor de epurare prin depozitare finală este asigurată de un număr de 17 depozite conforme pentru eliminare deșeurilor periculoase și/sau nepericuloase cu o capacitate disponibilă de 4.42 milioane tone (2022, ANMAP) precum și de 3 depozite dedicate pentru eliminarea nămolului de epurare deshidratat cu o capacitate totală disponibilă de 127424 tone (2022, ANMAP).

Depozitarea

Nămolurile de epurare sunt depozitate preponderent temporar pe platformele amenajate din cadrul stațiilor de epurare. Raportat la cantitatea de nămoluri generată anual, procentul de depozitare temporar a scăzut de la 63,7% (107960 tone SU) în anul 2016 la 37,4% (77420 tone SU) în 2022, conform datelor INS. Procentul actual scăzut se datorează creșterii cantităților utilizate în agricultură precum și altor forme de valorificare/eliminare.

Conform datelor ANMAP în perioada 2020-2022 la depozitele de deșeuri municipale și depozitele dedicate de nămoluri a fost eliminată o cantitate totală de 62.632,5 tone SU.

În privința instalațiilor de tratare finală/eliminare a nămolurilor, în anul 2022, la nivel național existau în funcțiune:

- a) 17 depozite conforme pentru eliminare deșeurilor periculoase și/sau nepericuloase cu o capacitate disponibilă de 4,42 milioane tone. Conform Ordinului de Ministru MMGA nr. 757/2004 pentru aprobarea Normativului tehnic privind depozitarea deșeurilor, pentru nămolul evacuat la depozitele ecologice de deșeuri se prevede un conținut de umiditate de cel mult 65 % și o

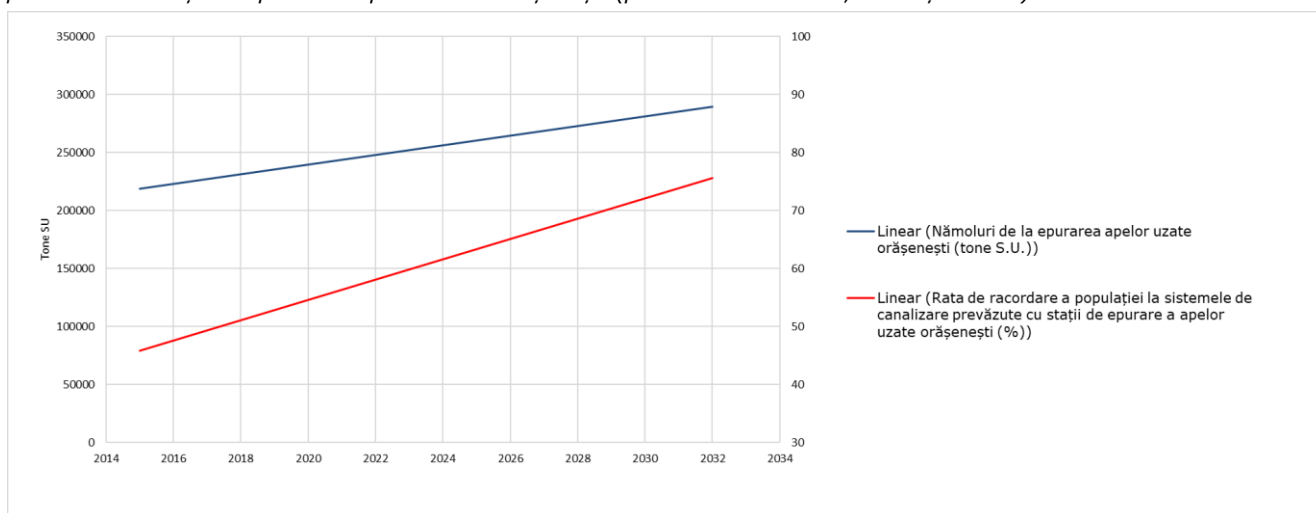
depozitare în amestec cu deșeuri stabile: nămol-deșeuri menajere în proporție de 1:10

- b) 3 depozite dedicate pentru eliminarea nămolului de epurare deshidratat cu o capacitate totală disponibilă de 127.424 tone: în Brașov administrat de Compania de Apă Brașov S.A., în comuna Corbu, județul Constanța administrat de RAJA S.A. și în comuna Șelimbăr, județul Sibiu administrat de Apa Canal Sibiu S.A.

12.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții

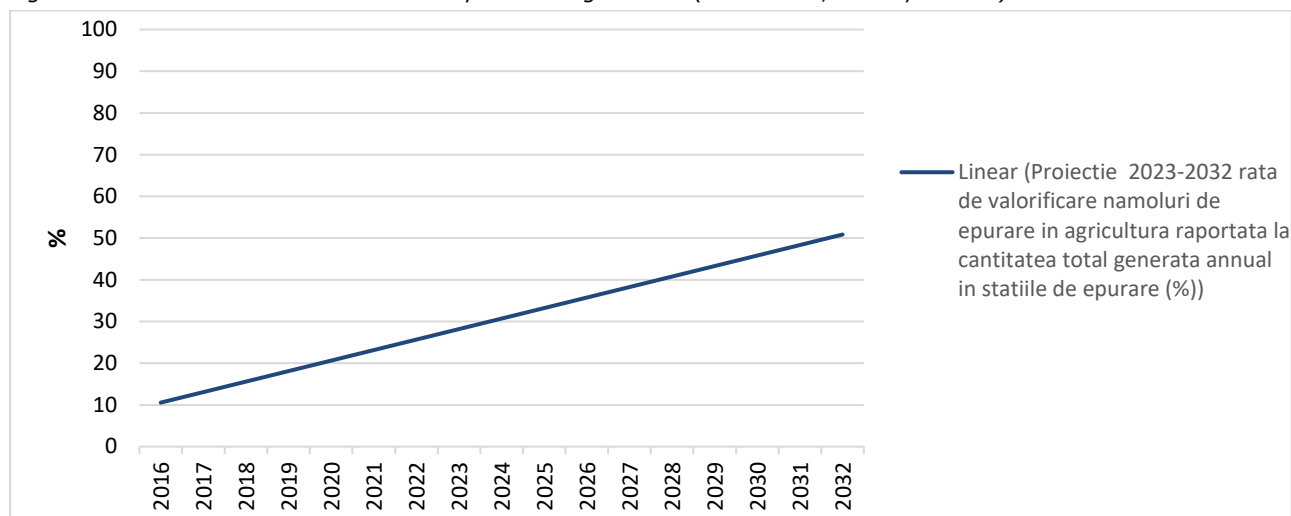
Conform proiecțiilor realizate pe o perioadă de 10 ani, cantitatea totală de nămoluri generată anual va ajunge în 2032 la aproximativ 290000 tone substanță uscată cu un grad de racordare a populației la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare de peste 75% (fig...). Aceste proiecții indică o creștere în timp a gradului de conectare a populației la sisteme de canalizare și o îmbunătățire tehnologică a stațiilor de epurare în vederea epurării unor cantități mai mari de apă uzată și generării unor cantități cât mai reduse de nămoluri de epurare.

Figura 12-5 Proiecții privind nămolurile de epurare generate și rata de racordare a populației la sistemele de canalizare prevăzute cu stații de epurare a apelor uzate orășenești (perioada 2023-2032, tendință liniară)

În privința valorificării nămolurilor de epurare în agricultură pe baza proiecțiilor realizate pe o perioadă de 10 ani, se estimează că în 2032 procentul de utilizare nămoluri în agricultură raportat la cantitatea totală generată anual în stațiile de epurare va depăși 50% (figura 12-6).

Figura 12-6 Valorificarea nămolurilor de epurare în agricultură (2023-2032, tendință liniară)

12.4 Ipoteze privind planificarea și proiecții

Transformatoarele care conțin PCB în concentrații cuprinse între 0,05 și 0,005% din greutate trebuie curățate sau eliminate la sfârșitul duratei lor de viață utilă. Deoarece regulamentul (și nici Directiva 96/59/CE) nu prevede o limită de timp pentru PCB din aceste instalații, spre deosebire de instalațiile care conțin mai mult de 5 dm³ de PCB, se preconizează că conținutul lor de PCB în fluxul de deșeuri poate continua să scadă. Obiectivul pe termen lung al Convenției de la Stockholm este de a elimina treptat toate echipamentele care conțin PCB.

12.5 Obiective și ținte

Modul de îndeplinire a obiectivelor privind gestionarea a nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești pentru perioada 2014-2024 este prezentat în Raportul privind analiza implementării PNDG, PNPGD cap. 2.1.1 .

Tabel 12-4 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor de nămoluri rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ	JUSTIFICARE
OBIECTIVE TEHNICE			
1	Planificarea gestionării nămolurilor rezultate de la stațiile de epurare orășenești	Actualizarea Strategiei Naționale privind nămolurile până în 2026	Strategia din 2011 este depășită; este necesară integrarea obiectivelor Pactului Ecologic European, a economiei circulare și a reglementărilor privind recuperarea nutrienților și reducerea emisiilor GES în sectorul apei.
2	Gestionarea durabilă a nămolurilor rezultate de la stațiile de epurare orășenești	Creșterea valorificării energetice și a recuperării resurselor până în 2030	Necesitatea reducerii depozitării

3	Creșterea cantităților de nămol valorificate în agricultură	Utilizarea în agricultură a minimum 50% din cantitatea de nămol generat până în 2032	În 2022 s-a atins un procent de 30,4%; obiectivul este aliniat cu valorile medii europene (peste 47%)
---	---	--	---

Principalele aspecte identificate în gestionarea nămolurilor de epurare:

- a) Actualizarea „Strategiei Naționale de Gestionare a Nămolurilor de Epurare”; prima versiune a fost elaborată la nivelul anului 2011
- b) Derularea unor campanii (regionale/naționale) de informare și conștientizare a operatorilor agricoli cu privire la utilizarea nămolurilor în agricultură: organizarea de sesiuni de informare (instruire, workshop, semănării) cu factorii interesați și implicați în activitatea de aplicare a nămolurilor în agricultură; participarea la târguri și evenimente agricole pentru promovarea utilizării nămolurilor în agricultură
- c) Actualizarea O.M. 344/704/2004 pentru aprobarea Normelor tehnice privind protecția mediului și în special a solurilor, când se utilizează nămolurile de epurare în agricultură: ex. definirea mai clară a responsabilităților în ceea ce privește managementul nămolurilor atunci când sunt utilizate în agricultură; stabilirea frecvenței și indicatorilor de monitorizare a terenurilor pe care s-a aplicat nămol de epurare
- d) Lipsa normelor tehnice privind stabilirea calității composturilor provenite din nămolul de epurare: ex. elaborarea și aprobarea “Normelor tehnice privind activitatea de compostare și digestie anaerobă” conform Legii nr. 181/2020 privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile: Articolul 17(1) În termen de maximum 6 luni (data limită 20.08.2021) de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor împreună cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale vor elabora și aproba prin ordin comun Normele tehnice.
- e) Implementarea unui sistem independent de certificare/asigurare a calității pentru utilizarea în agricultură a nămolurilor de epurare (bio solidelor) și a altor deșeuri organice, care să garanteze cerințe ridicate pentru protecția solului și a apelor subterane. Scopul este de a crește încrederea și acceptarea utilizării nămolurilor de epurare în agricultură
- f) Pentru a promova economia circulară, este necesară elaborarea unei legislații privind recuperarea anumitor resurse din nămolul de epurare, în special fosfor (P) și azot (N), inclusiv din cenușa rezultată din incinerare conform Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante
- g) Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind cantitățile de nămoluri generate și modul de gestionare a acestora

12.6 Soluții tehnice privind valorificarea/eliminarea nămolurilor

Soluțiile tehnice privind valorificarea/eliminarea nămolurilor de epurare se referă preponderent la recuperarea resurselor și folosirea tehnologiilor inovative.

• Recuperarea nutrienților (fosfor, azot) din nămolurile de epurare

Mono-incinerarea nămolului de epurare are ca rezultat cenușă din care se poate recupera fosfor până la 80% prin diverse tehnologii. Tehnologiile existente sunt foarte sensibile la concentrația produsului, iar procesul de evaporare consumă multă energie, ceea ce are și un impact substanțial asupra costului operațional.

Cea mai cunoscută metodă de recuperare a fosforului din apa reziduală sau nămol este cristalizarea struvitului. Struvitul se formează atunci când ortofosfatul ($\text{PO}_4\text{-P}$) cristalizează în prezența unei cantități suficiente de amoniac ($\text{NH}_3/\text{NH}_4^+$) și ioni de magneziu (Mg^{2+}). Producerea controlată de struvit a fost avantajoasă, deoarece precipitățile necontrolate din conducte și alte instalații pot fi evitate și astfel operațiunile de mentenanță se desfășoară mai rar.

Beneficiile sunt obținute se referă la proprietăți mai bune de deshidratare a nămolului de epurare și generarea unui volum mai redus. Recuperarea fosforului sub formă de struvit este o tehnologie matură, iar soluțiile tehnice din piață sunt deja disponibile. Precipitarea cristalelor de struvit este limitată de faptul că struvitul poate fi recuperat numai atunci când stația de epurare a apelor uzate are o treaptă terțiară de îndepărtare a fosforului din apă și digestie anaerobă a nămolului. Prin procesul de precipitare a struvitului se poate recupera de la 10 până la 50% din fosfor. Situația legată de piețele de desfacere pentru struvit pare să varieze în funcție de condițiile locale.

Recuperarea fosforului nu este utilizată pe scară largă deoarece costul pentru fosfatul recuperat depășește cu mult costul pentru roca fosfatică, prin urmare majoritatea materialelor recuperate sunt de obicei oferite gratuit sau la prețuri foarte mici.

Azotul este un alt nutrient important și există potențial pentru a fi recuperat din nămolul de epurare. Un exemplu este recuperarea azotului din stația de epurare Oslo, Norvegia (650.000 p.e.). Un procent de 12-15% din încărcătura totală de azot care intră în instalația de epurare este recuperată din nămol - după etapele de fermentare anaerobă, condiționare cu var și deshidratare prin presare - prin decaparea amoniacului și captarea ulterioară (spălare) a gazului amoniacal (NH_3) cu o soluție concentrată de acid azotic. Acest tratament de decapare și spălare produce un flux secundar de azotat de amoniu reutilizabil industrial ($\text{AN} - \text{NH}_4\text{NO}_3$). Din apele uzate se recuperează aproximativ 350-500 tone de nitrați/an. Un alt exemplu este în Turku (Finlanda), unde fabrica de biogaz (Gasum) produce apă cu amoniac prin evaporarea și eliminarea aburului din apa de refuz.

• Tehnologii inovative

La nivel european, operatorii stațiilor de epurare dezvoltă și testează o mulțime de tehnologii noi:

- a) reducerea cantității de nămol produsă în timpul procesului de epurare (ex. procedeul Anammox, procesul Nereda; tehnici de descompunere sau procese avansate de oxidare, cum ar fi ozonoliza). Aceste tehnologii conduc la produse noi din nămolurile de epurare: ex. guma Kaumera Nereda® care este o nouă materie primă biologică extrasă din granulele de nămol formate în timpul procesului de purificare.
- b) recuperarea și producerea energiei din nămol mai eficient (creșterea producției de gaz din digester prin descompunerea prealabilă nămolului, noi motoare pe gaz cu eficiență mai mare, noi tehnici de incinerare cu o mai bună reutilizare a căldurii pentru uscarea nămolului sau producerea de energie electrică, uscător solar pentru utilizarea energiei regenerabile).
- c) folosirea nămolului ca resursă pentru nutrienți, în special fosfor sau alte materii prime (recuperarea fosforului și azotului cu precipitarea sporită a struvitei, noi tehnici de incinerare pentru o calitate mai bună a cenușii – mai puține metale grele, o mai bună disponibilitate a fosforului în plante, recuperarea bioplasticului etc.)
- d) reducerea transportului nămolului (folosirea nămolului acolo unde este produs sau în apropierea stației de epurare, reducerea pe cât posibil a conținutului de apă).

O serie de tehnologii noi sunt disponibile, dar acestea trebuie să fie exploatare în siguranță și de asemenea să ofere o rentabilitate valoroasă a investiției:

Piroliza este un proces termic în care materia organică din nămol este incinerată fără oxigen, astfel încât carbonul nu este consumat. De obicei, transformă nămolul de epurare deshidratat sau uscat în petrol și gaz utilizabil de sinteză (syngas), formând un reziduu stabilizat (biochar cărbune biologic) ca produs secundar. Biocharul produs din nămolurile de epurare nu este permis ca îngrășământ UE. Două instalații de piroliză sunt în funcțiune în Germania: SEAU Linz-Unkel și SEAU Homburg (EurEau, 2021).

Gazeificarea reprezintă un proces mai recent compus din două etape:

- e) nămolul uscat de epurare este transformat într-un gaz slab inflamabil la 850–880°C, compus din hidrogen (H₂), azot (N), metan (CH₄), monoxid și dioxid de carbon (CO/CO₂) și hidrocarburi (gudron).
- f) hidrocarburile sunt descompuse prin oxidare parțială la gaz de sinteză (CH₄, CO, H₂) care este apoi incinerat într-o instalație de cogenerare.

Trei fabrici implementează procesul în Germania: SEAU Balingen, SEAU Mannheim, SEAU Koblenz și una în Franța SEAU Valenton. Cu toate acestea, tehnologiile rămân greu de integrat. Produsul secundar

final nu este permis ca îngrășământ chiar dacă conține o cantitate mare de fosfor și biochar.

Tehnologia de lichefiere hidrotermală (HTL) produce ulei bio din nămolurile de epurare. Acest ulei bio este rafinat pentru a fi folosit sub formă de combustibil pentru transportul greu (ex. proiect pilot Universitatea Aalborg și Aalborg Utility, Danemarca)

Mineralizarea nămolului de epurare în sere conduce la degradarea multor micro poluanți, astfel nămolul rezultat va avea o calitate superioară (ex. proiect pilot compania Fors, Danemarca)

Tehnologia de la gaz la lichid (GTL) produce combustibil pentru aviație din materii prime diverse: biogaz, CO₂ și hidrogen durabil.

12.7 Măsuri pentru gestionarea nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești

Tabel 12-5 Măsuri privind gestionarea nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești

NR	OBJECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBJECTIVE TEHNICE				
1	Planificarea gestionării nămolurilor rezultate de la stațiile de epurare orășenești	1.1 Actualizarea și aprobarea Strategiei Naționale privind Gestionarea Nămolurilor	2026	MM
2	Gestionarea durabilă a nămolurilor rezultate de la stațiile de epurare orășenești	2.1 Asigurarea de capacități pentru valorificarea deșeurilor din industria alimentară prin introducerea în procesul de fermentare anaerobă pentru suplimentarea producției de biogaz din cadrul stațiilor de epurare orășenești	2030	Producătorii de nămol
		2.2 Asigurarea de capacități pentru valorificarea combustibililor derivați din deșeuri (RDF – Refuse Derived Fuel) în vederea incinerării în instalațiile de valorificare energetică a nămolurilor pentru creșterea puterii de ardere în cazul în care puterea calorifică a peștelor de nămol este redusă	2030	Producătorii de nămol
		2.3 Elaborarea unei legislații privind recuperarea anumitor resurse din nămolul de epurare, în special fosfor (P) și azot (N), inclusiv din cenușa rezultată din incinerare	2025	MM MADR
		2.4 Asigurarea de capacități pentru recuperarea nutrienților (fosfor, azot) din nămolurile de epurare	2030	Producătorii de nămol
		2.5 Elaborarea de normelor tehnice privind calitatea composturilor provenite din nămolul de epurare	2025	MM, MADR
3	Creșterea cantităților de nămol valorificate în agricultură	3.1 Actualizarea legislației privind utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură	2026	MM, MADR

	3.2 Conștientizarea operatorilor agricoli cu privire la utilizarea nămolurilor în agricultură	Permanent	MM, MADR, Producatorii de nămol
	3.3 Încurajarea implementării unor sisteme independente de certificare/asigurare a calității pentru utilizarea în agricultură a nămolurilor de epurare (biosolidelor)	Permanent	MM, MADR, Producatorii de nămol

12.8 Planul de acțiune pentru gestionarea nămolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești

Tabel 12-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile de nămoluri rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești

Măsură/Acțiune	Termen	Responsabili
1.1 Actualizarea și aprobarea Strategiei Naționale privind Gestionarea Nămolurilor		
1.1.1 Revizuirea și aprobarea Strategiei Naționale privind Gestionarea Nămolurilor de Epurare	2026	MMAP, ANRSC, ANPM
2.1 Asigurarea de capacități pentru valorificarea deșeurilor din industria alimentară prin introducerea în procesul de fermentare anaerobă pentru suplimentarea producției de biogaz din cadrul stațiilor de epurare orășenești		
2.1.1 Integrarea deșeurilor organice din industria alimentară în procesele de fermentare anaerobă pentru suplimentarea producției de biogaz	2030	Operatori stații de epurare, MMAP, MADR, ANRSC
2.2 Asigurarea de capacități pentru valorificarea combustibililor derivați din deșeuri (RDF – Refuse Derived Fuel) în vederea incinerării în instalațiile de valorificare energetică a nămolurilor pentru creșterea puterii de ardere în cazul în care puterea calorică a peleților de nămol este redusă		
2.2.1 Crearea de capacități pentru utilizarea combustibililor derivați din deșeuri (RDF) în instalațiile de valorificare energetică a nămolurilor cu putere calorică redusă	2030	SEAU, MMAP, Ministerul Energiei
2.3 Asigurarea de capacități pentru recuperarea nutrienților (fosfor, azot) din nămolurile de epurare		
2.3.1 Implementarea de soluții tehnologice pentru recuperarea nutrienților (fosfor, azot) din nămolurile de epurare	2030	MMAP, MADR
2.4 Elaborarea de norme tehnice privind calitatea composturilor provenite din nămolul de epurare		
2.4.1 Elaborarea și aprobarea normelor tehnice privind calitatea composturilor provenite din nămolurile de epurare	2026	MMAP, MADR
3.1 Actualizarea legislației privind utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură		
3.1.1 Actualizarea legislației privind utilizarea nămolurilor de epurare în agricultură (revizuire OM 344/2004)	2026	MMAP, MADR
3.2 Conștientizarea operatorilor agricoli cu privire la utilizarea nămolurilor în agricultură		
3.2.1 Desfășurarea de campanii permanente de informare a operatorilor agricoli privind utilizarea sigură și eficientă a nămolurilor în agricultură	permanent	MMAP, MADR
3.3 Încurajarea implementării unor sisteme independente de certificare/asigurare a calității pentru utilizarea în agricultură a nămolurilor de epurare (biosolidelor)		
3.3.1 Promovarea și implementarea unor sisteme independente de certificare și control al calității pentru nămolurile utilizate în agricultură	2026	MMAP, MADR

13. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR CU CONȚINUT DE PCB

13.1 Cadru general

În conformitate cu prevederile **Hotărârii Guvernului nr. 173/2000**, astfel cum a fost modificată și completată prin **Hotărârea Guvernului nr. 975/2007**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 30 august 2007, agențiile județene pentru protecția mediului, precum și **Agencia Națională pentru Mediu și Aree Protejate**, au responsabilitatea legală de a asigura **monitorizarea, actualizarea anuală și implementarea Planurilor de eliminare a echipamentelor electrice care conțin bifenili policlorurați (PCB) sau alți compuși similari**.

De asemenea, aceste instituții sunt obligate să mențină și să actualizeze **Inventarul Național al echipamentelor cu conținut de PCB**, în conformitate cu dispozițiile **Directivei 96/59/CE a Consiliului European** privind eliminarea poluanților organici persistenți și a echipamentelor care îi conțin.

Conform prevederilor **Directivei 96/59/CE**, toate statele membre, inclusiv România, au obligația de a elimina treptat echipamentele care conțin PCB și de a decontamina sau elimina complet uleiurile cu conținut de PCB într-un mod sigur, până cel târziu la data de **31 decembrie 2025**. Această obligație este parte a efortului european de eliminare a **poluanților organici persistenți (POP)**, în concordanță cu angajamentele asumate prin **Convenția de la Stockholm**, la care România este parte semnatară.

Prin urmare, **actualizarea anuală a Inventarului Național PCB**, coroborată cu **planurile de eliminare la nivel județean și național**, este esențială pentru:

- monitorizarea progresului în atingerea obiectivului de eliminare totală până în 2025;
- fundamentarea deciziilor privind alocarea resurselor și intervențiile prioritare;
- raportarea conformă către Comisia Europeană și organismele internaționale abilitate.

În acest context, autoritățile competente trebuie să asigure:

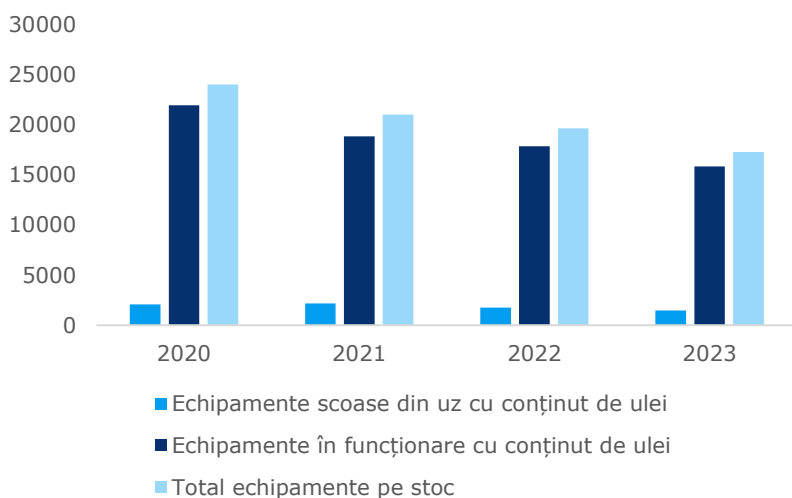
- identificarea echipamentelor aflate în exploatare sau stocare care conțin PCB peste pragurile reglementate (peste 50 ppm);
- etichetarea, evidența și trasabilitatea echipamentelor respective;
- dezvoltarea unor planuri coerente de eliminare și tratare, în conformitate cu cerințele de mediu și sănătate publică.

13.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor cu conținut de PCB

La nivel național, pentru anul 2023, au fost raportate 17.288 de echipamente cu conținut de PCB (transformatoare și condensatoare) cu un conținut total de ulei de 22.102 litri fiind grupate astfel:

- 1.455 de echipamente scoase din uz cu conținut total de ulei de 3.911 litri;
- 15.833 de echipamente în funcțiune cu conținut total de ulei de 18.191 litri.

Figura 13-1 Cantitățile de echipamente cu conținut de PCB scoase din uz respectiv aflate încă în uz în perioada 2020 - 2023

Sursa: Inventar Național Echipamente cu PCB, ANMAP

Analizând graficul de mai sus se observă o reducere de aproximativ 70% în perioada de referință 2020 – 2023. Conform datelor furnizate de Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate, la nivelul anului 2023 au fost 335 tone de deșeuri cu conținut de PCB.

La nivel național, există următoarele instalații pentru tratarea echipamentelor cu conținut de PCB, respectiv:

Tabel 13-1 Operatori economici care tratează/elimină deșeuri cu conținut de PCB

Informații	Argeș	Constanța	Ialomița	Brăila
	SC ENVIRO ECO BUSINESS SRL	ECO FIRE SYSTEMS SRL	VIVANI SALUBRITATE SA	SC SETCAR SA
Locație	Comuna Bradu (AG)	Comuna Lumina (CT)	Comuna Perieți (IL)	Municipiul Brăila (BR)
Tipuri de deșeuri acceptate	13 03 01*	13 03 01* 16 02 09*	16 02 09* 16 02 10*	16 02 09* 16 02 10* 16 02 13*
Operațiuni de valorificare/eliminări	D10	D10	D10	R9
Capacitate (t/an)	2856	10080	23000	3900

Anul punerii în funcțiune	2012	2001	2012	2014
Tip instalații	Incineratoare			Instalație de tratare fizico-chimică

13.3 Obiective și ținte

Toate PCB-urile rămase în echipamentele dielectrice în concentrații mai mari de 0,005% și în volume mai mari de 50 ml trebuie să fie distruse sau transformate ireversibil până la sfârșitul anului 2025 cel târziu.

La sfârșitul anului 2010, țările UE trebuiau să decontamineze sau să elimine echipamentele care conțineau volume de PCB mai mari de 5 litri. Aceasta nu se aplica transformatoarelor care conțineau între 0,05 % și 0,005 % din greutate PCB sau PCT, care puteau fi eliminate la sfârșitul duratei lor de viață utilă.

Tabel 13-2 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor cu conținut de PCB

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	Justificare
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Scoaterea din circulație a echipamentelor cu conținut PCB	2025	Regulamentul (UE) 2019/1021
2	Scoaterea din uz a echipamentelor cu PCB	Termen: 31.12.2025	Directiva 96/59/CE Regulamentul (UE) 2019/1021 Convenția de la Stockholm
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE			
3	Revizuirea cadrului legal privind gestionarea echipamentelor și deșeurilor cu conținut PCB	Începând cu 2026	Deficiență identificată în analiza situației actuale
MONITORIZARE SI CONTROL			
4	Verificarea la nivel național a raportării, etichetării echipamentelor care conțin PCB îsi întocmirea și respectarea planului de eliminare	Termen: 2028	Deficiență identificată în analiza situației actuale

13.4 Măsuri pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de PCB

Tabel 13-3 Măsuri privind gestionarea deșeurilor cu conținut de PCB

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Scoaterea din circulație a echipamentelor cu conținut PCB	1.1 Realizarea inventarierii complete a echipamentelor care conțin PCB, la nivel național	2025	MMAP ANMAP

2	Eliminarea echipamentelor cu conținut PCB	1.2 Eliminarea echipamentelor aflate în funcționare cu conținut de PCB în volum mai mare de 5 dm3 și concentrație mai mare de 50 ppm (0,005%)	2028	Operatorii deținători de echipamente cu conținut PCB MMAP
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE				
3	Revizuirea cadrului legal privind gestionarea echipamentelor și deșeurilor cu conținut PCB	3.1 Reglementarea echipamentelor cu conținut de PCB în volum mai mare de 5 dm3 aflate în funcționare	2026	MMAP
			2026	MMAP
		3.2 Revizuirea structurii și responsabilităților Secretariatului pentru compusi desemnați pentru funcționarea corespunzătoare a acestuia	2026	MMAP
MONITORIZARE SI CONTROL				
4	Verificarea la nivel național a raportării, etichetării echipamentelor care conțin PCB își întocmirea și respectarea planului de eliminare	4.1 Realizarea de inspecții tematice anuale cu focus pe operatorii economici din domeniul transportului, energiei și industriei grele (principalii deținători de echipamente).	2027	GNM
		4.2 Transmiterea de notificări oficiale către toți deținătorii înregistrați de echipamente PCB, cu solicitarea reetichetării echipamentelor care nu respectă standardele	2026	ANMAP
		4.3 Afișarea pe site-ul ANMAP a unui Ghid național privind etichetarea echipamentelor cu PCB, inclusiv modele grafice și cerințe tehnice	2026	ANMAP

13.5 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de PCB

Tabel 13-4 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile cu conținut de PCB

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Realizarea inventarierii complete a echipamentelor care conțin PCB, la nivel național			
1.1.1 Actualizarea inventarului național și județean al echipamentelor cu PCB și verificarea îndeplinirii obligației de scoatere din uz a deținătorilor de echipamente cu PCB	2025	ANMAP	Buget de stat, Fonduri UE, AFM
1.1.2 Transmiterea de notificări deținătorilor de echipamente cu conținut PCB pentru conformare	2025	ANMAP	Buget de stat,

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.2 Eliminarea echipamentelor aflate în funcțiune cu conținut de PCB în volum mai mare de 5 dm³ și concentrație mai mare de 50 ppm (0,005%)			
1.2.1 Dezvoltarea centrelor specializate pentru eliminare	2028	MMAP	Buget de stat, Fonduri UE, AFM
1.2.2 Informarea și instruirea deținătorilor și operatorilor economici privind obligațiile și metodele de eliminare	2028	ANMAP	Buget de stat, AFM
1.3 Elaborarea schemelor de colectare și eliminare a echipamentelor cu concentrații de PCB mai mici de 500 ppm (0,05%) dar mai mari de 50 ppm (0,005%) și un volum mai mic de 5 dm ³	2028	ANMAP	Buget de stat, AFM
1.4 Elaborarea unui plan de acțiune și a unui grafic pentru decontaminarea și/sau eliminarea echipamentelor cu conținut de PCB cu un volum de PCB mai mare de 5 dm ³ care să aibă în vedere inclusiv măsuri pentru eliminarea echipamentelor aflate la operatori economici în insolvență, faliment etc	2028	MMAP	Buget de stat, Fonduri UE, AFM

14. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR CU CONȚINUT DE AZBEST

14.1 Cadru general

Gestionarea deșeurilor care conțin **azbest** reprezintă o provocare majoră atât la nivel național, cât și european, având în vedere pericolul substanțial pe care această substanță îl prezintă pentru **sănătatea umană și pentru mediu**. Azbestul este clasificat drept **agent cancerigen de către Organizația Mondială a Sănătății (OMS)**, fiind supus unor restricții stricte în cadrul **Uniunii Europene**.

La nivel european, reglementarea azbestului se realizează prin:

- **Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 (REACH)** privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice;
- **Directiva 2009/148/CE** privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă;
- **Directiva (UE) 2023/2668**, care introduce cerințe clare privind **identificarea, cartografierea, colectarea, transportul și eliminarea în siguranță** a deșeurilor care conțin azbest.

În legislația națională, utilizarea și manipularea azbestului sunt interzise prin:

- **Hotărârea Guvernului nr. 124/2003**, care transpune restricțiile REACH în dreptul intern;
- **Normele specifice de securitate a muncii pentru prelucrarea azbestului** (1996), care stabilesc măsuri de protecție a lucrătorilor expuși.

Deșeurile cu conținut de azbest provin în principal din lucrări de **renovare sau demolare** a clădirilor construite înainte de anii 1990, în care azbestul a fost utilizat în **placi de azbociment, tubulaturi, plăci de tavan, țiglă, panouri izolatoare, garnituri** și alte materiale de construcții.

Cu toate acestea, România se confruntă cu o **capacitate limitată de colectare și eliminare în condiții de siguranță** a acestor deșeuri periculoase, existând un număr redus de depozite conforme autorizate la nivel național. Această lipsă de infrastructură generează riscuri majore privind depozitarea necontrolată, manipularea ilegală și contaminarea mediului.

În plus, **Directiva (UE) 2023/2668** impune statelor membre realizarea, până cel târziu în **2028**, a unui **inventar național** al clădirilor publice care conțin azbest, ca etapă esențială în vederea eliminării complete și sigure a acestuia. De asemenea, **deținătorii și administratorii de imobile** sunt obligați să efectueze **inspecții privind prezența azbestului** înainte de inițierea oricărei lucrări de renovare sau demolare.

Gestionarea corectă a acestor fluxuri devine cu atât mai importantă în contextul **tranziției verzi** și al **decarbonizării stocului construit**, în care renovarea clădirilor existente este una dintre direcțiile strategice majore. Astfel, eliminarea sigură a azbestului reprezintă nu doar o obligație legală, ci și o condiție esențială pentru atingerea obiectivelor de **conomie circulară în sectorul construcțiilor**.

14.2 Situația existentă privind deșeurile cu conținut de azbest

Azbestul este un material interzis în acest moment, Hotărârea Guvernului nr. 124 / 2003 privind prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului cu azbest, stipulând că „în scopul protecției sănătății populației și a mediului, de la 1 ianuarie 2007 se interzic toate activitățile de comercializare și de utilizare a azbestului și a produselor care conțin azbest”. Atât legislația românească, respectiv HG nr. 124/2003 privind prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului cu azbest, actualizată, cât și Directiva europeană nr. 87/217/EEC privind prevenirea și reducerea poluării mediului cauzată de azbest, prevăd că azbestul nu mai poate fi produs, comercializat și nici manipulat.

• Generarea deșeurilor cu conținut de azbest

Figurile de mai jos reprezintă cantitățile de deșeuri generate, tratate respectiv eliminate în intervalul 2020 – 2022 la nivelul României, pentru principalele coduri de deșeuri cu conținut de azbest și anume:

- a) 16 01 11* plăcuțe de frână cu conținut de azbest;
- b) 16 02 12* echipamente casate cu conținut de azbest liber
- c) 17 06 01* materiale izolante cu conținut de azbest
- d) 17 06 05* materiale de construcție cu conținut de azbest

Figura 14-1 Cantitățile de deșeuri 16 01 11* plăcuțe de frână cu conținut de azbest generate/tratate/eliminate perioada 2020-2022

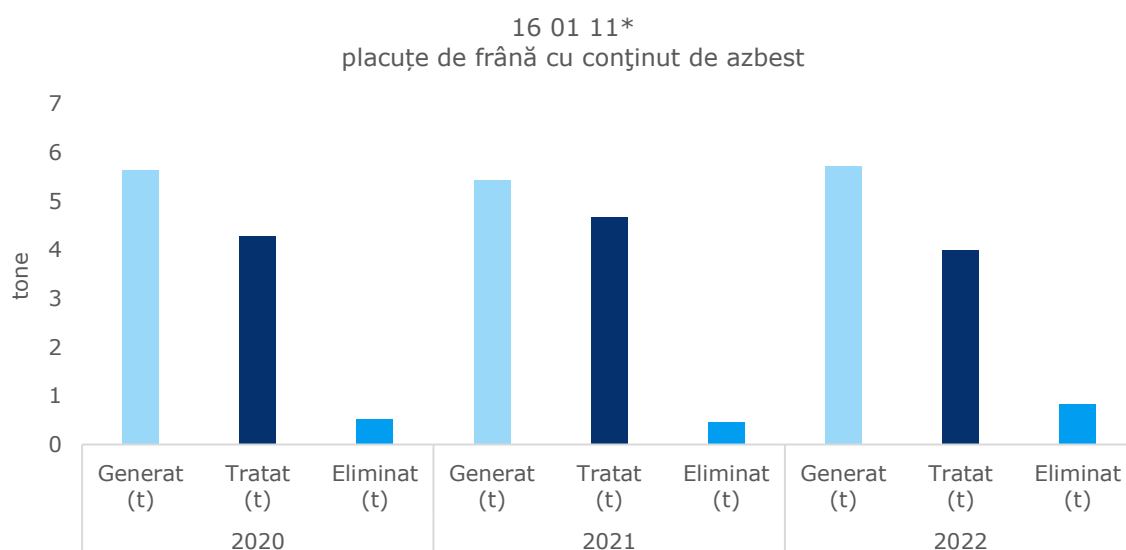

Figura 14-2 Cantitățile de deșeuri 16 02 12* echipamente casate cu conținut de azbest liber generate/tratate/eliminate perioada 2020-2022

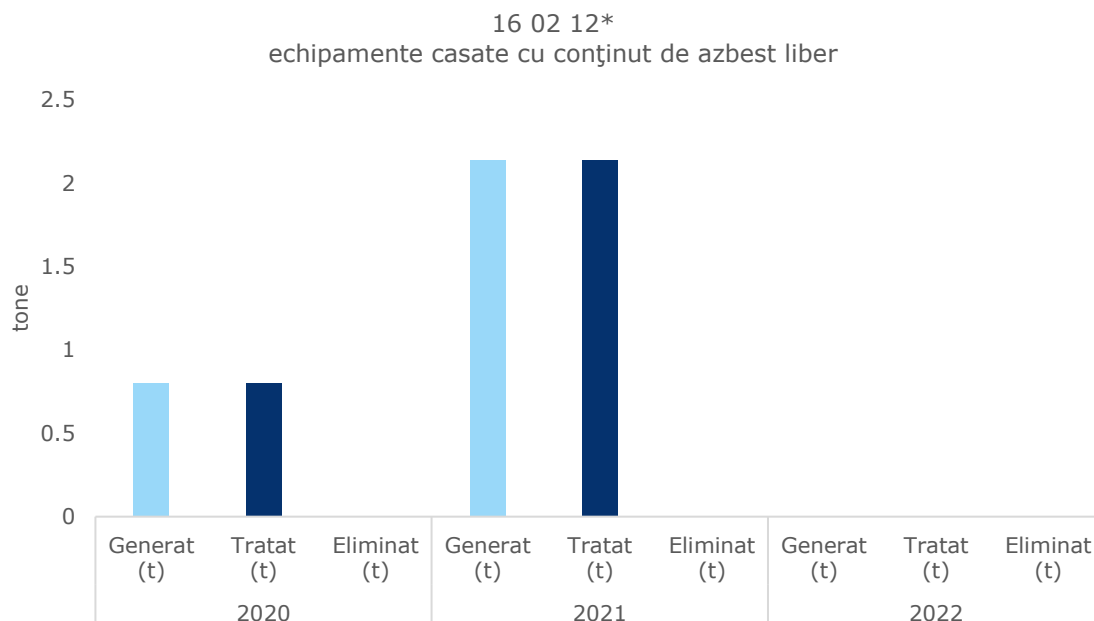

Figura 14-3 Cantitățile de deșeuri 17 06 01* materiale izolante cu conținut de azbest generate/tratate/eliminate perioada 2020-2022

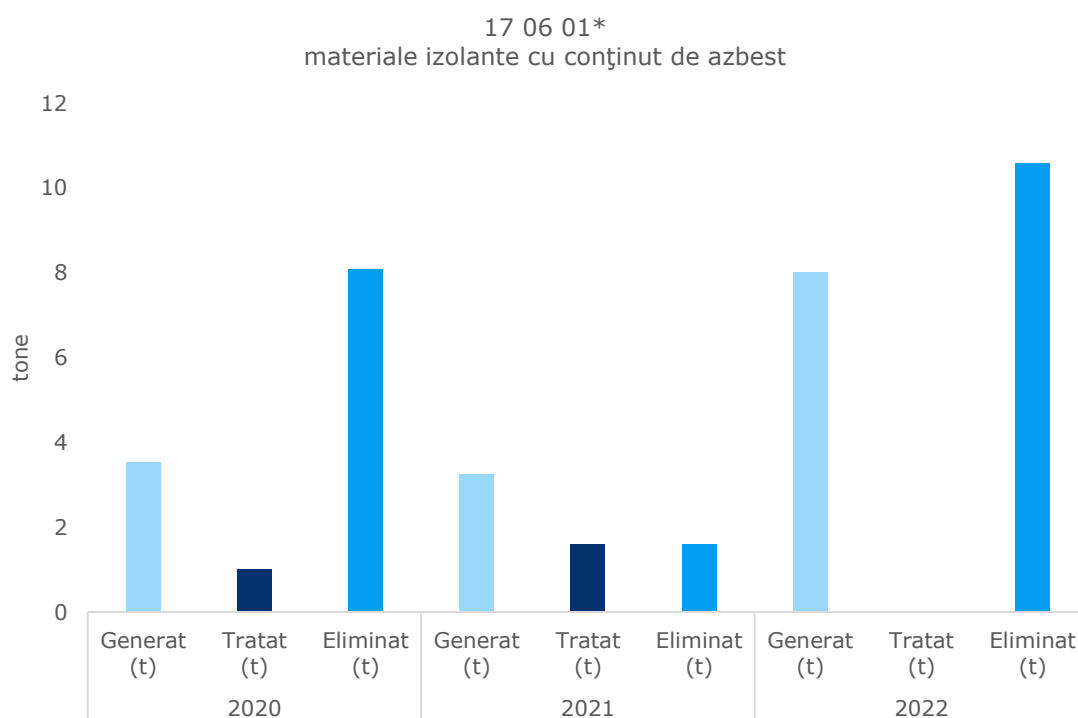
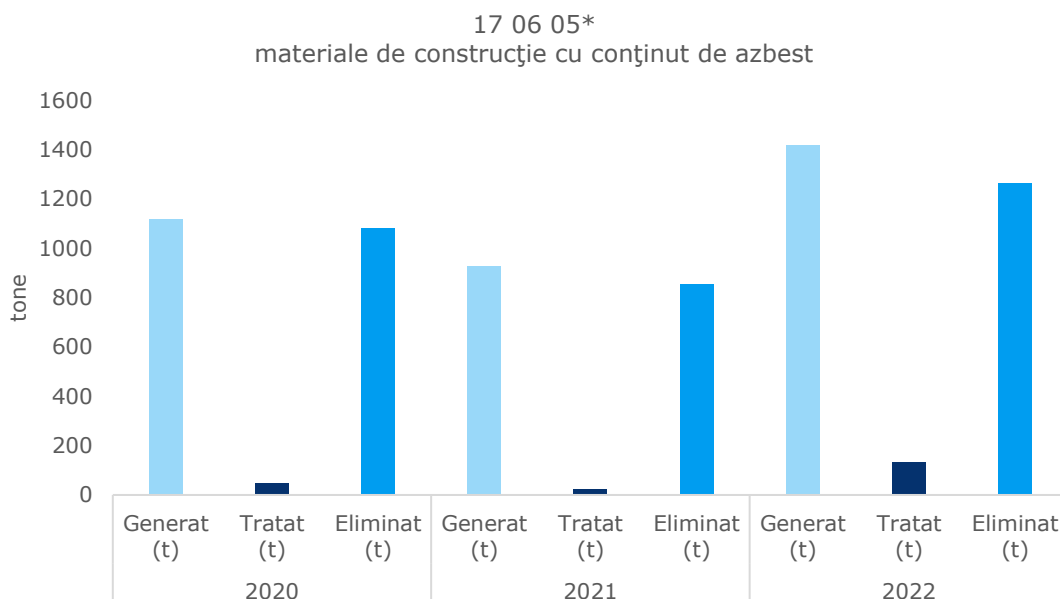

Figura 14-4 Cantitățile de deșeuri 17 06 05* materiale de construcție cu conținut de azbest

Având în vedere pericolozitatea ridicată a azbestului și proprietățile sale, reutilizarea, reciclarea și alte opțiuni de valorificare nu sunt posibile și, prin urmare, singura opțiune de tratare a deșeurilor care conțin azbest este în prezent „depozitarea la groapa de gunoi cu protecție tehnică (eliminarea în celule acoperite, izolate, separate de mediu și între ele)”. Este de dorit, în special din punct de vedere al sănătății, să se elimine cât mai curând posibil cantitățile mari de azbest și să se elimine deșeurile rezultate în gropi de gunoi.

Conform datelor puse la dispoziție de ANMAP, la nivel național există trei depozite periculoase unde eliminarea deșeurilor se realizează prin operațiunea de depozitare, D5.

Tabel 14-1 Operatori economici care tratează/elimină deșeuri de azbest

Informații	Bihor	Ialomița	Prahova
	SC FIBROCIM SRL	SC VIVANI SALUBRITATE SA	SC ECOMASTER SERVICII ECOLOGICE SRL
Locație	Chiștag (Comuna Aștileu / BH)	Slobozia (Municipiul Slobozia / IL)	Ariceștii Rahtivani (Comuna Ariceștii Rahtivani / PH)
Tipuri de deșeuri acceptate	06 07 01*, 17 01 06*, 16 01 11*, 06 13 04*, 17 06 01*, 15 01 11*, 17 06 05*, 15 01 10*, 10 13 09*, 17 05 03*	12 01 18*, 16 01 11*, 16 02 15*, 19 01 11*, 16 01 21*, 19 02 04*, 10 02 07*, 06 05 02*, 10 04 01*, 17 06 03*, 06 04 05*, 19 12 11*	19 13 01*, 17 05 03*, 02 01 08*, 17 06 05*, 16 01 11*, 17 09 03*, 19 02 11*, 19 03 06*, 19 02 05*, 17 06 01*, 06 13 05*, 17 02 04*, 12 01 20*, 04 02 19*
Operațiune de valorificare/ eliminare	D5	D5	D5
Capacitate disponibilă 2022 (t/an)	5421.35	122223	112715.82

Anul punerii în funcțiune	2010	2007	2010
Tip instalații	Depozite deșeuri periculoase		

Având în vedere tendințele actuale, se preconizează faptul că marea majoritate a deșeurilor de azbest se vor înadra în categoriile 17 06 01* materiale izolante cu conținut de azbest și 17 06 05* materiale de construcție cu conținut de azbest, adică deșeuri din construcții și demolări care nu pot fi tratate în mod real și realist, astfel că se va continua cu principala metodă de eliminare din prezent și anume depozitarea ca deșeuri periculoase.

14.3 Ipoteze privind planificarea și proiecții

În prezent, cele mai mari cantități de deșeuri cu conținut de azbest provin de la deșeurile din demolări și anume acoperișurile plate sau ondulate.

Chiar dacă sunt deșeuri provenite din demolarea materialelor de construcție, deșeurile cu conținut de azbest ar trebui tratate ca deșeuri periculoase, eliminarea acestora aducând eforturi financiare mai ridicate pentru populația rezidentă. Astfel, aceste deșeuri sunt eliminate ilegal sau în amestec cu deșeuri nepericuloase, de exemplu deșeuri municipale colectate în amestec, care pot conduce la situații periculoase din punct de vedere al sănătății umane sau pentru mediul înconjurător.

Situația actuală este îngreunată și de faptul că operatorii economici autorizați care tratează acces tip de deșeu sunt situate la distanțe considerabile, gestionarea deșeurilor cu conținut de azbest implicit și transportul lor fiind foarte costisitoare.

Chiar dacă acoperișurile multor locuințe au fost înlocuite sau demolate rămâne totuși un număr crescut de clădiri acoperite cu șisturi din azbest, astfel în zonele suburbane și rurale acoperișurile din ardezie cu azbest rămân o problemă actuală și nerezolvată. Astfel, ținând cont de riscurile asupra sănătății, gradul de tratare și eliminare a acestui tip de deșeu ar trebui să crească în viitor.

14.4 Obiective și ținte

Conform Hotărârii nr. 124/2003 privind prevenirea, reducerea și controlul poluării mediului cu azbest, capitolul III, art. 12, alin. (1) *În scopul protecției sănătății populației și a mediului, de la 1 ianuarie 2007 se interzic toate activitățile de comercializare și de utilizare a azbestului și a produselor care conțin azbest și art. 13 Produsele care conțin azbest și care au fost instalate sau se aflau în funcțiune înainte de data de 1 ianuarie 2005 pot fi utilizate până la încheierea ciclului de viață al acestora*, acestea reprezintă țintele/obiectivele stabilite legislativ la nivel național.

Tabel 14-2 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor cu conținut de Azbest

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	JUSTIFICARE
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Gestionarea durabilă a materialelor și deșeurilor de azbest	Începând cu 2026	Deficiență identificată în analiza situației existente
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE			
2	Actualizarea cadrului legal	Începând cu 2026	Deficiență identificată în analiza situației existente
INSTITUTIONALE SI ORGANIZATIONALE			
3	Creșterea gradului de conștientizare publică cu privire la riscurile azbestului	Începând cu 2026	Deficiență identificată în analiza situației existente

14.5 Măsurile pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de azbest

Tabel 14-3 Măsurile privind gestionarea deșeurilor cu conținut de azbest

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Gestionarea durabilă a materialelor și deșeurilor de azbest	1.1 Colectarea separată a întregii cantități de deșeuri cu conținut de azbest rezultată ca urmare a lucrărilor de desființare	Începând cu 2026	Operatorii economici responsabili
		1.2 Elaborarea unor norme tehnice privind filierele optime pentru gestionarea deșeurilor cu azbest, în funcție de tipul și caracteristicile acestora	Începând cu 2026	MMAP
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE				
2	Actualizarea cadrului legal	2.1 Revizuirea prevederilor HG 124/2003 pentru conformarea cu Directiva 2009/148/CE modificată prin Directiva (UE) 2023/2668 privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă	Începând cu 2026	MMAP
INSTITUTIONALE SI ORGANIZATIONALE				
3	Creșterea gradului de conștientizare publică cu privire la riscurile azbestului	3.1 Derularea de campanii de informare și conștientizare a populației privind riscurile utilizării produselor cu azbest	Începând cu 2026	MMAP
		3.2 Etichetarea azbestului și a produselor care conțin azbest	Începând cu 2026	Producătorii

14.6 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor cu conținut de azbest

Tabel 14-4 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile cu conținut de azbest

Măsură/acțiune	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Colectarea separată a întregii cantități de deșeuri cu conținut de azbest rezultată ca urmare a lucrărilor de desființare			
1.1.1 Realizarea unei rețele de colectare și transfer (centre de colectare/stocare temporară) sau extinderea activității celor existente pentru preluarea cantităților de deșeuri cu conținut de azbest	Începând cu 2026	Operatorii economici	AFM Investiții private Alte surse de finanțare
1.2 Elaborarea unor norme tehnice privind filierele optime pentru gestionarea deșeurilor cu azbest, în funcție de tipul și caracteristicile acestora			
1.2.1 Analizarea variantelor optime pentru gestionarea deșeurilor cu azbest, în funcție de tipul și caracteristicile acestora și emiterea unui act normativ de reglementare	Începând cu 2026	MMAP	Bugetul de stat

15. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR REZULTATE DIN ACTIVITĂȚILE SANITARE ȘI DIN ACTIVITĂȚII VETERINARE

15.1 Cadru general

Legislația privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile unităților sanitare și veterinare în România este reglementată prin mai multe acte normative. Ordonanța de Urgență nr. 92/2021 stabilește cadrul general pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv cele medicale. Ordinul nr. 1226/2012 transpune definițiile deșeurilor periculoase și nepericuloase din Directiva 2008/98/CE și stabilește normele tehnice pentru gestionarea deșeurilor medicale. De asemenea, Ordinul nr. 119/2014 impune reguli de igienă și sănătate publică pentru menținerea unui mediu sănătos. Ordinul 2829/2022 reglementează metodologia de evaluare a autovehiculelor utilizate pentru transportul deșeurilor medicale, asigurând transportul sigur și eficient al acestora.

În anul 2002 a fost elaborat Ordinul MS nr. 219/2002, fiind prima reglementare legislativă pe această temă publicată în Monitorul Oficial. Ulterior, în vederea armonizării cu reglementările europene și anume Directiva 98/2008, a fost emis Ordinul MS nr. 1226/2012, care reprezintă reglementarea tehnică specifică domeniului gestionării deșeurilor medicale. Definițiile din Ordinul MS nr. 1226/2012 privind deșeurile periculoase și nepericuloase sunt armonizate cu definițiile Directivei 2008/98/CE, cu completările și modificările ulterioare. De asemenea, Ordinul MS nr. 1226/2012 tratează toate etapele de gestionare, începând de la colectarea la sursă a deșeurilor până la eliminarea acestora. Ulterior apariției acestui ordin, a fost emisă și o serie de reglementări care tratează specific anumite etape ale deșeurilor rezultate din activitatea medicală. De asemenea, un aspect important este reprezentat de planul intern de gestionare a deșeurilor care trebuie elaborat de unitățile sanitare care generează peste 300 kg deșeuri periculoase pe an. Acest plan este aprobat de către direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, în funcție de arondarea unităților sanitare.

Principalele acte legislative care reglementează domeniul gestionării deșeurilor medicale sunt reprezentate de:

Cadrul European:

- Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive
- Directiva 99/31/EC privind depozitarea deșeurilor;
- Directiva (UE) 2018/850 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 1999/31/CE privind depozitele de deșeuri;

- Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale;
- Decizia Comisiei 2014/955/UE din 18 decembrie 2014 de modificare a Deciziei 2000/532/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului;
- Regulamentul (UE) 2017/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 privind mercurul și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1102/2008;
- Regulamentul (UE) nr. 849/2010 al Comisiei din 27 septembrie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2150/2002 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la statisticile privind deșeurile.

Cadrul național specific gestionării deșeurilor rezultate din activitatea medicală:

- Ordonanța de Urgență nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor cu modificările și completările ulterioare, este aprobată prin Legea nr. 17/2023. Obiectivul acestei reglementări este acela de a asigura protejarea mediului înconjurător și a stării de sănătate a populației, prin implementarea unor măsuri de prevenire a generării deșeurilor și de reducere a cantității, punând accent pe gestionarea eficientă a acestora. O altă măsură este aceea de reducere a efectelor adverse determinate de generarea și gestionarea deșeurilor. Prevederile ordonanței reglementează atribuțiile și responsabilitățile Ministerului Sănătății, ca autoritate competentă în domeniul gestionării deșeurilor rezultate din activitatea medicală.
- Ordinul ministrului sănătății nr. 1226/2012 pentru aprobarea Normelor tehnice privind gestionarea deșeurilor rezultate din activități medicale și a Metodologiei de culegere a datelor pentru baza națională de date privind deșeurile rezultate din activități medicale, reprezintă actul normativ de bază, care reglementează întreaga activitate de gestionare a deșeurilor medicale începând de la locul de producere, respectiv unitatea sanitară, până la eliminarea finală a acestora. Prezenta reglementare stabilește obligativitatea existenței planului intern de gestionare a deșeurilor medicale pentru anumite unități sanitare (cele care generează mai mult de 300 kg de deșeuri medicale periculoase). Categoriile deșeurilor rezultate din activitatea medicală sunt în conformitate cu Decizia Comisiei 2014/955/UE de modificare a Deciziei 2000/532/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului. De asemenea, prin acest act normativ se monitorizează evidența gestionării deșeurilor generate de unitățile sanitare.
- Ordinul ministrului sănătății nr. 1279/2012 privind aprobarea Criteriilor de evaluare a condițiilor de funcționare și monitorizare a echipamentelor de tratare prin decontaminare termică la temperaturi scăzute a deșeurilor medicale periculoase, prevede condițiile impuse, referitoare la

funcționarea/monitorizarea echipamentelor de tratare prin decontaminare termică atât la nivelul unităților sanitare, cât și cele deținute de operatori economici, în scopul emiterii unui referat tehnic de evaluare privind performanța acestor echipamente.

- Hotărârea Guvernului nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României. În Capitolul V, art. 24 – sunt stabilite cerințele pe care trebuie să le îndeplinească vehiculele utilizate pentru transportul deșeurilor periculoase rezultate din activitatea medicală, aparținând operatorilor economici autorizați.
- Ordinul ministrului sănătății nr. 2829/2022 privind aprobarea Metodologiei de evaluare a autovehiculelor utilizate pentru transportul deșeurilor rezultate din activitatea medicală, stipulează condițiile și documentele necesare în vederea obținerii referatului tehnic de evaluare a autoutilitarelor pentru transportul deșeurilor medicale.
- Legea nr. 278/2013 privind emisiile industriale, cu modificările și completările ulterioare, are ca scop prevenirea și controlul integrat al poluării rezultate din activitățile industriale, stabilind condițiile pentru prevenirea sau reducerea emisiilor în aer, apă și sol. Această lege reglementează condițiile de funcționare și monitorizare a emisiilor prin respectarea valorilor limită a instalațiilor de incinerare/coincinerare a deșeurilor.
- Ordinul ministrului sănătății nr. 1101/2016 privind aprobarea Normelor de supraveghere, prevenire și limitare a infecțiilor asociate asistenței medicale în unitățile sanitare, stabilește atribuțiile pe care trebuie să le îndeplinească personalul din cadrul unităților sanitare implicat în această activitate. Personalul supraveghează și raportează infecțiile asociate asistenței medicale, urmărind reducerea acestor infecții și aplică de asemenea, metodologia de supraveghere a expunerii accidentale a personalului medical implicat în manipularea produselor biologice.
- Ordinul ministrului sănătății nr. 1096/2016 modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății nr. 914/2006 pentru aprobarea normelor privind condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un spital în vederea obținerii autorizației sanitare de funcționare, specificându-se condițiile necesare care trebuie întrunite de către unitățile sanitare care desfășoară activități medicale și generează deșeuri periculoase și nepericuloase. Respectarea și asigurarea condițiilor funcționale și igienico-sanitare se realizează prin aplicarea unui plan intern de gestionare a deșeurilor medicale.
- Ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, cu modificările și completările ulterioare, reprezintă un document legislativ, care stabilește Normele de igienă și sănătate publică privind mediul de viață a populației. Ordinul include prevederi esențiale pentru menținerea și promovarea unui mediu de viață sănătos

pentru populație, impunând reguli obligatorii pentru toate unitățile din sistemul public și privat, precum și pentru întreaga populație. Conform acestui ordin, nerespectarea normelor de igienă și sănătate publică poate atrage răspunderea disciplinară, administrativ-materială, civilă sau penală, în funcție de gravitatea abaterilor săvârșite. De asemenea, actul normativ reglementează maniera de gestionare a deșeurilor periculoase rezultate din asistența medicală acordată la domiciliul pacientului sau cele rezultate din cabinetele medicale amplasate în clădirile de locuit.

- Legea nr. 176/2014 pentru ratificarea Convenției Minamata cu privire la mercur, precizează efectele degajării mercurului și a compușilor de mercur în scopul protejării sănătății umane și a mediului. De asemenea, stipulează și importanța reducerii utilizării mercurului până la stoparea acestuia.
- Ordin MS nr. 1.916/2019 privind aprobarea Planului național de măsuri pentru eliminarea treptată a utilizării amalgamului dentar, stipulează măsurile care urmează a fi aplicate pentru reducerea treptată a utilizării amalgamului dentar, în cadrul cabinetelor medicale stomatologice și de asemenea condițiile privind gestionarea și eliminarea acestor deșeuri.
- Legea nr. 269/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, stipulează obligativitatea colectării la nivelul spitalelor publice sau private a medicamentelor și/sau expirate/neutilizate provenite de la populație, în scopul eliminării lor finale.
- Instrucțiunea nr. 6226/2024 privind modalitatea de gestionare a deșeurilor de medicamente neutilizate și/sau expirate provenite de la populație, specifică condițiile de colectare, ambalare, depozitare, transport și eliminare finală a deșeurilor de medicamente provenite de la populație. Gestionarea controlată și în siguranță a acestor deșeuri poate contribui în timp la protejarea mediului înconjurător și a stării de sănătate a populației.
- Ordinul MS nr. 2684/2024 privind aprobarea normelor de colectare a costurilor pentru desfășurarea operațiunilor de eliminare a medicamentelor expirate și/sau neutilizate provenite de la populație, stabilește criteriile de decontare a cheltuielilor aferente desfășurării operațiunilor de eliminare a medicamentelor provenite de la populație, în urma încheierii contractelor cu operatori economici autorizați pentru preluarea și gestionarea acestor deșeuri.

15.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare și din activitățile veterinare

Deșeuri rezultate din activitățile sanitare

În anul 2022 au raportat date privind deșeurile rezultate din activitatea medicală un număr de 1117 unități sanitare publice și

private, cu și fără paturi (Raport pentru Sănătate și Mediu – 2022, elaborat de INSP-CNMRC, <https://insp.gov.ro/cnmrmc/rapoarte/>).

Prezentarea sistemului/sistemelor de colectare la nivel național și a cantităților

Conform situației prezentate la nivelul anului 2022 se constată că unitățile sanitare colectează și separă deșeurile generate, pe categorii, păstrându-se în continuare procente ridicate referitoare la utilizarea recipientelor specifice de colectare a deșeurilor medicale, în cadrul unităților sanitare. Deșeurile rezultate din activitatea medicală sunt colectate la sursă și separate pe categorii (9 coduri) conform Ordinului MS nr. 1226/2012, cu modificările și completările ulterioare, utilizând recipiente specifice, după cum urmează:

- sac galben - 96% din unitățile sanitare investigate utilizează acest tip de recipient pentru colectarea deșeurilor infecțioase;
- cutie de carton cu sac galben în interior - 86% din unitățile sanitare folosesc acest tip de recipient pentru colectarea deșeurilor infecțioase;
- recipient din material plastic rigid rezistent la acțiuni mecanice, cu închidere temporară și definitivă - 94 % din unitățile sanitare folosesc acest tip de recipient pentru colectarea deșeurilor înțepătoare-tăietoare;
- sac negru sau transparent confecționat din plastic - 85% din unitățile sanitare folosesc acest tip de recipient pentru colectarea deșeurilor care nu necesită măsuri speciale de prevenire a infecțiilor;
- alte tipuri de recipiente (recipiente din plastic/metal/sticlă cu închidere temporară și definitivă, portsac, europubele de diferite capacități) - 18% din unitățile sanitare.

Transportul intern al deșeurilor în cadrul unității sanitare

Se realizează prin utilizarea mijloacelor de transport specifice pe care le deține unitatea sanitară, respectiv containere mobile (60%), cărucioare speciale (27%) și lift (27%). Precizăm că există unități sanitare care utilizează mai multe alternative de transport.

Circuitul intern al deșeurilor

- 55% din (unități sanitare respondente) dețin un traseu comun cu cel al vizitatorilor, dar cu respectarea unui orar strict prestabilit;
- 28% există un circuit separat numai pentru transportul deșeurilor;
- 17% - nu s-a specificat.

Stocare temporară

Spațiile de stocare temporară a deșeurilor medicale în cadrul unităților sanitare sunt dotate într-o pondere destul de ridicată, cu sistem de securizare (93%), sursă de curent electric (86%), sistem de ventilație naturală (81%), dotare cu apă curentă (77%), sistem de evacuare a apelor uzate (77%) și echipamente frigorifice (76%).

Transport extern al deșeurilor medicale

Transportul extern al deșeurilor medicale, de la generator – unitatea sanitară până la locul de tratare/eliminare finală se realizează de către operatori economici autorizați, în conformitate cu HG nr. 1061/2008⁴⁴ și Ordinului MS nr. 2829/2022⁴⁵.

Cantitățile de deșeuri rezultate din activitățile unităților sanitare (tone/an) generate în cei 3 ani de analiză (2020-2022) la nivel național, pe categorii sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabel 15-1 Cantitățile generate de deșeuri rezultate din activitățile unităților sanitare (tone/an)

Cod deșeu	2020	2021	2022
180101 (180103*)	775,67	901,9	1.055,56
180102 (180103*)	542,02	632,52	718,37
180103*	14.374,74	18.617,93	16.041,14
180104	1.603	3.150,76	2.670,16
180106*	586,63	688,29	729,78
180107	33,23	39,71	36,95
180108*	279,55	1.062,06	157,45
180109	23,87	122,32	50,76
180110*	0,11	0,11	0,19
TOTAL	18.218,82	25.215,60	21.460,36

Sursa: INSP

Tratare/eliminare a deșeurilor medicale

Deșeurile medicale periculoase, generate de către unitățile sanitare sunt fie tratate, fie incinerate, în incineratoare de deșeuri periculoase.

Tratarea deșeurilor medicale se realizează atât în incinta unității sanitare, cât și în cadrul unei stații care funcționează în sistem centralizat și care aparține unui operator economic autorizat. Metoda de tratare acceptată în România, conform legislației în vigoare (Ordin MS nr. 1226/2012 și Ordin MS nr. 1279/2012) este prin decontaminare termică la temperaturi scăzute și procesare mecanică, adresându-se doar celor două categorii de deșeuri medicale, respectiv deșeuri înțepătoare - tăietoare și deșeuri infecțioase. În urma parcurgerii acestui proces, deșeurile devin nepericuloase și de nerecunoscut.

⁴⁴ HG nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României

⁴⁵ Ordin MS nr. 2829/2022 privind aprobarea Metodologiei de evaluare a autovehiculelor utilizate pentru transportul deșeurilor rezultate din activitatea medicală

Decontaminarea termică reprezintă operațiunea care se bazează pe acțiunea căldurii umede sau uscate, la temperaturi scăzute, în scopul reducerii încărcării cu microorganisme (patogene sau saprofite) a deșeurilor medicale periculoase.

Cantitățile de deșeuri rezultate din activitățile unităților sanitare (tone/an) gestionate în cei 3 ani de analiză (2020-2022), la nivel național sunt prezentate în tabelul de mai jos.

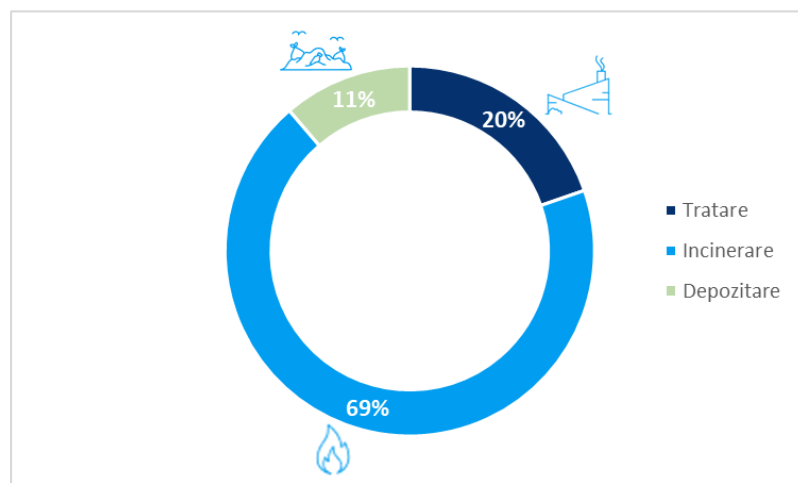
Tabel 15-2 Cantitățile gestionate de deșeuri rezultate din activitățile unităților sanitare (tone/an)

Modalitate gestionare	2020	2021	2022
Tratare	3.198,59	4.197,56	4.226,68
Incinerare	13.543,49	18.069,51	14.809,08
Depozitare	1.475,48	2.947,35	2.423,54

Sursa: INSP

În figura de mai jos se poate observa că în anul 2022, anul de referință, incinerarea reprezintă metoda de tratare cea mai utilizată (69%).

Figura 15-1 Ponderea modalităților de tratare a deșeurilor rezultate din activitățile sanitare

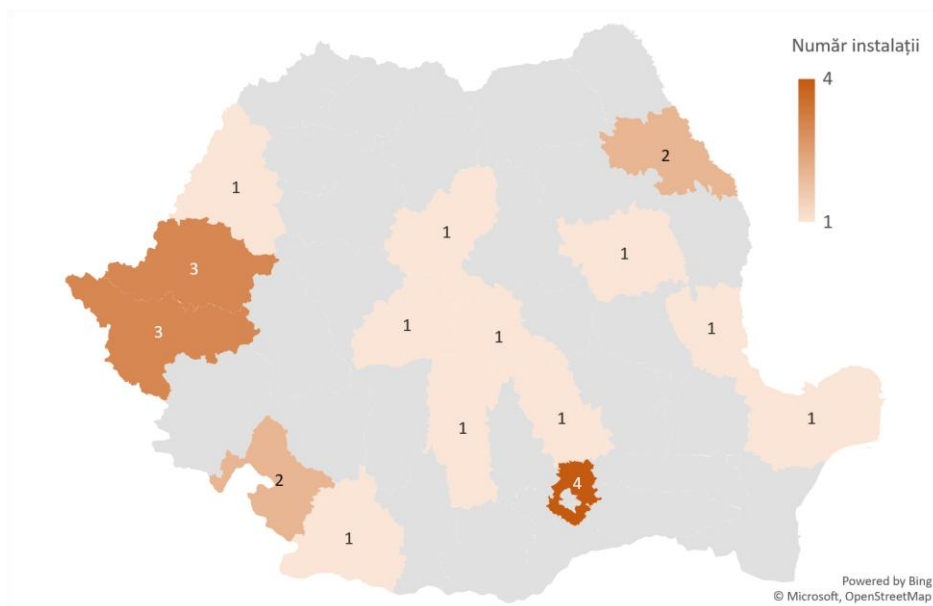

Sursa: prelucrare date INSP

În România, în prezent există un număr de 10 incineratoare zonale de deșeuri periculoase care procesează și deșeuri medicale, 24 stații de tratare prin decontaminare termică la temperaturi scăzute a deșeurilor medicale periculoase, care funcționează în sistem centralizat și 21 echipamente funcționale de tratare amplasate în incinta unităților sanitare.

În figura de mai jos este prezentată distribuția la nivel național a celor 24 de instalații de tratare prin decontaminare termică la temperaturi scăzute a deșeurilor medicale periculoase, care au o capacitate totală de tratare de aproximativ 11.700 t/an (pentru un schimb de lucru).

Figura 15-2 Distribuția instalațiilor de decontaminare termică a deșeurilor medicale

Sursa: prelucrare date INSP

În domeniul gestionării deșeurilor medicale, la nivel național, controlul este asigurat atât de către Direcțiile de Sănătate Publică județene și a municipiului București, prin serviciul de control în Sănătate Publică, cât și de Garda Națională de Mediu.

Unitățile sanitare, generatoare de deșeuri rezultate din activitatea medicală sunt subordonate Ministerului Sănătății, consiliilor locale, precum și ministerelor cu rețea sanitară proprie, după caz. De asemenea unitățile sanitare încheie contracte cu operatorii economici autorizați pentru furnizarea anumitor servicii, de către aceștia. Obiectul contractelor poate fi reprezentat de: furnizarea de recipiente pentru colectarea deșeurilor medicale; preluarea/transport în vederea tratării/eliminării deșeurilor.

Unitățile sanitare publice și private, cu și fără paturi, înregistrează datele referitoare la gestionarea deșeurilor medicale generate, ținând o evidență internă a acestora.

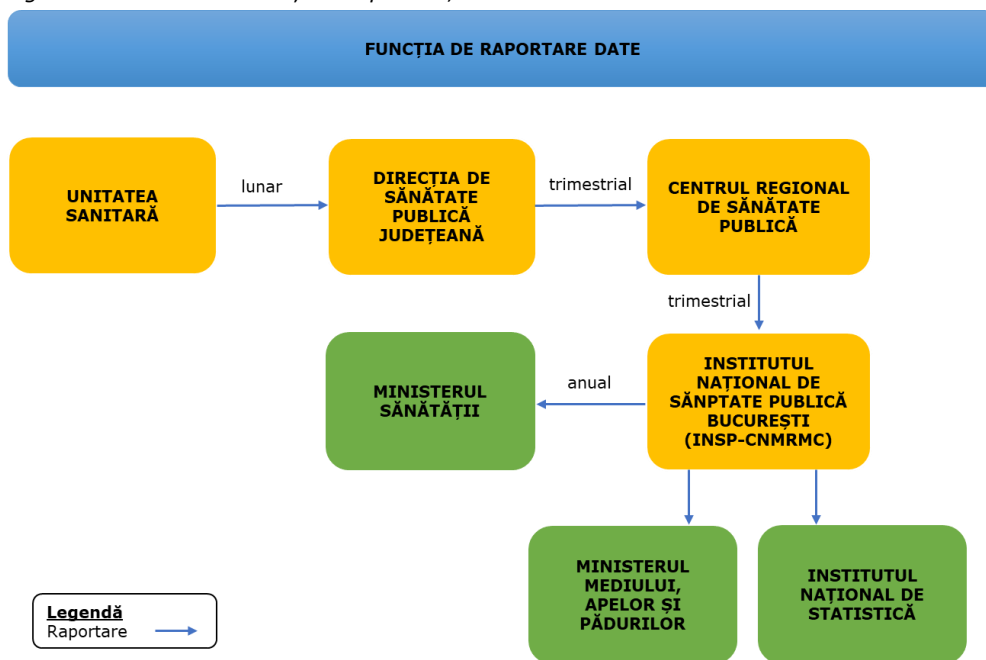
La nivelul anului 2022, culegerea și raportarea datelor pentru baza națională de date a deșeurilor rezultate din activitatea medicală se realizează conform Metodologiei, aprobată prin Ordinul MS nr. 1226/2012, în format electronic, fax sau prin poștă. Fluxul informației se derulează astfel:

- Coordonatorul activității de protecție a sănătății în relație cu mediul din cadrul unității sanitare întocmește rapoarte lunare

privind evidența gestiunii deșeurilor și le transmite către direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București (DSPJ);

- DSPJ centralizează și raportează datele trimestrial către Centrele Regionale de Sănătate Publică (CRSP). În prezent raportarea se realizează numai prin direcțiile de sănătate publică județene, conform metodologiei de raportare afișată pe site-ul INSP au fost excluse centrele regionale de sănătate public.
- CRSP-urile transmit datele către Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar (CNMRMC) din cadrul INSP.

Figura 15-3 Fluxul informațiilor raportate, 2022

Sursa: prelucrare date INSP

Datele referitoare la monitorizarea sistemului de gestionare a deșeurilor medicale, la nivel național se materializează într-un raport, elaborat de către INSP și înaintat Ministerului Sănătății. Informațiile sunt transmise atât Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cât și Institutului Național de Statistică.

Trasabilitatea deșeurilor rezultate din activitatea medicală

Unitatea sanitară are calitatea de generator a deșeurilor rezultate din activitatea medicală. În conformitate cu Ordinul MS nr. 1226/2012, unitatea sanitară este responsabilă de gestionarea deșeurilor medicale pe care le produce.

Etapele gestionării deșeurilor medicale:

- Colectarea și separarea la sursă a deșeurilor medicale, în funcție de tipul și natura acestora;
- Ambalarea deșeurilor medicale în recipiente corespunzătoare, prin respectarea codului de culori;

- Transportul deșeurilor medicale în incinta unității;
- Stocarea temporară în spații special amenajate;
- Preluarea și transportul deșeurilor medicale în afara unității, prin intermediul unor operatori economici autorizați, până la stația de tratare/eliminare;
- Tratarea și eliminarea propriu-zisă a deșeurilor medicale.

Transportul deșeurilor medicale, în afara unității, se realizează cu ajutorul unor autovehicule special destinate acestei activități, agreate de către INSP, prin emiterea unui referat tehnic, în conformitate cu HG nr. 1061/2008 și Ordinul MS nr. 2829/2022.

Tratarea deșeurilor medicale se realizează prin metoda decontaminării termice la temperaturi scăzute – proces similar sterilizării termice, conform Ordinului MS nr. 1279/2012. Metoda se adresează celor două categorii de deșeuri medicale periculoase, respectiv: deșeuri înțepătoare-tăietoare, codificate 180101 și deșeuri infecțioase, codificate 180103*, conform Deciziei Comisiei 2014/955/UE de modificare a Deciziei 2000/532/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului.

Tratarea deșeurilor medicale periculoase are loc fie în unitatea sanitară sau în afara unității sanitare – stație care aparține unui operator economic. În ambele situații, echipamentul de tratare trebuie evaluat prin eliberarea unui referat tehnic microbiologic, de către INSP.

Identificarea deficiențelor în gestionarea deșeurilor rezultate din activități medicale

În ceea ce privește deșeurile rezultate din activitățile sanitare au fost identificate următoarele deficiențe/blocaje legislative:

Deficiențe legislative

- Noul proiect de ordin privind gestionarea deșeurilor medicale nu a fost identificat ca fiind un act normativ aprobat și publicat, până în acest moment, conform Raportului final privind deșeurile medicale – Investigație sectorială de către Consiliul Concurenței România⁴⁶
- Proiectul de strategie și plan național în domeniul gestionării deșeurilor medicale nu a fost identificat ca fiind un act normativ aprobat și publicat, până în acest moment, conform Raportului final privind deșeurile medicale – Investigație sectorială de către Consiliul Concurenței România

Deficiențe legate de raportare

- În momentul de față nu a fost identificată existența unei platforme electronice de colectare, raportare, monitorizare și prelucrare a datelor referitoare la gestionarea deșeurilor medicale, la nivel național și care ar putea să facă mai facilă această activitate cu implicarea tuturor actorilor (unități sanitare, DSPJ, INSP etc.).

⁴⁶ https://www.consiliulconcurenței.ro/wp-content/uploads/2021/04/Raport-FINAL-sectoriala_-deșeuri-med_vers-site.pdf

Deșeuri rezultate din activitățile veterinare

Deșeuri rezultate din activitățile veterinare

Gestionarea deșeurilor provenite din unitățile veterinare presupune o atenție sporită, având în vedere riscurile de contaminare și infecție, în special în cazul deșeurilor periculoase din această categorie:

- 18 02 02 deșeuri a căror colectare și eliminare fac obiectul unor măsuri speciale pentru prevenirea infecțiilor,
- 18 02 05 chimicale constând din sau conținând substanțe periculoase
- 18 02 07 medicamente citotoxice și citostatice

Deșeurile clinice periculoase de la unitățile veterinare cu proprietatea HP 9 – infecțios nu se acceptă la depozitare într-un depozit de deșeuri, conform dispoziției naționale de transpunere a anexei III la Directiva 2008/98/CE privind deșeurile.

Tabel 15-3 Cantități de deșeuri din activități veterinare generate și gestionate (tone) în perioada 2020-2021 (sursa datelor ANSVSA)

Deșeuri rezultate din activități veterinare	2020	2021	2022
	Tone / An		
Cantitățile de deșeuri rezultate din unitățile veterinare de cercetare, diagnostic, tratament și prevenire a bolilor (cod 18 02)	234.8	244.1	248.1
Cantități de deșeuri 18 02 eliminate prin incinerare	140.6	155.2	158.5
Cantități de deșeuri din 18 02 decontaminate	10.2	10.1	12.9
Cantități de deșeuri din 18 02 eliminate prin intermediul societăților specializate și acreditate	55.7	54.7	61.2

(sursa datelor ANSVSA)

În perioada 2020-2022 cantitățile de deșeuri din activități veterinare raportate au fost în creștere de la 235 tone în anul 2020 la 248 tone 2022.

Deșeurile provenite din unitățile veterinare de cercetare, diagnostic, tratament și prevenire a bolilor sunt tratate prin incinerare și/sau decontaminare termică.

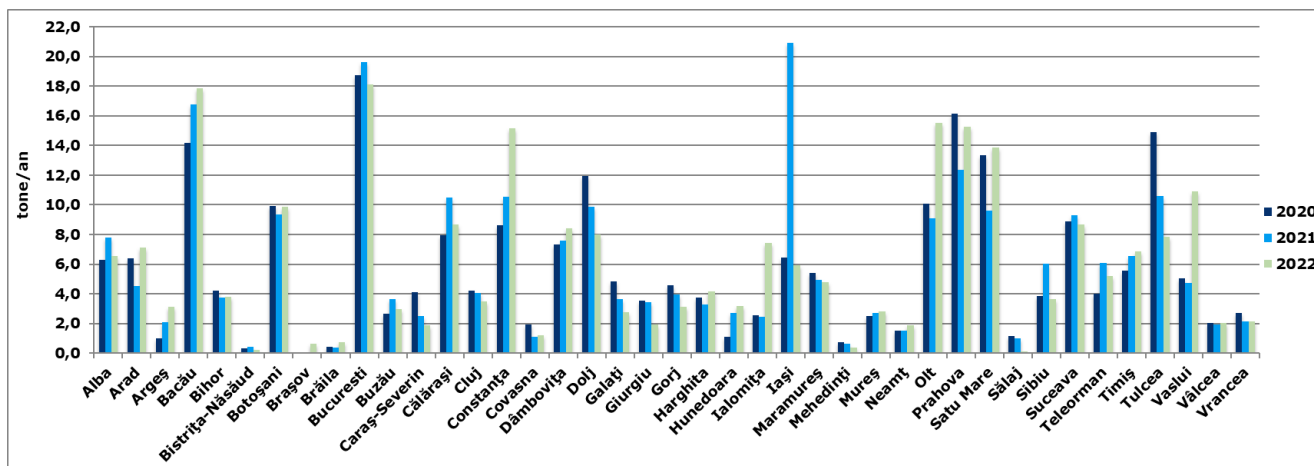
Incinerarea deșeurilor veterinare se realizează în principal în incineratoarele ecologice din cadrul direcțiilor județene sanitar veterinare și pentru siguranța alimentelor (DSVSA) dar și în incineratoare deținute de operatori economici autorizați. Între 68% și 71% din deșeurile raportate au fost eliminate prin incinerare în perioada analizată (tabel 16-3)

Decontaminarea termică se realizează prin autoclavare, o metodă eficientă de sterilizare care utilizează căldură umedă sub presiune pentru a distruge bacteriile, virusurile, sporii și alte microorganisme,

asigurând astfel distrugerea completă a formelor de viață potențial dăunătoare. Cantitățile de deșeuri tratate prin decontaminare au reprezentat doar 5-6% din totalul deșeurilor tratate anual în perioada 2020-2022.

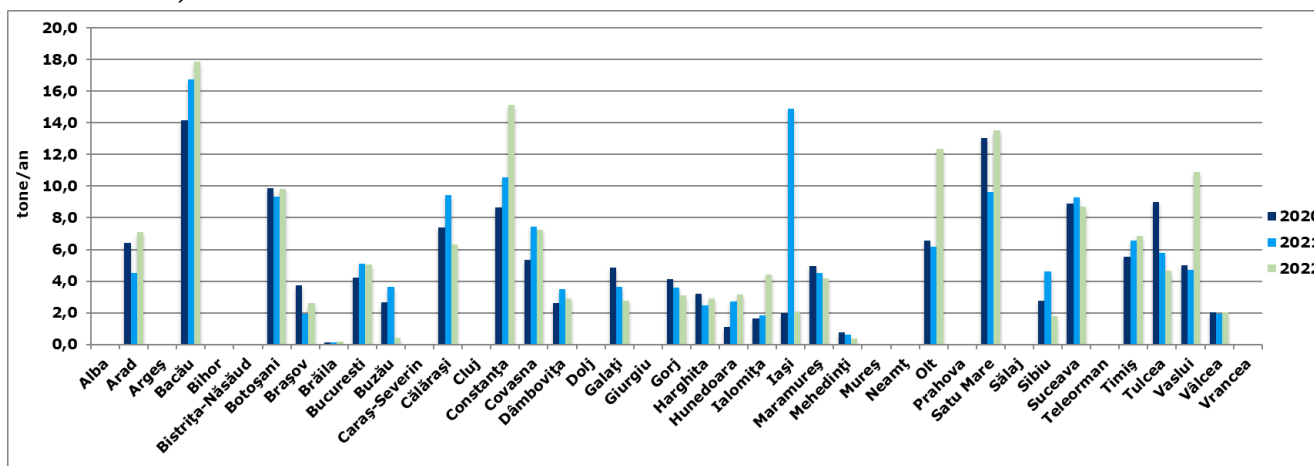
O altă metodă de eliminare a constituit-o preluarea deșeurilor de operatori economici specializați și acreditați pe bază de contract de prestări servicii. Cantitățile raportate la nivel național au reprezentat 25-27% din totalul deșeurilor eliminate anual.

Figura 15-4 Cantități de deșeuri rezultate din activitățile veterinare (cod 18 02) raportate la nivel de județ în perioada 2020-2022

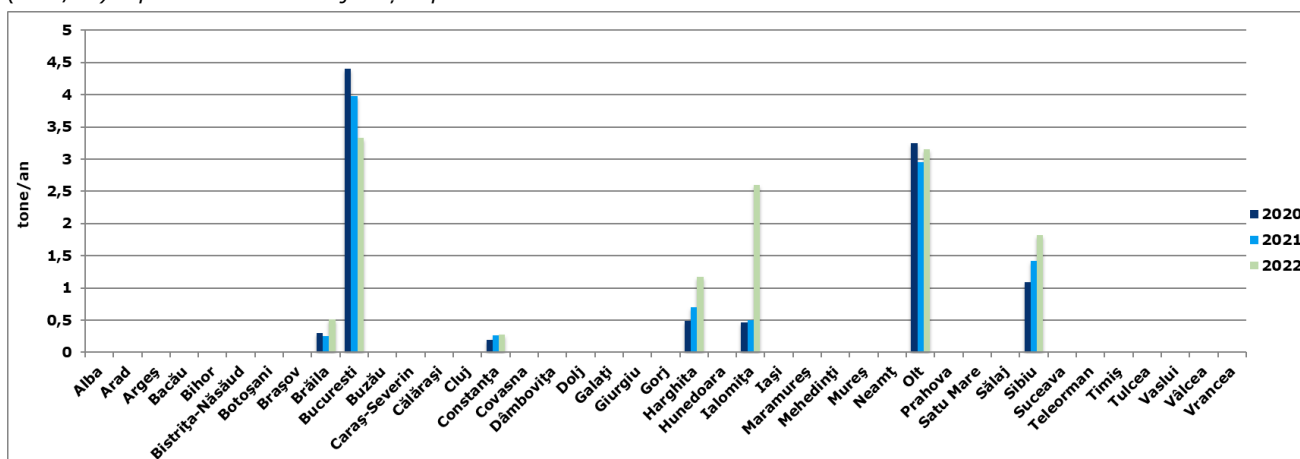
Sursa datelor ANSVSA

Figura 15-5 Cantități de deșeuri din activitățile veterinare eliminate prin incinerare (tone/an) raportate la nivel de județ în perioada 2020-2022 (sursa datelor ANSVSA)

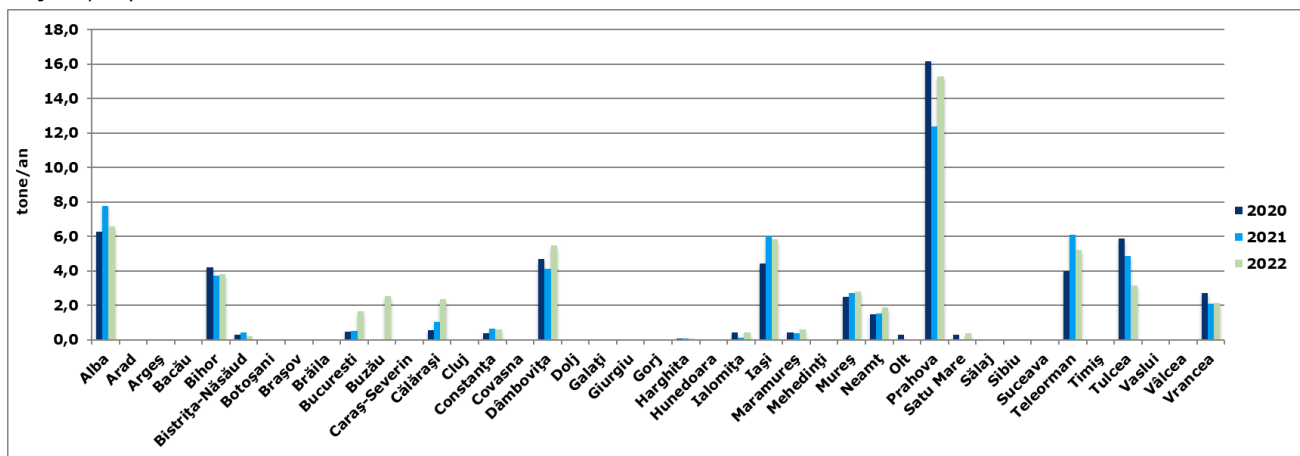
Sursa datelor ANSVSA

Figura 15-6 Cantități de deșeuri din activitățile veterinare decontaminate (tone/an) raportate la nivel de județ în perioada 2020-2022

Sursa datelor ANSVSA

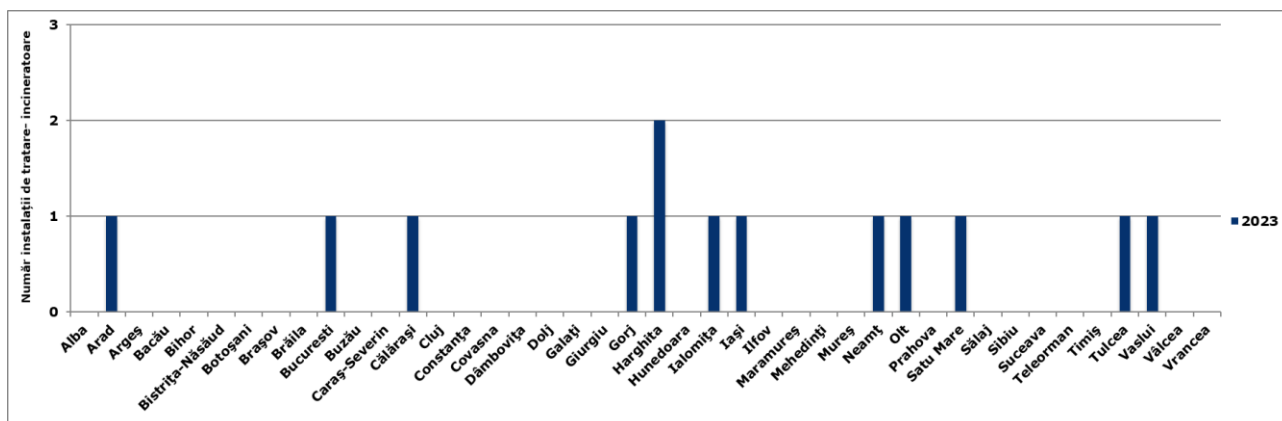
Figura 15-7 Cantități de deșeuri din activitățile veterinare eliminate prin intermediul societăților specializate și acreditate (tone/an) raportate la nivel de județ în perioada 2020-2022

Sursa datelor ANSVSA

În prezent la nivel național există un număr de 13 incineratoare de deșeuri provenite din activități veterinare operate de către direcțiile județene DSVSA (Figura 15-8). Capacitatea totală de tratare este de aproximativ 8190 tone/an (capacitate de ardere).

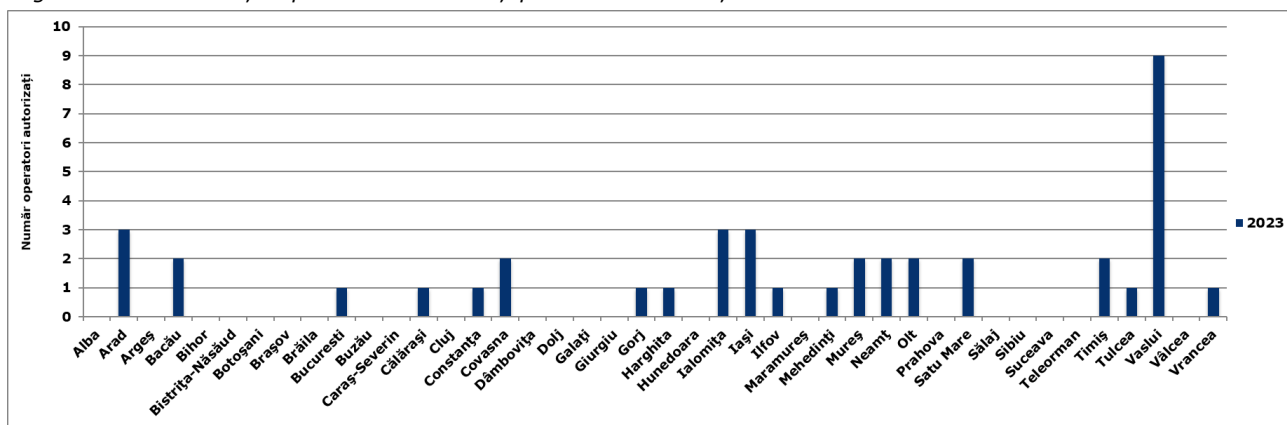
Figura 15-9 Distribuția instalațiilor de incinerare deșeuri veterinare

Sursa datelor ANSVSA

La nivel național există un număr de 41 operatorilor autorizați în domeniul tratării deșeurilor rezultate din activitățile unităților veterinare din care 28 sunt operatori economici privați și 13 reprezintă laboratoarele sanitar veterinare și pentru siguranța alimentelor din subordinea DSVSA județene și a municipiului București.

Figura 15-10 Distribuția operatorilor autorizați pentru tratarea deșeurilor

Sursa datelor ANSVSA)

ANSVSA este autoritatea care are responsabilitatea centralizării cantităților de deșeuri provenite de la unitățile veterinare, informații pe care le raportează către INS anual (luna mai). Între cele două instituții a fost stabilit un protocol/ convenție prin care se promovează și se realizează colectarea, procesarea și diseminarea datelor statistice specifice activităților unităților veterinare, în conformitate cu prevederile legale în vigoare (Raport de monitorizare PNGD 2022, ANMAP).

De asemenea ANSVSA postează anual pe site-ul propriu (www.ansvsa.ro) fisele statistice pentru deșeurile veterinare începând cu anul 2017.

Sistemul actual de culegere și raportare a datelor este corelat cu legislația privind deșeurile și cu Lista Europeană a Deșeurilor și a Deciziei Comisiei 2014/955/UE din 18 decembrie 2014 de modificare a Deciziei 2000/532/CE de stabilire a unei liste de deșeuri în temeiul Directivei 2008/98/CE a Parlamentului și a Consiliului.

15.3 Obiective și ținte

Tabel 15-4 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor rezultate din activitățile sanitare și din activitățile veterinare

NR	OBIECTIVE REZULTATE DIN ACTIVITĂȚI VETERINARE	ȚINTĂ/TERMEN	JUSTIFICARE
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Creșterea capacității de colectare separată și tratare conformă a deșeurilor sanitare periculoase provenite din spitale, clinici, cabinete individuale și farmacii.	Termen: 2028	Deficiență identificată în situația existentă
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			
2	Îmbunătățirea trasabilității deșeurilor provenite din activități sanitare, în special a celor periculoase, prin implementarea unui sistem digitalizat de raportare și urmărire.	Termen: 2027	Art. 27 din OUG nr. 92/2021

NR	OBIECTIVE REZULTATE DIN ACTIVITĂȚI SANITARE	ȚINTĂ/TERMEN	JUSTIFICARE
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Asigurarea colectării, transportului, tratării și eliminării corecte și conforme a deșeurilor provenite din activități veterinare, prin implementarea unor proceduri standardizate și monitorizarea riguroasă a întregului flux de gestionare.	Minim 85% din operatori Termen: 2026	Deficiență identificată în situația existentă

15.4 Măsurile pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare și din activitățile veterinare

Tabel 15-5 Măsurile privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Creșterea capacității de colectare separată și tratare conformă a deșeurilor sanitare periculoase provenite din spitale, clinici, cabinete individuale și farmacii.	1.1 Instalarea de containere speciale pentru colectarea deșeurilor sanitare în minim 80% din unitățile medicale.	2027	Unitățile sanitare publice și private
		1.2 Verificarea conformității fluxurilor de eliminare (autorizare, neutralizare termică etc.)	2028	GNM
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				

2	Îmbunătățirea trasabilității deșeurilor provenite din activități sanitare, în special a celor periculoase, prin implementarea unui sistem digitalizat de raportare și urmărire.	2.1 Dezvoltarea și implementarea unui modul digital dedicat pentru raportarea trasabilității deșeurilor sanitare în cadrul SIATD sau al unei platforme echivalente gestionate de AFM.	2027	MMAP Ministerul Sănătății ANMAP DSP UAT-uri
---	---	---	------	---

Tabel 15-6 Măsură privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile veterinare

OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Asigurarea colectării, transportului, tratării și eliminării corecte și conforme a deșeurilor provenite din activități veterinare, prin implementarea unor proceduri standardizate și monitorizarea riguroasă a întregului flux de gestionare.	1.1 Implementarea unui sistem unitar de colectare și depozitare separată a deșeurilor veterinare periculoase și nepericuloase, în toate unitățile sanitare veterinare, fermele de animale și laboratoarele de diagnostic.	2026	Unitățile sanitare publice și private
		1.2 Realizarea unui program periodic de inspecții și monitorizare a conformității procesului de gestionare a deșeurilor veterinare, inclusiv a transportului și eliminării acestora, în vederea asigurării respectării legislației în vigoare.	2026	MMAP GNM

15.5 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare și din activitățile veterinare

Tabel 15-7 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile sanitare

MĂSURĂ/ACȚIUNE	TERMEN	RESPONSABIL PRINCIPAL / ALȚI RESPONSABILI	SURSA DE FINANȚARE
1.1 Instalarea de containere speciale pentru colectarea deșeurilor sanitare în minim 80% din unitățile medicale.			
1.1.1 Inventarierea tuturor unităților sanitare care generează deșeuri periculoase și verificarea existenței contractelor cu operatori autorizați.	2027	ANMAP	Bugetul de stat
1.2 Verificarea conformității fluxurilor de eliminare (autorizare, neutralizare termică etc.)			
1.1.2 Realizarea de inspecții tematice periodice la generatorii și transportatorii de deșeuri sanitare periculoase.	2028	GNM	Bugetul de stat
2.1 Dezvoltarea și implementarea unui modul digital dedicat pentru raportarea trasabilității deșeurilor sanitare în cadrul SIATD sau al unei platforme echivalente gestionate de AFM.			
2.1.1 Interconectarea sistemului național cu bazele de date ale DSP, ANMDMR, spitale.	2027	MMAP	Bugetul de stat
2.1.2 Stabilirea obligației de raportare electronică pentru toți generatorii de deșeuri sanitare periculoase, inclusiv cabinete medicale, clinici private și spitale.	2027	MMAP	Bugetul de stat

Tabel 15-8 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile veterinare

MĂSURĂ/ACȚIUNE	TERMEN	RESPONSABIL PRINCIPAL / ALȚI RESPONSABILI	SURSA DE FINANȚARE
1.1 Implementarea unui sistem unitar de colectare și depozitare separată a deșeurilor veterinare periculoase și nepericuloase, în toate unitățile sanitare veterinare, fermele de animale și laboratoarele de diagnostic.			
1.1.1 Elaborarea unui ghid tehnic național pentru colectarea, ambalarea, etichetarea, depozitarea temporară, transportul și eliminarea deșeurilor provenite din activități veterinare, în special cele periculoase.	2027	MMAP	Bugetul de stat
1.2 Realizarea unui program periodic de inspecții și monitorizare a conformității procesului de gestionare a deșeurilor veterinare, inclusiv a transportului și eliminării acestora, în vederea asigurării respectării legislației în vigoare			
1.1.2 Crearea unei baze de date cu operatorii autorizați pentru colectarea și tratarea deșeurilor veterinare. Verificarea capacității de tratare/eliminare conform cerințelor de biosecuritate.	2027	MMAP ANMAP	Bugetul de stat

16. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR PROVENITE DIN ACTIVITĂȚI INDUSTRIALE

16.1 Cadru general

Legea nr. 278/2013 stabilește măsuri pentru prevenirea și reducerea emisiilor în aer, apă și sol, precum și pentru prevenirea generării deșeurilor, având ca scop asigurarea unui nivel ridicat de protecție a mediului în ansamblu. Ordonanța nr. 2/2021 reglementează depozitarea deșeurilor, urmărind prevenirea și reducerea efectelor negative asupra mediului și sănătății populației. Aceasta prevede că, până în 2030, nu vor mai fi acceptate în depozite deșeuri care pot fi reciclate sau valorificate.

16.2 Situația existentă privind gestionarea deșeurilor industriale

- Deșeuri generate, valorificate și eliminate în industria extractivă**

Situația gestionării deșeurilor industriale în industria extractivă din România, conform datelor furnizate de ANMAP (Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate) pentru perioada 2020-2022, reflectă evoluții în generarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor periculoase și nepericuloase. Industria extractivă este un sector important, care produce atât deșeuri periculoase, cât și nepericuloase în cantități semnificative.

Tabel 16-1 Deșeuri generate/valorificate/eliminate – industria extractivă 2020 – 2022 (tone/an)

Industria extractivă	2020		2021		2022	
	Periculoase	Nepericuloase	Periculoase	Nepericuloase	Periculoase	Nepericuloase
Total deșeuri generate	156.483		125.444		244.560	
Total deșeuri valorificate	120.014		88.771		268.045	
Total deșeuri eliminate	34.383		25.155		33.699	

Sursa: ANMAP

Datele din tabel indică o creștere a generării de deșeuri periculoase în industria extractivă, dar și o creștere semnificativă a valorificării acestora, ceea ce sugerează îmbunătățiri în procesele de reciclare și recuperare.

- Deșeuri generate, valorificate și eliminate în industria prelucrătoare**

În intervalul analizat, se observă o creștere a cantităților de deșeuri periculoase generate de la 105.610 tone în 2020 la 157.345 tone în 2022, sugerând o intensificare a activităților industriale cu risc pentru

mediu. Deșeurile nepericuloase au variat puțin de-a lungul anilor, menținându-se în jurul valorii de 1,75 milioane tone anual.

Tabel 16-2 Deșeuri generate/valorificate/eliminate – industria prelucrătoare 2020 – 2022 (tone/an)

Industria prelucrătoare	2020		2021		2022	
	Periculoase	Nepericuloase	Periculoase	Nepericuloase	Periculoase	Nepericuloase
Total deșeuri generate	105.610	1.761.270	123.582	1.709.488	157.345	1.754.286
Total deșeuri valorificate	97.439	1.884.148	125.517	2.037.870	113.721	2.058.417
Total deșeuri eliminate	42.056	138.276	50.865	140.813	86.171	142.826

Sursa: ANMAP

În mod interesant, cantitățile de deșeuri periculoase valorificate au crescut în 2021 (125.517 tone), dar au scăzut la 113.721 tone în 2022, ceea ce poate reflecta schimbări în procesele de gestionare a deșeurilor sau provocări în valorificarea deșeurilor periculoase. Pentru deșeurile nepericuloase, volumul valorificat a crescut semnificativ de la 1,88 milioane tone în 2020 la 2,06 milioane tone în 2022, ceea ce indică o tendință de creștere a recuperării și reciclării resurselor.

Cantitatea de deșeuri periculoase eliminate a crescut semnificativ în 2022, ajungând la 86.171 tone, față de 42.056 tone în 2020. Aceasta poate sugera o creștere a cantităților de deșeuri periculoase care nu au putut fi valorificate și au fost eliminate prin depozitare sau alte metode de tratare. Deșeurile nepericuloase eliminate au avut o evoluție relativ constantă, variind între 138.276 tone în 2020 și 142.826 tone în 2022.

• Deșeuri generate, valorificate și eliminate în industria energetică

Situația gestionării deșeurilor în industria energetică din România în perioada 2020-2022 arată o evoluție notabilă în ceea ce privește generarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor, cu accent pe deșeurile nepericuloase, care constituie majoritatea absolută a deșeurilor generate.

Tabel 16-3 Deșeuri generate/valorificate/eliminate – industria energetică 2020 – 2022 (tone/an)

Industria energetică	2020		2021		2022	
	Periculoase	Nepericuloase	Periculoase	Nepericuloase	Periculoase	Nepericuloase
Total deșeuri generate	0	4.203.567	53	5.154.059	140	5.414.898
Total deșeuri valorificate	0	276.854	1	152.947	140	357.384
Total deșeuri eliminate	0	4.003.693	1	4.996.714	0	5.133.158

Sursa: ANMAP

Deșeurile periculoase generate în industria energetică au fost neglijabile în 2020 (0 tone), dar au crescut la 53 tone în 2021 și la 140 tone în 2022. Această creștere poate fi atribuită unor modificări în tehnologiile utilizate sau extinderea unor activități care implică riscuri pentru mediu. Deșeurile nepericuloase au crescut constant, de la 4.203.567 tone în 2020 la 5.414.898 tone în 2022, ceea ce reflectă o intensificare a activităților din sectorul energetic.

În ceea ce privește deșeurile periculoase, în 2021 s-a valorificat doar 1 tonă și 140 tone în 2022, marcând o îmbunătățire a capacității de

reciclare și recuperare a acestor materiale. Deșeurile nepericuloase valorificate au înregistrat o scădere în 2021 (152.947 tone), urmată de o creștere semnificativă în 2022, când au fost valorificate 357.384 tone, ceea ce sugerează o îmbunătățire a tehnologiilor sau a infrastructurii pentru gestionarea eficientă a deșeurilor.

• Depozite de deșeuri industriale nepericuloase

Conform datelor furnizate de ANMAP, la sfârșitul anului 2023 existau 22 de depozite de deșeuri industriale nepericuloase cu o capacitate disponibilă cumulată de 1,59 mil m³.

Tabel 16-4 Centralizator Depozite de deșeuri industriale nepericuloase

	Localitate DINP	An înființare	Capacitate disponibilă la sfârșitul anului 2023
1	Brașov	2011	38.400,0 m ³
2	Ogra	2001	72.157,0 m ³
3	Onești	2010	8.654,0 m ³
4	Cordun	2008	49.074,7 m ³
5	Roman, Romania	2009	22.017,6 m ³
6	Suceava	2007	600,0 m ³
7	Dornești	2015	16.469,9 m ³
8	Balc, Bihor	2012	21.146,4 m ³
9	Târgoviște	2018	- m ³
10	Ariceștii Rahtivani	2010	32.532,4 m ³
11	Băicoi	2013	20.184,0 m ³
12	Turnu Măgurele	2008	17.000,0 m ³
13	Ciuperceni, Teleorman	2013	339.946,1 m ³
14	Țintești	2012	9.000,0 m ³
15	Corbu, Constanța	2001	81.700,0 m ³
16	Țicleni	2013	255.000,0 m ³
17	Slatina, Romania	2002	15.374,0 m ³
18	Slatina, Romania	2003	45.853,0 m ³
19	Slatina, Romania	1988	14.000,0 m ³
20	Râmnicu Vâlcea	2009	142.882,0 m ³
21	Smârdan, Galați	2013	381.394,2 m ³
22	Șelimbăr	2010	7.324,0 m ³
TOTAL			1.590.709,3 m³

Sursa: ANMAP

• Depozite de deșeuri industriale periculoase

La sfârșitul anului 2023 existau 9 de depozite de deșeuri industriale periculoase cu o capacitate disponibilă de 0,5 mil m³.

Tabel 16-5 Centralizator Depozite de deșeuri industriale periculoase

	Localitate DIP	An înființare	Capacitate disponibilă la sfârșitul anului raportată
1	Bârlad	2005	6.367,7 m ³
2	Aștileu	2010	5.421,4 m ³
3	Cluj-Napoca	2006	4.700,0 m ³
4	Crișeni	2000	1.672,0 m ³
5	Davidești	1999	77.958,0 m ³
6	Călărași	2007	9.500,0 m ³
7	Slobozia	2007	122.223,0 m ³
8	Ariceștii Rahtivani	2010	112.715,8 m ³
9	Iacobeni, Suceava	2009	168.500,0 m ³
Total			509.057,9 m³

Sursa: ANMAP

Depozite de zgura și cenușă

Aceste infrastructuri, sunt esențiale pentru gestionarea deșeurilor rezultate din activitățile energetice, în special pentru termocentrale, care generează zgură și cenușă în urma arderii combustibililor fosili.

Conform informațiilor puse la dispoziție, la sfârșitul anului 2023 existau 15 depozite cu o capacitate disponibilă de 7,95 mil m³.

Tabel 16-6 Centralizator Depozite de zgură și cenușă

	Localitate HZC	An înființare	Capacitate disponibilă la sfârșitul anului raportată
1	Sebeș	2013	63.000,0 m ³
2	Alba Iulia	2011	11.197,0 m ³
3	Iași	1986	3.991.244,4 m ³
4	Suceava	1987	18.044,2 m ³
5	Dej	2015	3.260,0 m ³
6	Adjud	2015	7.233,0 m ³
7	Ișalnița	1983	200.000,0 m ³
8	Craiova	1983	360.000,0 m ³
9	Rovinari	2010	1.000.000,0 m ³
10	Turceni	1986	600.000,0 m ³
11	Turceni	1978	- m ³
12	Râmnicu Vâlcea	1985	296.801,0 m ³
13	Vulcan, Hunedoara	1973	733.196,0 m ³
14	Sânmiхайu Român	2003	651.181,0 m ³
15	Călărași	2007	22.300,0 m ³
TOTAL			7.957.456,5 m³

Sursa: ANMAPZgura și cenușa sunt subproduse ale procesului de ardere a combustibililor, iar depozitarea lor trebuie gestionată cu atenție pentru a minimiza impactul asupra mediului. Depozitele mari, precum cele din Iași și Rovinari, sugerează activități industriale semnificative în aceste zone. Modernizarea și monitorizarea acestor infrastructuri sunt esențiale pentru prevenirea contaminării solului și a apelor subterane.

Depozite de deșeuri inerte

Deșeurile inerte sunt materiale care nu suferă modificări chimice, fizice sau biologice în condiții normale de mediu, fiind nepericuloase și relativ stabile. Aceste deșeuri provin în mare parte din construcții și demolări, incluzând betoane, cărămizi, ceramică, pământ, și piatră. Depozitarea acestor deșeuri trebuie făcută totuși cu atenție pentru a minimiza ocuparea terenului și pentru a promova reciclarea în construcții.

Gestionarea depozitelor de deșeuri inerte este reglementată strict la nivel european și național. Aceste depozite trebuie să îndeplinească cerințe stricte legate de amplasament și operare pentru a preveni contaminarea apei și solului. În România, există o serie de depozite de deșeuri inerte în diverse localități, cum este reflectat în tabelul prezentat.

La sfârșitul anului 2023 existau 3 de depozite de deșeuri inerte cu o capacitate disponibilă de 0,2 mil m³.

Tabel 16-7 Centralizator depozite de deșeuri inerte

	Localitate	An înființare	Capacitate disponibilă la sfârșitul anului raportată
1	Daia (Comuna Roșia / SB)	2019	163.000,0 m ³
2	Turnu Măgurele	2012	10.000,0 m ³
3	Ovidiu	2007	31.675,6 m ³
TOTAL			204.675,6 m³

16.3 Obiective și ținte

Tabel 16-8 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor provenite din activități industriale

NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ/TERMEN	Justificare
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE			
1	Gestionarea durabilă a deșeurilor industriale nepericuloase	Începând cu 2026	Deficiențe identificate în analiza situației existente
2	Gestionarea durabilă a deșeurilor industriale periculoase	Începând cu 2026	Deficiențe identificate în analiza situației existente
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE			
3	Dezvoltarea cadrului legal	Începând cu 2026	Deficiență identificată în analiza situației existente
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR			
4	Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind deșeurile industriale periculoase și nepericuloase	Începând cu 2026	Deficiență identificată în analiza situației existente

16.4 Măsurî pentru gestionarea deșeurilor provenite din activități industriale

Tabel 16-9 Măsurî privind gestionarea deșeurilor provenite din activități industriale

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE INDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE / MASURI PENTRU ASIGURAREA CONFORMĂRII CU CERINȚELE LEGISLATIEI EUROPENE				
1	Gestionarea durabilă a deșeurilor industriale nepericuloase	1.1 Asigurarea de capacități de tratare și valorificare a deșeurilor industriale nepericuloase	Începând cu 2026	MMAP ANMAP Operatori economici generatori de deșeuri industriale
		1.2 Actualizarea listei depozitelor de deșeuri industriale nepericuloase care au sistat operarea și nu au fost închise	Începând cu 2026	MMAP ANMAP
2	Gestionarea durabilă a deșeurilor industriale periculoase	2.1 Asigurarea de capacități de tratare și valorificare a deșeurilor industriale periculoase	Începând cu 2026	MMAP ANMAP Operatori economici generatori de deșeuri industriale
		2.2 Asigurarea unei capacități suficiente pentru eliminarea deșeurilor industriale periculoase	Începând cu 2026	Operatori economici specializați în depozitare deșeuri
		2.3 Actualizarea listei depozitelor de deșeuri industriale periculoase care au sistat operarea și nu au fost închise	Începând cu 2026	MMAP ANMAP
MĂSURI LEGISLATIVE SI DE REGLEMENTARE				
3	Dezvoltarea cadrului legal	3.1 Completarea Legii 278/2013 privind emisiile industriale cu un pachet de măsuri care să includă - dezvoltarea unei definiții a deșeurilor industriale - stabilirea unor obiective de capturare/reciclare/valorificare a deșeurilor industriale pe fiecare categorie de industrie în parte - stabilirea de sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor generatorilor de deșeuri industriale de a gestiona corespunzător deșeurile produse - detalierea atribuțiilor de inspecție și control a GNM privind activitățile de colectare/tratare/eliminare a deșeurilor industriale	Începând cu 2026	MMAP
CALITATEA ȘI DISPONIBILITATEA DATELOR				
4	Îmbunătățirea sistemului de raportare a datelor privind deșeurile industriale periculoase și nepericuloase	4.1 Actualizare și dezvoltarea sistemului electronic de monitorizare a datelor privind deșeurile industriale nepericuloase și periculoase din cadrul SIM	Începând cu 2026	MMAP ANMAP

16.5 Planul de acțiune pentru gestionarea deșeurilor provenite din activități industriale

Tabel 16-10 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurile deșeurile provenite din activități industriale

Obiectiv / măsură	Termen	Responsabil principal / alți responsabili	Sursa de finanțare
1.1 Asigurarea de capacități de tratare și valorificare a deșeurilor industriale nepericuloase			
1.1.1 Cartografierea instalațiilor de tratare și valorificare a deșeurilor industriale nepericuloase existente	2026	MMAP ANMAP	Bugetul de stat, AFM
1.2.1 Extinderea capacităților de tratare a deșeurilor industriale nepericuloase	Începând cu 2026	Operatori economici generatori de deșeuri industriale Operatori economici specializați în tratare	Investiții private
1.2 Actualizarea listei depozitelor de deșeuri industriale nepericuloase care au sistat operarea și nu au fost închise			
1.2.1 Realizarea unui raport privind situația depozitelor de deșeuri industriale nepericuloase care au sistat/aveau obligația să sisteze operarea și nu sunt închise	2026	MMAP ANMAP GNM	Bugetul de stat, AFM
2.1 Asigurarea de capacități de tratare și valorificare a deșeurilor industriale periculoase			
2.1.1 Cartografierea instalațiilor de tratare și valorificare a deșeurilor industriale periculoase existente	Începând cu 2026	MMAP ANMAP	Bugetul de stat, AFM
2.1.2 Extinderea capacităților de tratare și valorificare a deșeurilor industriale periculoase	Începând cu 2026	Operatori economici generatori de deșeuri industriale Operatori economici specializați în tratare	Investiții private
2.2 Asigurarea unei capacități suficiente pentru eliminarea deșeurilor industriale periculoase			
2.2.1 Extinderea capacităților de eliminare a deșeurilor industriale periculoase	Începând cu 2026	Operatori economici generatori de deșeuri industriale Operatori economici specializați în depozitare deșeuri	Investiții private
2.3 Actualizarea listei depozitelor de deșeuri industriale periculoase care au sistat operarea și nu au fost închise			
2.3.1 Realizarea unui raport privind situația depozitelor de deșeuri industriale nepericuloase care au sistat/aveau obligația să sisteze operarea și nu sunt închise	2026	MMAP ANMAP GNM	Bugetul de stat, AFM

17. PLANIFICAREA GESTIONĂRII DEȘEURILOR DIN AGRICULTURA, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT

17.1 Cadru general

Gestionarea deșeurilor provenite din agricultură, silvicultură și pescuit este reglementată în România printr-un ansamblu de acte normative care tratează fragmentat aceste categorii. La nivelul Uniunii Europene, cadrul juridic este stabilit în principal de Directiva 2008/98/CE privind deșeurile, care promovează principiul ierarhiei deșeurilor: prevenirea, reutilizarea, reciclarea, valorificarea energetică și, doar în ultimă instanță, eliminarea prin depozitare. În România, acest principiu este transpus în legislația națională prin OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, care precizează că deșeurile provenite din agricultură, silvicultură și pescuit, deși nu intră în categoria deșeurilor municipale, trebuie totuși gestionate în conformitate cu cerințele privind protecția mediului și valorificarea resurselor.

Legea nr. 181/2020 vizează gestionarea deșeurilor compostabile provenite din agricultură, silvicultură și acvacultură, impunând colectarea lor separată și stabilind condiții pentru tratarea lor în scopul obținerii de produse utilizabile în agricultură.

Deșeurile din agricultură și silvicultură sunt, de asemenea, definite ca biomasă în cadrul Legii nr. 278/2013 privind emisiile industriale, fiind eligibile pentru valorificare energetică în cadrul instalațiilor autorizate, în condițiile respectării criteriilor de durabilitate prevăzute de Regulamentul (UE) 2018/2001 (RED II). În ultimii ani, interesul pentru valorificarea acestor tipuri de deșeuri a crescut semnificativ, nu doar din perspectiva protejării mediului, ci și din rațiuni economice. Tratamentele biologice, cum ar fi compostarea și digestia anaerobă, oferă soluții viabile de reciclare a materiei organice. În plus, biomasa agricolă și forestieră joacă un rol important în tranziția energetică, fiind considerată o sursă regenerabilă de energie, iar legislația românească, prin Legea nr. 220/2008, încurajează producerea energiei electrice din astfel de resurse prin sisteme de promovare precum certificatele verzi.

17.2 Situația existentă privind deșeurile din agricultură, silvicultură și pescuit

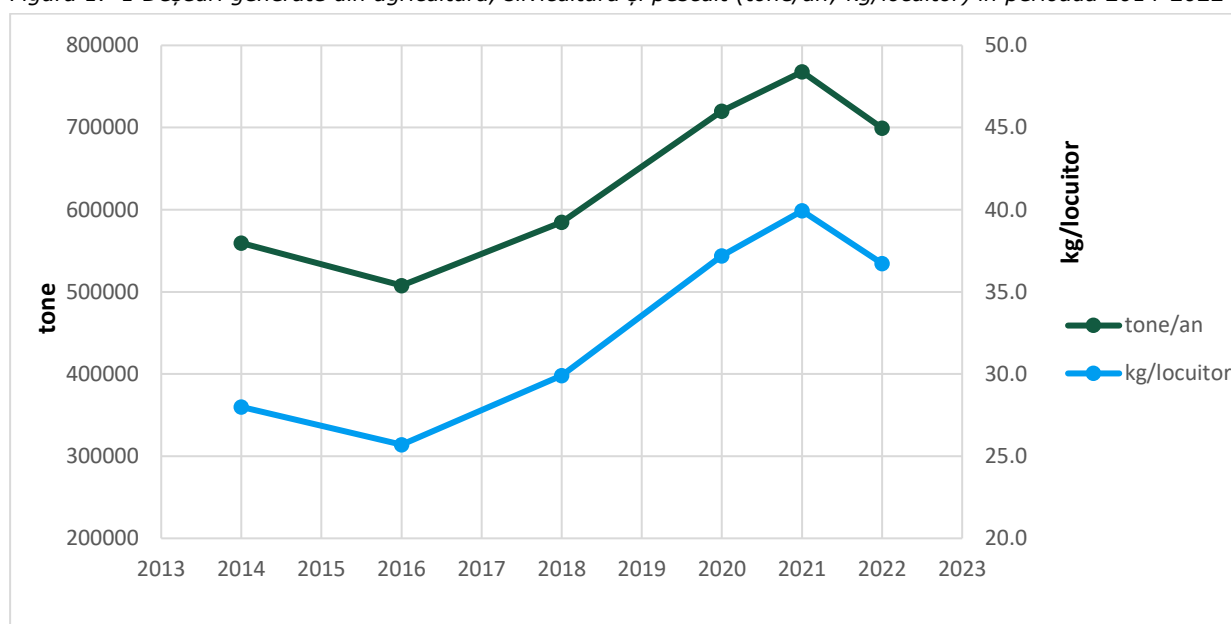
Categoria de deșeuri din agricultură, horticultură, acvacultură, silvicultură, vânătoare și pescuit se constituie din: nămoluri de la spălare și curățare, deșeuri de țesuturi animale, deșeuri de țesuturi vegetale, deșeuri de materiale plastice (cu excepția ambalajelor), dejecții animaliere (materii fecale, urina, inclusiv resturi de paie) colectate separat și tratate în afară incintei, deșeuri din exploatarea

forestieră, deșeuri agrochimice cu sau fără conținut de substanțe periculoase, deșeuri metalice precum și alte deșeuri alte deșeuri nespecificate.

- **Generarea deșeurilor din agricultura, silvicultură și pescuit**

Conform datelor INS în perioada 2014-2022 cantitățile de deșeuri generate de sectorul agricol și silvic au crescut cu 24,9% de la 559.573 tone în 2014 la 699.205 tone la nivelul anului 2022. De asemenea s-a mărit și cantitatea raportată la populația rezidentă de la 28.0 kg/locuitor în 2014 la 36.7 kg/locuitor în anul 2022.

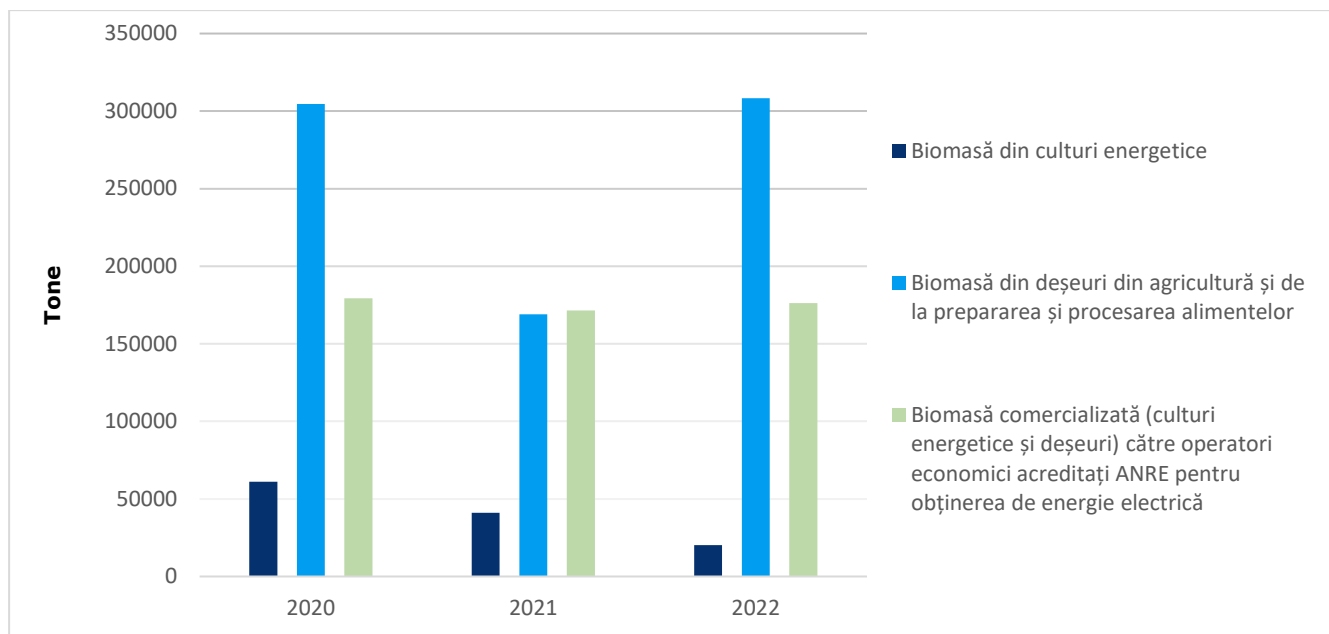
Figura 17-1 Deșeuri generate din agricultură, silvicultură și pescuit (tone/an; kg/locuitor) în perioada 2014-2022

Sursa: INS

Conform datelor puse la dispoziție de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) în perioada 2020-2022 la nivel național cantitatea de biomasă produsă a fost de 904.339,3 tone, din care 13.5% reprezintă biomasă din culturi energetice și 86.5% reprezintă biomasă provenită din deșeuri din agricultură, horticultură, acvacultură, pescuit și de la prepararea și procesarea alimentelor. În acest context biomasa predominantă reprezintă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură (inclusiv deșeuri de țesuturi vegetale și animale), silvicultură și industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura precum și deșeurile de la prepararea și procesarea alimentelor, care pot fi folosite drept combustibil în scopul recuperării conținutului lor energetic.

Figura 17-2 Cantități de biomasă generată și comercializată în perioada 2020-2022

Sursa MADR

Cantitatea de biomasă provenită din deșeuri a variat de la 304 mii tone în 2020 la 169 mii tone în 2021 și la 308 mii tone în 2022. Din total biomasă generată (culturi energetice și deșeuri) în perioada 2020-2022 a fost comercializată o cantitate totală de 526.966,2 tone (58.3%) către operatorii economici acreditați ANRE să producă combustibil sau materie primă pentru obținerea de energie electrică (medie 175 mii tone/an).

- **Gestionarea deșeurilor din agricultura, silvicultură și pescuit**

Responsabilitatea gestionării deșeurilor din agricultură, silvicultură și pescuit revine operatorilor agricoli (exploatații agricole, unități zootehnice) și operatorilor silvici.

Din cantitatea de deșeuri generată, cea mai mare parte o reprezintă deșeurile de țesuturi vegetale (în principal biomasa) și deșeurile de țesuturi animale.

Deșeurile de țesuturi vegetale și animale cuprinse în categoria de biomasă sunt valorificate drept combustibil pentru producerea de energie electrică.

Tabel 17-1 Instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie acreditate ANRE pentru aplicarea sistemului de promovare prin certificate verzi

Nr. crt.	Tipuri de instalații acreditate A.N.R.E. (2024)	Număr de instalații	Putere electrică instalată (MW)
•	Unități de incinerare/co-incinerare biomasă	12	97.4060
•	Unități pentru producerea biogazului provenit din biomasă	12	13.2470
•	Unități de cogenerare cu funcționare pe bază de gaz de fermentare a nămolurilor de epurare orășenești	2	0.9700
•	Unități de cogenerare cu funcționare pe bază de gaz de fermentare a deșeurilor din depozite	4	4.7580
TOTAL		30	116.3810

Sursa: A.N.R.E., 2024

Conform datelor ANRE la nivel național există câteva centrale electrice (30) care funcționează pe biomasă, biogaz sau gaz provenit din fermentarea deșeurilor sau a nămolurilor. Momentan astfel de investiții asigură doar un mic procent din mixul energetic al țării, puterea electrică instalată în astfel de unități de producție fiind de doar 116,38 MW la nivel național (în anul 2024). Cei mai mari producători de energie electrică din biomasă din România se regăsesc în județele Suceava (5 producători, 57.55 MW putere instalată), Covasna (1 producător, 15.00 MW putere instalată), Cluj (3 producători, 11.16 MW putere instalată) și Sibiu (1 producător, 8.75 MW putere instalată).

În privința deșeurilor de țesuturi animale (subproduse de origine animală) la nivel național există o serie de unități de neutralizare în funcție de categoriile de subproduse de origine animală (1/2/3) care produc energie electrică: 867 unități de incinerare/co-incinerare și utilizare în calitate de combustibil și 25 unități pentru producerea de biogaz din fermentare anaerobă.

Tabel 17-2 Unități neutralizare subproduse de origine animală la nivel național

Nr. crt.	Unități de neutralizare subproduse de origine animală acreditate A.N.S.V.S.A.	Categoriile de subproduse de origine animală conform Art. 8, 9 și 10 din Regulamentul CE nr. 1069/2009		
		Categoria 1	Categoria 2	Categoria 3
1.	Unități de incinerare/co-incinerare și utilizare a subproduselor de origine animală și a produselor derivate în calitate de combustibil pentru combustie	163	469	235
2.	Unități pentru producerea biogazului	2	10	13

sursa datelor A.N.S.V.S.A., 2025

17.3 Obiective și ținte

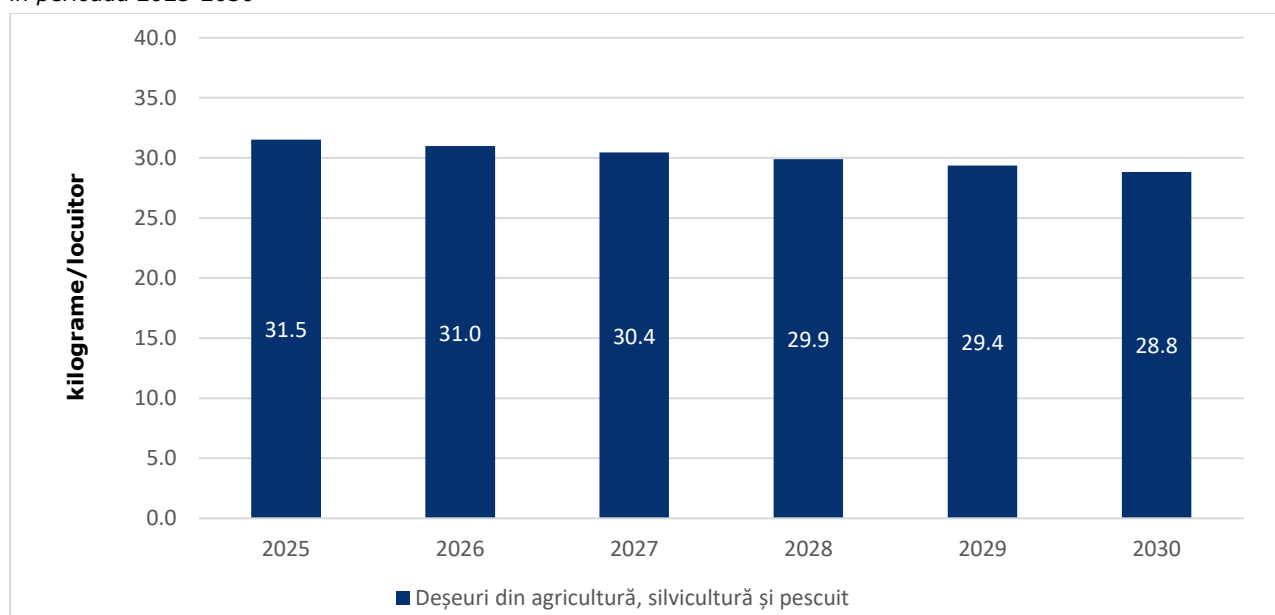
Modul de îndeplinire a obiectivelor privind gestionarea deșeurilor din agricultura, silvicultură și pescuit pentru perioada 2014-2024 este prezentat în Raportul privind analiza implementării PNDG, PNPGD cap. 2.1.1 .

Principalul obiectiv pentru perioada următoare îl reprezintă reducerea cantităților de deșeuri din agricultură, silvicultură și pescuit cu 10% până în 2030. Pentru îndeplinirea acestuia cantitățile de deșeuri trebuie să scadă de la 31,5 kg/locuitor în 2025 la 28,8 kg/locuitor în 2030 (figura 17-3). De asemenea cantitățile în tone trebuie reduse de la 594.135 tone în 2025 până la 513.517 tone în 2030 (figura 17-4). Proiecțiile prezentate în figurile de mai jos au avut la baza proiectarea populației României de la 18.8 milioane locuitori în anul 2025 la 17.8 milioane locuitori în 2030 (conform raportului INS, 2020, Proiectarea populației României pe regiuni de dezvoltare și județe, la orizontul anului 2070).

Tabel 17-3 Obiective și ținte în domeniul gestionării deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit

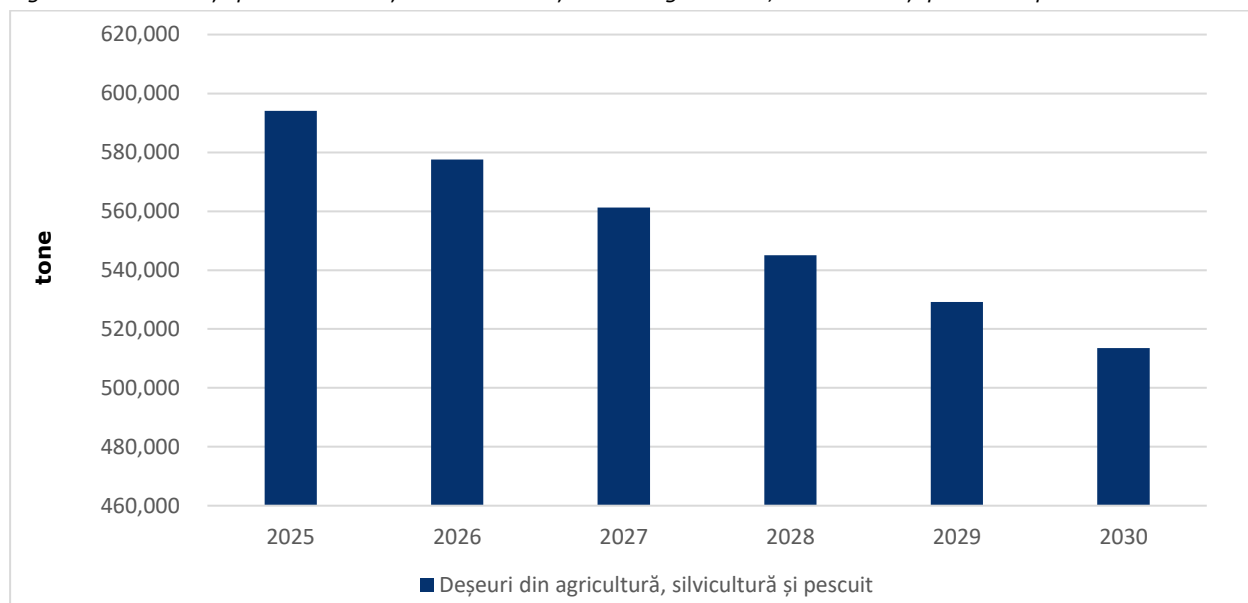
NR	OBIECTIVE	ȚINTĂ	JUSTIFICARE
OBIECTIVE TEHNICE			
1	Reducerea deșeurilor din agricultura, silvicultură și pescuit	10 % până în 2030	Creșterea cantităților generate în perioada 2014–2022 (+24,9%) indică necesitatea unor măsuri de prevenție și reducere, pentru a diminua impactul asupra mediului și a eficientiza utilizarea resurselor.
2	Încurajarea valorificării energetice în instalații de incinerare/coincinerare/producere biogaz a deșeurilor provenite din agricultură, silvicultură și pescuit (în special deșeuri de țesuturi animale și vegetale)	Permanent	Deșeurile agricultură, silvicultură și pescuit au un potențial semnificativ de conversie energetică, iar valorificarea lor contribuie la atingerea obiectivelor privind sursele regenerabile și economia circulară.
3	Încurajarea compostării deșeurilor provenite din agricultură, silvicultură și pescuit (în special deșeuri de țesuturi vegetale și deșeurile animale)	Permanent	Compostarea contribuie la reducerea emisiilor de GES, la creșterea calității solului și la reutilizarea resurselor organice, în special în contextul agriculturii sustenabile
OBIECTIVE LEGISLATIVE ȘI DE REGLEMENTARE			
4	Prevederi legislative privind utilizarea compostului/digestatului rezultat de la tratarea deșeurilor agricole	2026	Lipsa unor norme clare limitează utilizarea în siguranță a compostului și digestatului în agricultură. Reglementările sunt esențiale pentru sprijinirea pieței secundare a acestor produse.

Figura 17-3 Proiecții privind cantitățile de deșeuri din agricultură, silvicultură și pescuit (kilogram/locuitor) generate în perioada 2025-2030

Sursa: datele privind proiectarea populației României la orizontul anului 2070, INS, 2020

Figura 17-4 Proiecții privind cantitățile totale de deșeuri din agricultură, silvicultură și pescuit în perioada 2025-2030

Sursa: datele privind proiectarea populației României la orizontul anului 2070, INS, 2020

Obiectivele și țintele privind deșeurile din agricultura, silvicultură și pescuit pentru perioada 2025-2030 sunt prezentate în tabelul 17-4.

Tabel 17-4 Obiective și ținte privind deșeurile din agricultura, silvicultură și pescuit pentru perioada 2025-2030

Nr. crt	Obiectiv / Măsură	Termen	Responsabili
Obiective tehnice			
1.	Reducerea deșeurilor din agricultura, silvicultură și pescuit cu cel puțin 10%	2030	MADR Operatorii economici agricoli
2.	Încurajarea valorificării energetice în instalații de incinerare/coincinerare/producere biogaz a deșeurilor provenite din agricultură, silvicultură și pescuit (în special deșeuri de țesuturi animale și vegetale)	Permanent	Operatorii economici specializați în valorificarea deșeurilor Operatorii economici agricoli
3.	Încurajarea compostării deșeurilor provenite din agricultură, silvicultură și pescuit (în special deșeuri de țesuturi vegetale și dejecțiile animaliere)	Permanent	Operatorii instalații de compostare Operatorii economici agricoli
Obiective legislative și de reglementare			
4.	Norme tehnice privind activitățile de compostare și digestie anaerobă	2026	Ministerul Mediului Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

17.4 Măsurile pentru gestionarea deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit

Tabel 17-5 Măsurile privind gestionarea deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit

NR	OBIECTIVE	MĂSURI	TERMEN DE ÎNDEPLINIRE	RESPONSABIL
OBIECTIVE TEHNICE				
1	Reducerea deșeurilor din agricultură, silvicultură și pescuit	1.1 Elaborare Ghid privind prevenirea și reducerea pierderilor produselor vegetale după recoltare	2026	MADR
		1.2 Implementarea măsurilor de prevenire și reducere a pierderilor produselor vegetale după recoltare	Permanent (după elaborarea ghidului tehnic)	Operator economic
2	Încurajarea valorificării energetice în instalații de incinerare/coincinerare/producere biogaz a deșeurilor provenite din agricultură, silvicultură și pescuit (în special deșeuri de țesuturi animale și vegetale)	2.1 Conștientizarea operatorilor agricoli cu privire la valorificarea energetică a deșeurilor agricole	Permanent	MM MADR ME Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de incinerare/coincinerare/producere biogaz
		2.2 Conștientizarea operatorilor silvici cu privire la valorificarea energetică a deșeurilor din silvicultură	Permanent	MM MADR ME Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de incinerare/coincinerare/producere biogaz
3	Încurajarea compostării deșeurilor provenite din agricultură, silvicultură și pescuit (în special deșeuri de țesuturi vegetale și deșeurile animale)	3.1 Conștientizarea operatorilor agricoli la nivel județean și național privind încurajarea compostării deșeurilor din agricultură	Permanent	MM MADR Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de compostare
		3.2 Conștientizarea operatorilor silvici la nivel județean și național privind încurajarea compostării	Permanent	MM MADR Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de compostare

		deșeurilor din silvicultură		
OBIECTIVE LEGISLATIVE ȘI DE REGLEMENTARE				
4	Prevederi legislative privind utilizarea compostului/digestatului rezultat de la tratarea deșeurilor agricole	4.1 Elaborare Norme tehnice privind gestionarea deșeurilor nepericuloase compostabile (conform Legii nr. 181/2020)	2026	MM MADR

17.5 Planul de acțiune deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit

Tabel 17-6 Modul de îndeplinire a Planului de acțiune pentru deșeurilor rezultate din agricultură, silvicultură și pescuit

Nr. crt	Obiectiv/Măsură	Termen	Responsabili	Surse de finanțare
1.1 Elaborare Ghid privind prevenirea și reducerea pierderilor produselor vegetale după recoltare				
	Elaborare Ghid privind prevenirea și reducerea pierderilor produselor vegetale după recoltare	2026	MADR	Buget de stat, fonduri UE
1.2 Implementarea măsurilor de prevenire și reducere a pierderilor produselor vegetale după recoltare				
	Implementarea măsurilor de prevenire și reducere a pierderilor produselor vegetale după recoltare	Permanent (după elaborarea ghidului)	Operatorii economici agricoli	Surse proprii, fonduri PNDR, alte fonduri nerambursabile
2.1 Conștientizarea operatorilor agricoli cu privire la valorificarea energetică a deșeurilor agricole				
	2.1.1 Derularea unor campanii (regionale/naționale) de informare privind valorificarea energetică a deșeurilor agricole (anual, cel puțin o campanie la nivel județean și o campanie la nivel național)	Permanent	MM MADR ME Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de incinerare/coincinerare/producere biogaz	Bugetul de stat Bugete locale Surse de finanțare private
2.2 Conștientizarea operatorilor silvici cu privire la valorificarea energetică a deșeurilor din silvicultură				
	2.1.1 Derularea unor campanii (regionale/naționale) de informare privind valorificarea energetică a deșeurilor agricole	Permanent	MM MADR ME Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de	Bugetul de stat Bugete locale Surse de finanțare private

(anual, cel puțin o campanie la nivel județean și o campanie la nivel național)		incinerare/coincinerare/producere biogaz	
3.1 Conștientizare operatorilor agricoli la nivel județean și național privind încurajarea compostării deșeurilor din agricultură			
3.1.1 Realizarea de campanii de informare și încurajarea compostării deșeurilor din agricultură (anual, cel puțin o campanie la nivel județean și o campanie la nivel național)	Permanent	MM MADR Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de compostare	Bugetul de stat Bugete locale Surse de finanțare private
3.2 conștientizarea operatorilor silvici la nivel județean și național privind încurajarea compostării deșeurilor din silvicultură			
3.2.1 conștientizarea operatorilor silvici la nivel județean și național privind încurajarea compostării deșeurilor din silvicultură	Permanent	MM MADR Autorități publice locale Operatorii instalațiilor de compostare	Bugetul de stat Bugete locale Surse de finanțare private

18. INSTRUMENTE DE POLITICĂ A DEȘEURILOR

18.1 Situația actuală privind instrumentele de politică a deșeurilor

Aplicarea instrumentelor de politică a deșeurilor este foarte importantă în susținerea unei gestionări corespunzătoare a deșeurilor.

Conform Planului Național de gestionare a Deșeurilor aprobat prin HG 942/2017, instrumentele de politică a deșeurilor se împart în mai multe categorii:

- Instrumente economice;
- Instrumente de reglementare;
- Instrumente administrative;
- Instrumente de informare.

În continuare este prezentată descrierea instrumentelor implementate în prezent în România, precum și modul de implementare al acestora.

18.1.1 Instrumente economice

Instrumentele economice aplicabile în prezent în România sunt prevăzute în legislația națională, principalele acte normative în acest sens fiind OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare și OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, cu modificările și completările ulterioare. Acestea sunt:

- Contribuția pentru Economia Circulară (CEC)
- Sistemul garanție-returnare (SGR)
- Răspunderea extinsă a producătorilor de produse ambalate
- Plătește pentru cât arunci (PPCA)

Legea serviciului de salubritate nr. 101/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede modalitatea de operaționalizare a instrumentelor economice și modalitatea de stabilire a tarifelor și taxelor de salubritate plătite de utilizatori pe baza instrumentelor economice.

Contribuția pentru Economia Circulară (CEC)

Descriere

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. c) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, CEC reprezintă una din sursele de venit ale Fondului pentru mediu, fiind încasată de la proprietarii sau, după caz, administratorii de depozite, pentru deșeurile municipale, deșeuri din construcții și desființări, destinate a fi eliminate prin depozitare. Valoarea CEC este prevăzută în anexa nr. 2 a ordonanței, fiind stabilită la suma de 160 lei/tonă.

Mod de implementare

În strânsă corelare cu tarifele distincte pentru gestionarea deșeurilor reciclabile, respectiv pentru gestionarea celorlalte deșeuri municipale, precum și cu indicatorii minimi de performanță impuși operatorilor de salubritate, OUG nr. 92/2021 stabilește următoarele obligații pe care UAT/ADI le au în ceea ce privește contribuția pentru economia circulară (denumită anterior taxa la depozitare):

- să includă contribuția pentru economia circulară în tarifele plătite de utilizatorii serviciului de salubritate pentru gestionarea deșeurilor de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale, numai pentru deșeurile destinate a fi eliminate prin depozitare rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte⁴⁷;
- să includă contribuția pentru economia circulară în tarifele plătite de utilizatorii serviciului de salubritate pentru gestionarea celorlalte deșeuri municipale, pentru deșeurile destinate a fi eliminate prin depozitare⁴⁸;
- să stabilească în sarcina operatorilor de salubritate suportarea contribuției pentru economia circulară pentru cantitățile de deșeuri municipale destinate a fi depozitate care depășesc cantitățile corespunzătoare indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte⁴⁹.

OUG nr. 133/2022 introduce o nouă prevedere cu privire la modalitatea de includere a contribuției pentru economia circulară în valoarea tarifelor/taxelor de salubritate pentru utilizatorii serviciului. Astfel, obligațiile pe care UAT/ADI le au în ceea ce privește contribuția pentru economia circulară se modifică astfel:

- să aplice după aprobarea tarifelor/taxelor distincte pentru utilizatori pentru gestionarea deșeurilor de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale valoarea contribuției pentru economia circulară numai pentru cantitățile de deșeuri destinate a fi eliminate prin depozitare rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte;
- să aplice după aprobarea tarifelor/taxelor distincte pentru utilizatori pentru gestionarea celorlalte deșeuri municipale, valoarea contribuției pentru economia circulară pentru cantitățile de deșeuri destinate a fi eliminate prin depozitare;
- să stabilească prin contracte de delegare în sarcina operatorilor de salubritate suportarea costurilor aferente achitării contribuției pentru economia circulară pentru cantitățile de deșeuri municipale destinate a fi depozitate care depășesc cantitățile corespunzătoare indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte.

În vederea operaționalizării instrumentului economic contribuția pentru economia circulară, cheltuielile cu contribuția pentru economia circulară nu se includ în fișa de fundamentare pe elemente de

⁴⁷ Conform art. 17 alin. (5) lit. j) din OUG nr. 92/2021.

⁴⁸ Conform art. 17 alin. (5) lit. k) din OUG nr. 92/2021.

⁴⁹ Conform art. 17 alin. (5) lit. l) din OUG nr. 92/2021.

cheltuieli a tarifului și se evidențiază separat, alături de tarif, în factura emisă de operator, corespunzător cantității rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță, în cazul în care utilizatorii achită contravaloarea serviciului de salubritate prin *Tarif*⁵⁰.

În modalitatea de plată prin *Taxă*, contribuția pentru economia circulară corespunzătoare cantității rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță se va regăsi în valoarea *taxelor distincte pentru utilizatori pentru gestionarea fracțiilor de deșeuri municipale colectate separat*. Potrivit metodologiei de calcul, prevăzută în Ordinul ANRSC nr. 640/2022, taxele distincte pentru utilizatori pentru gestionarea fracțiilor de deșeuri municipale colectate separat se calculează pe baza tarifelor distincte de gestionare a deșeurilor pentru activitățile desfășurate de operatori care includ în componența lor contribuția pentru economia circulară corespunzătoare cantității rezultate din aplicarea indicatorilor de performanță⁵¹.

De asemenea, OUG nr. 133/2022 furnizează clarificări cu privire la modalitatea de calcul a cantităților de deșeuri destinate a fi eliminate prin depozitare la care se aplică contribuția pentru economia circulară:

- cantitatea programată de deșeuri reziduale destinată a fi eliminată prin depozitare se calculează ca diferență între cantitatea totală de deșeuri municipale generată și cantitatea rezultată din aplicarea indicatorului de performanță pentru colectarea separată a deșeurilor de hârtie, metal, plastic și sticlă la cantitatea totală generată de deșeuri de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale, stabilită pe baza determinărilor de compoziție a deșeurilor municipale realizate de operatori. În lipsa determinărilor de compoziție a deșeurilor municipale, cantitatea totală generată de deșeuri de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale se calculează prin aplicarea ponderii prevăzute în anexa nr. 5 la OUG nr. 92/2021⁵²;
- cantitatea de reziduuri destinată a fi eliminată prin depozitare, provenită din procesul de sortare/tratare a deșeurilor, se calculează ca diferență între cantitatea programată de deșeuri intrată în stația de sortare, în instalațiile de tratare mecanobiologică sau, după caz, în instalațiile integrate de tratare, în instalațiile de tratare aerobă și/sau anaerobă, după caz, și cantitatea rezultată din aplicarea indicatorului de performanță prevăzut în specificațiile tehnice ale stației/instalației respective. În lipsa specificațiilor tehnice pentru stația de sortare se aplică indicatorul de performanță pentru activitatea de sortare prevăzut în anexa nr. 5 la OUG nr. 92/2021⁵³;
- pentru activitatea de eliminare prin depozitare a deșeurilor, contribuția pentru economia circulară este evidențiată separat în

⁵⁰ Conform art. 38 alin. (1) din Legea nr. 101/2006

⁵¹ Conform art. 14-15 din Ordinul ANRSC nr. 640/2022

⁵² Conform art. 38 alin. (4) din Legea nr. 101/2006

⁵³ Conform art. 39 alin. (2) din Legea nr. 101/2006

factura emisă de operatorul depozitului, corespunzător aceleiași cantități pentru care se aplică tariful de depozitare.⁵⁴

Ordinul ANRSC nr. 640/2022 introduce suplimentar norme metodologice privind modalitatea de calcul a contribuției pentru economia circulară pentru activitățile serviciului de salubritate.⁵⁵

O particularitate a fluxurilor financiare din modalitatea de plată prin *Taxă* este recuperarea de către UAT/ADI de la operatorii de salubritate a penalităților sub formă de contribuție pentru economia circulară și cheltuieli de depozitare pentru cantitatea de deșuri reziduale, reziduuri sau deșuri tratate, după caz, care depășește cantitatea destinată a fi eliminată prin depozitare. În acest sens, UAT/ADI are obligația să refuze la plată contravaloarea costurilor cu contribuția pentru economia circulară, inclusiv contravaloarea costurilor cu depozitarea, pentru cantitatea de deșuri reziduale, reziduuri sau deșuri tratate, după caz, care depășește cantitatea destinată a fi eliminată prin depozitare, precum și obligația să achite suma aferentă creanțelor nelitigioase, în termenul scadent de plată al facturii, și să notifice operatorul/operatorii în cauză cu privire la emiterea unei facturi storno pentru suma refuzată la plată, sub formă de penalități pentru neîndeplinirea indicatorului de performanță, cu mențiunea că respectivul operator/respectivii operatori nu are/nu au dreptul să calculeze penalități sau dobânzi pentru suma refuzată la plată și nici să întrerupă prestarea activității.⁵⁶

Referitor la modalitatea de implementare a prevederilor legale referitoare la contribuția pentru economia circulară, ANMAP monitorizează indicatorul *“Număr de UAT-uri care au modificat tariful plătit de către utilizatorii serviciului de salubritate, pe baza tarifelor activităților serviciului, care includ contravaloarea taxei de depozitare, calculată pe baza indicatorilor de performanță minimi”*.

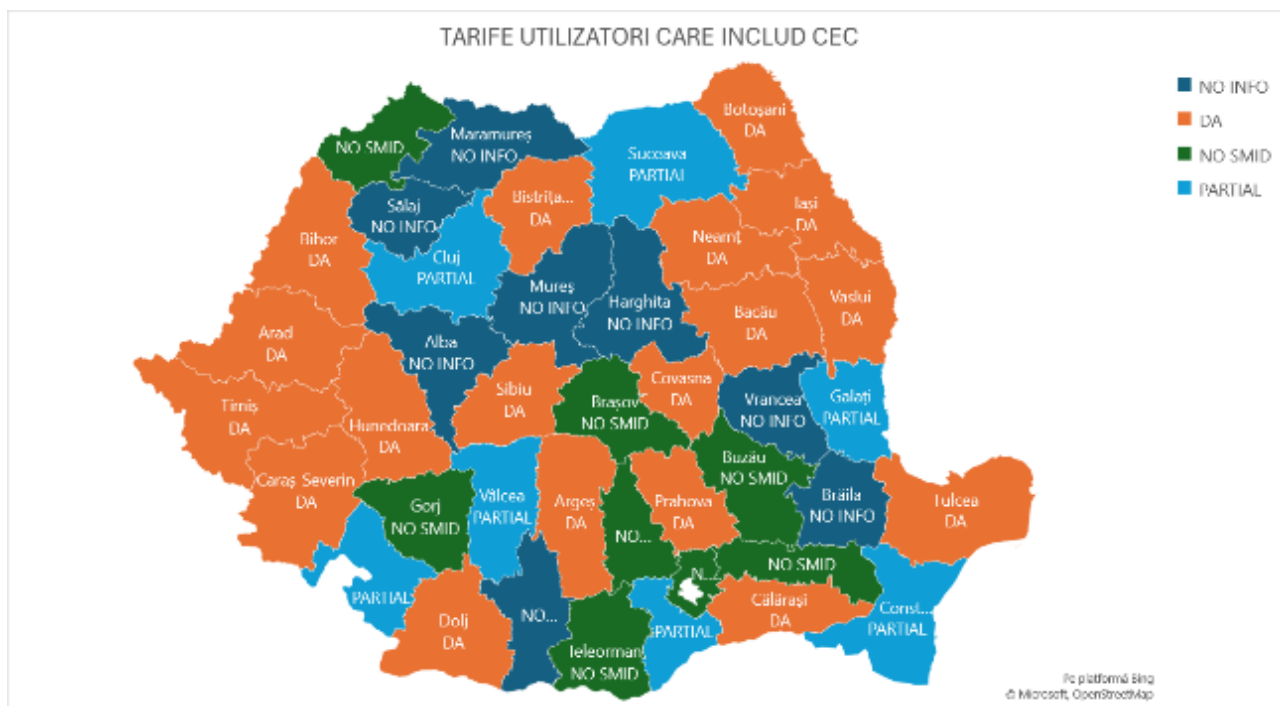
Conform Raportului ANMAP de monitorizare a Planului Național de Gestionare a Deșeurilor, situația la nivelul național în anul 2022 se prezintă astfel:

Figura 19-1 Gradul de implementare a CEC în valoarea tarifelor/taxelor utilizatorilor serviciului de salubritate

⁵⁴ Conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 101/2006

⁵⁵ Conform art. 47-53 din Ordinul ANRSC nr. 640/2022

⁵⁶ Conform art. 42 din Ordinul ANRSC nr. 640/2022

Potrivit datelor din *Figura 19-1*, gradul de implementare a valorii CEC în cuantumul tarifelor/taxelor utilizatorilor serviciului de salubritate se prezintă astfel:

- 25 județe au furnizat informații cu privire la gradul de implementare a prevederilor legale referitoare la includerea CEC în cuantumului tarifelor/taxelor pentru utilizatorii serviciului de salubritate;
- 18 județe din cele 25 care au răspuns la solicitarea ANMAP au implementat în proporție de 100% prevederile legale referitoare la includerea CEC în cuantumului tarifelor/taxelor pentru utilizatorii serviciului de salubritate;
- 7 județe din cele 25 care au răspuns la solicitarea ANMAP au implementat parțial prevederile legale referitoare la includerea CEC în cuantumului tarifelor/taxelor pentru utilizatorii serviciului de salubritate.

Sistemul Garanție-Returnare (SGR)

Descriere

Sistemul garanție-returnare este legiferat prin HG nr. 1074/2021 privind stabilirea sistemului de garanție-returnare pentru ambalajele primare nereutilizabile, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Conform art. 4, alin. (2) din actul normativ, producătorii, prin intermediul administratorului SGR, sunt obligați să realizeze următoarele obiective minime anuale de returnare a ambalajelor SGR:

- 65% sticlă, 65% plastic, 65% metal pentru anul 2024;
- 75% sticlă, 80% plastic, 80% metal pentru anul 2025;

- 85% sticlă, 90% plastic, 90% metal începând cu anul 2026.

Mod de implementare

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. z) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, operatorii economici care introduc pe piață produse ambalate în ambalaje primare nereutilizabile prevăzute în HG nr. 1.074/2021, datorează o contribuție calculată începând cu data de 1 ianuarie 2024 astfel:

- pentru fiecare unitate de ambalaj nereutilizabil din metal pentru care nu au fost îndeplinite obiectivele minime anuale de returnare, contribuția este de 0,5 lei;
- pentru fiecare unitate de ambalaj nereutilizabil din sticlă și/sau plastic, după caz, pentru care nu au fost îndeplinite obiectivele minime anuale de returnare, contribuția este de 0,5 lei;
- plata contribuțiilor prevăzute la pct. 1 și 2 se efectuează în cazul neîndeplinirii obiectivelor minime anuale de returnare pentru diferența dintre cantitățile de ambalaje primare nereutilizabile corespunzătoare obiectivelor minime anuale de returnare prevăzute la art. 4 alin. (2) din HG nr. 1074/2021, și cantitățile de ambalaje validate în baza codului de bare ca fiind returnate în cadrul sistemului de garanție-returnare, conform art. 4 alin. (4) din același act normativ.

Pentru stabilirea influenței SGR în ponderea cantității totale de deșeuri de hârtie, metal, plastic și sticlă din deșeurile municipale și implicit în nivelul cheltuielilor cu CEC, la art. 39, alin. (1) din Legea nr. 101/2006 este prevăzută, în sarcina operatorilor, realizarea periodică, cel puțin semestrial, a determinărilor de compoziție a deșeurilor.

Răspunderea extinsă a producătorilor de produse ambalate

Descriere

Producătorul unui produs, persoană fizică autorizată sau persoană juridică care, cu titlu profesional, proiectează, produce, prelucrează, tratează, vinde ori importă produse, este supus unui regim de răspundere extinsă a producătorului.

Conform art. 16, alin. (5) din Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare, obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului se realizează:

- individual, prin gestionarea propriilor ambalaje introduse pe piața națională;
- prin intermediul unei organizații care implementează obligațiile privind răspunderea extinsă a producătorului, autorizate pe tip de material și pe tip de ambalaj, primar, secundar și pentru transport.

Mod de implementare

Cel mai mare impact asupra fluxurilor financiare aferente serviciului de salubritate îl are acoperirea, de către OIREP, a sumelor corespunzătoare costurilor de gestionare pentru deșeurile municipale care fac obiectul răspunderii extinse a producătorului. Legislația incidentă stipulează obligația pentru operatorii economici responsabili pentru preluarea și valorificarea de la consumatori/utilizatori finali a ambalajelor/deșeurilor de ambalaje de a acoperi, începând cu data de 1 ianuarie 2019, costurile pentru colectarea și transportul, stocarea temporară, sortarea și, după caz, pentru valorificarea deșeurilor de ambalaje gestionate prin serviciile de salubritate.⁵⁷

Metodologia de stabilire a costului net și a sumelor care trebuie acoperite de către OIREP sunt prevăzute în Anexa nr. 6 la Legea nr. 249/2015.

Sumele aferente gestionării deșeurilor de ambalaje municipale încasate de către autoritățile administrației publice locale ale unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale sau, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară de la OIREP se reflectă în reducerea facturii sau, după caz, a taxei de salubritate plătite de utilizatori și se utilizează exclusiv în scopurile pentru care sunt destinate.⁵⁸

OUG nr. 133/2022 introduce clarificări cu privire la modalitatea în care sumele aferente gestionării deșeurilor de ambalaje municipale încasate de la OIREP reduc taxele de salubritate (în modalitatea de plată prin Taxă) sau factura de salubritate (în modalitatea de plată prin Tarif):

- în mecanismul de plată a contravalorii serviciului de salubritate prin *Taxă*, taxa distinctă pentru utilizatorii casnici pentru gestionarea deșeurilor de hârtie, metal, plastic și sticlă colectate separat, exprimată în lei/persoană/lună se calculează prin reducerea tarifului distinct pentru activitățile desfășurate de operatori, exprimat în lei/persoană/lună cu costurile nete de gestionare a deșeurilor de ambalaje încasate de la organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor, exprimate în lei/persoană și lună.⁵⁹;
- în mecanismul de plată a contravalorii serviciului de salubritate prin *Tarif*, reducerea facturii cu costurile nete de gestionare a deșeurilor de ambalaje încasate de la organizațiile care implementează răspunderea extinsă a producătorilor se evidențiază separat pe factura emisă către utilizatorii casnici.⁶⁰

În situația în care costurile nete pentru gestionarea deșeurilor de ambalaje municipale sunt încasate de către ADI, valoarea reducerii Facturii (în cazul mecanismului de plată prin *Tarif*)/ Taxei (în cazul mecanismului de plată prin *Taxă*) la utilizatorii casnici se calculează

⁵⁷ Conform art. 16 alin. (4) lit. e din Legea nr. 249/2015

⁵⁸ Conform art. 40 alin. (4) din Legea nr. 101/2006

⁵⁹ Conform art. 41 alin. (1) din Legea nr. 101/2006

⁶⁰ Conform art. 41 alin. (5) din Legea nr. 101/2006

distinct pentru fiecare unitate administrativ-teritorială membră a asociației, în funcție de cantitatea totală de deșeuri reciclabile colectate separat la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale din zona de colectare.⁶¹

Autoritățile publice locale sau, după caz, ADI au obligația să încheie contracte, parteneriate sau alte forme de colaborare cu toate OIREP și să pună la dispoziția acestora cantitățile de deșeuri sortate, corespunzător cotei de piață deținute, care se publică trimestrial pe site-ul oficial al autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Plătește pentru cât arunci (PPCA)

Descriere

Introducerea acestui instrument prin OUG nr. 74/2018 și, ulterior, preluat în OUG nr. 92/2021.⁶² vizează aplicarea concretă, în domeniul salubrității, a principiului „poluatorul plătește”, prin crearea unei legături directe între serviciile de salubritate de care beneficiază utilizatorii și costurile pe care aceștia le achită. Practic, prin implementarea instrumentului, utilizatorii vor achita un cost ce reflectă, într-o măsură direct proporțională, serviciile de care beneficiază în mod efectiv, cuantificarea serviciilor urmând să se realizeze prin raportare la cel puțin unul dintre următoarele elemente:

- **volum;**
- **frecvență de colectare;**
- **greutate;**
- **saci de colectare personalizați.**

Mod de implementare

Obligația implementării instrumentului „Plătește pentru cât arunci” revine autorităților administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, respectiv asociațiile de dezvoltare intercomunitară ale acestora.

Implementarea prin modificarea volumului - constă în alegerea de către utilizatori a unor recipiente de colectare cu volum diferit. Astfel, utilizatorii serviciului de salubritate vor plăti un preț mai mic pentru un recipient cu un volum mai mic de colectare a deșeurilor reziduale, putând opta anual pentru una dintre variantele de volum a recipientelor care îi sunt puse la dispoziție.

Implementarea prin modificarea frecvenței - constă în ridicarea deșeurilor colectate la intervale mai ridicate de timp (de exemplu săptămânal sau la două săptămâni) cu respectarea prevederilor legale referitoare la sănătatea publică. Astfel, utilizatorii serviciului de

⁶¹ Conform art. 41 alin. (3) din Legea nr. 101/2006

⁶² Conform art. 17. alin (5) lit. h) din OUG nr. 92/2021

salubritate vor plăti un preț mai mic pentru serviciul de salubritate în cazul în care ridicarea se face cu o frecvență mai redusă.

Implementarea prin măsurarea greutății – constă în cântărirea deșeurilor la colectare.

Implementarea prin saci personalizați – constă în furnizarea utilizatorilor serviciului de salubritate de saci personalizați cu coduri de bare și culoare diferită în funcție de tipul de deșeu colectat. Operatorul de salubritate predă utilizatorului serviciului (asociațiile de proprietari, gospodării individuale), saci de plastic personalizați cu coduri de bare (în funcție de volum și tip deșeu colectat) în vederea colectării separate. Cu o frecvență stabilită, operatorul vine să colecteze deșeurile pre-colectate în saci, separat pe categorii.

Aplicarea instrumentului va avea un dublu impact financiar asupra serviciului de salubritate:

- din perspectiva modului de prestare a serviciului: în funcție de elementul/elementele luate în considerare, operatorii de salubritate – în speță, operatorii activității de colectare și transport – vor trebui să realizeze investiții suplimentare (de exemplu, în cazul plății în funcție de greutate, este necesar ca infrastructura să permită cântărirea deșeurilor colectate de la fiecare utilizator în parte) sau să își reorganizeze modul de prestare a activității (de exemplu, în cazul plății în funcție de frecvența de colectare, este necesar ca programele/traseele de colectare să fie optimizate);
- din perspectiva veniturilor: utilizatorii care beneficiază de un volum mai mare de servicii, vor achita costuri mai ridicate.

Punerea în aplicare a instrumentului se va realiza în baza Regulamentului pentru implementarea instrumentului economic „Plătește pentru cât arunci”, elaborat și aprobat de către autoritățile competente, după consultarea publică⁶³.

OUG nr. 133/2022 introduce noi reglementări cu privire la calculul Tarifele/Taxele de salubritate în condițiile implementării instrumentului economic „Plătește pentru cât arunci”⁶⁴:

- tariful pentru recipientele/containerele cu volumul cel mai mic puse la dispoziție utilizatorului, în același număr de fracții, să nu fie mai mare decât tariful ofertat/fundamentat pentru colectarea volumului de deșeurii generat de utilizator, rezultat din aplicarea frecvenței de colectare și a indicelui de generare a deșeurilor prevăzute în caietul de sarcini, în cazul în care se implementează elementul pe bază de volum;
- tariful pentru ridicarea recipientului/containerului la o frecvență mai mică decât cea prevăzută în caietul de sarcini să nu fie mai mare decât tariful ofertat/aprobat pentru gestionarea fracțiunii de deșeurii municipale, în cazul în care se implementează

⁶³ Conform art. 6 alin. (1) lit. p) și art. 42 alin. (1) din Legea nr. 101/2006

⁶⁴ Conform art. 42 alin. (2) din Legea nr. 101/2006

elementul pe bază de frecvență; nu este permisă ridicarea deșeurilor reziduale și/sau biodeșeurilor la o frecvență mai mică decât cea prevăzută în Normele de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014;

- să acopere costurile capitalului investit în sistemele de cântărire a fracțiunilor de deșeuri colectate separat, inclusiv costurile cu verificarea metrologică la scadență a cântarelor, în cazul în care se implementează elementul pe bază de greutate;
- contravaloarea sacilor de colectare preplătiți să nu fie mai mare decât valoarea rezultată din aplicarea tarifului distinct pentru gestionarea fracțiunii de deșeuri municipale colectate separat la capacitatea/volumul sacului de colectare, în cazul în care se implementează elementul pe bază de saci de colectare personalizați; sacii de colectare preplătiți pot fi achiziționați de la operatori și/sau comercializați prin magazinele de vânzare cu amănuntul a produselor ambalate ori prin alte sisteme implementate de către autoritățile administrației publice locale.

Autoritățile administrației publice locale pot implementa și sisteme de abonamente, bazate pe pachete cu un număr anual de ridicări ale containerelor/recipientelor. Diferențele în plus sau în minus ale costurilor aferente se regularizează anual, conform prevederilor din regulamentul local.⁶⁵

Referitor la gradul de implementare a instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci", situația înregistrată în anul 2024.⁶⁶ la nivel național se prezintă astfel:

⁶⁵ Conform art. 42 alin. (3) din Legea nr. 101/2006

⁶⁶ Sursa: informațiile transmise de ADI-uri ca răspuns la Adresa Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. DGDSC/129587/21.05.2024

Figura 19-2 – Gradul de implementare a instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci"

Potrivit informațiilor din Figura 19-2, analiza situației implementării instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci" la nivel național evidențiază următoarele aspecte:

- 23 județe au transmis informații cu privire la situația implementării instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci" în urma solicitării Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor;
- din cele 23 de județe care au răspuns la solicitarea transmisă de Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, doar 12 județe, reprezentând 52%, au implementat instrumentul economic "Plătește pentru cât arunci".

Analiza informațiilor furnizate de către județele respondente arată o înțelegere diferită a conceptului și a modalității de implementare a instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci".

Modalitatea de implementare a instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci" este detaliată în figura următoare.

Figura 19-3 – Modalitatea de implementare a instrumentului economic "Plătește pentru cât arunci"

Analiza modalității de implementare a instrumentului economic “Plătește pentru cât arunci” la nivelul celor 12 județe care au declarat că au implementat instrumentul economic evidențiază următoarele aspecte:

- 2 județe au implementat instrumentul economic “Plătește pentru cât arunci” pe bază de VOLUM;
- 2 județe au implementat instrumentul economic “Plătește pentru cât arunci” pe bază de GREUTATE;
- 1 județ a implementat instrumentul economic “Plătește pentru cât arunci” pe bază de FRECVENȚĂ;
- 1 județ a implementat instrumentul economic “Plătește pentru cât arunci” pe bază de SACI PERSONALIZAȚI;
- 6 județe au implementat instrumentului economic “Plătește pentru cât arunci” pe bază de combinație între cele 4 modalități prevăzute de lege. Precizăm că sistemul MIXT presupune fie implementarea unei combinații de instrumente la nivelul aceluiași UAT, fie implementarea de instrumente diferite la nivelul UAT-urilor.

Analizând preferințele județelor respondente se constată că nu există o modalitate preferată de implementare a instrumentului economic “Plătește pentru cât arunci”, cele mai multe județe aplicând o combinație a modalităților instituite prin lege.

18.1.2 Instrumente de reglementare

Principalele instrumente de reglementare aplicate în prezent în România sunt:

- Contribuții pentru veniturile realizate din vânzarea deșeurilor;

- Penalități plătite pentru neîndeplinirea obligațiilor legislative în cazul următoarelor fluxuri de deșeuri cu răspundere extinsă a producătorului: deșeuri de ambalaje, anvelope uzate, deșeuri de echipamente electrice și electronice, deșeuri de baterii și acumulatori portabili;
- Penalitatea plătită de unitățile administrativ teritoriale în cazul neatingerii țintei de reducere a cantității de deșeuri depozitate;
- Restricții privind depozitarea deșeurilor;
- Contravenții sancționate cu amenzi pentru neîndeplinirea obligațiilor legale.

În cele ce urmează sunt descrise principalele instrumente de reglementare.

Contribuții pentru vânzarea deșeurilor

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. a) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu pentru veniturile realizate din vânzarea deșeurilor, obținute de către deținătorul deșeurilor, persoană fizică sau juridică, se va plăti o contribuție de 2%.

Sumele se rețin la sursă de către operatorii economici care desfășoară activități de colectare și/sau valorificare a deșeurilor, care au obligația să le vireze la Fondul pentru mediu.

Penalitatea plătită de către producătorii de ambalaje și OIREP pentru neîndeplinirea țăintelor de reciclare/valorificare deșeuri de ambalaje

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. d) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, pentru diferența dintre cantitățile de deșeuri de ambalaje corespunzătoare obiectivelor minime de valorificare sau incinerare în instalații de incinerare cu recuperare de energie și de valorificare prin reciclare, prevăzute în anexa nr. 3 din ordonanță, și cantitățile de deșeuri de ambalaje care intră în instalații de reciclare și/sau instalații de valorificare, după caz, se va plăti o contribuție de 2 lei/kg, datorată de către:

- operatorii economici care introduc pe piața națională produse ambalate;
- operatorii economici care importă/ achiziționează intracomunitar produse ambalate pentru utilizare/ consum propriu;
- operatorii economici care supra ambalează produse ambalate individual în vederea revânzării/redistribuirii;
- operatorii economici care introduc pe piața națională ambalaje de desfacere;
- operatorii economici care dau spre închiriere, sub orice formă, cu titlu profesional, ambalaje.

Penalitatea plătită de către operatorii economici care introduc pe piața națională anvelope noi și/sau uzate pentru neîndeplinirea obligațiilor de gestionare

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. i) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, operatorii economici care introduc pe piața națională anvelope noi și/sau uzate destinate reutilizării datorează o contribuție

de 2 lei/kg anvelopă, pentru diferența dintre cantitățile de anvelope corespunzătoare obligațiilor anuale de gestionare prevăzute în legislația în vigoare și cantitățile efectiv gestionate.

De asemenea, Potrivit art. 9, alin. (1), lit. v) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, operatorii economici autorizați pentru implementarea răspunderii extinse a producătorului în domeniul ambalajelor și deșeurilor de ambalaje datorează o contribuție de 2 lei/kg, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitățile de deșeuri corespunzătoare obiectivelor anuale, stabilite în anexa nr. 3 a actului normativ, și cantitățile care intră în instalații de valorificare/reciclare, și persoane juridice legal constituite, autorizate pentru preluarea responsabilității pentru gestionarea deșeurilor de anvelope uzate, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitățile corespunzătoare obiectivelor anuale de gestionare a deșeurilor de anvelope uzate și cantitățile efectiv gestionate.

Penalitatea plătită de către producătorii care introduc pe piața națională echipamente electrice și electronice și OIREP pentru neîndeplinirea obligațiilor

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. w) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, operatorii economici care introduc pe piața națională echipamente electrice și electronice datorează o contribuție în cuantumul prevăzut în anexa nr. 5 din ordonanță, astfel:

- de la data de 1 ianuarie 2017 până la data de 31 decembrie 2019, pentru diferența dintre cantitățile de echipamente electrice și electronice declarate ca fiind introduse pe piața națională și cantitățile constatate de Administrația Fondului ca fiind introduse pe piața națională;
- de la data de 1 ianuarie 2020, pentru diferența dintre cantitățile de deșeuri de echipamente electrice și electronice corespunzătoare obligațiilor anuale de colectare, prevăzute în OUG nr. 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice, și cantitățile efectiv colectate;

Penalitatea plătită de către producătorii care introduc pe piața națională baterii și acumulatori portabili și OIREP pentru neîndeplinirea obligațiilor

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. x) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, operatorii economici care introduc pe piața națională baterii și acumulatori portabili datorează o contribuție de 4 lei/kg de baterii și acumulatori portabili, astfel:

- de la data 1 ianuarie 2017 până la data de 31 decembrie 2019, pentru diferența dintre cantitățile de baterii și acumulatori portabili declarate ca fiind introduse pe piața națională și cantitățile constatate de Administrația Fondului ca fiind introduse pe piața națională;
- de la data de 1 ianuarie 2020, pentru diferența dintre cantitățile de deșeuri de baterii și acumulatori portabili corespunzătoare obligațiilor anuale de colectare, prevăzute în HG nr. 1.132/2008 privind regimul bateriilor și acumulatorilor și al

deșeurilor de baterii și acumulatori, cu modificările și completările ulterioare, și cantitățile efectiv colectate.

Penalitatea plătită de către producătorii care introduc pe piața națională uleiuri pe bază minerală, semisintetice, sintetice, cu sau fără adaosuri

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. s) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, operatorii economici care introduc pe piața națională astfel de produse datorează o taxă de 0,3 lei/kg, aplicată o singură dată cantităților de uleiuri, pe bază minerală, semisintetice, sintetice, cu sau fără adaosuri. Taxa se evidențiază distinct pe documentele de vânzare.

Penalitatea aplicată pungilor de transport - Ecotaxa

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. q) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, ecotaxa, în valoare de 0,15 lei/bucată, se aplicată tuturor pungilor de transport, cu excepția celor fabricate din materialele care respectă cerințele SREN 13432:2002.

Ecotaxa se încasează de la operatorii economici care introduc pe piața națională astfel de ambalaje de desfacere și se evidențiază distinct pe documentele de vânzare, iar valoarea acesteia se afișează la loc vizibil la punctul de vânzare/desfacere, în vederea informării consumatorilor finali. Sunt exceptate de la plata ecotaxei pungile de uz casnic introduse pe piața națională de către operatorii economici, aceștia având obligația să le inscripționeze individual cu sintagma «pungi de uz casnic».

Este interzisă comercializarea pungilor de uz casnic ca ambalaje la punctul de vânzare/desfacere.

Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje a fost modificată prin Legea nr. 87/2018 în sensul interzicerii, începând cu data de 1 iulie 2018, a introducerii pe piața națională a pungilor de transport din plastic subțire și foarte subțire cu mâner și a interzicerii și începând cu data de 1 ianuarie 2019, a comercializării pungilor de transport din plastic subțire și foarte subțire cu mâner.

Penalitatea plătită de către unitățile administrativ-teritoriale pentru neîndeplinirea țintei de reducere a cantității de deșuri municipale depozitate

Potrivit art. 9, alin. (1), lit. p) din OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, în cazul neîndeplinirii obiectivului anual de reducere cu procentul prevăzut în anexa nr. 6 a ordonanței, a cantităților de deșuri eliminate prin depozitare din deșeurile municipale, datorează o contribuție de 50 lei/tonă, plata făcându-se pentru diferența dintre cantitatea corespunzătoare obiectivului anual și cantitatea efectiv încredințată spre reciclare și alte forme de valorificare.

Pentru unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor care nu au organizat serviciul public de salubritate, contribuția se calculează pentru întreaga cantitate de deșeuri municipale estimate ca fiind generate Potrivit indicilor prevăzuți în Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, respectiv de 233 kg/locuitor/an în mediul urban și 105 kg/locuitor/an în mediul rural.

Prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 149/2019 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului mediului și gospodării apelor nr. 578/2006 pentru aprobarea Metodologiei de calcul al contribuțiilor și taxelor datorate la Fondul pentru mediu, a fost adoptată metodologia privind clarificarea responsabilităților referitoare la ținta de reducere a cantității de deșeuri municipale depozitate. Ordinul prevede modificarea formulei de calcul a contribuției prevăzute la art. 9, alin. (1), lit. p), datorată de către unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, de către subdiviziunile unităților administrativ-teritoriale, în cazul neîndeplinirii obiectivului anual de reducere a cantităților de deșeuri municipale eliminate prin depozitare.

Restricții privind depozitarea deșeurilor

Potrivit art. 7 din Ordonanța nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, ANMAP propune măsuri adecvate pentru promovarea reutilizării produselor și activităților de pregătire a acestora pentru reutilizare, astfel încât începând cu anul 2030 să nu se mai accepte în depozite de deșeuri niciun deșeu care poate fi reciclat sau valorificat în alt fel, în special atunci când este vorba de deșeuri municipale, cu excepția deșeurilor pentru care eliminarea prin depozitare produce cel mai bun rezultat în privința mediului.

De asemenea, conform art. 8 din același act normativ, ANMAP adoptă măsurile necesare astfel încât, până în anul 2035, cantitatea totală, exprimată în tone, a deșeurilor municipale eliminate anual prin depozitare să fie redusă la 10% sau mai puțin din totalul deșeurilor municipale generate.

Depozitarea deșeurilor este permisă numai dacă deșeurile sunt supuse în prealabil unor operații de tratare fezabile tehnic și care contribuie la îndeplinirea obiectivelor stabilite la nivel național.

Contravenții sancționate cu amenzi pentru neîndeplinirea obligațiilor legale

Atât OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, cât și legislația specifică pentru fluxurile speciale de deșeuri cuprind sancțiuni (contravenții sancționate cu amenzi sau, după caz, infracțiuni) pentru nerespectarea prevederilor legale.

Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se realizează, în cea mai mare parte, de către personalul specializat din cadrul Gărzii Naționale de Mediu.

18.1.3 Instrumente administrative

Principalele instrumente administrative aplicate în prezent în România în sectorul gestionării deșeurilor sunt:

- Structuri administrative și proceduri pentru autorizarea și inspectarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor;
- Baze de date privind gestionarea deșeurilor;
- Suport acordat autorităților publice în procedurile de delegare a serviciilor de salubritate.

Autorizarea și controlul instalațiilor de gestionare a deșeurilor

Autorizarea funcționării instalațiilor/activităților de gestionare a deșeurilor se realizează la nivel național de către direcțiile județene de mediu (DJM). Excepție fac activitățile de gestionare a deșeurilor desfășurate pe teritoriul mai multor județe, care sunt autorizate de către ANMAP. Autorizarea se realizează în baza unor proceduri aprobate la nivel național prin diverse acte normative și în baza unor instrucțiuni de lucru interne.

Controlul instalațiilor și al activităților de gestionare a deșeurilor se realizează de către Garda Națională de Mediu, prin intermediul comisarariatelor județene, în baza procedurilor și a instrucțiunilor de control existente.

Și autoritățile publice locale, prin structurile proprii (ex. poliția locală) derulează activități de control în domeniul gestionării deșeurilor.

Baze de date privind gestionarea deșeurilor

Instituția responsabilă la nivel național cu colectarea și centralizarea datelor privind generarea și gestionarea deșeurilor este Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate. Instituția gestionează *Sistemul Integrat de Mediu*, un sistem informatic care cuprinde toate bazele de date și aplicațiile IT corespunzătoare⁶⁷. Operatorii economici care generează sau gestionează deșeuri, introduc anual date în sistem, ANMAP fiind responsabil cu centralizarea, validarea și raportarea către structurile europene. ANMAP mai administrează baze de date în legătura cu gestionarea următoarelor fluxuri de deșeuri: deșeuri de ambalaje, deșeuri de echipamente electrice și electronice, vehicule scoase din uz și deșeuri de baterii și acumulatori, etc.

Pentru fluxurile de deșeuri pentru care se aplică instrumente economice, respectiv deșeurile municipale, deșeuri de ambalaje, DEEE, B&A, uleiuri uzate și anvelope uzate, Administrația Fondului pentru Mediu gestionează baze de date separate.

⁶⁷ La momentul elaborării documentului de față, ANMAP derulează proiectul „Servicii publice de mediu digitalizate pentru Agenția Națională pentru Protecția Mediului - Sistem Informatic Integrat pentru Servicii Publice de Mediu” (SIISPM), prin care se realizează actualizarea aplicațiilor corespunzătoare tuturor serviciilor publice de mediu.

Autoritățile publice locale, în baza contractelor încheiate cu operatorii de salubritate, administrează baze de date privind gestionarea deșeurilor municipale.

Suport acordat autorităților publice atât în procedurile de delegare a serviciilor de salubritate, cât și în perioada de monitorizare a contractelor de delegare

Autoritățile locale care au implementat proiecte SMID au beneficiat de asistență tehnică în pregătirea documentațiilor de atribuire și în derularea procedurilor de delegare a serviciilor de salubritate.

În perioada octombrie 2018 – decembrie 2019, în cadrul contractului de Asistență Tehnică TA2018039 RO RP1 „*Consolidarea Capacității Instituționale și îmbunătățirea funcționalității proiectelor în sectorul deșeurilor*” parte din Acordul PASSA încheiat între Ministerul Fondurilor Europene și Banca Europeană de Investiții (2017-2020), cu suportul JASPERS, au fost derulate activități care au avut ca scop acordarea de suport Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară înființate la nivelul județelor care au implementat SMID.

În acest sens, în cadrul proiectului s-au realizat activități precum:

1. Analiza modalității de organizare și funcționare a celor 32 de asociații de dezvoltare intercomunitară, având ca scop serviciul public de salubritate, înființate în cele 32 de județe care au implementat proiecte SMID;
2. Revizuirea și îmbunătățirea procedurilor de lucru pentru Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară”, fiind elaborate proceduri standard de lucru, inclusiv proceduri pentru monitorizarea contractelor de delegare;
3. Revizuirea tarifelor și taxelor colectate de ADI/UAT și a plăților efectuate de ADI/UAT către operatorii de salubritate

În perioada aprilie 2022 – decembrie 2023, în cadrul contractului de Asistență Tehnică AA-010820-001 „*Suport pentru consolidarea capacității instituționale a Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară din domeniul deșeurilor*”, parte din Acordul PASSA încheiat între Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) și Banca Europeană de Investiții, au fost derulate activități care au avut ca scop continuarea îmbunătățirii funcționalității Sistemelor de Management Integrat al Deșeurilor (SMID) prin dezvoltarea și consolidarea capacităților Autorității de Management (AM POIM) și ale principalelor instituții implicate în managementul proiectelor finanțate de UE pentru sectorul deșeurilor municipale, în special ale Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară (ADI-uri), Consiliilor Județene (CJ) și Agențiilor Locale pentru Protecția Mediului (DJM). Asistența oferită actorilor cheie din domeniul gestionării deșeurilor include:

4. Elaborarea de ghiduri/instrucțiuni de lucru privind aspectele financiare relevante implementării/operării proiectelor SMID, inclusiv aplicarea lor practică într-o serie de proiecte (*Ghid privind implementarea indicatorilor de performanță și sancțiunile asociate; Ghid privind modul de stabilire/ajustare/modificare a tarifelor de salubritate; Instrucțiuni de lucru privind actualizarea Planului tarifar*);

5. Elaborarea de ghiduri privind aspectele tehnice relevante implementării/operării proiectelor SMID (*Ghid privind compostarea individuală în gospodăriile din zonele urbane și rurale; Ghid privind funcționarea instalațiilor integrate de tratare deșeuri*);
6. Elaborarea unui model pentru monitorizarea implementării Planurilor Județene de Gestionare a Deșeurilor, respectiv a Planului de Gestionare a Deșeurilor din Municipiul București (PJGD/PMGD), inclusiv întocmirea a cinci rapoarte anuale de monitorizare;
7. Elaborarea documentelor-cadru de delegare (contracte, caiete de sarcini) privind activitățile de salubritate;
8. Transferul de competențe prin sesiuni de instruire pentru a asigura un nivel ridicat de consolidare a capacităților în cadrul ADI-urilor, CJ-urilor și DJM;
9. Suport ad-hoc care are în vedere o utilizare/implementare optimă a ghidurilor/instrucțiunilor de lucru privind aspectele financiare și tehnice, precum și alte activități în baza cerințelor actorilor cheie;
10. Dezvoltarea unui software de management destinat să asiste autoritatea contractantă în calcularea tarifelor și taxelor pentru serviciile de salubritate.

18.1.4 Instrumente de informare

Principalele instrumente de informare aplicate în prezent în România în sectorul gestionării deșeurilor sunt:

11. Campanii de informare și conștientizare a generatorilor cu privire la modalitatea de colectare separată a deșeurilor;
12. Scheme de etichetare eco ale produselor (eco-labelling);
13. Anunțuri publice, informări ale grupului țintă, dezbateri publice, comunicate de presă și conferință de presă având ca temă gestionarea deșeurilor.

Campaniile de informare și conștientizare

În cadrul fiecărui proiect SMID a fost derulată câte o campanie de informare și conștientizare. Obiectul acestor campanii a fost de a promova proiectul SMID implementat în județul respectiv, cu accent pe modalitățile de colectare separată existente. Publicul țintă a acestor campanii a fost reprezentat, în special, de utilizatorii casnici (populația). Categoriile de deșeuri care au constituit subiectul acestor campanii au fost, în general: deșeuri reciclabile, deșeuri biodegradabile, fluxurilor speciale (ex. deșeuri din construcții și desființări, deșeuri voluminoase, deșeuri periculoase din deșeuri menajere). Instrumentele de promovare utilizate au fost pagini web, publicații (broșuri, ghiduri, fluturași, postere, calendare), articole în presa scrisă, spoturi radio și TV.

Pe lângă campaniile derulate în cadrul proiectelor SMID, operatorii de salubritate (în general cei care prestează serviciile de colectare) au obligația, prin contractul de delegare, de a derula campanii de

informare și conștientizare a utilizatorilor serviciilor cu privire la regulile privind gestionarea deșeurilor din aria operată.

Raportul ANMAP de monitorizare a Planului Național de Gestionare a Deșeurilor consemnează că în perioada 2018 – 2022, OIREP-urile au organizat campanii de informare și conștientizare a consumatorilor cu privire la colectarea separată a deșeurilor, precum și conștientizarea privind achiziționarea de produse în ambalaje reutilizabile, precum și reducerea consumului de pungi de transport din plastic subțire.

Fluxurile speciale de deșeuri beneficiază de campanii dedicate de informare și conștientizare. O modalitate eficientă de informare și conștientizare este sistemul buy-back, aplicat de majoritatea magazinelor mari din România. Acesta permite cumpărătorilor să primească o reducere de preț atunci când cumpără aparate noi în schimbul aparatelor vechi (DEEE).

Pentru deșeurile de baterii și acumulatori, retailerii sunt cei care organizează acțiunile de colectare a acestora, informând generatorii (de obicei, prin afișare în magazine) cu privire la această posibilitate de predare gratuită a acestui tip de deșeu.

În ceea ce privește colectarea deșeurilor de anvelope și a uleiurilor uzate, nu există programe de conștientizare/informare implementate la nivel național.

Scheme de etichetare eco ale produselor

Eticheta eco este un simbol pe care producătorii îl aplică pe produse pentru a sublinia faptul că acestea sunt prietenoase cu mediul. În România, etichetele eco sunt, în general, aplicate în sistem voluntar. Excepția o reprezintă echipamentele electrice și electronice a căror etichetare cu privire la eficiența energetică este obligatorie.

Există mai multe tipuri de etichetare eco aplicate, fiecare acoperind diferite criterii de mediu. Etichetarea produselor realizate din materiale reciclate, certifică faptul că produsele respective au fost realizate din materiale reciclate, obținute din deșeuri, în procentul menționat pe etichetă.

18.2 Măsurile privind îmbunătățirea eficacității instrumentelor existente de politică a deșeurilor

În vederea eficientizării sistemului de gestionare a deșeurilor și accelerării tranziției către o economie circulară, este necesară o consolidare a aplicării instrumentelor de politică existente, precum și introducerea unor noi mecanisme adaptate contextului actual. Direcțiile strategice pentru perioada de planificare sunt următoarele:

- **Extinderea aplicării instrumentului „plătește pentru cât arunci”** la nivel național, cu accent pe colectarea separată a biodeșeurilor și a deșeurilor reciclabile, în special în mediul urban.

- **Stimularea economică a reciclării** prin ajustarea contribuției pentru economia circulară (CEC) și extinderea aplicării principiului „poluatorul plătește” pentru toate fluxurile relevante de deșeuri.
- **Revizuirea schemelor de răspundere extinsă a producătorului**, prin introducerea de obiective diferențiate de performanță și contribuții financiare proporționale cu performanța operatorilor economici.
- **Introducerea de stimulente fiscale** pentru activități de reutilizare, recondiționare și reciclare de înaltă calitate, inclusiv pentru operatorii economici din economia socială.
- **Creșterea transparenței** în aplicarea penalităților pentru autoritățile administrației publice locale care nu ating țintele de reciclare.
- **Întărirea capacității instituționale** a autorităților locale și centrale în aplicarea coerentă a instrumentelor de reglementare și monitorizare.
- **Digitalizarea sistemului de trasabilitate a deșeurilor**, prin generalizarea utilizării SIATD și corelarea acestuia cu aplicațiile gestionate de autoritățile publice locale și operatori.

18.3 Instrument nou de politică a deșeurilor

Având în vedere dificultățile întâmpinate în implementarea eficientă a instrumentelor existente și necesitatea accelerării tranziției către o economie circulară, se propune înființarea **Fondului Național pentru Prevenire și Circularitate (FNPC)** – un instrument financiar de tip revolving, cu scopul de a sprijini măsuri inovative de prevenire a generării deșeurilor, pregătire pentru reutilizare și închiderea buclelor materiale.

Analiza implementării PNGD și a schemelor de sprijin existente evidențiază următoarele curențe:

- lipsa finanțării dedicate pentru **prevenirea generării deșeurilor**, reutilizare și reparații;
- acces limitat la fonduri pentru **întreprinderile sociale** și start-up-urile din economia circulară;
- o concentrare excesivă pe infrastructură de tratare, în detrimentul măsurilor de reducere a generării.

Funcționalitate propusă

Fondul FNPC va:

- finanța proiecte-pilot și inițiative locale (inclusiv ONG și IMM-uri) care vizează **reducerea cantităților de deșeuri** și **creșterea duratei de viață a produselor**;
- acorda **granturi nerambursabile** pentru dezvoltarea centrelor de reutilizare, reparații și recondiționare;

- sprijini autoritățile locale în implementarea **măsurilor de prevenire**, inclusiv infrastructură pentru colectarea separată a textilelor, biodeșeurilor și echipamentelor electronice funcționale;
- permite **cofinanțarea campaniilor naționale de educație** privind prevenirea și consumul responsabil.

19. PROGRAMUL NAȚIONAL DE PREVENIRE A GENERĂRII DEȘEURILOR

19.1 Informații generale

19.2 Situația actuală privind prevenirea generării deșeurilor

19.3 Priorități și direcții strategice

19.4 Măsurile de prevenire a generării deșeurilor

Sunt specificate obiective cantitative de prevenire a generării de deșeuri, împreună cu indicatorii propuși pentru monitorizare. În special, acestea includ reducerea deșeurilor menajere pe cap de locuitor cu 10 % până în 2027 comparativ cu nivelurile din 2017 și decuplarea generării de deșeuri de ambalaje de creșterea economică (și anume creșterea deșeurilor de ambalaje ar trebui să fie cu cel puțin 10 % mai mică decât creșterea PIB-ului în 2017–2025).

Pentru a reduce deșeurile menajere, risipa alimentară este abordată în cadrul achizițiilor publice și prin acțiuni de sensibilizare, prin marcarea datei pe ambalajele alimentare și prin introducerea unor teme de prevenire a generării de deșeuri în învățământul preuniversitar (36). Acțiunile care vizează reducerea deșeurilor de ambalaje sunt stabilite prin proiectare și reproiectare, precum și prin optimizarea ambalajelor pentru a reduce la minimum utilizarea resurselor (37).

Evaluarea din 2025 a punerii în aplicare a politicilor de mediu Raport de țară – ROMÂNIA

- PAG.13

19.4.1 Măsurile de prevenire pentru diminuarea risipei alimentare

Tabel 19-1 Măsurile de prevenire pentru diminuarea risipei alimentare ce se adresează operatorilor economici din sectoarele lanțului agroalimentar

Producția primară	Prelucrare/procesare	Depozitare, distribuție, comercializare	Sectorul de industrie hotelieră și al serviciilor de alimentație publică
Măsurile de planificare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor, precum și stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente Măsurile de minimizare a pierderilor înainte de recoltare, precum și măsurile de valorificare după recoltare, prin transfer cu titlu gratuit, comercializare, transformare în compost, biogaz Măsurile de adaptare la efectele schimbărilor climatice Măsurile de cercetare, inovare, tehnologizare/retehnologizare - crearea de soiuri și hibrizi rezistenți la secetă, boli și dăunători, realizarea unor sisteme performante de mașini și utilaje agricole destinate recoltării, sortării, depozitării și ambalării, care au drept scop diminuarea pierderilor de producție Adaptarea producției la condițiile de piață - cerere-ofertă, asigurarea trasabilității - plan de cultură, în funcție de piața de desfacere; Măsurile de educare și informare referitoare la prevenirea risipei de produse agroalimentare, cuantificarea risipei de alimente Măsurile de redistribuire a surplusului de alimente, precum și a produselor de origine vegetală care fac obiectul refuzului din punct de vedere estetic, în piața de desfacere, către operatorii receptori și către consumatorul final	Măsurile de planificare, reutilizare a subproduselor sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor, precum și stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente Măsurile de cercetare-dezvoltare-inovare Măsurile de tehnologizare/retehnologizare, automatizare/ digitalizare a procesului de producție/prelucrare/procesare în vederea minimizării pierderilor Metode inovative de tratare a alimentelor Adaptarea producției la condițiile de piață, cerere-ofertă Măsurile privind transferul cu titlu gratuit al alimentelor către operatorii receptori și consumatorii finali Măsurile pentru direcționarea produselor agroalimentare devenite improprie consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în compost, Măsurile pentru direcționarea produselor agroalimentare devenite improprie consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în biogaz, Măsurile pentru dirijarea subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman către o unitate de procesare autorizată în conformitate cu prevederile regulamentului (ce) nr. 1.069/2009 și ale regulamentului (ue) nr. 142/2011 Realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente	Măsurile de planificare, reutilizare a subproduselor sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor, precum și stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente Realizarea și monitorizarea unui sistem FIFO „primul intrat - primul ieșit” pentru stocurile de marfă Măsurile pentru utilizarea și consumul produselor agroalimentare în hrana animalelor, până la expirarea termenului de valabilitate a acestora, cu respectarea legislației sanitare veterinare în domeniul nutriției animale Colaborarea cu consumatorii și înțelegerea nevoilor acestora Realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente Măsurile privind transferul cu titlu gratuit al alimentelor către operatorii receptori și consumatorii finali	Măsurile de planificare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor, precum și stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente Realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente Realizarea unui sistem de monitorizare FIFO „primul intrat - primul ieșit” a stocurilor de marfă/materii prime Măsurile de colectare separată a deșeurilor alimentare, pe categorii, în vederea reciclării/valorificării/eliminării conform ierarhiei deșeurilor și legislației specifice în vigoare Măsurile prin care vor facilita consumatorilor finali să ia, fără costuri suplimentare și în condiții corespunzătoare de ambalare, alimentele pe care nu le-au consumat, la finalul meselor servite, și vor informa despre această posibilitate, în mod clar și vizibil, în meniu Măsurile privind transferul cu titlu gratuit al alimentelor către operatorii receptori și consumatorii finali

Sursa: Norme metodologice de aplicare a Legii nr. 217/2016

19.5 Verificarea aplicării măsurilor

19.6 Comunicarea măsurilor propuse către publicul țintă, autorități, mediul privat, populație

19.7 Monitorizarea implementării PNPGD

20. PLANUL DE MONITORIZARE

20.1 Prevederi generale privind monitorizarea PNGD

20.2 Indicatori de monitorizare pentru măsurile de guvernare

20.3 Indicatori de monitorizare ai planului de acțiune al PNGD

20.4 Indicatori de monitorizare aferenți instrumentelor economice

20.5 Indicatori de monitorizare ai PNPGD

21. REFERINȚE

Bright ideas.
Sustainable change.